

APPIANOT

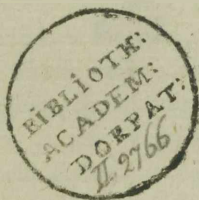
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.

EMENDATAM ET EXPLICATAM

EDIDIT

CAROLUS GUILIELMUS KRÜGER.

VOLUMEN PRIUS

SCRIPTORIS LIBROS CUM SCRIPTURAE DISCREPANTIS CONTINENS.

BEROLINI,

VEITII ET SOCII SUMPTIBUS.

1835.

PRAEMONITA.

Quum Romanos scriptores satis multos habeamus qui cum tironibus legi possint, mirum est Graecorum, quorum monumenta multo plura conservata sunt, nostra aetate perpaucos solutae quidem orationis scriptores idoneos existimari qui discantibus enarrentur, quum alii propter argumentum non satis apti videantur, aliorum sermo minus probetur. Verum ita qui judicant quamquam habent quod sequantur, cavendum tamen est ne nimis fastidiosi simus, praecipue ne eas delicias requiramus quibus nostrates fere scriptores legentes demulcere instituunt. Nam qui maxime eas virtutes spectaverit quae veterum quasi propriae sunt et quibus superiorum seculorum approbationem admirationemque meruerunt, is non paucos etiam solutae orationis libros Graecos idoneos agnoscat qui cum adolescentulis legantur. Horum in numerum vix erit qui dubitet quin referenda sit Arriani Anabasis. Nihil enim magis juvenilem aetatem allicere solet quam res praeclarae magno consilio a magnis viris ardore quodam amoris gestae. Omnium autem antiquitatis virorum nullus illustrior est quam Alexander, patris magni filius major, natione Macedo, eruditione et studiis Atheniensis; adoptatae hujus patriae et gloriae et consiliorum heres, praeter laudem nullius rei avarus, sanguinis sui prodigus, nihil non audens, quod religioso quodam perpetuae felicitatis suae rerumque a se gerendarum praesagio ductus nihil non prospere successurum sibi persuaserat; idem adolescentis aetate senex prudentia, etiam in temeraria audacia hostium moribus in rationem versis consilii non expers; comitate et liberalitate atque disciplina et severitate suos devinciens, milites laborum periculorumque societate, duces ingenii excellentia praestringens, omnes suae alacritatis, sui ardoris, suae spei implens, adeo ut Alexandro duce neminem sibi resistere, nihil cursum suum morari posse arbitrarentur; hostium eo facilius victor quo magis mox pro invicto timeri coeptus est. Illiusmodi virtutibus

ornatus exigui populi, Macedonum, imperator potius quam rex seditionum igniculis in Graecia Thebarum incendio re-
stinctis exercitu parvo, animis maximis populum latissime regnantem adortus non annibus, non mari, non moenibus inhibitus ingentes barbarorum copias iterum iterumque prostravit, eversoque Persarum regno Cyri solio potitus Asiam Graeco regi parere coegit, ut disjecta immensi imperii membra novo rerum ordine componerentur. Sed his spoliis non contentus, Columbi studio agitatus alias aliasque terras Graecorum cultui atque commercio aperturus, devictis quae resisterent populis usque ad Hyphasin penetravit et invitus revertens primus Indo navigato Graecorum naves Erythraei maris littora legere iussit, quum ipse per Gedrosiae et Carmaniae deserta superatis difficultatibus quae humanarum virium modum excedere videantur ad capita regna reverteretur, administrationi rerum et novis consiliis operam navaturus, nisi fato visum fuisset perfunctum esse iis quae peragenda sortitus esset.

Tot tantaeque res ut cognitu jucundissimae sint necesse est, ita dubitari non potest quin omnium scriptorum qui eas posteris prodiderunt Arrianus longe sit praestantissimus. Ac primum quidem quamquam ipse quadringentis annis posterior fuit, optimo tamen consilio ex iis qui de Alexandri rebus scripserant, quorum plerique alius alio mendacior delectationem aucupantes miraculorum delicias captaverant, eos praecipue elegit quos sequeretur de quorum fide minime dubitare posse videretur, Aristobulum et Ptolemaeum. Nam uterque Alexandrum comitatus fuerat; uterque Alexandro mortuo nulla adu-
landi causa, nulla praemiorum spe scripserat; Ptolemaeus, insignis illius praetorum regumque seminarii sodalis, ipse dux et regis custos corporis, ipse postea Aegypti rex, ut rerum gestarum, ita consiliorum Alexandri particeps fuerat; eumque par est militares et civiles res scienter prudenterque enarrasse atque regiae dignitatis memorem veritate nihil potius duxisse. Merito igitur hujus auctoritatem Arrianus ceteris anteposuit omnibus. Sed non minus circumspecte proximum locum tribuit Aristobulo. Nam Aristobulus de plerisque rebus cum Ptolemaeo consentiebat; leviae fere sunt de quibus dissensisse reperiantur, neque ex eo genere ut veri-

tatem ei curae non fuisse dicere liceat. Quumque diligenti studio res naturales, antiquitates, mores, alia quae militem minus curasse par est, scrutatus fuisse videatur, Ptolemaei narrationem ex Aristobuli libris egregio supplemento expleri potuisse manifestum est. Sed quum hi scriptores non pauca neglexissent quorum notitia Alexandri res gestas cognituris et utilis et jucunda fore videretur, merito Arrianus ne ceteros quidem auctores spernendos esse ratus gravissima quaeque et fide dignissima ex iis delecta recepit, ea tamen cautione ut haec de Alexandro duntaxat ferri dicat, λέγεσθαι (μόρον). Veri dissimilia ubi commemorat, hoc fere tantum eo consilio fecit ut vel aliorum scriptorum auctoritate vel rationum momentis refutet.

Hac tam suspiciosa crisi vix dici potest quam egregie Arrianus de Alexandri rebus meritis sit. Quae quum mature compluribus de causis poetica quadam fama posteris proditae fabularum involucris tectae essent, unus omnium maxime Arrianus eas simplicissima, sed hanc ipsam ob causam, ut fieri solet, fere neglecta ratione inita commentorum delictis purgatas et e poesi exemptas historiae vindicavit. Itaque quum Alexandro non contigerit ut suae virtutis Homerum praeconem inveniret, (nam uno fatum fuit genus humanum esse contentum) contigit ei ut rerum suarum pronunciatorem sincerum nancisceretur. Qui idem quum philosophus fuerit, ei disciplinae addictus qua nullam ego Alexandri rerum scriptori convenientiorem putaverim, neque in scholastica umbra delituisse, sed rebus civilibus militaribusque administrandis exercitatus esset, idoneus fuit qui tantas res justa ratione explicaret, quum praesertim ea animi moderatione fuerit ut nusquam ineptum aut vituperatorem aut admiratorem, semper aequum iudicem ageret.

His virtutibus quum Arrianus consequutus sit ut omnium qui Alexandri res gestas conscripserunt, quorum quidem volumina conservata sunt, facile princeps existimetur, mirum accidit quod non saepius quam adhuc factum est in ludis litterariis lectitatum esse videas. Nam quod in elocutione nonnulla habet in quibus a germana Attica lingua recedat, quis ideo tironum usui parum aptum esse censeat? Nisi forte

etiam argenteae aetatis scriptores Romanos discipulis enarrari vetabimus. Quum facile praeceptor non prorsus imperitus notare possit quae minus proba sint, quis dubitet ejusmodi scriptorem in ordinem scholasticum recipere? Quod quum dudum compluribus visum esset ipseque ante hos tres annos cum discipulis Gymnasii Joachimici Arriani Anabasin percurrerem, operae pretium me facturum esse sperabam, si, quum probabilia ejus exemplaria, quibus tirones uterentur, non exstarent, egoque eam me innumeris locis, maxime posteriorum librorum, facili plerumque opera emendare posse viderem, sublatis quae remove possem mendis et meliore interpungendi ratione adhibita edidissem. Verum quum per biennium gravi morbo conflictarer, res procrastinanda fuit. Sed ut valetudine paulo commodiore uti coepi, itermissam aggressus et libros scriptoris emendavi et annotationem criticam subjeci: quam non una de causa addendam esse censi. Nam primum quum multis locis meis conjecturis scripturam emendassem vel emendam putarem, facere non poteram quin legentes haec admonerem. Deinde nactus eram Schmiedेरianum exemplar cui J. G. Schneiderus et conjecturas non paucas, ex parte jam ad Xenophontis Anabasin propositas, adscripsit, et e grammaticis Arriani verba adhibentibus discrepantes scripturas adnotavit, et ex codice quem Schweighaeuserus ex omnibus Parisinis solum dignum censuit qui conferretur quae ille in Ephemeridibus quae inscribuntur *Magazin encyclopedique* Vol. I. ann. 1803 p. 447 ss. publicaverat apposuit: ex quo codice non modo egregie complures locos emendare, sed etiam aliquot lacunas explere liuit. Has ego copias quum recipiendas esse arbitrarer, intellexi levi chartarum dispendio etiam quae Gronovius de codicibus suis prodidit proponi posse: in quo hac cautione, a nupero editore neglecta, versatus sum ut nihil referrem nisi quod Gronovius aperte commemorasset, ubi opus videretur ipsis ejus verbis usus. Praeterea quum Basileense exemplar contulissem, quod negotium nuper curiosa quadam incuria gestum est, ex hoc quoque eas quae notatu digniores essent scripturas commemoravi. Facili interpretationem Latinam fere tantum adhibui ubi conjecturis auctorem circumspectum putarem. Cete-

rum tacitus sustuli ea menda quae sola recentiorum editorum incuria irrepserunt. Ita voces etiam a nupero editore neglectas restitui: τὸν ante αἰτόν 1, 20, 1. τε ante ἐσθῆτος 4, 9, 9. τοὺς ante τοξότας 5, 14, 1. ὡς post ἐπεποίητο 5, 14, 2. μὴ ante ἀνεπιεικῶς 7, 29, 1. ubi mendo deceptus Schneiderus ἐπιεικῶς, adscripsit, ut 4, 8, 5 ineptum illud οὐκ ante οὐδέ, eadem negligentia propagatum, deleturus erat. Jam Gronovii operarum peccato exciderat τοῦ ante Ἀντιόχου 2, 6, 3.

Quum octava plagula typis exscribebatur, amicos visurus Berolinum venit Carolus Sintenis: qui quum diutius Arriano emendando operam navasset, rogatus a me ut secum afferret quidquid excogitasset, libenter sua mecum communicavit: quae tam multa et tam egregia fuerunt ut pauci de Arriano conjecturis emendando melius meriti esse videantur. Ac partem eorum jam in censura Ephemeridibus litterariis Lipsiensibus Febr. 1833 p. 353 — 375 et Jun. ej. anni p. 1129 — 1144 publicata proposuit: quae censura quum per valetudinem litteras desperanti in manus non venisset, hic ego quae vir egregius occupavit congreganda duxi. Ac primum distinctionem ille iisdem fere locis quibus ego, partim tacitus, mutavi emendavit: 1, 8, 3. 2, 7, 7. 8, 2. 21, 9. 3, 2, 2. 10, 3s. 14, 5. 26, 1. 4, 4, 1. 25, 2. (simul ποιήσας pro ποιήσαντες scripturus) 5, 17, 1. 22, 2. 6, 13, 1. 20, 4. 30, 3. et jam in annotatione memoratus 7, 4, 5. Idem vidit quod ego dormitans neglexi 1, 4, 5 punctum post ἐγένετο tollendum esse. Conjecturas autem mihi praecepit has: οἱ 1, 15, 2. αὐτοῦ 1, 22, 1. οἰκείας 2, 17, 4. δίκη 3, 15, 2 (simul ἡπερ legens). ἐπιλεξαμένους 5, 2, 2. οἰκείαν 5, 26, 6. πλέων delete δέ 6, 13, 1. Alias cum aliis communes habet, καί τι καί 1, 20, 5. ἐνδύς 1, 25, 2. ἀπεχώρει 2, 21, 8. ὡς pro ὡς 7, 26, 1 legitur in veteribus editionibus. Solus emendavit ἀπονοσῆσαι 4, 27, 3 et κεκόσμητο 6, 14, 4. quae jam in annotatione commemorata sunt. Idemque τε ante ἀπολομένων 1, 9, 4 et ante ἐπανέληλυθότι 3, 16, 1, ut vulgo legebatur, delendum censuit. Praeterea coram mihi ostendit complura eorum quae ego conjecissem sibi quoque in mentem venisse: ὑπερβαλεῖ et διεκπεσεῖν 1, 1, 8. ἀποσιτίλας 2, 1, 2. βασιλεία 2, 2, 1. [τό] 3, 8, 3. δέ 3, 18, 5. [ἄν] 3, 27, 4. ὑπὲρ αὐτῆς et ὑπὲρ ταύτης 4, 28, 1. 2. τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ 5,

15, 3. δ' οὖν 5, 15, 4. τοῦτο τό 6, 1, 5, ὀλίγον μὲν τι 6, 14, 4. ἐξηλέγχοντο (vel ἡλέγχοντο) 6, 29, 11. αὐτόν τε 7, 20, 1. μέγεθος τε 7, 20, 2. Merito quoque ei offensioni fuit Ἀλέξανδρος 5, 9, 1. quam ego offensionem emendata distinctione removi. Alia cum aliis communia protulit, veluti ἐνετύγχανε aut ἐπετύγχανε 2, 11, 4. δέ 2, 14, 6. οἱ λόγοι 4, 11, 7. ἐκείνη 5, 8, 1. Propria ei sunt distinctio emendata 5, 12, 3. ubi tamen vereor ne καὶ ταύτη legendum sit, καὶ uncis septum 5, 20, 7. et quae, partim recepta, jam in annotatione commemorare licuit ἐπὶ 6, 3, 2. μεταλαβὼν 6, 30, 3. ἡμᾶς 7, 9, 1. αὐτὸς ὅτι 7, 14, 5. ἀποκρίνασθαι 7, 26, 3. ubi ego dubitaveram an Jonicum ὑποκρίνασθαι intactum relinquerem. Nec repugnem quin quae pariter mihi in mentem venerant 1, 25, 6 Ἀλεξάνδρου deleatur et 2, 12, 4 παρασκηνοῦσι legatur. Nec improbabilia videntur quae idem conjecit αὐτῷ pro αὐτῶν 4, 16, 2. πάντη τά pro πάντα τά 4, 17, 4 αὐτῶν τε ἢ pro αὐτῶν ἢ 4, 26, 5. δὲ καταληφθέντες pro ἐγκαταληφθέντες 5, 24, 7. γε particulam 6, 4, 1 post τρίτη et 6, 27, 3 post οὗτοι delendam esse. Minus probaverim βασιλικήν pro Περσικήν 3, 25, 3 et οὐ πόρρω pro οὗτοι 3, 7, 7. Retineo alia in quibus ego mihi rem ita vel gessisse vel gesturus esse videor ut virum amicissimum mihi assensurum esse sperem.

Jam duodecima plagula typis exscripta erat quum A. Meinekios J. Pflugkii schedas criticas mecum communicavit: quibus vir Graecae linguae scientissimus quum alios scriptores permultos, tum Arriani libros emendavit. Atque partim easdem quas ego conjecturas proposuit: ἀνίσταν 4, 29, 6. τοσοῦτος 6, 25, 5. et τά addendum esse 4, 7, 2. Sed quod idem 3, 12, 3 bis faciendum esse opinati sumus, fieri potest ut ambo erraverimus. Quod autem Pflugkios 2, 11, 4 conjicit: ἔστε μὲν ἐν ὁμαλοῖς χωρίοις ἢ φυγὴ ἐτύχανεν, non dubito quin leniorem Schneideri rationem amplexurus sit. Nec probaverim quod 6, 3, 3 τε ῥώμη pro τ' ἐρημία suadet. Articulus 2, 11, 9 ante αὐτῇ addendus sit necne explicabo in enarratione ad 1, 4, 5. Offensioni mihi quoque fuit δέ τε 1, 18, 2. Sed quum δέ γε minus aptum videretur, tutius visum est hoc loco, ut aliis compluribus, quibus non succurreret quod satis probabile esset, judicium sustinere. Deleam tamen potius τε

particulam quam cum Pflugio ἀντικαθιστάναι pro τε ἐγκαθιστάναι emendem.

Ceterum quum conjecturas non omnes commemorandas duxerim, sed eas duntaxat quae vel certae vel non improbabiles essent, complures quae difficultatis alicujus admonerent, quorum sunt quae veris aliquanto praestantiores esse videantur, facile accidere potuit ut nonnullas immerito neglexerim. Alias commemorare non licuit quod eas sero cognovi, veluti Doernerii Κουριέως pro Θουριέως 2, 22, 2. et amici in emendandis plagulis oculos mentemque mihi commodantis αὐτῷ pro αὐτῶν 2, 22, 6. δέισαντας pro δέισαντες 4, 1, 5. et ἀχθομένους pro μαχομένους 4, 11, 1. Idem mihi usu venit in meis ipsius conjecturis non paucis, quarum nonnullas recipiendas putaverim, veluti παρέτειναν pro παρέτεινον 2, 19, 2. ψιλούς pro χιλίους 4, 25, 6. Nec deerunt qui mirentur quod alia in suspicionem vocare dubitaverim, veluti ἐπὶ ταύτῃ 2, 19, 1. αὐτοῦ 2, 23, 4. ἀμφὶ ἐξήκοντα 3, 15, 2. χοήματα ἐκ 3, 19, 5. μόνον 3, 21, 3. ὀλιγοστοί 5, 20, 4. Βάκτρων 5, 27, 4. τῷ ποταμῷ Βουμάδω 6, 11, 5. Παττάλων 6, 17, 2. σοὶ αὐτῷ 4, 11, 8. καὶ ante ταῦτα 4, 28, 4. κλέος 5, 26, 5. Sed de his aliisque multis in enarratione dicturus sum.

Quo saepius autem Arriani Anabasis conjecturarum opo emendanda fuit, eo facilius fieri poterit ut quibusdam in hoc genere modum excessisse videar. Sed idoneos aestimatores intellecturos spero a superstitiosa librorum reverentia me abhorrentem temeraria levitate non esse grassatum. Nam etiam in iis locis ubi justo audacius egisse videar rationes non defuisse, interdum adeo monumentorum fidem suppetisse videbunt. Ita quod 6, 12, 2 pro ποταμῶν τε ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων τότε δ' ἐδόκουν εἶναι edidi: ποταμῶν δὲ ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων τῆς οὐκαδε ὁδοῦ διειργόντων, id per se profecto temerarium videri possit. Sed qui meminerit toto hoc loco Arrianum Xenophontis verba Anab. 3, 1, 2 expressisse, is, opinor, confitebitur verba manifesto corrupta probabiliter a me emendata esse. Probabilitatis autem rationem eo magis habendam duxi quod maxime tironum studiis consultum volui. Horum gratia etiam commata passim vel reliqui vel posui quae rectius abesse arbitrer.

Haec fere erant de quibus jam nunc admonendum esse putavi, explicatius de rationibus quas sequutus sum in enarratione dicturus. Ceterum quamquam non exiguam plagulis emendandis diligentiam adhibui, tamen, ex parte typothetae pertinacia, factum est ut aliquot menda remanserint libro *tertio* c. 9, 3 v. 5 *μισθοφόρων* pro *μισθοφόρων*. 12, 2 v. 5 *τῶν* pro *τῶν*. 15, 1 v. 5 *τῶ* pro *τῶν*. 24, 4 v. 4 *Ἀνόμας* pro *Ὀνόμας*. *quarto* 1, 2 v. 4 *νομαίων* pro *νομαίων*. 5, 4 v. 2 *Σπιταμένην* pro *Σπιταμένης*. 12, 3 v. 2 *πῶτοις* pro *πρώτοις*. 17, 4 v. 7 *ἐκ* pro *ἐς*. *quinto* 5, 2 v. 5 *Παμφύλων* pro *Παμφυλίων*. *sexto* 8, 7 v. 3 *φάλαξ* pro *φάλαγξ*. 23, 5 v. 3 *ὄντας* pro *ὄντος*. *septimo* 12, 3 v. 2 *ἀπηγγέλλετο* pro *ἐπηγγέλλετο*. 14, 1 v. 3 *ἐπίννοντο* pro *ἐγίννοντο*. 21, 4 v. 6 *αὐτόν* pro *αὐτόν*. Eodem libro 2, 3 v. 1 *ἀλλ'* ante *ἀποκρίνασθαι* excidit et 12, 7 v. 8 inverso ordine lege *αὐτῶ* *πρὸς θυμοῦ*. Deinde delendum est comma post *ποιταμόν* 1, 2, 3 v. 5 et punctum post *Ἀσίας* 7, 15, 4 v. 2. Idem colo permutandum 2, 8, 3 v. 2. 13, 5 v. 5. 20, 7 v. 2., ut colon puncto 2, 16, 7 v. 6. commate 2, 2, 1 v. 2. 3, 16, 2 v. 7. Saepius formarum vitio accentus et spiritus sunt elisi. Praeterea *Κρατέρου* 1, 14, 2 v. 4. *Κακπαδόκων* 1, 16, 3 v. 3. 2, 4, 2 v. 4. 3, 8, 5 v. 7. et 11, 7 v. 2. atque *Ὠρών* pro *Ὠρῶν* 6, 28, 5 v. 1. notatum volui. In annotatis p. 24 v. 6 *Vulcanius* pro *Vulc.* p. 82 v. 3 *ἐνθένδε* pro *ἐνθέν* *δέ*. p. 91 v. 3 *νομαίων* pro *νομαίων*. p. 138 v. 8 *σπουδῇ* pro *σπουδῶ* legendum est. In indice s. Anticles pro 3, 14, 3 scribe 4, 14, 3.

Restat ut quibus siglis usus sim adjiciam.

A est codex Florentinus optimus a Gronovio collatus.

B littera ceteros quattuor codices Florentinos significavi quorum scripturas Gronovius commemoravit, sed ita ut eos numeraverit, non distinxerit.

C est codex Parisinus de quo p. VI dixi.

P est codex Perusinus a Gronovio aliquot locis inspectus.

S et V significant veterem codicem a Stephano et Vulcanio adhibitum.

Ven. Bas. Vulc. Blanc. Gron. sunt editiones Venetiana, Basileensis, Vulcaniana, Blancardiana, Gronoviana.

Exscriptis virorum doctorum nominibus conjecturas eorum indicavi.

SUMMARIUM LIBRORUM.

LIBER PRIMUS.

Prooemium. De auctoribus quos scriptor sequutus est. C. 1. Tempus mortis Philippi et successionis Alexandri. Ejusdem bella in barbaros. Pugna cum Thracibus et victoria de iisdem. 2. Syrmus rex. Peuce insula Istri. Alexandri pugna et victoria de Triballis. 3. Progreſſus ad Istrum et hujus accolae. Trajectus in Getas. 4. Getarum terror a phalange. Celtarum arrogantia. 5. Cliti defectio et Glauciae. Autariatas Langarus cohibet. Langari destinati affinis mors. Impia sacrificia Ilyriorum. Alexander ad eos contendit. Ejus strategemata contra Glanciam et Clitum. 6. Alexandri solertia contra Glauciam et Clitum. Annis transitum expedit. Cliti et Glauciae fuga. 7. Turbae apud Thebanos. Expeditio adversus Thebas. Alexandri cupido salutis Thebanorum. 8. Post variam pugnam Thebae opprimuntur. 9. Comparatio cladis Thebanae cum Atticis et Laconicis aliisque Graecorum cladibus. Thebanos ulciscitur Deus. Caedes Thebanorum. Pindari posteritas servata. 10. Arcades, Aetoli, Athenienses supplices. Atheniensibus reconciliatur Alexander. 11. 12. Alexander petit Hellespontum. Solennia in eo trajiciendo. Illi quae acta sunt. Alexandri comparatio cum Achille et aliis ac memoriae infelicitas. Alexandri excellentia. Arriani gloriatio. Profectio Alexandri ab Illo. Speculatoribus praemissis Priapum urbem in dedicationem accipit. Duces Persarum ad Zeliam consultant. 13. Alexander ad Granicum procedit. 14. Macedonum et Persarum aciei collocatio. 15. Principium conflictus laborantibus Macedonibus. Virtus Alexandri in proelio et periculosus ardor. 16. Cedere coguntur Persae: eorumque clades et Macedonum amissorum paucitas. Cognatis Macedonum occisorum praemia data: solatia erga saucios: sepultura ducibus Persarum data et Graecis mercenariis apud Persas. Persica arma Minervae Atticae dono missa. 17. Phrygia ad Hellespontum ordinata. Zelia, Dascylium, Sardes receptae. Lydia et Jonia provinciae. Ephesi casus. Heropythi sepulcrum in foro Ephesi. 18. Magnesia et Tralles deditae. Alexander Miletum tendit. Hegesistrati praefecti fallacia. Lade insula occupatur. Num pugna navalis subeunda? 19. Miletus oppugnatur. Milesiorum angustiae et clades. Miletus inclusa et Persae ab continente exacti et vanus horum astus. 20. Alexander cogitat classem dissolvere. In Caria Halicarnassum aggreditur. Irrita spes de Myndo. Ad Halicarnassum pugnae. 21. Per duos Macedonas excitata temere pugna. 22. Conflictus circa lateritium intra moenia murum. Pugna felix Macedonum. 23. Consilium Persarum de abeundo. Incendium Halicarnassi et direptio. Cariae princeps Ada placat Alexandrum et ab eo restituitur. 24. Macedonibus hiberna permissa apud conjugēs. Lyciam et Pamphyliam petit Alexander. 25. Alexandri Aeropi filii insidiae Sisine capto detectae. Hirundinis omen, Alexander Aeropi

filii a Parmenione in custodiam datus. 26. Exercitus iter terrestre, regis per litus. Aspendi tributum equi. Sidae origo. 27. Aspendus ad condiciones redacta Phrygia petita. Telmissi status. 28. Selgae et Sagalassi urbium status. Pisidiam Alexander per victorias penetrat. 29. Transit Alexander in Phrygiam. Paciscitur cum Celaenis. Tendit Gordium versus. Ejus regionis situs. Irrita Atheniensium legatio.

LIBER SECUNDUS.

1. Memnon Mytilenaeos vexat. Pharnabazus ejus successor. 2. Tenedus a Persis recepta. Navalis Persarum clades. 3. Narratio prodigii ac fati quod Gordio contigit. Nodi solutio. 4. Cappadocia subacta. Alexander Ciliciam invadit Persis ex Tarso fugientibus; idemque ab convulsione restituitur. 5. Alexander per Tarsum transit ad Anchialum. Inscriptionis exemplum. Alexander Solos, montana Ciliciae, Tarsum, Magarsum, Mallum transit et ordinat. 6. Darius Sochos progreditur. Alexander Pylas et Myriandrum occupat. Mala Darii consilia. 7. Darius per Pylas ad Issum et Pinarum pergit. Bona consilia Alexandri et exhortatio. 8. Alexander recedit ad angustias unde venerat. Aciei forma. Persica acies ordinata. 9. Emendatio aciei Macedonicae. Prolusio pugnae. 10. Alexandri prudens et felix impetus. Graecorum a Persis mercede conductorum opportunum facinus. 11. Idem repulsi. Persarum equitatus fuga Darii percussus. Victoria Macedonum et currus Darii captus cum arcu et scuto et candy. Caedes cladesque Persarum etiam castris captis. 12. Alexandri cura in suos tum vivos tum occisos, repletis horum locis. Narrationum varietas in regis feminis captis. 13. Fuga Darii ad Euphratem, Graecorum Tripolin. Res in Asia minore gestae. Alexander oppida Phoenices recipit. 14. Darii epistola, Alexandri responsum, quo recensentur injuriae a Persis Philippo et Alexandro illatae; adduntur minae et venia ex consiliis Darii. 15. Legati Graeci ad eum capti et quomodo excepti. Syriae urbes ad Tyrum usque deduntur. 16. Hercules diversi et eorum aetas. Tartessus Hercules idem qui Tyrius. Geryones circa Ambraciam. Tyriorum prudentia Alexandro displicet. 17. Alexander consultat de Tyro etsi difficili, tamen expugnanda. 18. Somnium de occupanda Tyro. Agger ducitur e continente ad insulam. 19. Agger et machinae incendio disjecta. 20. Classis Alexandri aucta. Arabia adquisita. Cleander cum supplementis Graecis. Tyri oppugnatio renovata per vires maritimas. 21. Via facta machinis, ut per naves muro admoventur. Novus astus Tyriorum. 22. Excursio Tyriorum siue eventu propter Alexandri praesentiam. Tyriis e mari repulsis Alexander muros adgreditur. 23. Tyrus capitur praecipue impetu Alexandri. 24. Ira Macedonum in Tyrios deque iis decreta Alexandri. Herculis honor. 25. Litterae Darii liberales. Alexandri responsum magnanimum. 26. Gazae resistentis oppugnatio incepta. 27. Alexandri vulnus spem auxit. Urbs mox capta.

LIBER TERTIUS.

1. Alexander ab Aegypti satrapa receptus Alexandriam condit. 2. Omen Alexandriae. Felix nuntius ex insulis Asiae. 3. Iter ad Hammonem. 4. Locus, fons et sal apud Hammonem. Alexandri reditus Memphin. 5. Legationes ex Graecia. Formula Aegypti et Arabiae cum nominibus praefectorum. Duces militiae in Aegypto. 6. Reditus in Syriam. Attici legati. Cura de Peloponneso et de tributis. Alexandri amici, sub Philippo exsules, promoti. Harpali casus. 7. Alexander progreditur ad Euphratem ac Tigrim. Lunae defectus. 8. Praecursores Darii fugati. Auxilia ejus et locus castrorum. 9. Agmina propinquant. Macedonum

consilium militare. Alloquutio Alexandri. 10. Nocturni proelii consilium rejectum. 11. Imperitia Darii. Ordo Persicae aciei et Macedonicae. 12. Alexandri subsidiaria acies. 13. Occasio et principium proelii. Bactrianorum virtus et curruum impetus; sed superant Macedones. 14. Darii fuga. Acris perruptio Persarum a dextro cornu. 15. Alexandri virtus et praesentia ubique felix. Idem Darium insequitur ad Arbela. Numerus caesorum. 16. Darii fuga in Mediam et cur? Alexander Babylonam venit. Susa recepta et in eis statucae Harmodii et Aristogitonis. Supplementa militiae et hinc mutatio ordinum. 17. Uxiorum arrogantia fracta. 18. Pylae Persidis defensae. Ariobarzanes et copiae ejus disjectae. Alexandri adventus in Persas, quorum regia incensa. 19. Alexandri transitus in Mediam et Darii fugientis consilia vana. Ab Ecbatanis quidam remissi. Hyrcania et Parthia petita. 20. Rhagae ubi sitae. Caspiae pylae transitae. 21. Darius a suis captus, quem Alexander persequitur. Darius quomodo habitus. Bessi successoris consilia. Darius a suis vulneratus moritur. 22. Darii finis et laudatio. 23. Iter triplex in Hyrcaniam ad urbem Zadracarta, Persis compluribus accedentibus. Alexandri decretum de Graecis. 24. Alexandri progressus in Mardos et iudicium de legatis Graecis. 25. Alexandri ex Hyrcania transitus in Arios et Bactra. Bessi successio et scelus Satibarzanis. Profectio in Satibarzanem. Barsaentae caedes. 26. Insidiae Philotae. Philotas et Parmenio interfecti. 27. Amyntae casus. Philotae equitatu duo praefecti dati. Adventus in Agriaspas. 28. Drangae et Gadrosi et Arachoti et vicini Indi subacti. Satibarzanis apud Arios mors. Alexandria ad Caucasum, cujus situs et proventus describitur. 29. Drapsaca. Aornus, Bactra recepta. Oxus fluvius, ejus trajecti modus. Spes Bessi capiendi. 30. Bessus captus Alexandro exhibitus, in Bactris occisus. Maracanda Sogdianae regia. Tanais duplex; prope eum mons captus.

LIBER QUARTUS.

1. Abiorum legati. Alexandria prope Tanaim condenda. Praesidia Macedonum a Scythis occisa. 2. Septem urbes ab Alexandro et Cratero expugnatae. 3. Cyropolis expugnata. Urbibus septem domitis nova rebellio, quam fovet Scythae. 4. Urbs condita. Alexandri irritatio ad Tanaim contra Scythas sacris vetantibus. Scythae caesi et ad humilitatem redacti. 5. Spitamenis varii conatus, etiam noxii Macedonibus. Caedes Macedonum. 6. Pharnuchis ignavia. Alexandri ultio de Scythis et processio ad fluvium Polytimeum. 7. Alexandri adventus in urbem Zariaspam et decretum de Bessi nece. De ea Arriani iudicium. 8. Impiae adulationes, quas intempestive repellit Clitus. Caedes Cliti quomodo peracta. 9. Singularia in Cliti caede. Anaxarchi turpis adulatio. 10. Iudicium de Callisthene. Complura indecenter dicta ab Anaxarcho. 11. Anaxarchus a Callisthene refutatus. Egregia de honoribus divinis et humanis. Anaxarchus porro refutatus et Alexandro modestia commendata. 12. Adorationis aulica fallacia. Osculum regium a Callisthene contemptum. 13. Pueri in aula Macedonica. Conjuratio amantium puerorum, sed emanans. Syra vates apud Alexandrum. 14. Hermolai exprobrans defensio et caedes. Discrepantia scriptorum. 15. Legati novi ex Scythia et Macedonum reditus. Pharasmanis amicitia. Alexander Indiam spectat. Portentum in castris ad Oxum. 16. Sogdiana subacta. Spitamenis audacia in Bactris. 17. Scythae a Cratero victi. Bactrianorum satrapes Amyntas. Ultimus Spitamenis conatus per Scythas, a quibus decollatur. 18. Satrapae missi in aliquot provincias. Petra in Sogdianis. 19. Petra illa capta ab militibus alatis et causa joci. Roxanes matrimonium idque laudatum. 20. Continentia Alexandri. Oxyartis transitus ad Alexandrum. 21. Paraetacae et Chorienis petra. Qua capta ipse Chorieneus amicus Alexandri factus. Ejusdem benigna comitas.

22. Bactra petita et in eis victoria Crateri. Transitus in Indiam. Vicinis Copheni et Indo dynastis imperia data. Astes et regio Peucelaotis infelix. 23. Complures gentes et urbes subactae. Vulcanus Alexandri. 24. Ptolemaei constantia adversus Indum ducem. Arigaeum oppidum captum et instauratum. Divisis copiis expeditio facta in accolae. 25. Felicitas armorum Macedonicorum. Assaceni. Guraeus amnis et Guraei accolae. 26. Massaga urbs oppugnatur varie. 27. Massaga urbs duce caeso expugnatur. Indorum caedes. Bazira et Ora urbes. 28. Bazira deserta et restituta. Aornus petra. Peucelaotis urbs. Embolima vicina petrae oppugnatur. 29. Opera militaria ad expugnandam petram. 30. Infelix astus incolarum petrae expugnatae. Sisicottus Indus. Assacenorū gens. Alexandri iter ad Indum fluvium et prima elephantorum venatio.

LIBER QUINTUS.

1. Nysa urbs opus Dionysi. Legatio Nysaeorum ad Alexandrum. 2. Indulgentia Alexandri ac libertas Nysae firmata. Senatores CCC. Hedera Indica et in sacrificio Liberi epuloque praesentia ejus. 3. Non omnia mentiti veteres. Taxilis facilitas in recipiendo Alexandro. Indus fluvius. 4. Fluvii per Indiam, de quorum spatio et narrationibus varia. Indi sine opibus, proceri, bellicosi. Persae veteres. 5. Promissio scripti de Indis. Tauri initium, progressus, falsum Caucasi nomen. Fluvii ex eo manantes. 6. Asiae divisio; magnitudo et situs Indiae. Regiones dona fluviorum, eorum in India magnitudo prae Nilo et Asiaticis. 7. Pontium varietas. Pontis repentini ratio apud Romanos. 8. Taxila urbs. Taxiles et Abisares et Doxares dynastae. Navigia dissecta ad transvehendum. 9. Pori castra et circa Hydaspis ripam varii astus. 10. Difficultas transeundi Hydaspem et ob eam caussam varii militum motus. 11. Rupes eminens et apposita insula monstrant transitum. 12. Alexandri consilium trajiciendi in loco delecto et astus. 13. Transitus Macedonum, qui ignari in insulam venerant, ut bis aquam transierint. 14. Varietas narrationum de transitu et Pori filio. 15. Victoria de Pori filio et mox patris progressus contra Alexandrum. 16. Ordinatio aciei Macedonicae et principium pugnae. 17. Alexandri prudens captatio frangit Indos. Calamitas Pori in proelio, paucis Macedonibus occisis. 18. Pori et in proelio industria et in clade nobilitas. 19. Alexandri moderatio in Porum captum. Urbes conditae. Bucephalae equi mors et laudatio. 20. Sacra et ludi ob victoriam. Glauganicae populus. Abisares. Turbae in Assacenis. Acesinis amnis natura et magnitudo. 21. Acesine trajecto progressus ad Hydraotem. Porus alter. 22. Ultra Hydraotem Cathaei, Oxydracae, Malli, Adraistae, quos Alexander aggreditur. Ad Sangala triplex curruum series colli circumdata. 23. Prima curruum series diffracta, mox et reliquae. Oppugnatio urbis et apparatus ad fugientes excipiendos. 24. Interclusi oppidani caeduntur. Oppidum captum. Fuga ex urbibus Indorum. Sangala eversa. 25. Hyphasis amnis et regio apposita. Alexandri suasoria ad perseverandum in expeditione ab rebus feliciter gestis. 26. Idem suadetur a notitia Geographiae, laborum laude, suoque exemplo. 27. Respondet Coenus veniam sermoni praestruens. Suasoria ad reditum ex variis locis. 28. Alexandri offensa et militum contumacia. Denique pronunciatus reditus. 29. Arae duodecim. Pori regnum auctum. Urbs ad Acesinem condita. Abisaris amicitia. Nicaea et Bucephala urbes refectae.

LIBER SEXTUS.

1. Apparatus navigationis ad Oceanum. 2. Coeni mors. Pori regnum auctum. Sopithae regia. Classis in Hydaspem, Nearcho praefecto,

Onesicrito navis Alexandri gubernatore. 3. Sacra etiam fluvii facta. Insolita res Indis ob clamores et turbam navium. 4. Alexander Hydaspis et Acesinis confluentes transit in Mallos et Oxydracas. 5. Post stragem naufragio similem duces huc illuc mittit ad arcandos hostes. 6. Loca arida Mallis praetenta, quorum repente prima urbs expugnata. Eversa et alia oppida. 7. Eversum oppidum Brachmanum. 8. Varia Mallorum, etiam maximae urbis vastatio et pugna ad flumen Hydraotem. 9. Expugnatio munitissimae urbis, cujus arcis murum solus Alexander et primus conscendit, unde se in arcem dejicit. 10. Alexander in arce hostium uno ex tribus ipsum comitantibus occiso vulneratur. Inopia Macedonum in juvando rege. 11. Alexander deficit ex copia missi sanguinis. Historiae fides de loco ubi fuit vulneratus, item de proelio ad Arbela. Similia de aliis historiae partibus. 12. Macedonum dolor ob regis vulnus. 13. Post desperationem reiectus rex in castra movit varios per gaudia gestus. Sparsio florum in regem, qui tamen arguitur temere subiens pericula. Solatium regis ex Boeoto. 14. Deditio Mallorum et Oxydracarum. Hydaspes, Hydraotes, Hyphasis fluvii per Acesinem in Indum fluunt. 15. Abastani gens et Xathri et Ossadii. Parapamisadis et Indi ripae proximis Oxyartes praefectus. Sogdorum regia. Musicanus rex. 16. Oxycanus princeps captus, Sambus deditus Alexandro. 17. Musicanus in crucem actus. Pattala perfide oblata Alexandro. 18. In Pattalis castellum, portus et navalia. Infausta ad Indi ostium navigatio Alexandri. Latitudo maxima fluvii Indi. 19. Aestus Oceani. Cilluta insula. Navigatio in Oceanum et ibi sacrificia. 20. Pattalorum latitudo inter duo Indi ostia. Varia Alexandri navigatio ad explorandum Oceanum. Putei effossi. 21. Etesiae australes. Alexander ad Arabium fluvium proficiscitur. Arabitarum fuga in paludes. Oritae, qui imbelles penitus subacti. Rambacia eorum maximus pagus. 22. Satrapes Apollophanes. Gadrosi vicini Oritis. Gadrosiae arbores. 23. Regio sicca, quam transit Alexander. Tuguria piscatorum ex conchis et spinis piscium. Fames in itinere. 24. Pura, Gadrosiae regia. Semiramis et Cyrus in India. Periculosum et difficile iter. 25. Varii militum interitus, Imbres. Torrentis vehementia. 26. Alexandri continentia ad exemplum. Idem recuperat viam ad Gadrosiae regiam. 27. Philippus Indiae satrapes occisus. Alexander in Carmaniam venit. Ejus severitas in maculosos praefectos. 28. Num Alexander in Carmania Bacchi instar se gesserit? Peucestae honor. Custodes corporis. Nearchi adventus. Promissio scripti de Indicis. Hephaestion ex Carmania jussus ducere in Persidem. 29. Phrasaortae mors. Orxines et Atropates cum rebellibus veniunt ad Alexandrum petentem Pasargadas et Cyri sepulcrum. Descriptio sepulcri Cyri et quomodo violatum. Magorum in tormentis firmitudo. 30. Orxinis supplicium.

LIBER SEPTIMUS.

1. Gymnosophistarum sermones cum rege. 2. Diogenis cum eodem colloquium. Dandamis sapientum primarius. Calanus socios deserit. 3. Ejusdem moriendi propositum et voluntas. Vivi ejus crematio. 4. Abulitae et aliorum praefectorum in provinciis violentia. Alexandri propensio ad supplicia. Ejus et ducum nuptiae. 5. Debita militum a rege exsoluta et dona data. 6. Epigoni adolescentes. Mala opinio de rege quasi eum pertaeduisset Macedonum, Persica placerent. Nomina Asiaticorum equitatu Macedonico immistorum. 7. Eulaeus et Tigris fossa juncti. Tigris humilior Euphrate, nec terram irrigans, unde copiosa aqua, quae cataractis impedita. 8. Opis urbs. Alexander dimittit senes et mutilatos. Quod secus interpretans miles irritat regem ad saeviendum. 9. Exprobratio Alexandri beneficiorum patris Philippi. Recensio meritorum Alexandri parce viventis. 10. Communis vita Alexandri cum

militibus, eorumque ex illo honor, sed Ingratorum. 11. Tristis peroratio, cui addicti honores in Persas. Unde moeror Macedonum. Callinis felix ad reconciliandum sermo. Oscula, epulae, sacrificium et vota. 12. Suavitas dimissionis militum sub Cratero et Polysperchonte. Evocatur Antipater. Olympiadis et Antipatri rixae. 13. Hephaestio Eumeni reconciliatus. Equi Nysaei. De Amazonibus Alexandro ab Atropate adductis. Sententia Arriani de iis. 14. Puerorum in stadio agon. Hephaestionis morbus et mors. Alexandri luctus varie scriptus. Epidauriorum legatio dimissa cum donario Aesculapii. Honores Hephaestionis. 15. Cossaei per hiemem subacti. Legationes undique missae ad Alexandrum. Num ab Romanis? 16. Caspii maris notitia urget Alexandrum. Chaldaeorum monitum de ingressu Babylonis. 17. De hoc suspicio ex Beli templo. Belus dives. Invia ratio vitandi fati. 18. Supplicia saeva in satrapas. Memoranda praedictio ex extis. Pithagoras haruspex certus. Exitus vaticinii Calani. 19. Legati graeci benigne auditi et spolia Xerxis reddita. Classis parata ad Arabiam invadendam. 20. Coelum et Bacchus Arabum dii. Arabiae et duarum circa insularum Icar et Tyli situs et status. Arabia explorata circumnavigando. 21. Pallacopas alveus ex Euphrate. Pallacopae et circa eum Euphratis descriptio, inque iis cura Alexandri. 22. Sepulcra regum Assyriae in lacubus. Omen potentiae Seleuco et mortis Alexandri. 23. Supplementa, item legati ex Graecia cum coronis. Favor in Peucestam et Persas. Responsa ab Hammone de Hephaestionis cultu. Hephaestionis heroum in Aegypto. Epistola Alexandri ad Cleomenem vituperata. 24. Solium regium aliquis occupat. Comessatio apud Medium. 25. Diurnorum regionum fragmentum. Progressus morbi, donec vox defecit. 26. Militum postremus aspectus. Serapidis oraculum. 27. Varietates rumorum de morte Alexandri. 28. Quo tempore Alexander mortem obierit. Laudatio ex vitiorum extenuatione. 29. Defensio ejus in patre Jove, veste Persica, Persis inter Macedonas relatis, epulis. 30. Finitur laudatio cum conclusione historiae.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

[Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν.]

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ὅσα μὲν 1
ταῦτά ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα
ἐγὼ ὥς παντὴ ἀληθῆ ἀναγράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πι-
στότερα ἔμοι φαίνόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. ἄλ- 2
λοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ
οἴτου πλείονες ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἄλλ' ἔμοι Πτολεμαῖος
τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀγῆγησιν, ὁ μὲν ὅτι
συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος· Πτολεμαῖος δὲ
πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχυρότερον ἢ τῷ
ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δέ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου
ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι ἢ ὥς
συνηρέχθῃ ξυγγράφει ἀπῆν. ἔστι δὲ ἅ καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμ- 3
μένα, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφήγητά τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντῃ ἄπιστα,
ὥς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψα. ὅστις δὲ θαυμάσει-
ται ἀνθ' οἴτου ἐπὶ τοσοῦτοις συγγραφεῦσι καὶ ἔμοι ἐπὶ νοῦν ἦλθεν
ἥδε ἡ συγγραφὴ, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος καὶ τοῖσδε
τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω.

Λέγεται δὴ Φίλιππον τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθή- 1.
νησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρον, παῖδα ὄντα Φι-
λίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἰκοσιν

Ἀρρίανου ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλίον πρῶτον A et plerique Gr.
Ἀρρίανου περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως βιβλίον πρῶτον Ven. Ἀρρίανου Ἀλε-
ξάνδρου ἀναβάσεως ἱστοριῶν βιβλίον πρῶτον Bas. Ἀρρίανου ἱστοριῶν ἀνα-
βάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλίον πρῶτον Vulc. — προοίμιον omittunt Gr. cc.
omnes. || 1, 3. ἀναγράφω pro ἀναγράψω A „et plures et meliores” Gr.
4. ἐπιλεξάμενος ἀπολεξάμενος A alii Gr. alii ἀναλεξάμενος. || 2, 8. ὅτε
ante αὐτοῖς deletum cum Schmiedero. || 3, 1. ἔστι δὲ ἅ. ἔστιν ἅ A. 2. ἔδοξε
pro ἔδοξαν Gr. omnes. 4. τοσοῦτοις pro τοσοῖσδε A.

C. 1. §. 1. δὴ Φίλιππον A. δὲ Φίλιππος μὲν ceteri.

- 2 ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐνταῦθα ξυναγαρόντα τοὺς Ἑλληνας ὅσοι ἐντὸς
 Πειλοποννήσου ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς
 Πέρσας στρατίας, ἤτινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λα-
 βεῖν παρ' ἑκάστου πλὴν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρί-
 νασθαι μὴ εἶναι σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς
 3 ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι δὲ ἅττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πό-
 λιν· ἀλλὰ Ἀθηναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκπλα-
 γέντας καὶ πλείονα ἐτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τι-
 μὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδοσίαν ἐν παρασκευῇ
 εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου.
- 4 Ἀμα δὲ τῷ ἡρὶ ἐλαύνει ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυ-
 ριούς, ὅτι τε νεωτερίζει ἐπύθεται Ἰλλυριούς τε καὶ Τριβαλλούς, καὶ
 ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἔδωκε ὑπολείπεσθαι ὅτι μὴ πάντῃ ταπεινω-
 5 θέντας οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας στελλόμενον. ὁρμηθέντα δὲ
 ἔξ Ἀμφιπόλεως ἐμβαλεῖν ἐς Θράκην τὴν τῶν αὐτονομῶν καλουμέ-
 νων Θρακῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν Ὀρβη-
 λον τὸ ὄρος. διαβάς δὲ τὸν Νέσσον ποταμὸν λέγουσιν ὅτι δεκα-
 6 ταῖος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴμον. καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ
 κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνάδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ
 ὠπλισμένοι καὶ οἱ Θρακῆς οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ
 πρόσω κατειληφότες τὴν ἄκρην τοῦ Αἴμου τὸν στόλον, παρ' ὃν ἦν
 7 τῷ στρατιῷματι ἡ πάροδος. ξυναγαρόντες δὲ ἀμάξας καὶ προβα-
 λόμενοι πρὸ σφῶν ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο ταῖς ἀμάξαις εἰς τὸ
 ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιάζοντο· ἅμα δὲ ἐν τῷ εἶχον ἐπασιέ-
 ραι ἀνιούσιν ἢ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν Μα-
 κεδόνων τὰς ἀμάξας. γνώμην δὲ πεποίητο ὅτι ὅσω πυκνότερα τῇ
 φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίζουσιν αἱ ἀμάξαι, τοσῶδε μᾶλλον τι
 διασκηδύουσιν αὐτὴν βία ἐμπεσοῦσαι.
- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλὴ γίνεται ὅπως ἀσφαλέστατα ὑπερβάλῃ τὸ
 ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἔδωκε διακινδυνεύεα, οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πάρο-
 δον, παραγγέλλει τοῖς ὀπλίταις, ὅποτε καταφείροιντο κατὰ τοῦ ὄρ-
 θίου αἱ ἀμάξαι, ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὖσα παρέχοι λῦσαι τὴν
 τάξιν, τούτους δὲ διαχωρῆσαι, ὥς δι' αὐτῶν ἐμπεσεῖν τὰς ἀμάξας·
 9 ὅσοι δὲ περικαταλαμβάνοιντο, ξυνενέσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεισόντας
 ἐς γῆν συγκλίψαι ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν φερομέ-
 νας τὰς ἀμάξας καὶ τῇ ὁρμῇ κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπερηηδύσας ἀβλαβῶς
 ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέβη ὅπως παρήμειπε τε Ἀλέξανδρος καὶ εἰκασεν.
- 10 οἱ μὲν γὰρ διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυ-
 λισθεῖσαι ὀλίγα ἐβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς ἀμάξαις.

2, 3. στρατῖς. στρατίας Schmiederus. 3. ἔδοσαν. ἐδίδωσαν A. || 3, 2. ἐφόδῳ τοῦ pro ἐφόδῳ τῇ A. || 4, 1. ἐς. fortasse καὶ ἐς. 2. ὅτι sine τε A. 4. οὕτω omittit A. || 5, 3. Φιλίππου πόλιν nonnulli Gr. cum veti. edd. Φιλίππου πόλιν BBV. 4. Νέσσον pro Νίον Palmer. Exercitt. p. 234. Νίον BBV. || 6, 2. ἐμπόρων. ἐχχωρῶν Gronovius. fortasse ὁμόρων vel ὁρείων. 4. τὸν στόλον post πρόσω posuit J. G. Schneiderus. παρ' ὃν. παρ' ἦν par amicorum. || 7, 5. πυκνότερα. πυκνότερα V. πρηνότερα BB. πλαγιότερα P. || 8, 1. ὑπερβάλῃ. fortasse ὑπερβαλεῖ. 5. ἐμπεσεῖν. ἐκπεσεῖν Schneiderus. for-
 tasse διεκπεσεῖν. || 9, 3. ὑπερηηδύσας. ὑπερηηδυσάσας B. || 10, 2. ὑπὸ ταῖς pro ἐπὶ ταῖς V et Gr. omnes.

ἐνθα δὴ οἱ Μακεδόνες θαρσύναντες, ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἄς μάλιστα ἐδεδίεσαν, αἱ ἄμαραι ἐγένοντο, οὐν βοῇ ἐς τοὺς Θρᾷκας ἐνέβαλον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ 11 τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας ὅπῃ προσφέροντο· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄρμα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας κατὰ τὸ εὐώνυμον ἦγεν. ἐνθα δὴ οἱ τοξῆται βάλλοντες τοὺς προεκθέοντας 12 τῶν Θρακῶν ἀνέστιλλον· καὶ ἡ φάλαγξ προσμύξασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωπεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς καὶ κακῶς ὠπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἐκάστοις προὔχωρει τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὅρους ἔφυγον. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ πεντακο- 13 σίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν δι' ὠκύτητα καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν, γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς ἐάλωσαν πασαι, καὶ τὰ παιδάρια καὶ ἡ λεῖα πᾶσα ἕαλω.

Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λιάν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς τὰς πόλεις τὰς 2. ἐπὶ θαλάσῃ, Λυσανίαν καὶ Φιλώτα παραδοὺς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προΐει διὰ τοῦ Αἵμου ἐς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγιον ποταμὸν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰστρου ὡς ἐπὶ τὸν Αἶμον ἰόντι σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν 2 Τριβαλλῶν βασιλεὺς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰστρον, διαβαίνειν κελεύσας τὸν ποταμὸν ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ· Πεύκη ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον 3 καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς προσάγοντος Ἀλεξάνδρου συμπεφευγότες ἦσαν καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτόν· τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἐφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἐνθεντιερ τῇ προτεραίᾳ ὠρμήθῃ Ἀλέξανδρος.

Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμ- 4 παλιν ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει καταστρατοπεδεύοντας ἤδη. καὶ οἱ μὲν, καταληφθέντες πρὸς τῷ νάπῃ τῷ παρὰ τὸν ποταμὸν παρετάσσοντο· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάξας ἐπῆγε, τοὺς δὲ τοξότας καὶ τοὺς σφειδονήτας προεκθέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφειδονᾶν ἐς τοὺς βαρβάρους, εἴ πως προκαλέσαιο αὐτοὺς ἐς τὰ ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπου. οἱ δὲ ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι ἐξέθειον ἐπὶ τοὺς τοξό- 5 τας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξαιαν γυμνοῖς οὐσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαβόντα τοὺς ἐκ τῆς ἁνωθὲν Μακεδονίας ἱππέας προσέταξεν ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἥπερ μάλιστα προὔκλωρῆσαν

4. ἐς τοὺς προ ἐπὶ τοὺς V, et Gr. cc. || 12, 3. ψιλοὺς. ὠπηλοὺς Gr. nonnulli.

4. ἀπὸ τοῦ. ἐκ τοῦ A. 5. προὔχωρει. προσχώρει A et alii, alii προχώρει, alii προσχώρει.

C. 2. §. 1, 4. Λύγιον etiam Gr. cc. unus tamen Λύγιον. || 3, 3. ἐκ πολλοῦ post Ἀλεξάνδρον abjectum est cum A. ἦσαν. Kai vulgo distinguunt. 5. ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ ante ἐνθεντιερ deleta sunt cum A. || 4, 3. καταληφθέντες pro καταλειφθέντες Vulcanius et c. quidam Venet. κατελειφότες C.

ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ Σώπολιν τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε
 6 καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε. τὴν
 δὲ φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φάλαγγος πα-
 ρατείνοντας κατὰ μέσους ἐπηγε. καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς παρ' ἐκα-
 τέρων ἦν οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μείον εἶχον· ὥς δὲ ἡ τε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέ-
 βαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ οἱ ἱππεῖς οὐκ ἀκοντισμῷ ἐτι, ἀλλ' αὐ-
 τοῖς ὠθοῦντες τοῖς ἵπποις ἄλλη καὶ ἄλλη προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτρά-
 7 πησαν διὰ τοῦ νάπου ἐς τὸν ποταμόν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν τρισ-
 χίλιοι ἐν τῇ αὐγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλη
 τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν καὶ νύξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν
 τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. αὐτῶν δὲ τῶν Μακεδόνων
 τελευτῆσαι λέγει Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν ἑνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς
 τεσσαράκοντα.

3. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν πο-
 ταμόν τὸν Ἰστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα
 καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον καὶ ἔθνη μαχμιώτατα ἀπείρουγτα,
 2 τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν, ὧν
 τελευταίους Κουάδους καὶ Μαρκομάνους· ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῦ-
 ραν, Ἰάξυρας· ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ δὲ Σαυρομά-
 τας τοὺς πολλοὺς· ἐπὶ δὲ Σκύθας ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς, ἵνα ἐκδιδῶι
 3 κατα πέντε στόματα ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον. ἐνταῦθα καταλαμ-
 βάνει αὐτῷ ἡκούσας ναῦς μακρὰς ἐκ Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ
 Εὐξείνου κατὰ τὸν ποταμόν. ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὀπλι-
 τῶν τῇ νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ Θράκες συμπε-
 4 φερόμεντες ἦσαν, καὶ ἐπειράτο βιάσθαι τὴν ἀπόβασιν. οἱ δὲ βάρ-
 βαροι ἀπῆντων ἐπὶ τὸν ποταμόν ὅποι αἱ νῆες προσπίπτουσιν· αἱ δὲ
 ὀλίγαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιὰ οὐ πολλὴ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τῆς νήσου
 τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς προσβολὴν, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ
 παρ' αὐτὴν, οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὅξυ καὶ ἀπορον προσ-
 φέρεσθαι.

- 5 Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς ἔγνω διαβαίνειν τὸν
 Ἰστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἰστροῦ ὀκισμένους, ὅτι τε
 συνειλεγμένους εἶδρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστροῦ, ὥς εἰρξζοντας, εἰ
 διαβαίνοι (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους
 τῶν μυρίων) καὶ ἅμα πόθος εἶλεν αὐτὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰστροῦ
 6 ἐλθεῖν. τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διαθέρας ὑφ' αἷς
 ἐσκήνουν τῆς κάρφης πληρώσας καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα ἐκ τῆς
 χώρας ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλή, ὅτι τούτοις
 χρῶνται οἱ πρόσκοικοι τῷ Ἰστρῷ ἐφ' ἀλιεία τε τῇ ἐκ τοῦ Ἰστροῦ
 καὶ εἴποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμόν στέλλονται καὶ ληστεύ-
 οντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοί) ταῦτα ὥς πλείστα ξυναγαγὼν διεβί-
 βαζεν ἐπ' αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ τοιῷδε τρόπῳ.
 καὶ γίνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ
 πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

4. Διεβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ἡ ληΐον ἦν σίτου βαθύ· καὶ ταύτη

C. 3. §. 2, 4. ἔστε ἐπὶ pro ἔστε A. || 4, 2. ὅποι pro ὅπη ABB. || 6, 1. ὑφ'
 αἷς pro ἐφ' αἷς Gr. omnes. ληστεύοντες. ἐληστεύοντο A.

μᾶλλον τι ἔλαθον προσσχόντες τῇ ὄχθῃ. ὑπὸ δὲ τὴν ἑὸν Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ λήϊου ἤγε, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν οἶτον οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. οἱ 2 δὲ ἵππεῖς ἔστε μὲν διὰ τοῦ λήϊου προῆμι ἢ φάλαγξ ἐφείποντο· ὡς δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν πλαισίῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσεν. καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἵπ- 3 πέων ἐδέξαντο· παραδόξος μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλέξανδρου, ὅτι εὐμαρῶς οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβέβηκε ἐν μιᾷ νυκτί τὸν Ἰστρον οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον, φοβερά δὲ καὶ τῆς φάλαγγος ἢ ξυγκλείσις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή. καὶ τὰ μὲν 4 πρῶτα ἐς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἡ δὲ ἀπείχεν αὐτοῖς ὅσον παρὰ σάγγην τοῦ Ἰστροῦ· ὡς δὲ ἐπάγοντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ τὸν ποταμόν, ὡς μὴ κυκλωθεῖν πῃ οἱ πεζοὶ ἐνεδρευσάντων τῶν Γειτῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ μέτωπον, λεί- πουσιν αὐ καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τεταχισμένην, ἀναλαβόν- τες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμὴ ὡς ποδῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν τε πόλιν λαμβάνει καὶ 5 τὴν λείαν πᾶσαν ὅσῃν οἱ Γέται ὑπελίκοντο. καὶ τὴν μὲν λείαν Μελέαγρον καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστροῦ Αἰὶ Σωτήρι καὶ Ἡρα- κλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰστροῦ, ὅτι οὐκ ἄνθρωπος αὐτῷ ἐγένετο. καὶ ἐπα- νάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σὺμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον παρὰ τε τῶν ἄλ- 6 λων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἰστροῦ καὶ παρὰ Σίρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὠκισμένων ἦκον· μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα καὶ μέγα ἐπὶ σφίσι φρονοῦντες· φιλίας δὲ πάντες τῆς Ἀλεξάνδρου ἐφιέμε- νοι ἦκειν ἔφασαν. καὶ πᾶσιν ἔδωκε πίστις Ἀλέξανδρος καὶ ἔλαβε· 7 τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο ὅ τι μάλιστα δεδιττεται αὐτοὺς τῶν ἀν- θρωπίνων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἐτι προσωτέρω ἦκει καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι. τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ πόρ- 8 ρω τε ὠκισμένοι Ἀλεξάνδρου καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦντες καὶ Ἀλε- ξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὀρῶντες ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ οὐρα- νὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι. καὶ τοὺτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμαχοὺς ποιησάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον ἐπειπὼν ὅτι ἀλαζόνες Κελ- τοὶ εἰσιν.

Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προῦχώρει. ἔνθα δὴ 5.

C. 4. §. 1, 2. προσσχόντες. libri προσχόντες. || 2, 3. ἐξήλασαν pro ἐξήσαν VS et Gr. omnes. 4. πλαισίῳ. πλαγίῳ A || 3, 5. ξυγκλείσις pro ξύγ- κλασις Gr. alii, alii ξύγκλησις. ἱππέων. ἱππων A. || 4, 2. ἀπείχεν pro ἐπείχεν A et quidam alii Gr. ὅσον deest A. 3. ἐπάγοντα — Ἀλεξάνδρου. ἐπείγοντος — Ἀλεξάνδρου B. || 6, 3. δὲ τῶν pro τῶν Gr. omnes. δὲ καὶ τῶν B. περὶ Κελτῶν οὐ καὶ Φράγγοι λέγονται margo C. || 7, 2. Κελτοὺς pro Κελτικόν hic et paulo post V et Gr. omnes. 3. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. || 8, 5. ἐπειπὼν. libri ὑπειπὼν.

ἄγγελοι ἀφίκοιτο αὐτῷ Κλεῖτον τε τὸν Βαρδύλειον ἀφειστάναι ἀγγέλλοντες καὶ Γλαυκίαν προσκεχωρηκέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλεῖα· οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐταριάτας ἐπιθήσειν αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξηγγέλλον· ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναξενγνύ-
 2 ραι. Λάγγαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεὺς, ὅτι μὲν καὶ Φιλίππου ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε παρ' αὐτόν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, ὅσους τε καλλίσ-
 3 τους καὶ εὐοπλοτάτους ἀμφ' αὐτόν εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν πυνθανόμενον Ἀλέξανδρον οὔτινες τε καὶ ὀπίσσοι εἶεν, οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας· εἶναι γὰρ ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτη· καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώραν αὐ-
 τῶν, ὡς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλον τι ἔχοιεν. καὶ κτελεύσαντος Ἀλε-
 ξάνδρου ἐσβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβαλὼν ἤγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν.

4 Αὐταριάται μὲν δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον· Λάγγαρος δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμήθη μεγάλως· πρὸς Ἀλέξανδρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεὺς τῷ Μακεδόνων νομίζεται· καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Κύραν καὶ ταύτην ὠμολόγησε δῶσιν αὐτῷ ἐς Πέ-
 λλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος.

5 Ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανέλθων οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτησεν· Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πήλιον πό-
 λιν ἐστέλλετο. ταύτην γὰρ κατελήγει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυρωτάτην
 τῆς χώρας· καὶ πρὸς ταύτην ὡς ἦκεν Ἀλέξανδρος, καταστροποπεδύσας
 πρὸς τῷ Ἐορδαϊκῷ ποταμῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐγγώκει προσβάλλειν τῷ τεί-
 6 χει. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως ὄρη, ὑπερδέξιά
 τε ὄντα καὶ θάψα, κατεῖχον, ὡς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακε-
 δόσιν, εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν· Γλαυκίας δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυ-
 7 λαντίων βασιλεὺς οὐπω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει προσ-
 ἤκεν· οἱ δὲ πολέμοιοι σφαγιασάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κορας ἴσας
 τὸν ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλλοντας τρεῖς, ὠραητὸ μὲν ὡς δεξομένοι ἐς
 χεῖρας τοὺς Μακεδόνας· ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέλιπον καίτοι καρ-
 8 τερὰ ὄντα τὰ κατεληγμένα πρὸς σφῶν χωρία, ὥστε καὶ τα σφάγια
 αὐτῶν κατελήφθη ἐτι κείμενα.

9 Ταύτη μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν πόλιν καὶ
 στρατοπεδεύσάμενος πρὸς τῷ τείχει ἐγγώκει περιτειχισμῷ ἀποκλεῖσαι
 αὐτούς· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ
 τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν πόλιν
 ἀπέγνω ἔλειν ἂν ἔξιν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ
 μαχίμων ξυμπεφυγόντων, πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλαυκίᾳ προσκλισομέ-
 9 νων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο. Φιλώταν δὲ ἀναλαβόντα τῶν

C. 5. §. 2, 1. Λάγγαρος etiam A. Λάγαρος hic et §. 4. Gr. tres. ὅτι. ὅτε Schmiederus. 4. ἀμφ' αὐτόν. ἐφ' αὐτόν B ad 3 c. 23. || 4, 1. αὐτῶν pro αὐτῶν Vulc. 4. ἀδελφὴν τὴν Ven. et Bas. ἀδελφὴν τοῦ Vulc. et Gron. || 5, 2. Πήλιον πόλιν A et alii Gr, ut videtur. alii Πέλιον cum gemino πόλιν πόλιν et Πέλλιον πόδα et Πέλλινην. Πέλλιον πόλιν edd. vett. 4. καταστροποπεδύσας. στρατοπεδεύσας A. || 6, 3. προσβάλλοιεν. προσβάλλο.εν Blanc. et Gron. || 7, 4. γενομένων pro γενομένοι A. γενομένοι B.

ἰππέων ὅσους ἐς προφυλακὴν καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐς ἐπισιτισμὸν ἐπέμπευ. καὶ ὁ Γλαυκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμφὶ Φιλώταν ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμβάνει τὰ κύκλω ὅρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φιλώτᾳ ἐπισιτιέσθαι ἐμέλλον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀπηγγέλθη αὐτῷ ὅτι κινδυνεύουσιν οἱ τε ἰπ- 10 πεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ νῦν αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριῶνας καὶ ἰππέας ἐς τετρακοσίους ἐβοήθει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο στρατεύμα πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν, ὥς μὴ ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδραμόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμύξισαν. ἐν- 11 θα δὴ Γλαυκίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμενος ἐκλείπει τὰ ὅρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλώτᾳ ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον διεσώθησαν. ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληγέναι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν· τὰ τε γὰρ ὅρη τὰ ὑπερδέξια κατείχον πολλοῖς μὲν ἱππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ σφαιδονήταις καὶ ὀπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις, καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατελιγμένοι προσκί- 12 σεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἐμέλλον· τὰ τε χωρία δι' ὧν ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλέξανδρῳ στενὰ καὶ ὑλῶδῃ ἐφαίνετο, τῇ μὲν πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειρογόμενα, τῇ δὲ ὅρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρηνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους, ὥστε οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος ἐγένετο.

Ἐνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἐς ἑκατὸν καὶ 6. εἴκοσι τὸ βᾶθος τῆς φάλαγγος. ἐπὶ τὸ κέρας δὲ ἐκατέρωθεν διακοσίους ἰππέας ἐπιτάξας παρήγγελλε σιγῇ ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὁξέως δεχομένους. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐσήμηνεν ὁρθὰ ἀνατείνειν τὰ 2 δόρατα τοὺς ὀπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνομήματος ἀποτείνει ἐς προβολὴν, καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλίνας τῶν δοράτων τὴν συγκλίσειν, αὐτῆς δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν φάλαγγα ἐς τε τὸ προσω ὁξέως ἐκίνησε καὶ ἐπὶ τὰ κέρατα ἄλλοτε ἄλλη παρήγαγε. καὶ 3 οὕτω πολλὰς τάξεις τάξας τε καὶ μετακρομήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ εὐώνυμον ὅσον ἐμβολὸν ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τὴν τε ὀξύτητα ὁρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων· τότε δὲ προσάγοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ λείπουνσι τοὺς πρώτους λόφους. ὁ 4 δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς ὡς πρὸς τὴν πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατὸν.

Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολλοὺς τῶν 5 πολέμιων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος ἐγίνετο, παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπομένοιν οἱ κατελιγφότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας καταπηδήσαι ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ ἀναμυχθέντας τοῖς ἱππεῦσι πεζοῦς

10, 4. ἰππέας. libri ἰππεῖς || 12, 3. τῇ μὲν. τῇ μὲν γὰρ A improbante Schneid.

C. 6. §. 1, 1. ἐς. libri ἕως. 2. τὸ βᾶθος pro τῇ βᾶθει Gr. omnes. 3. ἰππίας. libri ἰππεῖς. || 2, 1. ἐσήμηνεν. libri ἐσήμανεν. 2. προβολὴν cum Bus. et Ven. AV. προσβολὴν Vulc. 4. ἐς τε τὸ pro ἐς τὸ ABBBV. || 4, 3. πρόσ. καὶ B. omittit A. || 5, 4. ἐπὶ τὸν ποταμόν ante ἐπὶ τοὺς ἵππους deleta cum A.

- 6 μάχεσθαι. οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες λεί-
 πουςι τὸν γήλοπον καὶ παρεκκλίνουσιν ἐφ' ἑκάτερα τῶν ὁρῶν. ἐνθα
 δὴ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοπον σὺν τοῖς ἐταίροις τοὺς τε
 Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας, ὄντας ἐς δισηλίους· τοὺς
 δὲ ὑπασπιστάς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς
 τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκ-
 τάσσεσθαι, ὡς πευκὴν εὐθὺς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα· αὐ-
 τὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὦν ἀπὸ τοῦ λόφου ἀεὶ ὥρα τῶν πολεμίων τὴν
 7 ὁρμὴν. οἱ δέ, ὁρῶντες διαβαίνουσιν τὴν δύναμιν, κατὰ τὰ ὅρη ἀντε-
 πῆσαν, ὡς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησόμενοι τελευταίοις ἀποχω-
 ροῦσιν. ὁ δὲ πελαζόντων ἤδη αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν,
 καὶ ἡ φάλαγξ, ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιούσα, ἐπηλάλαξεν· οἱ δὲ πο-
 λέμιοι πάντων ἐπὶ σφᾶ, ἐλαυνόντων ἐγκλίναντες ἐφευγον· καὶ ἐν
 τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας ὁρό-
 8 μω ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν. καὶ πρῶτος μὲν αὐτὸς φθάσας διαβαίνει·
 τοῖς τελευταίοις δὲ ὡς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους ἐπιστήσας
 ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς ἐξακοντίζειν ὡς ποδῶτάτω ἀπ' αὐτῶν
 ἐκέλευσεν ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἐξακοντίζεται· καὶ τοὺς τοξότας
 δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν ἐπεσβάντας· καὶ τούτους. καὶ
 οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυκίαν εἰσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ
 Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμὸν, ὥστε οὐ-
 δεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.
- 9 Τρίτῃ δὲ ἀπ' ἐκείνης ἡμέρᾳ καταμαθὼν Ἀλέξανδρος κακῶς αὐ-
 λιζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν, καὶ οὔτε φυλακὰς ἐν
 τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας οὔτε γύρακα ἢ τάσπον προβεβλημέ-
 νους, οἷα δὴ ξυν φόβῳ ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλεξάνδρον, ἐς μῆκος
 δὲ οὐκ ὠφέλιμον ἀποτεταγμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἐπι-
 λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμὸν, τοὺς τε ὑπασπιστάς ἅμα οἱ ἄγων
 καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τὴν Περδίκκου καὶ Κοί-
 10 νου τάξιν. καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἀλλήν στρατιάν·
 ὡς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθαισιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάν-
 τας· ἐφῆκε τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε
 ἐπιπεσόντες καὶ φάλαγγι κατα κέρας, ἥπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς
 καρτερωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμύξιν ἐμελλον, τοὺς μὲν ἐτι ἐν ταῖς εὐναῖς
 κατέκτενον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἰροῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν
 αὐτοῦ ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει
 ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένη· οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν.
- 11 ἔγενετο δὲ ἡ διώξις τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὅρη τῶν
 Ταυλαρτίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν ὅπλων
 διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν ἐμ-
 πρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγη παρὰ Γλαυκίαν ἐς Ταυλαρτίους.
7. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν φευγόντων
 παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ
 νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Κα-

6, 5. ἐπὶ τούτοις pro ἐπὶ τούτων A. ἐπὶ τούτῳ BBB. || 9, 5. ἀποτεταγμένην Gr. omnes. ἀποτεταμένην Vulc. 7. Κοίνου. Κίνου S. || 10, 6. αἰροῦντες, ἀναί-
 ρούντες A. 7. ἐγκατελήφθησαν pro κατέληφθησαν A. || 11, 1. τοῖς ἀμφὶ
 Gr. omnes. τοῖς μὲν ἀμφὶ Vulc.

δμείαν ἐχόντων οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον ἐξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελθόντες ἐπῆραν τοὺς Θηβαίους ἀποστήναι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐλευθερίαν τε προῖσχομενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βαρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι. πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλήθος ἐφαίνοντο τεθνηκέναι Ἀλεξάνδρον ἰσχυρίζομενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ γὰρ 3 καὶ πολλὸς ὁ λόγος οὗτος καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπὴν οὐκ ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ' αὐτοῦ ἀφίκετο, ὥστε, ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῦσδε, οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα τὰ μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφισιν εἰκάζον.

Πυθομένῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδαμῶς ἐδόκει 4 ἀμελητέα εἶναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι' ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα οὐ φαῦλον ποιουμένῳ, εἰ Λακεδαιμόνιοι τε παλαι ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες καὶ τινες καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Αἰτωλοῖ οὐ βέβαιοι ὄντες συνεπιλήψονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις. ἄγων δὴ παρὰ τὴν Ἑορ- 5 δαίαν τε καὶ τὴν Ἑλιμιῶτιν καὶ παρὰ τὰ τῆς Στυμφαίας καὶ Παρναυαίας ἄκρα ἐβδομαῖος ἀφικεῖται ἐς Πελλῖναν τῆς Θετταλίας. ἐνθὲν δὲ ὀριμηθεὶς ἐκτὴ ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἰσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν πρὶν ἐν Ὀρχηστῷ γενέσθαι ζῆν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ τότε δὲ οἱ πρό- 6 ξαντες τὴν ἀπόστασιν στρατεύμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρου ἀφίχθαι ἐφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλεξάνδρον τεθνάναι ἰσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐτὸς προσάγει Ἀλεξάνδρος χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον γάρ τινα ἦκεν Ἀλεξάνδρον τὸν Ἀερόπου.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀρχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραίᾳ προσῆγε πρὸς 7 τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ Ἰολάου τέμενος· οὐ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδούς ἐτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιντο παρ' αὐτόν. οἱ δὲ τοσοῦ- 8 του ἐδέξαντο ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξυμβασιν, ὥστε ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως οἱ τε ἵππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἡκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλακάς, καὶ τινες καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων. καὶ Ἀλέξανδρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ 9 τοξοτῶν, ὥστε αὐτῶν ἀναστεῖλαι τὴν ἐκδρομὴν· καὶ οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν, ἡδὴ τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ προσφερομένους. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ' Ἐλευθεράς τε καὶ τὴν Ἀττικὴν, οὐδὲ τότε προσέμιξε τοῖς τέχεσιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατοπέδευσεν οὐ πολὺ ἀπέχων τῆς Καδμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὡφέλειαν τῶν Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. οἱ γὰρ Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν διπλῶ χάρακι 10 ἐφρουροῦν ἀποτευχίσαντες, ὥς μῆτε ἐξωθέν τινα τοῖς ἐγκατεληγμέ-

C. 7. §. 1, 5. ξυλλαβόντες. ξυμβalόντες B. || 4, 3. ποιουμένῳ. ἡγουμένῳ A. || 5, 2. Ἑλιμιῶτιν pro Ἑλυμιῶτιν Ellendtius. Στυμφαίας. Τυμφαίας Palmer. Exerc. p. 235. Παρναυαίας pro Παρναίίας idem. 3. Πελλῖναν pro Πελλήνην A. ceteri Πελλῖναν, Πελλῖναν, Πόλιν. Πελλήν V. || 6, 2. Ἀντιπάτρου Ven. Ἀντιπάτρον Bas. Ἀντιπάτρῳ Gr. omnes. || 7, 2. τὸ τοῦ Ἰολάου. τὸ Ἰολάου ante Gron. || 9, 5. Ἐλευθεράς pro Ἐλευθέρης Ellendtius. 6. αὐτοῖς. αὐτῶν A.

- νοῖς δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθέοντας βλάπτειν τι σφᾶς
 ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέροντο. Ἀλέξανδρος δέ (ἐτι γὰρ
 τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἔλθειν μᾶλλον τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε)
 11 διέτριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ κατεστρατοπεδευκώς. ἐνθα δὴ τῶν Θη-
 βαίων οἱ μὲν τὰ βελτίστα ἐς τὸ κοινὸν γιγνώσκοντες ἐξελθεῖν ὠρ-
 μηντο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ εὐρέσθαι συγγνώμην τῷ πληθει τῶν
 Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι τοὺς φυγάδας
 ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανθρωποῦ τυχεῖν ἂν παρ' Ἀλεξάν-
 δρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ βοιωταρχοῦντες ἔστιν οἱ αὐτῶν, παν-
 τάπασιν ἐνῆγον τὸ πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ' ὥς
 τῇ πόλει προσέβαλεν.
8. Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Αἰγίου ὅτι Περδίκκας, προτεταγμέ-
 νος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ αὐτοῦ τάξει καὶ τοῦ χά-
 ρακος τῶν πολεμίων οὐ πολλὴ ἀρεστηκώς, οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάν-
 δρου τὸ ἐς τὴν μάχην ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι καὶ
 2 διασπᾶσας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προφυλακὴν. τούτῳ
 δὲ ἐπόμενος Ἀμυντας ὁ Ἀνδρομέου, ὅτι καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περ-
 δίκκᾳ ἦν, ἐπήγαγε καὶ αὐτὸς τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὥς εἶδε τὸν Περδίκ-
 καν προειληλυθότα εἶσω τοῦ χάρακος. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος,
 ὥς μὴ μόνοι ἀποληφθέντες πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν, ἐπήγε
 3 τὴν ἄλλην στρατιάν. καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριοῖνας ἐκ-
 δραμεῖν ἐσημηνεν εἶσω τοῦ χάρακος, τὰ δὲ ἀγῆματα καὶ τοὺς ὑπα-
 σπιστάς ἐτι ἔξω κατέειχε. ἐνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου
 χάρακος εἶσω παρελθεῖν βιαζόμενος αὐτὸς μὲν βληθεὶς πίπτει αὐ-
 τοῦ· καὶ ἀποκομίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ χάλε-
 πῳ διεσώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος· τοὺς μέντοι Θηβαίους ἐς τὴν κοί-
 λην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα αὐτῷ εἰσπεσόν-
 4 τε, ὁμοῦ τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρῳ τοξόταις συνέκλεισαν. καὶ ἔστε μὲν
 ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν εἶποντο τοῖς Θηβαίοις· ἐντεῦθεν δὲ
 ἐπιστρεψάντων αὐθις σὺν βοῇ τῶν Θηβαίων φυγὴ τῶν Μακεδόνων
 γίνεται· καὶ Εὐρυβώτας τε ὁ Κρής πίπτει ὁ τοξόρχης καὶ αὐτῶν
 τῶν τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατεφυγον πρὸς τὸ
 ἀγῆμα τὸ τῶν Μακεδόνων καὶ τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς.
 5 καὶ τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδὼν, τοὺς
 Θηβαίους δὲ λελυκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει ἐς αὐτοὺς
 συντεταγμένην τῇ φάλαγγι· οἱ δὲ ὠθοῦσι τοὺς Θηβαίους εἶσω τῶν
 πυλῶν· καὶ τοῖς Θηβαίοις ἐς τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερὰ ἐγίνετο, ὥστε
 διὰ τῶν πυλῶν ὠθοῦμενοι ἐς τὴν πύλιν οὐκ ἐφθισαν συγχεῖσθαι τὰς
 πύλας· ἀλλὰ συνεσιπύτουσι γὰρ αὐτοῖς εἶσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν
 Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἶχοντο, ἅτε καὶ τῶν τευχῶν διὰ τὰς
 6 προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρῶμων ὄντων. καὶ παρελθόντες εἰς τὴν
 Καδμείαν οἱ μὲν ἐκείθεν κατὰ τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν

10, 3. τι σφᾶς pro τοὺς σφᾶς Gronovius. τε σφᾶς A. alii σφᾶς solum. ||
 11, 6. ἔστιν cum Ven. Gr. omnes. εἰσὶν Bas.

C 8. § 1, 3. παρ' Ἀλ. pro πρὸς Ἀλ. A. || 2, 5. καὶ δεῖσας ante ὡς
 μὴ addit A. 5. ἀποληφθέντες. libri ἀπολειφθέντες. || 4, 1. εἴτε μὲν ἐπὶ pro
 ἔστε μὲν πρὸς A. || 5, 3. ὠθοῦσι pro ὠθοῦσιν Ellendtius. 6. συνεσιπύτουσι
 V aliiq; ceteri συνεσιπύτουσι. συνεμπίπτουσι Vulc. || 6, 1. παρελθόντες
 pro παρελθόντων A. 2. κατέχουσι pro κατέχουσιν Ellendtius.

Καδμείαν ἐξέβαινον ἐς τὴν ἄλλην πόλιν· οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη, ἐχόμενα ἤδη πρὸς τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν, ὑπερβάντες ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. καὶ ὀλίγον μὲν τινα χρόνον ἐμείναν 7 οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμφεῖον· ὥς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινόμενος προσέκειντο, οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδίον ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὥς ἐκάστοις προὔχωρει ἐσώζοντο. ἔνθα δὴ ὀργῇ οὐχ οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς τε καὶ Πλα- 8 ταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ οὐδὲ ἀμυνομένους ἐτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεσιπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἰκτεύνοντας, οὔτε γυναικῶν οὔτε παίδων φειδόμενοι.

Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς ἀλούσης πόλεως 9. καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ τῷ παραλόγῳ ἐς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δρᾶσαντας, οὐ μείον τι τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. τὰ μὲν γὰρ περὶ Σι- 2 κελίαν Ἀθηναίους ξυνεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ τε πόρρῳ ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφθαρεῖν αὐτοῖς τὸν στρατὸν τὸν πολὺν, ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκείον ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὥς καὶ ἐς ὕστερον ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ ἀντισχεῖν Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐτοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσην τὴν αἰσθησὶν τῆς ξυμφορᾶς προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἐκπληξὴν ὁμοίαν παρέσχε. καὶ τὸ 3 ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς αὐτῆς Ἀθηναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη τό τε σχῆμα τὸ πάτριον ὁμῶς ἐφύλαξε καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, ὥς τὰ τε μακρὰ τείχη ἐπαιχίσαι καὶ τῆς θαλάσσης αὐτῆς ἐπικρατῆσαι καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς σφισι Λακεδαιμονίους καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν αὐ- 4 τοὺς ἐν τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακεδαιμονίων τε αὐτὸ κατὰ τὰ Λεύκτρα καὶ Μαντίνειαν πταῖσμα τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμφορᾶς ἢ τῷ πλήθει τῶν γε ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἢ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδῃ Βοιωτῶν καὶ Ἀρχάδων γενομένη προσβολῇ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὕτῃ τῷ ἀήθει τῆς ὄψεως μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτοὺς τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε πραγμάτων ἐφόβησεν. ἢ δὲ δὴ Πλαταιέων ἄλωσις τῆς πόλεως τῇ σμικρο- 5 τητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πάθημα ἐγένετο. καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις, νησιωτικὰ τε πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δρᾶσαι αἰ-

7, 5. πεδίον. στρατόπεδον A. || 8, 1. οὕτως pro ὅπως V et Gr. omnes. 3. τοὺς μὲν. τοὺς μὲν ἄλλους A. 4 οὓς δὲ pro τοὺς δὲ Gr. omnes.

C. 9. §. 1, 3. ἢ καί. aut ἢ aut καὶ deest A. ad 2 c. 11. || 2, 4. τὸν στρατὸν, καὶ τὸν πολὺν libri. || 3, 6. πάλαι ἀνέλαβεν pro παλαιὰν ἔλαβεν Gronovius. || 4, 2. τὰ Λεύκτρα pro Λεύκτρα Gron. 3. τῶν γε pro τῶν τε Ellendtius. 6. τῶν κινδύνων pro τοὺς κινδύνους ABV. || 5, 2. ἐγκαταληφθέντων pro κατεληφθέντων A ad 1. c. 6.

σχύνην μᾶλλον τι προσέβαλεν ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε.

- 6 Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξεία καὶ ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγου τε καὶ οὐ ξὺν ποίῳ τῶν ἐλόντων ξυνερχθεῖσα, καὶ ὁ φόβος πολὺς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπερχθείας ἐπεξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὲς ἀνδραποδισμός, δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς Ἑλλησιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ
- 7 θεοῦ ἀνιέρχθη, ὡς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας Θηβαίους, καὶ τῆς Πλαταιέων ἐν τε ταῖς σπονδαῖς καταλήψεως καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς αὐτοὺς Λακεδαιμονίοις οὐχ Ἑλληνικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου τῆς ἐρημώσεως ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον, καὶ ὅτι Ἀθηναῖοις αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλυον ὅτε ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως γνώμη προὔ-
- 8 τέθη ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις. ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς πολλὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐπισημῆναι ἐλέγτο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραντίκῃ ἡμελήθη. ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἐκ πάλαι ἐπὶ τοῖς ξυνερχθεῖσι προσημανθῆναι ἀνέρχε.
- 9 Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς δὴ καὶ ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διαθεῖναι, τὴν μὲν Καδμείαν φρουρὰ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι τοῖς ξυμμάχοις ὅση μὴ ἱερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ ἱερείων καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι πρό-
- 10 ξένοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. καὶ τὴν Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῦ τῇ Πινδάρου. ἐπὶ τούτοις Ὀρχομένον τε καὶ Πλαταιὰς ἀναστῆσαι τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.
10. Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν Θηβαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσοντες Θηβαίοις ἀπὸ τῆς οἰκείας ὠρμήθησαν θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν. Ἡλεῖοι δὲ τοὺς φυγάδας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτή-
- 2 δειοὶ Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν. Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔθνη πέμποντες ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ αὐτοὶ τι πρὸς τὰ παρὰ τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρισαν. Ἀθηναῖοι δὲ, μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων ὡς ἤκόν τινες τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν
- 3 ἐσκευαγῶν ἐς τὴν πόλιν. ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν Δημάδου γράψαντος δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἐπιλεξάμενος πέμπει παρὰ Ἀλεξάνδρον οὐστινας ἐπιτηδειοτάτους Ἀλεξάνδρῳ ἐγίνωσκον, ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπανήλθε χαίρειν

6, 4 παλαιὰς pro παλαιῖς Gronovius. 5. προεχούσης pro προεχόντων V et Gr. omnes. || 7, 4. σφᾶς αὐτοὺς pro σφᾶς BV.

C. 10. §. 1, 5. Ἀλεξάνδρῳ pro Ἀλεξάνδρου Gr. omnes. || 3, 2. ἐπιλεξάμενος. ἀπολεξάμενος A. ad prooem.

τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγελοῦντας καὶ ὅτι
Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο. ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλαν- 4
θρώπως πρὸς τὴν προεσβίαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς
τὸν δῆμον ἐξῆτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκούργον· καὶ Ὑπε-
ρείδην δὲ ἐξῆτει καὶ Πολύενκτον καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον καὶ Ἐπι- 5
άλτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιροκλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς
τε ἐν Χαιρωνείᾳ ξυμφορας τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ
τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἐς τε αὐτὸν καὶ ἐς Φίλιπ-
πον· καὶ Θηβαίους δὲ τῆς τε ἀποστάσεως ἀπέφαιναν αἰτίους οὐ μέν- 6
ῃ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἀν-
δρας οὐκ ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐθις παρὰ Ἀλέξανδρον, ἀφείναι
δεόμενοι τὴν ὁργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι· καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν
μὲν αἰδοῦ τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου,
οὐκ ἐθέλων οὐδὲν ὑποπτον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὑπολείπεσθαι. Χαρί-
δημον μέντοι, μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων, φεύγειν
ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν παρὰ βασιλείᾳ Δαρεῖον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν· καὶ τῷ 11.
τε Αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελαίου ἐτι καθιεστῶσαν.
ἔθυσε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ
ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλε- 2
ται τὸ Ὀρφείως τοῦ Οἰάγρου τοῦ Θρακῆος ἄγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι
ιδρῶσαι ξυνεχῶς· καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντιων. Ἀρί-
στανδρος δέ, ἀνὴρ Τελμισσεύς, μάντις, θαρρῶν ἐκέλευσεν Ἀλέξαν-
δρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν καὶ ὅσοι ἀμφὶ
φθὴν ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε καὶ ἄδειν Ἀλέξανδρον καὶ
τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.

Ἀμα δὲ τῷ ἡοι ἀρχομένῳ ἐξαλάνει ἐφ' Ἑλλησπόντου, τὰ μὲν 3
κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀντιπάτρω ἐπιτρέψας, αὐ-
τὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῶν
πλείους τῶν τρισημυρίων, ἵππείας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ
αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν
καὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς. διαβάς δὲ τὸν Στρυ- 4
μόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ Μα-
ρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσῃ ὥκισμένας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ
τὸν Ἐβρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει καὶ τὸν Ἐβρον εὐπειτῶς.
ἐκῆθεν δὲ διὰ τῆς Πιυτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλانا ποταμὸν ἔρχεται. δια- 5
βάς δὲ καὶ τὸν Μέλانا ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἰκοσι ταῖς πά-
σαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἰκοθεν ἐξορμήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιούντα
θύει Πρωτεσίλαῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσίλαου, ὅτι καὶ Πρωτε-
σίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἄμα

4, 3. ἐξῆτει pro ἐξῆτει A et quidam alii Gr. „sic et paulo post scribendum.”

C. 11. § 3, 1. ἐφ' Ἑλλησπόντου pro ἀφ' Ἑλλησπόντου Gr. omnes.
2. τοὺς Ἕλληνας. τοῖς ἄλλοις Ἕλληνας V. 4. τῶν ante τρισημυρίων addit Gron.
5. Κερκινίτιν. Μυρκινίτιν Palmerius Exercitt. p. 236. || 4, 2. παρήμειβε pro
παρήμειβε A aliiq. Πάγγαιον. Πάγγαρον P aliiq. τὴν ὡς. τέμωνων
τὴν ὡς V. 4. Ἐβρον pro Ἐρρον ΛV. alii Eύρον. Ἐβρον ante εὐπειτῶς
solus habet A. || 5, 3. Ἐλαιούντα pro Ἐλεούντα A cum quibusdam aliis.

Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευσάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπι-
τυχεστέραν οἱ γενέσθαι ἢ Πρωτεσίλαω τὴν ἀπόβασιν.

6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἵππον δια-
βιβᾶσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἀβυδὸν· καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν
ἐκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέ-
ξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατὰραι ὁ πλείων
λόγος κατέχει, καὶ αὐτὸν τε κυβερῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν δια-
βάλλειν καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο,
7 γιᾶλης ἐς τὸν πόντον. λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς σὺν τοῖς
ὀπλοῖς ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσα-
σθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας
Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηναῖς καὶ Ἡρακλείους· ἀνελθόντα δὲ ἐς
Ἴλιον τῇ τε Ἀθηναῖ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐ-
τοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεῶν, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινὰ
8 ὀπλων ἐτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν
ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θῦσαι δὲ αὐ-
τὸν καὶ Προιάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρκείου λόγος κα-
τέχει, μῆνιν Προιάμου παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ
ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

12. Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μεινοίτιός τε ὁ κυβερνήτης χρυσῷ
στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλ-
θὼν καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι. Ἡφαιστίωνα
δὲ λέγουσιν ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσεν· οἱ δὲ, ὅτι
καὶ τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσε· καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα, ὥς
ὁ λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ομήρου κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα
2 μνήμην ἔτυχε. καὶ μέντοι καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥμιστα τούτου
ἔνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ
τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη οὐδὲ ἐξηνέχθη
ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως· οὐτ' οὖν καταλογά-
δην οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἦσθη Ἀλεξάν-
δρος, ἐν ὧ τῳ Ἱέρων τε καὶ Γέλων καὶ Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐ-
δέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπειοικότες, ὥστε πολὺ μείον γινώσκειται τὰ Ἀλε-
3 ξάνδρου ἢ τὰ φανότατα τῶν πάλαι ἔργων· ὅποτε καὶ ἡ τῶν μυρίων
σὺν Κύρῳ ἀνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεόρχου τε καὶ
τῶν ἄμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα καὶ ἡ κατάβασις αὐτῶν ἐκεῖνων,
ἦν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε, πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους
Ξενοφῶντος ἔνεκά ἐστιν ἢ Ἀλεξάνδρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.
4 καίτοιγε Ἀλεξάνδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων μέγαν
βασιλέα τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐμποδῶν γιγνομένους

6, 4. Ἐλαιοῦντος pro Ἐλεοῦντος iidem. 5. διαβάλλειν. διαβαίνειν A. || 7, 5. αὐτοῦ Vulc. vulgo αὐτοῦ. 6. νεῶν. ναόν AB.

C. 12. §. 1, 1. Ἀνιόντα — ἐπιχώριοι delenda censuit Schmiederus. 3. καὶ τινες καὶ pro καὶ τινες Gr. omnes. ἄλλοι οἱ μὲν. ἄλλοι μὲν Gr. cc. quidam. Ἡφαιστίωνα — ἐστεφάνωσε addita ex A. 4. οἱ δὲ — ἐστεφάνωσεν vulgo post ἐπιχώριοι posita Ellendtio quoque suadente hoc loco posui. || 2, 3. οὐδὲ ἐξηνέχθη — ἐπειοικότες deleta voluit Schmiederus. || 4, 1. καίτοιγε pro καίτοι Gron. 2. τῇ ἐπὶ τὴν Vulc. et Gron. τὴν omittunt Ven. et Bas.

ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἰς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πληθος ἢ μέγεθος ἐν Ἑλλήσιν ἢ βαρβάρους ἀπεδείξατο. ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὀρμηθῆναι φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφήν, οὐκ ἀπαξιῶσας ἑμαυτὸν φανερά καταστήσασιν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλέξανδρου ἔργα. ὅστις δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ γινώσκω, τὸ μὲν 5 ὄνομα οὐδὲν δέομαι, ἀναγράψαι, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἀγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἔστιν, οὐδὲ πατρίδα ἣτις μοι ἔστιν οὐδὲ τὸ γένος τὸ ἐμόν, οὐδὲ εἰ δὴ τίνα ἀρχὴν ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἡρῶα· ἀλλ' ἐκείνο ἀναγράψω, ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἶδε οἱ λόγοι εἰσὶ τε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξίω ἑμαυτὸν τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις.

Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὐ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβη- 6 κυῖα τὸν Ἑλλήσποντον ἑστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περικώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἑστρατοπέδευσεν, ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλήσποντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. ἔνθεν δὲ ἐς Ἐρμῶτον ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμείψας. σκοποὶ δὲ αὐτῷ 7 ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων ἡγεμὼν ἦν Αἰνύτας ὁ Ἀθήρβαίου, ἔχων τῶν τε ἐταίρων τὴν ἰλὴν τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρομῶν καλουμένων ἱλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πριάπον πόλιν ἐνδο- 8 θείσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἐταίρων.

Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Πε- 9 τίνης καὶ Νικάτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλήσποντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεῖα τῇ πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τετῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλήσι τοῖς μισθοφόροις. βουλευσμένοις 9 δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκὼς ἤγγελλετο, Μέμνων ὁ Ῥοδῖος παρήναι μὴ διὰ κινδύνου ἵεναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλέξανδρου παρόντος, αὐτοῖς δὲ ἀπόντος Δαρείου· προϊόντας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀγανίζιν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μὴδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. οὐ γὰρ μείναι ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται 10 εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν ὅτι οὐκ ἂν περιῶδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτῃ προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμνονα, τριβὰς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλείας τιμῆς ἕνεκα.

5, 3. οὐδὲ τὸ γένος pro οὐδὲ γένος Gron. 7. τῶν ἐν τῇ pro ἐν τῇ Gron. || 6, 2 ἑστρατοπεδεύκει. καὶ τῇ ἰ. ἐς Περικώτην, τῇ δὲ distinguit Gronovius. 3 Πρακτίῳ pro Προσακτίῳ Freinshemius ind. Curt. in h. v. et Holstenius ad Stephanum in Γεργίς. 6. Ἐρμῶτον. Γεργηθον Holstenius Μέμνιτον vel Μεομητόν Gronovius. || 7, 5. Πριάπον pro Πριάμον Freinshemius ind. Curt. Πριάμον Gr. omnes. || 8, 1. Πετίνης pro Πετίνης A. 2. Σπιθριδάτης Gron. Σπιθριδάτης Ven. Σπιθριδάτης Bas et Vulc. || 10, 2. περιῶδοι μίαν οἰκίαν. περιῶδοιμεν οἰκίαν μίαν A. περιῶδοιμι οἰκίαν B. 3. ὑπὸ οἱ τεταγμένων pro ὑποτεταγμένων A et plerique. ὑπὸ τεταγμένων superscripto οἱ BB.

13. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὔχουσι ἐπὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλὴν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάσας, τοὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάσας ἐπεσθαι τοὺς δὲ προκατασκευομένους τὰ τῶν πολεμίων ἤγειν αὐτῷ Ἠγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφό-
2 ρους, τῶν δὲ ψιλῶν ἑς πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρος τε οὐ πολὺ ἀπέειχεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρ-
3 σας ἐφεστάναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχην. ἐνθα δὲ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πῦσαν συνέταττεν ὡς μαχομένους. Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε.

3 Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρατο-
πεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῶν πεζῶν λειπομένους πλησίον ἡμῶν αὐ-
λισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν ἑωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν
τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς
4 τάξιν καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν
τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄρειν τὸν
στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁράται βαθεά, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ
5 ὁράς· ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε
οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείμενοι
ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον
σφάλμα ἐς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πο-
λέμου κρίσιν σφαλερόν.

6 Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων, γινώσκω·
αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ,
σμικρὸν ῥεῦμα, οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφασίσεις, εἰρξει
7 ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὐτε πρὸς Μακε-
δόνων τῆς δόξης οὐτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους δέξυητος
ποιοῦμαι· ἀναθάρρῃσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ὡς ἀξιωμαχοῦς Μακε-
δόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραντίκῳ ἔπαθον.

14. Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας πέμπει
ἡγήσομενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρήγεν. προειτάχθησαν δὲ αὐτῷ
τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς
ἱππέας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀργαῖνας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύν-
τας δὲ ὁ Ἀρράβαίου τοὺς τε σαρισσοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλῶτα
2 ἐπιτάχθη καὶ τοὺς Παῖονας καὶ τὴν ἰλὴν τὴν Σωκράτους. ἐχόμενοι
δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταίρων, ὧν ἡγεῖτο Νικά-
τωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φά-
λαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοῖνον τοῦ Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Κρατεροῦ
τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομέους· ἐπὶ δὲ ὧν
3 Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἤρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετα-

C. 13. § 1, 2. συντεταγμένῳ. σὺν τιταγμένῳ Gron. || 2, 2 ἀπέειχεν ἀπὸ pro ἀπέειχε A. || 3, 1. βασιλεῦ. ὦ βασιλεῦ Ellendtius. || 6, 4. τοῦ μὴ οὐ Gr. plerique. οὐ omisit Vulc. || 7, 3. Πέρσας ὡς pro Πέρσας Schneiderus.

C. 14. § 1, 2. παρήγεν fortasse παρήλασεν. 4. τοὺς ἀκοντιστάς. fortasse καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. || 2, 3. Ὀρόντου pro Ὀρόντου BB. Ὀρόντος B. Κοῖνον. Κίννον. S.

λοὶ ἵππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἡγήτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξυμμαχοὶ ἵππεῖς, ὧν ἡρχε Φίλιππος ὁ Μεγέλαου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θραῖκες, ὧν ἡρχεν Ἀγαθών· ἐρχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἔσσι ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης τάξεως.

Περσῶν δὲ ἵππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισφυρίους, ξένοι δὲ πεζοὶ μι- 4 σθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισφυρίων· ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία. ἢ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθιέωρων (δῆλος γὰρ ἦν τῶν τε ὀπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἵλας τῶν ἵππων.

Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἀκρου τοῦ πο- 5 ταμοῦ ἐφεστώτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἠουχίαν ἦγον καὶ σιγὴν ἦν πολλὴν ἀφ' ἐκατέρων. οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὅποτε ἐσθρήσονται ἐς τὸν πόρον, ὥς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγ- 6 κεινόμενος ἐπεσθαί τε καὶ ἀνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρομοὺς ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβάλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρσάβαιου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους ἵλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἢ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς ἔχουσα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ 7 σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν αἰε παρατείνων τὴν τάξιν ἢ παρεῖλκε τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὥς ἀνυστὸν τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἢ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σωκράτην προσ- 15 ἔχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἀνωθεν ἐβαλлон, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθισμαλωτέρα αὐτῆς ἔσσι ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ 2 ἦν τῶν τε ἱππέων ὠθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἴρωεν τὴν ἐκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφαισις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρασιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολλὸν ἐλαττούμενοι Μακεδόνες ἐκακωπάζουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ, [καὶ αὐτοὶ] ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτρωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι, [οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης] ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπιτετάκτο, οἱ τε Μένωνος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μένων μετὰ τούτων ἐκινδύνευσε. καὶ 3 οἱ μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμίξαντες τοῖς Πέρσαις κατεκό-

3, 5. ἢ τε Φιλίππου. ἢ Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἀπὸ ταύτης ἢ τε τάξις Μελεάγρου καὶ ἢ Φιλίππου Schmiederus. || 4, 7. μὲν ante σφῶν deletum cum Ellendtio. || 6, 3. προεμβάλεῖν. excidisse videtur ἔταξεν aut simile quid. 7. ἔχουσα ἐν Α. ἔχουσαν Β et Bas. ceteri, ut videtur, ἔχουσα sine ἐν.

C. 15. §. 2, 5. ἐλαττούμενοι. malim ἐλαττούμενοι οἱ. 6. καὶ αὐτοὶ de- leam. οἱ δὲ Π. ἐς ὅ. τῆς ὄχθης de- leam.

- πησαν πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶτος ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ᾖσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ξυριστῆκε μάχη καρτερὰ·
- 4 καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διεβαίνον οὐ χαλεπῶς ἤδη. καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πέζουμαχία δὲ μᾶλλον τι ἔωκει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς
- 5 τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρξάει τε αὐτῶν τὴν ἐκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπόδασθαι. καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανένοις πρὸς πάλτα ἐμάχοντο.
- 6 "Ενθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυτριβίται το δόρυ ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἀρετιν ἦτι δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κειλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρatos δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν
- 7 ἀμφ' αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ δὲ ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου γαμβρὸν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ ἐμβολὸν τῶν ἱππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ πάσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ροισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ
- 8 κράνος. καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος πάσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνιέτατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ ὀπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῦτος ὁ Δρωπίδου παῖς κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες αἱ τῶν ἱππέων ὅσοις προῦχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλεξάνδρῳ.
16. Καὶ οἱ Πέρσαι παύμενοί τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοὶ τε καὶ οἱ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς τῶν ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμιγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνειν. ὥς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερῶννυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἐκά-
- 2 τερα τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερὰ. τῶν μὲν δὴ ἱππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον εἰς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὧν τὸ στίφος ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λοχισμῷ βεβαίῳ ἔμενε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ τοὺς ἱππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας ἐν μέσῳ δι' ολίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς

6, 5. Δημάρatos A. Διβάρωτος B. ceteri Διβάρατος. || 7, 3. καὶ ἐπάγοντα addita ex A.

νεκροῖς, ἐξωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ οἱ 3
 ἡγεμόνες τῶν Περσῶν Νιφάτης τε καὶ Πετίνης καὶ Σπιθριδάτης ὁ
 Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθρόβουζά-
 νης καὶ Μιθριδάτης ὁ τοῦ Λαρείου γαμβρὸς καὶ Ἀρβουπάλης ὁ
 Λαρείου τοῦ Ἀριαξέρξου παῖς καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς
 Λαρείου γυναικὸς, καὶ ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ
 ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει εἰς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς
 αὐτοῦ, ὡς ὁ λόγος, ὅτι αἷτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ
 τότε πταίσματος.

Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν 4
 τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ
 ἐστάσιν, Ἀλέξανδρου κελύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ
 Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἵππέων ὑπὲρ
 τοὺς ἐξήκοντα, πεῖσοι δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ ὕστε- 5
 ραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὀπλοῖς τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γο-
 νεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε
 καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκά-
 στων εἰσφοραί. καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν,
 ἐπιλθὼν τε αὐτοὺς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις
 ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὁ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύεσθαι οἱ
 παρασχών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε 6
 δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας οἱ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρα-
 τεύοντες ἀπέθανον· ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ
 δήσας ἐν πέδαις εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψε ἐργάζεσθαι, ὅτι παρὰ
 τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν Ἕλληνας ὄντες, ἐναντία τῇ Ἑλλάδι
 ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακο- 7
 σίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει· καὶ
 ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· Ἀλέξανδρος Φιλίππου
 καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων
 τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων.

Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἥς Ἀρσίτης ἦρχε καὶ τοὺς 17.
 φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας οὕσπερ Λαρεῖῳ ἔφερον, ὅσοι
 μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ τῶν ὁρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους
 μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκάστους ἐκέλευε· Ζελείτας δὲ 2
 ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις·
 Λασκύλιον δὲ παραληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμ-
 βάνει Λασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν φρουρῶν.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχεται· καὶ ἀπέχοντος αὐτοῦ ὅσον 3
 ἑβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων ἦκον παρ' αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ
 φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυ-
 νατώτατοι, ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν ἄκραν
 καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ 4

C. 16. §. 3, 2. Πετίνης pro Πετήνης A ad 1. c. 13 (12). || 4, 1. πέντε ἐν τῇ A. πέντε τῇ ceteri. || 6, 4. ἀπέπεμψε pro ἔπεμψε A. || 7, 2. ἀνάθημα. ἀναθήματα Borheckius. ἐν πόλει pro ἐν τῇ πόλει Gr. plerique.

C. 17. §. 2, 2. ἔγνω. ἔγνωσαν Vulc. συστρατεῖσαι A et alii Gr. σύν στρα. τεῦσαι tres. || 3, 2. Μιθρίνης pro Μιθρήνης Schmiederus. nam ex A enotatum non video. Μιθρόνης S.

τῷ Ἑρμῷ ποταμῷ· ἀπέχει δὲ ὁ Ἑρμῶς ἀπὸ Σάρδεων σταδίους
 ὅσον ἑκοσιν· Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παραληφ-
 μενον ἐκπέμπει εἰς Σάρδεις· καὶ Μιθράην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἱ ἦγε,
 Σαρδιανούς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἀνδούς τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι
 5 Ἀνδῶν χρῆσθαι ἔδωκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν· ἀνῆλθε δὲ
 καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ἦν τῶν Περσῶν· καὶ
 ἔδοξεν αὐτῷ ὀχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύψηλόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότο-
 μον πάντῃ καὶ τριπλῷ τείχει πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν
 6 τε οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπεπόει καὶ βασιλὸν ἰδρύσασθαι· σκο-
 ποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας ὅπερ ἐπιτηδεϊότατον χωρίον ὥρα ἔτους
 ἐξαίφνης χειμῶν ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκληραὶ καὶ ὕδωρ ἐξ οὐ-
 ρανοῦ πίπτει οὐ τὰ τῶν Ἀνδῶν βασιλεία· καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ
 ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι ἵνα χορὴ οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεών,
 7 καὶ οὕτως ἐκέλευσε· κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπι-
 μελητὴν Πανσανίαν τῶν ἑταίρων· τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε
 καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν· Ἀσανδρον δὲ τὸν Φιλώτα Ἀυδίας καὶ τῆς
 ἄλλης τῆς Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλοὺς
 8 ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἔδοκουν· Κάλαν δὲ καὶ Ἀλεξάνδρον
 τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μένονος ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς
 τε Πελοποννησίους καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλην
 Ἀργείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν.
 9 Ἐν τούτῳ δὲ ὥς τὰ ὑπὲρ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη, οἱ τε τὴν
 Ἑφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ὄχοντο φεύγοντες, δύο τριῆρεις τῶν
 Ἑφείσιων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν
 ἐκ Μακεδονίας Ἀλεξάνδρον, παύων μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρον,
 δυσνοία δὲ τῇ πρὸς Ἀλεξάνδρον [καὶ αὐτὸς] ἀπαξιώσας τι παθεῖν
 10 πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι· τιτάσθη δὲ ἡμέρα ἐς Ἑφεσον ἀφικόμενος τοὺς
 τε φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως κατήγαγε καὶ τὴν
 ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους ὅσους
 11 τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ
 δῆμος ὁ τῶν Ἑφείσιων, ὡς ἀφηρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φό-
 βος, τοὺς τε Μένονα ἐπαγαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλῆσαντας
 τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ
 καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡρο-
 12 πύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὥρμησαν ἀποκτεῖναι· καὶ
 Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τοὺς τῶν ἀδελφῶν
 τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς
 δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλεξάνδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖ-
 σθαι, γινούς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκῃ τινάς, τοὺς μὲν

4, 3. ὅσον additum ex A. scholion C: τὰ ζ ἡμῖς στάδια ποιοῦσι μῆλιον
 ἐν καὶ τὸ μῆλιον ὀργυίας ψν. || 5, 2. δὲ καὶ αὐτός pro δὲ αὐτός Grono-
 vius, ut videtur, e cc. || 6, 4 καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ διέδοξεν cum vet.
 edd. BPV. καὶ ἐντεῦθεν omittunt ceteri Gr., quorum AB δὲ ἔδοξεν pro
 ceterorum διέδοξεν. || 7, 2 τῶν ἑταίρων pro τὸν ἑταῖρον AB. 3. Φιλώτα pro
 Φιλώτου Schmiederus. || 8, 2. ἄγοντας Gr. omnes. ἄγοντα Vulc. || 9, 1. τὰ
 ὑπὲρ τῆς. τὰ τῆς A. 4. ὡς post Μακεδονίας omissum cum V et Gr. omni-
 bus. addidit Vulc. 5. καὶ αὐτός deest A. ἀπαξιώσας. ἐπαξιώσας BBB. || 10, 2.
 δι' αὐτὸν pro δι' αὐτῶν A et Facius. || 11, 3. ἐπαγαγομένους. libri ἐπα-
 γομένους.

κατ' ἔχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἀσπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. καὶ εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ' αὐτὸν ἦκον 18. ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπτῃ Παρμενίωνα, δὸς αὐτῷ διαχιλίους καὶ πεντακοσίους πεζοὺς τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἱππέας δὲ τῶν ἐταίρων ἐς διακοσίους. Ἀντίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέπεμψε καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι ἦσαν. καὶ τὰς 2 μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύνειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ τε ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἐκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνείναι ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὀπλισμένη τῇ καὶ ὥς ἐς μάχην ξυνεταγμένη.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τῶν τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς 3 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς Θρακίας ἱππέας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν τε βασιλικὴν ἵλην καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ καταστρατοπεδεύσας ἔγνω ἀποτειχίζειν τὴν εἰσὼ πόλιν. Ἠγησίστρατος γάρ, ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μι- 4 λησίῳν ἐκ βασιλείας ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπέμπευ ἐνδιδόντες τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναθαρρήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν ὄντι διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων ὑποφθάνει τοὺς Πέρσας τριπλὴν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας ἢ τοὺς Πέρσας Μιλήτῳ προσσχεῖν, καὶ ὁρμίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ· κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. αἱ δὲ τῶν Περ- 5 σῶν νῆες ὑστερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνωρα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὠρμίσθησαν. τὴν γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορμίζει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θρακίας καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας.

Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὥς παρήναι Ἀλέξανδρῳ ναυμαχεῖν, τὰς 6 τε ἄλλα κρατήσιν τῷ ναυτικῷ τοὺς Ἕλληνας ἐπιελίπων καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι αἰετὸς ὦφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. καὶ γὰρ δὴ νικήσαντας μὲν μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι ἐς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι δὲ οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὥς γὰρ θαλαττοκράτειν τοὺς Πέρσας. καὶ

C. 18. §. 1, 4. Ἀντίμαχον pro Ἀλκίμαλον A. Ἀλκύμαλον BB. || 2, 2. δέ τε pro δέ τι ABBBP. δέ τότε B. 3. ἐκάστοις. ἐκάστοισιν A. 5. ὑπομείνας pro ἐπιμείνας A et plerique Gr. || 3, 4. ἔξω pro ἔξωδα Blancardus Freinshemio praeceunte in Supplem. 2, 7, 11. ἔξωδον ABBB. ἔξοδον VS. ἔξω τῶν P. 5. ἐνταῦθα δέ pro ἐνταῦθα Gr. tres ad 3. c. 5. || 4, 7. προσσχεῖν. libri προσχεῖν. || 6, 2. ἐπιελίπων. ἐλπίζων A. 4. καὶ γὰρ δὴ pro καὶ δὴ A. 5. ὅλα pro ἄλλα ABBBV. πολλά B.

αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν.
 7 Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ
 σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἶκος συμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ ναυσὶ πρὸς
 πολλῶ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμαγήσειν καὶ οὐ μελετηκῶτι
 8 τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς ἡσυχμένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινί-
 κων· τὴν τε ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ
 χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττηθεῖσι τῇ
 ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεσθαι ἐς τοῦ πολέμου τὴν πρῶ-
 9 τὴν δόξαν, τὰ τε ἄλλα καὶ τοὺς Ἕλληνας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυ-
 τικοῦ πταισματος τὴν ἀπαγγελίαν ἐπαρθέοντας. ταῦτα μὲν τῷ λογι-
 σμῷ ξυντιθεῖς οὐκ ἂν ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαγεῖν· τὸ θεῖον δὲ
 αὐτὸς ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν αἰτὸν, ἀλλ'
 ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλον τι σημαίνειν ὅτι
 ἐκ γῆς κρατῆσει τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.

19. Καὶ ἐν τούτῳ Γλαυκίππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν Μιλήτῳ, ἐκ-
 πεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν ξένων τῶν
 μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον τι ἐπιτέτραπτο ἢ πόλις, τὰ τε τείχη ἔφη
 ἐθέλειν τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινούς Ἀλέξαν-
 2 δρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λῦειν ἡξίου. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος
 ἐς τὴν πόλιν καὶ Μιλησίοις ἐπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι ὡς μα-
 χουμένους ἔωθεν. αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ
 μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τεγῶν, τὰ δὲ κατασείσας ἐπὶ πολὺ
 προσῆγε τὴν στρατιὰν ὡς ἐπιβησομένους ἢ κατερῆριπτο ἢ ἐσεσάλευτο
 τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν
 ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένων τοὺς φίλους σφῶν καὶ συμ-
 μέχους.

3 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρ-
 μὴν τῶν ξὺν Ἀλέξανδρῳ κατιδόντες ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μι-
 λησίων παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ
 λιμένος ἡπερ [τὸ] στενωτάτον ἦν ἀντιπρώρους βύζην τὰς τριήρεις
 ὁρμίσαντες ἀποκεκλίκεσαν τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς
 4 Μιλησίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. ἐνθα οἱ Μιλησιοὶ τε
 καὶ οἱ μισθοφόροι πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακε-
 δόνων οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν
 ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησιῖά τινα ἀνώνυμον, τῇ πόλει ἐπικειμένην,
 διενήχοντο· οἱ δὲ ἐς κελήτια ἐμβαίνοντες καὶ ἐπαιγόμενοι ὑπο-
 φθάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στό-
 ματι τοῦ λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πό-
 λει ἀπώλλυντο.

7, 2. συμβλήσει. ἐξηγήσει [A. || 8, 5. ἀπαγγελίαν Vulc. et Schneiderus. ἐπαγγελίαν Gronovii omnes, V, Ven. Bas. || 9, 2. οὐκ ἂν ἐν. libri οὐκ ἐν. 3. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Ellendtius. 4. ἐπὶ γῆς. ἐπὶ γῇ praeter unum Gr. omnes. 5. ἐκ γῆς pro ἐκ τῆς γῆς iidem.

C. 19. §. 2, 3. ἐπαγγέλλειν pro ἀπαγγέλλειν Gr. cc. 3. μαχουμένους. μαχο-
 μένους Blanc. 4. ἔωθεν C et Vulc. ἔωσθεν Gr. cc. et vett. edd. || 3, 4.
 ἡπερ τὸ στενωτάτον. ἢ στενωτάτον Suidas in βύζην. ac τό equidem deileam.
 4. ἀντιπρώρους. omittit idem. 5. ὁρμίσαντες. ὁρμίζοντες idem.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἐς τὴν νῆσον 5 καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτός, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. ὡς δὲ διακινδυνεύειν 6 ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, οἱ γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο, καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν· ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους. αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὁρμώμενοι ταῖς μὲν ἡμέραις 7 ἐπέπλειον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέσασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὥρμιζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἤναγκάζοντο. Ἀλέξανδρος δὲ ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύλαττε τῶν Μι- 8 λησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν ἔσπλουν. ἐκπέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλάταν, ἄγοντα τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας εἶργειν τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. οἱ δέ, ὕδατός τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδεῶν οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσὶν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐθις ἐπέπλειον τῇ Μιλήτῳ. καὶ τὰς μὲν πολλὰς 9 τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετιώρῳ παρέταξαν, εἴ πῃ ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μακεδόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε Λάδης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες κινὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι τοὺς ναύτας ἀποσκηδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν τοὺς μὲν ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτηδεῶν, τοὺς δὲ καὶ εἰς προ- 10 νομὰς ταυτομένους, πεπυσμένοι ἦσαν. ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπῆν τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν παρόντων συμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς, ὡς προσπλεούσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατέϊδε, πέμπει ἐπ' αὐτάς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους κελεύσας. οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποστρέφαντες ἐκ πολλοῦ ἔφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν. καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων ναὺς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν 11 τῇ φυγῇ, οὐ ταχυναυτοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἐφθασαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκίας τριήρης. οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν χρημάτων τε ἐν 20 τῷ τότε ἀπορίᾳ καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον ὄρων τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὐκ οὐν οὐδ' ἐθέλων μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἐτιδέοιτο, τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν καταλύ-

5, 2. κλίμακας sed praemisso καὶ A. καὶ βάκας ceteri. || 7, 4. ἐκβολῶν pro εἰσβολῶν A. || 8, 4. τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν pro αὐτοὺς ABBBVX. || 9, 2. εἴπῃ pro ὅπῃ V et Gr. omnes. εἴπῃ Ven. 4. Λάδης pro ἄλλης Palmerius Exercc. p. 237 et Schaeferus ad Plutarch. 5. p. 504. 6. τὸ πολὺ pro ἐπὶ πολὺ ABBB. ἐπὶ τὸ πολὺ P. || 10, 6. ἄλλο pro ἄλλον Schmiederus.

σει τὸ Περσῶν ναυτικόν, οὔτε ὑπόθεν τὰς ὑπηρεσίας συμπληρώσουσιν οὔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας. καὶ τὸν αἰτὸν ταύτη συνέβαλλεν ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατῆσειν τῶν νεῶν. Χ

2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῷ συνεστηκέναι οὐ φαύλην δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἀλικαρνασσοῦ, ταύτας δὲ ἐξ ἐφοδου λαβὼν καταστρατοπεδεύει πρὸς Ἀλικαρνασσῷ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίους, ὡς ἐπὶ χρονίῳ πολιορκίᾳ. ἡ τε γὰρ φύσις τοῦ χωρίου ὄχυρόν ἐποίησεν αὐτὸ καὶ ὅπῃ τι ἐνδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ἑμπάντα ταῦτα Μέννων τε αὐτὸς παρών, ἤδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρείου τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμῶν, ἐκ πολλοῦ παρεσκευάκει, καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν ξένοι μισθοφόροι ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τριήρεις ἐφάρμουν τῷ λιμένι, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.

4 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τέλει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασσα φερούσας πύλας ἐκδρομὴ τε γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδραμόντες καὶ ἐς τὴν πόλιν κατέκλεισαν.

5 Οὐ πολλὰς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν ἐταίρων ἵππον καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Μιελάρου τάξιν τὴν πεζικὴν καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας περιῆλθε τῆς πόλεως ἐς τὸ πρὸς Μύνδον μέρος, τό τε τεῖχος κατοψόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνει ὅν ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναίτο λαθὼν κατασχεῖν· ἔσσεσθαι γὰρ οὐ σικρὰν τὴν ὠφέλειαν ἐς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον οἰκίαν γενομένην· καὶ τι καὶ ἐνεδίδото αὐτῷ ἐκ τῶν Μυνδιῶν, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθὼν. αὐτὸς μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκεῖμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει· ὡς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδото ἀπὸ τῶν ἐνδον, αἱ τε μηχαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῆσαν, οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσῆγαγε καὶ ὡς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα, ὑπορύττειν κελεύσας τὸ τεῖχος. καὶ ἓνα γε πύργον κατέβαλον οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσόν· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἤδη κατὰ θάλασσαν πολλοὶ παραβεβοηθηκότες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιον τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. οὕτω μὲν δὴ ἐπανέρχεται Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὠρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὐτίς προσέειχε.

C. 20. §. 1, 6. συμπληρώσουσιν. πληρώσουσιν A. 7. ὅπῃ pro ὅποι A et plurimi alii Gr. || 2, 4. δὲ ἐξ pro ἐξ B ad c. 24. || 3, 3. παρών, ἤδη Gronovius; post ἤδη incidunt alii. 5. μισθοφόροι additum ex A, qui ἐν omittit. || 5, 4. πόλεως ἐς τό. πόλεως τό A. 5. τυγχάνει Bas. vulgo τυγχάνοι. 9. καὶ τι καὶ Ellendtius. καὶ τι A alii que Gr. ceteri καίτοι || 7, 2. πεσόν pro πεσόν Vulc.

Καὶ τα πρώτα μὲν τὴν τάφρον ἢ πρὸ τῆς πόλεως ὁρῶντο 8 αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριακόντα μάλιστα πήχεων, βάθος δὲ ἑξ πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ ῥαδίου εἶναι τὴν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἀφ' ὧν ἐμέλλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς εἰς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιῆσθαι καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασπεῖν ἐπενόει τὸ τεῖχος. καὶ ἡ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ νυκτὸς ἐκδραμόντες, 9 ὥς ἐμπρῆσαι τοὺς τε πύργους καὶ ὅσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγεθέντες παρεβοήθησαν οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τεῖχη αὐτῆς. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν 10 ἄλλοι τε ἑξ ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ [ὁ] Νεοπτόλεμος ὁ Ἀρθάβαίου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρεῖον αὐτομολησάντων· τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἑξ ἑκκαίδεκα, τραυματῖαι δὲ ἐγένοντο ἑξ τριακοσίων, ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς ἀφυλακτότεροι εἰς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακεδόνων ὀπλίται 21. ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως, ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες, αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἑκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἤγεν. ἔνθα δὴ φιλοτιμία τε ἐσπίπτει αὐτοῖς, καὶ τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν, ὥστε ὀπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ τεῖχι κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασσα μάλιστα τετραμμένην, ὥς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν ῥώμης μᾶλλον τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κινδύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι. καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε 2 ὄντας καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσφερομένους τῷ τεῖχι ἐπικθέουσιν. οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστηκότας ἠκροβολίζοντο, πλεονεκτοῦμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίῳις ἢ ἐπιδρομῇ τε καὶ ὁ ἀκροβολισμὸς ἐγίνετο. καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσί τινες καὶ ἄλ- 3 λοι τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἄλλοι· καὶ ξυμπίπτει μάχη καριτερὰ πρὸς τῷ τεῖχι· καὶ κατακλείονται αὐτῆς πρὸς τῶν Μακεδόνων εἴσω τῶν πυλῶν οἱ ἐπικδραμόντες. παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἀλῶναι ἢ πόλις. τὰ τε γὰρ τεῖχη ἐν τῷ 4 τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν καὶ δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον εἰς ἑδάφος καταπεπιτωκότα οὐ χαλεπὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαντες προσήψαντο τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε. καὶ ὁ τρίτος πύργος καταστεισεσμένος οὐδὲ οὗτος χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορουσσόμενος· ἀλλὰ ἐφθησαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπιτωκότος τεύχους ἔσωθεν πλίνθινον μηχανοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλεπῶς, ὑπὸ πολυχειρίας.

Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ ὑστεραία τὰς μηχανὰς Ἀλεξάνδρος· καὶ 5

8, 2. βάθος δὲ A, ut videtur sine τό. ceteri τὸ δὲ βάθος. || 10, 2. ὁ ante Νεοπτόλεμος deest Ven. et Bas. 2. Ἀρθάβαίου. Ἀντιόχου Schmiederus.

C. 21. §. 1, 2. τῆς Περδίκκου Gronovius. τῆς ὕστερον Περδίκκου libri. τε καὶ ἅμα pro καὶ ἅμα Gr. cc. 3. ἤγεν, ἤγεν amicus. 4. ἐσπίπτει. ἐμπίπτει Ellendtius. || 4, 3. ἅπαντες προσήψαντο pro ἅπαν προσήψατο BV Bas. et Ven. 5. ἂν ἠρείφθη Ellendtius. ἂν ἠρείφθη Gr. cc. ἂν ἐρείφθη Ven. et Bas. 7. ὑπὸ pro ἀπὸ A.

ἐκδρομὴ αὐτῆς γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ ἐμπροῆσαι τὰς μηχανάς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γερῶν καὶ ἐνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπιτέτραπτο. ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δαδὰς ὄσας ἔχοντες ἐκβεβοηθήμεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὅπλα οἱ πολλοὶ αὐτῶν
 6 ῥίψαντες εἰσω τοῦ τείχους ἔφευγον. καίτοι τὰ γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου, ὑπερδεξίου ὄντος, ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων, οἱ δὴ ἐκατέρωθεν τοῦ ἐρημιμένου τείχους αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνον οὐ κατὰ νότου παρεῖχον ἀκροβολιζέσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντωκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.

22. Οὐ πολλὰς δὲ ὑστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὐτῆς Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίῳ τῷ ἐντὸς τείχει καὶ αὐτοῦ ἐφεστηκότος τῷ ἔργῳ ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρημιμένον τείχος, ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπιτέτακτο, τῶν δὲ κατὰ τὸ Τρίφυλλον, ἢ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδό-
 2 σιν ἦν. καὶ οἱ μὲν δαδὰς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι. τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρῶμένως καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων τε μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων οὐ χαλεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἐν-
 3 γον ἐς τὴν πόλιν. καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονες τε καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέναντον, οἱ δὲ ἀμφὶ τῷ τείχει τῷ καταπιπτωκῶτι, στενωτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν τῆς παρόδου οὐσης καὶ τῶν κατερημιμένων τοῦ τείχους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.

4 Τοῖς δὲ κατὰ τὸ Τρίφυλλον ἐκδραμοῦσιν ἀπήντα Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τὴν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου ἄμα οἱ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὗς τῶν ψιλῶν. καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χα-
 5 λεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς πόλεως. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι τὴν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλῆθους ξυντριῦναι καὶ πολ-
 6 λοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων
 7 βαλλομένους. ὁ πλείστος δὲ φόμος περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη, ὅτι ἡ ξυγκλείσις τῶν πυλῶν φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάντων μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φίλων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὗς
 7 πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν. καὶ παρ' ὀλίγον ἤκεν ἀλῶναι ἢ πόλιν, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἐτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλικαρνασσόν, εἴ τι φίλιον ἐνδοθείη ἐκ

5, 3. μὲν τι τῶν pro μὲν τι A. 6, 4. ἐρημιμένου. ἐρῶμένου A.

C. 22. §. 1, 2. αὐτοῦ Facius. libri αὐτῶ. || 3, 4. στενωτέρας pro στενοτέρας Ellendtius. || 5, 1. τούτοις V et Gr. omnes. τούτους Vulc. || 6, 4. φίλων pro φίλων A et alii Gr. 5. τοῖς post αὐτοῖς additum ex A.

τῶν Ἀλικαρνασσέων. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς χιλίους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης καὶ Ἀδδαῖος χιλιάρχης, οὗτοι καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

Ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Ὀροντοβάτης 23. τε καὶ Μένων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόντες σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ καὶ τοῦ τείχους τὸ μὲν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὁρῶντες, τὸ δὲ κατασσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς δὲ καὶ 2 ὑπὸ τοῦ τετρωσθαι ἀπομάχους ὄντας, ταῦτα ἐν νῶ λαβόντες ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τε ξύλινον πύργον ὃν αὐτοὶ ἀντωκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπιπράσι καὶ τὰς στοὰς ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ 3 ταῖς πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ ἀπὸ τῶν στοῶν καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα καὶ τι καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν Ἀρκόννησον ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα ἄκραν οὕτω καλουμένην. Ἀλε- 4 ξάνδρῳ δὲ ὡς ἀπηγγέλθη ταῦτα ἐκ τινῶν αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ μέσας πού νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον, ὁ δὲ καὶ ὡς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας τοὺς μὲν ἐτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν· ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοντο τῶν Ἀλικαρνασσέων, τούτους δὲ σῶζειν παρήγγειλεν.

Ἦδη τε ἕως ὑπέβαινε καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας ὥς οἱ τε Πέρσαι 5 καὶ οἱ μισθοφόροι κατελήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπένγω πολιορκεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαι οἱ ἀμφ' αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. θάψας δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλ- 6 λεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους· αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατασκήψας αὐτῆς τε ταύτης καὶ τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους μὲν πεζοὺς τρισχιλίους, ἵππεις δὲ 7 ἐς διακοσίους καὶ Πτολεμαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν ἐπὶ Φρυγίας ἐπέλετο. τῆς δὲ Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα 7 μὲν Ἐκατόμου, γυναῖκα δὲ Ἰδριέως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὢν κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνώκει. καὶ ὁ μὲν Ἰδριεὺς τελευτῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ Σεμιρά- 8 μεως καὶ γυναῖκας ἄρχαν ἀνδρῶν. Πιξώδαρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. τελευτήσαντος δὲ Πι- 9

7, 4. δὲ τῶν. μὲν τῶν Α. 5. τῶν δὲ ξὺν. τῶν ξὺν Α. 7. χιλιάρχης. ὁ χιλιάρχης Schmiederus.

C. 23. §. 3, 4. Ἀρκόννησον Gronovius. libri ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ. 5. ἄκραν οὕτω. ἄκραν, ἄκραν οὕτω BB. || 4, 2. ἀπηγγέλθη pro ἐξηγγέλθη Α. ἐκ τινῶν pro πρὸς τινῶν Α. 5. δὲ post ὅσοι et τούτους agnoscunt V et Gr. omnes. utrumque omisit Vulc. || 5, 1. ἕως. libri ἥως. || 6, 4. ἵππεις. libri ἵππεῖς. 5. Φρυγίας. Λυκίας Schmiederus. || 7, 5. Πιξώδαρος pro Πηξόδαρος Ellendtius. Πηξόδαρος Α. Πηξώδαρος alii. Πηξάδαρος B. || 8, 1. τελευτήσαντος δὲ Πιξοδάρου Ὀροντοβάτης τὴν pro Ὀροντοβάτης δὲ τὴν Α. Πη-

ξωδάρου Ὀροντοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλείως πεμφθεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὢν Πιξωδάρου. Ἄδα δὲ Ἀλινδα μόνον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα, τὰ τε Ἀλινδα ἐνδιδοῦσα καὶ παῖδά οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος τὰ τε Ἀλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξεῖλε καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἀρχεῖν ἀπάσης ἔδωκε.

24. Τῶν Μακεδόνων δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμηκότες· καὶ τούτων ἔγω οὐκ ἀμελητέα εἶναι οἱ [ὁ] Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάσσοντας ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναῖξιν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον τὸν Σελεύκου, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεογάμων ἦσαν, προστάξας, ἐπειδὴ αὐτοὶ τε ἐπαρίωσι καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι ἡπείας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείστους. καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μακεδόσιν Ἀλέξανδρος. ἐπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελοπόννησον.

- 3 Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δούς αὐτῷ τῶν τε ἐταίρων ἡπαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἡπείας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κελεύει προῖέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦι, ὡς τῆς παραλίου κρατήσας ἀρχεῖν καταστήσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. καὶ πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ἰπαρνα, χωρίον ὀχυρόν, φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους, ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἀκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. ἔπειτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν Τελμισσέας μὲν ὁμολογία προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν καὶ ἄλλα ἐλάττω πολιόμενα ἐς τριάκοντα.

- 5 Ταῦτα καταπράξας ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἔστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν τότε, οὕτως ἐκ βασιλείως μεγάλου τεταγμένον. καὶ ἐνταῦθα Φασηλιτῶν πρέσβεις ἦκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε· καὶ παρεδόθησαν ξύμπασαι. αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν Φασηλίδαν παραγενόμενος συνεξαίρει αὐτοῖς φρούριον ὀχυρόν, ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν ὀρ-

ξηδάρου Ὀροντοβάτης τὴν item omisso τελευτήσαντος δὲ BB. 4. ἐσβαλόντι pro ἐς καλὸν τι A ad 1. c. 20. 4. ἐν τοῖς. μάλιστα adscripsit Schneiderus.

C. 24. §. 1, 1. δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι pro δὲ τῶν συνεστρατευμένων ABB. iidem ἦσαν pro ἦσαν οἱ. 2. νεωστί. νεωστί μὲν Bekkeri Anecd. p. 129. 2. στρατείας. στρατιῆς Bas. 3. εἶναι οἱ δ' Ἀλέξανδρος Vulc. et Gron. εἶναι δ' Ἀλ. Bas. οἱ εἶναι Ἀλ. Bekkeri Anecd. || 2, 4. τῷδε pro τούτῳ A. multi Gr. neutrum agnoscunt. || 3, 3. προῖέναι. ἀπιέναι A. || 4, 4. Τελμισσέας. libri Τελμισσῆς. || 5, 3. Λυκίαν, τότε οὕτως vulgo distinguunt. 6, 4. συνεξαίρει pro συνεξαίρει Ellendtius.

μύμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἐβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδαν ὄντι ἐξαγγέλλεται Ἀλέξαν- 25.
δρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλευέν, τὰ τε ἄλλα τῶν ἐταίρων ὄντα καὶ
ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν τῆς ἵππου ἄρχοντα. ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξαν-
δρος οὗτος ἀδελφὸς Ἡρομένους τε καὶ Ἀρράβαίου τῶν ξυνεπιλαβόν-
των τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου· καὶ τότε αἰτίαν σχόντα αὐτὸν Ἀλέ- 2
ξανδρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτὸν
ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θῶρακα συνενδὺς συνηκολού-
θησεν αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν
εἶχε, στρατηγὸν τε ἐπὶ Θράκης στείλας καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν
Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρ-
χην τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου. τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὧδε.

Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ' αὐτὸν λόγους τέ 3
τινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλέξανδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμ-
πει ἐπὶ θάλασσαν Σισίην, ἄνδρα Πέρσην, τῶν ἀμφ' αὐτὸν πιστῶν,
πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας σατράπην, τῇ δὲ ἀλη-
θείᾳ τῷ Ἀλέξανδρῳ τούτῳ συνεσόμενον καὶ πίστις δώσοντα, εἰ ἀπο-
κτείνει βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν τῆς Μακε-
δονίας καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἐπιδώσειν χίλια. ὁ 4
δὲ Σισίης ἀλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει πρὸς Παρμενίωνα ὦν
ἐνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον αὐτίκα ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων
παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυνθάνεται ταῦτα παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος.
συναγῶν δὲ τοὺς φίλους βουλὴν προτίθη ὁ τι χρὴ ὑπὲρ Ἀλε-
ξάνδρου γνῶναι. καὶ ἐδόκει τοῖς ἐταίροις μήτε πάλαι εὖ βεβουλευ- 5
σθαι τὸ κράτιστον τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὶ οὐ πιστῷ ἐπιτρούψας, νῦν τε
χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδὼν ποιῆσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδειότε-
ρον γενόμενον τοῖς Θετταλοῖς ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. καὶ τι καὶ ὁ
θεῖον ἐφόβει αὐτούς. ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλέξανδρου Ἀλικαρ-
νασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χελιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ
κεφαλῆς τρυζοῦσαν μεγάλη καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη καθίζειν,
θορυβωδέστερον ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσαν. τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου 7
ἐγερεθῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλοῦμενον δὲ πρὸς
τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα· τὴν δὲ
τοποῦτου ἄρα δεῖνσαι ἀποφυγεῖν πληγείσαν ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς τοῦ Ἀλέξανδρου καθημένην μὴ πρόσθεν ἀνείναι πρὶν παν-
τελῶς ἐξεγερεθῆναι Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιη- 9
σάμενος τὸ τῆς χελιδόνος ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ,

C. 25. §. 1, 2. αὐτῷ post Ἀλέξανδρον omissum cum ABB. || 2, 3. συν-
ενδύς. ἐνδύς Ellendtius. || 3, 1. παρ' αὐτόν libri. πρὸς αὐτόν Vulc. 3. Σι-
σίης pro Ἀσισίης hic et §. 4. Gronovius ad 7 c. 6. cf. Anecd. Bekkeri
p. 173. 5. εἰ libri. ἦν Vulc. ἀποκτείνει. ἀποκτείνει A Ven. Bas. ἀπο-
κτενῶ alii. ἀποκτείνῃ Vulc. || 4, 2. Παρμενίωνος λέγει πρὸς Παρμενίωνα
pro Παρμενίωνος ταῦτ' εἶπεν ἀνακρινόμενος A. ea omittit B. Παρμενίωνος
λέγει πρὸς deest BB. 3. αὐτίκα non habet A cum plerisque. Παρμε-
νίων Gr. cc. omisit Vulc. ταῦτα. ταῦτά Schmiederus. 4. παρ' ante αὐτοῦ
omisit Vulc. || 6, 3. περιπέτεσθαι pro πέτεσθαι A. 4. μεγάλη pro μεγάλως
A. μεγάλην BB. || 7, 3. ὑπὸ καμάτου A. ἀπὸ καμάτου vel ἀποκαμνόντα gre-
garii Gr. cc. ad 1. c. 22. 5. αὐτῆς pro τῆς ABB.

μάντει· Ἀρίστανδρον δὲ ἐπιβουλὴν μὲν ἐκ τοῦ τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ εἰπεῖν· σημαίνεισθαι δὲ καὶ ὅτι καταφανὴς ἔσται. τὴν γὰρ χελιδόνα συντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ εὖνουν ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.

- 9 Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυνθεῖς πέμπει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατέρου. καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησόμενους. καὶ ὁ Ἀμφοτερός στολὴν ἐνδὺς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γινώσκουσιν.
- 10 εἶναι κατὰ τὴν ὁδὸν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου· οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ οὐδενός· τοιοῦτου ἐς τὸ ἐμψανές· τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξηγγεῖ. καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλεξάνδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.
26. Ἀλεξάνδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἣ ὠδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θράκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὔσαν τὴν παράδοον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἀμφ' αὐτόν. ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ δὲ νότοιοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ὁδοιπορεῖν. τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπιπνεύσαντες, οὐκ ἄνευ τοῦ θεοῦ, ὡς αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν ἐξηγοῦντο, εὐμαρῇ καὶ ταχείᾳ τὴν παράδοον παρέσχον. ἐκ Πέργης δὲ ὡς προῆι, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρόσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν πόλιν ἐνδιδόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἤξιον· πεντήκοντα δὲ τάλαντα κτελεῖ τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθὸν καὶ τοὺς ἵππους οὓς δασμὸν βασιλεὺς ἔτρεφον. οἱ δὲ ὑπὲρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι ἀπῆλθον.
- 4 Ἀλεξάνδρος δὲ ἐπὶ Σιδῆς ἦεν. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὡς κατῆρᾶν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἔσαν, οὐ δὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὕτω πρόσθεν οὔσαν τὴν φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σιδῆται ἐβαρβαρίζον. κατὰ τὴν πόλιν δὲ φρουρὰν ἐν τῇ Σιδῇ προῆι ἐπὶ Σύλλιον, χωρίον ὀχυρὸν καὶ φρουρὰν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἡδυνήθη λαβεῖν, ἐπεὶ τε ἡγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι οὐδὲν τῶν συγκειμένων πρᾶξαι ἐθέλοιν, οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς πεμφθεῖσιν οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ τῆς

9, 1. ὡς pro ἐς A.

C. 26. § 1, 2. Θράκες A cum vett. edd. κακῆς BBB. Κῆρες Gronovius. 3. μακράν pro οὐ μακράν A. || 4, 1. Σιδῆται Blancardus. Σιδῆται bis libri, etiam A. 5. οὐ δὲ. vu.go οὐδέ. || 5, 3. Σύλλιον. Σύλλιον A. Σύλειον vel Σύλλαιον Holstenius ad Steph. Byz. in v. (?) 4. ἐπεὶ τε ἡγγέλθη. ἐπηγγέλθη B. ἔπειτα καὶ ἡγγέλθη A. ἔπειτα ἡγγέλθη ceteri.

χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν τὰς τε πύλας ἀποκεκλεί-
κασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ τεῖχη ὅπη πεπονηκότα ἦν ἐπι-
σκευάζουσι, ταῦτα πυθόμενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνέξενυνεν.

Ῥικισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρᾳ ὄχυρᾳ καὶ 27.
ἀποτόμῳ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκρην ὁ Εὐρυνμέδων ποταμὸς ρεῖ·
ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκή-
σεις καὶ τεῖχος περιβέβλητο αὐταῖς οὐ μέγα. τὸ μὲν δὴ τεῖχος 2
εὐθύς, ὡς προσάγοντα Ἀλεξάνδρον ἐγνώσαν, ἐκλείπουσιν ὅσοι ἐπώ-
κουν καὶ τὰς οἰκίας ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ὀκισμένας οὐκ ἐδόκουν
διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκρην ξυμφεύουσιν. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνάμει, εἰσὼ τοῦ ἐρήμου τεύχους
παρελθὼν κατεστρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλειμμέναις
πρὸς τῶν Ἀσπενδίων. οἱ δὲ Ἀσπενδιοὶ ὡς εἶδον αὐτόν τε Ἀλέξαν- 3
δρον παρ' ἐλπίδα ἤκοντα καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν κύκλῳ σφῶν πάν-
τῃ, πέμπαντες πρόσβεις ἐδέοντο ἐφ' οἷσπερ τὸ πρότερον ξυμβῆναι.
καὶ Ἀλέξανδρος τὸ τε χωρίον ὄχυρόν ἰδὼν καὶ αὐτὸς [ὡς] οὐκ ἐπὶ
χρόνιον πολιορκίαν παρεσκευασμένος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς
ξυνέβη πρὸς αὐτοὺς· ὁμήρους δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτάτους 4
ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἵππους οὓς πρόσθεν ὠμολόγησαν καὶ ἑκατὸν τά-
λαντα ἀντὶ τῶν πεντήκοντα, καὶ πείθεσθαι τῷ σατραπῇ τῷ ὑπ'
Ἀλεξάνδρου ταχθέντι καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ
ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι ἦν τῶν προσχώρων οὖσαν βίᾳ κατέχειν
ἐν αἰτία ἦσαν.

Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέξευξεν ἐς Πέργην, κακῶθεν ἐς 5
Φρυγίαν ὠρητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρὰ Τελμισσὸν πόλιν. οἱ
δὲ ἄνθρωποι οὗτοι τὸ μὲν γένος Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι, χωρίον δὲ
οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον καὶ πάντῃ ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν
πόλιν χαλεπή· καθῆκαι γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος ἔσται ἐπὶ τὴν ὁδόν, 6
καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται· ἀντίπορον δὲ αὐτῷ
ὄρος ἄλλο ἔστιν οὐ μείον ἀπότομον. καὶ ταῦτα τὰ ὄρη ὥσπερ πύλας
ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν ὀλίγη φυλακὴ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα
ἄπορον ποιεῖν τὴν πάροδον. καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεῖ ἐξβε-
βοηθηκότες ἀμφοτέρω τὰ ὄρη κατέειχον. ταῦτα δὴ ἰδὼν Ἀλέξανδρος 7
στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας, γνοὺς
ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεῖ οἱ Τελμισσεῖς ἀνιζομένους σφᾶς ἰδόντες,
ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν εἰς τὴν πόλιν, πλησίον οὖσαν, οἱ πολλοὶ αὐ-
τῶν, ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. καὶ ξυνέβη ὅπως
εἵκαζεν· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέ-
μειναν. καὶ ἐπὶ τούτους εὐθύς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τὰς 8
τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι ἐπήγαγεν.

8. ὅπη. ὅποι AB ad 1. c. 20.

C. 27. §. 1, 3. αὐτοῖς. αὐτῆς A. || 2, 2. εὐθύς omittit A. || 3, 3. το-
πρότερον pro πρότερον A. „alluduntque illuc alii omnes.” 4. αὐτὸς ὡς pro
αὐτός A et plerique alii. 4. ἐπὶ χρόνιον A ἐπιχρόνιον Vulc. 5. παρεσκευ-
ασμένος pro παρασκευασάμενος. A. || 4, 3. ὑπ' in cc. nonnullis et Ven.
ac Bas. deest; pro eo alii τοῦ omisso ταχθέντι. τῷ Ἀλεξάνδρῳ A, utrum
addito an omisso ταχθέντι Gronovius non meminerat. || 8, 3. καὶ Ἀλέξαν-
δρος pro Ἀλέξανδρος δὲ A.

οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον· καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε.

28. Καὶ ἐνταῦθα ἀγικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέσβεις, οἱ δὲ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι καὶ πόλιν μεγάλην οἰκοῦσι καὶ μάχιμοί εἰσιν· οὔτε δὲ πολέμοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον, ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦσαν. καὶ πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς ἅπαντα ἐχρήσατο. τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπένγω ἐλεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σαγαλασσοῦ ἐστέλλετο. ἦν δὲ καὶ αὕτη οὐ μικρὰ πόλις· Πισίδαι καὶ ταύτην φκουν, καὶ ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐτοὶ εἶναι οἱ μαχμώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μῖον τοῦ τείχους ὄχυρός ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι ἦν, κατεληγότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὥδε. ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως, ἵνα καὶ αὐτοὺς ἐπιτέτακτο, τοὺς ὑπασπιστὰς εἶχεν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατίνας, ὡς ἐκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡ ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. ἐπὶ δὲ τῷ εὐώνυμῳ ἐπέταξεν ἡγεμονία Ἀμύνταν τὸν Ἀρρᾶβαίου. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἱ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριαῖνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θραῖκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάκης· οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ ὡφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν. τοῖς Πισιδαῖς δὲ καὶ Τελμισσεῖς προσβεβοηθηκότες ξυνετάξατο.

5 Ἦδη δὲ οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν, καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον ἢ σφίσι μὲν εὐπροσποδωτάτον ἦν, τοῖς πολέμοις δὲ χαλεπωτάτῃ ἢ πρόσβασις. καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἵα δὲ οὔτε ἀκριβῶς

6 ὠπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας, ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριαῖνες ἔμειναν. ἔγγυς γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλίταις προσεφέροντο καὶ πάντῃ κα-

7 τατιρωσκόμενοι ἐπιπτον, ἐνταῦθα δὲ ἐγκλίνουσι. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς πεντακοσίους.*** κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἐμπειροὶ τῶν χωρίων οὐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ βαρύτητα τῶν ὀπλῶν καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ θαρσάλεοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν.

8 Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευρόντων τὴν πόλιν αὐτῶν αἰρεῖ κατὰ κράτος. τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων ἀμφὶ τοὺς εἰκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πισιδας ἤγε· καὶ τὰ μὲν τινὰ τῶν φρουρίων βία ἐξείλε, τὰ δὲ ὁμολογία προσηγάγετο.

29. Ἐνταῦθεν δὲ ἦε ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λίμνην ἣ ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἄλεις πῆγνυνται αὐτόματοι, καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπι-

C. 28. § 1, 3. αὐτοὶ ante μάχιμοι deleti. || 2, 2. Σαγαλασσοῦ Tristanus. libri Σαλαγασσοῦ. Γαλασσοῦ S. || 3, 4. πεζεταίρους pro πεζαιτέρους ABB. cum vett. edd. 5. ἡ ante ἡγεμονία restitui e Bas. || 4, 2. τῷ εὐωνύμῳ pro τοῦ εὐωνύμου A. || 5, 2. ἦσαν. Καὶ vulgo distinguunt. 3. λόχοις. fortasse ὁρθοῖς τοῖς λόχοις. || 7, 2. πεντακοσίους. excidit ἐάλωσαν δ' οὐ πολλοὶ aut simile quid. || 8, 3. τῶν τοξοτῶν additum ex A. τῶν solum BB.

χώριοι οὐδὲ θαλάσσης τι ἐπὶ τούτῳ δέονται· καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαιναῖς πεμπταῖος. ἐν δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος, καὶ ταύτην φυλακὴν κατεῖχον ἐκ τοῦ σατραπίου τῆς Φρυγίας Καρεῖς μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. καὶ οὗτοι προσβέβηκται 2 παρ' Ἀλεξάνδρου, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτό σφισι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ἢ ξυνέκειτο, φράσαντες τὴν ἡμέραν, ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. καὶ ἔδοξε ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν ἄπορον πάντῃ προσφέρεισθαι τὴν ἄκραν. πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαιναῖς 3 φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. μένας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους ἀντ' ἐκείνου στρατηγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γόρδιον ἐστέλλετο. καὶ Παρμενίῳ ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα οἱ τὴν δύναμιν ἐκείσε ἀπαντᾶν· καὶ ἀπῆντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων· καὶ οἱ νεότατοι δὲ οἱ ἐπὶ 4 Μακεδονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἦκον καὶ ξὺν αὐτοῖς ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολεμαῖος τε ὁ Σελεύκου καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρος ὁ Νεοπτολέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους καὶ Θισσαλῶν ἱππεῖς διακόσιοι, Ἡλείων δὲ ἑκατόν καὶ πενήκοντα, ὧν ἡγείτο Ἀλκίας ὁ Ἡλείος.

Τὸ δὲ Γόρδιον ἐστὶ μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, 5 καίται δὲ ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον. ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων προσβεία παρ' Ἀλεξάνδρου ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφείναι σφισι τοὺς αἰχμαλώτους οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις καὶ τότε ἐν Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς διαχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλ- 6 θον. οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλεξάνδρῳ εἶτι συνεστῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσῃν πολέμου ἀνείναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἕλλησιν ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν· ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὴν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἔκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν προσβευομένους.

C. 29. §. 1, 5. κατεῖχον ἐκ. vereor ne participium exciderit. || 2, 4. ὠφελιμώτερα pro ὠφελιμώτατα ABB. || 4, 1. δὲ post νεότατοι additum ex AB. 5. τρισχίλιοι pro εἰς χιλίους A. χίλιοι BB. || 5, 2. τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ. libri τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

1. **Ε**κ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν ἐκ βασι-
λέως Λαρείου καθεστηκὼς καὶ τῆς παραλίου ξυμπάσης, ὥς ἐς Μα-
κεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀποστρέψων τὸν πόλεμον, Χίον μὲν
λαμβάνει προδοσίᾳ ἐνδοθεῖσαν· ἐνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὥς
2 προσηγάγεται. ταύτας δὲ παραστησάμενος καὶ προσσχὼν τῇ Μιτυ-
λήνῃ τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῶ ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν ἀπε-
τείχισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδομησάμενος τῆς γῆς ἐκράτει
οὐ χαλεπῶς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν νεῶν τὸν λιμένα αὐτῶν ἐφύ-
λασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν ἄκρην τῆς Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσ-
βολὴ μάλιστα ἔσται ταῖς ἀπὸ τε Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ Μαλέας
ὀλκάσιν, ἀποστείλας τὸν παράπλουν ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὥς μὴ τινα
3 ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν γίνεσθαι Μιτυληναίοις. καὶ ἐν τούτῳ
αὐτὸς μὲν νόσῳ τελευτᾷ, καὶ εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐν τῷ τότε
ἔβλαψε τὰ βασιλέως πράγματα. Αὐτοφραδάτης δὲ καὶ Φαρνάβα-
ζος ὁ Ἀρταβάζου, ὅτῳ καὶ ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μένων τὴν αὐ-
τοῦ ἀρχὴν ἔσται Λαρεῖόν τι ὑπὲρ αὐτῆς γνῶναι, ἀδελφιδῶ αὐτοῦ
4 ὄντι, οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀρῶστας προσέκειντο. καὶ οἱ Μι-
τυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάττης πολλαῖς ναυσὶν
ἐφορμούσαις φρουρούμενοι πέμψαντες παρὰ τὸν Φαρνάβαζον ὁμο-
λογίας ἐποίησαντο, τοὺς μὲν ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξάνδρου σφίσι
κατὰ συμμαχίαν ἤκοντας ἀπέλθειν, Μιτυληναίους δὲ καθελεῖν μὲν
τὰς πρὸς Ἀλεξάνδρον σφίσι γενομένας στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι
Λαρείου κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασι-
λέα Λαρεῖον, τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεισι τῶν
5 τότε ὄντων ὅτε ἐφυγον. ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς Μιτυ-
ληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτο-
φραδάτης, ὥς παρῆλθον ἀπαξ εἰσω τῆς πόλεως, φρουρὰν τε ἐς

C. 1. §. 1, 4. Λέσβου pro Λέσβον cum Bas. Gr. omnes ad l. c. 11. ||
2, 1. προσσχὼν. προσχόν libri. 6. ἔσται pro ἐπὶ A. 6. Μαλέας pro Μαλαίας
BB. 7. ἀποστείλας. libri ἀποκλίσας. || 3, 2. ἐν τῷ τότε omittit A nec vertit
Facijs. 4. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Schmiederus. 5. τ. ὅτι A. 5. αὐτοῦ. vulgo
αὐτοῦ. || 4, 8. Λαρεῖον sepsit Schmiederus.

αὐτὴν εἰσήγαγον καὶ φρουράρχον ἐπ' αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ πόλει Διογένην, ἓνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους τὰ μὲν βία ἀφελόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἔπλει ἐπὶ Λυκίας, 2. ἄγων τοὺς μισθοφόρους· Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους· καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρεῖος Θυμῶνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ ἀνάξοντα παρὰ βασιλεία, Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχιν ὅσων Μένων ἤρχε· καὶ παραδούς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἔπλει παρ' Αὐτοφρα- 2 δάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. ὥς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἐπληυσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα πέμπουσι παρὰ τοὺς Τενεδίους καὶ κελεύουσι τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας σφίσι, ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρεῖῳ συνέθετο. Τενεδίοις 3 δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἄπορον ἄλλως ἐδοκεῖ ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσiais σῶζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἠγελόχω, ὅτῳ προσετέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὐτίς ξυναγαγεῖν δύναμιν ναυτικὴν, τοσαύτη ξυνηγμένη ἦν ὥς δι' ὀλίγου προσδοκᾶν ἔσσεσθαι ἂν σφίσι παρ' αὐτοῦ τινὰ ὠφέλειαν· οὕτω μὲν δὴ οἱ ἅμφι Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσαντο.

Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγχανε μὲν ξυναγαγὼν 4 ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὥς εἶναι τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλέουσιν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσὶν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα νυκτὸς ἀνάγεται ἐπὶ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρώπῳ· καὶ προσ- 5 σχὼν ἔωθεν Κίθνω τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ αὐλίζειται, ὥς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβηρώτερον προσπεσεῖν τοῖς Φοίνιξιν· ὥς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ὑπ' αὐτὴν τὴν ἑῴ καὶ ἀπροσδοκῆτοις ἐπιπεσὼν οὐκ ὧς μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν ἐν τῇ πρώτῃ προσμίζει τῶν ἅμα Πρωτέας νεῶν ὑπεκφυγῶν ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμβάνει αὐ- 3. τὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασιλεία ἦν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκεί- 2 νης παρὰ τοῖς προσχώροις πολλὰ κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι

C. 2. §. 1, 4. παραληψόμενον — Φαρναβάζῳ δὲ e codd. addidit Gronovius. 5. βασιλεία. vulgo βασιλέως. || 2, 8. Δαρεῖῳ sepsit Schmiederus. || 3, 5. ὑπ' pro παρ' A. deest BB. 8. ἐθέλοντας. ἐθέλοντίας Bas. || 4, 5. περὶ. παρὰ A. 5. ὁρμεῖν pro ὁρμούντα A. ὁρμᾶ BB. || 5, 1. προσσχών. libri προσχών. 5. οὐσης post νυκτός deletum cum A. 6. ὑπ' ἐπ' A.

Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ
 ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ ἀμαξεῖν τὸν Γόρ-
 3 διον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτήναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν αἰτὸν καὶ
 ἐπιμῆναι ἔστε ἐπὶ βουλευτὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει
 εἶναι κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάν-
 4 τεις· εἶναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι καὶ
 σφισιν ἀπὸ γένους δεδοσθαι αὐτοῖς καὶ γυναῖξί καὶ παισὶ τὴν μαν-
 4 τείαν. προσάγοντα δὲ κώμη τινὶ τῶν Τελμισσέων ἐντυχεῖν παρθένῳ
 ὑδρευομένῃ καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν ὅπως οἱ τὸ τοῦ αἵτου ἔσχε· τὴν
 δέ, εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν κελεύσαι
 τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν. καὶ δεηθῆ-
 ναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγή-
 σασθαι, θύσαι τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο τὸν Γόρδιον καὶ ξυγγενέ-
 σθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί καὶ γενέσθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαν ὄνομα.
 5 ἦδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν τούτῳ
 στάσει πιεῖσθαι ἐν σφίσιν τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμὸν
 ὅτι ἀμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν
 στάσιν. ἐτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευμένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν
 ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ.
 6 τοὺς δέ, ξυμβάλλοντας τὸ μαντεῖον τοῦτον ἐκείνον γινῶναι ὄντα ὄντινα
 ὁ θεὸς αὐτοῖς ἐφραξεν ὅτι ἄξει ἡ ἀμαξα· καὶ καταστήσαι μὲν αὐ-
 τοὺς βασιλέα τὸν Μίδαν, Μίδαν δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι,
 καὶ τὴν ἀμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ
 Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τῇ τοῦ αἵτου πομπῇ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ
 τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθενέτο, ὅστις λύσει τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμά-
 7 ξης τὸν δεσμόν, τοῦτον γρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμὸς
 ἐκ φλοιοῦ κρανέας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέ-
 ξανδρὸς δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, αὐτὸν
 δὲ περιδεῖν οὐκ ἠθέλει, μή τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν
 ἐργάσεται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν
 καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστόβουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἑστορα τοῦ
 ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων
 8 τὸν δεσμόν, ἐξελκῦσαι ἐξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως μὲν δὴ
 ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἔχω ἰσχυρίσα-
 σθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐ-
 τὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. καὶ
 γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταὶ τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπε-
 σήμεναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθνε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλεξάνδρος τοῖς φή-
 4 νασιν θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.
 4. Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς ἐστέλλετο·
 κακῇ αὐτῷ πρεσβείᾳ ἀφικνεῖται Παφλαγόνων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόν-
 των καὶ ἐς ὁμολογίαν ξυμβαινόντων· ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυ-
 2 νάμει μὴ ἐσβαλεῖν ἐδέοντο. τούτοις μὲν δὴ προστάσσει Ἀλέξανδρος
 ὑπακούειν Κάλᾳ τῷ σατράπῃ τῆς Φρυγίας. αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῆς Καπ-

C. 3. §. 3, 1. ἐπιπτήναι pro ἐπιστῆναι Lobeckius ad Phryn. p. 255. ||

4, 4. αὐτόν pro αὐτῶν BB. || 6, 2. καταστήσαι pro καταστήσειν Vulcanius.

3. καταπαῦσαι pro καταπαύσειν Bas. et Gronovius, ut videtur e cc.

παδοκίας ἐλάσας ἔμψασαν τὴν ἐντὸς Ἄλνυος ποταμοῦ προσηγάγετο καὶ ἐτι ὑπὲρ τὸν Ἄλυν πολλήν· καταστήσας δὲ Καππαδοκῶν Σα-
 βίκταν σατράπην αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας. καὶ 2
 ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ ξὺν Ξεινοφῶντι στρατόπεδον, ὡς κα-
 τεχομένας τὰς πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐτοῦ
 καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι βαρύτερον ὀπλισμένοι
 ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπι-
 στὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ
 τὰς πύλας, ὡς οὐ προσδεχομένοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπεσεῖν. καὶ προσ- 4
 ἄγων μὲν οὐκ ἐλάθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. οἱ γὰρ
 φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα λιπόντες τὴν φυ-
 λακὴν ὥχοντο φεύγοντες. τῇ δὲ ὑστεραία ἡμέρᾳ τῇ ἑξῇ ξὺν τῇ δυνά-
 μει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. καὶ 5
 ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενδοὶ διασώ-
 ζειν Πέρσας τὴν Ταρσὸν, ὡς δὲ ὑπερβεβληκότες ἤδη τὰς πύλας ἐπύ-
 ϑετο Ἀλέξανδρον ἐκλεπεῖν ἐν νῶ εἶχε τὴν πόλιν· δεδιέναι οὖν τοὺς
 Ταρσέας μὴ ἔα' ἀρπαγὴν τραπείς οὕτω τὴν ἀπόλειπιν τῆς Ταρσοῦ
 ποιήσεται. ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τοὺς τε ἱπ- 6
 πέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι, ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐ-
 τοῦ τὴν ὁρμὴν σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δα-
 ρεῖον οὐδὲν βλάβας τὴν πόλιν.

Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται, ὑπὸ καμάτου ἐνόση- 7
 σεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμή-
 σαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα καὶ καύματι ἐχόμενον. ὁ δὲ Κύδνος
 ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πη-
 γῶν οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρὸς τέ ἐστι
 καὶ τὸ ὕδωρ καθαρὸς· σπασμῷ τε οὖν ἔχεται Ἀλέξανδρον καὶ 8
 θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυχεῖ. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰα-
 τροὺς οὐκ οἶσθαι εἶναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀχαρῖᾶνα, ἱατρόν,
 ξυνόντα Ἀλέξανδρῳ καὶ τὰ τε ἀμφὶ ἱατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευ-
 ὄμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι
 ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελύειν καθῆραι. τὸν μὲν δὴ 9
 παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρῳ δοθῆναι ἐπιστο-
 λὴν παρὰ Παρμενίωνος φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρ-
 θαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον.
 τὸν δέ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα αὐτὸν
 μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ
 Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ τὸν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ 10
 τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον
 δὲ εὐθύς ἐνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ
 γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέ-
 σαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο·
 σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον. καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναι τε καὶ ῥα- 11
 ῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· Φιλίππῳ δὲ ἐπιδειξάιναι ὅτι πιστὸς ἐστὶν αὐτῷ
 φίλος καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις

βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὧν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐδω-
 ρωμένος.

5. Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας πόλεις, αἱ
 δὲ δορίζουσι τὴν Κιλικίαν τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ
 φυλάσσειν τὴν παράδοσιν, δούς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς
 καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θράκας, ὧν Σιτάλ-
 2 κης ἡγεῖτο, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλοὺς. αὐτὸς δὲ ὕστερον
 ἄρας ἐκ Ταρσοῦ τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀρχιάλον πόλιν ἀφικνεῖται. ταύ-
 την δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον λόγος· καὶ τῷ περιβόλῳ
 δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τεχνῶν δῆλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτι-
 3 σθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθούσα δύναμει. καὶ τὸ μῆμα τοῦ Σαρ-
 δανάπαλου ἐγγὺς ἦν τῶν τεχνῶν τῆς Ἀρχιάλου· καὶ αὐτὸς ἐφειστή-
 κει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβηκώς τὰς χεῖρας ἀλλήλαις ὡς
 μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται, καὶ ἐπιγράμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ
 Ἀσσυρία γράμματα· οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον ἐφασκον ἐπῆναι
 4 τῷ ἐπιγράμματι, ὃ δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ ὃν ἐφραξε τὰ ἐπη, ὅτι Σαρ-
 δανάπαλος ὁ Ἀνακυνδαράξου παῖς Ἀρχιάλον καὶ
 Ταρσὸν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐδείματο. σὺ δέ, ὦ ξένε, ἐσθιε
 καὶ πῖνε καὶ παῖξε, ὡς τὰλλα τὰ ἀνθρώπινα οὐκ ὄντα
 τούτου ἄξια· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος ὄνπερ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ
 κρότῳ ποιοῦσι· καὶ τὸ παῖξε ῥαδιουργότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν
 τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.
- 5 Ἐκ δὲ τῆς Ἀρχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο· καὶ φρουρὰν ἐπήγα-
 γεν ἐς Σόλους καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα διακόσια ἀργυρίου ξη-
 6 μίαν, ὅτι πρὸς τοῖς Πέρσας μᾶλλον τι τὸν νοῦν ἔχον. ἐνθεν δὲ
 ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας
 δὲ πάντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας
 Κίλικας. καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βία ἐξελὼν,
 7 τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παρασημασμένος ἐπανῆκεν ἐς τοὺς Σόλους. καὶ
 ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσάνδρον ὅτι ἐκράτησαν Ὀρον-
 τοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τὴν τε ἄκρην τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε
 καὶ Μύνδον καὶ Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατείχε· προσ-
 ῆκτο δὲ καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. τοῦτον ἠτήρησθαι ἔγραφον μάχη
 μεγάλη· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἀμφ' αὐτὸν πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους
 καὶ ἱππέας ἐς πεντήκοντα, ἀλῶναι δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων.
- 8 Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας
 αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα
 διαθείς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν·
 αὐτὸς δὲ ἀναξεύσας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε Φιλώτα δούς
 9 ἄγειν διὰ τοῦ Ἀλφειοῦ πεδίου ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐ-
 τὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ ἰλῇ τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἦκε
 καὶ τῇ Ἀθηᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἐθυσεν. ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλλὸν
 ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἡρώϊ ἐνήργισε· καὶ στασιάζοντας καταλα-
 βὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους οὗς βασιλεῖ

Δαρείω ἀπέφερον ἀνῆκεν, οὐτὶ Ἀργείων μὲν Μαλλωταὶ ἀποικοὶ ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἤξιον.

Ἔτι δὲ ἐν Μαλλῶ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν Σώχοις 6. ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. ὁ δὲ χώρος οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυλῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. ἔνθα δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἐταίρους ἀράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. οἱ δὲ αὐτόθεν ὥς εἶχον ἄγειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαινέσας αὐ- 2 τοὺς διέλυσε τὸν ξύλλογον· τῇ δὲ ὑστεραία προῆγεν ὥς ἐπὶ Δαρεῖον τε καὶ τοὺς Πέρσας. δευτεραῖος δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπεδύευσεν πρὸς Μυριάδῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὸς καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον· τοῦτο κατέσχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον.

Δαρεῖος δὲ τέως μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπιλεξάμενος 3 τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδῖον πάντῃ ἀναπεπταμένον καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον καὶ ἐνιππάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον. καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυμβούλευεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας ὁ τοῦ Ἀντιόχου, ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος· εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν. καὶ ἔμενε Δαρεῖος. ὥς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ 4 ἐγίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα ἔθυσεν τε καὶ ἐπρόμπευεν, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας διέτριψεν ἐξελάσας, τοῦτο ἐσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης· καὶ αὐτὸς τε ὁ τιπερ ἡδιστον ἦν δοξασθέν, ἐς τοῦτο οὐκ ἀκουσίως ὑπήχθη καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνοσμένων ἐπὶ κακῷ τοῖς αἰ βασιλεύουσιν ἐπαιρούμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προΐεναι τοῦ πρόσω· ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ πυ- 5 θανόμενον ὅτι αὐτὸς προσάγοι· καταπατήσῃν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν στρατιὰν ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον· καίτοι γε Ἀμύντας ἤξῃν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν. ἀλλὰ τὰ χεῖρω μάλ- 6 λον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραντίκῃ ἡδίῳ ἀκοῦσαι ἦν, ἐπειθε· καὶ τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς ἐκείνον τὸν χώρον οὐ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντιῶν τε καὶ τοξενιμάτων, μηδὲ τὴν λαμπρότητα αὐτὴν τῆς στρατιᾶς ἐπιδεῖξαι ἡδυνήθη, ἀλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε 7 καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. ἐχρῆν γὰρ ἡδὴ καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καθάπερ οὖν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφαιρέθησαν, πρὸς Μῆδων δὲ ἐτι πρόσθεν Ἀσσίριοι.

ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὅρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμα- 7 νικὰς καλουμένας ὥς ἐπὶ Ἰσπὸν προῆγε· καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθὼν. τὴν δὲ Ἰσπὸν κατασχωὼν, ὅσους διὰ νόσον ὑπολειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκι-

6. Μαλλωταὶ pro Μαλλοί ABB.

C. 6. §. 2, 2. προῆγεν pro προσῆγεν Schmiederus. || 3, 6. σκευῆς. ἐπισκευῆς A. παρασκευῆς Schneiderus. || 5, 3. ἐπέλεγον V et Gr. omnes. ἔλεγον Vulc. || 6, 6. αὐτήν. libri αὐτῆς. 6. ἡδυνήθη. libri ἐδυνήθη.

σάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προῦχώρει ἐπὶ τὸν ποτα-
 2 μὸν τὸν Πίναρον. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπίσθην αὐ-
 τοῦ ὄντα τὸν Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀνα-
 βιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἑταίρων τινας ἀποπέμπτει ὀπίσω ἐπὶ
 Ἰσοδόν, κατασκευομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. οἱ δέ, ἀναπλευ-
 σαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μάλ-
 λόν τι εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέρσας·
 καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον.

3 Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἱλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων
 τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρῆν μὲν ἐκ τῶν ἡδησφίσι καλῶ σκεινδυνευ-
 μένων καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἐσται καὶ ὅτι
 ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν κα-
 θεῖσθαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι
 μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀρχεῖον
 τὸ πλῆθος ὅτι ἐσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας
 4 παραπλησίοις. Μακεδόνας τε [καὶ] Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐν πάνυ
 πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη
 μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἑλευ-
 θέρους, ἐς χεῖρας ἤξιν· ὅσοι τε Ἕλληνες Ἑλλήσιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν
 αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ
 5 τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας· τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος
 ἐκόντας ἀμυνομένους. βαρβάρων τε αὖ Θρᾷκας καὶ Παίονας καὶ
 Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας τοὺς εὐρωσποτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐ-
 ρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα
 τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξασθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν
 6 Δαρείῳ. ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῆμ. τὰ δὲ
 ἄθλα ὅτι μεγάλα ἐσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυνεν. οὐ γὰρ τοὺς
 σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσεν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν
 ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς μισθοφό-
 ρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὁ τιπερ ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα
 ἐθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις ὑπήκουα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν
 μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφισιν ἐπὶ
 7 τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας τοῖς
 πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν
 λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμησκει καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίῳ τι δια-
 8 πρεπὲς ἐς κάλλος τετολημμένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνα-
 καλῶν. καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέ-
 9 σता ἐπεξῆμ. λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἄμα Ξενοφῶντι
 μυρίων ἐς μνημὴν ἐλθεῖν, ὡς οὐδὲν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ
 τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπειοκότες, οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων
 Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ
 Θρακῶν, οὐδ' ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ

C. 7. §. 2, 1. αὐτοῦ. vulgo αὐτοῦ. || 3, 4. νενικημένους ὁ ἀγὼν ac-
 cesserunt ex A. || 4, 1. καὶ ante Πέρσαις deleam. || 5, 2. τῶν ante κατὰ
 τὴν additum ex A. 4. ἀντιτάξασθαι. libri ἀντιτάξασθαι. || 7, 2. ὑπεμί-
 μνησκει. Καὶ male distingui vidit Elleudtius. 4. ἀνακαλῶν, καὶ vulgo dis-
 tingunt. 4. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Raphaelius. || 8, 3. ἐπειοκότες. οὐδὲ — αὐ-
 τοῦ σχεδιασθέντων. Οἱ δὲ inepte distingui vidit Schneiderus.

σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ῥοδιῶν ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφώντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν ὅσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέφαντο καὶ ἐθνη ὅσα ἄλλα κατιόντων εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον καθ' ὁδὸν σφισιν ἐπεγένετο νικῶντες ἐπῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παρακλήσιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινέσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει· προπέμπει δὲ ὥς 8. ἐπὶ τὰς πύλας τῶν ἱππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασκευομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω· καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἦει, ὥς κατασχεῖν αὐθις τὰς πύλας. ὥς δὲ ἄμφι 2 μέσας νύκτας ἐκράτησεν αὐθις τῶν παρόδων, ἀνέπανε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προφυλακὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἑω κατῆι ἀπὸ τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντῃ στενόπορα ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὥς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος, ἀνέπτυσεν αἰὲ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὥς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἱππεῖς 3 αὐτῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν. ὥς δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασεν ἤδη τὴν ατρατιὰν ὥς ἐς μάχην, πρῶτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τό τε ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περιδικου. οὗτοι μὲν ἔσπε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξαμένῳ τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρώτη μὲν ἡ 4 Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς μὲν Κράτερος ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξυμπαντος εὐωνύμου Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ παρήγγελλτο αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν τὴν θάλασσαν, ὥς μὴ κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι πάντῃ ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλῆθος ἐμελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος 5 ὥς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων διαβιβάξει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν καὶ μετὰ τούτων τῶν πεζῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξει. καὶ πρῶτους μὲν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφό- 6 ρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων· ἐπὶ δὲ

9, 3. ἄλλα additum ex A. 4. ἐπῆλθον A. ceteri ἀπῆλθον probante Schneidero.

C. 8. § 1, 2. ὀλίγους. τῇ subicit Bas., τινὰς Vulc. non agnoscentibus V et Gr. omnibus. 3. ὥς ἐπὶ τὰς πύλας post ὀπίσω temere repetita delevi. Gronovius priore loco has voces deleturus erat. || 2, 3. πετρῶν. vulgo post νυκτὸς incident. || 3, 8. ἀρξαμένῳ pro ἀρξομένῳ Vulcanius. || 4, 1. ἡ post πρώτη μὲν libris deest. 2. δὲ ἡ pro δὲ καὶ Gr. omnes. 6. ἐμελλον. libri ἡμελλον. || 5, 1. προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος A, ut vulgo. προσάγειν ἤδη Ἀλέξανδρον B V. προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρον nonnulli cum Bas. 2. ὥς ἐς. ὥς πρὸς A. 2. τοῦ Πινάρου pro Πινάρου Gron. 4. πεζῶν pro ψιλῶν A. || 6, 2. ἐς ante τρισμυρίους omittit A.

- τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὀπλῖται δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς
 7 ἔδεδεχτο τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀριστερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἱ κατὰ νώτου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν πῇ μὲν διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδες τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐρίνετο· ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προῖον τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρεΐαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρας
 8 τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει. τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ ὀπλιτῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὅπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ἡ ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἑξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι.
- 9 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἴοντι τὸ χωρίον διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἐταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα ἅμα οἱ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα.
- 10 Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐτῷ ἡ φάλαγξ, τοὺς ἱππέας οὐστίνας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετάχει ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἐκταξίς τῆς στρατιᾶς γένοιτο, ἀνέκალσεν ἀπὸ ξυνθήματος. καὶ τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλον τι ἱππασίμα ἦν· μέρος δὲ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγα-
 11 γεν. ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρα σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπέχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν ἰοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρίλλου ἀναγέγραφεν.
9. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελ-
 12 θεῖν. προσέταξε δὲ τῶν μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρο-
 μους, ὧν ἡγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστων· τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἡρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ Ἀγρια-
 νας, ὧν ἡρχεν Ἀτταλος, καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νώτου ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δε-

3. ἐνθεν καὶ ἐνθεν sepsit Schmiederus. 3. ἐτάσσοντο Gr. omnes. ἐτάξαντο Vulc. || 7, 5. προῖον pro προῖων Ellendtius. || 8, 4. ἡ post ἡ πᾶσα deest libris. || 9, 3. καὶ τοὺς Μακεδόνας sepsit Schmiederus. 5. ὡς Παρμενίωνα pro ἐς II. V et Gr. omnes. || 10, 4. κέρα pro κέρατι Gr. omnes.

C. 9, §. 1, 3. μόνους pro μόνον Gr. cc. 4. τοὺς Θεσσαλοὺς pro καὶ Θεσσαλοὺς Gr. omnes.

ξίον αὐτῶ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχουσιν τετάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρειὸν τε καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νότου σφῶν τεταγμένους. τοῦ δὲ εὐώνυμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἱ τε Κρη-³ τες τοξόται καὶ οἱ Θράκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἢ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπιτάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῷ ἡ φάλαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαί-
νετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερβαλλήσιν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἱλας τῶν ἐταίρων, τὴν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἱλαρ-
χης ἦν Περιοίδας ὁ Μινεσθέω, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἡγεῖτο Παντόρδαρος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφανῶς παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξότας δὲ καὶ μέρος τῶν Ἀγοριάνων καὶ τῶν Ἑλλήνων⁴ μισθοφόρων ἐστὶν οὓς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου πα-
ραγαγὼν ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρας τὴν φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι οὔτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγοριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας ἀνασταλέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατὸν ὄν χρῆσασθαι ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἵππεας τρια-
κοσίους ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

Οὕτω δὲ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα προῆγεν ἀναπαύων, ὥστε¹⁰ καὶ πάννυ ἐδοξε σχολαία γενέσθαι αὐτῷ ἢ πρόσσος. τοὺς γὰρ βαρ-
βάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις, πολλὰ μὲν ἀποκρημνίσαι οὐκ αἶσεν, ἐστὶ δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερά ἐφαί-
νετο, οὕτως ἔμενεν. καὶ ταύτῃ εὐθύς δηλὸς ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέ-
ξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα,² ἐνταῦθα περιπνέων πάντῃ Ἀλέξανδρος παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἱλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωριμώ-
τεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοή ἐγένετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἐτι, τὰ μὲν πρῶτα,³ καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν, βράδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναι τι ἐν τῇ ξυntonωτέρᾳ πορείᾳ κυμῆναν τῆς φάλαγγος· ὡς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο, πρῶτοι δὲ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλλον, ὡς τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλήξαι τοὺς Πέρσας καὶ τοῦ θᾶσσον ἐς χεῖρας ἐλθόντας ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν βλάπτε-

2, 6. αὐτῷ τὴν φάλαγγα pro αὐτῇ τῆς φάλαγγος Schmiederus. || 3, 3. ἐπέ-
τάχθησαν pro ἐτάχθησαν A. 4. αὐτῶ pro αὐτῶν C et Gronovius.
6. Ἀνθεμουσίαν pro Ἀνθεβουσίαν A. 7. Περιοίδας pro Περιίδας A. 7. Λευ-
γαίαν pro Λαγαίαν V et Gr. omnes. Βευαίαν Gronovius. || 4, 7. δυνατὸν
ὄν. δυνατὸς ὄν A.

C. 10. §. 1, 2. γενέσθαι deest A. 2. αὐτῶ pro αὐτῶν Gr. omnes.
2. πρόσσος. πρόσσος Gr. multi. 5. ἐτι pro ἐτι Gr. omnes. 6. εὐθύς. ὡς
A improbante Schneidero. || 2, 1. στρατόπεδα. στρατεύματα A. 2. ἐνταῦθα
omittit A. 4. καὶ post ὀνομαστὶ deest A. || 3, 1. ὁ δὲ pro εὐ δὲ Gr. plane
omnes. 3. κυμῆναν. malim ἐκκυμῆναν.

- 4 σθαι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἰκασεν Ἀλέξανδρος. εὐθύς γὰρ ὡς ἐν χειρὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρα ἐπιτεταγμένοι· καὶ ταύτῃ μὲν ἐνίκα λαμπρῶς Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι οἱ σὺν Δαρείῳ, ἣ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν
- 5 κέρας παραρῥαγείσα, ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν καὶ ἐν χειρὶ τὴν μάχην ποιήσας ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν, οἱ δὲ κατα μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἰσῇ σπουδῇ ἤψαντο τοῦ ἔργου καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὀχθαῖς ἐντυγχάνοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι, ταύτῃ ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν ἡ μάλιστα διεσπασμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατεῖδον.
- 6 καὶ τὸ ἔργον ἐνταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν νίκην τοῖς ἡδὴ φεύγουσιν αὐτῶν ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ τῆς τε Ἀλεξάνδρου ἡδὴ φαινόμενης εὐπραγίας μὴ λεισθῆναι καὶ τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὡς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης, μὴ ἀφανίσει. καὶ τι καὶ τοῖς
- 7 γένεισι τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσιν ἐς ἀλλήλους. καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖος τε ὁ Σιλεῦκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.
11. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμμένοις ἡδὴ τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὀρῶντες, ἐπὶ τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρείου καὶ τὸ πορούμενον σφῶν ἐπικάμψαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπώσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρέρρωγός τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος ὑπερφάλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβλη-
- 2 κότες ἡδὴ ἐκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ οἱ τῶν Περσῶν κατὰ τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρωστώως ἐνέβαλλον εἰς τὰς ἰλας τῶν Θετταλῶν· καὶ ταύτῃ ξυνέστη ἵππομαχία καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρσαι πρὶν Δαρεῖον τε πεφευγότα ἦσθοντο καὶ πρὶν ἀπορῥαγῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέοντας ὑπὸ τῆς
- 3 φάλαγγος. τότε δὲ ἡδὴ λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ ἐγίνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀναχωρήσει ἐκακοπαθουν, βαρέως ὀπλισμένους τοὺς ἀμβάτας σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς, κατὰ στενὰς ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξίᾳ ἀποχωροῦντες, οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι ἢ πρὸς τῆς διώξεως τῶν πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ Θεσσαλοὶ εὐρωστώως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ μείον ἢ ὡς πεζῶν φόνος ἐν τῇ
- 4 φυγῇ τῶν ἱππέων ἐγίνετο.
- Δαρεῖος δέ, ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφοβήθη τὸ

4, 3. κέρα pro κέρατι Gr. omnes ad c. 8. || 5, 2. ἐξώθει pro ἐξώθη Ellendtius. || 6, 2. φεύγουσιν αὐτῶν pro φεύγουσιν σφῶν A. 4. τὴν δόξαν pro τῆς δόξης Gr. omnes.

C. 11. §. 2, 4. καρτερά pro κρατερά Ellendtius. || 3, 3. ἀμβάτας pro ἐμβάτας Schneiderus. 4. πεφοβημένως σὺν. πεφοβημένοι καὶ σὺν A. 5. ὑπ' ἀλλήλων. ἀπ' ἀλλήλων A. (?) 5. ἢ πρὸς τῆς διώξεως τῶν pro καὶ πρὸς τῶν διωκόντων A.

κέρας τὸ εὐώνυμον καὶ ταύτῃ ἀπορρήγνυμενον κατεΐδε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφευγε. καὶ ἔστε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐνιτύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος διεσώζετο· ὡς δὲ φάραγγί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὸν κἀνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππον ἐπιβάς ἔφευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ δια μακροῦ ἐπιγινομένη ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἁλώναι. Ἀλέξανδρος γάρ ἔστε μὲν φάος ἦν ἀνά σκράτος ἐδίωκεν· ὡς δὲ συνεσκόταξέ τε ἡδὴ καὶ τὰ πρὸ ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἐς τὸ ἐμπάλιν ἐτράπετο ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, τὸ μέντοι ἄρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν καὶ τὸ τόξον. καὶ γὰρ καὶ ἡ διώξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγέγονε, ὅτι ἐν τῇ 7 πρώτῃ παραρρήξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέφιας καὶ αὐτὸς οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο πρὶν τοὺς τε μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπωσθέντας κατεΐδε.

Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον μὲν Ἀρσάμης καὶ Ρεομίθρης καὶ 8 Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἡγησαμένων τοῦ ἱππικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου σατράπης καὶ Βουβάκης τῶν ἐντίμων Περσῶν· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας καὶ ἐν τούτοις ἱππεὺς ὑπὲρ τοὺς μυρίους, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λαγον, ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα. τό τε στρατόπεδον τὸ Δαρείου εὐθὺς ἐξ ἐφόδου ἐά- 9 λω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ υἱὸς Δαρείου νηπιος· καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν καὶ ἄλλαι ἅμφ' αὐτάς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐπολλαί. οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Λαμασκὸν ἐτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ 10 ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῦ ἐς πολυτελῆ δίαιταν καὶ στρατευσίῳ ὁμῶς συνέπεται πεπόμει ἐς Λαμασκὸν, ὥστε ἐν τῷ στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Λαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σตาลέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοκράτους μηνὸς Μαίμακτηριωνος.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν Ἀλέξανδρος ξί- 12. φαι, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφανούμενον

4, 1. ἐνιτύγχανεν pro ἐτύγχανεν Schneiderus. 4. ἵππον pro ἵππον B ad 5. c. 10. 5. ἐπιγινομένη. ἐπιγενομένη Ellendtius. 5. Ἀλεξάνδρου pro Ἀλεξάνδρον Schmiederus. || 6, 1. ἀνά κράτος — ἀφανῆ ἦν addita ex A. 3. ἐτράπειο A. ἀπειτρέπειτο Bas. ἀπειτράπειτο Vulc. 4. ἔλαβε. ἀπολιπὼν A. ἀπολαβὼν Gronovius. || 8, 1. Ἀρσάμης pro Ἀρσάκης A ceterique Gr. 7. φάραγγι pro φάλαγγι AP. 8. φάραγγα pro φάλαγγα A. || 9, 2. ἀδελφῇ. ἡ ἀδελφὴ Bas. Ven. || 10, 4. ἡ post πλείονα et 6. τό ante τέλος addita ex Gr. omnibus. 7. Νικοκράτους. libri Νικοκρατῶν.

C 12. §. 1, 2. ὁ δὲ Gr. omnes cum Bas. ὁμῶς δὲ Vulc. 3. λαμπρότατα ὡς pro ὡς λαμπρότατα A. ὡς deest B.

ἔμαθε· καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἑκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε.
 2 καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδικνύει σατραπὴν Βάλακρον τὸν Νικάνορος,
 ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς
 σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολε-
 μαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα
 τὸν Σιμίου ἀρχεὶν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. καὶ Σολεῦσι τὰ τε
 πεντήκοντα τάλαντα ἃ ἐτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρη-
 μάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὀμῆρους ἀπέδωκεν.

3 Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς ἢ τῶν
 παίδων ἠμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλέξανδρου γραψαν-
 των, τῆς νυκτὸς αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν
 ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἥτις αὐτῷ ἐξηρημένη
 ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν ὀμωγῇ καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ
 4 πόρρω τῆς σκηνῆς· πυθέσθαι οὖν αἵτινες γυναῖκες καὶ ἀνδ' ὅτου
 οὕτως ἐγγὺς παρασκηνοῦσαι· καὶ τινα ἐξαγγέλλαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἡ
 μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέλθη αὐταῖς
 ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κίνδυνον τὸν βασιλικόν
 καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δα-
 5 ρεῖῳ ἀνομιώζουσι, ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον πέμψαι πρὸς αὐ-
 τὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐντελλάμενον φράσαι ὅτι ἤν Δα-
 ρεῖος· τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κίνδυνον ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἀρ-
 ματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεοννάτον παρελ-
 θόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θερά-
 πειαν αὐταῖς συγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον
 κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασίλισσας, ἐπεὶ οὐ κατὰ ἐχθρὰν οἱ γενέσθαι
 τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπε-
 6 πολεμῆσθαι ἐννόμως. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστοβούλος λέ-
 γουσι· λόγος δὲ ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ παρελ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἡφαιστίῳ μόνῳ τῶν ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα
 τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλ-
 θαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίῳ προσελθεῖν
 7 καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη ἐκεῖνος. ὡς δὲ ὁ Ἡφαι-
 στίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἀμφ' αὐτήν, τὸν Ἀλέξαν-
 δρον δεῖξας, ἐκείνον ἐφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταδεσθεῖ-
 σαν τῇ διαμαρτίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτὴν ἀμαρ-

6. ἔμαθε pro ἔλαβε A. || 2, 4. Πολυσπέρχοντα. Πολυπέρχοντα A, ut semper Bas. 5. Σιμίου. Σαγμίου A. Σιμαίου Ven. Bas. || 3, 2. ἃ ἐτι ἐνδεᾶ ἦν. ἐτι ἐνδεᾶ ὄντα A. || 4, 1. αἵτινες. malim αἵτινες αἱ. || 5, 3. τὸν ante κίνδυνον excidit in Blanc. 4. μόνον pro μόνον A aliiq Gr. μόνον B. 7. οὐ κατὰ pro οὐδὲ κατὰ A. 8. τὸν post πόλεμον omissum cum Gr. omnibus. 8. διαπεπολεμῆσθαι ut, vulgo A. διαπολεμείσθαι plurimi Gr. || 6, 2 καὶ αὐτόν et τῇ ὑστεραίᾳ omittit Suidas in Ἡφαιστίων. 2. παρελθεῖν pro ἐλθεῖν idem. 4. τὴν ante Δαρείου omittit idem. 4. ἀμφιγνοήσασαν. ἀγνοήσασαν idem. 4. ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν vulgo et A. ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη P. ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖς B. ὅτι εἶη αὐτοῖν BB. 6. αὐτῇ addidi ex Suida. || 7, 1. ὁ ante Ἡφαιστίων deest eidem 2. αὐτὴν pro αὐτόν Suidas et Freinshemius ad Curt. 3, 12, 17. 4. ὑποχωρεῖν pro ἀποχωρεῖν Suidas.

τεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐθ' ὡς 8
ἀληθῆ οὔτε ὡς πάντῃ ἀπίστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη
ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς εἰς
τὸν ἑταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψα-
σιν Ἀλέξανδρος ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν καὶ ἐπὶ τῷδε
ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, 13.
τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων αἰὶ τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας
ἐκ τῆς μάχης καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ἐς τετρακισχίλους
ἔχων τοὺς πάντας, ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην
ποταμὸν σπουδῇ ἤλαυνεν, ὡς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου καὶ Θυ- 2
μῶνδας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος καὶ Βιάνωρ ὁ
Ἀκαρνάν, ξύμπαντες οὗτοι αὐτόμολοι, μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς στρα-
τιωτῶν ὡς ὀκτακισχίλων εὐθὺς ὡς τεταγμένοι ἦσαν κατὰ τὰ ὄρη
φείγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ ἐνταῦθα κατα- 3
λαβόντες τὰς ναῦς νενεωλκημένας ἐφ' ὧν πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακε-
κομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι μὲν ἱκαναὶ σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδό-
κουν, ταύτας καθελκύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις
κατακαύσαντες, ὡς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν δίωξιν, ἐπὶ Κύ-
πρου ἔφυγον καὶ ἐκείθεν εἰς Αἴγυπτον, ἵναπερ ὀλίγον ὕστερον πο-
λυπραγμονῶν τι Ἀμύντας ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ τὴν Χίον 4
διέτριβον· καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς Χίου τὰς μὲν τινὰς τῶν
νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸν ἐστείλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς
ἄριστα πλεούσαις ἀναγόμενοι ἐς Σίφνον κατέσχον. καὶ παρ' αὐτοὺς
ἀφικνεῖται Ἄγρις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπὶ μιᾷς τριήρους,
χορηματὰ τε αἰτήσων ἐς τὸν πόλεμον καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ
πέλικην ὁσὴν πλείστην ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν Πελοπόννησον.
καὶ ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἰσσοῦ γε- 5
νομένης. ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα Φαρνάβαζος μὲν σὺν
δώδεκα τριήρεσι καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ξὺν χίλοις καὶ πεντα-
κοσίοις ἐπὶ Χίου ἐστάλη, δέισας μὴ τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἡ-
της οἱ Χίοι νεωτερίσωσιν. Ἄγρις δὲ παρ' Αὐτοφραδάτου τάλαντα ἀρ- 6
γυρίου λαβὼν τριάκοντα καὶ τριήρεις δέκα, ταύτας μὲν Ἰππίαν
ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ Ἀγησίλαον ἐπὶ Ταί-
ναρον· καὶ παραγγέλλειν ἐκέλευσεν Ἀγησίλαῳ, διδόντα τοῖς ναύταις
ἐντελῇ τὸν μισθὸν πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὡς τὰ ἐκεῖ κα-
ταστησόμενον. αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν,
ὕστερον δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρ' Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο.

5. καὶ γὰρ ἐκεῖνον. καὶ ἐκεῖνον γὰρ idem. || 8, 1. οὐθ' ὡς pro οὐχ ὡς A.
οὔτε ὡς Suidas. 3. τῆς τε ἐς Gr. omnes cum Bas. τῆς ἐς Suidas. 4. πι-
θανός. πιθανά idem. 5. Ἀλέξανδρος. τὰ αὐτοῦ idem. 5. ταῦτα ἂν πράξας
καὶ εἰπὼν. ταῦτ' ἂν ἐπράξε καὶ εἶπε idem.

C. 13. §. 1, 3. ἐς ante τετρακισχίλους deest A. 5. ἤλαυνεν pro ἤλαυνε
Ellendtius. 5. αὐτοῦ pro αὐτοῦ idem. || 2, 1. δὲ ὁ pro μὲν ὁ A alique Gr. et
sic emendavit Vulcanius. 1. Θυμῶνδας pro Θυμῶδης Palmerius Exerce.
p. 237. Θυμῶνδης A alique Gr. || 6, 3. τὸν ante αὐτοῦ libris deest. 6.
νήσοις pro νήσασι ABV.

- 7 Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν Συρία τῇ κοίλῃ Μένωντα τὸν Κερδίμμᾳ ἐπέταξε, δούς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν συμμαχῶν ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκῃς ἦεν· καὶ ἀπαντὰ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς τοῦ Ἀραδίων τε καὶ τῶν Ἀράδῳ προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γηροστράτος αὐτὸς μετ' Αὐτοφραδάτου ἐπλεῖ ἐπὶ τῶν νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέ-
 8 πλεον. Στράτων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ αὐτόν, καὶ τὴν τε Ἀραδον αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἡπείρῳ κειμένην πόλιν, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα καὶ Μαριάμμην πόλιν καὶ τὰλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν.
14. Ἔτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρεῖον τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς
 2 παῖδας. ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἀρσῆς ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἀρσῆν ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθὼν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινα Ἀλεξάνδρον παρ' αὐτόν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ συμμαχίας, διαβῆναι τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν
 3 Ἀσίαν καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἐνεκα καταβῆ-
 ναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῶαν ἀνασώ-
 σων. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναῖκα τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέ-
 ξάνδρον καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἡξίου Ἀλεξάνδρον παρ' αὐτόν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμα τοῖς ἀγ-
 4 γέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἡκουσι τοὺς τὰ πιστὰ ληγομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.
- 4 Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγέλλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρ-
 εῖῳ, αὐτόν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός· ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάν-
 5 δρου ὧδε εἶχεν. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμὼν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βου-
 6 λόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περσὶ τοῖς ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἡδίκουν, καὶ εἰς Θρᾷ-
 7 κην, ἧς ἡμεῖς ἡρχομεν, δύναμιν ἐπέμψεν Ὄρχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀπο-

7, 2. Κερδίμμᾳ pro Κερδίμαν B. Κερδίβα B || 8, 3. κειμένην. pro ὀκισμένην A. 4. καὶ Σιγῶνα additum ex A, in quo tamen discerni non potuit Σιγῶνα an Σιγῶνα exstaret. καὶ Σιγῶνα C.

C 14. §. 2, 2. Ἀρσῆς pro Ἀρσῆς Gron. 6. τε ξὺν στρατιᾷ — καταβῆναι addita ex A. || 3, 2. τῇ χώρᾳ. liber τὴν χώραν. 2. ἀμυνῶν. libri ἀμύνων. 5. ἐθέλειν pro ἐλθεῖν cum Freinshemio ad Curt. 4, 1, 13. A ceterique Gr. 7. αὐτόν. libri αὐτόν. 8. τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Gr. omnes τε ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου καὶ Vulc. || 4, 4. εἶχεν. libri ἔχει. 6. τιμωρήσασθαι pro τιμωρῆσαι A. || 5, 3. ἧς ἡμεῖς. ἦν ἡμεῖς A improbante Schneidero.

θανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγῶου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικούντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας χάσματα οὐκ ἐπιτήδεια πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι, καὶ χορήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διασθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα διαλύειν ἐπιχειρούντων ἐστράτευσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς ἔχθρας. ἐπεὶ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν 7 τοὺς σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καὶ σὲ καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θιῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοιτες παρ' ἐμοὶ εἰσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ἐυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας 8 ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε πρὸς ἐμέ. εἰ δὲ φοβῇ μὴ ἔλθων πάθῃς τι ἔξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἔλθων δὲ πρὸς με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι ἐθέλεις αἰτεῖ καὶ λάμβανε. ὁ τι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς παρ' ἐμέ, ὡς πρὸς βασιλέα τῆς 9 Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἂ βούλῃ ἔξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σὼν φράζε εἰ του δεῖ. εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ βουλευσομαι περὶ σου ὡς ἀδικούντος. εἰ δὲ ἀντιλέγῃς περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἐτι ἀγώνισαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεύγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι οὐ ἂν ᾔῃς.

Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τὰ τε χοή- 15. ματα ὅσα σὺν Κωφῇ τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει ἐς Λαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα ἐς Λαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε. τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης 2 ἀφικνήμενοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐαλωμέναις ἔμαθε, παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευσεν. ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἰακινράτης δὲ ὁ Ἰακινράτους τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος. καὶ οὗτοι ὡς ἤκον 3 παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικίσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι συγγνωστὰ δευδρακέναι ἐφαίνοντο, ἡδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσιν τε ἥντινα ἡδύναντο ὠφέλειαν εὐρισκό-

3. ἤρχομεν pro ἄρχομεν V et Gr. cc. 8. πέμποντος pro διαπέμποντος A. || 6, 3. Λακεδαιμονίων δὲ pro Λακεδαιμονίων τε Schneiderus. || 7, 2. καὶ σὲ pro σε A. 5. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ pro ἀλλ' αὐτοὶ A. || 8, 5. ἐθέλεις. libri θέλεις. || 9, 1. ὅταν πέμπῃς pro ὅταν A. ἐπειδὴν ἔλθῃς BV. 2. ἂ βούλει additum ex BV. solum ἂ servarunt ABB.

C. 15. §. 1, 1. ἐπέστειλεν pro ἀπέστειλεν A. 4. κατασκευῇ pro παρασκευῇ V et Gr. omnes. || 2, 1. ἐκ post πρέσβεις omissum cum A. 2. ἔμαθεν pro ἔλαβεν A ad c. 12. ἐπύθετο V. ἐπεύθετο B. 4. Ἰσμηνίου pro Ἰσμενίου Gr. cc. 5. τοῦ στρατηγοῦ pro στρατηγός V et Gr. omnes. στρατηγοῦ Freinshemius ad Curt. 3, 13, 15.

- μενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Λαρείου, ταῦτα
 4 μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπαικῇ ἐνθυμηθεὶς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον μὲν αἰδοῖ
 τοῦ γένους ἀγρίαια εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπικανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσό-
 δωρον δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων. Ἰκικράτην δὲ φιλία τε τῆς
 Ἀθηναίων πόλεως καὶ μνήμη τῆς δόξης τοῦ πατρὸς ᾧντιά τε ἀμφ'
 αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε καὶ νόσῳ τελευτήσαντος τὰ οὐτὰ
 5 ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψε. Εὐθυκλέα δέ, Λακε-
 δαιμόνιον τε ὄντα, πόλεως περιφανῶς ἐχθρᾶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν
 οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς ξυγγράμην ὃ τι γε καὶ λόγου ἄξιον, τὰ
 μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν· ὑστερον δὲ ἐπεὶ μεγάλα εὐτύχη,
 καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.
- 6 Ἐκ Μαράθου δὲ ὀρηθεὶς Βυβλον τε λαμβάνει ὁμολογίᾳ ἐνδο-
 θῆσαν, καὶ Σιδῶνα αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων κατὰ ἔχθος
 τὸ Περσῶν καὶ Λαρείου. ἐντεῦθεν δὲ προὔχσκει ὡς ἐπὶ Τύρον·
 καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ
 κοινοῦ ἐσταλμένοι ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν ὃ τι ἂν ἐπαγ-
 7 γέλλῃ Ἀλέξανδρος. ὃ δὲ τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας καὶ τοὺς πρέσβεις
 (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπικανῶν ἐν Τύρῳ οὔτε ἄλλοι καὶ ὁ τοῦ βα-
 σιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀξέμικλος μετ' Ἀν-
 τοκραδάτου ἐπλεῖ) ἐκέλευσεν ἐπαελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέ-
 λει παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.
16. Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον ὧν μνήμη
 ἀνθρωπίνῃ διασῴζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ τῆς Ἀικμη-
 νης· πολλαῖς γὰρ γενεαῖς πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς ἢ
 Κάδμον ἐκ Φοινίκης ὀρηθεύς τῆς Θήβας κατασχεῖν καὶ τὴν παῖδα
 Κάδμῳ τὴν Σεμέλην γενέσθαι, ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς Διόνυσος γίνε-
 2 ται. Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ Κάδμου εἴη, κατὰ Λάβδακον
 τὸν Πολυδάρου τοῦ Κάδμου παῖδα· Ἡρακλῆς δὲ ὁ Ἀργεῖος κατ'
 Οἰδίποδα μάλιστα τὸν Λαΐου. σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον
 3 Ἡρακλέα, οὐχ ὄντιον Τύριοι ἢ Ἕλληνες. ἄλλα λέγει Ἡρόδοτος ὅτι
 τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἄγουσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Ἀθη-
 ναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτον Διόνυ-
 4 σον· καὶ ὁ Ἰαχρὸς ὁ μυστικὸς τοῦτω τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θη-
 βαίῳ, ἐπάδεται. ὡς τὸν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων τιμῶμενον
 Ἡρακλέα, ἵνα καὶ στήλαι τινας Ἡρακλέους ὠνομασμέναι εἰσὶ, δοκῶ
 ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα, ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἢ Ταρτησσὸς
 καὶ τῷ Φοινίκων νόμῳ ὃ τε νεῶς πεποιήται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεί
 5 καὶ θυσίαι θύονται. Γηρυόνην δέ, ἐφ' ὅτινα ὁ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς
 ἐστάλῃ πρὸς Εὐρυσθέως τὰς βοῦς ἀπελάσαι τὰς Γηρυόνου καὶ ἀγα-
 γεῖν ἐς Μυκῆνας, οὐδὲν τι προσήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων Ἐκαταῖος

6. Λαρείου. ταῦτα distinguitur. || 5, 2. περιφανῶς pro περιφανοῦς A et Freinsheimius ad Curt. 3, 13, 15. 4. δὲ ἐπὶ pro δὲ καὶ ὡς ἐπὶ AB. δὲ ὡς ἐπὶ alii Gr. 4. μεγάλα. ut vulgo, AB. μέγα alii Gr. || 6, 2. ἐχθρὸς vel ἄχθρὸς τό pro ἐχθρῶν τῶν V et Gr. omnes. 5. ἐπαγγέλλῃ pro ἐπαγγέλλῃ Ellendtius. || 7, 3. Ἀξέμικλος Gr. nescio qui; alii Ἀξέλμικλος cum vett. edd. vel Ἀξέλκμος vel Ἀξέμικλος.

C. 16. §. 1, 1. ὧν pro οὔ Gr. omnes et Vulc. margo. || 5, 2. βοῦς ἀπελάσαι pro βοῦς ἐπελάσαι Schneiderus et Ellendtius.

ὁ λογοποιδὸς λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα, ἀλλὰ τῆς ἡπείρου τῆς περὶ Ἀμβροκίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρυόνην καὶ ἐκ τῆς ἡπείρου ταύτης ἀπελασθαι Ἡρακλέα τὰς βόας, οἷδὲ τοῦτον φαῦλον ἀθλον τιθέμενον. οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ἐτι εὐβοτον τὴν ἡπειρον ταύτην καὶ βοὺς τρέφουσιν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρυσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἡπείρου βοῶν κλέος ἀφίχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου τὸ ὄνομα τὸν Γηρυόνην οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεται· τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὐτ' ἂν τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα γινώσκιν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ βοὺς καλαὶ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ νέμονται, εἰ μὴ τις Ἦραν τοῖτοισ ἐπάγων, ὡς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐρυσθέως ἐπαγγέλλουσιν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρυπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ.

Τούτῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι Ἀλέξανδρος. 7 ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβειων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξε σφίσι ποιεῖν ὃ τιπερ ἐπαγγέλλαι Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὡς τοῦτο ἐς τε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον καὶ ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἀδήλον ἐτι οὖσαν, ἀσφαλέστατόν σφίσι γενησόμενον· ὡς δὲ ἐξηγγέλθη 8 Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὁργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν· αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἱλαρχας ἔλεξιν ὧδε.

Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰγύπτου πο- 17. ρεῖαν ἀσφαλῆ ὁρῶ θαλασσοκρατούντων Περσῶν, Δαρείον τε διώκειν ὑπολιπομένους αὐτὴν τε ὀπίσω τὴν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλὲς ἐς τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἐς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα. μή 2 ποτ' ἄρα ἐπικρατήσαντες αὐθις τῶν ἐπὶ θαλάσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταχάγειν τὸν πολέμον ἐς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν ἡμῖν ἐκ τοῦ εὐθέως πολεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἢ τε Φοινίκῃ 3 ἢ ἅπασα καὶ τὸ ναυτικὸν ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοινίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοινίκες ἐχομένων σφίσι τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλεόντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων 4 ἡμῶν τὴν θάλασσαν καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης θαλασσοκρα-

7. βόας pro βοὺς Gr. omnes. || 6, 1. ἐτι pro οἱ Vulc. margo et Eustath. ad Dion. Per. 558. 2. ἐς ante Εὐρυσθέα additum ex Gr. omnibus. 6. οὔτε εἰ pro εἴτε AV. εἴτε εἰ ceteri Gr. || 7, 1. τῷ post τοῦτω deest libris. 3. ἐπαγγέλλει pro ἐπαγγέλλῃ Bas 6. γενησόμενον pro γνωσόμενοι Lobeckius ad Phryn. p. 248.

C. 17. §. 1, 3. ὀπίσω additum ex V et Gr. omnibus. 4. ἐκ μίνας pro ἐχομένην V et Gr. omnes. || 2, 3. ὡς ante ἐπὶ deest A. 5. εὐθέως Vulc. et Gron. εὐθὺς Ven. et Bas. || 3, 4. οὔτε ante οἱ ἔρεται additum ex Gr. cc.

τοῦμέν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταύτῳ γίνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησάμενοις ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκίας οὐδὲν ἐτι ὑποπτον ὑπολείπεται, τὸν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἰκοὶ ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μίῃσιν ἅμα ἀξιώσει ποιησόμεθα ἀποτετιμημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

18. Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἐπειθὲν ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλὰ καὶ τι θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἐνύπνιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιούσθαι τε αὐτόν καὶ ἀναγεῖν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόρῳ ἄλωσομένην τὴν Τύρον, ὅτι καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόρῳ ἐγένοντο. καὶ γὰρ καὶ μέγα ἔργον τῆς Τύρου ἢ πολιορκία ἐφαίνετο. νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἢ πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς πάντῃ ὠχυρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων μᾶλλον τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἐτι θαλασσοκρατούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἐτι πολλῶν περιουσῶν.

3 Ὡς δὲ ταῦτα ὁρῶς ἐκράτησε, χῶμα ἔγνω χωννύναι ἐκ τῆς ἡπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ πορθμὸς τεραγῶδης τὸ χωρίον· καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἡπείρῳ τῆς θαλάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ, τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει, ἵνα τὸ βαθυτάτον τοῦ διάπλου, τριῶν μάλιστα ὀργυῶν τὸ βάθος. ἀλλὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθονία ἦν καὶ ὕλης, ἥτινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρου· χαρακίς τε οὐ χαλεπῶς ἐν τῷ πηλῷ κατεπήγνυτο, καὶ αὐτὸς ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς 4 λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐρίγνετο. καὶ προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάνδρου πολλή ἦν παρόντος τε καὶ αὐτοῦ ἕκαστα ἐξηγουμένου καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι, τοὺς τε ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικουρίζοντος. ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἡπείρῳ ἐχώννυτο, οὐ χαλεπῶς προθύμως τὸ ἔργον, 5 ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον χωννύμενον καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. ὡς δὲ τῷ βαθυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐρίγνοντο, ἀπὸ τε τῶν τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων, βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον τι ἢ ὡς ἐς μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμένοι, καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασσοκρατοῦντες ἐτι, ἀπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς 6 Μακεδόσιν ἐποίουν. καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους ἐπάνω τοῦ χώματος, ὃ τιπερ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν δύο καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύργοις. προκαλύμματα δὲ δέφρεις καὶ διαφθείρει αὐτοῖς ἦσαν, ὡς μήτε πυρφόροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προσβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυρίων ἐβλαπτον τοὺς χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλλόμενοι οὐ χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἐμελλον.

5. οἰκίας. libri οἰκίας. 7. τε ante θάλασσαν omittunt Blanc. et Gron.

C. 18. §. 1, 2. ἀλλὰ καὶ additum ex BV. quum excidissent, δὲ post ἐπιχειρεῖν interpolatum erat in Vulc. || 2, 2. αὐτοῖς ἢ Gr. omnes. αὐτῇ ἢ Vulc. 6. περιουσίαν pro περ οὐσίαν A. || 4, 3. χρήμασιν pro χρήσιμα A. || 6, 4. αὐτοῖς ἦσαν. αὐταῖς ἦσαν Gr. cc. ex A tamen non enotatum. 5. αὐτῷ additum e V et Gr. omnibus.

Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμνηχανῶνται τοῖόνδε. νῆας ἱππα- 19.
 γωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες
 δύο ἱστοὺς ἐπὶ τῇ πρῶτῃ καταπηγνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσ-
 σουσιν ἐς ὅσον μακρότατον, ὡς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δάδας ὅσας
 πλείεστας δέξασθαι· πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ θύϊον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς
 τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν. παρέτεινον 2
 δὲ καὶ κεραΐαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς ἱστοῖς ἀμφοτέροις, καὶ ἀπὸ ταύτης
 ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν
 φλόγα ἐξάψεν ἐμῆλλον· ἔρματα 3 τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ
 ἐξαῖραι εἰς ὕψος τὴν πρῶταν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεώς.
 ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα ἐξαψαντες 3
 τριήρεσι τὴν νῆαν κατ' οὐρὰν εἰλκον. ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χῶ-
 ματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβαλόντες εἰς τὴν ὕλην καὶ ὡς βριαί-
 οτατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαντες τὴν νῆαν ἐνσείουσιν ἄκρω
 τῷ χῶματι· αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηὶ καιομένη ἤδη ἐξηήξαντο οὐ χα-
 λεπῶς. καὶ ἐν τούτῳ ἢ τε φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις καὶ 4
 αἱ κεραΐαι περικλασθεῖσαι ἐξέκειον ἐς τὸ πῦρ ὅσα ἐς ἐξαψιν τῆς
 φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριηρῶν πλησίον τοῦ
 χώματος ἀνακωχέοντες ἐτόξενον ἐς τοὺς πύργους, ὡς μὴ ἀσφαλὲς
 εἶναι πελάσαι ὅσοι σβεστήριον τῇ φλογὶ ἐπέφερον. καὶ ἐν τούτῳ 5
 κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν πύργων ἐκδραμόντες ἐκ τῆς πό-
 λεως πολλοὶ καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες
 τοῦ χώματος τὸν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ
 προβεβλημένον καὶ τὰς μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλεξαν ὅσας μὴ τὸ
 ἀπὸ τῆς νεώς πῦρ ἐπέσχευ. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς 6
 ἡπείρου ἀρξαμένους πλατύτερον γώνυται, ὡς πλέονας δέξασθαι
 πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιούς μηχανὰς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέ-
 λευσεν. ὡς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τοὺς τε ὑπασπιστάς
 ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀρχιάντας ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη, ὡς ἀδροῖσιν
 ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορῶτερα τὰ τῆς πολιορ-
 κίας ἐφαίνετο θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόφτρατός τε ὁ Ἀράδου βασιλεὺς καὶ Ἐνυλός 20.
 ὁ Βύβλου ὡς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας,
 ἀπολιπόντες Αὐτοφραδάτην τε καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέ-
 ξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο καὶ αὐτῶν Σιδῶ-
 νίων τριήρεις σὺν αὐτοῖς, ὥστε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μά-
 λιστα αὐτῷ παρεγένοντο. ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ 2
 Ἰόδου τριήρεις ἢ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι ἐν-
 νέαι, καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς καὶ Λυκίας δέκα, ἐκ Μακεδο-
 νίας δὲ πεντηκόντορος, ἐφ' ἧς Πρωτέας Ἀνδρονίκου ἐπέπλει. οὐ 3
 πολλῶ δ' ὕστερον καὶ οἱ τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κα-
 τέσχον ναυσὶν ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἰκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν τὴν

C. 19. §. 1, 4. ἐς ὅσον. fortasse ὅσον ἐς. 4. μακρότατον pro μακρό-
 τερον A. || 2, 4. ἐμῆλλον. ἐμῆλλεν Ellendtius ad 6, 28, 3. 4. ἔρματα. ἔρμα
 Suidas in v. 5. νεώς. νηός idem. || 3, 2. οὐρὰν pro οὐρον ex gl. C: κατ'
 ὀπισθεν Schweighaeuserus. remulco Facius. || 6, 2. ἀρξαμένους pro
 ἀρξάμενος Bas.

C. 20. §. 2, 3. Λυκίας. fortasse Λυκίας.

κατ' Ἰσπὸν Δαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἤδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. καὶ τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλον τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ξυτταχθῆναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν.

4 Ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυτεπήγνυντο καὶ αἱ νῆες ὡς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρτούντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν τε ἐππέων ἵλας ἐστὶν ἃς καὶ τοὺς ὑπασπιστάς· καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας τε καὶ τοὺς τοξότας ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλί-
5 βανον καλούμενον τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν βία τῶν ταύτης ἐξελών, τὰ δὲ ὁμολογία παραστήσαντο· ἐν δέκα ἡμέραις ἐπαῆγεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐκ Πελοποννήσου ἡγοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μισθοφόρους Ἑλλήνας τετρακισχιλίους.

6 Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβιβάσας τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλον τι ἢ ἐν χερσὶν ἢ ναυμαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ ξυτταγμέναις ταῖς ναυσὶν αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνέιχε, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πρυταγόρου· οὗτος δὲ καὶ Κράτερος τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον τῆς πάσης
7 τάξεως. τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμαχεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσιν Ἀλέξανδρος. τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδοκίτως κατιδόντες (οὐ γὰρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τὰς
8 τε Κυπρίων ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον ἔχοντα) καὶ ἅμα ξυτταγμένως τοῦ ἐπίπλου γιγνομένου (ὀλίγον γὰρ πρὶν προσσχεῖν τῇ πόλει ἀνεκώχευσαν ἐτι πελάγαιαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυτταγμένοι, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο, πολλῷ τῷ ροθίῳ ἐπέπλεον) ταῦτα ὁρῶντες οἱ Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν·
9 τριήρεσι δὲ ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο βύζην τὸν ἔσπλουν φραζάμενοι ἐφύλασσον, ὥς μὴ ἐς τῶν λιμένων τινὰ ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.

9 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέπλει τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στόματος καὶ ἅμα ἀντιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν ἔσπλουν· τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφορούσας τῷ στόματι τριήρεις προσπεσόντες οἱ Φοινίκες καὶ ἀντιπρώροις ἐμβαλόντες καταδύουσιν· οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενήξαντο
10 ἐς τὴν γῆν, φιλίαν οὖσαν. τότε μὲν δὴ οὐ πόρῳ τοῦ ποιητοῦ χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλόν, ἵνα σκέπη τῶν ἀνέμων ἐφαίμετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὠρμίσαντο. τῇ δὲ ὑστεραία τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει, τοὺς δὲ Φοινίκας κατὰ

4, 1. εἰς ἐπίπλουν pro εἰς ἔσπλουν Vet. Gr. plerique. ἐς πλοῦν τε B. 3. ἔστιν ἃς pro τινὰς Gronovius. ἐς τινὰς Gr. cø. || 5, 2. ἐν δέκα pro ἑνδεκα Facius. || 6, 4. ξυτταγμέναις pro ξυτεταγμένως A. ξυτεταγμένος BV et Bas. || 8, 2. προσσχεῖν. libri προσχεῖν. || 10, 2. τὸν αἰγιαλόν pro τῶν αἰγιαλῶν AB.

τὸν ἐπ' ἐκείνα τοῦ χώματος τὸν πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ᾖ.

Ἦδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἐκ τε Κύπρου καὶ 21. Φοινίκης ἀπάσης συλλελεγμένων μηχαναὶ πολλαὶ συμπεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώματος, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν, αἷ ἐκ Σιδῶνος αἶμα οἱ ἐκύμισεν, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριηρῶν ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναντούσαι ἦσαν. ὥς δὲ παρεσκευάστο ἡδὴ ξύμπαντα, προσῆ- 2 γον τὰς μηχανὰς κατὰ τε τὸ ποιητὸν χώμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρωμένων του τείχους.

Οἱ δὲ Τύριοι ἐπὶ τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χώμα πύρ- 3 γους ξυλίνους ἐπέστησαν, ὥς ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἴ πη ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσήγοντο, βέλεις τε ἡμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἐβαλλον αὐτάς τὰς ναῦς, ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς Μακε- δόσι πελάζειν τῷ τείχει. ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τεῖχη κατὰ τὸ χώμα 4 τό τε ὕψος εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας καὶ ἐς πλά- τος ξύμμετρον λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμπεπηγότα. ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς τε καὶ ταῖς τριήρσι τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μη- χαρὰς προσήγον τῷ τείχει, καὶ ταύτῃ οὐκ εὐπορον ἐγίγνετο πελάζειν τῇ πόλει, ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβληθέντες ἐξεῖργον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἔγνω ἐξελκῦ- 5 σαι ἐκ τῆς θαλάσσης· ἤνυτο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὲ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου γινόμενον, ἄλλως τε καὶ οἱ Τύ- ριοι ναῦς καταγράφαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν τριηρῶν καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν ἄπορον τὴν προσόρμι- σιν ταῖς πολέμiais ναυσὶν ἐποίουν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους 6 πολλὰς ἐς τὸν αὐτὸν τρόπον φράξας ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν. ἀλλὰ καὶ ὥς ὑφαλοὶ κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. οἱ δὲ ἀλύσεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας ἀντὶ σχοίνων χρώμενοι, οἱ Μακεδόνες, καθίε- σαν, ὥστε μὴδὲν εἶναι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς γίνεσθαι. ἐξαπτοντες 7 οὖν βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐτοῦς, ἐξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίζαντες κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα οὐκέτι προβληθέντες βλάβην ἔμελλον. ὅπου δὲ καθαρὸν πε- ποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἡδὲ ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον.

Οἱ δὲ Τύριοι, πάντῃ ἄποροι γινόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποι- 8 ῆσθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ δὲ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ στόμα ἰστίοις, τοῦ μὴ καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν πλή- ρωσιν, ἀμφὶ μέδον ἡμέρας, ὅποτε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάλατταν τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀπεχώρει, πληρώσαν- 9 τες πεντήρης μὲν τρεῖς καὶ τετρήρης ἵσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ ὥς

C. 21. §. 1, 2. συλλελεγμένων V et Gr. omnes. συναλελεγμένων Vulc. || 3, 2. εἴ πη Gr. cc. ad 1. c. 20. εἴ ποί Vulc. 4. οἰστοῖς. vulgo οἰστοῖς. || 8, 7. ἀπεχώρει pro ἐπεχώρει Ellendtius.

ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν καταστροφμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις καὶ ἅμα εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυτικούς ἀγῶνας, τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μίας νεῶς ἐξέπλεον ἀνευ κελυστῶν τὰς κόπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκλεισμῷ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

22. Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνήν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ εἰωθός, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς 2 ναῦς ἐπανελθεῖν. οἱ δὲ Τυριοὶ προσπεσόντες ἀπροσδοκῆτως ταῖς ναυσὶν ὁρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοήν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων, τὴν τε Πνυταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη εὐθύς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ Θουριέως, τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθούντες ἐκοπτον.
- 3 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ᾔσθετο τὸν ἐκπλουν τῶν Τυρίων τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκάστη πληρωθείη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχέειν ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἐφθησαν αὐτῷ κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπεπλευ- 4 κότας τῶν Τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους, τὸν τε ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκλείοντο τοῖς ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν καὶ ὡς οὐκ ἐξακουστὸν ἦν ὑπὸ θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. οἱ δὲ ὅπῃ ποτε αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ὑποστρέψαντες εἰς τὸν 5 λιμένα ἔφευγον. καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβαλοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἅπλους ἐποίησαν, πεντήρης δὲ τις καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἐληφθῆσαν. φόνος δὲ τῶν ἐπιβατῶν οὐ πολὺς ἐγένετο. ὡς γὰρ ᾔσθοντο ἐχομένας τὰς ναῦς, ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα.
- 6 Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν, ἐπὴν γον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῶν. κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχύιν τοῦ τείχους οὐδὲν ἤνουν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον· οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως 7 τῶν νεῶν τινὰς τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. ὡς δὲ οὐδὲν οὐδὲ ταύτῃ ἤνουν, ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον

4. εὐθαρσεστάτοις. εὐθαρστοτάτοις ABV. 5. ἀγῶνας. Τὰ μὲν distinguitur invito Facio.

C 22. §. 2, 3. πληρουμένων pro πεπληρωμένων AV. πληρουμένην relicui Gr. 4. ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ pro ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμβολῆς A. || 4, 2. βοῇ τε — νεῶν addita ex A. 6. τῶν ἄμφ' pro ἄμφ' A. τὸν ἄμφ' B. || 5, 3. τετρήρης. τετρήρεις A. || 6, 1. ἐκ τῶν νεῶν omittit A. || 7, 1. οὐδὲν libris deest. 2. ὅσον post ἤνουν omissum cum Bas. et Gr. cc. fortasse etiam A. 2. ἤν post ἄνεμον (post νότον Bas.) omissum cum A.

τείχος μετῆι, πάντῃ ἀποπιρῶμενος τοῦ ἔργου. καὶ ἐνταῦθα πρῶτον τε κατεσείσθη τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα καὶ τι καὶ κατηρέφθη αὐτοῦ παραρῥαγόν. τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας ἡ ἐρηρίπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τυριοὶ οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνας.

Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρας νηνημίαν τε φυλάξας καὶ παρα- 23. καλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ ἔργον ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. ὥς δὲ ἀποχωρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερῥηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆ- 2 γειν, αἱ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ὥς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερῥηγμένῳ τοῦ τείχους. καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ἡ ἐπιτέτακτο Ἀδμητος· τὴν ἑτέραν δὲ ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπιβῆσθαι τοῦ τείχους ἡ παρεῖκοι ἐμελλε. τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν 3 ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἰ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἐσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἡ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεύσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε ὅπῃ παρεῖκοι καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίνοιτο, ὥς πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίγνεσθαι.

Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλέξανδρῳ προσέσχον τῇ πόλει καὶ 4 αἱ γεφύραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος, [ὁ τε γὰρ Ἀδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο] καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἀπτόμενος καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅτῳ τι λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾷτο. καὶ 5 ταύτῃ πρῶτον ἡ ἐπιτέτακτο Ἀλέξανδρος ἐλήφθη τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. καὶ Ἀδμητος μὲν, πρῶτος ἐπιβὰς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖχος ξὺν τοῖς ἐταίροις. ὥς 6 δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἱ καὶ μεταπύργια, αὐτὸς μὲν παρήει δια τῶν ἐπάλξεων ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἢ κἀνοδος.

Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἱ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα τὸν πρὸς 24. Αἴγυπτον, καθ' ὃν περ καὶ ἐφορμοῦντες ἐτυγχانون, βιασάμενοι καὶ τὰ κλεῖθρα διασπᾶσαντες ἐκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν

4. πρῶτον τε pro πρῶτον Bas. et Ven. 4. κατηρέφθη pro κατηρίφθη Lennepius ad Phalar. Epp. 4. p. 19. 5. ἐρήριπτο Ellendtius. ἐρέριπτο Bas. et Gr. omnes. ἐρρίπτο Vulc.

C. 23 §. 2, 5. πεζέταιροι pro ἀσθενέστεροι Blancardus et Gron. ἀσθενέ-
ττοι V. || 3, 5. δὲ post ταύτας additum e Gr. omnibus. 6. ὅπῃ Bas.
ὅποι Vulc. || 4, 2. ἀπ' αὐτῶν pro ἐπ' αὐτῶν A. 3. ὁ τε-ἐγένετο sepsit
Schmiederus.

μετιώροις ἐμβάλλοντες, τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἔξωθοῦντες, καὶ οἱ Κύ-
πριοι κατὰ τὸν ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ τοῦ-
τον κλειθρόν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες εἶλον εὐθὺς ταύτῃ τὴν πό-
2 λιν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ μὲν τεῖχος, ὡς ἐχόμενον εἶδον,
ἐκλείπουσιν· ἀθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλούμενον ἐπέ-
στρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ Ἀλέξανδρος, ξὺν τοῖς
ὑπασπισταῖς ἐπὶ τοὺς χωρήσας τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέ-
3 φαιρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. καὶ φόνος ἦν πολὺς,
τῶν τε ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοῖτου
τάξεως παρεληλυθίας εἰς αὐτήν. ὀργῇ γὰρ ἐχώρουν ἐπὶ πᾶν οἱ
Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀγθόμενοι καὶ ὅτι λαβόντες
τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλείοντας ἐκ Σιδῶνος ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβι-
βάσαντες, ὅπως ἀποπτον εἶη ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, σφάζαντες ἐθ-
4 ριψαν εἰς τὴν θάλασσαν. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτα-
κισχιλίους· τῶν δὲ Μακεδόνων ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἀδμητὸς τε,
ὁ πρῶτος ἐλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ
εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ μάλιστα ἐς τε-
τρακοσίους.

5 Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν (ἦσαν δὲ
αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀξέμικλος
καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δὴ
τινα νόμον παλαιὸν εἰς τὴν μητρόπολιν ἀγικόμενοι) τούτοις ξύμ-
πασιν ἀδμιν διδωσιν Ἀλέξανδρος· τοὺς δὲ ἄλλους ἠνδραπόδισε,
καὶ ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήθησαν, μά-
6 λιστα ἐς τρισμυρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἐθύσε τε καὶ πομ-
πὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὀπλισμένη· καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν
τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε·
καὶ τὴν μηχανὴν ἣ τὸ τεῖχος κατεσείσθη ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν· καὶ
τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἣντινα ἐν τῷ ἐπί-
πλω ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐ-
τῇ, ἣ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνή-
μης τὸ ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα.
Τύρος μὲν δὴ οὕτως ἐάλω ἐπὶ ἀρχοντος Ἀνικίτου Ἀθήνησι μνηστὸς
Ἑκατομβαιῶνος.

25. Ἐν δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου Ἀλεξάνδρου
ἀφίγοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς αὐτόν, ἀπαγγέλλοντες μύρια
μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρὸς τε καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων
δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς
Εὐφράτου ποταμοῦ ἔσσε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλεξάνδρου
εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξανδρον φίλον τε εἶναι Δα-
2 ρεῖω καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν ἐταίρων ἀπαγ-

C. 24. §. 1, 4. ἔξωθοῦντες. Καὶ οἱ male distingui vidit Ellendtius. 5. οὐδέ cum Vulc. Gr. omnes. οἱ δὲ Bas. 5. τοῦτον κλειθρόν γε Gr. omnes. κλειθρόν τοῦτον γε Bas. || 5, 2. Ἀξέμικλος pro Ἀξέμικος ABB. 3. Ἡρακλέους. Ἡρακλέος hic et §. 6, 5 libri. 4. τινα νόμον Vulc. τινα νόμιμον cum Bas. Gr. omnes. τι νόμιμον Gronovius. || 6, 9. Ἀνικίτου. Νικίτου Meurkijus de archont. 4, 13.

C. 25. §. 1, 2. ὡς αὐτόν V et Gr. omnes. πρὸς αὐτόν Vulc.

γελθέντων Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλέξανδρῳ εἰπεῖν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τούτοις ἡγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηχανῇ πρόσω κινδυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίῳ ἀποκρίνασθαι ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἐπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρινεῖσθαι Δαρείῳ ἔπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. ἔφη 3 γὰρ οὔτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δαρείου οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τὰ τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε ἂν ἐθέλῃ τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἂν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἥκειν, εἰ τι εὐρεῖσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ. ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐτῆς ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιῆσθαι τὸν στόλον. καὶ 4 ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσεχωρηκότα ἦδη· εὐνοῦχος δέ τις, ὃ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλέξανδρῳ, ἀλλὰ Ἀραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος καὶ σῆτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευασκὼς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἂν βία ἀλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα σταδίου, 26. καὶ ἐστὶ ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἀνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ὠκιστο καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. ἐσχάτη δὲ ὤκειτο ὡς ἐπ' Αἴγυπτον ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν πρώτῃ κα- 2 τεστρατοπέδευσεν ἢ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνῦναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βία ἐλεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χώματος. ἀλλ' 3 Ἀλέξανδρῳ ἐδόκει αἰρετέον εἶναι ὅσω ἀπορώτερον· ἐκπλήξεν γὰρ τοὺς πολέμιους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν αἰσχροὺς εἶναι οἱ λεγόμενοι ἐς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐς Δαρεῖον. ἐδόκει δὴ χῶμα [ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως] χωννῦναι, ὡς ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς μηχανὰς τοῖς τεῖχεσι. καὶ ἐχώννυντο κατὰ τὸ νότιον μάλιστα τῆς πόλεως, ἵνα ἐπίμαχώτερα ἐφαίνετο. ὡς 4 δὲ ἐδόκει ἐξηρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς ἐπιστήσαντες οἱ Μακεδόνες ἐπῆγον ὡς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλέξανδρῳ καὶ ἐστεφανωμένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ νόμον τῶν τις σαρχοφάγων δορίθων ὑπερπιτόμενος ὑπὲρ τοῦ βωμοῦ λίθον ἐμβάλλει εἰς τὴν κεφαλὴν ὄντινα τοῦν ποδοῦν ἔφερε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάντιν

2. αὐτὸς ἂν Gr. omnes. ἂν post τούτοις posuit Vulc. 5. οὕτως Gr. omnes. οὕτως ἂν Vulc. 6. ἀποκρινεῖσθαι scripsi pro ἀποκρίνασθαι. ἀποκρίνασθαι hic et v. 4 Bas. || 3, 3 et 6. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 4. ἐθέλῃ Vulc. ἐθέλοι ABB et Bas.

C. 26. §. 1, 5. Αἴγυπτον. libri Αἰγύπτου. || 3, 2. ἐδόκει αἰρετέον. αἰρετέον ἐδόκει V. 2. εἶναι additum e V et Gr. omnibus. 5. ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως sepsit Schmiederus.

ὅ τι νοοῖ ὁ οἰωνός. ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, ὦ βασιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτέα ἐστὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

27. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τέως μὲν πρὸς ταῖς μηχαναῖς ἕξω βέλους αὐτὸν εἶχεν· ὥς δὲ ἐκδρομὴ τε ἐκ τῆς πόλεως καρτεροῦ ἐγένετο καὶ πῦρ τε ἐπέφερον ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἀραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κατὰθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἐβαλλόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χώματος, ἐνταῦθα ἢ ἐκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντι ἢ ἐκπλαγείς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαντείας, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς παρεβόηθη ἵνα
- 2 μάλιστα ἐπιέζοντο οἱ Μακεδόνες. καὶ τοὺτους μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχυρῶς φυγῇ ὡσθῆναι κατὰ τοῦ χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτη διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπαῆς καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον. ὥς δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα Ἀρίστανδρον, ἐχάρη, οὐ καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν ἐδόκει Ἀριστάνδρου ἕνεκα.
- 3 Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς· ἀφικνοῦνται δ' αὐτῷ μετὰπεμπτοὶ ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ αἱ Τύρον εἶλε· καὶ χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εἰρος μὲν
- 4 ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους. ὥς δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ τείχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλη καὶ ἄλλη ὀρουσομένων καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου τὸ τεῖχος πολλὰχὴ ἠρείπετο ὑψιζάνον κατὰ τὸ κενούμενον, τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀναστέλλοντες τοὺς προμαχόμενους ἐκ τῶν πύργων, ἐς μὲν τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀποθνησκόντων τε
- 5 αὐτοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων ὁμῶς ἀντίχον· τῇ τετάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσαγαγὼν Ἀλέξανδρος τῇ μὲν ὑπορουσόμενον τὸ τεῖχος καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασειεῖ ἐπὶ πολὺ, ὥς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσ-
- 6 βολὴν κατὰ τὰ ἐρημιμένα ἐνδοῦναι. αἱ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει καὶ ἕρις πολλὴ ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι ἀρετῆς μετεποιούντο ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἰρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος τῶν ἐταίρων τοῦ Δισκιδῶν γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ
- 7 ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. ὥς δὲ ἀπαξ παρήλθον τινες ἐντὸς τοῦ τείχους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγγανον, δέχονται εἰσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν. οἱ δὲ Γαζαῖοι καὶ τῆς πόλεως σκισιν ἤδη ἐχομένης ξυνεστηκότες ὁμῶς ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι ὥς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος. τὴν πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ τῶν περιόικων ἐχρήτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

S. νοοῖ pro νοεῖ Gr. cc.

C. 27. § 4, 2. αὐτῷ a Vulc. omissum habent Gr. omnes. 4. χοῦ V et Gr. omnes, χοός Vulc. 4. ἠρείπετο Vulc. et Gron. ἐρρίπετο Bas.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶτον ὠρμήθη, ἐπτέλλετο, 1.
καὶ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύνων ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς
Αἰγύπτου. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς
ἐπ' Αἴγυπτον· καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὁμοῦσας.
Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατραπὴς Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου κα- 2
θεστικῶς, τὴν τε ἐν Ἰσσοῦ μάχην ὅπως συνέβη πεπυσμένος καὶ Δα-
ρεῖον ὅτι αἰσχροῦ φυγῇ ἐφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς
Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα, αὐτῷ τε οὐκ οὐσης
δυνάμειως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίῳ καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέ-
ξανδρον. ὁ δὲ εἰς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ 3
τῶν νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔσπε ἐπὶ Μέρμιν πό-
λιν αὐτὸς ἐφ' Ἡλιουπόλειος ἦει, ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖ-
λον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατα-
σχῶν διὰ τῆς ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν. ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς 4
τὸν πόρον ἦκεν ἐς Μέρμιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ
τῷ Ἀπίδι καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἦκον δὲ
αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. ἐκ
δὲ Μέρμιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ Θάλασσαν τοῖς τε
ὑπασπιστάς [ἐπὶ τῶν νεῶν] λαβὼν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριῶ-
νας καὶ τῶν ἱππέων τὴν βασιλικὴν ἵλην τὴν τῶν ἐταίρων. ἐλθὼν 5
δὲ ἐς Κάνωβον καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀπο-
βαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾠκισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος.
καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χώρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν καὶ γενέ-
σθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἐρ-
γου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τε ἀγοράν ἐν αὐτῇ
δείμασθαι ἔδει καὶ ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὧν τινῶν, τῶν μὲν Ἑλληνι-
κῶν, Ἰσίδος δὲ Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ἧ περιβεβληθῆναι. καὶ ἐπὶ
τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο.

Λέγεται δὲ τις καὶ τοιοῦδε λόγος, οὐκ ἄπιστος ἔμοιγε· ἐθέλειν 2.

C. 1. §. 1, 1. ἐπ' Αἰγύπτου. ἐπ' Αἴγυπτον Bas. || 2, 2. Δαρεῖον Gr.
omnes ac vett. edd. Δαρείος Vulc. || 3, 3. τῶν ante Νεῖλον additum e
Bas. || 4, 6. ἐπὶ τῶν νεῶν ut ex §. 3. ortum sepsit Schmiederus.

μὲν Ἀλέξανδρον καταλιπεῖν αὐτὸν τὰ σημεῖα τοῦ ταχυμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτω τὴν γῆν ἐπιγράφουσι· τῶν δὲ τεκτόνων τινὰ ἐπιγραφθέντα, ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλκιτα οἱ στρατιῶται ἐκόμεζον ξυναγαρόντα ἐπιβάλλειν τῇ γῇ ἵνα περ ὁ βασιλεὺς ὑψηλεῖτο, καὶ τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ ὅτινα τῇ πόλει ἐποίει.

2 τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάντις καὶ μάλιστα δὴ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, ὃς δὴ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο Ἀλέξανδρῳ, φάναι εὐδαίμονα εἶσεσθαι τὴν πόλιν τὰ τε ἄλλα καὶ τῶν ἐκ γῆς καρπῶν εἵνεκα.

3 Ἐν τούτῳ δὴ καὶ Ἠγέλοχος κατέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλέξανδρῳ Τενεδίους τε ἀποστάντας Περσῶν σφίσι προσθέσθαι (καὶ γὰρ καὶ ἄκοιτας Πέρσαις προσχωρῆσαι) καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο σφᾶς βία τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν, οὗς

4 αὐτοφραδάτης τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέστησαν· ἄλῳραι δὲ αὐτόθι καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταληφθέντα καὶ Ἀριστόνικον Μηθυμναῖον τὸν τυράννον ἐσπλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς Χίου ξὺν ἡμιολίαις ληστροικῆς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν λιμένα οὐ γνόντα, ἀλλ' ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ κλειῖθρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ

5 Φαρναβάζου ἄρα ναυτικὸν ὄρουι ἐν αὐτῷ· καὶ τοὺς μὲν ληστας πάντας αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ ἦγε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίον καὶ Φισινὸν καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυμπελάβοντο

6 καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσου βία εἶχον· καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφείλετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμολογία προσηγάγετο, Ἀμφοτερόν δὲ ξὺν ἐξήκοντα ταυσὶν ἐπὶ Κῷ ἐπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κῶους· καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὔρε τὴν Κῷ πρὸς Ἀμφοτεροῦ ἤδη ἐχομένην.

7 καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμάλωτοι ἦγεν Ἠγέλοχος, Φαρναβάζος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῷ λαθὼν τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρήσασθαι ὅπως ἐθέλουεν· τοὺς δὲ ἀμφ' Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἐπεμψεν.

3. Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ' Ἀμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μὲν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκέες ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν ἐπὶ τὴν Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ' Ἀνταῖον ἦι εἰς Λιβύην καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον. Ἀλέξανδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν καὶ τι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἀμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦθοι τὴν Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία. καὶ οὖν παρ' Ἀμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὥς καὶ τὰ αὐτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι.

C. 2. §. 1, 6. ἐποίει. fortasse ἐπινόει. || 2, 2. Ἀλέξανδρῳ cum Bas. antecedentibus adjunxi. || 3, 3. καὶ γὰρ καὶ pro καὶ γὰρ A. || 4, 2. ἐγκαταληφθέντα. libri ἐγκαταλειφθέντα. || 7, 2. ἐν Κῷ pro ἐς Κῷ Bas. 4. τοὺς Χίους Gr. omnes. τὸν Χίον Vulc.

C. 3. §. 1, 5. ὅτε παρ' pro ὅτι παρ' Gron. || 2, 2. γένους τε. γένους δὲ Schneiderus. 2. ἀμφοῖν. Καὶ distinguebatur. 3. τὴν. libri τῆς.

Μέχοι μὲν δὴ Παραϊτοίου παρὰ θάλασσαν ἦει δι' ἐρήμου, οὗ 3
 μέντοι δι' ἀνδρου τῆς χώρας, σταδίου ἐς χιλίου καὶ ἑξακοσίους,
 ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὴν μεσογαίαν ἐτραπέτο, ἵνα
 τὸ μαρτεῖον ᾦν τοῦ Ἀμμωνος. ἔστι δὲ ἐρημία τε ἡ ὁδὸς καὶ ψάμ-
 μος ἢ πολλὴ αὐτῆς καὶ ἀνδρος. ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάνδρῳ 4
 πολὺ ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἐς τὸ θεῖον ἀννέχθη. ἀννέχθη δὲ ἐς τὸ
 θεῖον καὶ τὸδε· ἄνεμος νότος ἐπ' ἀν πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, τῆς
 ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ
 τὰ σημεῖα οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι ἵνα χρη πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελα-
 γῇ τῇ ψάμμῳ, ὅτι [σημεῖα] οὐκ ἐστὶ κατὰ τὴν ὁδὸν οὔτε πον ὅρος
 οὔτε δένδρον οὔτε γῆλοφοὶ βέβαιοι ἀνεστηχότες, οἷς τισὶν οἱ ὁδῖται
 τεκμαίροντο ἂν τὴν πορίαν, καθάπερ οἱ ταῦται τοῖς ἀστροῖς· ἀλλ'
 ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ Ἀλεξάνδρῳ καὶ οἱ ἡγεμονες τῆς ὁδοῦ ἀμ-
 φίβολοι ἦσαν. Πτολεμαῖος μὲν δὴ ὁ Λαγου λέγει δράκοντας δύο 5
 εἶναι πρὸ τοῦ στρατευματος φωνὴν ἰέντας, καὶ τούτοις Ἀλεξάνδρῳ
 κελῦσαι ἐπισθαι τοὺς ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ θεῷ· τοὺς δὲ
 ἠγγῆσασθαι τὴν ὁδὸν τὴν τε ἐς τὸ μαρτεῖον καὶ ὀπίσω αὐτῆς· Ἀρι- 6
 στόβουλος δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος ταύτῃ κατέχει, κόρακας δύο προ-
 πετωμένους πρὸ τῆς στρατιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς
 ἡγεμόνας. καὶ ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυτεπέλαβεν αὐτῷ ἔγω ἰσχυρίσα-
 σθαι, ὅτι καὶ τὸ εἶδος ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκέες τοῦ λόγου ἀφεί-
 λοντο οἱ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

Ὁ δὲ χώρος ἵναπερ τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι τὰ μὲν κύλῳ 4.
 πάντα ἔρημα καὶ ψάμμος τὸ πᾶν ἔχει καὶ ἀννδρίαν. αὐτὸς δὲ ἐν
 μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον γὰρ πλείστον αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει ἐς τεσ-
 σαράκοντα μάλιστα σταδίους ἔρχεται) κατὰπλεῶς ἔστιν ἡμέρων δέν-
 δρων, ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, καὶ ἐνδρῶσος μόνος τῶν πέριξ. καὶ 2
 πηγὴ ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδὲν τι εἰοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι ἐκ
 γῆς ἀνίσχουσιν. ἐν μὲν γὰρ μεσημβρία ψυχρὸν τὸ ὕδωρ γευσσάμενῳ
 τε καὶ ἐτι μάλλον ἀψαμένῳ ὁλον ψυχρότατον· ἐγκαλίναντος δὲ τοῦ
 ἡλίου ἐς ἐσπέραν θερμότερον, καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐτι θερμότερον
 ἔσται ἐπὶ μέσας νύκτας, μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότερον· ἀπὸ
 δὲ μέσων νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει, καὶ ἔωθεν ψυχρὸν ἤδη ἐστί,
 ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ τοῦτο δὴ ἀμείβει ἐν τάξει ἐπὶ ἐκάστη
 ἡμέρᾳ. γίνονται δὲ καὶ ἅλεις αὐτόματοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυ- 3
 κτοί· καὶ τούτων ἔστιν οὗς ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς
 τοῦ Ἀμμωνος. ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται ἐς κοιτίδας
 πλεκτὰς ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέρουσιν ἢ εἰ
 τῷ ἄλλῳ. ἔστι δὲ μακρὸς τε ὁ χόνδρος καὶ ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ 4

4, 6. σημεῖα ante οὐκ ἔστιν ex σημεῖα οὐδὲ ἔστιν repetitum deleo. 9. ἀμ-
 φίβολοι ἦσαν cum Vulc. Gr. omnes. ἀμφιβόλου οὐσης Bas || 6, 2. πρὸ
 Gr. omnes. non habet Vulc. 6. ὑπὲρ αὐτοῦ pro αὐτοῦ Gr. cc.

C. 4. §. 1, 2 ψάμμος pro ψάμμος ABV. 2. ἀννδρίαν. libri ἀνδρος.
 2. ἀνδρος. αὐτός δέ. ἀνδρον αὐτήν. ὁ δὲ Schmiederus. 4. δέ post τεσ-
 σαράκοντα addit Vulc. omisum cum Gr. cc. || 2, 6. τὰς ante νύκτας de-
 levi. 8. τοῦτο δὴ pro τούτῳ B. οὕτω Gronovius. 8. ἀμείβει. ἀμοίβοι BB.
 8. ἐν τάξει additum e V et Gr. cc. 8. τῇ post ἐκάστη deleui. || 4, 1. καὶ
 ante ἤδη additum ex A. 1. ἤδη τινὲς. τινὲς δὲ BV.

- ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρὸς ὥσπερ κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται, ὡς καθαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ θεοῦ οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν.
- 5 ἔνταῦθα Ἀλέξανδρος τὸν τε γῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρησάτο· καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέξεν ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν ὁπίσω ὁδόν, ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγος, ἄλλην εὐθείαν ὡς ἐπὶ Μέμφιν.
5. Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ προσβῆναι τε πολλαὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦγον, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψε, καὶ στρατιὰ παραγίνεται παρὰ μὲν Ἀντιπάτρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἡγέτο Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου, ἐκ Θράκης δὲ ἱπ-
- 2 πῆς ἐς πεντακοσίους, ὧν ἡρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. ἔνταῦθα θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ καὶ πομπεῖν ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν. καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἰγύπτου ἐνταῦθα ἐκόσμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολοάσπιν καὶ Πετίσιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν· Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένον τὴν ἀρχὴν Δολοάσπιδος ἐκδέχεται πᾶσαν.
- 3 Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων ἐν Μέμφει μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθναῖον, ἐν Πηλουσίῳ δὲ Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον· τῶν ξένων δὲ ἄρχην Λυκίδαν Αἰτωλόν, γραμματεὰ δὲ ἐπὶ τῶν ξένων Εὐγνώστον τὸν Ξενοφάντου τῶν ἐταίρων· ἐπισκόπους
- 4 δὲ αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ Ἐπιππον τὸν Χαλκιδέως. Αἰβῆς δὲ τῆς προσχώρου ἄρχην δίδωσιν Ἀπολλώνιον Χαρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκράτιος· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο τοὺς μὲν νομάρχας εἶαν ἄρχην τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς καθάπερ ἐκ παλαιοῦ καθιεστήκει, αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ' αὐτῶν τοὺς
- 5 φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. στρατηγούς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἦντινα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο Πενθέστιαν τε τὸν Μακαρτάτου καὶ Βάλακρον τὸν Ἀμύντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν Πολέμων'α τὸν Θηραμένους· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Ἀρρύβα τὸν Λεοννάτον τὸν Ἀντίου ἐτάξεν· Ἀρρύβας γὰρ νόσῳ ἀπέθανεν.
- 6 ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχην ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρόωνα Κρήτα. ἐπὶ δὲ τοὺς θυμάρχους τοὺς πῆζους, ὧν Βάλακρος ἡγέτο, ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ
- 7 ὑπελείπετο, Κάλανον κατέστησεν ἡγεμόνα. κατανεῖμαι δὲ λέγεται ἐς πολλοὺς τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὴν τε αὖσιν τῆς χώρας θαυμάσας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο ἐνὶ ἐπιτρέψαι ἄρχην Αἰγύπτου πάσης. καὶ Ῥωμαῖοι μοι δοκοῦσι παρ' Ἀλεξαν-

C. 5. §. 2, 1. δὲ post ἔνταῦθα deletum cum Gr. cc. 6. Πετίσιος pro Πετίσιον Gr. cc. 6. Δολοάσπιν V et Gr. quidam; „interdum et Χολοάσπιν.” Δολοάσπιν Gronovius. || 3, 5. Χαλκιδέως pro Χαλκηδόνα A alii Gr. alii Χαλκιδαίως. || 4, 3. πόλει pro πόλειος V et Gr. omnes. 3. ἐκ Ναυκράτιος A. Ἐκναυκράτιον vel cum V εἰςναυκράτιον alii Gr. || 5, 2. ἐν Αἰγύπτῳ pro ἐπ' Αἰγύπτῳ A. ἐπ' Αἰγύπτου BB. 3. Μακαρτάτου pro Μακαρτάτου BB. Μακάριον B. 4. Ἀρρύβας pro Βαλάκρου Schmiederus. 5. Ἀρρύβας pro Ἀννούβας A. Ἀννούβας V et ceteri G. 5. Ἀντίου pro Ὀνάσου scripsi ex 6, 28, 4. || 6, 1. ἀντὶ τούτου pro ἀντ' αὐτοῦ A. ἀν τοῦ B. omittit B. 2. τοῖς τοξόταις. τοὺς τοξότας A. 4. Κάλανον. Κάρανον vel Κάλαν Gronovius. || 7, 3. οἱ pro αὐτῶ V et Gr. omnes.

δρου μαδόντες ἐν φυλακῇ ἔχιν Αἴγυπτον καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπει ὑπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱπ-
 πειας σφίσι ζυντελούντων.

Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἡρι ὑποφαίνοντι ἐκ Μέρμιοις ἦει ἐπὶ 6.
 Φοινίκης· καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὁ τε κατὰ Μέρμιν πόρος τοῦ Νεί-
 λου καὶ αἱ διώρυγες αὐτοῦ πάσαι. ὥς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, κα-
 ταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ δὲ
 αὐθις θύει τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν.
 ἐνταῦθα ἀγικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Πάραλος πρέσβεις 2
 ἄγουσα Διοφάντον καὶ Ἀχιλλέα· ζυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ
 Πάραλοι ξύμπαντες. καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων εὖυχον ὧν ἕνεκα ἐστά-
 λησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν Ἀθηναίοις ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ
 Ἀθηναίων ἐάλωσαν. τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νεφεωτερί- 3
 σθαι ἀπήγγελλτο, Ἀμφοτερόν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς
 τε τὸν Περσικὸν πόλεμον βεβαίοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμονίων οὐ κα-
 τήκουν. Φοῖνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσεταχθῇ ἑκατὸν ταῖς ἄλλας
 πρὸς αὐς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἐπέμπε στέλλειν ἐπὶ Πελοποννήσου.

Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὥρματο ὥς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐ- 4
 φράτην ποταμόν, ἐν Φοινίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ κα-
 ταστήσας Κοίρανον Βερροιαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ
 τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλα-
 κὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτῃ ἄρτι ἐκ τῆς γυ- 5
 γῆς ἦκοντι. Ἀρπαλος γάρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίππου ἐπὶ βα-
 σιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ
 ἔφυγε καὶ Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγιος ὁ Λαρίγου καὶ Λαομέ-
 δων ὁ τούτου ἀδελφός, ὅτι ὑποπτα ἦν Ἀλέξανδρῳ ἐς Φίλιππον, ἐπειδὴ
 Εὐρυδίκην γυναῖκα ἠγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλέξανδρου
 μητέρα ἠτίμασε. τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου κατελθόντας ἀπὸ τῆς 6
 φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφευγον Πτολεμαῖον μὲν σωματοφύλακα κα-
 τέστησεν, Ἀρπαλον δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ
 πολέμια ἀχρεῖον ἦν, Ἐρίγιον δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων, Λαομέ-
 δοντα δὲ τὸν τούτου ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικά
 γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπεύ-
 ein Λυκίας καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἕστε ἐπὶ τὸν Ταῦρον
 τὸ ὄρος. ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσῶ γενομένης ἀνα- 7
 πεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκου, ἀνδρὸς κακοῦ, Ἀρπαλος φεύγει ξὺν Ταυ-
 ρίσκῳ. καὶ ὁ μὲν Ταυρίσκος παρ' Ἀλέξανδρον τὸν Ἠπειρώτην ἐς
 Ἰταλίαν σταλεῖς ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· Ἀρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι φυγὴ
 ἦν. ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίστις δοῦς οὐδέν οἱ
 μείον ἔσσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπαρελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν
 χρημάτων αὐθις ἐτάχθη Ἀρπαλος. ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μέναν- 8
 δρον ἐκπέμπει τῶν ἐταίρων· ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἠγεῖτο Μέναν-
 δρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη. ἀντὶ δὲ Ἀρίμμια σατράπην Συρίας

C. 6. §. 2, 2. Διοφάντον. Διοφάντην A. || 3, 2. ἀπήγγελλτο. ἀπηγγέ-
 λοντο A. 2. βοηθεῖν. βοηθόν BV. 5. Πελοποννήσου pro Πελοποννήσῳ V
 et Gr. cc. ad 1. c. 11. || 5, 3. Ἐρίγιος pro Ἐριγῖος semper Ellend-
 tius 4. ἐς pro πρὸς A. || 7, 5. οἱ pro αὐτῷ A alii Gr. alii οὐ ad
 c. 5. || 8, 3. Ἀρίμμια. Κερδίμμια Schmiederus.

Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμμης βλακῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἥτινα ἐτάχθη παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν αὐτήν.

7. Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μὲν ἑκατομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους· καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφυραῖν ἐξευγμένον τὸν πόρον· καὶ γὰρ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δαρείου ἐπιτέτραπτο, ἵππας μὲν ἔχων περὶ τρισχιλίους καὶ τούτων Ἕλληνας μισθοφόρους διςχιλίους τέως μὲν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε, καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχῆς ἡ γέφυρα ἦν ἐξευγμένη ἔστε ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῖς Μακεδόσι, δαιμόνουσι μὴ ἐπίθοιντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον τῇ γεφυρᾷ ἵνα ἐπαύετο· Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκουσεν ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ὤχετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ πάση· καὶ εὐθὺς ὡς ἐφυγε Μαζαῖος ἐπεβλήθησαν αἱ γέφυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος.

3. Ἐνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ εὐθεῖαν δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος ἦγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὁρμηθεὶς, ὅτι τὴν ἐτέραν ἰόντι εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς τοῖς ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, 4 καὶ τὸ καῦμα οὐχ ὥσαυτως ἐπιπλέγον. ἀλόντες δὲ τινες κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκοπῆς ἕνεκα ἀπεσκηδασμένων ἐξήγγειλαν ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κἀθεται, ἐγνωκὼς εἶργειν Ἀλέξανδρον, εἰ διαβαίνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ 5 στρατιὰν πολὺν μείζονα ἢ ξὺν ἢ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα Ἀλέξανδρος ἀκούσας ἤμεινον ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὡς δὲ ἀφίκετο, οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὔτε τὴν φυλακὴν ἥτινα ἀπολείπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον, χαλεπῶς μὲν δι' οὔρητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἰργοντος.

6. Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατὸν· καὶ τῆς σελήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος ἔθνε τῇ τε σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει. καὶ ἔδοκε Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα καὶ ἐκείνου τοῦ μηνὸς ἔσσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἡρῶν 7 νίκην σημαίνεισθαι Ἀλεξάνδρῳ. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ἤμεινον διὰ τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορδυαίων ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. τεταρτη δὲ ἡμέρα ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν ὅτι ἵππεῖς [οὔτοι] πολέμοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαίνονται, ὅσοι δέ, οὐκ ἔχον εἰκάσαι. ξυρτάξας οὖν

4. Ἀσκληπιόδωρον. Ἀσκληπιόδωτον A aliiq. Gr. Ἀσκληπιόδοτον alii cum V. 4. βλακῦσαι Schneiderus ad Xenoph. Anab. 2, 3, 11. libri βασιλεύσαι.

C. 7. §. 1, 3. καὶ γὰρ pro καὶ γὰρ καὶ A. 4. τρισχιλίους. τετρακισχιλίους BB. χιλίους C. || 2, 2. ἔστε ἐπὶ Gr. aliquot. ἔστε ἐς A. ἔστε δὲ ἐπὶ Vulc. 2. ἀντιπέραν. ἀντιπέρας libri. || 5, 3. ἀπολείπει Ellendtius. ἀπολείπει B. ἀπολείπει A. || 7, 1. Τίγρητος. Πίγρητος et mox Πίγρητα Gr. aliquot fortasse etiam §. 5. 2. Ἀτουρίας pro Συρίας Freinsheimius ad Curt. 4, 9, 8. Ἀσσυρίας vel cum V Ἀσυρίας Gr. cc. 2. Γορδυαίων pro Σογδιανῶν Palmerius Exercitt. p. 238 et Holsten. ad Steph. Byz. in v. 4. οὔτοι. ἔστιν οἱ Schmiederus.

τὴν στρατιὰν προὔχῳρι ὡς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὐτῶν προδορῶν προσελάσαντες ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες ἔφασκον δοκεῖν εἶναι σφισι τοὺς ἱππέας οὐ πλείους ἢ χίλιους.

Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἰλὴν καὶ τῶν ἐταίρων μίαν 8 καὶ τῶν προδορῶν τοὺς Παίονας ἤλανε σπουδῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βιάδην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς, κατιδόντες τοὺς ἄμφ' Ἀλέξανδρον ὀξέως ἐπάγοντας, ἐφειγον ἀνα κράτος. καὶ Ἀλέξανδρος διώκων ἐνέκυτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς 2 δὲ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον ὅτι οὐ πόρρω εἴη Δαρεῖος ξὺν δυνάμει πολλῇ.

Βεβοηθήκεσαν γὰρ Δαρείῳ Ἰνδῶν τε ὅσοι Βακτρίοις ὁμοῦσι 3 καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοὶ· τούτων μὲν πάντων ἡγεῖτο Βῆσσος ὁ τῆς Βακτριῶν χώρας σατραπῆς. εἶποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ ὑπήκοοι οὗτοι Βῆσσου, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μανάκης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν. Βαρσαέν- 4 τῆς δὲ Ἀραχῶτων σατραπῆς Ἀραχῶτους τε ἦγε καὶ τοὺς ὀρείους Ἰνδούς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων σατραπῆς Ἀρείους ἦγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Τρακάνιους καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φραταφέρνης ἦγεν. Μήδων δὲ ἡγεῖτο Αἰροπάτης· ξυνετάττοντο δὲ Μήδοις Καδοῦσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεῖναι. τοὺς 5 δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ Ὀκονδοβάτης καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ὀτάνης ἐκόσμου. Οὐξιοὶ δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγεμόνα παρείχοντο Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου. Βουπάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κῦρες καὶ Σιτακηνοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο. Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἤρχε, καὶ Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τοὺς τε ἐκ τῆς κοίτης καὶ ὅσοι τῆς 6 μετὰ τῶν ποταμῶν Συρίας Μαζαῖος ἦγεν. ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακιμυρίους, πεζοὶ δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ ταδε τοῦ Ἰνδοῦ ἦσαν.

Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δαρεῖος ἐν Γαυγαμῇ- 7 λοις πρὸς ποταμῷ Βουμῶδι, ἀπέχων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁμαλῷ πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε

8. σφίσιν omittit A.

C. 8. §. 2, 1. τοὺς δὲ τινὰς V et Gr. omnes. τινὰς δὲ Vulc. || 3, 4. τό ante γένος delectam. 6. Μανάκης A cum plurimis Gr. Μανάκης Bas. Μαβάκης Blanc. et Gron. || 4, 1. Βαρσαέντης pro Βαρσαέντης Schmiederus. 3. Ἀρείους. Ἀραμένους BB. Ἀρείους καὶ Μάρδους Gronovius. 4. Ταπούρους pro Τοπίρους Blancardus. 5. Αἰροπάτης pro Αἰροκάτης idem et Gron. || 5, 2. Ὀκονδοβάτης pro ὁ Κονδοβάτης Schmiederus. Ὀκονδοβάτης A. Ὀροντοβάτης Blancardus. 3. Ὀτάνης pro Ὀξίνης A. Ὀρείνης Blancardus, ut ait e duobus cc. 4. Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου pro Ὀξάνθην τὸν Ἀβουλῆτου idem. 5. Σιτακηνοὶ pro Σιτακινοὶ Ellendtius. 6. Μιθραύστης. fortasse Τιθραύστης. 6. Ἀριάκης. Ἀριαράθης Palmerius Exercitt. p. 238. || 6, 3. πεζοί. libri πεζοῖς. || 7, 2. Βουμῶδι pro Βουμᾶδι V et Gr. omnes.

ἄρμασιν ἐπιλαύνειν εὐπειτῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππασίμα. ἦσαν γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἰσσοῦ γενομένης μάχης διὰ ἅρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπέιδετο.

9. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλέξανδρῳ πρὸς τῶν κατασκόπων τῶν Περσῶν ὅσοι ἐάλωσαν, ἐμειπεν αὐτοῦ ἵνα ἐξηγγέλθῃ ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τὴν τε στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυσε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν ἵνα ἐς τὸν ἀγῶνα.
- 2 ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἤγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς ἂμ' ἡμέρᾳ προσμῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δέ, ὡς προσηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· καὶ Ἀλέξανδρος ἦγεν ὡσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπέιχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους, οὐ μὴν πῶ καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν.
- 3 Ὡς δὲ ἀπέιχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦν αὐτῷ ὁ στρατός, ἐνταῦθα, ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας αὐτοὺς τε τοὺς ἐταίρους καὶ στρατηγούς καὶ ἱλάρχας καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλεύετο εἰ αὐτόθεν ἐπάροι ἤδη τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ πλείστοι ἄρην ἐκέλευον, ἢ καθάπερ Παρμενίῳ καλῶς ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ καταστρατοπεδεῖν, κατασκέψασθαι δὲ τὸν τε χῶρον ξύμπαντα, εἰ δὲ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἀπορον εἴη, ἢ εἰ ποι τάφροι ἢ σκόλοπες καταπιπυγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως τεταγμένοι ἐμελλον ἵνα ἐς τὴν μάχην.
- 5 Ἀλέξανδρος δέ, ἀναλαβὼν τοὺς φίλους καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἐταίρους, περιῆν ἐν κίχλῳ σκοπῶν τὴν χώραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἐστῇαι ἐμελλεν. ἐπανελθὼν δὲ καὶ ξυγκαλέσας αὐτίς τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χοῖναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὐ ἐς τὸν ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλὰκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένους. τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἐκαστοὺς ἐξορμᾶν ἡξίου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἱλάρχην τὴν ἵλην τὴν αὐτοῦ ἐκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα ἐκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην, ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὡς πρόσθεν, μαχουμένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὐδέναις χοῖν ἄρχειν, ἐν τῷ τότε κριθησόμενον.
- 7 οὐκ οὖν τὴν ἐς τὰ καλὰ ἐξόρμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶ-

C. 9. § 2, 2. προσμῖξαι pro προσμῖξων AB et Bas. προσμῆξας BB. 5. οὐ μὴν πῶ — σταδίους § 3. addita ex A. || 3, 2. δὲ post ἐνταῦθα omisissimum cum ABB ad c. 5. additum a Vulc. || 4, 2. καλῶς. ἔχειν excidisse suspicor. 3. ξύμπαντα V et Gr omnes. ἅπαντα Vulc. 4. εἴη pro ἢ Ellendtius. 4. ποι. malim πῶ. || 6, 2. ταξιάρχους pro ταξιάρχην V et Gr. omnes. || 7, 1. ἐξόρμησιν. ἐξόρμῃσιν A.

ναι οἰκοθεν τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως
τις καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται καὶ σιγῇς ἀκριβοῦς ὅποτε σιγῶντας ἐπι-
εῖναι δέοι, καὶ αὐτὸν λαμπρᾶς τῆς βοῆς ἵνα ἐμβοῆσαι καλόν, καὶ ἀλα-
λαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου ὅποτε ἐπαλαλάξαι καιρός· αὐτοὶ τε ὅπως 8
ὀξέως κατακούοιεν τῶν τε παραγγελλομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὐ-
τῶν ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδόνται τὰ παραγγέλματα· ἐν τε
τῷ καθ' αὐτὸν ἑκαπτον καὶ τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγκινδυνεύον τε ἀμε-
λουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθούμενον.

Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντι- 10.
παρακλήθεις πρὸς τῶν ἡγεμόνων, θαρρῶν ἐπὶ σφίσι δαιτυνοποι-
εῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγου-
σιν ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν, νύκτωρ παρήγει ἐπι-
θέσθαι τοῖς Πέρσαις· ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις
καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἀπο- 2
κρίνεται, ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων, αἰσχυρὸν εἶναι κλέψαι
τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερώς καὶ ἄνευ σοφίσματος χορῆσαι νικῆσαι Ἀλέ-
ξανδρον. καὶ τὸ μεγάλῃ χορῇ αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον
τι ἢ εὐθαρσές ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λο- 3
γισμῷ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τε ἀπο- 3
χρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ
ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἐσφηλε, τοὺς κρείσσονας, τοῖς
χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν·
αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νῦν κατε-
φαίνετο, καὶ ἅμα ἡττηθέντι τε αὐθις Λαρεῖῳ τὴν ξυγχώρησιν τοῦ
χείροσι ὄντι καὶ χειρόνων ἡγεῖσθαι ἢ λαθραῖα τε καὶ νυκτερινῇ ἐκ
σφῶν ἐπίθεσις ἀφηρέϊτο, εἴ τε τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι 4
ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλῳ φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας
ἐμπειροὶ· σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ
μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταί-
σασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνοντο. τούτων τε
τῶν λογισμῶν ἕνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερόν ὑπερ-
όγκου οὐ μείων.

Λαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Λαρεῖῳ στρατὸς οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν 11.
ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον
αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβές καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο μὴ σφίσι νύκτωρ
ἐπίθοντο οἱ πολέμοι. καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς 2
Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἡ στάσις ἢ πολλὴ ἢ ξὺν τοῖς
ὅπλοις καὶ τὸ δέος, ὃ τιπερ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γί-

2. ἔχουσιν. οὐ περὶ ταύτης νῦν μοι εἴρηται subjiciunt BV.

C. 10. §. 1, 2. θαρρῶν ἐπὶ σφίσι. θαρρῶν ἐπὶ τούτοις A. quod Schmiederus recepit maxima distinctione post θαρρῶν facta. 3. τε καὶ pro καὶ Gr. omnes. 3. Παρμενίων. malim Παρμενίωνα. || 2, 2. καὶ ἄλλοι pro οἱ ἄλλοι A. 3. ἄνευ pro δίχα A. || 3, 5. ἐν ταῖς μάχαις V et Gr. omnes. ἐς τὰς μάχας Vulc. 7. καὶ ante χειρόνων additum ex A. 8. ἀφηρέϊτο, εἴτε. vulgo ἀφηρέϊτο. εἴτε.

C. 11. §. 2, 2. ἢ πολλὴ ἢ ξὺν τοῖς ὅπλοις Ven. Bas. Vulc. ἢ ξὺν τοῖς ἢ πολλῇ ὅπλοις Blanc. et Gron.

γενῆθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν πολλῶ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὴν γνώμην αὐτοῖς δουλωσάμενον.

- 3 Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὥδε· ἕαλω γὰρ ὕστερον ἡ τάξις ἥτινα ἔταξε Δαρείος γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτῷ κέρως οἱ τε Βάκριοι ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχωῖται· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι ἐτετάχατο, ἱππεῖς τε 4 οἰοῖς Καδούσιοι. αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρως ἐστὶ ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος τάξις ἦν· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτετάχατο, καὶ Μῆδοι 5 ἐτι κατὰ τὸ δεξιόν, ἐπὶ δὲ Παρθυαῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίται, οὗτοι μὲν ἔσπε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα ἦν βασιλεὺς Δαρεῖος, οἱ τε συγγενεῖς τοῦ βασιλέως ἐτετάχατο καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι καὶ οἱ 6 Μάοδοι τοξόται· Οὐξιοι δὲ καὶ Βαβυλωνιοὶ καὶ οἱ πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐξ βράθους ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. προε- 7 τάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλῖους καὶ ἄρματα δρακαινηφόρα ἑκατόν. οἱ δὲ ἐλέφαντες ἕστησαν κατὰ τὴν Δαρείου 8 ἡλὴν τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα ἐς πεντήκοντα. τοῦ δὲ δεξιῦ οἱ τε Ἀρμενίων καὶ Καπαδοκῶν ἱππεῖς προετατάχατο καὶ ἄρματα δρα- 9 πανηφόρα πεντήκοντα. οἱ δὲ Ἕλληνες οἱμισθοφόροι παρὰ Δαρείον τε αὐτὸν ἑκατέρωθεν καὶ τοὺς αἶνα αὐτῷ Πέρσας κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτῇ τῶν Μακεδόνων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχθησαν.
- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὥδε. τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἐταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ ἡλὴ ἡ βασιλική, ἥς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἡλάρχης ἦν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλανκίου ἡλὴ, ἐχομένη δὲ αὐτῆς ἡ [τοῦ] Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαιμένους, ταύτης δὲ ἐχομένη ἡ Μελεάρχου, τελευ- 9 ταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἡλῶν ἡς Ἠγέλοχος ὁ Ἱπποστράτου ἡλάρχης ἦν. ξυμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων Φιλώτας ἤρχεν ὁ Παρ- 9 μένιος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἐρχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄγχημα ἐτέτακτο τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐχομένη ἡ Κοῖνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν, μετὰ δὲ τού- 9 τους ἡ Περγάδικου τοῦ Ὀρόντου, ἔπειτα ἡ Μελεάρχου τοῦ Νεοπολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέρχοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομέλους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμία, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ Μα-

4. πολλοῖς ante πολλῶ omissum cum A ceterisque Gr. 5. τὴν γνώμην pro τὰς γνώμας A. 5. αὐτοῖς Gr. omnes. αὐτῶν Vulc. || 3, 1. αὐτῷ Bas. αὐ- τοῦ Vulc. et Gron. || 4, 4. Τάπουροι pro Τόπειροι Blancardus. 5. Ἀλβα- νοὶ pro Ἀλβάνιοι Schmiederus. || 5, 5. Σιτακηνοί. vulgo Σιτακινοί. Σιτα- κηνοί BB et Bas. || 6, 3. Βακτριανῶν. Βακτριῶν V. 4. Δαρείου deletum voluit Gronovius. || 8, 4. τοῦ ante Ἀρίστου deest Bas. 5. ἡ ante Ἡρα- κλείδου addidit Ellendtius. 5. Ἡρακλείδου pro Ἡρακλείτου Schmiederus. || 9, 7. Ἀνδρομέλους pro Φιλίππου Palmerius Exerce. p. 238. 7. ἐπὶ δὲ — Σιμμίου omittit B ad 2. c. 12.

κεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιάς ἐσταλμένος ἦν. τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς 10
φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε,
καὶ αὐτὸς Κράτερος ἐξῆρχε τοῦ εὐώνυμου τῶν πεζῶν· καὶ ἵππεις
ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἡγεῖτο Ἐρίγνιος ὁ Λαρίχου· τού-
των δὲ ἐχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἵππεις, ὧν
ἦρχε Φίλιππος ὁ Μεγέλαου. ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἦγε Παρμενίων
ὁ Φιλώτα, καὶ ἄμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλίων ἵππεις οἱ κράτιστοί
τε καὶ πλεῖστοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνιστρέφοντο.

Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὡς κεκόσμητο· ἐπέταξε 12.
δὲ καὶ δευτέραν τάξιν ὡς εἶναι τὴν φάλαγγα ἀμείστομον. καὶ πα-
ρηγγέλτο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλομένους τοὺς
σφῶν ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος κατίδουιν, ἐπιστρέψαντας ἐς
τὸ ἔμπαιιν δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, εἴ που ἀνάγ- 2
κη καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ συγκλείσαι τὴν φάλαγγα, κατὰ
μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς ἡλῆς τῶν Ἀργιάνων ἐτά-
χθησαν οἱ ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο Αἰτάλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακε-
δόνες τοξόται, ὧν Βροίσων ἦρχεν, ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρ- 3
χατοὶ καλούμενοι ξεῖοι καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος. προετά- 3
χθησαν δὲ τῶν τε Ἀργιάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρόδρομοι ἵπ-
πεις καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων ἡγοῦντο. ξυμπάντων
δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι ἵππεις, ὧν Μενίδας ἦρχε. τῆς
δὲ βασιλικῆς ἡλῆς καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν
τε Ἀργιάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεις, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκον-
τισταί· οὗτοι κατὰ ἄρματα δρεπανηφόρα ἐτετάχατο. Μενίδα δὲ 4
καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν παρηγγέλτο, εἰ περιῖπνευοιεν οἱ πολέμοι τὸ
κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν αὐτοὺς ἐπικαμπνάντας. τὰ μὲν
ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρας οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐ-
ώνυμον ἐς ἐπικαμπὴν οἱ τε Θράκες ἐτετάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλ-
κης, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἵππεις, ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ
δὲ οἱ Ὀδρύσαι ἵππεις, ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμνα. ξυμπάντων 5
δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἢ τῶν μισθοφόρων, ὧν Ἀν-
δρομάχος ὁ Γέρωνος ἦρχεν. ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θρά-
κης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτάχθησαν. ἡ πᾶσα δὲ στρατιὰ Ἀλεξάνδρου
ἵππεις μὲν ἐς ἐπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἄμφι τὰς τέσσαρας μυριάδας.

Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐρίγνετο, ὥσθ' ἡ Λαρεῖος καὶ 13.
οἱ ἄμφ' αὐτὸν, οἱ τε μνηοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Ἀλβανοὶ καὶ
Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται κατ' αὐτὸν Ἀλεξάνδρῳ
τεταγμένοι καὶ τὴν ἡλὴν τὴν βασιλικὴν. ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ

8. ξυλλογὴν. ξύλλογον A. || 10, 6. Μεγέλαου. Μεγέλειου A. Μεγέλλου in
ceteris Gr., ut videtur, omnibus. Μεγίλλου V. 7. Φαρσαλίων pro Φαρη-
λίων V. 8. ἀνιστρέφοντο omittit A. ἀνιτρέφοντο B.

C. 12 §. 1, 1. κεκόσμητο pro ἐκόσμητο ABB. ἐκεκόσμητο BV. 2. πα-
ρηγγέλτο pro παρηγγέλλετο A. 3. κυκλομένους τοὺς. κυκλομένον τό V et
Gr. deteriores ad c. 11. extr. 4. ὑπὸ pro πρὸς A. || 2, 5. οἱ ante το-
ξόται deleui. || 3, 2 ἵππεις post πρόδρομοι omittit A. 6. Βαλάκρου Loc-
cenius et Freinsheimius ad Curt. 4, 13, 28. Βάλακροι cum vet. edd. Gr.
omnes. 7. ἄρματα. τὰ ἄρματα τὰ legendum videtur. || 5, 5. μυριάδας.
videtur ἐλέγοντο excidisse.

C. 13. §. 1, 2. καὶ οἱ ἄμφ'. τε καὶ οἱ ἄμφ' Gron.

αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον, ὑπερφαλαγ-
 2 γούντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱπ-
 πεῖς παριππεύοντες ἤπιοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τά-
 ξεως καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὁμῶς ἤγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ
 ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χώρον. ἐνθα δὲ
 δέισας Δαρεῖος μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδό-
 νων ἀχρεῖα σφισι γένηται τὰ ἄρματα, κελεῖν τοὺς προτεταγμένους
 3 τοῦ εὐωνύμου περιῖππευεν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἣ Ἀλέξανδρος ἤγε,
 τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. τούτου δὲ γινο-
 μένου Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν κελεῖν ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱπ-
 πέας, ὧν ἡγεῖτο Μενίδαξ. ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἱ τε Σκύ-
 θαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις ἐκθλί-
 4 βουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῷ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ
 Ἀρίστιωνα τε Παίονας καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευ-
 5 σαι· καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βαρβαροὶ. Βάκτριαι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες
 τοῖς Παίοσι τε καὶ ξένοις τοὺς τε σφῶν γένοντας ἤδη ἀνέτρεψαν
 ἐς τὴν μάχην καὶ τὴν ἱππομαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἔπιπτον
 μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι
 καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦς ἀκριβέστερον ἐς φυλα-
 κὴν πεφραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὡς τάς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο
 οἱ Μακεδόνες καὶ βία κατ' ἵλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.
 6 Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ βάρβα-
 ροὶ κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀναταράζοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα.
 καὶ ταύτῃ μάλιστα ἐπεύσθησαν· τὰ μὲν γὰρ εὐθύς ὡς προσεφέ-
 ρετο κατηκόντισαν οἱ τε Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ξὺν Βαλάκῳ ἀκοντισταὶ
 οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων· τὰ δὲ τῶν ρυτήρων ἀν-
 τιλαμβανόμενοι τοὺς τε ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους πε-
 7 ριστάμενοι ἐκοπτον. ἔστι δὲ αὖ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων· διέ-
 σχον γάρ, ὥσπερ παρήγγελλτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ ἄρματα·
 καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβεῖς
 διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ τε ἱπποκῆμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρα-
 14. τίας καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.
 Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐνταῦθα Ἀλέ-
 ξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεῖν ἐμβαλεῖν τοῖς περιῖππεύουσι τὸ κέρας
 σφῶν τὸ δεξιὸν ὡς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρας τοὺς
 2 ἀμφ' αὐτὸν ἤγε· τῶν δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ
 κέρας τὸ δεξιὸν παραρρήξαντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρβά-
 ρων ἐπιστρέφειας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵπ-
 που τῆς ἐταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμένης ἤγε δρό-

6. πολὺ pro ἐς πολὺ A et Bas. || 3, 4. ἐκθλίβουσιν — πλείονες addita ex solo A, qui tamen ἐκλίπουσιν habuit a Gronovio emendatum. pro iis ἐκέλευσε καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι BB et Bas. ex seqq. idem supra scripto ἐκέλευσε B ἐμβάλλουσι καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι BV. 5. δε post Ἀλέξανδρος non habet Blanc 6. Ἀρίστωνα Schmiederus. Ἀρέτην Gr. cc. semper. Ἀρέταν V semper. 7. ἐγκλίνουσιν Ven. et Bas. ἐκκλίνουσιν Vulc. et Gron. || 4, 1. οἱ ἄλλοι pro καὶ ἄλλοι A. || 5, 1. ἐφῆκαν pro ἀφῆκαν A. || 6, 3. τε ante σῶα additum ex A.

C. 14. §. 2, 1. κυκλουμένοις pro καλουμένοις A. 2. σφῶν post κέρας omissum cum A.

μω τε καὶ ἀλαλαγμῷ ὥς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. καὶ χρόνον μὲν τινα 3
ὀλίγον ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο· ὥς δὲ οἱ τε ἱππεῖς οἱ ἀμφ' Ἀλέ-
ξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠδισμοῖς τε χρώ-
μενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἡ τε
φάλαγξ ἡ Μακεδονικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις περικυῖα ἐμβεβλή-
κει ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῶ
ὄντι Δαρεῖῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφευγεν· ἐφοβή-
θησαν δὲ καὶ οἱ περιῖππεύοντες τῶν Περσῶν τὸ κέρας ἐμβαλόντων
ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ Ἀρέτην.

Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν, καὶ οἱ Μακεδό- 4
νες ἐφεπόμενοι ἐφόνευον τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ ἀμφὶ Σιμίαν καὶ
ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμῆσαι Ἀλέξανδρον δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς
τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐπιστήσαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἠγωνίζοντο, ὅτι
τὸ εὐώνυμον τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλλετο. καὶ ταύτῃ πα- 5
ραύραγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως κατὰ τὸ διέχον διεκπαίουσι τῶν τε
Ἰνδῶν τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὥς ἐπὶ τὰ σκευοφόρα τῶν
Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρτερόν ἐγίνετο. οἱ τε γὰρ Πέρ-
σαι θρασέως ἐνέκειντο ἀνόπλοις τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκῆσα-
σιν ἐπὶ σφᾶς διεκπεσεῖσθαι τινὰς διακόψαντας διπλὴν τὴν φάλαγγα,
καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλλόντων τῶν Περσῶν ξυνεπέθεντο
καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. τῶν δὲ ἐπιτεταγμένων τῇ 6
πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἠγεμόνες ὀξέως, μαθόντες τὸ γινόμενον, μεταβα-
λόντες, ἥπερ παρήγγελλτο αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπιγίγνονται κατὰ νό-
του τοῖς Πέρσαις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευο-
φόροις ξυτεχομένους ἀπέκτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες ἔφευγον.
οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρας τῶν Περσῶν, οὐπω τῆς φυγῆς τῆς Δα-
ρείου ᾗσθημένοι, περιῖππεύσαντες τὸ Ἀλέξανδρου εὐώνυμον κατὰ κέ-
ρας τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμενίωνα ἐνέβαλον.

Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γενομένων τῶν Μακεδό- 15.
νων πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον σπουδῇ ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν
ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ βοηθεῖν δεῖ. ταῦτα ὥς ἐξηγγέλ-
θη Ἀλέξανδρῳ, τοῦ μὲν διώκειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ σὺν
τῇ ἵππῳ τῷ ἐταίρῳ ὥς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμῳ.
καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἱππεῦσι, τοῖς τε Παρ-
θυσίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς πλείστοις καὶ
κρατίστοις ἐμβάλλει. καὶ ἱππομαχία αὕτη καρτερωτάτῃ τοῦ παντός 2
ἔργου ξυνέστη. ἐς βάθος τε γάρ, οἷα δὴ ἱλαδὸν τεταγμένοι, ἀνέ-
στρεφον οἱ βάρβαροι καὶ ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ξυμπε-
σόντες οὔτε ἀκοντισμῷ ἔτι οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων, ἥπερ ἱππο-
μαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὐτόν, ὥς
μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὖσαν ἐπαιγόμενοι, ἐκοπτόν τε καὶ
ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτριᾶς ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ
σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα μὲν πίπτουσιν ἀμφὶ

3, 5. ἐμβεβλήκει. libri ἐμβέβληκεν. 6. ἤδη post πάλαι additum ex A. 9. περὶ
pro ἀμφὶ A. || 5, 2. διεκπαίουσι pro διεκπαίουσιν Ellendtius. 5. ἐνέκειντο
pro προσέκειντο A. || 6, 1. τῇ πρώτῃ. ἐπὶ τῇ πρώτῃ A.

C. 15. §. 2, 5. δίκη. vulgo δίκη. 6. σφίσιν deest A.

ἐξήκοντα τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡραιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῦρος καὶ Μενίδας· ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.

3 Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεισον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀλεξάνδρου ἐφευγον ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμιῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἐφευγον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρας τῶν βαρβάρων, ὅποτε Ἀλέξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς

4 τὸ διώκειν αὐθις Δαρεῖον ἐξώρμησε· καὶ ἐδίωξεν ἔσπε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ κατ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν διαβάς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὡς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τοὺς τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· Παρμενίων δὲ τὸ τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἶλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἱππέας ἔσπε ἐπὶ μέσας ρυτίδας προὐκῶρι αὐθις κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀοβηλα, ὡς Δαρεῖον τε αἰρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀοβηλα τῇ ὑστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἐφευγεν οὐδέν τι ἑλινύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου αὐθις ἐγκατελήφθη καὶ ἡ ἀσπίς αὐθις καὶ τὰ τόξα ἑάλω.

6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἐκ τε τῶν τραυματίων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἑταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι οἱ ἡμίσεις. τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας, ἑάλωσαν δὲ πολλῶ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ ἐλέφαντες καὶ τῶν αἰμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.

7 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυαναεπιῶνος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὧν ἡ σελήνη ἐκλιπῆς ἐφάνη τὴν τε μάχην Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

16. Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Βάκτριοι ἱππεῖς, ὡς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἐφυγον καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ 2 βασιλέως καὶ τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί. προσεγένοντο δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχιλίους, οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἤγον. ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐγένετο ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ

3, 1. διεξέπεισον pro ἐξέπεισον Gr. omnes. 2. ἀνὰ. ἤδη ἀνὰ A. || 5, 7. καὶ ἡ κατασκευὴ — ἐγκατελήφθη addita ex A. || 6, 5. πολλῶ pro πολὺ A. || 7, 1. τὸ τέλος pro τέλος Ellendtius 1. Ἀθηναίοις Gr. omnes. Ἀθήνησιν Vulc.

C. 16. §. 1, 1. εὐθὺς additum ex A. 2. καὶ ξὺν — ἐφυγον addita ex AC. 2. ἱππεῖς ὡς τότε C. ἐπανεληλυθόντι τε A, quibus οἱ praemisit Gronovius. 4. οὐ πολλοί Gr. omnes. οἱ πολλοί V et Bas.

Βαβυλῶνος ἤξιν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι οἰκουμένη τε ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἄθλον ἢ Βαβυλῶν καὶ τὰ Σούσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας μεγάλη στρατεύματι οὐκ εὐπορος.

Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρβήλων ὁρ- 3
μηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὐχώρει. ἤδη τε οὐ πόρρω Βα-
βυλῶνος ἦν, καὶ τὴν δύναμιν ξυνεταχμένην ὡς ἐς μάχην ἤγε, καὶ
οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξυν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ
ἀρχουσι, δῶρά τε ὡς ἕκαστοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ
τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Βα- 4
βυλῶνα τὰ ἱερὰ ἃ Ξέρξης καθεῖλεν ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυ-
λωνίοις, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν, ὃν μάλιστα θεῶν τι-
μῶσι Βαβυλώνιοι. σατράπην δὲ κατέστησε Βαβυλῶνος Μαζαῖον,
Ἀπολλύδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου 5
ὑπολειπομένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος τοῦς
φόρους ἐκλέγειν. κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν Μιθρίνην σατρά- 5
πην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀλέξανδρῳ ἐνέδωκεν. ἐνθα δὴ καὶ
τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν, καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ
ἐν Βαβυλῶνι ἐπραξε, τὰ τε ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ καθ' ἃ ἐκεῖνοι ἐξη-
γοῦντο ἔδυσεν.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει αὐτῷ κατὰ 6
τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίαν σατράπου καὶ παρὰ Φιλοξένου
ἐπιστολεῖς. Φιλόξενον γὰρ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης ἐπὶ Σούσων ἐστάλ-
κει Ἀλέξανδρος. τῇ δὲ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο
ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σούσιοι παραδεδώκασιν καὶ τὰ χρήματα πάντα
σῶά ἐστιν Ἀλέξανδρῳ. ἀφίκετο δὲ ἐς Σούσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βα- 7
βυλῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὰ τε χρή-
ματα παρέλαβεν, ὅντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντακισμύρια, καὶ τὴν
ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ,
ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε, τὰ τε ἄλλα καὶ Ἀρμο- 8
δίου καὶ Ἀριστογείτονος χαλκαὶ εἰκόνες. καὶ ταύτας Ἀθηναίοις πέμ- 8
πει ὀπίσω Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κεραμειῷ
αἱ εἰκόνες, ἧ ἄντιον ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα τοῦ Μητροῦ, οὐ
μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ· ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν
ἐν Ἐλευσίνι, οἶδε τὸν Εὐδανέμου βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα.

Ἐνταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ λαμπάδα ποιή- 9
σας καὶ ἀγῶνα γυμνικόν, καταλιπὼν σατράπην μὲν τῆς Σουσιανῆς Ἀβου-
λίτην, ἄνδρα Πέρσην, φρούραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Σούσων Μά-
ζαρον τῶν ἐταίρων καὶ στρατηγὸν Ἀρχέλιον τὸν Θεοδώρου, προὐ-
χώρει ὡς ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχον Συ- 10
ρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένητα. καὶ τούτῳ ἔδωκεν ἀργυ-
ρίου τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν
ἀποστεῖλαι παρ' Ἀντίπατρον ὅσων ἂν δέηται Ἀντίπατρος ἐς τὸν πρὸς
Λακεδαιμονίους πόλεμον. ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν

3, 5. ἐνδιδόντες pro ἐκδιδόντες AV. || 6, 4. ἐνεγέγραπτο Vule. ἀνεγέγραπτο V et Gr. omnes || 7, 3. ὄντα omittit A. γὰρ subjiciunt BB. γε B. || 8, 3. οὐ post Μητροῦ ex Facio additum. 4. τῶν Εὐδανέμων Gr. meliores. τοῦ Εὐδανέμου BV. || 9, 2. τῆς Σουσιανῆς pro τοῖς Σουσιανοῖς Gr. omnes.

11 τῇ δυνάμει ἀφίκετο ἦν ἐκ Μακεδονίας ἦγε. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος, τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ ἔθνη ἐκάστους ξυντάξας. κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο ἐν ἐκάστῃ ἴλῃ, οὐ προσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς, καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκρινέντας ἐκ τῶν ἑταίρων.

17. Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτίγον ποταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν. Οὐξίων δὲ οἱ μὲν τὰ πεδία οἰκοῦντες τοῦ τε σατραπικοῦ τῶν Περσῶν ἤκουον καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλούμενοι Οὐξιοὶ Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκουον ἦσαν καὶ τότε πύμψαντες παρ' Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ
2 παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον. καὶ τούτους ἀποπέμψει Ἀλέξανδρος, ἡκεῖν κελεύσας ἐπὶ τὰ στενὰ ὧν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν παράδοσιν εἶναι τὴν ἐς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τεταγμένα. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικούς καὶ τοὺς ὑπασιπistas καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἐς ὀκτακισχιλίους τῆς νυκτὸς ἦεν ἄλλην ἢ τὴν φανε-
3 ρὰν ἡγήσαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. καὶ διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κόμμασι τῶν Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς εἰναῖς ὄντων πολλοὺς κατέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ ὄρη. αὐτὸς δὲ ἦεν σπουδῇ ἐπὶ τὰ στενά, ἵνα ἀπαντήσεται οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι
4 τὰ τεταγμένα. Κράτερον δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε τὰ ἄκρα καταληψόμενον ἔνθα ὤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν. αὐτὸς δὲ πολλῷ τάχει ἦεν· καὶ θάνατον τε κρατήσας τῶν παρόδων καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν
5 ὥς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, τῷ τε τάχει τῷ Ἀλεξάνδρου ἐκπληγόντες καὶ τοῖς χωρίοις, οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίησαν, πλεονεκτούμενοι, ἔφυγον οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄμφ' Ἀλεξάνδρῳ ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδόν, κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλείστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη ἀναφεύγοντες ἐμπίπτουσιν ἐς τοὺς ἄμφι Κράτερον καὶ ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο.
6 ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαβόντες χαλεπῶς εὗροντο δεόμενοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀποφέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει τὴν Λαγείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναι σφίσι τὴν χώραν οἰκεῖν. ὁ φόρος δὲ ὁ συνταγθεὶς ἦν ἵπποι ἐς ἑτὸς ἑκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια. χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ ἡ γῆ οὔα ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

18. Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας

11, 4. δὲ ante καὶ λόχους enotatum ex A neglexit Blanc.

C. 17. §. 2, 4. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ 5. τοὺς βασιλικούς καὶ τοὺς ὑπασιπistas. καὶ τοὺς ὑπασιπistas τοὺς βασιλικούς Gronovius. || 3, 2. ἐν μιᾷ. ἄμα Schmiederus. 2. ἐπιπίπτει A cum plerisque Gr ἐμπίπτει Vulc. || 5, 4. ἄμφ' A et relicui Gr. ad c. 14. περί Vulc. || 6, 1. εὗροντο pro εὗραντο cum Bas. „tralaticii” cc. εὗρον A.

καὶ τοὺς ξυμμαχικοὺς καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὠπλισμένοι ἦσαν ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὥς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέρουσαν. αὐτὸς δὲ τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν καὶ 2 τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἱππέας καὶ τοὺς Ἀγριῶνας καὶ τοὺς τοξότας ἤει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὁρῶν. ὥς δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τὸν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους, διατετεχικότα τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἐστρατοπεδευκότα, ὥς εἶργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον.

Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυν- 3 τάξας τὴν στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει. ὥς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς τὸ στρατόπεδον· τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρασάντων 4 ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτόν, ὥς εἴσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθτετο, Κράτερον μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδῳ, τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους καὶ τῶν ἱππέων ἐς πεντακοσίους, καὶ 5 προστάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν ἐκπεριελθυδότα αὐτόν αἰσθηται καὶ προσάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν, (αἰσθήσεσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημαίνει γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτὸς δὲ προὐκρῶει νύκτωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τὴν Περδίκχου τάξιν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριῶνας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν ἴλην τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἤει ἐπικάμψας ὥς ἐπὶ τὰς πύλας ἵν' οἱ αἰχμαλῶτοι ἦγον. Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην στρα- 6 τιὰν ὥς ἐπὶ τὸ πεδίων ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν ὃν ἐχορὴν περᾶσαι ἰόντι ἐπὶ Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἤει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν καὶ ταύτην δρομῶ τὸ πολὺ ἤγε. τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσὼν διέφθειρε καὶ τῶν δευτέρων τοὺς πολλοὺς· τῆς τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ 7 οὗτοι εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἐφυγον, ἀλλ' αὐτόθεν ὥς εἶχον ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι, ὥστε ἔλαθεν ὑπὸ τὴν ἔω ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων. καὶ ἅμα μὲν προσέβαλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ αἱ σάλπιγγες ἐσήμαινον τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ Κρά- 8 τερος προσῆγε τῷ προτεχίσματι. οἱ δὲ πολέμοι πάντοθεν ἀμφί-βολοι γιγνόμενοι οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἐφυγον, ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ εἶρχοντο, τῇ μὲν Ἀλέξανδρου ἐπικειμένον, ἄλλῃ δὲ τῶν ἀμφὶ Κρά-

C. 18. §. 1, 3. ἦσαν additum ex A. || 2, 5. τόν. libri τῶν. 5. τετρακισμυρίους pro τετρακισχιλίους cum Facio A ceterisque Gr. 7. εἶργειν. εἶρξαν A. || 3, 1. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ. τὴν δὲ ὑστεραίαν A. 3. αὐτόν pro αὐτόν Schmiederus. || 4, 4. αὐτοῦ pro αὐτοῦ idem. || 5, 2. αὐτόν. libri αὐτόν. 4. σημαίνεῖν. libri σημαίνειν. 5. αὐτὸς δέ. libri αὐτός τε. || 6, 3. ἰοίτι fortasse ἰότα. 5. πρὶν omittit A. || 7, 3. ὑπό pro ἐπὶ Ellendtius. 5. ἐσημαίνον. ἐσημαίνοντο A.

τερον παραθιόντων, ὥστε ἡναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τεῖχη ἀποστρέφοντες φεύγειν· εἴχετο δὲ καὶ τὰ τεῖχη πρὸς τῶν Μακεδόνων ἡδῃ. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπήσας Πτολεμαῖον ἀπολελοιπῆαι αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχιλίους, ὥστε οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐν χειρὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ καὶ ἐν τῇ φυγῇ, φοβέρον γενομένη, κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες ἀπώλοντο· αὐτὸς δὲ ὁ Αἰριοβαρζάνης ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν.

10 Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ [αὐθις] ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ καταλαμβάνει ἡδῃ πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. ἐντεῦθεν δὲ σπουδῇ αὐθις ἤλυνεν ἐς Πέρσας, ὥστε ἐφθῇ ἀφικέσθαι πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. ἔλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα ἐν τοῖς Κύρου

11 τοῦ πρώτου θησανροῖς. σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασάορτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασιλεία δὲ τὰ Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σῶζειν συμβουλευόντος, τὰ τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἡδῃ ἀπολλύναι καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε

12 κατέχειν τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐπιλθεῖν μόνον νικῶντα. ὁ δὲ τιμωρῆσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφρασκεν ἀνθ' ὧν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τὰς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν τῷ δρᾶσαι τοῦτ' ὅ γε Ἀλέξανδρος οὐδὲ εἶναι τις αὐτῇ Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

19. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὔχωρει ἐπὶ Μηδίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Δαρεῖον. γνώμην δὲ ἐπιποίητο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μήδοις, εἰ δὲ τι νικητορισθῇ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαῦνοι ἐπ' αὐτὸν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Τροκίαν, ἔσται ἐπὶ Βάκτρα τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν καὶ ἀπο-

2 ρον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω ὁδόν. τὰς μὲν δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐτι ἀμφ' αὐτὸν κατασκευὴν καὶ τὰς ἄρμαμαζας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένης πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἧτις ἐκ τῶν παρόντων ξυνέλεκτο αὐτῷ προσέμενεν ἐν Ἐκβατάνοις. ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὔχωρει ἐπὶ Μηδίας. καὶ Παρατάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβάλων κατεστρέψατο καὶ σατραπείην ἔταξεν αὐτῶν Ὁξάθρην τὸν Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων

3 σατράπου παῖδα. αὐτὸς δὲ ὡς ἡγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι ἐγνωκὼς εἴη Δαρεῖος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην καὶ αὐθις διακιν-

8, 4. παραθιόντων Gr. omnes. επιθιόντων Vulc. || 9, 4. τῶν ante κρημνῶν deest A. 5. αὐτοὺς ante ῥίψαντες addidit Vulc. 5. ἀπώλοντο. ἀπώλοντο Bas. ἀπώλλυντο vulgo. || 10, 1. αὐθις sepsit Schmiederus ut e v. 4 ortum. 5. Πασαργάδαις. Πασαργάδαις A. || 11, 4. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Schmiederus. 6. ἐπιλθεῖν pro ἀπελθεῖν A || 12, 4. κακὰ pro κατὰ V et Gr. complures. 5. γὰρ. δίκη A. 5. Ἀλέξανδρος pro Ἀλεξάνδρον Gr plerique.

C. 19. §. 1, 6. Βάκτρα Gr. omnes. Βάκτρος Vulc. || 2, 5. Παρατάκας pro Παριτάκας Blanc. „auctoribus libris suis” et Gron. 7. Ὁξάθρην τὸν Ἀβουλίτου pro Ὁξάθρην τὸν Ἀβουλῆτου Blancardus p. 172 et Gron. 7. πρότερον sepsit Schmiederus.

δυνεύν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἦκειν, καὶ Καδουσίους συμμάχους) τὰ μὲν ὑποζύγια καὶ τοὺς τούτων φύλακας καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἐπιοθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιὰν δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μίαν. καὶ ἀφικνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μη- 4 δίαν. ἐνθα ἔμαθεν οὐκ οὐσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Λαρεῖω οὐδὲ Καδουσίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἔχοντας, ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐγνωκὼς εἰη Λαρεῖος· ὁ δὲ ἐτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ. ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἐκβατάων ὅσον τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπῆντα αὐτῷ Βισθάνης ὁ Ὠχου παῖς, τοῦ πρό Λαρείου βασιλεύσαντος Περσῶν· καὶ οὗτος 5 ἀπήγγειλεν ὅτι Λαρεῖος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἰη πεφευγώς, ἔχων τὰ τε χρήματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαντα καὶ στρατιὰν ἱππέας μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισχιλίους.

Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν Θερταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τόν τε μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐντελῇ τὸν ξυντεταγμένον καὶ δισχίλια παρ' αὐτοῦ τάλαντα ἐπιδούς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιτο εἶτι μι- 6 σθοφορεῖν παρ' αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογραψάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχοντα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπέδοντο. ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένρτι, ἐπειδὰν ἀφίκωνται ἐπὶ θάλασσαν, ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριηρῶν κομισθῇσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσ- 7 ἔταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἀρπάλῳ παραδοῦναι· Ἀρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέλιπε καὶ φυλακὴν τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους καὶ ἱππέας καὶ ψιλοὺς ὀλίγους· αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀναλαβόντα καὶ τοὺς Θρᾶκας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς ἔξω τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς περὶ τὴν χώραν τὴν Καδουσίαν ἐλαύνειν ἐς Τρκαλίαν. Κλείτω δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἱλῆς ἡγεμόνι 8 ἐπέστειλεν, ἐπειδὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται, καταλείπειτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρώστων, ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε ὑπολειφθέντας, ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἦξιν ἐμειλιν.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν τε ἵππον τῶν ἑταίρων καὶ τοὺς προ- 20. δρόμους καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Ἐρίνιος ἡγρεῖτο, καὶ τὴν γάλαργα τὴν Μακεδονικὴν ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριῶνας ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Λαρεῖον. καὶ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κάμνοντες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὡς 2 ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Ράγας ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. διέχευε δὲ ὁ χώρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μίας ἐλαύνοντι ὡς Ἀλέξανδρος ἦγε. Λαρεῖος δὲ ἐφθάκει ἤδη παρεληλυθώς· εἶσω τῶν

4, 4. ἦγε. ἐπῆγε A. || 5, 3. ἱππεῖς. libri ἱππέας. 5. δὲ ἐς pro δὲ ὡς BV. || 6, 6. τοὺς (Bas. τὴν) post ἀφίκωνται delendum esse, ut videtur cc sequutus, vidit Gronovius || 7, 4. ἀπέλιπε. pro κατέλιπε A. 5. ψιλοὺς pro φίλους Schmiederus. 8. Τρκαλίαν Bas. Τρκαλίδα ceterae. || 8, 4. τῶν χρημάτων. τὰ χρήματα A.

C. 20. §. 1, 4. ὡς ante ἐπὶ omittit A. || 2, 4. παρεληλυθώς. παρελθὼν A.

πυλῶν τῶν Κασπίων. τῶν δὲ ξυμφευγόντων Δαρείῳ πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστος ἀπεχώρουν, οὐκ ολίγοι δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σαῶς ἐνεδίδσαν. Ἀλεξάνδρος δὲ ὡς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἰρήσειν Δαρείον, μίνας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν Μηδίας μὲν σατράπην ἀπέδειξεν Ὁξοδάτην, Πέρσῃ ἀνδρα, ὃς ἐτύγγανε πρὸς Δαρείου ξυνελημμένος καὶ ἐν Σοῖσσις ἐργόμενος· τοῦτο αὐτῷ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλεξάνδρον. αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγε. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ πρὸς ταῖς Κασπίαις πύλαις ἐκτρατοπέδενσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ εἴσω παρήλθε τῶν πυλῶν ἔς τε οἰκούμενα ἦν. ἐπισιτισόμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ἔρημον τὴν πρόσω χώραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνον ξὺν ἱππεύσιν τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

21. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατοπέδου Βαριστάνης, Βαβυλώνιος ἀνὴρ, τῶν γνωρίμων, καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μαζαίου παίδων. οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε, χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευγόντων ἱππέων, καὶ Βῆσπος ὁ Βακτριῶν σατράπης καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραγῶτων καὶ Δράγγων σατράπης ξυνεληφότες εἶεν Δαρείον. ταῦτα ἀκούσας Ἀλεξάνδρος ἐτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ, τοὺς ἐταίρους μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουροτάτους ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς προνομῆς ἐπαλθεῖν. ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολιπομένοις ἐπιστήσας Κράτερῳ προστάττει ἐπισθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα. οἱ δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὄπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν σιτία. ἐλθὼν δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας ὀλίγον χρόνον ἀναπαύσας τὸν στρατὸν αὐτὸς ἦι ὅλην τὴν νύκτα, καὶ αἶα ἡμέρα ὑποκαινούσῃ παρῇν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω Βαριστάνης. καὶ τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε, Δαρείου δὲ περὶ ἐπύθετο αὐτὸν μὲν συνελημμένον ἄγεσθαι ἐφ' ἀρμαμαξῆς, Βῆσπον δὲ ἀντὶ Δαρείου εἶναι τὸ κράτος καὶ ἡγεμόνα ὠνομασθαι Βῆσπον πρὸς τε τῶν Βακτριῶν ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βαρβαροὶ ξυνέφευγον Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταβάζου καὶ τῶν Ἀρταβάζου παίδων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πιστοὺς εἶναι Δαρείῳ, καὶ εἶργειν μὲν τὰ γιγνόμενα οὐ δυνατοὺς εἶναι, ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς λεωφόρου ὁδοῦ ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἵεναι κατὰ σαῶς, οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσπον τοῦ ἔργου. γνωμὴν δὲ πεποιθ-

6. ἀπεχώρουν pro ἐπεχώρουν A alique Gr. et V. || 3, 3. Ὁξοδάτην pro Ὁξυδάτην Schmiederus. 5. αὐτῷ pro αὐτό Gr. nonnulli. || 4, 3. ἐπισιτισόμενος. libri ἐπισιτισάμενος. 3. αὐτόθεν pro αὐτόθι A.

C. 21. §. 1, 4. χιλιάρχης. ὁ χιλιάρχης Schmiederus. 5. Βαρσαέντης pro Βράζας idem. Βαρζαέντης Blancardus. || 2, 2. τοὺς προδρομοὺς ἱππέας. τοὺς ἱππέας τοὺς προδρομοὺς B. 3. τῶν πεζῶν omittit A. 5. ἐπὶ δὲ τοῖς pro τοῖς δὲ A. 6. ἐπισθαι additum ex A. 6. ἄγοντα. ἄγειν BV. || 3, 2. αὐτὸν pro αὐτόν Ellendtius. 4. ἦι. ἦκει A. 5. ὅθεν ἀφωρμήκει. ἐνθα ὠρμήκει A improbatum Schneidero. ἐνθεν non improbem. || 4, 1. οὐ ante κατέλαβε additum ex A. 2. περὶ ἐπύθετο pro περιεπύθετο V. 3. εἶναι pro γένεσθαι V et Gr. omnes. 8. κατὰ ante σαῶς V et Gr. omnes. omisit Vulc. 9. τοῖς ἀμφὶ Gronovius, fortasse ex cc. τοῖς ἀμφὶ vulgo et Gr. plerique.

σθαι τοὺς ξυλλαβόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα μάθοιεν, τοὺς δὲ στρατιάν τε ξυλλέγειν ὅσῃν πλείστην δύναιντο καὶ διασώζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον δὲ ἐν τῷ παρόντι ἐξηγείσθαι κατ' οἰκιοτήτά τε τὴν Δαρείου καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον ἐγίγνετο.

Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα ἐφαίνετο. 6 καὶ ἤδη μὲν ἐξέκαμνον οἱ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπποι ἐπὶ τῇ τालαιπωρία τῇ ξυνεχεῖ· ἀλλὰ καὶ ὥς ἦγε, καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν ἀφικνεῖται ἐς τινὰ κόμην, ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἐστρατοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγοντες. ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι νυκτὸς ποιῆσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμέ- 7 νον εἶη τοῖς βαρβάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους εἰ δὴ τινὰ εἰδείην ἐπιτομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ εἰδέναι μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνυδρίαν. ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ ἔφονται οἱ πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντακοσίους κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύον- 8 τας ἐπιβῆναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως ὅπως οἱ πεζοὶ ὠπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμόνα καὶ Ἀτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ τὴν ὁδὸν ἦντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προῦκεχωρήκε- 9 σαν τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τοῦτους ὥς κουφότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἐπεσθαι. αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δέιλῃν ἄγειν ἀρξάμενος δρόμῳ ἤγετο· διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίους ἐς τετρακοσίους ὑπὸ τὴν ἔω ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνόπλοις, ὥς τε ὀλίγοι μὲν τινες αὐτῶν ὥς ἀμ- 10 νυόμενοι ὥρμησαν· οἱ δὲ πολλοὶ εὐθὺς ὥς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατέιδον οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἐφευγον· καὶ οἱ τραπέντες ἐς ἀλκὴν ὀλίγων πεσόντων καὶ οὗτοι ἐφυγον. Βῆσσος δὲ καὶ οἱ ξύν αὐτῷ τέως 10 μὲν ἐφ' ἀρουμάξῃς Δαρεῖον μετὰ σφῶν ἐκόμιζον· ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώ- 11 σαντες αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐτοὶ δὲ ἐφυγον ξύν ἱππεῦσιν ἑξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων πρὶν ὀφθῆ- 12 ναι Ἀλεξάνδρῳ.

Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τοῦ Δαρείου ἐς Πέρσας ἐπέμψε, 22. θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς· σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Τρκανίων Ἀμμινάπην Παρθυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἰγυπτῶν ἐν- 23 δόντων Ἀλεξάνδρῳ μετὰ Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους

5, 2. διώκοντα pro διώκοντας Gr omnes. || 6, 2. ἐπὶ τῇ pro ὑπὸ τῇ A. || 7, 8. ὅπως V et Gr. omnes. ὥσπερ Vulc. || 8, 2. οἱ ante ἀμφὶ V et Gr. omnes. omisit Vulc. || 9, 3. ἐπιτυγχάνει pro προστυγχάνει A. τυγχάνει V et alii Gr. || 10, 3. Ναβαρζάνης pro Σατιβαρζάνης Schmiederus.

C. 22. §. 1, 4. Ἀμμινάπην pro Ἀμμινάτην AV. alii Gr. vel Ἀμμινάτην vel Ἀμινάπην. 5. Μαζάκου pro Μαζαίου secundum Gebhardum Freins- hemius ad Curt. 6, 4, 25 et ad 4, 4, 28. 5. Πυθοφάνους. ὁ Πυθοφάνους Schmiederus.

τῶν ἐταίρων ξυνετάχθη αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε καὶ Ἰρκανίοις.

2 Τοῦτο τὸ τέλος Δαρεῖω ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, μαλθακῷ τε καὶ οὐ φρονήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνέπικ-
 κες ἔργον ἀποδειξαμένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδειξασθαι, ὅτι
 3 ὁμοῦ μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παραλθεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμειῖσθαι
 πρὸς τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη. οὐκ οὐν οὐδὲ ἐθέλοντι
 ἔξην ἐτι υβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους, ἐν μείζονι κινδύνῳ ἥπερ ἐκείνοι
 4 καθεστηκότι. ζῶντι μὲν δὴ ξυμφοραὶ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυ-
 ηνέχθησαν, οὐδέ τις ἀνακωχὴ ἐγένετο ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν
 παρήλθεν· ἀλλὰ εὐθὺς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ πταίσμα
 ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθὺς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰολίᾳ εἵχοντο καὶ Φρύ-
 5 γες ἀμφοτέρω καὶ Λυδία καὶ Κᾶρες πλην Ἀλικαρνασσέων· ὀλίγον
 δὲ ὕστερον καὶ Ἀλικαρνασσὸς ἐξήρθητο, ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα
 ἔσπε ἐπὶ τὴν Κιλικίαν· ἔνθεν δὲ ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσσοῦ ἦρσα, ἵνα τὴν τε
 μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπέιδεν·
 ἐπὶ τῷδε Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ δὲ αὐτὸς
 ἐν Ἀρβήλοισι ἔφυγε τε ἐν πρώτοις αἰσχυρῶς καὶ στρατιὰν πλείστην παρ-
 6 τὸς τοῦ βαρβαρικοῦ γένους ἀπώλεσε· φυγὰς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ
 ἀρχῆς πλανώμενος, καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐς τὰ ἔσχατα
 προδοθείς, βασιλεὺς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμωτῆς ξὺν ατιμίᾳ ἀγό-
 7 μενος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλευθεὶς ἀπώλετο. ζῶντι
 μὲν Δαρεῖω τοιαῦτα ξυνήχθη· τελευτήσαντι δὲ ταγή τε ἡ βασιλικὴ
 καὶ τῶν παιδῶν ὁποῖα καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ τροφή τε Ἀλέξαν-
 δρου καὶ παιδείσεις, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. ὁπότε δὲ ἐτελεύτα
 ἐγγόνει ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

23. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολιμφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς
 ἀναλαβὼν ἐς Ἰρκανίαν προῦχώρει. κεῖται δὲ ἡ Ἰρκανία χώρα ἐν
 ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν
 ἀπείρομαι δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ πεδίον δὲ αὐτῆς καθήκει ἔσπε ἐπὶ
 τὴν μεγάλην τὴν ταύτη θάλασσαν. ταύτην δὲ ἤγει, ὅτι ταύτῃ τοὺς
 ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς τὰ τῶν Ταπούρων ὄρη
 2 ἐπύθτετο καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπούρους χειρωσόμενος. τοιγὰρ δὲ
 διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν τὴν ἐπιτομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην
 ἠγήσατο, τὸ πλείστον καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων·
 Κράτερον δὲ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν
 τοξοτῶν ἔστιν οὗς καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων ἐπὶ Ταπούρων ἔστειλεν·
 Ἐρίγνιον δὲ τοὺς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππον ἀναλαβόντα τὴν
 λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἠγείσθαι ἐκέλευσε, τὰς ἀμαξὰς καὶ τὰ
 σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον ἄγοντα.

3 Ἰπερβαλῶν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ

6. σκοπεῖν. fortasse ἐπισκοπεῖν. || 3, 1. ξυνήχθησαν. ξυνήχθησαν A. 5. Ἀλι-
 καρνασσέων. Ἀλικαρνασσαίων Gr. nonnulli ad 3. c. 5. || 4, 3. ἐνθεν δέ. vulgo
 ἐνθεν δέ. 6. τε ἐν pro τε καὶ ἐν A. 7. παντός omittit A. || 5, 2. ἐς τὰ.
 πρὸς τὰ A improbante Schneidero.

C. 23. §. 1, 4. τὸ πεδίον δέ. τῇ δὲ πεδίον A. 6. ἀμφὶ pro ἐπὶ A.
 6. et 8. Ταπούρων et Ταπούρους pro Πάγων et Πάγους Schmiederus. ||
 2, 4. αὐτοῦ pro αὐτοῦ idem.

ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τῆς Μακεδονικῆς γάλαγγος τοὺς
κουφοτάτους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς ἦι χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσ-
πορον, φύλακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαί-
νετο, ὥς μὴ τοῖς ἐπομένοις καὶ ἐκεῖνο ἐπιδόουντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες
τῶν βαρβάρων. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ στενὰ ἐν τῷ 4
πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. καὶ ἐνταῦθα
ὄντος αὐτοῦ Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρείου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρνης
ὁ Ἑρκανίας τε καὶ Παρθυαίων σατράπης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δα-
ρεῖον Περσῶν οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδοσαν σφᾶς αὐτούς.
ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας ἀνέλαβε τοὺς 5
ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόν-
τας, τοῖς δὲ Ἀγριαῖσιν ὀπισθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν
βαρβάρων, καὶ μείον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπῆλλάγησαν.

Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν προῆι ὡς ἐφ' Ἑρκανίας εἰς Ζαδράκαρτα, πό- 6
λιν Ἑρκανίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κράτερον ξυνέμιξαν αὐτῷ,
τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ ἐντετυχηότες, τὴν χώραν δὲ ὅσῃν
διαπεπορευμένοι ἦσαν τὴν μὲν βίαν, τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοι-
κούντων προσπεποιημένοι. ἐνταῦθα καὶ Ἑρίμιος ἦκε ξὺν τοῖς
σκευοφόροις καὶ ταῖς ἀμάξαις. ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος ἀφί- 7
κετο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν καὶ Ἀριοβαρ-
ζάνης καὶ Ἀρσάμης καὶ ξὺν τούτοις παρὰ τῶν ξένων τῶν ξὺν Δα-
ρεῖῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφραδάτης ὁ Ταπούρων σατράπης. Αὐτο-
φραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀπέδωκεν. Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς
παῖδας ἅμα οἱ ἐν τιμῇ ἦγε, τὰ τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν 8
ὄντας καὶ τῆς ἐς Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα. τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλ- 9
λῶν δεδομένοις σπείσασθαι σφισιν ὑπὲρ τοῦ παντός ξενικοῦ ἀπεκρί-
νατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι πρὸς αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδι-
κὴν γὰρ μεγάλα τοὺς στρατευομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς
βαρβάροις παρὰ τὰ δόγματα τὰ Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἦκειν ξύμ-
παντας καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ χρῆ-
σθαι ὃ τι καὶ βούλοιο ἢ σώζεσθαι ὅπῃ δύναιντο. οἱ δὲ ἐπιτρέ- 9
πιν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμπέμ-
πειν τε ἐκέλευον τὸν ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἀσφαλῶς διακομισθῆεν
παρ' αὐτόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. καὶ Ἀλέ-
ξανδρος πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέρρου καὶ Ἀρτάβαζον παρ' αὐτούς.

Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπ- 21.
ασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τὴν Κοίνου καὶ
Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεις καὶ τοὺς ἱπ-
πακοντιστάς· ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακοντισταὶ ἦσαν τάξεις. ἐπιλ- 2
θὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας τῶν Μάρδων πολλοὺς μὲν ἀπεκτει-
νεν αὐτῶν φεύγοντας, οὗς δὲ τινὰς ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, πολλοὺς
δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις χρόνου ἐμβεβλήκει ἐς τὴν
γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ διὰ τε δυσχωρίαν καὶ ὅτι πένητες οἱ Μάρ-

4, 3. Φραταφέρνης pro Φραδαφέρνης Schmiederus. 4. ἄλλοι additum ex A. ||
7, 2. Ἀριοβαρζάνης pro Ἀριβαρζάνης AB. || 8, 7. καὶ post ὃ τι additum
ex A. || 9, 4. ἐλέγοντο. ἐλεγον A.

C. 24. §. 2, 4. χρόνου. libri χρόνω. 5. γῆν. χώραν A.

δοι καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενία ἦσαν. οὐκ οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἂν ποτε δέισαντες, ἄλλως τε καὶ προκεχωρηκότα ἤδη ἐς τὸ
 3 πρόσω, ταύτῃ μᾶλλον τι ἀνύλακτοι ἠλίσκοντο. πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ
 εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον, ἃ δὴ ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπτόμα αὐτοῖς ἐν
 τῇ χώρᾳ ἐστίν, ὡς πρὸς ταῦτά γε οὐχ ἦξοντα Ἀλέξανδρον. ἐπεὶ δὲ
 καὶ ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέ-
 δωσαν καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατρα-
 πην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Αὐτοφραδάτην, ὄνπερ καὶ Ταπούρων.

4 Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ ὠρμήθη ἐς
 τῶν Μάρδων τὴν γῆν κατέλαβε τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους
 ἦκοντας καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέα Λαρεῖον
 ἐπρέσβευον, Καλλικρατίδαν τε καὶ Παύσιππον καὶ Μόνιμον καὶ Ονό-
 μαντα, καὶ Ἀθηναίων Δρωπίδην. τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν φυ-
 λακῇ εἶχε. τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς οὔτε τοῦ κοι-
 5 νοῦ τῶν Ἑλλήνων μετείχον, ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι οὐκ ἀπει-
 κότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βασιλέα σφῶν πρεσβεύοντες. ἀφῆκε
 δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὅσοι πρὸ τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμ-
 μαχίας τῆς πρὸς Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφόρουν,
 καὶ Καλχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε· τοὺς δὲ ἄλ-
 λους ξυστρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν
 αὐτοῖς Ἀνδρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς καὶ ἐνδηλος ἐγεγόνει οὐ
 φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

25. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἦγεν ὡς ἐπὶ Ζευδράκαρτα, τὴν μεγί-
 στην πόλιν τῆς Ὀρμανίας, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια τοῖς Ὀρμανίοις ᾗ.
 καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς
 ὡς νόμος καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγεν·
 ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὄρια καὶ Σουσίαν, πόλιν τῆς Ἀρείας,
 2 ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ἦκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀρείων σατραπῆς. τοῦ-
 τῷ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμπέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν
 ἐταίρων, δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππακοντιστῶν ἐς τεσσαράκοντα, ὡς ἔχοι
 φύλακας καθιστάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρείους
 πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν παράδοον.

3 Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινές, οἱ ἡγγέλ-
 λον Βῆσσον τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν
 φοροῦντα Ἀραξέρῃην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσσου καὶ βασιλέα γά-
 σκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκ-
 τρα διαφυγόντας καὶ αὐτῶν Βακτριανῶν πολλοὺς· προσδοκᾶσθαι
 δὲ ἤξειν αὐτῷ καὶ Σκύθας ξυμμάχους.

4 Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων τὴν πᾶσαν δύναμιν ἦει ἐπὶ

4, 1. ἐνθενπερ ὠρμήθη pro ἐνθαπερ ὠρμήθη Gr. tres ad c. 21. ἐνθεν πα-
 ρωρμήθη B. ἐνθεν ὠρμηκεῖ A. 4. Καλλικρατίδαν pro Καλλιστρατίδαν AV.
 4. Ὀνόμαντα pro Ἀνόμαντα A. 5. Δρωπίδην. libri Δρωπιδην. 7. τε post
 Πέρσαις additum ex ABB. || 5, 4. Καλχηδονίων. libri Καρχηδονίων Χυλκη-
 δονίων Palmerius Exercitt p. 238 4 ἄλλους. addiderim ξένους.

C. 25. § 1, 1. Ζευδράκαρτα Ζαδράκαρτα Schmiederus. 5. πόλιν τῆς
 Ἀρείας ABBV. πόλιν τοῖς Ἀρείοις Vulc. 6. ἦκε pro ἦκεν Ellendtius. || 2, 4.
 τοῦ μὴ ABBV. τοῦ μηδέν Vulc. || 3, 1. ἡγγελλον pro ἡγγελον Ellendtius.
 3. φοροῦντα. Ἀραξέρῃην distinguebatur ante Ellendtium. φοροῦντα, καὶ
 Ἀραξέρῃην καλεῖσθαι Bas.

Βάκτρων, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μεγέλαου παρ' αὐτὸν ἀγίκητο ἐκ Μηδίας, ἔχων τοὺς τε μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσσαλῶν τοὺς ἐθέλοντας ὑπομείναντας καὶ τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἀρχὴν τετελευτήκει ἤδη τόσῳ. ἴοντι δὲ Ἀλέξανδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα ἐξηγ- 5 γέλθῃ Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων πατράπης Ἀνάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονώς, ὀπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους καὶ ξυναγὼν εἰς Ἀρτακόανα πόλιν, ἵνα τὸ βασίλειον ᾦν τῶν Ἀρείων· ἐκεῖθεν δὲ ὅτι ἐγνώκειν, ἐπειδὴν προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον κίθη- 6 ται, ἵνα ξὺν τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσπον, ὡς ξὺν ἐκείνῳ ἐπιθησόμενος ὅπῃ ἂν τύγῃ τοῖς Μακεδόσιν. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ, τὴν δὲ μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἤγεν· ἀναλαβὼν δὲ τοὺς τε ἐταίρους ἱπ- πείας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Κοῖνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ καταλιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κράτερον ἡγεμόνα σπουδῇ ἤγεν ὡς ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους, καὶ διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἐς ἑξακοσίους πρὸς Ἀρτακόανα ἦκε.

Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὡς ἐγνώ ἐγγύς ὄντα Ἀλέξανδρον, τῇ 7 δευτέρῃ τῆς ἐφόδου ἐκπλαγείς ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρατιωτῶν κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ. ὡς κἀκεῖνοι ἔμαθον προσάγοντα Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δέ, ὅσους ξυ- ναιτίους τῆς ἀποστάσεως κατέμαθε καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολιπόντας τὰς κώμας, τούτους δὲ ἄλλη καὶ ἄλλη, δεξίας τὰς διώξεις ποιησά- 8 μενος, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε· σατράπην δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κρά- 9 τερον ὑπολειμμένοις, ὁμοῦ οὖσιν ἤδη, ὡς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώ- 10 ραν ἦγε· καὶ ἀγικνεῖται ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων ᾦν. Βαρ- σαέντης δέ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἰς ὧν τῶν ξυνεπιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσίοντα Ἀλέξανδρον μαθὼν ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἔφυγε. ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰν- 11 δοὶ παρ' Ἀλέξανδρον ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλέξανδρου τῆς ἐς Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλῶτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρμενίωνος ἔμα- 26- 12 θεν Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος ὅτι προηγ- 13 γελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστὴ γε ἔφανη 14 τῆς γε φιλίας τῆς πάλαι εἶνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενιῶνά 15 τε τὸν πατέρα τὸν Φιλῶτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας Φιλῶταν· 2 16 καὶ κατηγορεῖται μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον, ἀπολογησασθαι δὲ

4, 2. Βάκτρων. Βάκτρα A ad 1. c. 11. 4. ἐθέλοντας. ἐθέλοντας Bas. 5. Νικάνωρ — τόσῳ c. 26, 3. post ἐπιβουλῆς interponenda esse suspicatur Schmiederus. || 5, 6. παρὰ pro περί AB(B)V. 7. ὅπῃ Gr. omnes. ὅποι Vulc. || 6, 7. ἐς post σταδίους e Gr. cc. additum. 7. Ἀρτακόανα. Ἀρτακόαν B. Ἀρκόανα A. || 7, 5. ἀπολιπόντας — τούτους V et Gr. tres. ἀπο- 17 18 λειοπόντας — τούτων Vulc. 8. Ἀρσάμην pro Ἀρσάκην Blancardus. || 8, 2. et 3. Ζαραγγαίων. Ἀράγγων Blancardus.

C. 26. §. 1, 1. δὲ ante καὶ τὴν cum Gr. omnibus omisum. 2. Ἀλέ- 19 20 ξανδρος. Καὶ vulgo distinguitur. 2. προηγγελμένην. προσηγγελμένην A et Bas. 5. τὸν ante Φιλῶτα habet Bas. omisit Vulc.

- αὐτὸν Φιλώταν· καὶ τοὺς ἐπιμηρυτάς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξε-
λέξαι Φιλώταν τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχους οὐκ
ἀφανέσι καὶ μάλιστα δὴ οὐ αὐτὸς Φιλώτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβου-
λὴν τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ κατα-
σιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλεξάνδρον, καίτοι δις ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁση-
3 μέραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν. καὶ Φιλώταν μὲν κατακοντισθῆναι
πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς·
ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γραμ-
ματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς τοὺς ἐν Μη-
δία, Κλέανδρον τε καὶ Σιτάλην καὶ Μενίδαν· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς
4 στρατιᾶς ἧς ἦρχε Παρμενίων τεταγμένοι ἦσαν· καὶ πρὸς τοῦτον
ἀποθανεῖν Παρμενίωνα, τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλε-
ξάνδρῳ Φιλῶτα ἐπιβουλευόντος μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ
παιδί τοῦ ἐπιβουλεύματος· τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφα-
λερὸς ἤδη ἦν περιῶν Παρμενίων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνηρημένου, ἐν
τοσαύτῃ ὧν ἀξιώσει παρὰ τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο στρα-
τευμα, μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων, ὧν πολ-
λάκις καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλε-
ξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγείτο.
27. Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀδρομένους κατὰ τὸν αὐτὸν χρό-
νον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν καὶ Πολέμωνα καὶ Αἰτταλον καὶ Σιμιάν
τοὺς Ἀμύντου ἀδελφούς, ὡς ξυμμετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβου-
λῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου κατὰ πίστιν τε καὶ ἐταιρίαν τὴν Φιλῶτα.
2 καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἢ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων, εἰς
τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φιλῶτα ἐργυν ἐς τοὺς
πολεμίους. ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελφοῖς ὑπομείνας τὴν δί-
κην καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μακεδόσι καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας·
καὶ εὐθὺς ὡς ἀπέφυγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἀφελθῆναι οἱ ἐλθεῖν
παρὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀλεξάνδρον·
3 καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν. ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν
Πολέμωνα ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ ἐτι μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω
αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. ἀλλ' ὀλίγον γε ὕστερον κώμην τινα πολιορ-
κῶν τοξευθεὶς ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύτησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ
γίνεται τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.
- 4 Ἀλεξάνδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἐταίρους ἱππάρχας δύο,
Ἡφαιστίωνα τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα
διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἐταίρων, ὅτι οὐδὲ φίλον ἂν ἠβούλετο ἓνα το-
σοῦτων ἱππέων, ἄλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ παντὸς ἱππικοῦ
κατὰ τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι, ἀφικνεῖται ἐς

3. ἐπιμηρυτάς. μνηυτάς A. || 3, 1. κατακοντισθῆναι pro προσακοντισθῆναι A.
4. Μηδία. Μηδεία Bas. 5. Μενίδαν pro Μενίδην Ellendtius. || 4, 2. Ἀλε-
ξάνδρῳ. Ἀλέξανδρος A. 4. ἐπιβουλεύματος pro βουλευματος A. 5. περιῶν
Vulc. περιῶν Bas. omittit A. 8. τῷ ante μέρει addidit Schneiderus ad
Xen. An. 7, 6, 36.

C. 27. §. 1, 3. τοὺς Ἀ. ἀδελφούς. τὸν Ἀ. ἀδελφόν A. || 3, 2. ἐτι
ante μᾶλλον omittit A. || 4, 1. ἐταίρους ἱππάρχας V et Gr. omnes. ἱπ-
πάρχας ἐταίρους Vulc. 2. Δρωπίδου pro Δροπίδου Ellendtius. 3. φίλον.
libri Φιλῶταν. φίλων Freinshemius ad Curt. 6, 9, 21. 3. ἂν deleam.

τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυνεπείλαβοντο τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ὧν τε ἐς Κύρον ὑπῆρξαν 5 οἱ πρόγονοι αὐτῶν τιμήσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτευόντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἐλευθέρους τε ἀφῆκε καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσῃ σφίσιν ᾔτησαν, οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ᾔτησαν, προσέθηκεν. ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι Δημήτριον μὲν ἓνα τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλώτα τῆς ἐπιβουλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Ἀάγου.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προίει ὡς ἐπὶ Βάκτρα τε καὶ Βῆσ- 28. σον, Δράγγας τε καὶ Γαδρωσοὺς ἐν τῇ παρόδῳ παρασητῶμενος. παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωίτους καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ' αὐτοῖς Μένωνα. ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχωίτοις. ξυμπάντα δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρία ἐπῆλθε. μαθὼν δὲ τοὺς Ἀρείους αὐτῆς ἀφεστάναι, Σατιβαρζάνου ἐς τὴν χώ- 2 ραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι διαχιλίσις, οὓς παρὰ Βῆσσου ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσῃ καὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον τῶν ἐταίρων· προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρην, τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην ξυμπεβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους. καὶ γίνεταί μᾶχῃ τοῖς ἀμφὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον πρὸς Σατιβαρ- 3 ζάνην καρτερά, οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἐριγνίῳ πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν. τότε δὴ ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι προτροπαδὴν ἔφευγον.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἦγεν, 4 ἵνα καὶ πόλιν ἐκτίσῃ καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην, ἄνδρα Πέρσῃ, τῶν δὲ ἐταίρων Νελοξένον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.

Τὸ δὲ ὄρος ὃ Καύκασος ὑψηλὸν μὲν ἐστὶν ὥσπερ τι ἄλλο τῆς 5 Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ψιλὸν δὲ πολὺ αὐτοῦ τότε ταύτῃ. μακρὸν γάρ ὄρος παρατέταται ὁ Καύκασος, ὥστε καὶ τὸν Ταύρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἶναι λέγουσι καὶ ἄλλα ὅση μεγάλα, δικεκριμένα ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπωνυμία κατὰ ἥθη τὰ ἐκάστων. ἀλλὰ ἐν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέμνινθαι πε- 6 φύκασι καὶ σίλφριον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπωρεῖτο

4, 6. Ἀριάσπας pro Ἀργιάσπας A et Bas. || 5, 5. αὐτοὶ post ὅσῃ omissum cum A. 7. Φιλώτα pro Φιλώτα Ellendtius.

C. 28. §. 1, 2. Δράγγας. Δράγας A. 2. Γαδρωσοὺς pro Δραγωγούς Gronovius. 3. Ἀραχωίτους. Ἀραχωίτας A cum plerisque Gr. eandem formam hic et paulo post Bas. 5. τὰ post ταῦτα libris deest. || 3, 1. τοῖς ἀμφὶ pro τῶν ἀμφὶ ABV. τοὺς ἀμφὶ alii Gr. 3. Ἐριγνίῳ πληγέντα pro Ἐριγνίῳ ὡς Ἐριγνίου πληγνέντος A. Ἐριγνίῳ ὑπ' Ἐριγνίου πληγέντα V et ceteri Gr. 4. δὴ pro δέ A. || 5, 2. τό γε Gr. cc. τότε Vulc. 3. παρατέταται. προπαρατέταται Bas. 6. ἥθη τὰ V et Gr. nonnulli. ἥθη τῶν multi. ἔθνη τῶν Bas. ἔθνη τὰ Vulc. || 6, 2. ὡς B. ὧν A. ὧν vel ὄν ceteri Gr.

πολλοῦς ἀνθρώποις καὶ πρόβατα πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ σιλαίῳ τὰ πρόβατα, καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλαίου αἰσθοίτο, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται καὶ
 7 τὴν ῥίζαν ἀνορύττον καὶ ταύτην κατεσθίει. ἐπὶ τῷδε ἐν Κυρήνῃ ὡς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποιμένας τῶν χωρίων ἵνα αὐτοῖς τὸ σιλαίον γύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσσουσι τὸν χώρον, τοῦ μὴδ' εἰ πελάσειεν αὐτῷ τὰ πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι εἶσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σιλαίον.

8 Βῆσπος δέ, ἔχων ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως καὶ αὐτῶν Βακτρίων ἐς ἑπτακισχιλίους καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἔφθιρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Κανκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἀπείρξων

9 Ἀλέξανδρον τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλαινεν οὐδὲν μείον, χαλεπῶς μὲν διὰ τε χιόνος πολλῆς καὶ ἐνδείας τῶν ἀναγκαίων, ἥει δὲ ὁμως. Βῆσπος δέ, ἐπεὶ ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβάς τὸν Ὠξὸν ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκαυσεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας
 10 ἀπεχώρει. εἰποντο δὲ αὐτῷ οἱ τε ἀμφὶ Σπιταμένην καὶ Ὀξυάρτην, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος. οἱ δὲ τῶν Βακτρίων ἱππεῖς ὡς φεύγειν ἐγνωκότα ἔμαθον Βῆσπον, ἄλλος ἄλλη ἐπὶ τὰ σφῶν ἕαστοι ἀπηλλάγησαν.

29. Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράπακα ἀφικόμενος καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιάν ἐς Ἀορνόν τε ἦγε καὶ Βάκτρα, αἱ δὴ μέγισταί εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτρίων χώρᾳ. καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφύδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἀκρᾷ τῆς Ἀορνου ἀπέλιπε καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἐταίρων· τοῖς δὲ ἄλλοις Βακτρίοις, οὐ χαλεπῶς προσχωρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην.

2 Αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὠξὸν ποταμὸν. ὁ δὲ Ὠξος ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Κανκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοι εἰσίν. ἐξίησι δὲ ὁ Ὠξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν καθ' Ἱνδικὰν.
 3 διαβαίνειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμὸν πάντῃ ἄπορον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἑξ' μάλιστα σταδίου, βάθος δὲ οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὖρους, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι βαθύτερος καὶ ψαμμοδὴς καὶ ῥεῦμα οὖν ἔχων, ὡς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ οὐ βεβαίως κατὰ
 4 τῆς ψάμμου ἰδρυμένα. ἄλλως δὲ καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς τόποις ἦν καὶ τριβὴ πολλὴ ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς γιγνύω-

7, 2. καὶ post ἵνα deletum cum A. 4. πελάσειεν. libri πελάσαιεν. πελάσειαν Ellendtius. || 8, 1. Περσῶν τε omittit A.

C. 29. §. 1, 2. Ἀορνον pro Ἀορνους Schmiederus. || 2, 1. ποταμὸς ante ῥέει omisum cum Gr. omnibus. 3. ὅσους γε pro ὅσους τε Ellendtius. 4. πάντων ποταμῶν Gr. omnes et fortasse V. ποταμοὶ πάντων Vulc. || 3, 1. αὐτῷ omittit A. 3. οὐδέ οὐ Bas. et Suidas in Ὠξος. 4. ἔχων addidi ex Suida. 4. πρὸς. ὑπ' idem. 5. δὴ οὐ pro δὴ οὐδέ idem. 5. κατὰ. ἐπὶ idem. || 4, 1. τόποις pro πόνοις C, Schneideri conjecturam confirmans. πόροις A.

σιν τοῦ πόρου. Ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται φοροτοῦ ἐμπληῆσαι ἐκέλευσεν ὡς ξηροτάτου καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξυρῶσαι ἀκριβῶς, τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτάς τοῦ ὕδατος. ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυρῶσθαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διβιβάσαι τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις.

Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποταμόν, τῶν τε Μακεδόνων ἐπιλέξας 5 τοὺς πρεσβυτάτους καὶ ἤδη ἀπολέμους καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντάς καταμείναντας ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. ἐκπέμπει δὲ καὶ Στασάνορα, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐς Ἀρείους, προσταξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθελοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν, αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι αὐτ' ἐκείνου Ἀρείων.

Περάσας δὲ τὸν Ὠξον ποταμὸν ἦγε κατὰ σπουδὴν ἵνα Βῆσ- 6 σον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ Δαταφέρνην πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης καὶ Δαταφέρνης, εἰ πεμφθεῖη αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ, ξυλλήφονται Βῆσσον καὶ παραδώσουσιν Ἀλέξανδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν Βῆσσον. ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων 7 ἦγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Ἀάγου ἀποστέλλει τῶν τε ἐταίρων ἱππαρχίας τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ἑξυμπαντας, πεζῶν δὲ τὴν τε Φιλῶτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀργιῶνας πάντας καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην. καὶ Πτολεμαῖος ἦει ὡς ἐτέτακτο, καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαροι σταθμοὺς δέκα ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον οὗ τῇ προτεραίᾳ ἠυλισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βαρβαροί.

Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπιταμένῃ καὶ 30. Δαταφέρνη ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδόσει τοῦ Βῆσσου. τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, προστάξας ἐπεσθαι ἐν τάξει, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην τινα, ἣν ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρατιώταις. οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακεχωρήεσαν 2 ἤδη ἐκείθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς κώμης τοὺς ἱππείας (ἦν γὰρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ πύλαι κατ' αὐτό) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον. οἱ δὲ ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην. καὶ 3 Πτολεμαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον ὀπίσω ἐπανήει· προπέμψας δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρον ὅπως χρὴ ἐς ὅπιν ἄγειν Ἀλέξανδρου Βῆσσον. καὶ Ἀλέξανδρος γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ἣ αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσσεσθαι ἐμέλλε. καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἄρμα ἤρετο 4 ἀνθ' οὗτον τὸν βασιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα οἰκτεῖον καὶ εὐεργέτην γε-

5. ἐσθύνεσθαι pro ἐνδύνεσθαι A. 7. τὸν στρατὸν pro τὴν στρατιάν A. || 5, 1. ἐπιλέξας pro ἐκλέξας ABV. ἐπλέξας B. ἐπέξας alii Gr. 4. et 5. Ἀρσάμην et Ἀρσάμης pro Ἀρσάκην et Ἀρσάκης Blancardus. Ἀρσάβην et Ἀρσάβης A. || 6, 4. καὶ ante ὀλίγη additum ex ABB. || 7, 2. σχολαίτερον pro σχολαιότερον idem. 4. ἑξυμπαντας pro ἅπαντας Gr. omnes. ὡς V et Gr. omnes. ὡς ἐς Vulc.

νόμενον Δαρειὸν τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ δήσας ἤγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε. καὶ ὁ Βῆσπος οὐ μόνω οἱ ταῦτα δοῦναι πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρειὸν οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὐρέσθαι παρ' Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτα ἐκείνα ὅσα αὐτὸς τῷ Βῆσσω ἐν τῇ πύστει ὠνείδισε. Βῆσπος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανοῦμενος. καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσπου ἀνέγραψεν· Ἀριστόβουλος δέ, τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Λαταφέρνην Πτολεμαῖω ἀγαγεῖν Βῆσπον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντας.

6 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἐν τε τῇ υπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξὸν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξοῦ πορεία ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ 7 Μαράκανδα ἤγε· τὰ δὲ ἐστὶ βασιλεία τῆς Σογδιανῶν χώρας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Τανάιν ποταμὸν προῆι. τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσὶν· ἐξίσι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς ἐς τὴν Ἰρκανίαν 8 θάλασσαν. ἄλλος δ' ἂν εἴη Τανάϊς ὑπὲρ οὗτου λέγει ὁ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τανάιν, καὶ ρεῖν μὲν ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς λίμνην ἐτι μείζω, τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τανάιν τοῦτον εἰσὶν οἱ 9 ὄρον ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξίεις ποταμὸς ὁ Τανάϊς οὗτος διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, καθάπερ ἡ κατὰ Γάδιρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέραν Γαδείρων Λίβυας τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Λιβύην αὐ καὶ τὴν Εὐρώπην διείργει, οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης τῷ Νεῖλῳ ποταμῷ διακέκριται.

10 Ἐνταῦθα ἀποσκευασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς προνομὴν κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δράσαντες τὸ ἔργον ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον καὶ πάντῃ ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρισμυρίους. καὶ ἐπὶ τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς κουφοτάτους 11 τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἤγεν. ἐνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίνοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐς τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο βαλλόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυματῖαι ἐγένοντο καὶ αὐτοὶ· Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην τοξεύεται διαμπὰς καὶ τῆς περὶ τὴν τι ἀποθραύεται αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. ἀλλὰ καὶ ὥς ἐλαβέ τε τὸ χωρίον καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφας ἀπέθανον, ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσωθῆναι ὀκτακισχιλίῳ.

5, 2. ταῖτά. libri ταῦτα. 3. πύστει pro πίστει C probante Schneidero. 5. ἀνέγραψεν pro ἀναγράφεν A. ἀνίγραψεν BB. || 6, 4. Σογδιανῶν pro Σογδιανῆς A. || 7, 1. ἐνθεν δέ. libri ἐνθένδε. 3. Ἰαξάρτην pro Ὀρξάντην Palmerius Exercitt. p. 239. || 8, 2. τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν pro τὸν ποταμὸν τὸν Σκυθικόν A. prius τὸν deerat B. 2. Σκυθικῶν. Σκυθῶν idem B. || 9, 3. ἐξίεις Gr. omnes. ἐξιών Vulc. || 10, 4. ἐπὶ τούτους pro ἐπὶ τούτοις Schmiederus.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Οὐ πολλὰς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέ- 1.
σβεις παρὰ τε Σκυθῶν τῶν Ἀβίων καλουμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος
δικαιοτάτους ἀνθρώπους εἰπὼν ἐν τῇ ποιήσει ἐπήνεσεν· οἰκοῦσι δὲ
ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ οὗτοι αὐτόνομοι, οὐχ ἥμισυ διὰ πενίαν τε καὶ δι-
καιότητα) καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέ- 2
ριστον ἔθνος ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. καὶ τούτοις ξυμπέμπει Ἀλέ-
ξανδρος τῶν ἐταίρων, πρόφασιν μὲν κατὰ πρεσβείαν φιλίαν ξυνθη-
σομένους, ὃ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς κατασκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε
φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νω-
μαίων καὶ ὀπλίσεως ἥτινα ἔχοντες στέλλονται ἐς τὰς μάχας.

Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Τανάϊδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν οἰκίσαι, καὶ 3
ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον. ὃ τε γὰρ χώρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαί-
νετο αὐξῆσαι τὴν πόλιν ἐπὶ μέγα καὶ ἐν καλῷ οἰκισθῆσεσθαι τῆς ἐπὶ
Σκυθας, εἰποτε ξυμβαίνοι, ἐλάσεως καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας
πρὸς τὰς καταδρομὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρβά-
ρων. ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει τε τῶν ἐς 4
αὐτὴν ξυνοικιζομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ λαμπρότητι. καὶ ἐν τού-
τῳ οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρβαροι τοὺς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς
πόλεσι σφῶν ἔχοντας στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέ-
κτειναν καὶ τὰς πόλεις ἐς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν. ξυνεπε- 5
λάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν οἱ πολλοί,
ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον, ὥστε καὶ τῶν Βακτρια-
νῶν ἔστιν οὗς σφισιν οὗτοι ξυναπέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δέισαντες Ἀλέ-
ξανδρον, εἴτε καὶ λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει δίδόντες, ὅτι ἐς ἓνα ξύλ-
λογον ἐπηγγέλκει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς χώρας
ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα, τὴν μεγίστην πόλιν, ὥς ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ
τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

C. 1. §. 1, 1. δὲ post πολλὰς omittit A. 3. ἀνθρώπους pro ἀνθρώ-
πων Gr. omnes. 4. καὶ ante οὗτοι additum ex A. 6. Σκυθικόν post
ἔθνος delevit Schmiederus. || 2, 4. νωμαίων. νομέων BV. σωμάτων A.
5. ὀπλίσεως pro ὀπλίσεων Gr. optimi et multi. || 3, 3. καὶ ἐν V et Gr. omnes.
καὶ ὅτι ἐν Vulc. || 5, 4. σφίσιν omittit A. 4. οὗτοι Gr. omnes. οὕτω Vulc.

2. Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγέλων τοῖς πεζοῖς κατὰ λόγους κλίμακας ποιεῖσθαι ὅσαι ἐκάστῳ λόγῳ ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ὀρυθηθεὶς πόλιν προὔχῳρει, ἢ ὄνομα ἦν Γάζα· ἐς γὰρ ἑπτὰ πόλεις συμπεφευγῆναι ἐλέ-
 2 γοντο οἱ ἐκ τῆς χώρας βάρβαροι· Κράτερον δὲ ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλουμένην Κυρούπολιν, ἥτις μεγίστη πασῶν καὶ ἐς αὐτὴν οἱ πλείστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων· παρήγγελλτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως καὶ τάσθαι ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι καὶ χάρακα περιβάλλεσθαι καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι προσήκον ξυμπηγνῆναι, ὡς πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κράτερον τὴν γνώμην τετραμμένοι οἱ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἀδύνατοι ὥσιν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐπω-
 3 φελεῖν· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει, γῆν' αὖτε καὶ οὐχ ὑψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς κλίμακας· οἱ δὲ σφενδονῶνται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν ἐσηκόντιζον εἰς τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἠφίετο, ὥστε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βελῶν ἐγυμνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχεῖα δὲ ἡ πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἡ ἀνάβασις τῶν Μακεδόνων ἢ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίνετο.
 4 τοὺς μὲν δὴ ἄνδρας πάντας ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον· γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λεῖαν διήρπασαν· ἐνθεν δὲ εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν ἀπ' ἐκείνης πόλιν ὠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς ἀλόντας τὰ αὐτὰ ἐπραξεν· ὁ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἶλεν.
 5 Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις, προστάξας παραρρυλάττειν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἅλωσιν αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ μακροῦ ἐφόδον, εἰ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι αὐτῷ διώκων γίνωνται· καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως ὅπως εἰκασε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν
 6 ἱππέων· οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὐπω ἐαλωκυίας πόλεις ἔχοντες τῶν βαρβάρων, ὡς καπνόν τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης καὶ τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυγόντες αὐτάγγελοι τῆς ἁλώσεως ἐγένοντο, ὡς τάχους ἕκαστοι εἶχον ἄθροοι ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στίχθος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον καὶ κατεκόπησαν οἱ πλείστοι αὐτῶν.
3. Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις ἐλὼν τε καὶ ἔξανδραποδισάμενος ἦει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν τὴν Κυρούπολιν· ἢ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἥπερ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ πλείστου καὶ μαχμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην συμπεφευγότες οὐχ ὥσάντως ραδίᾳ ἐξ ἐφόδου

C. 2. §. 2, 2. ἥπερ pro ὥπερ ABV. 2. μεγίστη iidem. μεγίστην Vulc. 5. προσήκον addunt Gr. deteriores. 7. ταύτης. βάρβαροι V et Gr. deteriores. || 3, 6. μὲν ὑπὸ Gr. omnes ad l. c. 22. ἀπὸ Vulc. || 4, 1. οὕτως. οὕτοι ABB. 1. ἐξ pro πρὸς iidem 3. ἐνθεν δέ. vulgo ἐνθενδε. || 5, 4. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 4. οἱ δὲ Gr. omnes. omisit Vulc. 6. οὕτως iidem. omisit Vulc. || 6, 3. τινες καὶ pro τινες A.

ἐλεῖν τοῖς Μακεδόσιν ἐγίνετο. ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων τῷ
 τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος καὶ κατὰ
 τὸ αἰὲ παραρρήγνυμιον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ 2
 ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῆς πόλεως χεῖμαρρος
 ὦν διέρχεται, ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχε-
 σιν, ἀλλ' οἷους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδύναι ἐς
 τὴν πόλιν, ἀναλαβὼν τοὺς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς ὑπασπιστάς
 καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγρίῳνας, τετραμμένων τῶν βαρβάρων
 πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτῃ προσμαχομένους λανθάνει κατὰ
 τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν· ἀναρ- 3
 ρήξας δὲ ἐνδοθεν τῶν πυλῶν αἱ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν δέχεται
 καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας εὐπετῶς. ἐνθα δὴ οἱ βάρβαροι ἐρομέ-
 νην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὁμως
 ἐτράπησαν· καὶ γίνεται προσβολὴ αὐτῶν καρτερά· καὶ βάλλεται λί-
 θω αὐτὸς Ἀλέξανδρος βιαίως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα καὶ
 Κράτερος τοξεύματι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἡγεμόνων· ἀλλὰ καὶ ὡς
 ἐξέωσαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους. καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ 4
 τείχος προσβεβληκότες ἐρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων αἰ-
 ροῦσιν. ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει τῆς πόλεως ἀπέθανον τῶν
 πολεμίων μάλιστα ἐς ὀκτακισχιλίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ
 πάντες ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνεληλυθότες)
 καταφεύγουσιν ἐς τὴν ἄκραν. καὶ τοὺτους περιστρατοπεδεύσας Ἀλέ-
 ξανδρος ἡμέρα μῖα ἐφροῦρησεν· οἱ δὲ ἐνδεία ὕδατος ἐνεχείρισαν
 σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ.

Τὴν δὲ ἐβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, Πτολεμαῖος μὲν λέγει 5
 ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστόβουλος δὲ ὅτι βία καὶ ταύτην
 ἐξείλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτο-
 λεμαῖος δὲ κατανεῖμαι λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ καὶ
 διδεδμένους κελῦσαι φυλάττεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττηται
 αὐτός, ὡς μηδένα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν πραξάντων.

Ἐν τούτῳ δὲ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιὰ ἀφικνεῖται 6
 πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ταναΐδος, ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ
 αὐτῶν ὅτι ἐστὶν οἱ καὶ τῶν ἐπ' ἐκείνα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ'
 Ἀλεξάνδρου ἀφεστᾶσιν, ὡς εἰ δὴ τι λόγου ἂν ἄξιον νεωτερίζοιτο,
 καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι. καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην
 δὲ ἀπηγγέλθη ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας ἐν τῇ ἄκρᾳ
 πολιορκοῦσιν. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μὲν τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην 7
 Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μινέδημον καὶ Κάρανον, ἱππέας μὲν
 ἔχοντας τῶν ἐταίρων ἐς ἐξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους,
 ὧν Κάρανος ἡγείτο, πεζοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους πεντακοσίους·
 ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἐρμηνέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον
 τὸν Φαρνούχην, ἐμπειρώς δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτῃ βαρβάρων
 ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δεξιὸν φαινόμενον.

2, 2. χεῖμαρρος Bas. χεῖμαρρους Vulc. 7. προσμαχομένους AB¹⁵. προμαχομέ-
 νους Vulc. 8. τὸ πρῶτον. κατὰ τὸ πρῶτον A. || 3, 3. εὐπετῶς. ἐντός Bas. || 4, 5. πεν-
 τακισχιλίους pro ὀκτακισχιλίους ABB. 5. μαχίμους additum ex A. || 6, 6. Μαρα-
 κάνδοις pro Παρκιάνδοις Blancardus. || 7, 2. ἱππέας. libri ἱππεῖς. 3. ἐς ἐξή-
 κοντα pro ὡς ἐξήκοντα Gr. omnes. 6. τὸν Φαρνούχην Gr. cc. omittit Vulc.

4. Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἦν ἐπενόει τειχίσας ἐν ἡμέραις εἴκοσι καὶ
 ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν
 προσοικούντων βαρβάρων ἐθελοντῆς μετέσχε τῆς ξυνοικίσεως καὶ τι-
 νας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη
 ἦσαν, θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ καὶ ἀγῶνα ἵππικόν τε καὶ
 γυμνικὸν ποιήσας, ὡς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἑώρα τοὺς Σκύθας ἀπὸ
 2 τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτοξεύοντες ἐς τὸν ποταμὸν ἑωρῶντο,
 οὐ πλατὺν ταύτη ὄντα, καὶ τινα καὶ πρὸς ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου
 βαρβαρικῶς ἐθρασύνοντο, ὡς οὐκ ἂν τολμήσαντα Ἀλέξανδρον ἀψα-
 σθαι Σκυθῶν ἢ μαθόντα ἂν ὁ τιπερ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ
 τοῖς Ἀσιανοῖς βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει διαβαί-
 3 νειν ἐπ' αὐτοὺς καὶ τὰς διφθέρας παρεσκευάζειν ἐπὶ τῷ πόρῳ. θυο-
 μένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερὰ οὐκ ἐρίγγετο· ὁ δὲ βαρῶς μὲν
 ἔφερεν οὐ γιγνομένων· ὁμοῦ δὲ ἐκαρτέρει καὶ ἔμενε. ὡς δὲ οὐκ
 ἀνίσταν οἱ Σκύθαι, αὐθις ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο· καὶ αὐτὸς ἐκ κίνδυ-
 νον αὐτῷ σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρείτ-
 τον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ κατεστραμμένον ξύμπασαν
 ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλωτα εἶναι Σκύθαις, καθάπερ Δαρεῖος ὁ
 Ξέρξου πατὴρ πάλαι ἐγένετο. Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ
 ἐκ τοῦ θείου σημαίνόμενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει
 ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος.

4. Ὁ δέ, ὡς αἱ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμέναι ἦσαν ἐπὶ τῷ
 πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος ἐφειστήκει τῷ ποταμῷ, αἱ τε μη-
 χαναὶ ἀπὸ ξυνθήματος ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας
 ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καὶ ἔστιν οὐ αὐτῶν ἐιτρούσκοτο ἐκ τῶν βελῶν, εἰς
 δὲ δὴ διὰ τοῦ γέροντος τε καὶ τοῦ θώρακος διαμπὰξ πληγαῖς πίπτει
 ἀπὸ τοῦ ἵππου, οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν πρὸς τε τῶν βελῶν τὴν διὰ
 μακροῦ ἄφεισιν καὶ ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευτήκει, καὶ ὀλίγον
 5 ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς ὄχθης· Ἀλέξανδρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ
 βέλη ἰδὼν ὑπὸ σαλπίγγων ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἡγούμενος· εἴ-
 πετο δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἄλλη στρατιά. πρῶτον μὲν δὴ τοὺς τοξότας
 καὶ σφενδοήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν ἐκέλευσεν
 ἐς τοὺς Σκύθας, ὡς μὴ πελάζειν αὐτοὺς τῇ φύλαγγι τῶν πεζῶν ἐκ-
 6 βαινοῦσῃ πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ διαβῆναι πᾶσαν. ὡς δὲ ἀθρόοι ἐπὶ
 τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο, ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν
 ἡπαρχίαν τῶν ξένων καὶ τῶν σαρισσοφόρων ἵλας τέσσαρας· καὶ
 τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιῦππεύοντες ἐβαλ-
 λὸν τε πολλοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον. Ἀλέξαν-
 δρος δὲ τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἄλλους ψι-
 λούς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν, ἀναμίξας τοῖς ἵππεσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς

C. 4. §. 1, 4. ἡδη ἦσαν. c. IV. Θύσας vulgo distinguitur. || 2, 3. τολ-
 μήσαντα Bas. τολμήσοντα Vulc. || 3, 7. Σκύθαις. Σκυθῶν A. 8. τὰ — σημαί-
 νόμενα. τοῦ σημαίνόμενου AB. et Bas. || 4, 1. διφθέραι. ἄσκοι margo C.
 1. αὐτῷ deest A. 3. παριππεύοντας pro περιππεύοντας ABRV. 4. ὄχθῃ·
 καὶ distinguebatur ante Ellenditium. 6. ἀπὸ τοῦ A et vulgo. ἀπὸ τῆς ce-
 teri Gr. 6. ἐξεπλάγησαν Vulc. et, ut videtur, A. ξυνεπλάγησαν cum Bas.
 ceteri Gr. ξυνεξεπλάγησαν Schneiderus. || 5, 4. τε καὶ ἐκτοξεύειν pro καὶ
 τοξεύειν A. || 6, 5. αὐτοὶ δὲ pro καὶ αὐτοὶ A. αὐτοὶ καὶ B. solum αὐτοὶ
 Gr. nonnulli.

Σκύθας. ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν 7
τε ἑταίρων τρεῖς ἵππαρχίας καὶ τοὺς ἵππακοντιστάς ξύμπαντας· καὶ
αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέβαλεν ὀρθαίαις ταῖς
ἵλαις. οὐκ οὐν ἔτι οἱοί τε ἦσαν ἐξελίσσειν τὴν ἵππασίαν ἐς κύκλους,
ὥς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ
οἱ ψιλοὶ ἀναμειγμένοι τοῖς ἵππεῦσι, καὶ οὐκ ἦν τὰς ἐπιστροφὰς
ἀσφαλεῖς ποιῆσθαι. ἐνθα λαμπρὰ ἤδη φυγὴ τῶν Σκυθῶν ἦν· καὶ 8
πίπτουσι μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ εἰς τῶν ἡγεμόνων, Σατράκης,
ἐάλωσαν δὲ ἐς ἑκατὸν καὶ πετήκοντα. ὥς δὲ ἡ δίωξις ὀξεῖά τε
καὶ διὰ καύματος πολλοῦ τάλαιπῶρος ἐρίγνετο, δῆρι τε ἡ στρατιὰ
πᾶσα εἶχετο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐλαύνων πίνει ὅποιον ἦν ὕδωρ
ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ, ρεῦμα ἀθρόον κα- 9
τασκηπτει αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ
πάντων Σκυθῶν ἐγένετο· εἰ δὲ μή, δοκοῦσιν ἂν μοι καὶ πάντες δια-
φθαρῆναι ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ σῶμα ἔκαμε. καὶ αὐ-
τὸς ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθὼν ἐκομίσθη ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον.
καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία Ἀριστάνδρῳ.

Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως 5.
αὐτῶν ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ τῶνπραχθέν-
των ἐς ἀπολογίαν ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυ-
θῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ' ἄρπαγὴν ληστρικῷ τρόπῳ σταλέντων, καὶ
αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. καὶ τοῦτω φιλόφρονος
ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξίεναι καλὸν αὐτῷ
ἐφαίνετο, οὔτε κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπιξίεναι.

Οἱ δὲ ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι Μακεδόνες 2
προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμένους τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐ-
τὸν ἐπικδραμόντες ἀπέκτεινάν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὗς καὶ ἀπώ-
σαντο ξύμπαντας, καὶ αὐτοὶ ἀπαθείς ἀπεχώρησαν ἐς τὴν ἄκραν. ὥς 3
δὲ καὶ οἱ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσάγον-
τες Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει τῆς ἄκρας,
αὐτὸς δὲ ὥς ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδιανῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ
καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ στρατηγοὶ σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν
ἐπὶ τε τὰ ὄρια τῆς Σογδιανῆς ξυνέειποντο ὑποχωροῦντι καὶ εἰς τοὺς
Νομάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυνεσβάλλουσιν. ἐνθα δὴ 4
προσλαβὼν ὁ Σπιταμένει τῶν Σκυθῶν ἵππεων ἐς ἐξακασίους προσ-
επήρθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυθικῆς δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς
Μακεδόνας· παραταξάμενος δὲ ἐν χωρίῳ ὁμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς
Σκυθικῆς ὑπομῖναι μὲν τοὺς πολεμίους ἢ αὐτὸς ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν
οὐκ ἠθέλε, περιῦπεύων δὲ ἐτόξενεν ἐς τὴν φάλαγγα τῶν πεζῶν. καὶ 5
ἐπιλαυνόντων μὲν αὐτῷ τῶν ἀμφὶ Φαρνούχην ἔφευγεν εὐπετῶς, οἷα

7, 6. τοῖς ἵππεῦσι· καὶ οὐκ ἦν προ τοῖς ἵππεῦσιν οὐκ εἶων A. || 8, 2. αὐ-
τῶν additum ex A. || 9, 3. εἰ δὲ μή. οἱ δὲ μὴν Schmiederus, 4. Ἀλεξάν-
δρῳ. malim Ἀλέξανδρος.

C. 5. §. 1, 1. τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν pro τοῦ βα-
σιλέως Σκυθῶν A. 7. καιρὸν Bas. vulgo καιροῦ. || 3, 4. ὥς ἐς τὰ βασί-
λεια. fortasse ὥς ἐπὶ τὰς ἐσχατίας. 5. στρατηγοὶ additum ex A. || 4, 2.
προσεπήρθη. malim ἐπήρθη. 3. μὴ ante δέξασθαι BV et Bas. omittunt
ceteri Gr. cc. || 5, 2. μὲν post ἐπιλαυνόντων omnes Gr. omittit Vulc.
2. αὐτῷ pro αὐτοῖς A.

δὴ ὠκυτέρων τε αὐτοῖς ἐν τῷ τότε καὶ ἀκραιότερων ὄντων τῶν ἵππων, τοῖς δ' ἄμφι Ἀνδρόμαχον ὑπὸ τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα χιλοῦ ἀπορίας κενάκωτο ἡ ἵππος· μένουσι δὲ ἡ ὑποχωροῦσιν
 6 ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι. ἐνθα δὴ πολλῶν μὲν τιτρωσκομένων ἐκ τῶν τοξευμάτων ἐστὶ δ' ὧν καὶ πιπτόντων ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον τάξαντες τοὺς στρατιώτας ἀνεγώρουν ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πολυτίμητον, ὅτι νάπος ταύτῃ ἦν, ὡς μὴτε τοῖς βαρβάροις εὐπετές ἐτι εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτοὺς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ ὠφέλιμώτεροι ὧσι.

7 Κάρανος δὲ ὁ ἱππάρχης οὐκ ἀνακονώσας Ἀνδρומάχῳ διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὥς ἐς ἀσφαλὲς ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ φοβερὰ τε καὶ οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ ἐς τὸν ποταμὸν
 8 ἐσθασίς κατὰ κρημνίδας τὰς ὄχθας. καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι τὴν ἀμαρτίαν τῶν Μακεδόνων αὐτοῖς ἵπποις ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον. καὶ οἱ μὲν τῶν ἤδη διαβεβηκότων καὶ ἀποχωροῦντων εἶχοντο, οἱ δὲ τοὺς διαβαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνείλουν ἐς τὸν ποταμὸν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐξετόξευον ἐς
 9 αὐτοὺς, οἱ δὲ τοῖς ἐτι ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο, ὥστε ἀπορία πάντοθεν ξυνεχόμενοι οἱ Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ ποταμῷ ξυμφύγουσιν οὐ μεγάλην. καὶ περιστάντες αὐτοὺς οἱ Σκύθαι τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμίνῃ ἱππεῖς ἐν κύκλῳ πάντας κατετόξευσαν· ολίγους δὲ ἠδραποδίσαντο αὐτῶν, καὶ τοὺτους πάντας ἀπέκτειναν.

6. Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρα τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς διαφθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων οἱ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγέροντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ· ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγεμονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὥς οὐκ ἐμπείρως ἔχοντα ἐργῶν πολεμικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς βαρβάρους μᾶλλον τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἐσταλμένον, τοὺς δὲ Μακεδόνας τε εἶναι καὶ ἐταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ καὶ Κάρανον καὶ Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, τὸ μὲν τι ὥς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου αὐτοὺς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν· τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ θεινῷ οὐκ ἐθειλήσαντας, εἰ δὴ τι πταισίειαν, μὴ ὅσον κατ' ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτοῦς, ἀλλὰ καὶ ὥς τὸ πᾶν αὐτοὺς κακῶς ἐξηγησαμένους. ἐν τούτῳ δὴ τῷ θορύβῳ τε καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατακόψαι πάντας, ὥστε ἱππέας μὲν οὐ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα ἀποσώθῃναι, πεζοὺς δὲ ἐς τριακοσίους.

3 Ταῦτα δὲ ὥς ἡγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἤλγησέ τε τῷ πάθει τῶν

4. Ἀνδρόμαχον pro Ἀριστόμαχον Palmerius Exercitt. p. 239. || 7, 2. ἐς ἀσφαλὲς pro ἀσφαλὲς A. ἀσφαλῶς BV. 4. ἡ ἐς τὸν ποταμὸν ἐσθασίς. ἡ ἐσθασίς ἢ ἐς τὸν ποταμὸν Bas. || 8, 3. μὲν τῶν V et Gr. omnes. μὲν αὐτῶν Vulc. 5. ἀνείλουν iidem. ἀνῆλθον Vulc. 5. ἐξετόξευον. ἐτόξευον A ad c. 4. || 9, 2. ξυνεχόμενοι. ἐχόμενοι A.

C. 6. §. 1, 2. τῶν. malim ἔστιν ὧν. 4. παραχωρεῖν Gr. omnes. παραχωρεῖν Vulc. 6. τοὺς βαρβάρους. τοῖς βαρβάροις A. || 2, 2. τὸ μὲν τι pro τὸ μὲν τοι A. 4. εἰ δὴ τι πταισίειαν Schneiderus et Ellendtius. εἰ δὴ τι πταισματος A. εἰ δὴ τι πταισαν BBV et Bas. εἰδοῖ (πταισαντος) B. εἰδοῖτες (πταισαντας) S. εἰδοῖτας πταισαντας Vulc. 7. μὲν οὐ pro μὲν μὴ A. μὲν ὑπὸ B.

στρατιωτῶν καὶ ἔγω σπουδῇ ἐλαύνειν ὡς ἐπὶ Σπιταμένην τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν βαρβάρους. ἀναλαβὼν οὖν τῶν τε ἐταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ὑπασιπιστάς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους ἤει ὡς ἐπὶ Μαράκανδα, ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο καὶ αὐτὸς πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. καὶ αὐτοὺς μὲν ἐν τρισὶν ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους τῇ τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἑω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξανδρος, οὐκ ἔμειναν, ἀλλ' ἐκλιπόντες τὴν πόλιν φεύγουσιν. ὁ δέ, ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὡς δὲ ἐπὶ τὸν χῶρον ἦκεν οὐ ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρόντων εἶπετο ἔς τε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν. ἐκεῖθεν δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν καὶ τοὺς ἐς τὰ ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων ἔκτανεν, ὅτι ξυνεπιθέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσι· καὶ ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν ὅσην ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος ἐπάρδων ἐπέρχεται. ἵνα δὲ ἀφανίζεται τῷ ποταμῷ τὸ ὕδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπ' ὅ ἐκεῖνα ἔρημος ἡ χώρα ἐστίν· ἀφανίζεται δέ, καίπερ πολλοῦ ὦν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμμον. καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται μεγάλοι καὶ ἀένναοι, ὃ τε Ἐπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων τῆς χώρας, καὶ Ἀρειος, ὅτου ἐπάνυμος ἡ τῶν Ἀρείων γῆ ἐστί, καὶ Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει. καὶ εἰσὶ ξύμπαντες οὗτοι τηλικούτοι ποταμοὶ ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστί τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμπῶν ῥέων ἐκιδίδωι ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺν ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐστί.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαριάσπα ἀφίκετο· καὶ αὐτοῦ κατέμενεν ἔς τε παρελθεῖν τὸ ἄκμαϊον τοῦ χειμῶνος. ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοιτο παρ' αὐτόν Φραταφέρνης τε ὁ Παρθυαίων σατράπης καὶ Στασάνωρ ὁ ἐς Ἀρείους ἀποπεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην συλληψόμενος, τὸν τε Ἀρσάμην δεδεδεμένον ἄγοντες καὶ Βαρζάνην, ὅτινα Βῆσσοι τῆς Παρθυαίων σατράπην κατέστησε, καὶ τινὰς ἄλλους τῶν τότε ξὺν Βῆσσω ἀποστάντων. ἦγον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπόικιλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῶν Θρακῶν στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἱ τὰ τε χρήματα ξὺν Μένητι πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. καὶ Ἀσανδρος δὲ ἐν τούτῳ ἦκε καὶ Νέαρχος, στρατιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες, καὶ Βῆσσοι τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Ἀσκληπιόδωρος ὁ ὑπαρχος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες.

Ἐνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν Ἀλέξανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κατηγορήσας τὴν Λαρείου προσδοσίαν τὴν τε ῥίνα Βῆσσου ἀποτιμηθῆναι καὶ τὰ ὅσα ἄκρα ἐκέλευ-

5, 1. τὸν ante χῶρον addidit Schmiederus. 2. ἐκ τῶν. ὡς ἐκ τῶν A. 5. ἐξηγγέλλοντο. ἤγγέλλοντο A. || 6, 1. τῷ ποταμῷ. τοῦ ποταμοῦ A. 2. ὦν ὕδατος ABB. ὄντος ὕδατος BB? ὄντος τοῦ ὕδατος P et Bas. ὄντος τοῦ ῥεύματος S et Vulc. 4. Ἐπαρδος. Ἐπαρχος B.

C. 7. §. 1, 4. Ἀρσάμην pro Ἀρσάκην Blancardus et Gron. || 2, 3. χρήματα. fortasse χρήματα τὰ. 5. Βῆσσοι — ὑπαρχος. Ἀσκληπιόδωρος τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Μένης ὁ ὑπαρχος Schmiederus. 6. ἀπὸ pro ἐπὶ A.

- σεν, αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγεσθαι, ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ Μήδιον τε καὶ
 4 Περσῶν ξυλλόγῳ ἀποθανοῦμενον. καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄγαν ταύτην
 τιμωρίαν Βησσοῦ ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὴν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρω-
 τηρίων τὴν λῶβην καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς ζήλον τοῦ
 Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ πλοῦτου καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους
 βασιλείας οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως, ἐσθιῆτά τε ὅτι
 Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πατρίου Ἡρακλείδης ὦν με-
 τέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ, καὶ τὴν κίδαριν τὴν Περσικὴν τῶν νενικη-
 μένων ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάσαι ἐφόρει ἀμειψαί οὐκ ἐπηδέσθη,
 5 οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ. ἀλλ' εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου με-
 γάλα πράγματα ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι ὡς οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη
 καρτερόν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανής, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δὴ τις
 διευτυχίῃ ἐτι μᾶλλον ἢ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς
 τῇ Ἀσίᾳ, καθάπερ οὖν ἐπενόει ἐκείνος, ἐκπεριπλέυσας κατάσχει, οὐδὲ
 εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην, τούτων οὐδὲν
 τι ὄφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταύτῳ ὑπάρχῃ
 τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα, ὡς δοκεῖ, πράγματα πράττειν.
 8. Ἐνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτον τοῦ Δρωπίδου πάθημα καὶ τὴν Ἀλε-
 ξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ ὀλίγον ὕστερον ἐπράχθη, οὐκ
 ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι. εἶναι μὲν γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διο-
 νύσου Μακεδόσι καὶ θύειν Διονύσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον·
 2 τὸν δὲ τοῦ Διονύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμειλῆσαι λέγουσι, Διοσκού-
 ροιν δὲ θύσαι, ἐξ ὅτου δὴ ἐπιγραφθέντα τοῖν Διοσκούροιν τὴν θυ-
 σίαν· πόρρω δὲ τοῦ ποτου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν πότων
 ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νεωτέριστο) ἀλλ' ἐν γε τῷ
 πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροιν λόγους γίνεσθαι, ὅπως ἐς Δία
 3 ἀνῆρέχθη αὐτοῖν ἡ γένεσις ἀγαιριθεῖσα Τυνδάρειω. καὶ τινος τῶν
 παρόντων κολακεία τῇ Ἀλεξάνδρου, οἳοι δὴ ἄνδρες διέφθεράν τε
 αἰὶ καὶ οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν αἰὶ βασιλέων πρά-
 γματα, κατ' οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάν-
 δρου ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν Κάστορα. οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ
 Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ· ἀλλὰ τὸν φθόνον γὰρ ἐμποδῶν
 ἴστασθαι τοῖς ζῶσι τὸ μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυ-
 νόντων γίνεσθαι.
 4 Κλείτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάσαι ἤδη ἀχθόμενον τοῦ τε Ἀλε-
 ξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει καὶ τῶν κολακευόν-
 των αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παρο-
 ξυνόμενον οὐκ ἔαν οὔτε ἐς τὸ θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε τὰ τῶν πάσαι
 5 ἡρώων ἔργα ἐκφραυλίζοντας χάριν ταύτην ἄχαριν προστιδέσθαι Ἀλε-
 ξάνδρῳ. εἶναι γὰρ οὖν οὐδὲ τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω τι μεγάλα καὶ
 θαυμαστά ὡς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὐκ οὐκ μόνον γε καταπρᾶξαι αὐτὰ,

4. δὲ ἐς. δὲ ὡς A. 4. Ἐκβάτανα. βάτανα Gr. quidam. || 4, 4. πλοῦτου. ὄγκου Vulcanius aut Stephanus. 5. ξυνδιαιτήσεως. εὐθιῆτά τε vulgo distinguunt. || 5, 3. οὔτε κατὰ. εἴτε κατὰ A.

C. 8. §. 2, 6. αὐτοῖν. αὐτοῖς A. 6. Τυνδάρειω pro Τυνδάρῳ Gr. cc. || 3, 4. ἀξιοῦν. ἀξιοῦντας A. || 4, 1. ἤδη deest A ad 3. c. 14. 4. οὔτε τὰ Vulc. coniecitque Schneiderus. οὔτε ἐς τὰ Gr. omnes. οὔτε ἐς omisso τὰ Bas. || 5. 2. γε post μόνον additum ex A.

ἀλλὰ τὸ γὰρ πολὺ μέρος Μακεδόνων εἶναι τὰ ἔργα. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον λεγθέντα. οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ εἶναι τίθεμαι ἐν τοιαύτῃ παροιμίᾳ τὸ καθ' αὐτὸν σιγῶντα ἔχειν μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακίαν πλημμελεῖν. ὥς δὲ καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα οὐδὲ θαυμαστά Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν, χαρίζομενοι καὶ οὗτοι Ἀλέξανδρῳ, τὸν Κλεῖτον ἤδη, οὐκέτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα, πρεσβεῦειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ τοῦτου ἔργα, παροινῶντα ἤδη τὸν Κλεῖτον, τὰ τε ἄλλα καὶ πολλὰ εἶναι ἐξονειδίζοντα Ἀλέξανδρῳ ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα ἐσώθη, ὅποτε ἡ ἵππομαχία ἢ ἐπὶ Γρανικῷ ξυνεστήκει πρὸς Πέρσας· καὶ 7 δὴ καὶ τὴν δεξιὰν τὴν αὐτοῦ σοβαρῶς ἀνατείναντα, αὐτὴ σε ἡ χεὶρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἐσώσε. καὶ Ἀλέξανδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλεῖτου τὴν παροιμίαν τε καὶ ὕβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτόν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων. Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνέναι ὕβριζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα ἀνακαλῶν τοὺς ὑπα- 8 σπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος ἐς ταῦτά ἔφη καθεστῆκεναι Δαρεῖω, ὅποτε πρὸς Βῆσσον τε καὶ τῶν ἀμὰ Βῆσσον ξυλληφθεὶς ἤγειτο οὐδέ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλείως. οὐκ οὐν ἔτι οἴους τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν τοὺς ἐταίρους, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγῃν ἀρπάσαι λέγουσι τῶν σωματοφυλάκων τινὲς καὶ ταύτῃ παῖσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ σάρισσαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ ὅθεν μὲν ἡ παροιμία ὠρμήθη οὐ 9 λέγει· Κλεῖτου δὲ γενέσθαι μόνου τὴν ἀμαρτίαν, ὃν γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐτόν ὡς διαχρησόμενου ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχος τε καὶ τὴν τάφρον τῆς ἄκρας, ἵνα ἐγένετο πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Ἀγροῦ τοῦ σωματοφύλακος· οὐ καρτερήσαντα δὲ ἀναστρέψαι αὐθις καὶ περιπετῇ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι, καὶ φάναι ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσσει ἀποθανεῖν.

Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βασιλέα τὸν αὐ- 9 τοῦ μεγαλωστί μέμφομαι· Ἀλέξανδρον δὲ τῆς συμφορᾶς οἰκτείρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἡττημένον ἐπέδειξεν αὐτόν, ὅφ' ὅτων δὴ καὶ τοῦ ἐτέρου οὐκ ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονοῦντα ἐξηγῆσθαι, ὀργῆς τε καὶ παροιμίας. ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὐ ἐπαινῶ Ἀλεξάν- 2 δρου ὅτι παραντίκα ἐγνώσχετον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ λέγουσιν εἰσὶν οἱ τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι ἐρείσας τὴν σάρισσαν πρὸς τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ, ὥς οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν ἀποκτείναντι φίλον

6, 3. ἑαυτοῦ ABB. αὐτοῦ Bekkeri Anecd. p. 139. ἑαυτῷ Vulc. 5. ἔργα· παροινῶντα ἤδη τὸν Κλεῖτον τὰ τε vulgo distinguunt. 7. ξυνεστήκει Ellendtius ad 5, 11, 5. || 7, 1. καὶ δὴ καὶ pro καὶ δὴ A. 5. ξυμπινόντων pro ξυμπάντων A. || 8, 4. οὐδέ τι A. οὐδὲν ceteri. 4. ἦν Gr. omnes. unus tamen ὄν. ἔχειν Vulc. || 9, 2. μόνου pro μόνον ABB ad 2 c. 9. 3. ἀπαχθῆναι pro ἐπαχθῆναι A.

C. 9. §. 1, 2. μεγαλωστί pro μεγάλως τι hic et §. 6. Gronovius. || 2, 2. λέγουσιν. λέγοντες BV. deinde εἰσὶν οἱ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου Ευγγραφάντων Vulcanius. 3. τὸν Ἀλέξανδρον pro τὰ Ἀλεξάνδρου Gronovius.

3 αὐτοῦ ἐν τῷ οἴῳ. οἱ πολλοὶ δὲ συγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελθόντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτὸν τε τὸν Κλεῖτον ὀνομαστί ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλείτου μὲν ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀναθρηψαμένην, Λανίκην τὴν Δρωπίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα αὐτῇ
4 τροφεῖα ἀποτετικῶς εἴη ἀνδρωθεῖς, ἢ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἐπέιδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς αὐτὸς αὐτοχειρία ἔκτεινε· φονέα τε τῶν φίλων οὐ διαλείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἅσιτόν τε καὶ ἄποτον καρτερεῖν ἔσπετο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδὲ τὴν ἄλλην θεραπείαν θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.

5 Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάντεων τινες μῆνιν ἐκ Διονύσου ᾗδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἢ τοῦ Διονύσου. καὶ Ἀλεξάνδρος μόγις πρὸς τῶν ἐταίρων πεισθεὶς σίτου τε ἤγατο καὶ τὸ σῶμα καλῶς ἐθεράπευσε· καὶ τῷ Διονύσῳ τὴν θυσίαν ἀπέδωκεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ ἄκοντι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θεοῦ μᾶλλον τι ἢ τὴν αὐτοῦ
6 κακότητα ἀναφέρεισθαι τὴν ἔμφροσιν. ταῦτα μεγαλωστὶ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου. τὸ μῆτε ἀπαυθαδιᾶσασθαι ἐπὶ κακῷ, μῆτε προστάτην τε καὶ ξυνήγορον κακίονα ἐτι γενέσθαι τοῦ ἀμαρτηθέντος, ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄνθρωπόν γε ὄντα.

7 Εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἐλθεῖν μὲν παρ' Ἀλεξάνδρου κληθέντα, ὡς παραμυθησόμενον· εὐρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα ἐπιγέλασαντα, ἀγνοεῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδὲ οἱ πάλαι σοφοὶ ἄνδρες τὴν Δίκην παρέδρου τῷ Αἰὶ ἐποίησαν ὡς ὁ τι ἂν πρὸς τοῦ Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν Δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ τὰ ἐκ βασιλέως μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χρῆναι νομίζεσθαι, πρῶτα μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.
8 ταῦτα εἰπόντα παραμυθῆσασθαι μὲν Ἀλεξάνδρου ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὡς ἐγὼ φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ καὶ μείζον ἐτι ἢ ὅτῳ τότε ξυνείχετο· εὔπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τῆδε ἔγνω τὴν δόξαν, ὡς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πράττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὁ τι ἂν καὶ ὅπως οὖν ἐκ βασιλέως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν.
9 ἐπεὶ καὶ προσκυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρου λόγος κατέχει, ὑπούσης μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἀμμωνος πατρὸς μᾶλλον τι ἢ Φιλίππου δόξης, θαυμάζοντα δὲ ἦδη τὰ Περσῶν καὶ Μηδῶν τῆς τε ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας τῇ μετακοσμήσει. οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο αὐτῷ τοὺς κολακείας ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τέ τινας καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἀγιν Ἀργεῖον, ἐποποιόν.

3, 1. πολλοὶ δὲ pro πολλοὶ μὲν V et Gr. cc. 2. ἀπελθόντα pro ἐπελθόντα V et Gr. cc. || 4, 5. τὴν ἄλλην pro τινὰ ἄλλην A. || 5, 1. ᾗδον pro εἶδον V et Gr. omnes. 2. ἐξελείφθη. ἐξείφθη B. ἐξαλείφθη Gr. cc. quidam pro ἐξελείφθη Ἀλ. ἢ τοῦ Δ. V et Gr. nonnulli Διονύσου παραθεῖσα vel παρεκθεῖσα Ἀλεξάνδρῳ ταῦτ' εἰργάσατο, ut legendum videatur. ἐξελείφθη ἢ Διονύσου καὶ παρεκθεῖσα Ἀλεξάνδρῳ ταῦτ' εἰργάσατο. 4. καλῶς pro κακῶς A. delet Schneiderus. 4. ἀπέδωκεν pro ἐπέδωκεν Schneiderus ad Xenoph. Anab. 4, 8, 25. 5. αὐτοῦ Ellendtius. libris αὐτοῦ. || 6, 2. ἀπαυθαδιᾶσασθαι. ἐπαυθαδιᾶσασθαι A. 2. προστάτην pro προστάττειν V et Gr. omnes. 4. ἐπταικέναι pro πεπτακέναι Gr. meliores. ἐπεκέναι alii. ἐπιωκέναι Bas. || 7, 1. οἱ λέγουσιν additum ex ABBV. οἱ Λάγον B. deerat B. 6. χρῆναι. χρῆν A. || 9, 5. αὐτῷ τοὺς pro αὐτὸ τοὺς Wytttenbachius ad Plutarchi Mor. p. 60, b. 5. ἐς αὐτό. ἐς αὐτόν Schneiderus.

Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύνθιον Ἀριστοτέλους τε τῶν λόγων δια- 10.
κηκοῦτα καὶ τὸν τρόπον ὄντα υπαγοικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα.
τούτου μὲν δὴ ἔνεκα καὶ αὐτὸς Καλλισθένι ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ
οὐκέτι ἐπιεικῇ δοκῶ τοῦ Καλλισθέους, εἴπερ ἀληθῆ ξυγγέγραπται,
ὅτι ὑφ' αὐτῷ τε εἶναι ἀπέβαινε καὶ τῇ αὐτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλεξάν- 2
δρον τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. οὐκ οὖν αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ἔξ Ἀλεξάν-
δρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ ἐκείνον εὐκλεῖα ἐς ἀνθρώπους ποιή-
σων. καὶ οὖν καὶ τοῦ θεοῦ τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἔξ ὧν
Ὀλυμπίας ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτησθαι, ἀλλ' ἐξ
ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου συγγραψας ἐξενέγκῃ ἐς ἀνθρώπους.
εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὰδε ἀνέγραψαν, ὡς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώτας 3
ὄντινα οἴοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως· τὸν
δὲ ἀποκρίνασθαι Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν
τυράννοιον ἔκτειναν καὶ τυραννίδα ὅτι κατέλυσαν. ἔρῃσθαι αὐτῷ τὸν 4
Φιλώταν εἰ τῷ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὔστινα· ἐθέλει
τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σώζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι αὐτῷ Καλλι-
σθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρὰ γε Ἀθηναίους ὅτι φυγόντι
ὑπάρχει σώζεσθαι. τούτους γὰρ καὶ πρὸς Εὐρυσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ
τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε τῆς Ἑλλάδος.
Ἦν δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἡναντιώθη Ἀλεξάνδρῳ, καὶ 5
τοῖσδε κατέχει λόγος. ξυγκεῖσθαι μὲν γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς
τοὺς σοφιστὰς τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν καὶ Μήδων τοὺς
δοκιμωτάτους μνήμην τοῦ λόγου τοῦδε ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ 6
τοῦ λόγου Ἀνάξαρχον, ὡς πολὺ δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον
Ἀλεξάνδρον Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων ἔνεκα
ὅσα καὶ ἡλικία καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι Διόνυσος μὲν
Θηβαῖος ἦν, οὐδέν τι προσήκων Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος,
οὐδὲ οὗτος προσήκων, ὅτι μὴ καὶ ἂν γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλεί- 7
δην γὰρ εἶναι Ἀλεξάνδρον· Μακεδόνας δὲ αὐτὸν σφῶν βασιλεῖα δι-
καιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμ-
φιλόγον ὅτι ἀπελθόντα γε ἔξ ἀνθρώπων ὡς θεὸν τιμῆσουσι· πόσω
δὲ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἢ περ τελευτήσαντα ἐς οὐδὲν ὄφελος
τῷ τιμωμένῳ.

Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων πρὸς Ἀναξάρχου 11.
τοὺς μὲν μετεσχρήκοντας τῆς βουλῆς ἐπαινεῖν τὸν λόγον καὶ δὴ ἐθέλειν
ἀρχεσθαι τῆς προσκυνήσεως· τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς μα-
χομένους τῷ λόγῳ σιγῇ ἔχιν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέ- 2
ξανδρον μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον ἀποφαίνω τιμῆς
ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ διακεκρίσθαι γὰρ τοῖς ἀνθρώποις
ὅσαι τε ἀνθρώπιναι τιμαὶ καὶ ὅσαι θείαι πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις,
καθάπερ ναῶν τε οἰκοδομήσει καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει καὶ τεμένῃ

C. 10. §. 1, 4. ξυγγέγραπται pro ξυνεγέγραπται Schmiederus. 5. αὐ-
τῷ τε pro αὐτῷ Gron. || 2, 1. ἐξ Ἀλ. pro ἀπ' Ἀλ. A. praepositio deest
BB. || 4, 2. εἰ τῷ pro εἰ τῷ Bas. 4. εἰ καὶ μὴ Gr. omnes. καὶ μὴ Vulc. ||
6, 3. Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους pro Διονύσῳ τε καὶ Ἡρακλεῖ Gr. omnes. ||
7, 1. δὲ αὐ. fortasse δὲ ἂν. 2. εἶναι deest A.

C. 11. §. 1, 2. καὶ δὴ. καὶ ἤδη A. || 2, 5. καὶ τεμένῃ ὅτι. καὶ τεμέ-
νει. ὅτι Bas. ὅτι καὶ τεμένῃ Vulc.

ὅτι τοῖς θεοῖς ἐξαίρεται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται, καὶ
 ὕμνοι μὲν ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ
 3 οὐχ ἥκιστα τῷ τῆς προσκυνήσεως νόμῳ. τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους
 φιλεῖσθαι πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον δέ, ὅτι ἄνω πρὸς ἰδρυ-
 μένον καὶ οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις, ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνή-
 σει γεραίρεται, καὶ χοροὶ τοῖς θεοῖς ἵστανται καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς
 θεοῖς ᾄδονται. καὶ οὐδὲν θαυμαστόν, ὅποτε γε καὶ αὐτῶν τῶν
 θεῶν ἄλλοις ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὴ Δία ἡρώσιν ἄλλαι,
 4 καὶ αὗται ἀποκεκριμέναι τοῦ θείου. οὐκ οὖν εἰκὸς ξύμπαντα ταῦτα
 ἀναταράσσοντας τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς σχῆμα ὑπέρογκον καθιστά-
 ναι τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, τοὺς θεοὺς δὲ τόγῃ ἐπὶ σφίσιν ἐς
 ταπεινότητα οὐ πρόπευσαν καταβάλλειν τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμώντας.
 οὐκ οὖν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἂν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰσποι-
 5 οῖτο ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονία ἢ ψῆφῳ οὐ δικάζῃ. πολὺ
 ἂν οὖν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν ὅσοι ἀνθρωποὶ ἐς τὰς
 θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν ἢ πρὸς τῶν ἄλλων εἰσποιοῦμενοι ἀνέ-
 χονται. Ἀλέξανδρον δὲ πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄρι-
 6 στον εἶναι τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον καὶ στρα-
 τηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγώτατον. καὶ σέ, εἴπερ τινὰ ἄλλον, ὢ Ἀνά-
 ξαρχε, εἰσηγῆναι τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν γίνεσθαι καὶ κωλυ-
 τήν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφία τε καὶ παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα.
 οὐκ οὖν ἄρχιν σε τοῦδε τοῦ λόγου πρόπον ἦν, ἀλλὰ μνηστῆσαι γὰρ
 οὐ Καμβύσῃ οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλευόντα, ἀλλὰ Φιλίπ-
 7 που μὲν παιδὶ, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου οἱ
 πρόγονοι ἐξ Ἀργεῶν εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βία, ἀλλὰ νόμῳ
 7 Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. οὐκ οὖν οὐδὲ αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι
 εἴ τι θείαι τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρό-
 σθεν ἢ πρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν
 τιμᾶν Ἡρακλέα. εἰ δέ, ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ οἱ λόγοι γίνονται,
 βαρβαρικά χορῇ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος μνηστῆσαι
 σε ἄξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε, ἥς ἔνεκα ὁ πᾶς στόλος σοι ἐρίγνετο, προσ-
 8 θεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ Ἑλλάδι. καὶ οὖν ἐνθυμήθητι, ἐκῆϊσε ἐπανελ-
 θὼν ἄρ' ἄγε καὶ τοὺς Ἑλληνας τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις
 ἐς τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι δὲ προσθή-
 σεις τήνδε τὴν αἰτίαν, ἢ διακεκριμένα ἔσται σοι αὐτῷ τὰ τῶν τι-
 μῶν ἐς ἅπαν, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ Μακεδόνων ἀνθρωπίνως
 9 τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι, πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων βαρβα-
 ρικῶς. εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται τὸν πρῶτον προσ-
 κυνηθῆναι ἀνθρώπων Κύρον καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσας τε καὶ
 Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χορῇ ἐνθυμεῖσθαι ὅτι τὸν Κύρον
 ἐκεῖνον Σκῦθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι, καὶ Δα-

6. τις post θεοῖς cum plurimis Gr. deletum. || 3, 2. ὅτι ante ἄνω addi-
 tum ex Gr omnibus. 6. μὴ Δία pro μάλιστα VP ceterique Gr. || 4, 2.
 ἀναταράσσοντας pro ταράσσοντας iidem. || 5, 2. ἐς τὰς. εἰς τὰς Bekkeri
 Anecd. p. 145. 3. τῶν ante ἄλλων additum indidem. 6. ἀξιοστρατηγό-
 τατον. ἀξιοστρατηγικώτατον A. || 7, 3. ἐπιθεσπισθῆναι. θεσπισθῆναι A. 4. οἱ
 λόγοι pro ὅλγοι C. 4. γίνονται pro γίνωνται Ellendtius. 5. καὶ ἐγώ.
 fortasse ἐγὼ καί. || 9, 1. τὸν πρῶτον. τὸ πρῶτον Bas.

ρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ ἕν τούτοις μύριοι, καὶ Λαρεῖον τούτον Ἀλέξανδρος μὴ προσκυνούμενος.

Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντα Καλλισθένην ἀνιᾶσαι μὲν με- 12.
γαλωστὶ Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν. καὶ τούτο
γνόντα Ἀλέξανδρον πέμψαντα κωλύσαι Μακεδόνας μνηστῆσαι ἐτι
τῆς προσκυνήσεως. ἀλλὰ σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις ἀνα- 2
στάντας Περσῶν τοὺς πρεσβυτάτους ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτον
δὲ, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐπειδὴ τι ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ οὐκ ἐν
κύσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγέλασαι τῷ σχήματι τοῦ Περσοῦ, ὥς
ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναντα τότε Ἀλέξανδρον ξυναλλαγῆναι αὐ-
τίς. ἀναγέγραπται δὲ δὴ καὶ τοῖοσδε λόγος. προπίνειν φιάλην χρυ- 3
σῆν ἐν κύκλῳ Ἀλέξανδρον πῶτοις μὲν τούτοις πρὸς οὐστίνας ξυνέ-
κειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον ἐκπιόντα τῇ φιά-
λην προσκυνῆσαι τε ἀναστάντα καὶ φιληθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ
τούτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι. ὥς δὲ ἐς Καλλισθένην ἦκεν 4
ἡ πρόποσις ἵνα στήναι μὲν Καλλισθένην καὶ ἐκπιεῖν τὴν φιάλην,
καὶ προσελθόντα ἐθέλειν φιλεῖν οὐ προσκυνήσαντα. τὸν δὲ τυχεῖν
μὲν τότε διαλεγόμενον Ἡφαιστίῳ· οὐκ οὐκ προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ
καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῇ αὐτῷ Καλλισθένι ἐγένετο. ἀλλὰ 5
Δημήτριον γὰρ τὸν Πυθώνακτος, ἓνα τῶν ἐταίρων, ὥς προσῆι
αὐτῷ ὁ Καλλισθένης φιλεῖν, φάναι ὅτι οὐ προσκυνήσας πρόσεισι·
καὶ τὸν Ἀλέξανδρον οὐ παρασχεῖν φιλεῖν αὐτόν· τὸν δὲ Καλλι-
σθένην, φιλήματι, φάναι, ἔλαττον ἔχων ἅπειμι.

Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου τὴν ἐν τῷ πα- 6
ραυτίᾳ καὶ ἐς σκαιότητα τὴν Καλλισθένους φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῇ
ἐπαινῶ· ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἔξαρκεῖν φημί,
αὖξοντα ὥς ἀνυστὸν τὰ βασιλέως πράγματα ὅτω τις ξυνεῖναι οὐκ
ἀπηξίωσεν. οὐκ οὐκ ἀπεικότως δι' ἀπεχθείας γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ 7
Καλλισθένην τίθεμαι ἐπὶ τῇ ἀκαίρῳ τε παρρησίᾳ καὶ ὑπερόγκῳ
ἀβελτηρίᾳ. ἐφ' ὅτῳ τεκμαίρομαι μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι τοὺς κα-
τεπόντας Καλλισθένους ὅτι μετέσχε τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενομένης
Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν παίδων, τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἐπι-
βουλεύσαι. ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὧδε.

Ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθιεστηκὸς τῶν ἐν τέλει Μακεδόνων 13.
τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακίσαντο καταλέγεσθαι ἐς θειρα-
πείαν τοῦ βασιλέως, τὰ τε περὶ τὴν ἄλλην διαίταν τοῦ σώματος δια-
κορεῖσθαι βασιλεῖ καὶ κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπιτέτραπτο·
καὶ ὁπότε ἐξελαύνει βασιλεὺς, τοὺς ἵππους παρὰ τῶν ἱποκόμων δε-
χόμενοι ἐκείνοι προσῆγον καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλεῖα τὸν Περσι-
κὸν τρόπον καὶ τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμίας βασιλεῖ κοινωνοὶ ἦσαν.
τούτων καὶ Εὐμόλαος ἦν, Σωπολίδος μὲν παῖς, φιλοσοφία δὲ ἐδό- 2

C. 12. §. 1, 2. πρὸς θυμοῦ pro ἀδελφά A. ἀδελφόν B. 3. κωλύσαι pro
κυκλῶσαι A. || 2, 4. τῷ σχήματι pro τοῦ σχήματος A. 5. ταπεινόν Gr.
omnes. ταπεινοῦ Vulc. 5. τούτῳ pro τούτου A. || 4, 4. εἰ ante καὶ τὰ
additum ex A. 4. ἐπιτελῇ. οὐκ ἐπιτελῇ BV. || 7, 5. ὅτι καὶ. fortasse καὶ
ὅτι. 5. αὐτός Gr. omnes. αὐτοὺς Vulc.

C. 13. §. 1, 3. βασιλέως. Τὰ τε vulgo distinguunt. || 2, 1. ἡ omittit A.

καὶ προσέχιν τὸν νοῦν καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. ὑπὲρ τούτου λόγος κατέχει ὅτι ἐξ ἤθραν προσφερομένου Ἀλεξάνδρῳ συὸς ἔφθη βαλὼν τὸν σὺν ὃ Ἐρμόλαος· καὶ ὁ μὲν σὺς πίπτει βληθείς, Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερίσας ἐχαλῆπνε τῷ Ἐρμούλῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὄργην πληγὰς λαβεῖν ὁρώντων τῶν ἄλλων παίδων, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀφείλετο.

3 Τούτον τὸν Ἐρμόλαον ἀλγήσαντα τῇ ὕβρει φράσαι πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώτην τε αὐτοῦ καὶ ἐραστὴν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτὸν οἷ ἐστι μὴ τιμωρησαμένῳ Ἀλεξάνδρῳ τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν Σώστρατον οὐ χαλεπῶς συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἀτε
4 ἐρῶντα. ὑπὸ τούτων δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρον τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Συρίας σατραπεύσαντος καὶ Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ Θρακός, ὡς οὖν περιῆκεν ἐξ Ἀντίπατρον ἢ νυκτερινῇ φυλακῇ, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι Ἀλεξάνδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας.

5 Ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέραν πίνειν Ἀλεξάνδρον· Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψε. Σύραν γυναῖκα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνομένην· καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν· ὡς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσδοτον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθιεύδοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλεξάνδρον θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα ἐπανελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ ἔργον.

7 Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν προᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγοτότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐρυλόχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένου. καὶ ὁ Εὐρυλόχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ Ἀγαθοῦ τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ προᾶγμα· ὁ δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε. καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρυλόχος· καὶ οὗτοι στρεβλούμενοι σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τινες καὶ ἄλλους ὀνόμασαν.

14. Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπαῖραι σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως λέγει. οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτῃ λέγουσιν, ἀλλὰ διὰ μῖσος γὰρ τὸ ἥδη ὄν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ ὅτι ὁ Ἐρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χεῖρω ὑπὲρ Καλλισθέ-

2. θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. ὑπὲρ V. antea θεραπεύειν. ἐπὶ τῷδε ὑπὲρ. 3. κατέχει pro προσφέρει A. προσφέρει BBB. deest B. || 3, 2. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 3. οὐ βιωτὸν Gr. omnes. ἀβιώτων V. 3. οἱ additum ex V et Gr. cc. quorum A οἱ αὐτοί. || 4, 1. τούτων pro τούτου A. 5. ἐπιπεσόντας pro ἐπιπεσόντα ABV. || 6, 1. καὶ ante τότε additum ex A. 3. τι post θεῖον addunt Gr. omnes. || 7, 6. ἔφρασε Gr. omnes. ἔφρασε Bas. ἔφρασε Vulc.

C. 14. §. 1, 4. ἐξ Ἀλεξάνδρου pro ἐς Ἀλεξάνδρον (Ἀλεξάνδρον Bas.) Gr. omnes.

νους Ἀλέξανδρον. ἤδη δέ τινες καὶ τὰδε ἀνέγραψαν, τὸν Ἑρμόλαον ² προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλευσαι (καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἐτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου) πάντα καταλέγοντα, τὴν τε Φιλώτα οὐκ ἐνδίκον τελευτὴν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος ἐτι ἐκνομωτέραν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ ἀναίρεισιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν προσκύνησιν τὴν βουλευθεῖσαν καὶ οὐπω πεπauμένην, καὶ πότους τε καὶ ὕπνους τοῦ Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα ἐτι ἐλευθερώσαι ἐθέλῃσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας. τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας κατα- ³ λειωσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ Ἀριστόβουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριόχεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτήσαι, Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν. οὕτως οὐδὲ οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ ξυγγενόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνωρίμων τε καὶ οὐ λαθόντων σφᾶς ὅπως διεπράχθη ξύμφωνα ἀνέγραψαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ⁴ ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο· ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. ταῦτα μὲν δὴ οὐ πολλῶ ὕστερον πραχθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τούτοις μᾶλλον τι οἰκεῖα ὑπολαβὼν ἐς τὴν ἀφήγησιν.

Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἦκε καὶ αὐθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐ- ¹⁵. ρώπης πρεσβεία ξὺν τοῖς πρέσβεισιν οἷς αὐτὸς ἐς Σκύθας ἔστειλεν. ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ὅτε οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο τετελευτηκῶς ἐτύγγαεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ² ἐπαγγελλλόμενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις· καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι γυναῖκα βεβαιότητος οὐνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας τε καὶ συμμαχίας. εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν ³ Σκυθῶν βασιλίσσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἐφασκεν, εἰ κεινόντο, ὥς παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. ἀφίκετο δὲ ἐν ⁴ τούτῳ παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἱππεῦσι χιλίοις καὶ πεντακοσίοις. ἐφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης ὁμορὸς οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναῖξιν ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ εἰ ἐθέλοι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαζόντας ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὐξείνῳ ταύτῃ καθήκοντα

3, 7. διεπράχθη. ἐπράχθη A. || 4, 2. ἐμοὶ ταῦτα pro ἐμοὶ τὰ et 3 ἔστω pro ἔστιν V et Gr. omnes. 5. μᾶλλον τι pro μᾶλλον ὅτι Gr. omnes.

C. 15. §. 1, 2. οἷς pro οὓς BBB cum Bas. et Ven. || 3, 6. ἀκοῦσαι. ἐπακούσαι A et fortasse alii Gr || 4, 2. Φαρασμάνης pro Φαραϊμάνης hic et in seqq. ABBV. 2. Χωρασμίων pro Χωρασμένων ABB. Χωρασμένων B. ad marginem C scholiastes annotat sua aetate hanc terram dictam esse Χωρασίν. 5. ἐθέλοι pro ἐθέλει V. θέλοι ABB.

γένη, ὁδῶν τε ἡγεμῶν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν.

5 Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἤκουσι φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα, γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ, καὶ Φαρασμάνην ἐπαινέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθέμενος αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Πόντον· Ἀρταβάζω δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτριῶν ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπιτέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι τοῦτω σατράπαι ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμπει ἐς τὰ ἤδη τὰ αὐτοῦ.

6 αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν. τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν δὴ ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανέιναι ἂν ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκείθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προποντιίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πεζικῇ ἐλασσειν εἴπω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραυτίκα ἐπηγγέλλετο.

7 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὠξὸν τε ποταμὸν ἦε αὐθις καὶ ἐς τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγέιναι ἡγγέλλετο οὐδὲ ἐθέλειν κατακοῦειν τοῦ σατράπου ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπιτέτακτο. στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὠξῷ οὐ μακράν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου πηγὴ ὕδατος καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον αὐτῆς ἀνέσχε.

8 καὶ Πτολεμαῖῳ τῷ Λάγου τῷ σωματοφύλακι ἐπειδὴ ἐσηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυσεν ἐπὶ τῷ φάσματι ὅσα οἱ μάντις ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόρων εἶναι σημεῖον τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφρασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνειν.

16. Διαβὰς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν Σογδιανήν, Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἀτταλον καὶ Γοργίαν καὶ Μελέαγχρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπόμενος τούτοις μὲν παρήγγειλε τὴν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὥς μὴ τι νεωτερίωσιν οἱ ταύτη βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη

2 ἀφαισθηκότας αὐτῶν ἐξαιρεῖν· αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἅμα οἱ στρατιῶν τῶν μὲν Ἡραισιτίωνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα· τοῖς τρίτοις δὲ Περδίκκαν ἐπέταξε· τῆς δὲ τετάρτης τάξεως Κοῖνος καὶ Ἀρτάβαζος ἡγοῦντο αὐτῶν· τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐπῆγε τὴν χώραν

3 ὥς ἐπὶ Μαράκανδα. καὶ οἱ ἄλλοι ὥς ἐκάστοις προὔχωροι ἐπῆσαν, τοὺς μὲν τινὰς τῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγόντων βίᾳ ἐξαιρούντες,

8. παρασκευάσειν Gr. cc. παρασκευάζειν Vulc. || 5, 2. ξύμφορα. ξύμφορα A. 2. δὲ ante οὐδὲν omittit A. 4. αὐτῷ. libri autē hic et § 6. 1. 6. ἐπιτέτραπτο pro ἐπιτέτακτο A. 7. ἡδη Gr. omnes. ἔθνη Vulc. 7. τὰ αὐτοῦ pro αὐτοῦ Gr. cc. quidam. || 6, 1. τοὺτους γάρ AV. τοὺτους δὴ vel σπέτους γάρ vel πέτους vel πέτους γάρ ceteri Gr. καὶ τοὺτους Vulc. 2. ἐπανέιναι ἂν pro ἐπανέιναι A. ἐπανέιναι ἁλανάος Gr. quidam; quidam ἐπανέιναι ἁλανάος. 3. ἐκείθεν δὲ pro ἐκείθεν γάρ Gr. cc. 5. ἐς τὸ τότε. ἐς τότε Gron. || 7, 1. χώραν post Σογδιανήν omisum cum Gr. omnibus. 2. προχωρεῖν pro προσχωρεῖν V. 4. στρατοπεδεύοντος pro παραστρατοπεδεύοντος A. 6. πηγὴ post ἐλαίου additum ex Gr. omnibus.

C. 16. §. 1, 4. ἡδη pro ἐτι A. || 2, 2. τῶν μὲν pro τὸν μὲν Gron. 2. ἔταξε — Περδίκκαν addidit Gron. ex cc.

τοὺς δὲ καὶ ὁμολογία προσχωροῦντάς σφισιν ἀναλαμβάνοντες. ὡς δὲ ξύμπασα αὐτῶ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα τῶν Σογδιανῶν τῆς χώρας τὴν πολλήν, ἐς Μαράκανθα ἀφίκετο, Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ πόλεις συνοικίξαι, Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὡς ἐς Σκύθας, ὅτι ἐς Σκύθας καταπεφευγέναι Σπιταμένης αὐτῶ ἐξηγγέλλετο, αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς Σογδιανῆς ὅσα ἐτι πρὸς τῶν ἀφεστηκότων κατείχετο ταῦτα οὐ χαλεπῶς ἐξήρει.

Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος Σπιταμένης τε καὶ σὺν αὐτῶ 4 τῶν Σογδιανῶν τινὲς φυγάδων ἐς τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν χώραν ξυμπεφευγότες ξυναγαρόντες τῶν Μασσαγετῶν ἱππέας ἐξυκοσίους ἀφίκοντο πρὸς τι φρουριον τῶν κατὰ τὴν Βακτριανήν. καὶ τῶ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ 5 ἐπιπεσόντες καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι τοὺς μὲν στρατιώτας διαφθείρουσι, τὸν φρουράρχον δὲ ἐλόντες ἐν φυλακῇ εἶχον. θαρρῶσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φουρίου τὴν καταλήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὑπερῶν Ζαριάσποις πελάσαντες τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωσαν, λείαν δὲ πολλὴν περιβαλλόμενοι ἤλαυνον.

Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις, νόσῳ ὑπολελειμμένοι, τῶν ἱπ- 6 πέων ἐταίρων οὐ πολλοὶ καὶ ξὺν τούτοις Πείθων τε ὁ Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τῆς ἐν Ζαριάσποις τεταχμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδός. καὶ οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν καταδρομήν (ἥδη γὰρ ἐκ τῆς νόσου ἀναρρώσθέντες ὅπλα τε ἔφερον καὶ τῶν ἱππῶν ἐπέβαινον) ξυναγαρόντες τοὺς τε μισθοφόρους ἱππέας ἐς ὀγδοήκοντα, οἱ ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαριάσπων ὑπολελειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παιδῶν τινὰς τῶν βασιλικῶν ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ πρὸς τὴν οὐδὲν ὑποτοπήσασιν τοῖς 7 Σκύθαις ἐπιπεσόντες τὴν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς καὶ τῶν ἀγόντων τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. ἐπανιόντες δὲ αὐτοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες πρὸς Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν τῶν μὲν ἐταίρων ἀποβάλλουσιν ἐπτά, τῶν δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἐξήκοντα· καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει, οὐ κατὰ κιθαρωδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ τρωθεὶς ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

Καὶ ταῦτα ὡς Κρατέρῳ ἐξηγγέλθη, σπουδῇ ἐπὶ τοὺς Μασσα- 17. σαγέτας ἤλαυνεν. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπελαύνοντά σφισι Κρατέρον, ἔφευγον ἀνὰ κράτος ὡς ἐς τὴν ἐρήμην. καὶ Κράτερος ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκείνοις περιπίπτει οὐ πόρῳ τῆς ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἱππεῦσι Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. καὶ μάχη γίνε- 2 ται τῶν τε Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερά· καὶ ἐνίκων οἱ Μακεδόνες. τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἱππεῖς· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακεδόσι διώκειν.

3, 7. τε post Σπιταμένης deletum cum A. || 4, 1. τούτοις. τούτῳ A. 2. τῶν Μασσαγετῶν post Σκυθῶν additum ex A. || 5, 3. διαφθείρουσι pro διέφθειραν A. 3. ἐν φυλακῇ. libri εἰς φυλακὴν. 5. ἀπέγνωσαν pro ἐπέγνωσαν A. || 6, 3. τῆς ἐν pro τοῖς ἐν A et Freinshemius ad Curt. 8, 1, 5. || 7, 7. Πείθων δὲ Gr. omnes. Πείθων τε Vulc.

C. 17. §. 2, 2. τῶν τε pro τῶν Gron.

- 3 Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς πατραπείας τῆς Βακτριῶν ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας, Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθίστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς τετρακοσίους καὶ τοὺς ἱππικοκοντιστὰς πάντας καὶ τῶν Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου ἐτάχθησαν, προστάξας ἅπασιν ἀκοῦν Κοῖνον καὶ διαγυμάζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἐνεκα τῆς φυλακῆς καὶ εἴ πη ἅρα Σπιταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν.
- 4 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὥς φρουραῖς τε πάντα κατελιμμένα ἐώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καὶ σφισιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, ὥς ἐπὶ Κοῖνοι τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο, ὥς ταύτῃ μᾶλλον τι ἀξίωμαχοι ἐσομένοι. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαγάζ, χωρίον τῆς Σογδιανῆς ὄχρεον, ἐν μεθορίῳ τῆς τε Σογδιανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγέτων Σκυθῶν ὠκισμένον, ἀναπεύθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἱππέας ἐκ τριοχιλίουσιν συνεμβάλλειν σφισιν ἐς τὴν Σογδιανήν. οἱ δὲ Σκύθαι οὗτοι ἀπορία τε πολλὴ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πόλεις εἰσὶν αὐτοῖς οὔτε ἑδραῖοι οἰκοῦσιν, ὥς διμυαίνειν ἂν περὶ τῶν φίλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναι εἰσιν ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον. ὥς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένῃ ἱππέας, ἀπήνταν καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς στρατιᾶς. καὶ γίνεται αὐτῶν μάχῃ καρτερά· καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν μὲν βαρβάρων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν Κοῖνῳ ἱππέας μὲν ἐς εἴκοσι καὶ πέντε, πιξοὺς δὲ δώδεκα. οἱ τε οὖν Σογδιανοὶ οἱ ἐτι ὑπολιπόμενοι ξὺν Σπιταμένῃ καὶ τῶν Βακτριῶν πολλοὶ ἀπολείπουσιν ἐν τῇ φηγῇ Σπιταμένην καὶ ἀφικόμενοι παρὰ Κοῖνον παρέδοσαν σῆς αὐτοὺς Κοῖνῳ,
- 7 οἱ τε Μασσαγέται [οἱ] Σκύθαι κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκετοφώρα τῶν συμπαρταξαμένων σφισι Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν διήρπασαν, αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένῃ ἐς τὴν ἔρημον ἔφευγον. ὥς δὲ ἐξήγγελτο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος ἐν ὁρμῇ ὧν ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαυνεῖν ἀποτεμόντες τοῦ Σπιταμένου τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπουσιν, ὥς ἀποστρέφοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τούτῳ τῷ ἔργῳ.
18. Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπανέρχεται καὶ οἱ ἀμφὶ Κράτερον τε καὶ Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην καὶ Στασάνωρ ὁ Ἀρείων, πεπραγμένων σφισι πάντων ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δέ, περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν στρατιὰν ὃ τιπερ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φρατα-

3, 2. δεηθέντα pro δῆθεν ABBV. δὴ θέντα B. 4 αἰτοῦ libri αἰτοῦ. 6. Βακτριῶν τε pro Βακτριανῶν Gr. cc. 6. καὶ ante ὅσοι iidem et V. omisit Vulc. 8. εἴ πη Gr. cc. ad I. c. 20. εἴ ποι Vulc. || 4, 2. σφισιν. libri σφίν. 5. Βαγάζ A. Γάβας Gr. tres et vett. edd. Γαβάζ B. Γαβάζ V. || 5, 1. οὗτοι. δι Schmiederus. 5. Σπιταμένη pro Σπιταμένου AB. Σπιταμένη V. Σπιταμένῳ B. || 6, 3. ἱππέας. libri ἱππεις. 5. Σπιταμένη. Σπιταμένει V. 6. παρέδοσαν pro παρέδωσαν Schneiderus et Ellendtius. 7. οἱ ante Σκύθαι deleam. || 7, 4. ἐξήγγελτο pro ἐξηγγίλλετο A. 6. αὐτόν Vulc. αὐτῶν A. aliiqve Gr. cum Bas. 6. τούτῳ τῷ ἔργῳ. τὰ τούτου ἔργα B.

C. 18. §. 1, 3. Στασάνωρ ὁ pro Στασάνωρα A et plerique Gr. || 2, 2. ὃ τιπερ. vulgo ὅτι περ. 2. ἣν additum ex A.

γέροντα μὲν ἀποστέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπούρους, Ἀυτοσραδάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη μετὰπεμπτος ἐξ Ἀλεξάνδρου γιγνόμενος οὐχ ὑπῆκουε καλοῦντι. Στασάνορα δὲ ἐς Δράγ- 3 γας σατράπην ἐκπέμπει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ καὶ τούτον τῇ Μήδων, ὅτι Ὁξοδάτης ἐθελοκακίῃ αὐτῷ ἐφαίνετο. Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλλει, ὅτι Μαζαῖος ὁ Βαβυλωνίος ὑπαρχος τετελευτηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Σώπολιν δὲ καὶ Ἐπόκιλλον καὶ Μινίδαν ἐς Μακεδονίαν ἐκπέμπει, τὴν στρατιάν τὴν ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνάξοντας.

Ἄμα δὲ τῷ ἤρῳ ὑποφαίνοντι προὔχωρε ὥς ἐπὶ τὴν ἐν τῇ Σογ- 4 διανῇ πέτραν, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφυγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὁξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὁξυάρτου ἐς τὴν πέτραν ταύτην ξυμπεφυγέναι ἐλέγοντο, Ὁξυάρτου αὐτὰς ὥς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκείνο ὑπεκθεμένου, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει ἀπ' Ἀλεξάνδρου. ταύτης γὰρ ἐξαίρεθίσης οὐκ ἔτι οὐδὲν ὑπολειφθήσεσθαι ἐδόκει τῶν Σογδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὥς δὲ ἐπέλασαν τῇ πέτρᾳ καταλαμ- 5 βάνει πάντῃ ἀπότομον ἐς τὴν προσβολήν, σιτία τε ξυγκεκομισμένους τοὺς βαρβάρους ὥς ἐς χρόνιον πολιορκίαν· καὶ χιῶν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα τὴν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος τοὺς βαρβάρους διῆγεν. ἀλλὰ καὶ ὥς προσβαλλεῖν ἐδόκει τῷ χωρίῳ. καὶ γὰρ τι καὶ ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν 6 βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν ἔδν ὀργῇ ἐμβεβλήκει Ἀλέξανδρον. προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμβασιν καὶ προτεινομένου σφίσιν ὅτι σώοις ὑπάρχει ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι παραδοῦσι τὸ χωρίον, οἱ δὲ σὺν γέλωτι βαρβαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλέξανδρον, οὔτινες αὐτῷ ἐξαίρησουσι τὸ ὕρος, ὥς τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὥραν σφίσιν οὔσαν. ἔνθα δὲ ἐκήρυξεν Ἀλέξαν- 7 δρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ τὰ δευτέρα καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὥς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρῶξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὀρμημένους.

Ξυνταξάμενοι δὲ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολιορκίαις αὐτῶν 19. μεμελητήκεσαν, ἐς τριακοσίους τὸν ἀριθμόν, καὶ πασσάλους μικροὺς, σιδηροῦς, οἷς αἱ σκηναὶ καταπεπήγεσαν αὐτοῖς, παρασκευάσαντες, τοῦ καταπηγνύναι αὐτοὺς ἐς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγνυῖα φανείη καὶ εἴ ποῦ τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ τούτους καλω-

5. γιγνόμενος. fortasse γεγεννημένος 3. Ταπούρους Blancardus. Ταπύρους AV aliiq. Gr. Ταπείρους Bas. Τοπείρους Gron. 3. Ἀυτοσραδάτην pro Φραδάτην Blancardus. || 3, 3. τούτον τῇ V et Gr. omnes. τούτον ἐπὶ Vulc. 3. Ὁξοδάτης pro Ἐξοδάτης A. 4. Βαβυλωνίος ὑπαρχος A et Bas. Βαβυλωνίων ὑπαρχος B. Βαβυλωνίος ὑπάρχει BBP. Βαβυλωνος ὑπαρχος Vulc. 6. Μενίδαν pro Μενοίδαν AB. Μεννίδαν BB. || 4, 6. ἀφειστήκει pro ἀφειστήκοι Ellendtius. || 6, 2. ἐμβεβλήκει. ἐβεβλήκει A. 3. προκληθέντες Bas. προσκληθέντες BBB. προσκληθέντος Vulc. || 7, 5. μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς pro μᾶλλον ἄλλους τοὺς A „ad quod collinent quoque alii cc.” μᾶλλον ἄλλους τε καὶ BV.

C. 19. §. 1, 1. αὐτῶν pro αὐτῷ A. 2. μεμελητήκεσαν pro μεμελητήκεισαν Ellendtius. 2. ἐς ante τριακοσίους additum ex A.

δίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες τῆς νυκτὸς προϋχώρουν κατὰ τὸ
 2 ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας καὶ ταύτῃ ἀφυλακτότατον. καὶ τού-
 τους τοὺς πασσάλους καταπηγνύντες τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν, ὅπου διε-
 φαίνεται, τοὺς δὲ καὶ τῆς χιόνος ἐς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθηρόμενα,
 ἀνέϊλκον σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ τούτων ἐς τρι-
 3 ἄκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥστε οὐδὲ τὰ σώματα αὐ-
 τῶν ἐς ταφὴν εὐρέθη, ἐμπεσόντα ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ
 λοιποὶ ἀναβάντες ὑπο τὴν ἑω καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες
 σινδόνας κατέσειον ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως
 αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοῆσαι
 ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ διατρίβειν ἐτι, ἀλλὰ
 παραδιδόναι σφᾶς· ἔξευρῆσθαι γὰρ δὴ τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ
 ἔχεσθαι ὑπ' αὐτῶν τοῦ ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυνεν τοὺς ὑπὲρ
 τῆς κορυφῆς στρατιώτας.

4 Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς ὀψεως καὶ
 πλείονας τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς κατέχοντας τὰ ἄκρα καὶ ἀκρι-
 βῶς ὠπλισμένους ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτοὺς· οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν
 ὀλίγων ἐκείνων Μακεδόνων φοβεροὶ ἐγένοντο. ἐνθα δὴ ἄλλων τε
 πολλῶν γυναικες καὶ παῖδες ἐλήφθησαν καὶ ἡ γυνὴ ἡ Ὀξυάρτου
 5 καὶ αἱ παῖδες. καὶ γὰρ ἦν Ὀξυάρτου παῖς παρθένος ἐν ὥρᾳ γά-
 μου, Ῥωξάνῃ ὀνοματι, ἣν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν λέ-
 γουσιν ὁφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες μετὰ γε τὴν γυ-
 ναῖκα Δαρείου. καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλεξάνδρον ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐ-
 τῆς· ἐρασθέντα δὲ οὐκ ἐθέλησαι ὑβρίσαι καθάπερ αἰχμαλωτον, ἀλλὰ
 6 γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι. καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον
 ἐπαινῶ μᾶλλον τι ἢ μέμφομαι. καίτοιγε τῆς Δαρείου γυναικός, ἡ
 καλλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἡ οὐκ ἦλθεν ἐς
 ἐπιθυμίαν ἢ καρτερὸς αὐτὸς αὐτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὢν καὶ τὰ μά-
 λιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας, ὅποτε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ
 κατηρέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνη τε πολλῇ διαχρώμενος καὶ
 δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφείσει.

20. Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην ἢ πρὸς
 Ἰσσῷ Δαρείῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ
 Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός. καὶ τοῦτον
 ὡς εἶδε Δαρεῖος, πρῶτα μὲν πυθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῷ οἱ παῖδες καὶ
 2 ἡ γυνὴ τε καὶ ἡ μήτηρ. ὡς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο καὶ βασιλίσσαι
 ὅτι καλοῦνται καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἀμφ' αὐτάς ἐστιν ἥντινα καὶ ἐπὶ

6. ἰσχυροῖς pro ἰσχυροῦ A. || 2, 3. δὲ καί. δὲ εἰς A. 6. ἐμπεσόντα pro ἐκπεσόντα Gr. omnes || 3, 3. Μακεδόνων· οὕτως distinguebatur ante Ellenditium. 7. ὑπ' αὐτῶν. ὑπὸ τῶν αὐτῶν A. 7. ἐδείκνυν. libri ἐδείκνυνον. || 4, 6. καὶ αἱ. καὶ οἱ Bas. || 5, 3. οἱ ξὺν pro τῷ V et Gr. omnes et Suidas in v. Ἀλέξανδρος. 3. γυναικα Δαρείου. Δαρείου γυναικα Suidas. 6. γὰρ omittit idem. || 6, 1. τοῦτο. τοῦτο γὰρ idem. 1. τὸ ἔργον et 2 τι omittit idem. 2. καίτοιγε Gr. omnes. καίτοι vulgo et Suidas. 2. γυναικός Gr. omnes. vulgo omittitur, ut apud Suid. 3. ἐς. εἰς idem. 4. αὐτός omittit idem.

Cap. 20. §. 1, 1. μετὰ pro κατά Gr. omnes. 4. εἶδε. εἶδεν ὁ Suidas. 3. αὐτῷ τῆς pro αὐτοῦ τῆς Gr. cc. et Suidas. 4. οἱ παῖδες pro αἱ παῖ-
 δες καὶ οἱ υἱοί Suidas. 5. τε omittit idem. || 2, 1. τε post ζώσας additum ex eodem et Gr. cc.

Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῷδε αὖ πυνθέσθαι εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἡ γυνή ἐστι. ὥς δὲ σωφρονοῦσαν ἐπύθετο, αὐτῆς ἐρέσθαι μήτι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυμβῆ· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὥς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή, καὶ Ἀλέξανδρος ἀνδρῶν ἀριστός τέ ἐστι καὶ σωφρονέστατος. ἐπὶ τοῖσδε 3 ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ εὐξασθαι ὥδε. ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλείων πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περσῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχήν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔδωκας· εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδούναι τὸ ἐμὸν κράτος. οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολεμίων ἄρα ἀμειλείται ὅσα σῶφρονα ἔργα.

Ὁξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, ἀκούσας δὲ καὶ 4 ὑπὲρ Ρωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσύνσας ἀφίκετο παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ, ἥπερ εἰκὸς ἐπὶ ζυγυρίᾳ τοιαύτῃ.

Ἀλέξανδρος δέ, ὥς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ διεπύρακτο, ἐχο- 21. μένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας ἐς Παραιτάκας προὐχώρει, ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίον τι ὄχυρόν, ἄλλην πέτραν, κατέμην ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐτὸς τε ὁ Χοριήνης ξυμπεφύγει καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ ὀλίγοι. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἰκοσι, κύκλος δὲ 2 ἐς ἐξήκοντα· αὕτη δὲ ἀπότομος πάντοθεν, ἀνοδος δὲ ἐς αὐτὴν μία καὶ αὕτη στενὴ τε καὶ οὐκ εὐπορος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὥς χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἰργοντος καὶ καθ' ἓνα ἀνελθεῖν. φάραγξ δὲ κύκλῳ περιεῖργε τὴν πέτραν βαθεῖα, ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ ἐμύλλε, πολὺ πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστόν, ὥς ἐξ ὀμαλοῦ ὀρμᾶσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν τὸν στρατόν.

Ἀλλὰ καὶ ὥς Ἀλέξανδρος ἤπτετο τοῦ ἔργου· οὕτω πάντα ὥτετο 3 χορῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα εἶναι, ἐς τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προκεχωρήκει. τεμὼν δὴ τὰς ἐλάτας (πολλαὶ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται ἦσαν ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὥς κάθοδον εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως κατελθεῖν ἐς αὐτήν. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος 4 ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἡμῖς τοῦ στρατοῦ ἔχων ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες αὐτῷ εἰργάζοντο Περδίκκας τε καὶ Λεοννάτος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀάγου τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς, τριχῇ διανενημεμένῳ ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπιτέτακτο.

4. αὐτῆς ἐρέσθαι desunt A. || 3, 3. βασιλεῦ Gr. omnes et Suid. omisit Vulc. 3. βασιλείων. βασιλεία Suid. 5. δὲ δὴ V et Gr. omnes. δὲ omit-tunt Bas. et Vulc. 6. παραδοῦναι. περιδοῦναι Suid. 7. πρὸς. παρὰ idem. || 4, 3. παρ' pro πρὸς ABBD. 3. ἥπερ pro εἶπερ ABV.

C. 21. §. 1, 2. καὶ post ἤδη et mox ὅτι deest A. 3. ἄλλην cum Bas. Gr. omnes. καὶ ἄλλην Vulc. 3. ἐλέγοντο pro ἐλέγειο Gr. cc. 4. αὕτη pro αὕτη Bas. et Ven || 2, 1. κύκλος pro κύκλῳ A. 3. αὕτη. libri αὕτη. 4. χαλεπὴν pro χαλεπή A. 5. περιεῖργε. libri περιέρχει. || 3, 2. αὐτῷ. vulgo αὐτῷ. || 4, 3. αὐτῷ εἰργάζοντο addita ex A. 5. στρατιᾶς τριχῇ διανενημη-μένῳ, ὅπερ distinguebatur. 5. τριχῇ pro τριχῶς Gr. omnes.

ἦνυτον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἥπερ εἴκοσι πήχεις καὶ τῆς νυκτὸς ὀλίγον ἀποδεόν, καίτοι ξυμπάσης τῆς στρατιᾶς ἐργαζομένης· οὕτω
 5 τὸ τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ ἔργον ἐν αὐτῷ χαλεπόν. κατιόντες δὲ ἐς τὴν γάραγγα πασσάλους κατεπήγνυνον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς γάραγγος, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυροχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγων εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν, καὶ ταῦτα ξυνδοῦντες χοῦν ἄνωθεν ἐπιφοροῦν, ὥς ἔξ ὁμαλοῦ γίνεσθαι τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν.

6 Οἱ δὲ βαρβαροὶ τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν ὥς ἀπόρου πάντη τοῦ ἐγχειρήματος· ὥς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνούντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνωθεν ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (πεποίητο γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς τὰ βέλη, ὥς τε ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεῖς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γινόμενα κηρυκαπέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, δέόμενος Ὁξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι· καὶ
 7 πέμπει Ὁξυάρτην Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ ἀφικόμενος πείθει Χοριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον. βία μὲν γὰρ οὐδὲν ὅ τι οὐχ ἄλωτόν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἑλθόντος καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιοσύνην μεγαλωστί ἐπήγει τοῦ βασιλέως, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν πρώτοις
 8 ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προσέγων. τούτοις πισθεῖς ὁ Χοριήνης αὐτὸς τε ἤκει παρ' Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ. ἑλθόντι δὲ Χοριήνῃ φιλάνθρωπα τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δούς αὐτόν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν τοὺς κελύουσας ἐνδοῦ-
 9 ναι τὸ χωρίον. καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγόντων, ὥς τε καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντακοσίους ἀνέβη κατὰ θεάν τῆς πέτρας, καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνέπεικός τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι ὥς τε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέψει Χοριήνῃ καὶ ὑπαρχον εἶναι ὅσων περ καὶ πρόσθεν ἔδωκε.

10 Ξυνέβη δὲ χειμῶνι τε κακοπαθεῖσθαι αὐτῷ τὴν στρατιὰν πολλῆς χιόνος ἐπιπεσοῦσής ἐν τῇ πολιορκίᾳ καὶ ἅμα ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν. ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δῖμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σιτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνήν. καὶ ταῦτα δούς οὐκ ἐφασκεν ἀναλῶσαι τῶν παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοῖραν. ἐνθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἦν ὥς οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοῦς τὴν πέτραν.

6. ἦνυτον pro ἦνυτον Ellendtius. 7. ὀλίγον pro ὀλίγου A. || 5, 2. δὲ ἐς τὴν pro δὲ τὴν Gr. omnes. || 6, 2. ἐξικνούντο pro ἐξικνεῖτο Gr. omnes. 3. καὶ ante αὐτοὶ additum ex iisdem. omisit Vulc. 3. πεποίητο Bas. ἐπεποίητο Vulc. 6. οἱ V et Gr. cc. αὐτῷ Vulc. || 7, 4. δικαιοσύνη. γενναιοσύνη Suidas in μεγαλωστί. 5. βασιλέως. Ἀλεξάνδρου idem. 5. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Schmiederus. 6. προσέγων Gr. omnes. προσέγων Vulc. || 8, 2. καὶ post τινὲς additum ex A. 5. ἐνδοῦναι. ἀποδοῦναι A. || 9, 3. τοσούτου pro τοσούτῳ Gr. cc. || 10, 1. Ξυνέβη δὲ Gronovius incertum utrum ex cc. an ex Bas. Ξυνέβη τε Vulc. 2. ἐπιπεσοῦσής pro πεσοῦσής A. 5. οὐκ ἐφασκεν Gr. omnes. οὐκ omisit Vulc.

Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς μὲν ἐς Βάκτρα 22.
 ἦει· Κράτερον δὲ τῶν ἱππέων ἑταίρων ἔχοντα ἑξακοσίους καὶ τῶν
 πεζῶν τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυσπερόχοντος καὶ Ἀττάλου
 καὶ τῆς Ἀλκέτα ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἱ δὲ μό- 2
 νοι εἶτι ὑπελείποντο ἐν τῇ Παραϊτακηνῶν χώρα ἀγεστηκότες, καὶ μά-
 χης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καοτερεῶς νικῶσιν οἱ ἀμφὶ Κράτερον τῇ
 μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ μαχόμενος, Αὐστάνης δὲ
 ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' Ἀλέξανδρον· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων
 ἱππεὺς μὲν ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χι-
 λίους πεντακοσίους. ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ
 οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦσαν. καὶ ἐν Βάκτροις τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε
 καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλεξάνδρου ξυνηνέχθη.

Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἤδη τοῦ ἥρος ἀναλαβὼν τὴν στρα- 3
 τιὰν προῦχώρει ὡς ἐπὶ Ἰνδοῦς, Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν
 Βακτριῶν καὶ ξὺν αὐτῷ ἱππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους,
 πεζοὺς δὲ μυρίους· ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν δέκα ἡμέραις 4
 ἀφίκετο ἐς Ἀλεξάνδρειαν πόλιν, τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισαδαῖς
 ὅτι τὸ πρῶτον ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. καὶ τὸν μὲν ὑπαρχον ὅστις
 αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη παραλῦει τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐ κα- 5
 λῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατοικίσας δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοί-
 ων τε καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν
 Νικάνορα μὲν, ἓνα τῶν ἑταίρων, τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν ἐκέλευσε·
 σατράπην δὲ Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώρας τῆς Παραπαμισα-
 δῶν καὶ τῆς ἄλλης ἔστε ἐπὶ τὸν Κωφῆνα ποταμόν. ἀφικόμενος δὲ 6
 ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ Ἀθηνᾷ θύσας προῦχώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κω-
 φῆνα, προπέμψας κήρυκα ὡς Ταξίλην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰν-
 δοῦ ποταμοῦ, κελύσας ἀπαντὰν ὅπως ἂν ἐκάστοις προχωρῇ. καὶ
 Ταξίλης τε καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ ἀπήντων, δῶρα τὰ μέγιστα παρ'
 Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες, καὶ τοὺς ἐλέφαντας δάσκειν ἔφασκον
 τοὺς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς πέντε καὶ εἴκοσι.

Ἐνθα δὲ διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν καὶ Περδίκκαν 7
 ἐκπέμπει ἐς τὴν Πευκελαῶτιν χώραν ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν,
 ἔχοντας τὴν τε Γοργίου τάξιν καὶ Κλείτου καὶ Μελεάγρου καὶ τῶν
 ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ξύμπαν-
 τας, προστάξας τὰ τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βία ἔξαιρεῖν ἢ ὁμο-
 λογίᾳ παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἀφικομένους πα- 8
 ρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ξύμφορα. ξὺν τού-
 τοις δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ στέλλονται. καὶ οὗτοι 9
 ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἐπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν
 τεταγμένα. Ἀσπης δὲ ὁ τῆς Πευκελαώτιδος χώρας ὑπαρχος νεωτερί-
 σας αὐτὸς τε ἀπόλλυται καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν ἐς ἡντινα ξυμ-
 πεφεύγει. ἐξεῖλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι

C. 22. §. 1, 1. καταπραξάμενος pro διαπραξάμενος Gr. cc. 2. ἱππέων
 ἑταίρων pro ἑταίρων ἱππέας A. 3. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. || 2, 5. ἐς ante ἑκα-
 τόν additum ex A. 7. ἦσαν pro ἦσαν Raphelius. || 5, 5. ἔστε ἐπὶ. ἔστε
 ἐς A ad 3. c. 7. || 6, 2. ὡς ἐπὶ. ὡς δὲ ἐπὶ A. 4. προχωρῇ. προσχωρῇ BB. ||
 7, 3. καὶ Κλείτου desunt Bas. et Ven. addidit Vulc.

οὶ ξὺν Ἡφαιστίωνι. καὶ αὐτὸς μὲν Ἀστὴς ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐπιμελείσθαι ἐτάχθη Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἀσπην παρὰ Ταξίλῃν ἡτόμολῃκε· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.

23. Ἀλέξανδρος δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτατάχτο καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἱππαχοτιστάς, προὔχωρει ἐς τὴν Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσσακηνῶν. πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον ποταμὸν ὁρινῇν τε ὁδὸν καὶ τραχείαν καὶ τοῦτον διαβάς χαλεπῶς τὸ μὲν πεζῶν πλῆθος βράδην ἐπεσθαί οἱ ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ἱππέας ξύμπαντας καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν ταῖς ἀσπίσι ταῖς περικαῖς σπουδῇ ἤγει, ὅτι τοὺς ταύτῃ οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγένας ἐς τε τὰ ὄρη καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς πόλεις ὅσαι ὄν-
3 ραι αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. καὶ τούτων τῇ πρώτῃ καθ' ὁδὸν πόλει φικισμένην προσβαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς πόλεως τεταγμένους ὥς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέφετο καὶ κατέκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκεται βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμπαῖς διὰ τοῦ ὤμου εἰσεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐτρώθη καὶ Λεοννάτος.

- 4 Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραία ὑπὸ τὴν ἑω, διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιβέβλητο τῇ πόλει, ἐς μὲν τὸ πρῶτον, ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετιμημένον, οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον ἀντισχόντες οἱ βάρβαροι, ὥς αἱ τε κλίμακες προσέκειντο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ ἔμειναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὥς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς
5 πόλεως. καὶ τούτων οἱ μὲν ἐν τῇ φυγῇ ἀποθνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν, ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. τὴν πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς Ἀνδρακα ἄλλην πόλιν ἤγει. ταύτην δὲ ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν Κράτερον μὲν ξὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ ἐξαιρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἐκούσαι προσχωρῶσι καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατόν ἐστι, πάντα διακοσμεῖν.

24. Αὐτὸς δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς

8, 6. αὐτὸς μὲν pro αὐτὸς δέ Gr. omnes. 8. αὐτῷ. αὐτό Bas.

C. 23. §. 1, 4. ἐς τὴν Bas. ἐς τῶν Vulc. et Gron. 4. Ἀσπασίων pro Ἀσπίων Gronovius. 4 Γουραίων pro Θουραίων Gronovius. 5. Ἀσσακηνῶν pro Ἀρασάκων Ellendtius. Ἀσσακανῶν Gronovius. || 3, 1. τούτων, τούτους A. 3. ἐς τὴν πόλιν pro ἐν τῇ πόλει Gr. cc. || 4, 7. ἐκ ante τῆς πόλεως omittit Bas. addidit Vulc. || 5, 5. Ἀνδρακα ABBB. Ἀνδρα B. Ἀνδρα Bas. Ἀνδρακα Vulcanius. 8. ὅπως ξυμφορώτατον A, ut vulgo, ὅπερ ξυμφορώτατον Gr. cc quidam. 8. ἔστι, πάντα A. ἔτασαν παρόντα Gr. alii cum Bas. alii ἐς τε τὰ παρόντα. ἐς τὰ παρόντα Vulc. 9. διακοσμεῖν pro κοσμεῖν A.

Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοῖνου τε καὶ Ἀττάλου τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα καὶ τῶν ἄλλων εἰαίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλη προὐχώρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὑπαρχος ᾦν· καὶ διελθὼν πολλὴν ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ βάρβαροι προσά-
2 γοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν ἐφευγον πρὸς τὰ ὄρη. οἱ δὲ ἄμφ' Ἀλέξανδρον εἶχοντο τῶν φευγόντων ἕστε ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ φόνος πολὺς γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσχωρίας φθάσαι ἀπελθόντας.

Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολεμαῖος ὁ Λά-
3 γου πρὸς τινὶ ἤδη γηλόφῳ ὄντα κατιδὼν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὗς ἄμφ' αὐτὸν ξὺν πολὺ ἐλάττωσιν αὐτὸς ὦν ὁμως ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵππου· ὥς δὲ χαλεπὸς ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ᾔη, τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει, παραδοὺς τινὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς δὲ ὥς εἶχε πέλους τῷ Ἰνδῷ εἶπετο. ὁ δὲ ὥς πελάζοντα ἤδη κα-
4 τεῖδε τὸν Πτολεμαῖον, αὐτὸς τε μεταβάλλει ἐς τοῦμπαιιν καὶ οἱ ὑπασπισται ξὺν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παίει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στήθος ξυστῶ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ ἔσχε τὴν πληγὴν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπὰξ βαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ καταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. ὥς δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν
5 κείμενον οἱ ἄμφ' αὐτὸν εἶδον, οὗτοι μὲν οὐκέτι ἔμμενον· οἱ δὲ ἐκ τῶν ὄρων αἰρόμενον τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων ἤλγησάν τε καὶ καταδραμόντες ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ μάχην καρτε-
ραν πρὸς τῷ γηλόφῳ. ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἵππων καταβεβηκότας πέζους πρὸς τῷ γηλόφῳ ᾔη. καὶ οὗτοι ἐπι-
γενόμενοι μόγις ἐξέωσαν τοὺς Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν.

ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατήλθεν ἣ ὄνομα ὅ
ᾦν Ἀοιγαῖον· καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμπεπορησμένην ὑπὸ τῶν ἐνοι-
κούντων καὶ τοὺς ἀνθρώπους πεφηνότας. ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο
αὐτῷ καὶ οἱ ἄμφι Κρατέρον ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι
ξυμπάντων ὅσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτέτακτο. ταύτην μὲν δὴ τὴν
7 πόλιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει φικισθαι, ἐκτειχίσαι τε προστάσ-
σει Κρατέρῳ καὶ ξυνοικίσαι ἐς αὐτὴν τοὺς τε προσχώρους ὅσοι ἐθε-
λονται καὶ εἰ δὴ τινες ἀπόμαχοι τῆς στρατιᾶς. αὐτὸς δὲ προὐχώ-
ρει ἵνα ξυμπεφηνέαι ἐπυνθάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβά-
ρων. ἐλθὼν δὲ πρὸς τι ὄρος κατεστρατοπέδευεν ὑπὸ ταῖς ὑπω-
ρείαις τοῦ ὄρους.

Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐκπεμφθεὶς μὲν ὑπὸ Ἀλε-
8 ξάνδρου ἐς προνομήν, προελθὼν δὲ πρόσωτέρῳ αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὥς
ἐς κατασκοπὴν, ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβά-
ρων πλείονα ἢ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ. καὶ Ἀλέξανδρος
9

1, 4. Εὐάσπλη BS. Εὐας πόλεως cum Bas. AV et ceteri Gr. Συναστόν vel Σοαστόν τέως Gronovius. 5. Ἀσπασίων A et Bas. Ἀσπίων Vulc. || 4, 1. ὁ δὲ αὐτὸς δέ A. 1. ἤδη κατεῖδε. εἶδε ἤδη A. || 5, 7. καὶ τοῦ νεκροῦ — τὰ ὄρη §. 6, 1. addita ex A. || 6, 1. Ἀλέξανδρος. Ἀλέξανδρος δέ B. || 7, 2. φικισθαι pro φικισθαι A et alii Gr. 6. κατεστρατοπέδευεν. κατεστρατοπέδευεν Bekkeri Anecd. p. 178. || 8, 4. πλείονα A et alii cum Bas. πλείω Vulc.

τῷ μὲν πλήθει τῶν πυρῶν ἡπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεσθηκὸς τῶν ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὡς εἶχον ἐστρατοπεδευμένους· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχωρῶντες ἐς τὰ ἀπηγγελλμένα ἐφαίνοντο, ὡς πλησίον ἦδη
 10 ἀφείρων τὰ πυρὰ, τριχῇ διανέμει τὴν στρατιάν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ἐπέταξε Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ τὴν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ μοῖραν Πτολεμαῖον τῷ Λάγῳ ἄγειν ἐδωκε, τῶν τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλῶτα τάξιν καὶ δύο χιλιάρχιας τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀργιῶνας καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ημίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἤγεν ἵνα οἱ πλείστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

25. Οἱ δὲ ὡς ἦσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας, κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδεξία, τῷ τε πλήθει σφῶν θαρσύνσαντες καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο, καταφρονήσαντες ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη γίγνεται καρτερά. ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν
 2 πόνῳ ἐνίκη Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολεμαῖον οὐκ ἐν τῷ ὀμαλῷ παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖχον οἱ βάρβαροι, ὁρτοὺς ποιήσαντες τοὺς λόχους Πτολεμαῖος προσῆγεν ἥπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντῃ τὸν λόφον κυκλωσάμενος, ἀλλ' ἀπολιπὼν, εἰ φεύγειν ἐθέλοιεν οἱ βάρβαροι, χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγὴν.
 3 καὶ γίγνεται καὶ τούτοις μάχη καρτερά, τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσχώρων εἰσίν. ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· καὶ οἱ ἀμφὶ Λεοννάτον τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἔπραξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ οὗτοι τοὺς κατὰ σφᾶς. καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους μὲν ληφθῆ-
 4 ναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἰκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς καλλίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέλ-
 5 λειν ἐς Μακεδονίαν ἐργάζεσθαι τὴν χώραν.

Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσηνῶν χώραν ἤγεν· τούτους γὰρ ἐξηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους, ἱππέας μὲν ἐς διςμυρίους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, τριάκοντα δὲ ἐλέφαντας. Κράτερος μὲν δὴ, ἐκτεταχικῶς ἤδη τὴν πόλιν ἐφ' ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελέλειπτο, τοὺς τε βαρύτερον ὠπλισμένους τῆς στρατιᾶς
 6 Ἀλέξανδρῳ ἤγεν καὶ τὰς μηχανάς, εἴ που πολιορκίας δεήσειεν. αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος, τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας ἄγων καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς καὶ τὴν Κοῖνου καὶ Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς Ἀργι-

9, 4. εἶχον ἐστρατοπεδευμένους. εἶχον ἐστρατοπεδευμένους vel εἶχ' ἐστρατοπεδευμένους pro εἶχε ἐστρατοπεδευμένους Gr. cc. 5. ἀπηγγελλμένα pro ἐπηγγελλμένα A. 6. τριχῇ pro τριχά Ellendtius. || 10, 4. τῷ Λάγῳ pro τοῦ Λάγῳ idem. 4. ἄγειν deest A. 5. τὴν Φιλίππου καὶ Φιλῶτα pro τοῦ Φιλίππου καὶ Φιλῶτου A. τὴν τοῦ Φιλίππου καὶ Φιλῶτου vel Φιλῶτα aliqui Gr.

C. 25. §. 2, 2. λόχους. Πτολεμαῖος vulgo distinguunt. 3. ἐπιμαχώτατον pro ἐπιμαχιώτατον A. || 5, 1. ἐπὶ τὴν pro περὶ τὴν Gr. et plurimi et optimi. 2. μαχουμένους pro μαχομένους B. 2. διςμυρίους pro διςχιλίους A. 4. τῷ οἰκισμῷ pro τοῦ οἰκισμού A. || 6, 2. ἄγων additum ex V et Gr. omnibus.

ἄνας τοὺς χιλίους καὶ τοὺς τοξότας, ἤει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνοὺς· ἤγε δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν ἐπώνυμον 7 τῆς χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη, διὰ βαθύτητά τε καὶ ὅτι ὄξυς ὁ ροὺς ἦν αὐτῷ καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίνοντο. οἱ δὲ βάρβαροι ὡς προσάγοντα ἤσθοντο Ἀλέξανδρον, ἀθρόοι μὲν ἐς μάχην καταστήναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλιν ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχόμενοι διασώζειν.

Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα ἤγε, τὴν μεγίστην 26. τῶν ταύτῃ πόλεων. ὡς δὲ προσῆγεν ἤδη τοῖς τείχεσι, θαυρόησαντες οἱ βάρβαροι τοῖς μισθοφόροις τοῖς ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν, ἥσαν γὰρ οὗτοι ἐς ἑπταχιλίους, ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακεδόνας, δρόμῳ ἐπ' αὐτοὺς ἤσαν. καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πλησίον τῆς 2 πόλεως ἐσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω ἐκκαλέσασθαι αὐτοὺς βουληθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ γίνοιτο, ἐγίνωσκε γὰρ ἐσομένην, μὴ δὲ ὀλίγου ἐς πόλιν καταφυγόντες εὐμαρῶς διασώζοντο, ὡς ἐκθέοντας εἶδε τοὺς βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελύει τοὺς Μακεδόνας ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέχοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει ἐπτά πού μάλιστα σταδίου. καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρσήσαντες, ὡς ἐγκεκλιότων ἤδη τῶν Μακε- 3 δόνων, δρόμῳ τε καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτοὺς. ὡς δὲ ἐξικεῖτο ἤδη τὰ τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυθήματος ἐπιστρέψας ἐς αὐτοὺς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε. πρῶτοι δὲ οἱ ἱππακοντισταὶ τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ τοξοταὶ ἐκδραμόν- 4 τες ξυνέμιζαν τοῖς βαρβάροις· αὐτοὺς δὲ τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἤγεν. οἱ δὲ Ἰνδοὶ τῷ τε παραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χειρὶ γεγενη- 4 μένης τῆς μάχης ἐγκλίναντες ἐφευγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἅμῃ τοὺς διακοσίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὰ τεῖχη κατεκλείσθησαν. καὶ Ἀλέξανδρος προσῆγε τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ ἐν- 5 τεῦθεν τοξεύεται μὲν ἀπὸ τοῦ τεύχους ἐς τὸ σφυρὸν οὐ χαλεπῶς. ἐπαγαγὼν δὲ τὰς μηχανὰς τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς 5 κατέσειπε· βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ἢ παρέδωκε τοῦ τεύχους οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἰνδοὶ ἡμύνοντο, ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ 6 ἡμέρᾳ ἀνεκάλεσατο τὴν στρατιάν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν Μακεδόνων αὐτῶν ἢ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐγένετο καὶ πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τείχεσιν, ὅθεν ἐκτοξεύσαντες οἱ τοξοταὶ καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἰνδοὺς. ἀλλ' οὐδ' ὡς βιάσασθαι εἶσω τοῦ τεύχους οἷοί τε ἐγένοντο.

Τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὖθις τὴν φάλαγγα καὶ ἀπὸ μηχαν- 6 ῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τεύχους ἢ παρεδωγὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε

7, 4. προσάγοντα. ἄγοντα A. 6. εἶχον ante ἕκαστοι omissum cum Gr. omnibus. addidit Vulc. 6. πόλιν pro πόλεις Gr. cc.

C. 26. §. 1, 4. οὗτοι. libri αὐτοί. 4. στρατοπεδευομένους A alii que Gr. στρατοπεδευσομένους alii et Bas. στρατοπεδευσαμένους Vulc. || 2, 7. χωρίου A. προτέρου χωρίου BV. ποταμοῦ χωρίου cum Bas. Gr. alii plerique. ποταμοῦ Γουραίου Vulc. || 3, 3. ἤδη τὰ pro ἤδη τῶν Μακεδόνων τὰ A. || 4, 5. μὲν post τοξεύεται additum ex Bas. || 5, 3. τοῦ τεύχους Gr. omnes. τι τοῦ τεύχους Vulc. 7. ἀφιέμενα A et quidam alii Gr. ἀφιέμενοι Vulc.

τοὺς ὑπασπιστάς, οὔτε αὐτῷ καὶ Τύρον ὡσαύτως ἐξείλον. πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουμένων ἄχθος λαβοῦσα μεῖζον ἢ γέφυρα
 7 κατερράγη καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακεδόνες. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες τὸ γινόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγγανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας, αἵτινες αὐτοῖς κατὰ τὰ μεσοπύργια μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἐπαιον τεταραγμένους.

27. Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει τοὺς τε κα-
 τατετρωμένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι
 ὥς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τῇ τεταρτῇ ὡσαύτως ἐπ' ἄλλης μη-
 χανῆς ἄλλη ἐπιβάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος.

2 Καὶ οἱ Ἴνδοί, ἔως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερώς· ὥς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς τυπεῖς ἀποθνήσκαι ἐκείνος, αὐτῶν τε οἱ μὲν τινες πεπτωχότες ἐν τῇ ξυτῆϊ πολιορκίᾳ, οἱ πολλοὶ δὲ τραυματῖαι τε καὶ ἀπόμαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυκνέοντο
 3 πρὸς Ἀλέξανδρον. τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· καὶ ξυμβαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἴνδοῖς ὥς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρατεῦσθαι. οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντίπορος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου. νυκτὸς δὲ ἐπενόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἦθ' ἀπαναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἰρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἴνδοῖς
 4 ὅπλα. καὶ ταῦτα ὥς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν κατακόπτει τοὺς Ἴνδους ἐν μέσῳ ἀπολαβόν, τὴν τε πόλιν αἰρεῖ κατὰ κράτος, ἐρημωθείσαν τῶν προ-
 μαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀσσακῆνου καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

5 Ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὥς ἐπὶ Βάξιρα ἐκπέμπει, γνώμην ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων τὴν ἄλωσιν ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἀτταλον δὲ καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὠρα στέλλει, ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περιτειγίσειν τὴν πόλιν ἐστ' ἂν ἀφί-
 6 κηται αὐτός. καὶ γίνεται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. οὐ χαλεπῶς δὲ τριψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἴσω τοῦ τεύχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. καὶ Κοῖνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαξίροις, ἀλλὰ πιστεύοντες γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐδὲν ξυμβα-
 7 τὸν ἐνεδίδωσαν.

Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὥς ἐπὶ Βάξιρα· γνοὺς

7, 4. καὶ ante κατὰ additum ex A. et plerisque Gr.

C. 27. §. 1, 1. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 2. ἐπανακαλέσασθαι pro ἀνακαλέσασθαι Gr. omnes. 3. ἐπ' ἄλλης. ἀπ' ἄλλης A. || 2, 1. ἔως. libri τῶς. || 3, 3. καταταχθέντας pro καταταχθέντες Ellendtius. 5. ἀντίπορος pro ἀντιόπορος Schneiderus ad Xenoph. Anab. 4, 2, 18. 7. ἀπαναστῆναι pro ἐπαναστῆναι A. ἀπονοστήσαι Sintenis. 7. αἰρεσθαι pro αἰρεῖσθαι Locella ad Xenoph. Ephes. p. 208. || 5, 2. Μασσάγων Schmiederus. Μασσακηνῶν Ven. et Bas. Ἀσσακηνῶν Vulc. et Gron. || 7, 1. ὥρμητο pro ὥρμηται A.

δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παριέναι ἐς τὰ Ὠρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἐσταλμένοι, ἐπὶ τὰ Ὠρα πρῶτον ἤγε Κοῖνον δὲ ἐπιτεχίσαι τῇ πόλει τῶν Βαζύρων καρτερόν τι χωρίον προσέταξε, καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχωρῶσαν, ὥς μὴ ἄδεια εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ' αὐτὸν ἵεναι. οἱ δὲ ἐκ 8 τῶν Βαζύρων ὡς εἶδον ἀπίοτα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὥς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιωμαχῶν, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ἐλήφθησαν δὲ ζῶντες ὑπὲρ τοὺς ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ πόλει ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἰργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτεχίσματος. καὶ Ἀλεξάνδρῳ δὲ τῶν Ὠρων ἡ πολιορκία οὐ χαλεπὴ ἐγένετο, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς τείχεσι τῆς πόλεως ἐκράτησε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς ἐγκαλειφθέντας ἔλαβε.

Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζύροις ὡς ἑμαθον, ἀπογνόντες τὰ σφέ- 28. τερα πράγματα ἀμφὶ μέσας νύκτας τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν. ὥς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι ἔπραττον· ἀπολιπόντες τὰς πόλεις ξύμπαντες ἔφυγον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ τὴν Ἱορνον καλουμένην. μέγα γάρ τι τοῦτο χρεῖμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστί, καὶ λόγος ὑπὲρ αὐτῆς κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἁλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν. εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος 2 ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος ἐς οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρωποι ἐς τοσόνδε ἄρα αὖξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα ὥς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. κἀγὼ ὑπὲρ ταύτης τῆς πέτρας οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλέα ἐς κόμπον τοῦ λόγου ἐπιφημιῖεσθαι. τὸν μὲν δὴ κύκλον τῆς πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους σταδίους μά- 3 λιστα εἶναι, ὕψος δὲ αὐτῆς, ἵναπερ χθαμαλώτατον, σταδίων ἑνδεκα, καὶ ἀνάβασιν χειροποίητον μίαν χαλεπὴν· εἶναι δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἅκρῃ τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρὸν, πηγὴν ἀνίσχουσαν, ὥς καὶ ἀπορρεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, καὶ ὕλην καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον ὅσῃν καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀποχωρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι.

Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει. ἐξελεῖν καὶ 4 τοῦτο τὸ ὄρος, οὐχ ἥμιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μύθῳ πεφημισμένῳ. τὰ μὲν δὴ Ὠρα καὶ τὰ Μάσσαγα φρουρία ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάζυρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε. καὶ οἱ ἀμφὶ Ἡφαι- 5 στίωνά τε καὶ Περγίκαν αὐτῷ ἄλλην πόλιν ἐκτείχισαντες, Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν, καὶ φρουράν καταλιπόντες, ὥς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν

3. Ἀβισάρου pro Ἀβισσάρου Schmiederus. 7. αὐτόν. libri αὐτόν.

C. 28. §. 1, 2. ἐφυγον δ' ἐς τὴν πέτραν quae post ἐκλείπουσιν addita erant deleta sunt auctore Gronovio, qui δ' in nullo codice vidit. 2. ὥς pro ὡς Schneiderus. 3. γάρ post ἀπολιπόντες deletum cum Gr. omnibus. addidit Vulc. 6. ὑπὲρ αὐτῆς pro ὑπὲρ ταύτης A aliique, quamquam Gronovius errore perspicuo hanc varietatem ad ὑπὲρ ταύτης §. 2, 5 adscripsit. || 2, 5. μυθεύειν pro ἀληθεύειν A. || 3, 4. καθαρὸν. καθαράν Schmiederus. || 5, 2. αὐτῷ deest A.

ποταμὸν ἦσαν· ὥς δὲ ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο.

- 6 Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ σατραπὴν κατέστησε Νικάνορα τῶν ἐταίρων. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὥς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρρω τοῦ Ἰνδοῦ ὠκισμένην δημολογίᾳ παρεστήσατο καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ ἡγεμόνα, ὃ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ πολιῖσματα πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ὠκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσα-
7 γέτης οἱ ὑπαρχοὶ τῆς χώρας. ἀφικόμενος δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας τῆς Ἀόρου ὠκεῖτο, Κράτερον μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει αὐτοῦ, σιτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὥς πλείστον ξυάγειν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβὴν, ὥς ἐντεῦθεν δορυμένους τοὺς Μακεδόνας χρόνιῳ πολιορκίᾳ ἐκτρυχώσαι τοὺς κατέχοντας τὴν
8 πέτραν, εἰ μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθεῖη. αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριῶνας καὶ τὴν Κοῖνου τάξιν καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης γάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων ἐς διακοσίους καὶ ἱπποτοξότας ἐς ἑκατὸν προσ-
ἦγε τῇ πέτρᾳ. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατοπεδεύσατο ἵνα ἐπιτηδμιον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὀλίγον προελθὼν ὥς πρὸς τὴν πέτραν αὐθις ἐστρατοπεδεύσατο.

29. Καὶ ἐν τούτῳ ἦγον παρ' αὐτὸν τῶν προσχώρων τινές, σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἡγήσασθαι γάσκοντες ἐς τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, δύνει οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἔσεσθαι ἐλεῖν τὸ χωρίον. καὶ ξὺν τούτοις πέμπει Πτολεμαῖον τὸν Ἀάγου τὸν σωματοφύλακα, τοὺς τε Ἀγριῶνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐπιλέκτους, προστάξας, ἐπειδὴν καταλάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν μὲν
2 αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἳ δὲ σημαίνειν ὅτι ἔχεται. καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν τόπον· καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ ὀχυρώσας πυρσὸν αἶρει ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνθεν ὀφθῆσεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε. καὶ ὡφθῇ τε ἅμα ἡ φλόξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων οὐδὲν πλέον
3 αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐγίγνετο. ὥς δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον οἱ βάρβαροι, ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ προσέβαλλον· καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων μάχῃ καρτερά, τῶν μὲν διασπᾶσαι τὸν χάρακα σπουδὴν ποιουμένων, τῶν Ἰνδῶν, Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ χωρίον· καὶ μείον σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀνέχωρσαν.

- 4 Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινὰ τῶν αὐτομόλων, πιστόν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα, ἐπιλεξάμενος πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς, γράμματα φέροντα τὸν Ἰνδόν, ἵνα ἐνεγέγραπτο, ἐπει-

6, 2. μὲν ante πρῶτα additum ex A. 3. Πευκελαῶτιν pro Πευκελιῶτιν Schmiederus. 6. ἡγεμόνα. Ὁ δὲ vulgo distinguunt. || 8, 1. ἀναλαβὼν. λαβὼν A. 6. ὀλίγον excidit in Gron. habet C.

C. 29. §. 1, 2. ἡγήσασθαι. ἡγήσεισθαι Schneiderus. || 4, 3. ἐνεγέγραπτο. ἐγέγραπτο A.

δὲν αὐτοὺς προσβάλλῃ τῇ πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μὴδὲ ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὥς ἀμφοτέρωθεν βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίγνεσθαι. καὶ αὐτοὺς 5 αἶμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε τὴν στρατιάν κατὰ τὴν πρόσβασιν ἣ Πτολεμαῖος λαθὼν ἀνέβη, γνώμην ποιούμενος ὥς εἰ ταύτῃ βιασάμενος ξυμμίξοι τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον αὐτῷ τὸ ἔργον. καὶ ξυνέβη οὕτως. ἔσπε μὲν γὰρ ἐπὶ με- 6 σημβρίαν ξυνειστήκει καρτερά μάχῃ τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς Μακεδόσιν, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων ἐς τὴν πρόσβασιν, τῶν δὲ βαλλόντων ἀνόντας· ὥς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Μακεδόνες, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν ἀναπαινούμενοι, μόγις δὴ ἀμφὶ δαίλῃν ἐκράτησαν τῆς παρόδου καὶ ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. ἐκεῖθεν δὲ οἰοῦ ἤδη γενομένη ἡ στρατιὰ πῦσα ἐπήγετο αὐθις ὥς ἐπ' αὐτὴν τὴν πέτραν· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὕτη ἡ προσβολή. ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται.

Τὸ δὲ τὴν ἑω παραγγέλλει στρατιώτῃ ἐκάστῳ κόπτειν χάρα- 7 κας ἑκατὸν κατ' ἄνδρα. καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτοὺς ἐχώννυν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ἵνα ἐστρατοπεδευκότες ἦσαν ὥς ἐπὶ τὴν πέτραν χῶμα μέγα, ἐνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους [δυνατὰ] αὐτῷ ἐφαίνετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα· καὶ ἐχώννυν αὐτὸ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτοὺς ἐφειστήκει θεατῆς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίας περαιομένου, κολαστῆς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχορῆμα ἐκλιποῦς.

Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὥς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρα- 30. τός. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν οἱ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἰνδοὺς ἐκ τοῦ ἤδη κεχωσμένου καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. καὶ ἐχώννυτο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χωρίον. τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλιννύων ἐπήγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γηλόφῳ ὄντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.

Οἱ δὲ Ἰνδοὶ πρὸς τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλο- 2 φον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες καὶ τὸ χῶμα ξυνάπτον ἤδη ὀρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκα σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφίσι σπένδοιτο. γνώμην δὲ πεποίητο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι τῶν σπονδῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὥς ἕκαστοι διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη. καὶ τοῦτο ὥς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, ἐν- 3 δίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντῃ ἀφελεῖν. καὶ αὐτοὺς ἔμενεν ἔσπε ἥρξαντο τῆς ἀποχωρήσεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν

6, 4. ἀνίσταν. libri ἀνῆσαν. 5. μόγις δὴ pro μόλις A et alii Gr. 7. ἐπ' αὐτὴν pro ἐς αὐτὴν iidem. || 7, 5. προμαχομένους pro προμάχους Gr. omnes. 5. δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο addita ex iisdem.

C. 30. §. 1, 5. τὸ χωρίον. τὰ χωρία A. τὸ χῶμα Ellendtius. || 2, 3. ξυνάπτων. ξυνάπτων Bas. vulgo ξυνάπτων. 3. κήρυκα. κήρυκας A et alii nonnulli Gr. 5. σφίσι pro σφίσιν Ellendtius.

υπασπιστῶν ἐς ἑπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλειμμένον τῆς πέτρας ἀνέ-
 4 ῃται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδόνες ἄλλος ἄλλῃ ἀνιψῶντες
 ἄλλήλους ἀνῆσαν. καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων
 τραπόμενοι ἀπὸ ξυνομήματος, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ
 ἀπεκτείναν· οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρη-
 μῶν ῥίψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἀπέθανον. εἶχετο τε Ἀλέξανδρῳ ἡ πέ-
 5 τρα ἢ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη, καὶ ἔδυεν ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξαν-
 δρος καὶ κατεσκέυασε φρούριον, παραδοὺς Σισικόντῳ ἐπιμελεῖσθαι
 τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάλαι ἡτομονόηκει ἐς Βάκτρα παρὰ
 Βήσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτριαν ξυνε-
 στρατεύε τε αὐτῷ καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο.

Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας ἐς τὴν τῶν Ἀσσηνῶν χώραν ἐμβά-
 5 λει. τὸν γὰρ ἀδελφὸν τὸν Ἀσσηνῶν ἐξηγγέλλετο τοὺς τε ἐλέφαντας
 ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων πολλοὺς ξυμπεφυγέαι ἐς τὰ
 ταύτη ὄρη. καὶ ἀφικόμενος εἰς Δύρτα πόλιν τῶν μὲν ἐνοικούντων οὐ-
 δένα καταλαμβάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει· ἐς δὲ τὴν ὑπε-
 ραίαν Νεάρχον τε καὶ Ἀντίοχον τοὺς χιλιάρχους τῶν υπασπιστῶν ἐκ-
 πέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ψιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν,
 Ἀντίσχῳ δὲ τὴν τε αὐτοῦ χιλιarchίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. ἐστέλ-
 7 λοντο δὲ τὰ τε χωρία κατοφόμενοι καὶ εἰ πού τις τῶν βαρβάρων
 ξυλλαβεῖν ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν, τῶν τε ἄλλων καὶ μάλι-
 στα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐμελεν αὐτῷ μαθεῖν.

Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ ἡ στρατιὰ
 αὐτῷ ὁδοποιεῖτο πρόσω ἰοῦσα ἄπορα ἄλλως ὄντα τὰ ταύτῃ χωρία.
 ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει ολίγους τῶν βαρβάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμα-
 7 θεν ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφυγότες εἰν,
 τοὺς ἐλέφαντας δὲ οὐ αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ
 τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἠγγήσασθαι οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν ὡς ἐπὶ
 8 τοὺς ἐλέφαντας. εἰσὶ δὲ Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται τῶν ἐλεφάντων,
 καὶ τούτους σπουδῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα
 9 ξὺν τούτοις τοὺς ἐλέφαντας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ
 κρημνοῦ σφᾶς ῥίψαντες ἐν τῇ διώξει, οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες ἐφε-
 9 ρὸν τε τοὺς ἀμβάτας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. ἐπεὶ δὲ καὶ
 ὕλη ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμὸν, καὶ αὕτη ἐκόπη αὐτῷ
 ὑπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ ναὺς ἐποιήθησαν. καὶ αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν
 ποταμὸν ἦγοντο ὡς ἐπὶ γέφυραν ἦντινα Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας
 αὐτῷ ἐξωκοδομηκοτές πάλαι ἦσαν.

4, 4. αὐτοὺς additum ex Gr. nonnullis ad 3. c. 18. || 5, 1. 2. Ἀσσηνῶν — Ἀσσηνῶν pro Ἀσσηνῶν — Ἀσσηνῶν Ellendtius. 2. τὸν alterum addidi e Bas. 4. ταύτη pro ταύτης A allique Gr. 4. ἐνοικούντων pro οἰκούντων Schmiederus. || 6, 3. Ἀγριᾶνας. Ἀγριᾶνας καὶ Gronovius. 4. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 7. ἐμελεν Gr. plurimi. ἐμελλεν Bas. ἐμελλον Vulc. || 7, 4. Ἀβισάρῃ pro Βαρωσάδῃ Freinshemius ad Curt. 8, 13, 1. || 8, 3. ἀπόλλυνται pro ἀπόλλοντο Gr. cc. 4. κρημνοῦ pro κρημνοὺς Gr. cc. 5. ἀμβάτας pro ἀναβάτας Gr. cc. et Bas. || 9, 3. ἐποιήθησαν pro ἐποίησαν Gr. cc.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Εν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἦν τινα μεταξὺ τοῦ τε Κωφῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ 1. ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ Νύσαν πόλιν ἐκτίσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διονύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νύσαν ἐπεὶ τε Ἰνδοὺς ἐχειρώσατο. ὅστις δὲ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἢ ὅθεν ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θη- 2 βαῖος Διόνυσος [ὃς ἐκ Θηβῶν] ἢ καὶ ἐκ Τιωλίου τοῦ Ἀνδίου ὁρμηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἤκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη μάχῃ καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἑλλήσιν ἐπελθόν, οὐδὲν δὲ αὐτῶν ἄλλο ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βίᾳ χειρωσάμενος· πλὴν γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐκ παλαιοῦ μεμνημένων. τὰ γὰρ τοι κατὰ τὸ εἶκος ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὴ τὸ θεῖόν τις προσθή- τῳ λόγῳ, οὐ πάντῃ ἀπίστα φαίνεται.

Ὡς δὲ ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' αὐτὸν οἱ 3 Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν, ὄνομα δὲ ἦν αὐτῷ Ἀκουφίς, καὶ ξὺν αὐτῷ πρέβεις τῶν δοκιμωτάτων τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάνδρου ἀφείναι τῷ θεῷ τὴν πόλιν. παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν 4 τὴν Ἀλεξάνδρου τοὺς πρέσβεις καὶ καταλαβεῖν καθήμενον κεκοιμημένον ἔτι ἐκ τῆς ὁδοῦ ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος αὐτῷ περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα· θαμβῆσαι τε ἰδόντας τὴν ὄψιν καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν. ὥς δὲ ἐξανέστησέ τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος καὶ θαρρῆεῖν ἐκέλευσε, τότε δὴ τὸν Ἀκουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὥδε.

ὦ βασιλεῦ, δέονταί σου Νυσαῖοι ἔασαι σφᾶς ἐλευθέρους τε 5 καὶ αὐτονόμους αἰδοῦ τοῦ Διονύσου. Διόνυσος γὰρ ἐπειδὴ χειρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος ἐπὶ θάλασσαν ὀπίσω κατήει τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ τῶν ἀπομάχων στρατιωτῶν, οἱ δὲ αὐτῷ καὶ Βάκχοι ἦσαν,

C. 1. §. 1, 2. Νύσαν pro Νύσσαν A. 3. ἐπεὶ pro ἀφ' οὗ A. 4. ὅστις δὲ Bas. ὅστις δὲ Vulc. οὐκ ἔχω φράσαι additum e V et Gr. compluribus. || 2, 2. ὃς ἐκ Θηβῶν delet Schneiderus. ὃς suspectum Ellendtio. 2. ἢ καὶ ἐκ pro ἢ ἐκ A. 6. τὰ γὰρ pro τῷ γὰρ Bas. et Schneiderus. || 4, 2. κεκοιμημένον. κεκοιμισμένον c. Mon. Eustath. ad Dion. v. 1159. 3. ἔτι omittit A. 3. αὐτῷ. vulgo αὐτῷ. 4. τε post θαμβῆσαι additum ex Eustath. 5. ἐς. εἰς idem. 6. ὥδε pro τὰδε A et alii Gr.

κτίξει την πόλιν τήνδε μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς ἔπειτα ἐσόμενον, καθάπερ οὖν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάνδρειαν τε ἐκτίσας τὴν πρὸς Κανκιάσῳ ὄρει καὶ ἄλλην Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς μὲν ἐκτίσας ἤδη, τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ πλείονα Διονύσου ἔργα ἀποδειξάμενος. Νύσαν τε οὖν ἐκάλεσε τὴν πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης καὶ τὴν χώραν Νυσαίαν· τὸ δὲ ὄρος ὃ τιπερ πλησίον ἐστὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μηρόν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι δὴ κατὰ τὸν μῦθον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ἠϋξήθη. καὶ ἐκ τούτου ἐλευθέραν τε οἰκοῦμεν τὴν Νύσαν καὶ αὐτοὶ αὐτόνομοι καὶ ἐν κόσμῳ πολιτεύοντες· τῆς δὲ ἐκ Διονύσου οἰκίσσεως καὶ τότε σοι γενέσθω τεκμήριον· κίττος γὰρ οὐκ ἄλλῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς φυόμενος παρ' ἡμῖν φύεται.

2. Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐρίγνετο ἀκούειν καὶ ἠθέλει πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τῆς πλάνης μυθεύμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου τὴν Νύσαν ἠθέλει, ὥς ἤδη τε ἤκειν αὐτὸς ἔνθα ἤλθε Διόνυσος καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἂν ἔλθειν Διονύσου· οὐδ' ἂν Μακεδόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ ξῆλον τῶν Διονύσου ἔργων. καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε εἶναι τοὺς οἰκητορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονομους. ὥς δὲ καὶ τοὺς νόμους ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων τὸ πολίτευμα ἔχεται, ταῦτα τε ἐπῆρνεσε καὶ ἠξίωσε τῶν τε ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν προεστώτων τοῦ πολιτεύματος, ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τριακόσιοι, ἑκατὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξαμένους· Ἀκουφιν δὲ εἶναι τὸν ἐπιλεγόμενον, ὄντινα καὶ ὑπαρχον τῆς χώρας τῆς Νυσαίας κατέστησεν αὐτός. τὸν δὲ Ἀκουφιν ταῦτα ἀκούσαντα ἐπιμειδιάσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέσθαι ἐφ' ὧν ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ' Ἀκουφιν· καὶ πῶς ἂν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν αγαθῶν ἐρημωθεῖσα ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο· ἀλλὰ σὺ, εἴ σοι μέλει Νυσαίων, τοὺς ἱππέας μὲν ἄγεσθαι τοὺς τριακοσίους καὶ εἰ βούλει, ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δὲ ἑκατὸν, οὐστinas τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξει σὺ κελύεις, διπλασίους τῶν ἄλλων τῶν κακῶν ἄγεσθαι, ἵνα σοὶ καὶ αὐθις ἀφικομένῳ δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανείῃ ἡ πόλις. 4 ταῦτα λέγοντα, λέγειν γὰρ δόξαι φρόνιμα, πείσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε, τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μὴδ' ἀντ' αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος καὶ τῆς θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ Ἀκουφιν.

5 Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χώρον ὅπου τινὰ ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον. ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος

5, 5. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Ellendtius. 6. ἐσόμενον pro ἐσομένην A et alii. 7. Αἰγυπτίῳ pro Αἰγύπτου iidem. || 6, 2. ἐπὶ τῆς τροφοῦ A et Gr. omnes, praeter unum, qui cum V et Bas. ἐπὶ τῆς τροφῆς. ἀπὸ τῆς τροφοῦ Vulc. 3. καὶ ante τοῦτο deleam. κατὰ fortasse legit Facius. 7. οὐκ, omisso μή, post γῆς habet Eustathius.

C. 2. §. 1, 4. ἂν libris deest. 5. οἱ ἔτι A, ut vulgo. αὐτῷ ἔτι ceteri Gr. ad 3. c. 5. || 2, 6. ἐπιλεξαμένους. libri ἐπιλεξάμενος. || 3, 5. εἰ βούλει omittit A. 7. κακῶν. κακίων A. κακίων Gronovius. 7. ἵνα σοὶ pro ὥς σοὶ A. εἴ σοι quidam Gr. alii ἴσοι. ὅσοι Bas. || 5, 1. ἐκόμπαζον, ἐλθεῖν τε vulgo distinguunt.

τὸν Μηρόν ξὺν τοῖς ἐταίροις ἵππεῦσι καὶ τῷ πεζικῷ ἀγῆματι καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνάπλεον καὶ δάφνης τὸ ὄρος καὶ ἄλση παντοῖα· καὶ ἰδεῖν σύσκιον, καὶ θήρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν. καὶ τοὺς Μακεδόνας ἡδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας, οἷα δὴ διὰ μακροῦ οὐ φθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρα κισσόν, οὐδὲ ἵνα περ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ποιῆσθαι καὶ στεφανώσασθαι ὥς εἶχον ἐφηνουῖντας καὶ Διόνυσον τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας τοῦ θεοῦ ἀνακαλοῦντας. θῦσαι τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τῷ Διονύσῳ καὶ εὐωχρηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἐταίροις. οἱ δὲ καὶ τὰδε ἀνέ- 7 γραψαν, εἰ δὴ τῷ πιστὰ καὶ ταῦτα, πολλοὺς τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῶν οὐκ ἡμιλημένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ ἐστεφανωμένους καὶ *** ὑπὸ τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναι τε πρὸς τοῦ Διονύσου καὶ ἀνεύσασαι τὸν θεὸν καὶ βαλχεῦσαι.

Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω ἢ πιστενέτω. 3. οὐ γὰρ ἐγὼ γε Ἐρατοσθένη τῷ Κυρηναίῳ πάντῃ συμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ θεῖον ἀναφέρεται ἐκ Μακεδόνων πρὸς χάριν τὴν Ἀλεξάνδρου ἐς τὸ ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. καὶ γὰρ καὶ σπῆ- 2 λαιον λέγει ἰδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακεδόνας καὶ τινα μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας ἢ καὶ αὐτοὺς ξυνθέντας φημίσαι ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον, ἵνα ἐδέδετο, καὶ ὁ αἰετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν σπλάγγων τοῦ Προμηθέως, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε ἀφικόμενος τὸν τε αἰτὸν ἀπέκτεινε καὶ τὸν Προμηθέα τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε. τὸν δὲ Καῦκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ 3 Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἑὸ μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμισαδῶν χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μετὰ γιν τῷ λόγῳ τοὺς Μακεδόνας, Παραπαμισον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας Καῦκασον τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Καῦκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέξανδρον. ἐν τε 4 αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοῦς ἰδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. ὁμοία δὲ καὶ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, καταλαμ- 5 βάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸς Ἡραιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν σμικρότερα, δύο δὲ τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἦγοντα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοῦς μὲν τρισχιλίους, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς τριάκοντα· καὶ ἵππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῶν Ἰνδῶν ἐς ξυμμαχίαν 6 παρὰ Ταξίλου ἦγον· καὶ τὴν πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγίστην μετὰ τὸν Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ἰδάσπου, ὅτι αὐτῷ Ταξίλης ἐνδίδωσιν. ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα

5, 4. παντοῖα. καὶ ἰδεῖν σύσκιον, καὶ. fortasse παντοίων δένδρων εἶδει σύσκια· καί. || 6, 3. ποιῆσθαι. ποιήσασθαι Schneiderus. 4. ὡς εἶχον Vulc. idemque conjecit Schneiderus. ὡς post ποιῆσθαι habent Gr. omnes || 7, 1. τὰδε. ταῦτα A. 3. καὶ ** ὑπὸ „deest quid.” Schneiderus. 5. ἀνεύσασαι A. ἀνανεῦσαι ceteri omnes.

C. 3. §. 1, 1. ἐθέλει Bas. ἐθέλοι Vulc. 4. ἐπιφημισθῆναι pro ἐπενφημισθῆναι Lobeckius ad Phryn. p. 596. || 3, 2. Παραπαμισαδῶν. Παραπαμισάδα A.

ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἵππικὸν ἐπὶ τῷ ποταμῷ· καὶ γίνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

4. Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλὴν Γάγγου, καὶ τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅτι αἱ πηγαὶ εἰσιν αὐτῷ ἐπὶ τὰδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Καυκάσου, καὶ ὅτι ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, καὶ ὅτι δίστομος ἐστὶν ὁ Ἰνδὸς καὶ αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφότεραι τεναγώδεις, καθάπερ αἱ πέντε τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ τῷ Αἰγύπτου Δέλτα παραπλήσιον καὶ τοῦτο Πάτταλα καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ, ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφί-
 2 λογα, καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφω. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἰθάσπης καὶ Ἀκεσίνης καὶ Ἰθραώτης καὶ Ἰρασσις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν ἄλλων τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν πολὺ τι κατὰ μέγεθος ὑπερρέρουσι· τοῦ δὲ Ἰνδοῦ μείονες εἰσὶ καὶ πολὺ δὴ μείονες, ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν, εἰ δὴ τῷ ἱκανὸς καὶ Κτησίας ἐς τεκηριώσιν, ἵνα μὲν στενωτάτος αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδὸς ἐστι τεσσαράκοντα σταδίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος καὶ ἑκατόν· τὸ πολὺ δὲ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτων.
- 3 Τοῦτον τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἑω διέβαινε ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ οὔτε οἷς τισὶ νόμοις διαχωρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγγραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ζῶα εἰ δὴ τινα ἄτοπα ἢ χώρα αὐτοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς ἢ ὁ Ἰθάσπης ἢ ὁ Γάγγης ἢ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρουσιν, οὐδὲ τοὺς μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσὸν σφισιν ἐργαζομένους, οὐδὲ τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλον τι πεποιήται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων, ὡς τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν
 4 ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξελεγχθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος γὰρ καὶ οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ ἐξήλεξαν, ὅσα γε μὴ καὶ αὐτῶν ἐστὶν οἱ εἰρεύσαντο· ἀχρύστους τε εἶναι Ἰνδοὺς ἐξήλεξαν, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπῆλθε, πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε, καὶ ἥμιστα γλιθῶντας κατὰ τὴν διάταν· ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα, οἷους μεγίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπῆχεις τοὺς πολλοὺς ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιοπῶν, καὶ τὰ πολέμια πολὺ τι γενναί-
 5 οτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὀρμηθεὶς ὁ Κῦρος ὁ Καμβύσου Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο καὶ ἄλλα ἔθνη τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ

6, 5. γίνεται Vulc. γίνονται Bas.

C. 4. §. 2, 8. Αἰγύπτου AB. ἐν Αἰγύπτῳ quidam Gr. Αἰγύπτῳ sine ἐν Bas et Ven. Αἰγυπτίῳ Vulc. 8. Πάτταλα pro Πάταλα Ellendtius. || 2, 4. τοῦ δὲ Ἰνδοῦ pro τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ δὲ A. 4. Κτησίας — ἱκανός primus e c. addidit Vulc., nisi quod καὶ Κτησίας dedit pro Κτησίας μὲν, quod Gr. plurimi habent. ceterum λέγει excidisse Ellendtius vidit. || 3, 4. ὅσα ἢ οἷα ὁ A. ὅσα καὶ οἷα ὁ V. ὅσα καὶ ὁ B. ὅσα ἢ οἷα ὁ alii Gr. ὅσα ἢ ὁ Bas. ὅσα ἢ ὁ Vulc. 9. οὐδαμῶν. οὐδενῶν Bas. || 4, 2. τούτῳ pro αὐτῷ Gr. cc. 3. γε μὴ pro γε μὴν A et complures alii Gr. 4. γε δὴ pro τε δὴ Schneiderus et Ellendtius. 6. οἷους pro οἷα A et alii Gr.

δὲ προσχωρήσαντά οἱ ἐκόντα κατέσχεν, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμβαλεῖν. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νόμιμα σφισιν ἦν οἶα ἐγγύτατα εἶναι τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει. τὸ δὲ τραῦμα τὸ γινόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυθικῇ γῇ οὐδὲ τοῦτο ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν πότερα δυσχωρίαις ξυνεχθεῖσιν ἢ τινι ἄλλῃ Κύρου ἀμαρτία ξυνέβη ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύτῃ κακίους τὰ πολέμια Πέρσαις ἦσαν.

Ἀλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδία μοι γεγράφεται ὅσα πιστότατα ἐς ἀφῆ-5. γησιν οἱ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ ὁ ἐμπειριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοῦς Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης, δοκίμω ἄνδρε, ξυνεγραψάτην, καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς ἐστὶ καὶ εἰ δὴ τινα ἄτοπα ζῶα αὐτόθι φύεται καὶ τὸν παράπλουν αὐτὸν τῆς ἔξω θαλάσσης. νῦν δὲ ὅσον ἐς τὰ Ἀλεξάν-2 δρου ἔργα ἀποχωρῶν ἐφαίνεται, τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπέργαν τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τὴν τε Παμφύλων καὶ Κιλικίων γῆν ἔνθεν μὲν ὥς ἐς Ἀρμενίαν παρήκειν· ἀπὸ δ' Ἀρμενίων ὥς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ Χωρασμί-3 οὺς· κατὰ δὲ Βακτριούς ξυμβάλλειν τῷ Παραπαμίσῳ ὄρει, ὃ δὴ 3 Καυκάσον ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύσαντες Μακεδόνες, ὥς μὲν λέγεται τὰ Ἀλεξάνδρου αὐξοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα τοῦ Καυκάσου κρατῶν τοῖς ὅπλοις ἤλθεν Ἀλεξάνδρος· τυχὸν δὲ καὶ ξυνεχῆς τυγχάνει ὃν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθικῷ Καυκάσῳ, καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος· καὶ ἐμοὶ αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Καυκάσος τὸ ὄρος τοῦτο καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται. τὸν δὲ Καυκάσον τοῦτον καθήκειν ἐς τε ἐπὶ 4 τὴν μεγάλην τὴν πρὸς ἑω τε καὶ Ἰνδοῦς θαλάσσαν. τοὺς οὖν ποταμοὺς ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὥς ἐπ' ἄρκτον τετραμμένον ἔχιν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἐς τὴν λίμνην ἐκδιδόναι τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δὲ ἐς τὴν Ὑρκανίαν καλουμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης· τοὺς δὲ ὥς ἐπὶ νότον 5 ἄνεμον τὸν Εὐφράτην τε εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδόν τε καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ Ἀκισίνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὑφασιν καὶ ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν ἢ εἰς τενάγην ἀναχόμενοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανίζεται.

Ὅτω δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ὧδε ἔχει ὥς πρὸς τοῦ Ταύρου τε καὶ 6. τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ' ἀνέμου ζεφύρου ὥς ἐπ' ἀπηνιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν, τούτῳ δύο μὲν αὗται μέγιστα πρὸς αὐτοῦ τοῦ

C. 5. §. 1, 3. ἐπὶ δὲ A. ἐπεὶ δὲ. quidam Gr. alii ἐπεὶ omisso δὲ. ἐπειδ' Vulc. || 2, 4. Παμφύλων Gr. omnes. Παμφυλίων Vulc. 6. Χωρασμίους pro Χωρασμίους A. || 3, 2. ξὺν ante Ἀλεξάνδρῳ omissum cum ABB. 5. Σκυθικῷ sed sine τῷ A. τῷ Σκυθῶν καὶ Bas. τῶν Σκυθῶν Vulc. 6. οὖν addunt Gr. omnes. || 4, 2. τὴν ante μεγάλην libris deest. || 5, 5. τενάγην AV et fortasse alii Gr. alii τενάγια, τεναγώδη Vulc.

C. 6. §. 1, 1. πρὸς τοῦ. πρὸ τοῦ B. 2. ἀπ' Gr. omnes. ὑπ' Vulc. 2. ὥς ἐπ' Gr. omnes praeter A, qui ὥς ἐς.

Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίνονται, ἡ μὲν πρὸς μεσημβρίαν τε καὶ νότον ἄνεμον [τοῦ Ταύρου] κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ ἄνε-
 2 μον βορρᾶν. τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραγῇ αὐτὴν τεμνομένης
 μεγίστην μὲν μοῖραν τὴν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ Ἐρατοσθένους τε καὶ Με-
 γασθένης, ὃς ξυγῆν μὲν Σιβυρτίῳ τῷ σατραπῇ τῆς Ἀραχωσίας, πολ-
 λάκις δὲ λέγει ἀφικέσθαι παρὰ Σανδράκοτον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα·
 ἐλαχίστην δὲ ὅσῃν ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἡμε-
 3 τέραν θάλασσαν. δύο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποταμοῦ καὶ τοῦ
 Ἰνδοῦ ἀπειρογόμεναι αἱ δύο ξυντεθεῖσαι μόλις ἄξιαι τῇ Ἰνδῶν γῇ
 4 ξυμβαλεῖν. ἀπείργεσθαι δὲ τὴν Ἰνδῶν χώραν πρὸς μὲν ἕω τε καὶ
 ἀφελιώτην ἄνεμον ἔστε ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ· τὸ
 πρὸς βορρᾶν δὲ αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καῦκασον τὸ ὄρος ἔστε ἐπὶ
 τοῦ Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ πρὸς ἐσπέραν τε καὶ ἄνεμον Ἰά-
 πυα ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ἀποτεμεται.
 καὶ ἔστι πεδῖον ἡ πολλὴ αὐτῆς, καὶ τοῦτο, ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τῶν
 5 ποταμῶν προσκεχωσμένον. εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα
 πεδία οὐ πρόσω θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἐκάστοις
 ποιήματα, ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῖς ποταμοῖς ἐκ
 παλαιοῦ προσκείμεθαι, καθάπερ Ἐρμου τέ τι πεδῖον λέγεσθαι, ὃς
 κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μητρὸς Ἀνδυμῆνης παρὰ
 πέλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καῦστρου
 πεδῖον Λύδιον ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ καὶ Καΐκου ἄλλο ἐν Μυσίᾳ
 6 καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικὸν ἔστε ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικὴν. Αἴ-
 γυπτὸν τε Ἡρόδοτος τε καὶ Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοὶ ἢ εἰ δὴ τοῦ
 ἄλλου ἢ Ἐκαταίου ἔστι τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα
 δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφοτέρω ὡσαύτως ὀνομάζουσι καὶ οὐκ
 ἀμαυροῖς τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει Ἡρόδοτος ἐπιδέδεικται, ὡς καὶ
 τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν ποταμοῦ εἶναι ἐπώνυμον. Αἰγύπτος γὰρ τὸ
 παλαιὸν ὁ ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο ὄντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοι τε καὶ
 οἱ ἐξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τεκμηριῶσαι Ὀμη-
 7 ρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου ποταμοῦ τὸν Μενέλειον
 στήσαι τὰς νέας. εἰ δὴ οὖν εἰς τε ποταμὸς παρ' ἐκάστοις καὶ οὐ
 μεγάλοι οὗτοι ποταμοὶ ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς θάλασσαν
 προχέμενοι, ὅποτε ἰλὺν καταφέρουσιν, καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνω τόπων
 ἐνθενπερ αὐτοῖς αἱ πηγαὶ εἰσιν, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν ἄρα χώρας
 ἐς ἀπιστίαν ἵεναι ἄξιον, ὅπως πεδῖον τε ἡ πολλὴ ἔστι καὶ ἐκ τῶν
 7 ποταμῶν τὸ πεδῖον ἔχει προσκεχωσμένον. Ἐρμον μὲν γὰρ καὶ Καῦ-
 στρον καὶ Καΐκον τε Μαιάνδρον ἢ ὅσοι ἄλλοι ποταμοὶ τῆς Ἀσίας
 ἐς τὴνδε τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδοῦσιν οὐδὲ ξύμπαντας ξυντεθέν-

4. πρὸς μ. τε καὶ ἐς μ. τε καὶ. πρὸς complures Gr. 4. μεσημβρίαν. libri μεσημβρίην. 5. τοῦ Ταύρου delendum esse intellexit Vulcanius. || 2, 2. τὴν Ἰνδῶν pro τῶν Ἰνδῶν Ellendtius. 4. Σανδράκοτον pro Σανδράκοντον Gr cc. Σανδρόκοτον V. 5. ἐλαχίστην pro ἐλάχιστον Ellendtius. 5. ὅσῃν Vulc. et Gron. ὅσον Bas. || 3, 4. τὴν δὲ πρὸς pro τὴν δὲ ὡς πρὸς A. || 4, 2. ἐκάστοις ἐκάστων A. 7. Λύδιον ἀπὸ. Λύδιον καὶ Bas. 7. Λύδιον ἀπὸ Λυδίου. Λυδίας ἀπὸ Καῦστρου Palmerius Exercitt. p. 240. || 5, 2. τε post Αἰγυπτὸν addi um ex A. 10. νέας. νῆας V. νήσους Bas. || 6, 2. ποιῆσαι pro ποιεῖσθαι Gr. omnes. 5. ἵεναι. libri εἶναι. || 7, 1. μὲν post Ἐρμον addi tum ex A et aliis Gr. 2. ἄλλοι pro πολλοί Schmiederus.

τας ἐνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλήθους ἕνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ, ὅτῳ οὔτε Νείλου ὕδαρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἰστρος ὁ κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκείνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες 3 ἐς ἴσον ἔρχονται, ὅς μέγας τε εὐθύς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει καὶ πεντεκαίδεκα ποταμούς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μίζοντας, παραλαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμία κρατήσας οὕτως ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. ταῦτα μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν τῆς χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς τὴν Ἰνδικὴν ξυγγραφήν.

Τὸ δὲ ζεύγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν ἐποιήθη 7. Ἀλεξάνδρῳ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς ἔχω ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, καθάπερ οὖν ὁ Ἑλλήσποντος τε πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπορος τε καὶ Ἰστρος πρὸς Δαρείου, ἣ γέφυρα κατὰ τοῦ ποταμοῦ διηνεκῆς ἐποιήθη αὐτῷ· δοκεῖ δὲ ἔμοιγε πλοίοις μᾶλλον ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βάθος τοῦ ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῶδε χρόνῳ ἔργον οὕτως ἀτοπον ξυντελεσθῆναι. εἰ δὲ δὴ 2 πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ στοῖχον ὁρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζεύγμα ἀπήρκεσαν, ὥς λέγει Ἡρόδοτος ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον, ἣ ὅτῳ τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἰστρῷ ποταμῷ ζεύγμα ποιεῖται καὶ ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα, ὅσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν, οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν. καίτοι γε ταχυτάτῃ ὧν ἐγὼ 3 οἶδα Ῥωμαίοις ἢ γεφύρωσις ἢ διὰ τῶν νεῶν γίνεται, καὶ ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου ἄξια. αἱ νῆες αὐτοῖς κατὰ τοῦ ῥοῦ ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος, οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι. ταύτας ὑποφέρει μὲν, οἷα εἰκός, ὁ ῥοῦς, ἀνέχει δὲ κελήτιον ἐπήρες, ἔστ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον· καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίσταται πλέγματα ἐκ λόγου πυρραμοειδῇ πλήρῃ λίθων λογάδων ἀπὸ πύργας ἐκάστης νεώς, τοῦ ἀνέχεν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. ὅτε δὲ δὴ μία τις τῶν νεῶν ἅμα δὴ 4 ἐσχέθη, καὶ ἄλλη, ἀπὸ ταύτης διέχουσα ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος πρὸς τὸ ρεῦμα ὁρμίζεται· καὶ ἀπ' αὐφοῦν ξύλα τε ἐς εὐθύ ὀξέως ἐπιβάλλεται καὶ σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν. καὶ διὰ πασῶν οὕτω τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρωῶσαι τὸν πόρον, χωρεῖ τὸ ἔργον. ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ ζεύγματος κλίμα- 5 κες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφαλεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἐφοδὸν γίνεσθαι, καὶ ἅμα ὥς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος. δι' ὀλίγου τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ θοορῶν, καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ ὁρωμένῳ ὁμῶς οὐκ ἄπεστιν· οὐ τε παρα-

4. ποταμῶν additum ex A. 5. Νείλου. addiderim τό. || 8, 2. ἐς ante ἴσον additum ex Gr. omnibus.

C. 7. §. 1, 4. οὖν additum e Gr. omnibus. omisit Vulc. || 2, 5. ποιεῖται. libri ποιεῖσθαι. || 3, 1. ὧν. libri ὥς. 3. λόγου ἄξια A. λόγου ἔστιν ἄξια Vulc. ex S. λέγουσιν ἄξια cum Bas. alii Gr. 4. τοῦ ῥοῦ. libri πόρου. 6. καταστήσῃ A ceterique Gr. κατατήσῃ Vulc. || 4, 1. δὴ prius addit Bas. 3. καὶ ἀπ'. καὶ ἐπ' Schmiederus. 4. ἐς ante εὐθύ additum ex Gr. omnibus. || 5, 2. προβάλλονται pro προσβάλλονται A.

κελευσμοὶ ὡς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἐκάστην καὶ αἱ ἐπιτιμῆσεις τοῦ ἐκλι-
ποῦς οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγεμάτων οὔτε τὴν οἰζύτητα
τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

8. Ῥωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπῆσκηται· Ἀλέξανδρῳ
δὲ ὅπως ἐξεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐκ ἔγω εἰπεῖν, ὅτι μὴδὲ οἱ ξυ-
στρατεύσαντες αὐτῷ εἶπον. ἀλλὰ μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων
2 ἐξεύχθαι, ἢ εἰ δὴ τινι ἄλλῃ μηχανῇ, ἐκείνη ἐχέτω. ὡς δὲ διέβη πέ-
ραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὐθύνει κατὰ νόμον Ἀλέξαν-
δρος. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγάλην καὶ
εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδά-
σπου. καὶ ἐδέχτο αὐτὸν Ταξίλης ὁ ὑπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ
οἱ ταύτῃ Ἰνδοὶ φιλίως· καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν
3 τῆς ὁμόρου ὁσης ἐδέοντο. ἦκον δὲ ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ
Ἀβισάρου πρέσβεις τοῦ τῶν ὁρείων Ἰνδῶν βασιλείως ὃ τε ἀδελφὸς
τοῦ Ἀβισάρου καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι, καὶ παρὰ Λο-
ξάρως νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέροντες. καὶ ἐνταῦθα αὐτὸν Ἀλέξαν-
δρος ἐν Ταξίλοις θύνει ὅσα οἱ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε
καὶ ἵππικόν. καὶ ἀποδείξας σατραπὴν τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον
τὸν Μαχάτα φρουρὰν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς ἀπομά-
χους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδά-
σπην ποταμόν.

- 4 Ἐπ' ἐκεῖνα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο
ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, ἐγνωκῶς εἶργειν τοῦ πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι
ἐπιτίθισθαι. ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμο-
κράτους πέμψας ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν τὰ πλοῖα ὅσα παρε-
σκεύαστο αὐτῷ ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ ξυρτεμόντα κελεύει φέρειν
5 ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. καὶ ξυρτεμῆθη τε τὰ πλοῖα καὶ ἐκο-
μίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχυτέρα διγῇ διατηρηθέντα, αἱ τριακόντοροι
δὲ τριγῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα ἐπὶ ζευγῶν διεκομίσθη ἔστε
ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου· κάκει ξυμπηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὐθις
δὴ ὁμοῦ ὤφθη ἐν τῷ Ὑδάσπῃ. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν τε δύναμιν
ἔχων ἦκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν οὐς Ταξίλης
τε καὶ οἱ ταύτῃ ὑπαρχοὶ ἦγον ἥει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.

9. Καὶ Ἀλέξανδρος κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδά-
σπου, καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ὤφθη ξὺν πάσῃ τῇ
στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει. ταύτῃ μὲν δὴ ἡ κατεστρα-
τοπεδικότα εἶδεν Ἀλέξανδρον αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα
δὲ ἄλλα τοῦ ποταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας
καὶ ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἐκάστοις εἶργειν ἐπενόει τοῦ πόρου τοὺς
2 Μακεδόνας. ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλέξανδρῳ κινητέα καὶ αὐτῷ ἐδόκει

6. τύχοιεν pro ἐντύχοιεν A.

C. 8. § 1, 1. δὴ deest A. 4. ἐκείνη pro ἐκείνη Bas. et Schneiderus. ||
3, 2. Ἀβισάρου pro Ἀμβισάρου A. 3. τοῦ Ἀβισάρου pro αὐτοῦ Ἀμβισάρου A.
τοῦ Ἀμβισάρου ceteri Gr. || 5, 3. τριγῇ pro τριχῶς A ceterique Gr. 3. ζευ-
γῶν Gr. omnes, ut vulgo. ζευγῶν S. 5. ἦν τε δύναμιν ἔχων Gr. omnes. τὴν
τε δ. ἔχων Bas. τὴν τε δύναμιν Vulc. ἔχων post Ἰνδῶν habens.

C. 9. § 1, 1. καὶ Ἀλέξανδρος — Ὑδάσπον vulgo superiori c. adjun-
guntur. ξὺν πάσῃ Vulc. ξυμπάσῃ Bas. 6. διὰ post ἐπενόει deletum au-
ctore Gronovio. || 2, 1. δὲ post ταῦτα a Vulc. omissum additum ex A
aliisque Gr. alii δὲ.

ἡ στρατιὰ πολλὰ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμφίβολον γίνεσθαι. διελὼν δὲ ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν τοὺς μὲν αὐτὸς ἄλλη καὶ ἄλλη ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν πορθῶν ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν ὅπῃ εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλὰ διέπεμπε. οἷτος δὲ αὐτῷ πάντοθεν ἐκ 3 τῆς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ὑδάσπου χώρας ἐς τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὡς δῆλον εἶναι τῷ Πῶρῳ ὅτι ἐγνωκὼς εἴη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔσπετο τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μείον γενόμενον τοῦ χιμῶνος πολλὰ παραδοῦναι οἱ τὸν πόρον· τὰ τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη παραπλέοντα καὶ αἱ διαφθεραὶ τῆς κάρφης ἐμπυπλάμεναι καὶ ἡ ὄχθη πλήρης πᾶσα φαινομένη τῇ μὲν ἱππέων, τῇ δὲ πεζῶν, οὐκ εἶα ἡρεμῆν τὸν Πῶρον, οὐδὲ ἐν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο ἐκ πάντων παρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε 4 οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ ἔρρεον καὶ ὀξέος τοῦ ρεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους ἢ μετὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατὰ τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ αἱ χῶναι αἱ τοῦ Κανκάσου, ἐνθεν περ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι, κατατηρόμεναι αὖξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χιμῶνος δὲ ἐμπάλιν ἴσχουσιν, ὀλίγοι τε γίνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν καὶ ἔστιν ὅπου περάσιμοι, πλὴν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου, καὶ τυχόν καὶ ἄλλου τού· ἀλλ' ὁ γ' Ὑδάσπης περατὸς γίνεται.

Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ φανερόν 10. ἔφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἰργαίτο· ὁ δὲ οὐδὲν μείον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἴ πῃ λάθοι ὑφαρπάσας ὀξέως τὸν πόρον. ἡ μὲν δὲ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύκει πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἐγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ καὶ αὕτη τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένη ἐκβαίνουσιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἐμῆλλον· οἱ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι 2 οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, προσκειμένων σφίσιν εὐθύς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν εἴτι πρόσθεν μεῖναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἀφορῶντες πέραν τοὺς ἐλέφαντας καὶ ἐκφρονες γιγνώμενοι. κλέψαι οὖν ἐπινόει τὴν διάβασιν ὡς πρᾶττων. νύκτωρ 3 παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης τοὺς πολλοὺς τῶν ἱππέων βοὴν τε ἐποίει καὶ ἠλαλάζετο τῷ Ἐνναλίῳ, καὶ τὰλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων θόρυβος παντοδαπὸς ἐγίνετο. καὶ ὁ Πῶρος τε ἀντιπαρήει πρὸς τὴν βοὴν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ἀλέξανδρος ἐς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη. ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ 4 τοῦτο ἐγίνετο καὶ ἡ βοή μόνον καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἱππέων, ἀλλὰ κενὸν γὰρ

3, 5. παραπλέοντα pro παραπλέοντες BB. παραπλέοντο A. || 4, 2. Ἰνδοί. Ἰνδοίκοι ABB. 8. ἴσχουσιν. ἔχουσιν Gr. nonnulli. 8. ἔστιν. libri εἰσίν. 9. ἄλλου του pro ἄλλου Gr. omnes. ἀλλοῦτιον tamen A.

C. 10. §. 1, 3. εἴ πῃ pro εἴ ποί Gr. incertum qui ad l. c. 20. 5. αὕτη. libri αὐτή. 7. ἐμῆλλον pro ἐμῆλλιν A. || 2, 2. τῆς ὄχθης pro τῆς ὄχθας Gr. omnes. || 3, 4. συσκευαζομένων A ceterique Gr. συσκευαζόμενα Vulc. 6. αὐτόν. αὐτόν Vulc. || 4, 3. ἀλλὰ κενόν. vulgo ἀλλ' ἐκείνων. ἀλλ' ἐκείνον Bas.

γνούς τὸν φόβον κατὰ χώραν ἐπὶ στρατοπέδου ἔμεινε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλὰ καὶ τῆς ὄχθης καθειστήκεισαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πύρρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις μηχανᾶται τι τοιόνδε.

11. Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου, ἵνα ἐπέκαμπεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως, αὕτη τε δασεῖα παντοίων δένδρων εἶδε καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ ποταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἀστιβής ὑπ' ἐρημίας. ταύτην καταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφότερα ὑλώδη τὰ χωρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν,
- 2 ταύτην ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. ἀπέχε δὲ ἡ τε ἄκρα καὶ ἡ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους. παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην φυλακαὶ τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπουσαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κατακοῦναι εὐπετῶς ὁπόθεν τι παραγγέλλοιτο, καὶ πανταχόθεν βοαί τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐρίγοντο καὶ πυρὰ ἑκάετο.
- 3 Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν τὸ στρατόπεδον φανερώς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευάζετο. καὶ Κρατέρος ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς ἐξ Ἀραγῶτων καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας καὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων τὴν τε Ἀλκίου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τὰδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς πεντακισ-
- 4 χίλους. παρηγγέλλετο δὲ Κρατέρῳ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πύρρον ὡς ἐπὶ σφᾶ; ξὺν τῇ δυνάμει ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικῶντας· ἦν δὲ μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν Πύρρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δὲ τι ὑπολειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὡς μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἱ ἄγε Πύρρος ἐπ' ἐμέ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροί εἰσιν πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ εὐπορος.
12. Ταῦτα μὲν Κρατέρῳ ἐνετέλλετο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα αὐτῷ Κρατέρος ὑπολέλειπτο, Μιλέαγρος τε καὶ Ἀτταλὸς καὶ Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἱππεῦσιν τε καὶ πεζοῖς ἐτετάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος, διελόντας τὸν στρατόν, ὁπότε ξυνοχόμενους ἤδη ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν.

7. τι ante τοιόνδε additum ex Gr. omnibus.

C. 11. §. 1, 4. ἀμφότερα pro ἀμφότερον Gr. omnes. fortasse καὶ ἀμφότερα. || 2, 4. ἀπέχε. libri ἀπέχει. || 4, 1. παρηγγέλλετο Schneiderus. 2. ὡς ante ἐπὶ additum ex A. 3. μὲν τι pro μέντοι Ellendtius τοι delevat Schneiderus. 5. δὲ δὴ καὶ ὡς pro δὲ δικαίως Jacobsius ad Anthol. Pal. 3. p. 582. δὲ καὶ ὡς Coraes ad Plutarch. 4. p. 452. 5. μένειν Gr. omnes. μένε Vulc. 6. ἄγε A et Bas ἄγῃ ceteri Gr. ἄγοι V. ἐπάγῃ Vulc. 7. στρατοπέδου pro στρατοπέδῳ Gr. omnes. 7. διαβαίνειν Gr. omnes. διαβαίνει Vulc. 9. εὐπορος addidit ex C. εἰπετής BV. μενέτω Vulc. nihil. Gr. ceteri.

C. 12. §. 1, 2. ὑπολέλειπτο pro ἐπιλέλειπτο Gr. cc. 4. μέρος AV ceterique Gr. μέρη Vulc. 5. διελόντας τὸν στρατόν deleam.

Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἐταίρων τὸ ἄγχημα καὶ τὴν Ἡφαί- 2
 στίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περγίκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς
 ἐκ Βάντρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας καὶ Λάας τοὺς
 ἱπποτοξότας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν Κλεί-
 του τε καὶ Κοῖνου τάξιν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας, ἦγεν
 ἄφανῶς, πολὺ τι ἀπέχων τῆς ὄχθης, τοῦ μὴ καταφανῆς εἶναι ἄγων
 ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν ἐνθεν διαβαίνειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον.
 καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρυφης, ἐκ 3
 πολλοῦ ἤδη παρενηνεγμένα, καὶ κατεδρόαπτοντο ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ
 τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον ἐπιγίνεται. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τι ἢ
 παρασκευὴ τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανερά
 κατέστη τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὀπλῶν καὶ τῷ θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῶν πα- 4
 ραγγεμάτων τῶν τε βροντῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων. καὶ τῶν
 πλοίων δὲ τὰ πολλὰ αὐτῷ ξυντεμνημένα παρεκκομίστο ἐς τὸν χῶρον τοῦ-
 τον καὶ ἄφανῶς αὐθις ξυμπεπηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ
 αἱ τριακόντοροι. ὑπὸ δὲ τὴν ἑῷ ὁ τε ἀνεὺς καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο. καὶ
 ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἡ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα καὶ
 ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον, ὥς μὴ
 πρόσθεν ὀφθεῖν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν ἐκ Πύρου καθεστηκότων
 πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλίγον ἐτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρου ἐπέρα καὶ ἅμα αὐτῷ Πτολε- 13.
 μαῖος τε καὶ Περγίκας καὶ Λυσίμαχος οἱ σωματοφύλακες καὶ Σέ-
 λευκος τῶν ἐταίρων, ὁ βασιλεύσας ὑστερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ
 ἡμίσεις· τοὺς δὲ ἄλλους ὑπασπιστάς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. ὥς
 δὲ τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιὰ, φανερῶς ἤδη ἐπέχον τῇ ὄχθῃ·
 καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ὥς ἐκάστοις τάχους οἱ
 ἵπποι εἶχον ἤλαυνον ὥς ἐπὶ τὸν Πῦρον. ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος 2
 πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλα-
 βὼν ξυνέταττε τοὺς αἰὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶ-
 τοι ἐτετάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τοὺτους ἄγων προΐει ἐν τάξει.
 ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοίᾳ τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς
 νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν μεγάλην, ἣ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὐσα ἔλαθεν,
 οὐ πολλῶ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς ἄλ- 3
 λης γῆς. καὶ ἅμα ηὐξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ 3
 πολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών, ὥστε οὐκ ἐξεύρισχον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν
 πόρον, καὶ δέος ἦν αὐθις ἄλλου δεῖσαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει ἴσου
 τῷ πρῶτῳ πόρῳ. ὥς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν
 χαλεπῶς· ἦν γὰρ τῶν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵνα- 4
 περ τὸ βαθυτάτον αὐτοῦ· τῶν δὲ ἵππων ὅσον τὰς κεφαλὰς��περί-
 σχεν τοῦ ποταμοῦ. ὥς δὲ καὶ τοῦτο ἐπερᾶτο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ 4

2, 7. ἐνθεν. ἐνθα A. || 3, 3. ἐπιγίνεται pro γίνεται Gr. omnes. ante ταύτη
 distinxī cum Sinteni. 5. κατέστη pro κατεστήκει A aliiq. Gr. alii καθί-
 στη. 6. τοῦ ὄμβρου pro τῶν ὀμβρῶν Gr. plane omnes. || 4, 2. δέ. libri
 τε 2. αὐτῷ pro αὐτῶν Ellendtius. omittit A. 7. ἐκ Πύρου. παρὰ τοῦ
 Πύρου A.

C. 13. §. 1, 1. τριακοντόρου pro τριακοντόρῳ Gr. omnes ad c. 10. ||
 2, 3. πρῶτοι. libri πρῶτον. 7. δέ post πολλῶ omisit Vulc. 7. ἀποτεμνομέ-
 νην pro ἀποτεμνομένη Ellendtius.

μὲν τὸ δεξιὸν πέρας παρήγαγε τὸ τε ἄγλημα τῶν ἵππέων καὶ τῶν ἄλλων ἵππαρχῶν τοὺς κρατίστους ἐπιλέξαντες· τοὺς δὲ ἵπποτοξότας τῆς πάσης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν πρῶτους μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς, ὧν ἡγεῖτο Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγλημα τὸ βασιλικόν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπασπιστάς, ὡς ἐκάστοις αἱ ἡγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον· κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριαῖνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἐκατέρωθεν ἐπέστησαν.

14. Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βάδην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἐξακισχιλίων· αὐτὸς δέ, ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς ἵππείας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο, ὄντας ἐς πεντακισχιλίους. Ταύρων δὲ τῷ τοξάρχῃ προσέταξε τοὺς
2 τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ· γνώμην δὲ ἐπεποίητο, ὡς εἰ μὲν προσμύξισαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ἀπάσῃ, ἢ κρατήσιν αὐτῶν οὐ χαλεπῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν ἢ ἀπομαχεῖσθαι γε ἔσται τοὺς πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενεσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλμην τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἰνδοὶ ἐκπλαγέντες φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγὴν, ὡς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον ὀλίγον ἔτι ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον.

3 Ἀριστόβουλος δὲ τὸν Πῶρου παῖδα λέγει φθᾶσαι ἀφικόμενον ξὺν ἄρμασιν ὡς ἐξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ τῆς νήσου τῆς μείζονος περᾶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ τοῦτον δυνηθῆναι ἂν εἰρᾶσαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως· χαλεπῶς καὶ μηδενὸς εὐχροντος περαιωθέντα, εἵπερ οὖν καταπηδήσαντες οἱ Ἰνδοὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκιντο τοῖς πρῶτοις τῶν ἐκβαινόντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ ξὺν τοῖς ἁρμασι καὶ ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν διάβασιν· καὶ ἐπὶ τοὺς ἀφείναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἵπποτοξότας, καὶ τραπῆναι αὐτοὺς
4 οὐ χαλεπῶς, πληγὰς λαμβάνοντας. οἱ δὲ καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γενέσθαι τῶν Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδὶ τῷ Πῶρου ἀφιγμένων πρὸς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἵππείας· καὶ γὰρ καὶ ἀφικέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πῶρου παῖδα, καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον Ἀλεξάνδρῳ ὄντα τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τρω-
5 θέντα ὑπὸ τοῦ παιδὸς τοῦ Πῶρου. ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Ἀγίου, ὅτε καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι, ἄλλως λέγει· ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ Πῶρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἐξήκοντα μόνον ἅρματα ἄγοντα. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκούσαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέβηκε τοῦ Ἰθάσπου τὸν πόρον ἢ μέρος γέ τι τῆς στρατιᾶς, σὺν ἐξήκοντα ἅρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ
6 παῖδα· ἃ δὴ ὡς μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολλὰ τε καὶ

4, 7. ὡς ἐκάστοις pro ὧν ἐκάστοις Schmiederus.

C. 14. §. 1. 3. μόνους pro μόνον Gr. cc. ad 2. c. 9. || 2, 1. δὲ post γνώμην omittit A. 1. ἐπεποίητο. πεποίητο A. 3. ἀπομαχεῖσθαι. librὶ ἀπομάχεσθαι. || 3, 2. μείζονος legit Facius. μικρὰς librὶ. 7. τοὺτους Vule. et Gron. τοῦτοις Bas. || 4, 5. πρὸς αὐτοῦ pro παρ' αὐτοῦ Gr. cc. 6. Βουκεφάλαν pro Βουκεφάλον A ad c. 19. 6. τὸν ἵππον Gr. addit incertum quibus ex libris. || 5, 3. λέγει καὶ οὗτος addunt Gr. omnes.

οὐκ εὖζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὥς δὲ εἰς τὸ εἰρῆσαι τε τοὺς οὐ-
πω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ τοῖς ἤδη ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι,
οὐδαμῇ αξιόμαχα. ἀλλὰ δυσχίλιους γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέ-
σθαι τὸν Πῶρου παῖδα, ἄρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἰκοσι· φθάσαι δὲ
περάσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευταῖον πόρον.

Καὶ ἐπὶ τοὺτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέξανδρον καὶ οὐ- 15.
τος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτὸν δ' ἄγειν τοὺς ἱππέας· προσάγειν
γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ· τὴν δὲ ἵππον ταύτην
προτεταγμένην αὐτῷ προπορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ. ὥς 2
δὲ κατέμαθεν ἀτρεκῶς τὸ πλήθος τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὀξέως
ἐπιπσεῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἵππῳ· τοὺς δὲ ἐγκλίνας, ὥς
Ἀλέξανδρον τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ στίφος ἀμφ' αὐτὸν τῶν ἱπ-
πέων, οὐκ ἐπὶ μετώπῳ, ἀλλὰ κατ' ἱλας ἐμβεβληκός. καὶ τούτων ἱπ-
πέας μὲν πεσεῖν ἐς τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πῶρου τὸν παῖδα·
τὰ δὲ ἄρματα αὐτοῖς ἵπποις ἀλῶναι ἔν τε τῇ ἀποχωρήσει βαρέα γε-
νόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα.

Πῶρος δὲ ὡς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώζοντο Ἀλέ- 3
ξανδρὸν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ
καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα ἤγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ
ὥς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου
στρατοπέδου οἱ ξὺν Κρατέρῳ ὑπολειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ δια-
βάσει ἐφαίνοντο· εἴλετο δ' οὖν ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας ξὺν τῇ 4
στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτὸν
τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι. ἀλλὰ καὶ ὥς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων
σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλειπε, ὥς φο-
βεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοὺς ξὺν Κρατέρῳ ἱππέας. αὐτὸς δὲ τὴν τε
ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισχίλιους ἱππέας, καὶ τὰ ἄρματα
πάντα, τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους καὶ τῶν πε-
ζῶν ὃ τιπερ ὄφελος, ἐς τρισμυρίους, ἤλαυνεν ὥς ἐπ' Ἀλέξανδρον.
ὥς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου 5
γὰρ ξύμπαν ἦν ἀπεδόν καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστρο-
φὰς τῶν ἵππων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρῶτους μὲν τοὺς
ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ μείον πλέ-
θρου, ὥς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν παραταθῆναι αὐ-
τῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου καὶ φόβον πάντῃ παρέχιν τοῖς
ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππεῦσιν. ἄλλως τε οὐδὲ ἡξίου ἐς τὰ διαλείποντα 6
τῶν ἐλεφάντων τολμῆσαι ἂν τινα ὥσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε ξὺν
ἵπποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεζοὺς τε ἔτι μείον· κατὰ στόμα
τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὀπλιτῶν προσβαλλόντων εἶργεσθαι καὶ κατα-
πατηθῆσεσθαι ἐπιστρεφάντων ἐπ' αὐτοὺς τῶν ἐλεφάντων. ἐπὶ τοῦ- 7
τοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐτετάχατο, οὐκ ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις
ἐπέχοντες, ἀλλ' ἐν δευτέρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς
τὰ διαλείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβληθῆσθαι τοὺς λόχους. ἦσαν δὲ αὐτῷ

C. 15. §. 1, 4. αὐτῷ. αὐτοῦ A. || 2, 5. ἐμβεβληκός A. ἐμβεβηκός Vulc.
ἐμβεβηκός Bas. || 3, 2. τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ. libri τῇ στρατιᾷ ἐς
τὸ καρτερώτατον. 4. ὅτι καὶ οἱ pro ὅτι οἱ A. || 4, 1. δ' οὖν. libri δὴ οὖν. ||
5, 5. παραταθῆναι pro παρασταθῆναι Gr. omnes. 5. αὐτῷ Bas. αὐτῷ
Vulc.

καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέφαντας πεζοὶ ἐφρεστηκότες ἐκατέρωθεν δὲ τῶν πεζῶν ἢ ἵππος αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἄρματα ἐκατέρωθεν.

16. Αὕτη μὲν ἡ Πῶρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤδη καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε τοὺς ἱππέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεζῶν τοὺς αἰὶ προσάγοντας. ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνάψασα ὁμοῦ ἤδη ἦν, ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς ἐκτάξας ἐπήγεν, ὡς μὴ χαματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῇσι παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπαυε τοὺς πεζοὺς ἔσπε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν. ὡς δὲ τὴν τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, ἵνα οἱ ἐλέφαντες προεβέβληντο καὶ πυκνὴ ἡ φάλαγξ κατὰ τὰ διαλείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω προσάγειν, αὐτὰ ἐκεῖνα ὀκνήσας ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ λογισμῷ ξυνθείς ταύτῃ ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν, ἅτε ἱπποκρατῶν, τὴν πολλὴν τῆς ἵππου ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν πολεμίων παρήλαυνεν, ὡς ταύτῃ ἐπιθη-
3 σόμενος. Κοῖνον δὲ πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν, τὴν Δημητρίου καὶ τὴν αὐτοῦ ἔχοντα ἱππαρχίαν, κελεύσας, ἐπειδὴν τὸ κατὰ σφᾶς στίφρος τῶν ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύσωσιν, αὐτὸν κατόπιν ἔχσθαι αὐτῶν· τῶν πεζῶν δὲ τὴν φάλαγγα Σελευκῷ καὶ Ἀντιγένῃ καὶ Ταύρωνι προσέταξεν ἄγειν· μὴ πρόσθεν δὲ ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου πρὶν ὑπὸ τῆς ἵππου τῆς ἀμφ' αὐτὸν τεταραγμένην τὴν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας κατίδωσιν.
- 4 Ἦδη τε ἐντὸς βέλους ἐρίγνετο καὶ ἐγῆκεν ἐπὶ τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας, ὄντας ἐς χιλίους, ὡς ταραῖσαι τοὺς ταύτῃ ἐφρεστηκότας τῶν πολεμίων τῇ πυκνότητὶ τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων τῇ ἐπελάσει. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἐταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας παρήλαυνεν ὁξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων, κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδῇν ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.
17. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν ξυναλίσαντες παρίππευον Ἀλέξανδρῳ ἀντιπαρεξάγοντες τῇ ἐλάσει, καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγγελλτο, κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμίστομον ἠναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον τὴν πολλὴν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ
2 ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἄμα τούτῳ ἀνέστρεφον. τοῦτό τε οὖν εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς καθ' αὐτόν, ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥσπερ εἰς
3 τεῦχος τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιβάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπήγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία, καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῇ τῶν Μα-

C. 16. § 1, 6. παριππεύων pro περιππεύων A aliiq Gr. || 3, 1. ὡς ante ἐπὶ additum ex A. 3. αὐτόν pro αὐτῶν Gr. omnes. || 4, 7. ἐκταθῆναι Vule. Gr. omnes ad c. 15. ἐκταχθῆναι Vule.

C. 17. §. 1, 5. οἱ δὲ Gr. omnes. τὴν δὲ Vule. 6. ὡς ante ἐπὶ omittunt iidem. ἀνέστρεφον pro ἐπέστρεφον A. || 2, 5. κατηράχθησαν pro κατηφόραχθησαν Ellendtius. 6. τοὺς Gr. omnes. ἐς τοὺς Vule. || 3, 1. ἐπιβάται. libri ἐπιστάται.

κεδόνων ἀντεπῆμι πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, ἐς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκον-
 τίζοντες καὶ αὐτὰ τὰ θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες. καὶ
 ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγόνων ὅμοιον· τὰ τε γὰρ θηρία
 ἐπεκθέοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν, ὅπῃ ἐπιστρέφειν, ἐκεραΐζε καί-
 περ πυκνὴν οὖσαν τὴν Μακεδόνων φάλαγγα καὶ οἱ ἵππεῖς οἱ τῶν
 Ἰνδῶν, τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεστηκὸς τὸ ἔργον, ἐπιστρέφαντες αὐ-
 θις καὶ αὐτοὶ ἐπῆλυνον τῇ ἵππῳ. ὥς δὲ πάλιν ἐκράτησαν αὐτῶν 4
 οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχοντες,
 ὥς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐθις κατεilhθησαν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἡ
 ἵππος Ἀλέξανδρῳ ἐς μίαν ἵλην ἤδη ξυνηγμένη, οὐκ ἐκ παραγγέλματος,
 ἀλλὰ ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτῷ ἐς τήνδε τὴν τάξιν καταστάσα, ὅποι προσ-
 πέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς τάξεσι ξὺν πολλῷ φόρῳ ἀπελύντο. καὶ ἐς 5
 στενὸν ἤδη κατεilhμένων τῶν θηρίων οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι
 ἤπερ οἱ πολέμοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὤθι-
 σμοῖς καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἱππέων, οἳα δὴ ἐν στενῷ περὶ
 τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς φόρος ἐγίγνετο καὶ οἱ ἡγεμόνες
 τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ κατηκοντισμένοι ἦσαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέ-
 φαντες τὰ μὲν τιτρωσκόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίας
 ἡγεμόνων οὐκέτι διακεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἳα δὴ ὑπὸ
 τοῦ κακοῦ ἐκφρονες φίλοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις προσφερόμενοι
 πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπάτουν καὶ κατέκαινον. ἀλλ' οἱ
 μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν εὐρυχωρίᾳ τε καὶ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσ-
 φερόμενοι τοῖς θηρίοις ὅπῃ μὲν ἐπιφέροντο εἶκον, ἀποστραφέντων
 δὲ εἶχοντο ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφόμενοι τὰ
 πλεῖω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. ὥς δὲ καματηρὰ τε ἦν τὰ 7
 θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐρῶμεναι αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίγνοντο, ἀλλὰ συ-
 ριγμῷ μόνον διαχρόμενα ὥσπερ αἱ πρῶταν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ
 πόδα ὑπεχώρουν, αὐτοὺς μὲν Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵπ-
 πον τῇ πάσῃ τάξει, τοὺς πεζοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὥς ἐς πυκνοτά-
 την ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. καὶ οὕτως οἱ μὲν ἱπ-
 πεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπησαν ἐν τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο
 δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδό-
 νων. καὶ ἐν τούτῳ ἵνα διέσχεν ἡ ἵππος ἡ Ἀλέξανδρου ἐς φυγὴν
 πάντες ἐπεστράφησαν.

Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερος τε καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τῆς στρατιᾶς 18.
 τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου ὑπολειμμένοι ἡγεμόνες
 ἦσαν, ὥς νικῶντα λαμπρῶς Ἀλέξανδρον κατεῖδον, ἐτέρων καὶ αὐτοὶ
 τὸν ποταμόν. καὶ οὗτοι οὐ μείονα τὸν φόρον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν
 Ἰνδῶν ἐποίησαν, ἀκίητες ἀντὶ κεκηκότεων τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον
 ἐπιγενόμενοι τῇ διώξει.

Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν πεζοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν 2
 δισυρῶν, ἱππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους, τὰ δὲ ἄρματα ξύμπαντα κατε-

3. ἐς τε additum ex A. 6. ἐπεκθέοντα pro ἀπεκθέοντα A. || 4, 3. ὥς ἐπὶ
 τοὺς. ὥς τοὺς A. 5. ὅποι. fortasse ὅπη. || 5, 2. κατεilhμένων pro κατε-
 λημμένων Ellendtius. || 7, 2. αὐτοῖς pro αὐτῷ A. 8. σφίσι additum e
 Gr. cc.

C. 18. §. 1, 2. ὑπολειμμένοι pro ὑπολειπόμενοι Gr. cc. 4. ποταμόν
 pro πόρον A.

κόπη· καὶ Πῶρου δύο παῖδες ἀπέθανον καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἀρμάτων οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἱππάρχαι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρατιάς τῆς Πῶρου ξύμπαντες. * * * ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν αὐτοῦ
 3 μὴ ἀπέθανον. τῶν δ' ἅμφ' Ἀλέξανδρον πεζοὶ μὲν ἀπὸ ἑξακισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἵπποτοξοτῶν, οἱ δὲ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἦσαντο, δέκα· τῆς δὲ ἐταιρικῆς ἵππου ἅμφι τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὡς διακόσιοι.

4 Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξάμενος μὴ ὅτι στρατηγῶν, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου, ὡς τῶν τε ἱππέων τὸν φόρον κατεῖδε καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπιτωκότας, τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἡγεμόνων λυπρούς πεπλανημένους, τῶν δὲ πεζῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν, οὐχ ἥπερ Δαρείος ὁ μέγας βασιλεὺς
 5 ἐξάρχων τοῖς ἅμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔσπετο γὰρ ὑπὲρ μιν τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος, τετρωμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὤμον, ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνιστρέφετο, (ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἤρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θώραξ, περιττός ὢν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἀρμονίαν, ὡς ὕστερον καταμαθεῖν θεωμένοις ἦν) τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφанта. καὶ Ἀλέξανδρος μέγαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ σῶσαι ἐπεθύμησε. πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν
 6 πρῶτα μὲν Ταξίλην τὸν Ἰνδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' ὅσον οἱ ἀσφαλὲς ἐφαίνεται τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον ἐπιστῆσαι τε ἡξίου τὸ θηρίον, οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι φεύγειν, καὶ ἀκοῦσαι τῶν
 7 παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. ὁ δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐχθρόν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην ἐπιστρέψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν [ἂν] τυχόν, εἰ μὴ ὑποφθάσας ἐκῆνος ἀπήλασεν ἀπὸ τοῦ Πῶρου πρόσω τὸν ἵππον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χαλεπὸς ἐγένετο, ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἐπέμπε καὶ δὴ καὶ Μερὸν ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιοῦ τῷ Πῶρῳ τὸν Μερὸν ἔμα-
 8 θε. Πῶρος δὲ ὡς τὰ παρὰ τοῦ Μερῶου ἤκουσε καὶ ἐκ τοῦ δίφους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφанта καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἐπὶ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσεν παρ' Ἀλέξανδρον.

19. Καὶ ὁ μὲν ἤγετο· Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα ἐπύθετο, προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἐταίρων ἀπαντᾷ τῷ Πῶρῳ· καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον τό τε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πῶρου καὶ ὅτι οὐ δε-

2, 3. ἀπέθανον. Καὶ vulgo distinguunt. 2. Σπιτάκης pro Σπιτάρχης Gr. omnes. 5. ἐλήφθησαν. hic, fortasse propter homoeoteleuton, exciderunt nonnulla de captivorum numero. || 4, 1. ἀποδειξάμενος pro ἐπιδειξάμενος Gr. cc. 4. λυπούς. libri λυπηρούς. 5. ἥπερ pro ὥσπερ A ceterique Gr. 6. τοῖς iidem. τοὺς Vulc. || 5, 2. ἀγωνισάμενος· τετρωμένος vulgo distinguunt. || 7, 2. κατέκτανεν. κατέκτανεν A et Bas. 3. ἂν postorius addidit Vulc. 3. τυχόν. τυχών Bas. 3. ἀπήλασεν pro ἀπέλασεν Ellendtius. || 8, 1. τοῦ δίφους pro τῆς δίφης Gr. cc. 3. ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσεν pro ἄγει αὐτὸν σπουδῇ A.

C. 19. § 1, 1. προσιππεύσας. προιππεύσας Ellendtius.

δουλωμένους τῇ γνώμῃ φαίνεται, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασιλείᾳ ἄλλον καλῶς ἡγωνισμένους. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος πρῶτος προσειπὼν αὐ- 2 τὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅτι οἱ γενέσθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνασθαι λόγος, ὅτι βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε. καὶ Ἀλέξανδρος ἡσθεὶς τῷ λόγῳ, τοῦτο μὲν ἔσται σοι, Πῶρε, ἔφη, ἔμοῦ ἕνεκα· σὺ δὲ σαυτοῦ ἕνεκα ὅτι σοὶ φίλον ἄξιον. ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν τούτῳ ἐνῆναι. καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ λόγῳ ἡσθεὶς τὴν τε 3 ἀρχὴν τῷ Πῶρῳ τῶν τε αὐτοῦ Ἰνδῶν ἔδωκε καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τὴν πάλαι οὔσῃ πλείονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτὸς τε βασιλικῶς κεκρημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπ' ἐκείνα τοῦ Ἰδάσπου ποταμοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο ἐπ' ἀρχοντος Ἀθηναίους Ἡγεμόνος μηνὸς Μεταγειτνιώνος.

Ἰνα δὲ ἡ μάχῃ ξυνέβη καὶ ἐνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέρασε τὸν Ἰδά- 4 σπην ποταμὸν πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος. καὶ τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπωνυμὸν ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκεφάλᾳ ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκεφάλᾳ τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ καμάτου τε καὶ ἡλικίας. ἦν γὰρ ἀμφὶ τὰ 5 τριακοντα ἔτη, [καματηρὸς γενόμενος] πολλὰ δὲ πρόσθεν ξυκαμίων τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀναβαινόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλᾳς οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπήξιον ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. σημεῖον δὲ οἱ ἦν βοδὸς κεφαλὴ ἐγκεκαραγμένη, ἐφ' οἷου καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερον· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὢν αὐτός, ἐς βοδὸς κεφαλὴν μάλιστα εἰκασμένον. οὗτος ὁ ἵπ- 6 πος ἐν τῇ Οὐξίῳν χώρα ἀφανὴς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προεκέρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτείνειν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπῆχθη εὐθύς ἐπὶ τῷ κηρύματι. τοσῆδε μὲν σπουδῇ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν, τόσος δὲ Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις. καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τιμηθῆτω ὁ Βουκεφάλᾳς οὗτος Ἀλεξάνδρου ἕνεκα.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ κεκόσμηντο 20. τῷ πρόποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νομιζόμενα ἐπινίκια ἔθυε· καὶ ἀγὼν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικὸς καὶ ἵππικὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰδάσπου ἵναπερ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κράτερον μὲν 2 δὴ ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἄστυας ταύτῃ ἔκτισεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτερινοῦντα· αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν ὥς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ τοῦ Πῶρου ἀρχῇ Ἰνδοῦς. ὄνομα δὲ ἦν τῷ

5. ἂν ante ἀνὴρ libri deest. || 2, 2. ἀποκρίνασθαι. libri ἀποκρίνεσθαι.

4. Πῶρε. ὃ Πῶρε Ellendtius. || 3, 2. αὐτοῦ. libri αὐτῶν. 3. πρὸς τῇ. πρὸς τῇ ἄλλῃ τῇ A. 5. πιστῷ pro πιστῶς A aliique. 7. Μεταγειτνιώνος pro Μουνυχιώνος Schmiederus. || 4, 3. Βουκεφάλᾳ pro Βουκεφάλαν Gronovius. 4. τοῦ alterum omisit Gron. 4. Βουκεφάλᾳ pro Βουκεφάλου A alii- que. 5. καμάτου pro καύματος Facius. || 5, 2. καματηρὸς γενόμενος de- leo. 4. Βουκεφάλᾳς pro Βουκεφάλος hic et §. 7. Gr. omnes, hic etiam V. 6. οἷου. libri ὅτω. || 6, 3. προεκέρυξεν. libri προσεκέρυξεν. 3. ἀπάξουσιν pro ἀπάξωσιν Ellendtius. 5. τόσος δέ. τοσόνδε Gron.

C. 20. §. 1, 1. Ἀλεξάνδρῳ pro Ἀλέξανδρος Gr. cc.

ἔθνεϊ Γλαυγαῖται, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαυ-
 3 σαι· ὁποτέρως δὲ ἔχει τὸ ὄνομα οὐ μοι μέλει. ἐπῆει δὲ τὴν χώραν
 αὐτῶν Ἀλέξανδρος τῶν τε ἑταίρων ἱππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας καὶ
 τῶν πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἑκάστης ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἵπποτοξό-
 4 τας ξύμπαντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας· καὶ προσεχώ-
 ρουν αὐτῷ ὁμολογίᾳ πάντες. καὶ ἔλαβε πόλεις μὲν ἑς τριάκοντα
 καὶ ἑπτὰ, ὧν ἵνα ὀλιγοστοὶ ἦσαν οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάτ-
 τους ἦσαν, πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ κόμας πλήθει τε
 πολλὰς ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ μείον τῶν πόλεων. καὶ ταύ-
 της τῆς χώρας Πῶρῳ ἄρχειν ἔδωκε· καὶ Ταξίλῃ δὲ διαλλάττει Πῶ-
 ρον καὶ Ταξίλῃν ἀποπέμπτει ὀπίσω εἰς τὰ ἦθη τὰ αὐτοῦ.

5 Ἐν τούτῳ δὲ παρὰ τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἦγον, ἐνδιδόντες αὐ-
 τὸν τε Ἀλέξανδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν ὅσης ἦρχε. καίτοι πρό-
 γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γενομένης Ἀλέξανδρῳ ἐπενόει Ἀβι-
 σάρης καὶ αὐτὸς ξὺν Πῶρῳ τάσσεσθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν
 τὸν αὐτοῦ ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμψε, χοή-
 ματὰ τε κομίζοντα καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα δῶρον Ἀλέξανδρῳ.
 6 ἦγον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' Ἀλέξαν-
 δρον καὶ παρὰ Πῶρου ἄλλου τοῦ ὑπάρχοντος Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος
 δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην ἵεναι παρ' αὐτὸν κελύει, ἐπαπειλήσας, εἰ
 μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὀψεται ἦκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαιρή-
 σει ἰδὼν.

7 Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρης τε ὁ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίας
 σατραπῆς τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θράκας ἄγων ἦκεν ὡς Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ παρὰ Σισικόττου τοῦ Ἀσσηνῶν σατραπόου ἄγγελοι,
 ὅτι τὸν τε ὑπαρχον σφῶν [καὶ] ἀπεκτονότες εἶναι οἱ Ἀσσηνοὶ καὶ ἀπ'
 Ἀλέξανδρου ἀφεστηκότες. καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον ἐπέμψει καὶ
 Τυριάσπην σὺν στρατιᾷ, τὰ περὶ τὴν Ἀσσηνῶν χώραν καταστη-
 σομένους καὶ κοσμήσοντας.

8 Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκισίνην ποταμὸν προὐχώρει. τούτου
 τοῦ Ἀκισίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν Πτο-
 λεμαῖος ὁ Δάγου ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν Ἀλέξανδρος
 αὐτὸν ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διαθερῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ τὸ μὲν
 ῥεῦμα ὁξὺ τοῦ Ἀκισίνου πέτραις μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καθ' ὧν φε-
 ρόμενον βία τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαι τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ εὖρος
 9 σταδίου ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. καὶ τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διαθερῶν
 περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς δὲ ἐν τοῖς πλοίοις δια-
 βάλλοντας ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυ-
 αραχθέντων οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι διαφθαρῆναι. εἴη ἂν

2, 5. Γλαυγαῖται pro Γλαυκηνῖται A. || 5, 1. Ἀβισάρου pro Ἀβισάρου
 hic et in sqq. correxit Schmiederus. || 6, 1. δὲ καὶ παρὰ pro δὲ παρὰ A.
 2. ἄλλου τοῦ ἀλλοῦτου A. 2. ὑπάρχοντος. fortasse υπάρχου (ὄντος).
 3. 4. αὐτόν. libri αὐτόν. 4. χαιρήσει pro χαιρήσῃ Lobeckius ad Phryn. p.
 740. || 7, 3. Σισικόττου ex c., ut ait, Blancardus. Σισίλου Bas. Σισίκου
 Vulc. 6. Τυριάσπην pro Τυριόσπην ex cc. suis (?) Blancardus. Τυριά-
 σπιν A. Τυριόσπιν relicui Gr. ad 6. c. 15. || 8, 2. ποταμοῦ additum ex A. ||
 9, 3. τοὺς δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας V et Gr. cc nisi quod A δια-
 βαίνοντας. ἐπὶ δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας Bas. τοῖς δ' ἐν τοῖς πλοίοις
 διαβαίνουσιν Vulc. 4. ξυναραχθέντων. libri ξυναρᾶχθέντων.

οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυγτιθέντι τεκμηριοῦσθαι ὅτι οὐ πόρρω τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγραπται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος ὅσους ἐς τεσσαράκοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος ἵνα μέσως ἔχει αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενωτάτος τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος ἐς τοὺς πεντεκαίδεκα ξυνάγεσθαι· καὶ ταῦτα πολλὰ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ. καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκείνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον ἵνα περὶ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὥς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ρεύματι.

Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει ἀπο- 21. λείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβάσεως, οἱ τὸν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἥδη ὑπηκούου τῶν Ἰνδῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἐμέλλον. Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἥδη ἀποπέμπει, κελύσας Ἰνδῶν 2 τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον καὶ εἴ τινας παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαβόντα ἵνα παρ' αὐτόν. αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξηγγέλθη πεφενγῆναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἤρχεν, ἐπενόει διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. ὁ γὰρ Πῶρος οὗτος, ἔστε μὲν πολέμια ξυνειστήκειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ 3 πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις πρὸς Ἀλέξανδρον πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἱ χώραν ἐνείδου Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πῶρου μᾶλλον ἢ φιλίᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου· ὥς δὲ ἀφειμένον τε ἐκείνον καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθείς, οὐχ οὕτω τι Ἀλέξανδρον, ὥς τὸν Πῶρον ἐκείνον τὸν ὁμώνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων ξυμπείσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.

Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Ὑδραῶ- 4 τὴν ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμόν, τὸ μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκείνου, ὀξύτητι δὲ τοῦ ῥοῦ μείονα. ὅσῃν δὲ τῆς χώρας ἔσται ἐπὶ τὸν Ὑδραῶτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας ἐπέρχοντο τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομύοντες. ἐνταῦθα 5 Ἡφαιστίωνα μὲν ἐπέμπει, δούς αὐτῷ μέρος τῆς στρατιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἵππεων δὲ τὴν τε αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεις, ἐς τὴν Πῶρου τοῦ ἀφεστηκότος χώραν, κελύσας παραδιδόναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Ὑδραῶτου ποταμοῦ αὐτόνομα ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πῶρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσαι. αὐτὸς δὲ ἐπέρα τὸν Ὑδραῶτην ποταμόν, οὐ καθάπερ τὸν 6 Ἀκείνην χαλεπῶς. προχωροῦντι δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδραῶτου τοὺς μὲν πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν, 5

7. ἵνα μέσως. ἴν' ἀμέσως V.

C. 21. §. 1, 1. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. || 2, 2. αὐτῷ pro αὐτῷ Ellendtius || 3, 2. αὐτόν pro αὐτόν idem. 4. ἀφειμένον pro ἀφικόμενον A. 6. αὐτόν post Ἀλέξανδρον et αὐτοῦ ante ὁμώνυμον neque in A neque in alio c. reperit Gr. 8. ἠδυνήθη Bas. ἐδυνήθη Vulc. || 4, 1. ἐλαύνων. ἔγνω δεῖν ἐλαύνειν S. 1. καὶ ante ἀφικνεῖται non habent V et Gr. cc. addidit Vulc. || 5, 3. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ.

ἤδη δέ τις ξὺν ὀπλοῖς ἀπαντήσαντας· τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγοντας ἔλῳν βία κατεστρέψατο.

22. Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν αὐτονομῶν Ἰνδῶν ἄλλους τέ τις καὶ τοὺς καλουμένους Καθαίους αὐτοὺς τε παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην, εἰ προσάγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλεξάνδρος, καὶ ὅσα ὁμορὰ σφισιν αὐτόνομα, καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον· εἶναι δὲ τὴν τε πόλιν ὀχυρὰν πρὸς ἣν ἐπενόουν ἀγωνίσασθαι, Σάγγαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι εὐτολμώτατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο· καὶ τοίτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὁξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν ἔθνος, καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρόσθεν στρατεύσαντας ἐπ' αὐτοὺς Πῳρόν τε καὶ Ἀβισάρην ξὺν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐτονομῶν Ἰνδῶν ἀναστήσαντας οὐδὲν πράξαντας τῆς παρασκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν.

3 Ταῦθ' ὡς ἐξηγγέλητ' Ἀλεξάνδρῳ, σπουδῇ ἤλανυν ὡς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. καὶ δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑδραΐου πρὸς πόλιν ἦκεν ἡ ὄνομα Πίμπραμα· τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραϊσταὶ ἐκαλοῦντο. οὗτοι μὲν δὴ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ 4 Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Ἀλεξάνδρος ἀναπαύσας τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιὰν τῇ τρίτῃ προὐχώρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυτότες πρὸ τῆς πόλεως παρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφου οὐ πάντῃ ἀποτόμου· κύκλῳ δὲ τοῦ γηλόφου ἀμάξας περιστήσαντες ἐντὸς αὐτῶν ἐστρατοπέδουν, ὡς τριπλοῦν 5 χάρακα προβεβλήσθαι πρὸ τῶν ἀμαξῶν. Ἀλεξάνδρος δὲ τό τε πλῆθος κατιδὼν τῶν βαρβάρων καὶ τοῦ χωρίου τὴν φύσιν, ὡς μάλιστα πρὸς τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο παρετάσσετο· καὶ τοὺς μὲν ἱπποτοξότας εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐκπέμπει ἐπ' αὐτοὺς, ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας, ὡς μήτε ἐκδρομὴν τινα ποιήσασθαι τοὺς Ἰνδοὺς πρὶν ξυνταχθῆναι αὐτῷ τὴν στρατιὰν καὶ ὡς πληγὰς γίνεσθαι 6 αὐτοῖς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος. αὐτὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα κατέστησε καὶ τὴν Κλείτου ἱππαρχίαν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριᾶνας· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Περδίκκας τε αὐτῷ ἐτέτακτο, τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ διακριθέντες ἐτάχθησαν. 7 ἐκτάσσουντι δὲ αὐτῷ παρεγένοντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθοφυλακίας πεζοὶ τε καὶ ἱππεῖς. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν πεζῶν τῶν προσγενομένων πυκνότεραν τὴν σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἀμάξας. ταύτῃ γὰρ εὐπροσδοώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον καὶ οὐ πυκναὶ ὥσαύτως αἱ ἀμαξαὶ ἐφειστήκεσαν.

C. 22. §. 1, 3. προσάγοι ABV. προσάγει Bas. προσάγη Vulc. 4. ὡσαύτως post σφισιν omissum cum A. || 2, 2. ἀγωνίσασθαι. Σάγγαλα vulgo distinguunt. || 4, 6. πρὸ addit Bas. || 5, 6. ξυνταχθῆναι. ξυνεγεχθῆναι A. 6. πληγὰς γ. αὐτοῖς V et Gr. omnes. καταπλήγας γ. αὐτοὺς S et Vulc. || 6, 5. πεζεταίρων Blancardo auctore Gron. ἀσσετέρων Bas. ἀσθενεστέρων Vulc.

Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγούσαν οὐκ ἐξέδραμον οἱ Ἴνδοι ἔξω 23.
 τῶν ἀμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς
 Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ
 ἵππου πεζὸς ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν πρῶ- 2
 τῶν ἀμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδοὺς· πρὸ
 δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἴνδοι παραταξάμενοι ῥᾶον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ
 πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ καὶ τῶν Μακεδό-
 νων οὐ κατ' εὐρυχωρίαν ὡσαύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ τὰς τε
 πρῶτας ἀμάξας ὑπεξῆγον καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν ὡς ἐκά-
 στοις προὔχωρει ἀτάκτως προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τούτων ὁμοῦ
 ἐξώσθησαν οἱ Ἴνδοι βιασθέντες πρὸς τῆς φάλαγγος. οἱ δὲ οὐκέτι 3
 ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλ' ὡς τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν πόλιν κα-
 τεκλείσθησαν. καὶ Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεστρατο-
 πέδευσε τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε ἡδυνήθη αὐτῷ περιβαλεῖν ἢ
 φάλαγξ· ἐπὶ πολλὴ γὰρ ἐπέχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ κυκλώσα-
 σθαι οὐ δυνατὸς ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλείποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ 4
 λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τεύχους ἦν, τοὺς ἱππέας ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ
 τῆς λίμνης, γνοὺς οὐ βαθεῖαν οὖσαν τὴν λίμνην καὶ ἅμα εἰκάσας ὅτι
 φοβεροὶ γενόμενοι οἱ Ἴνδοι ἀπὸ τῆς προτέρας ἥτις ἀπολείψουσι
 τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἰκάσει· ἀμφὶ γὰρ 5
 δευτέραν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τεύχους οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέ-
 κυρσαν ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἱππέων, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐτῶν κα-
 τεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυ-
 λάσσεται ἐν κύκλῳ ἢ λίμνῃ ἐς τὴν πόλιν αὐθις ἀνεχώρησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῶ περιβάλλει ἵνα περ μὴ εἶργεν ἢ 6
 λίμνη τὴν πόλιν καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης ἀκριβεστέρας κα-
 τέστησεν. αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσάγειν τῷ τεύχει ἐπινόει, ὡς κατα-
 σκεῖν τὸ τεῖχος. αὐτομολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τι-
 νες φράζουσιν ὅτι ἐν τῷ ἔρχειν αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν
 ἐκ τῆς πόλεως οἱ Ἴνδοι κατὰ τὴν λίμνην ἵνα περ τὸ ἐκλιπὲς ἦν τοῦ
 χάρακος. ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει ἐνταῦθα, τῶν τε 7
 ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς καὶ τοὺς Ἀγοιᾶνας ξύμπαντας
 καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξοτῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ἥπερ μάλιστα εἵ-
 καζε βιάσασθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπιθὰν αἰσθῆ, ἔφη, βιαζο-
 μένους ταύτῃ, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἶργει τοὺς βαρβάρους τοῦ
 πρόσω, τὸν δὲ σαλπικτὴν κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμό-
 νες, ἐπειθὰν σημαυθῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι
 ἵναι ἐπὶ τὸν θόρυβον ἵν' ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ. ἀποστατήσω δὲ
 οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ ἀμάξας τε ἐκ τῶν 24.
 ἀπολειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἀμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὡς
 πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαι-

C. 23. §. 2, 4. ἐν ἐλάττονι pro ἐλαττον A. 8. πρὸς τῆς pro ὑπὸ τῆς
 Gr. cc. || 3, 2. ἐπὶ τῶν τρίτων V et Gr. omnes. omisit Vulc. 2. ἔμενον
 pro ἀνέμενον A. || 5, 5. ἢ ante λίμνη addendum esse vidit Ellendtius. ||
 7, 2. αὐτῷ omittit A. 4. βιάσασθαι. libri βιάξασθαι. 9. ἀποστατήσω δὲ
 pro ἀποστατήης ὡς Schueiderus Lex. in v.

C. 24. §. 1, 3. τὰ ante ἄπορα addidit Vulc.

- νηται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος συννηῖσαι ἄλλη καὶ ἄλλη ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται ἐν τῇ νυκτὶ 2 ἐξεργάσαντο. ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ βάρβαροι, καθάπερ ἐξήγγελτο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὥς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἐφέροντο. οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτη φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ ἐν τούτῳ οἱ τε σάλπιγκται ἐσήμαινον αὐτῷ καὶ αὐτὸς τὴν στρατιὰν ὥπλισμένῃ 3 νην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. τοῖς δὲ αἱ τε ἄμαξαι ἐμποδὼν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος. ὥς δὲ ἦ τε σάλπιγξ ἐφθέγγετο καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς, τοὺς αἱ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἄμαξων κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὐθις ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς πεντακοσίους.
- 4 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀρίκετο, τοὺς τε ὑπολοίπους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς πεντακισχίλους· αἱ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπηγμέναι ἦσαν καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει. ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναι τι τοῦ τείχους, ὑπορούττοντες 5 τε αὐτοὶ πλίνθινον ὃν τὸ τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ πάντῃ προσθέντες αἰρουῶσι κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰνδῶν ἐς μυρίους καὶ ἐπτακισχίλους, ἐάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς ἐπτὰ μυριάδας καὶ ἄρματα τριακόσια καὶ ἵππεις πεντακόσιοι. τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾶς ἀπέθανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ· τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χίλους καὶ διακοσίους, καὶ ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Λυσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.
- 6 Θάϊρας δὲ ὥς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας Εὐμένη τὸν γραμματεῖα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις τὰς ξυναφιστάσας τοῖς Σαργάλοις, δούς αὐτῷ τῶν ἱππέων ἐς τριακοσίους, φράσσοντας τοῖς ἔχουσιν τὰς πόλεις τῶν τε Σαργάλων τὴν ἄλωσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν 7 ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσιν τε καὶ δεχομένοις φιλίως Ἀλεξάνδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ὅσοι ἐκόντες σφᾶς εἰέδοσαν. οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξήγγελτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότα πρὸς Ἀλεξάνδρου τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἐφευγον ἀπολιπόντες τὰς πόλεις. καὶ Ἀλεξάνδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγὴ, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἐφθασαν ἀποφυγόντες, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγένετο· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχωρήσιν ἀσθενείᾳ ὑπελείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾶς ἀπέθανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα.
- 8 ὥς δὲ ἀπέγνω διώκειν τοῦ πρόσσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγγαλα τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε, τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰνδῶν τοῖς

2, 2. ἐξήγγελτο. libri ἐξηγγέλλετο. || 4, 1. τοὺς τε pro τοὺς δὲ Ellendtius. || 5, 7. καὶ ante διακοσίους omittit A. || 6, 3. αὐτῷ post δούς omittit A ad c. 23. 5. ἐξ pro ὑπό A. omittunt ceteri Gr. 6. οὐδὲ post γὰρ addunt Gr. omnes. omisit Vulc. || 7, 3. ἐφευγον. ἐφυγον Suidas in φοβερόν. 4. αὐτῷ pro αὐτῶν AB. 6. δὲ post ὅσοι addunt Gr. omnes. omisit Vulc.

πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἔκουσίως προσχωρήσασι προσέθηκε. καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμψαι ἐπὶ τὰς πόλεις αἱ προσκεχωρήκεσαν, φρουράς εισάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὑφασιν ποταμὸν προῦχώρει, ὥς καὶ τοὺς ἐπ' ἐκείνα Ἰνδοὺς καταστρέψαιτο. οὐδὲ ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου ἔσπε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά τε τὴν γῶ- 25.
ραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθοὺς μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια καὶ εἰς τὰ ἴδια δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτευόντας· πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἐπιεικοῦς ἐξηγεῖσθαι. πληθὸς τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀθρώποις πολὺ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς καὶ μεγέθει μεγίστους τε καὶ ἀνδρείᾳ. ταῦτα δὲ ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξανδρον μὲν 2 παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τοῦ πρόσω ἵεναι· οἱ δὲ Μακεδόνες ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμας, πόρους τε ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρουμένον ὁρῶντες τὸν βασιλέα· ξύλλογοι τε ἐγίνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὁδουρομένων, ὅσοι ἐπιεικέστατοι, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἦν ἄλλ' Ἀλέξανδρος, ἐπισχυριζομένων. ταῦτα ὥς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, πρὶν καὶ προελθεῖν ἐπὶ μείζον τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἔλεξεν ὧδε.

Ὅρων ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι, οὐχ ὁμοίᾳ 3 ἔτι τῇ γνώμῃ ἐπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους, ξυνήγαγον ἐς ταῦτό, ὥς ἡ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ πεισθεῖς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. εἰ μὲν δὴ μεμπτοὶ εἰσιν ὑμῖν οἱ μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προύργου λέγειν μοι ἔστιν. εἰ δὲ Ἰω- 4 ρία τε πρὸς ἡμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόρους ἔχεται καὶ Ἑλλησποντος καὶ Φρύγες ἀμφοτέροι καὶ Καππαδόκες καὶ Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Ἀνίκιοι καὶ Παμφυλία τε καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Αἰθιῇ τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν αἱ καὶ Συρία ἡ τε κοίλῃ καὶ ἡ μέσῃ τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλῶν δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σου- 5 σίων ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπ' ἐκείνα τοῦ Καυκάσου, ὃ τι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Ταναΐδος, Βακτριανοί, Ὑρκανιοί, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία, Σκύθας τε ἀνεστείλαμεν ἔσπε ἐπὶ τὴν ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὃ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκεσίνης, ὁ Ὑδραώτης, τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὑφασιν καὶ τὰ ἐπ' ἐκείνα τοῦ Ὑφάσιος γένῃ προσθεῖναι τῇ ἡμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ; ἡ δέδιτε μὴ δέξωνται ὑμᾶς 6 ἔτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας; ὧν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἐκόντες,

4. ἀμφ' αὐτόν. ἀμφ' αὐτόν Bas.

C 25 §. 1, 1. ποταμοῦ additum ex A. 7. ἀνδρεία. ἀνδρείους Bas || 2, 2. αὐτόν post ἵεναι omissum cum AB. 6. ἐπισχυριζομένων. ἐπισχυριζομένων Gron. || 3, 4. ἡμέτεροι ante μέχρι omissum cum VA et plurimis Gr. || 4, 4. τε καὶ. δὲ καὶ B. σύν B. Κιλικία τε καὶ Gronovius. || 5, 4. ὃ τι ἂν pro ὅταν A. ὅτ' ἂν plerique Gr. 7. διὰ τῆς ἡμετέρας alterum habent Gr. cc. omisit Vulc. 9. ἡμετέρα pro ἡμέτερα ABB. || 6, 1. δέδιτε Gr. omnes. δεῖδιτε B. δεδείκετε Bas. δεδοικετε Vulc. 1. δέξωνται. δέχονται Bas. 1. ὑμᾶς pro ἡμᾶς Gr. cc. 2. ὧν γε οἱ pro ὧν οἱ iidem.

οἱ δὲ φεύγοντες ἀλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῶν ἐρημον παραδιδόσιν, ἢ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἐκουσίως προσχωρήσασιν προστίθεται.

26. Πέρας δὲ τῶν πόγων γενναῖω μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόρους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολιεῖν ποθεῖ ἀκούσαι ὃ τιπερ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἐτι ἡμῶν ἢ λοιπὴ ἐστίν· ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑῶαν θάλασσαν· ταύτη δὲ λέγω ὑμῶν ξυναφῆς φανεύται ἡ Τρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν περὶ
- 2 πᾶσαν ἢ μεγάλην θάλασσα. καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξυρροῦν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Τρκανίαν τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευσθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους Στηλῶν· ἀπὸ δὲ Στηλῶν ἢ ἐντὸς Λιβύῃ πᾶσα ἡμετέρα γίγνεται καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτης ἀρχῆς οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς
- 3 ἐποίησε. νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ μὲν μάχμα ὑπολείπεται γένῃ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Τράσιος ἔστε ἐπὶ τὴν ἑῶαν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἐτι ἐπὶ τὴν Τρκανίαν ὡς ἐπὶ βορρᾶν ἀνεμοί, καὶ τὰ Σκυθικὰ γένῃ οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπίσω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν
- 4 πρὸς τῶν μήπω ἔχομένων. καὶ τότε δὴ ἀνόνητοι ἡμῶν ἔσονται οἱ πολλοὶ πόνοι ἢ ἄλλων αὐθις ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόγων τε καὶ κινδύνων. ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι. πονούτων τοι καὶ κινδυνεύοντων τὰ καλὰ ἔργα· καὶ ζῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ
- 5 καὶ ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους. ἢ οὐκ ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδ' ἐν Ἀργεῖ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς τοσόνδε κλέος ἤλθιν ὡς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δοκεῖν; οὐ μὲν [οὖν] δὴ οὐδὲ Διογύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Νύσσης ἀγίγμεθα καὶ ἡ Ἀοργος πέτρα ἢ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος
- 6 πρὸς ἡμῶν ἔχεται. ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἐτι ὑπόλοιπα τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημένοις καὶ τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ ἡμῶν αὐτοῖς τί ἂν μέγα καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκίαν διασώζειν, Θράκας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδαιοι ἐς τὰ ἡμέτερα ἀναστέλλοντες;
- 7 Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονούοντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικότως ἂν προεκάνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν πόγων μόνοις ὑμῶν μετόν, τὰ δὲ ἄθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιούντες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῶν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέ
- 8 τεστι τῶν κινδύνων, τὰ δὲ ἄθλα ἐν μέσῳ κῆται ξύμπασιν. ἢ τε γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε. καὶ τῶν χρημάτων τὸ

4. ἢ δὲ—προστίθεται pro οἱ δὲ—προστίθεται Gr. omnes. οἱ δὲ—προστίθεται Bas.

C. 26. §. 1, 5. ποταμὸν τε. fortasse ποταμὸν τόν. 6. γῆν additum ex A. || 2, 6. ταύτη pro ταύτης Gronovius ad 4. c. 30. || 5, 1. Τίρυνθι pro Τίρυνθῳ Gronovius. Τίρυνθῃ A et alii Gr. alii cum V Κορίνθῳ. 4. ἢ ante δοκεῖν deleam. 4. μὲν οὖν δὴ pro μὲν δὴ A. || 6, 1. ὑμεῖς δὲ. fortasse ὑμεῖς δὴ. 4. κεκτημένοις. ἐκτεμένοις A. 4. οἰκίαν. libri οἰκίαν. 5. ἢ Τριβαλλοὺς omittit A. || 7, 4. ἡμῶν additum ex A.

μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς πολὺ ἔρχεται καὶ ἐπειδὴν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει ἀγαθὰ ἔσσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκίαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτόν· τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας ζῆλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

Ταῦτα καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου πολὺν μὲν χρόνον σι- 27.
ωπὴ ἦν οὔτε ἀντιλέγειν τολμώντων πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέος οὔτε ξυγχωρεῖν ἐθέλοντων. ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βουλούμενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγθεῖσι γινώσκει· ἔμεινε δὲ καὶ ὥς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπὴ· ὅψε δὲ ποτε θαρσύνσας Κοῖνος ὁ Πολιμοκράτους ἔλεξε τοιαύδε.

Ἐπειδὴ αὐτός, ὦ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα ἐθέλεις Μακε- 2
δόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξιν γῆς, πεισθεῖς δὲ οὐ βιά-
σεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε ποιησόμεαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ
προτιμώμενοι τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἄθλα τῶν πόρων οἳ πολλοὶ ἤδη
κεκομισμένοι καὶ τὸ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυμοί σοι ἐς
πάντα ἔσμεν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς. οὐδὲ ὑπὲρ ταύ- 3
της ἔρω τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις, ἀλλ' ἂν νομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς
τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δὲ
εἰμι καθ' ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ
κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίωσιν καὶ κατὰ τὴν
ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τοδε ἀπροφάσιστον τόλμαν. ὅσῳ 4
γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα σοὶ τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς
ἅμα σοὶ οἰκοθέν ὀρμηθεῖσι, τοσῶδε μᾶλλον τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ
πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. αὐτὸς γάρ τοι
ὀρέας ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοὶ ὠρμηθήμεν,
ὅσοι δὲ ὑπολελειμμέθα· ὦν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ 5
προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόρους αἰσθόμενος, οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέ-
πεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἳ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς
σοῦ οἰκισθεῖσαις κατοικισμένοι οὐδ' οὗτοι πάντῃ ἐκόντες μένουσιν· οἳ
δέ, ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες αὐτοὶ τε καὶ ἡ Μακε-
δονικὴ στρατιὰ, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωλέκασιν, οἳ δὲ ἐκ
τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι γεγεννημένοι ἄλλοι ἄλλῃ τῆς Ἀσίας ὑπολε-
λειμμένοι εἰσὶν· οἳ πλείους δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολ- 5
λῶν ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὥσπερ εἰς ἐθρῶμενοι,
ταῖς τε γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προεκκμηχότες. καὶ τούτοις ξύμ-
πασιν πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναι-
κῶν καὶ παίδων, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ
σοῦ πορισθέντι σφίσι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλούσιοι
ἐκ πεινῆτων ἀναστρέφοντες, ξυγγνωστοὶ εἰσιν ἐπιδεῖν ποθοῦντες. σὺ 7
δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκορτας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύ-
νους, οἷς τὸ ἐκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται· ἐπανελθὼν δ' αὐτός
τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν καὶ

8, 3. ἔρχεται. Καὶ vulgo distinguitur. 3. ἐπεξέλθωμεν. ὑπεξέλθωμεν A.

C. 27. §. 1, 2. εὐθέως. εὐθίως Bas. || 2, 1. πρόσταγμα pro πρόσταξιν V et Gr. omnes. || 3, 5. οὖσαν ἐς pro οὖσαν καὶ ἐς A. || 4, 3. τοσῶδε pro τούσδε Gr. omnes. || 6, 1. ἀπολώλασιν Gr. omnes. ἀπολώλεσαν Vulc. 2. ἔτι omittit A. 5. αὐτῆς Gr. omnes αὐτοῖς Vulc.

- τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῶον οἶκον κομίσας οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἔω ὠκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον· εἰ δὲ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπ' ἐκείνα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξηγεῖσθαι. ἔφρονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμήτες ἀντὶ κεκηνηκότων, καὶ οἱ τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἐς τε τὸ παραυτίκα οὐ φοβερὰ καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὐς καὶ ταύτῃ ἐτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὁρῶντας τοὺς πρότερον ξυμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἐς τὰ σφέτερα ἦθη ἐπαλεηλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι ευκλεῖς. καλὸν δέ, ὦ βασιλεῦ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ ἢ ἐν τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνῃ. σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιᾷ τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτῃ καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.
28. Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προχυθέντα ἐτι μᾶλλον δηλωῶσαι τὸ τε ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ τὸ καθ' ἡδονὴν σφισιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε μὲν ἀχθεσθεὶς τοῦ τε Κοίνου τῇ παρρησίᾳ καὶ τῷ ὄνῳ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυκαλέσας ἄνδρας ἔξιν ὄρχῃ τοὺς αὐτοὺς αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη τοῦ πρόσω, βιάσασθαι δὲ οὐδένα ἄκοιτα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἔξιν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας τῷ βασιλεῖ σφῶν ἐκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἰκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες. ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἐς τὴν σκηνὴν, μηδὲ τινα τῶν ἐταίρων προσέσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν τρίτην ἐτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δὴ τις προτροπὴ ταῖς γνώμαις τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμαχῶν, οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίγνεσθαι, ἐμπεσούσα εὐπειθεστέρους παρέξει αὐτούς. ὥς δὲ σιγὴ αὐτὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὄρχῃ αὐτοῦ δῆλοι ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοι γε ὑπ' αὐτῆς, ἐνταῦθα δὴ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Ἀγρου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδέν μεῖον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐρίνετο αὐτῷ τὰ ἱερά. τότε δὴ τοὺς προεστυτάτους τε τῶν ἐταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδεῖους αὐτῷ ξυναγαγόν, ὥς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἐγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.
29. Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγῆς χαίρων βοήσῃε καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζον-

8, 2. καὶ ἄλλοι Ἕλληνες addita ex A. 4. ἀπείρατον V et Bas. ἀπείριτα A. ἀπείραστον Vulc. || 9, 1. καὶ ante ἄλλο et alterum 4. post ταύτην omittit A. C. 28. §. 1, 2. δὴ additum ex A. 4. ἀναχώρησιν pro ἀποχώρησιν A. || 2, 3 βιάσασθαι. βιάσασθαι Bas. || 3, 3. προτροπὴ pro τροπὴ A. || 4, 2. αὐτὸν A. ceteris deest. 7. ἀναχώρησιν Gr. omnes. ἀποχώρησιν Vulc. 8. ἐγνωσται. ἔγνω Bas.

C. 29. §. 1, 2. ἐδάκρυον pro δάκρυον AV aliiq. Gr. 2. ἠφίσαν post αὐτῶν deletum cum Gr. omnibus.

τες εὔχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, οὗτοι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. ἐνθα δὲ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιὰν δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει, ὑψος μὲν κατὰ τοὺς μεγιστοὺς πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἐτι ἢ κατὰ πύργους, χαριστήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαθοῦσιν αὐτὸν νικῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόγων. ὥς δὲ κατασκευασμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὲ ἔπ' αὐτῶν ὡς νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ τὴν μὲν χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ἰθάσιος ποταμοῦ Πύρῳ ἄρχειν προσέθηκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ἰθραώτην ἀνέστρεφε. διαβὰς δὲ τὸν Ἰθραώτην, ἐπὶ τὸν Ἀκισίην αὐτὸν ἐπανήει ὀπίσω. καὶ ἐνταῦθα κατα- λαμβάνει τὴν πόλιν ἐξωκοδομημένην ἥτινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτε- χίσαι ἐτάχθη· καὶ ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθέλονται κατοικίζοντο καὶ τῶν μισθοφόρων ὃ τιπερ ἀπόμαχον αὐ- τὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγάλην θά- λασσαν.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς ὁμόρου Ἀβισάρη χώρας ὑπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰ- κεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες ἃ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ' Ἀβι- σάρου ἐλέφαντας, ἐς τριάκοντα τὸν ἀριθμόν· Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν. ξυνέβαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάν- δρου ἐκπεμφθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. καὶ ταῦτα οὐ χαλε- πῶς πιστεύσας οὕτως ἔχιν Ἀβισάρη τε τῆς αὐτοῦ χώρας σατραπεύ- ειν ἔδωκε καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου ἐπικρατείᾳ προσέθηκε· καὶ φό- ρους οὕσιν αὖς ἀποίσουσι τάξας θύει αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῷ Ἀκισίῳ ποτα- μῷ. καὶ τὸν Ἀκισίην αὐτὸν διαβὰς ἐπὶ τὸν Ἰθάσπην ἦκεν, ἵνα καὶ τῶν πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων ὅσα πρὸς τῶν ὀμβρων πεπονηκότα ἦν ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπισκεύασε καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμη.

3. εὔχοντο. libri ἠὔχοντο. 6. ἐτι omittit A. 7. μνημεῖα. μνηεῖα Bas. 8. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. || 2, 5. αὐτὸν „additum volentibus” Gr. omnibus. || 3, 5. τῷ ante ἐς τὴν agnoscunt Gr. omnes. omisit Vulc. || 4, 3. ἄ. τὰ A. 3. Ἀβισάρου. libri Ἀβισάρη. || 5, 2. Ἀβισάρη pro Ἀβισάρην Gr. omnes ad 3. c. 5. 4. ἐπὶ τῷ. ἐν τῷ A. 5. τὸν Ἀκισίην pro τοῦτον Gr. omnes.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

1. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὐπορα, ἔγνω καταπλεῖν κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν.
2. πρότερον μὲν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείλους ἰδὼν, μόνῳ τῶν ἄλλων ποταμῶν πλην Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἡ γῆ ἐκφέρει ἡ Αἰγυπτία, καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδόν, ἔδοξεν ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς ἀρχάς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ρέοντα καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδόν τὸ ὄνομα ἔπειτα ὁπόθεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ρεῖν Νεῖλον ἤδη πρὸς Αἰθιοπῶν τε τῶν ταύτῃ καὶ Αἰγυπτίων καλούμενον, ὡς Ὀμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῇ Αἰγύπτου Αἴγυπτον, οὕτω δὲ
4. ἐκδιδόναι ἐς τὴν ἐντὸς θάλασσαν. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράψαι καὶ ὅτι δοκοῖ αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς δὲ τισι καὶ φαν-
5. λους ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεχναιρόμενον. ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὲ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι συγχωροῦντας, τὸν Ἰνδόν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, διστομον τὸν Ἰνδόν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσήκον τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας, τηλικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν μητέρα τοῦτο τὸ ἀμφὶ τῷ Νεῖλῳ
6. γραφέν ἀφελεῖν. καὶ τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔσσε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ τῷδε κελεῦσαι τὰς ναῦς. αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώ-

C. 1. §. 1, 2. ἡμιόλιαι AV et ceteri Gr. ἡμιόλιοι Vulc. || 2, 3. Ἀλέξανδρος ante ἀκούσας addit A. 4. ποταμόν post Ἰνδόν omittunt Gr. omnes. || 3, 4. Αἰγυπτίων pro Αἴγυπτον V et Gr omnes. 6. ἐκδιδόναι. ἐκδιδόναι ABB et Bas || 4, 3. αὐτῷ libri αὐτῷ. || 5, 7. τό post τοῦτο libris deest. || 6, 1. ἔστ' ἐπὶ Vulc. et Gron. ἔσσε omisso ἐπὶ Bas. 2. τὴν post ἐπὶ libris deest.

θησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων καὶ Κυπρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων.

Εν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν, ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλεξάνδρῳ ὦν 2 τῶν ἐταίρων, νόσῳ τελευτᾷ· καὶ τοῦτον θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἀφικνήμενοι ἦσαν βασιλέα μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἤδη Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον ἐπὶ μὲν ἐθίων τῶν ξυμπάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίας. τὴν στρατιὰν δὲ διέ- 2 νειμεν ὧδε. αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τε ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναὺς ἀνεβίβασε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τὸ ἄρμα τῶν ἵππεων. Κράτερος δὲ αὐτῷ μοῖραν τε τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ἰδάσπου τὴν ἐν δεξιᾷ ἦγε· κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προνώρει ἄγων, ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελμένον ὡς τάχιστα ἄγειν ἵναπερ τὰ Σωπείθου βασιλεία· Φιλίππῳ δὲ τῷ σατράπῃ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ 3 Ἰνδοῦ ὡς ἐπὶ Βακτρίους γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας παρηγγέλτο ἐπεσθαι ξὺν τοῖς ἅμφ' αὐτόν. τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Νυσαίους ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νύσαν. τοῦ μὲν δὴ ναυτικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγείτο, τῆς δὲ αὐτοῦ νεῶς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ ἦντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. ἦν δὲ τὸ 4 ξύμπαν πλῆθος τῶν νεῶν, ὡς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Αἴγυυ, ὧ μάλιστα ἐγὼ ἐπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα· τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ κερκούροις καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλοι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμούς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολλὰ ἀποδέοντα τῶν δισχιλίων.

Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκευαστο, ὑπὸ τὴν ἑὴν ὃ μὲν στρα- 3 τὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθνε τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰδάσπῃ ὅπως οἱ μάντις ἐξηγοῦντο. καὶ ἐπιβάς τῆς νεῶς ἀπὸ τῆς πρώρας ἐκ χρυσοῦς φιάλης ἐσπενδεν ἐς τὸν ποταμὸν, τὸν τε Ἀκεσίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ἰδάσπῃ, ὄντινα μέριστον αὐτῶν ἄλλων ποταμῶν συμβάλλειν τῷ Ἰδάσπῃ ἐπέπυστο καὶ οὐ πόρρω αὐτῶν εἶναι τὰς συμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδόν, ἐς ὄντινα ὁ Ἀκεσίνης ξὺν τῷ Ἰδάσπῃ ἐμβάλλει. ἐπὶ δὲ Ἡρακλεῖ τε τῷ προπατορι σπεί- 2 σας καὶ Ἀμυῶνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι. ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη καὶ ἀνήγοντο ἐν κόσμῳ. παρήγγελτο γάρ ἐφ' ὅσον τε τὰ σκευοφόρα πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι καὶ ἐφ' ὅσον τὰ ἱππαγωγά, ἐφ' ὅσον τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν, ὡς μὴ συμπύπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ πλεούσας· καὶ ταῖς ταχυναντούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς τάξεως. ἦν 3 δὲ ὁ τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ῥοικῶς, ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἐν ταυτῷ ἐρεσσομένων, καὶ βοή ἀπὸ τε τῶν κελυστῶν ἐνδι-

C. 2. §. 2, 9. ἦν post βασιλεία deletum cum Gr. omnibus. || 3, 2. ὡς ἐπὶ Βακτρίους Gr. omnes utique. ὡς ἐπὶ Βακτρίων Vulc.

C. 3. §. 1, 4. ἐς τὸν pro ἐπὶ τὸν A ad 5. c. 29. 5. αὐτῶν A alii que Gr. ceteri vel αὐτῶν vel αὐτόν. solum τῶν Vulc. || 2, 1. ἐπὶ pro ἐπεί Sin-tenis. 3. κελεύει. σημαίνει A. || 3, 2. τῆς εἰρεσίας pro τῇ εἰρεσίᾳ A.

δόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας τῆς εἰρεσίας, καὶ τῶν ἑρετῶν ὁπότε ἀθρόοι ἐμπίπτοντες τῷ ῥοθίῳ ἐπαλαλάξιαν· αὐτὰ τε ὄχθαι, ὑψηλότεραι τῶν νεῶν πολλαχῇ οὔσαι, ἐς στενόν τε τὴν βοήν ξυνάγουσαι καὶ τῇ ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ἠύξημένην ἐς ἀλλήλας ἀντέπεμπον· καὶ πού καὶ νάπαι ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ τε ἑρημῇ καὶ τῇ ἀντιπέμφει τοῦ κτύπου καὶ αὐταὶ ξυνεπιλάμβανον· οἱ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἵππαγωγῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ, (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοῦς στόλον οὐκ ἐμείνηντο γενέσθαι ναυτικόν) ἐκπληξιν παρῆχον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων, ὥστε οἱ μὲν αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγινόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάζοντο· ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων Ἰνδῶν ἡ βοή τῶν ἑρετῶν ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξίκετο, καὶ οὗτοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθεον καὶ ξυνείποντο ἐπάδοντες βαρβαρικῶς. φίλῳδοι γάρ, ῥίπτεο τινὲς ἄλλοι Ἰνδοὶ καὶ φιλορρήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἅμα Διονύσῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῇν.

1. Οὕτω δὴ πλείων τρίτῃ γε ἡμέρᾳ κατέσχευεν ἵναπερ Ἡφαιστίωνί τε καὶ Κρατέρῳ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπεδεῖν ἐπὶ ταῖς ἀντιπέραν ὄχθαις παρήγγελο. μίνας δὲ ἐνταῦθα ἡμέρας δύο, ὥς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκισίνην ποταμὸν ἐκπέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἦκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀκισίνου ποταμοῦ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δὲ ἅμῃ Κράτερον τε καὶ Ἡφαιστίωνα αὐθις ἐκπέμπει, παραγγείλας ὅπως χορὴ τὴν πορείαν
- 2 ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ἔπλει κατὰ τὸν Ἰθάσπην ποταμὸν, οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ κατάπλῳ εἰκοσι σταδίων τὸ εὖρος. προσοικιζόμενος δὲ ὅπῃ τύχοι ταῖς ὄχθαις τοὺς προσοικουῖντας τῷ Ἰθάσπῃ Ἰνδῶν τοὺς μὲν ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἡδὴ δὲ τινὰς
- 3 καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας βία κατεστρέψατο. αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῇν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους τε καὶ μαχημωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἀποτειθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων, αὐτοὶ δὲ ἐγνωκέναι διὰ μάρης ἵεναι πρὸς αὐτόν· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ σπουδῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεῇ τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τετα-
- 4 ραχμένῳ προσφέρηται. ἐνθεν δὲ ἀρμήθη τὸ δεύτερον, καὶ πέμπτη ἡμέρᾳ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ἰθάσπου καὶ τοῦ Ἀκισίνου. ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ οὗτοι, στενώτατος εἰς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται καὶ τὸ ρεῖμμα αὐτῷ ὅδῳ ἐπὶ τῇ στενότῃ καὶ δῖναι ἄτοποι ὑποστρέφοιτος τοῦ ῥοῦ, καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεται τε καὶ καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὥς καὶ πόρῳ ἔτι ὄντων ἐξακουεῖσθαι τὸν
- 5 κτύπον τοῦ κύματος. καὶ ἦν μὲν προεξηγγεμένα ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου τῇ στρατιᾷ· ὁμοῦ δὲ ἐπειδὴ ἐπέλαξεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς ὁ στρατός, ἐς τοσόνδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ

4, 5. αὐτῶν. αὐτῶν αὐτόθεν Α. || 5, 3. τῇ ὄχθῃ. fortasse τὴν ὄχθην legit Facius.

C. 4. §. 2, 3. Ἰνδῶν Gr. omnes. Ἰνδοῦς Vulc. || 4, 1. καὶ ante πέμπτη sepsit Schmiederus.

κτύπος κατέχεν, ὥστε ἐπέστησαν τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ τῶν τε κλειυστῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.

Ὡς δὲ οὐ πόρῳ τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ κυβερ- 5.
νῆται παραγγέλλουσιν ὡς βιαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ χρωμένους ἐξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας τὰς ναῦς ἐς τὰς δῖνας ἀναστρέφεισθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. τὰ μὲν δὴ στοργγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περι- 2
στραφέντα πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, ὅτι μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθύ, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακραὶ νῆες οὐχ ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε μετέωροι ἐπὶ τοῦ καχλαζόντος κύματος ὡσαύτως οὔσαι, ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν τὰς κάτω κώπας οὐκ ἐπὶ πολὺ 3
ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κώπαι δὲ αὐτοῖς, πλαγίοις ἐν ταῖς 3
δῖναις γενομένοις, συνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐ φθασάντων αὐτὰς μετεωρίσαι, ὡς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ περιπεσούσας ἀλλήλαις αὐτάς τε διαφθαρεῖν καὶ τῶν ἐμπλεόντων ἐν αὐταῖς πολλοὺς. ὥς δὲ ἐς πλάτος ἦδη ὁ ποταμὸς διέσχεν, ἐνταῦθα δὴ ὁ τε ῥοὺς οὐκέτι ὡσαύτως χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίαι τῇ βίᾳ ἐπέστρεφον. προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δε- 4
ξιᾷ ὄχθῃ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν στρατὸν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσὶ καὶ τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ ἐπιτηδῆως αἰεῖχεν ἐς τῶν ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ τις ἐπ' αὐτῶν 5
ζῶντες ἐτι ἐκέροντο, τοὺτους τε διέσωσε καὶ ἐπισκευάσας τὰς πεπονηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν καταπλεῖν κελεύει ἐστ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ Μαλλῶν ἔθνους· αὐτὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσχωρούντων καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος καὶ κωλύσας ἐπικουρῆσαι αὐτοὺς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω δὴ αὐτῷ ξυνέμιξε τῷ ναυτικῷ.

Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῶ καὶ Κράτερος καὶ Φίλιππος 5
ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτοὺς ὁμοῦ ἤδη ἦσαν. ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς ἵπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτὸν στρατιᾷ διαβιβάσας [τὸν Ἰθάσπην ποταμὸν] Κρατέρῳ ἄγειν προσέταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ πέμπει, τρι- 6
σὶν ἡμέραις τὴν στρατιὰν κελύσας φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν. τὸν δὲ ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε· καὶ Ἡφαιστίωνα μὲν πέντε ἡμέραις προίεναι ἔταξεν, ὡς εἴ τις τοὺς ξὺν αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπουδὴν ἴοιεν, τοῖς ἄμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἀλί- 7
σκωνται· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγον, δούς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, ὡς ὅσοι τοῦμπαλιν ὑποστρέφοιεν αὐτὸν φεύγοντες, οὗτοι δὲ εἰς τοὺς ἄμφι τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν. ἐπὰν δὲ ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ 7
τε Ἀκισίνου καὶ τοῦ Ἰδραῶτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς τε φθά-

C. 5. §. 1, 2. βιαιοτάτῃ. βεβαιοτάτῃ AV. || 2, 3. συνταράξαντα pro ταράξαντα A. 5. καχλαζόντος pro ἐπικαχλαζόντος A. || 5, 4. τὸν Ἰθάσπην ποταμὸν deleam.

νοντας ὑπομένειν ἐκέλευσεν ἔσθ' ἂν ἦκη αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφὶ Κράτερον καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

- 6 Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἵπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων τοὺς ἡμίσεας διὰ γῆς ἀνύδρου ὡς ἐπὶ Μαλλοὺς ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν 2 Ἰνδῶν τῶν αὐτονόμων. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ, ὃ δὴ ἀπέιχε τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ σταδίου εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιάν οὐ πολλὸν χρόνον παραγγέλλει ὃ τι τις ἔχει ἄγρος ἐμπλήσαι τοῦ ὕδατος. διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακοσίους μάλιστα σταδίους ἅμα ἡμέρα πρὸς πόλιν ἀφίκετο 3 ἐς ἣν ξυμπεφύγεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. οἱ δὲ οὐποτ' ἂν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφᾶς Ἀλέξανδρον ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἀνοπλοὶ ἦσαν· ἐφ' ὧ καὶ δῆλος ἐγένετο ταύτην ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἦν ὅτι αὐτῷ ἀγαγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις ὅτι ἄξι πιστὸν ἐφαίνετο. τοῦτοις μὲν δὴ οὐ προσδοκῆσασιν ἐπιπεσὼν τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν οὐδὲ εἰς ἀλκὴν, οἷα δὴ ἀνόπλους, τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων ἐς τὴν πόλιν κατακλεισθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ τείχει τοὺς ἱππέας, ὅτι μήπω ἢ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἠκολουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ 4 ἵππῳ. ὡς δὲ τάχιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκκην μὲν τὴν τε αὐτοῦ ἵππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν, οἱ ξυμπεφυγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει κελύσας, ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι ἔσθ' ἂν ἀφίκηται αὐτός, ὡς μὴδὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυγόντας τινὰς αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρβάροις ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσέβαλλε τῷ τείχει. 5 οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπουσιν, ὡς οὐκ ἂν διαφυλάξοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπομάχων γεγεννημένων· ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες χρόνον μὲν τινα ἡμύνοντο ἔξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ χαλεποῦ ἐς προσβολήν· προσκειμένων δὲ πάντοθεν εὐρώστως τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ ἢ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἐάλω καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν δὲ ἐς δισχιλίους.
- 6 Περδίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἣντινα ἐστάλη ἀφικόμενος τὴν μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ πεφύγεσαν ἔξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες δρόμῳ ἤλαντε κατὰ στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ ψилоὶ ὡς τάχους εἶχον ποδῶν αὐτῷ ἐφείποντο.

C. 6. §. 1, 2. πεζεταίρων. ἀσθετέρων Bas. Ἀσπετέρων Vulc. 5. Ἰνδῶν deest A. || 2, 4. τοῦ ὕδατος Bas. τοῦ omisit Vulc. || 3, 3. ταύτην pro ταύτῃ Bas. 8. κατακλεισθέντων pro κατεληθέντων A et fortasse alii Gr. || 4, 3. οἱ pro ἢ Bas. 7. προσέβαλλε Gr. omnes. προσέβαλε Bas. προσβάλλει Vulc. || 5, 3. ξυμφυγόντες cum Bas. Gr. omnes ad 1 c. 5. ξυμφυγόντων Vulc. || 6, 2. ἐρήμην pro ἔρημον Gr. omnes. 2. πεφύγεσαν pro πεφεύγασιν Gr. plerique. utrumque A.

καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν εἰς τὰ ἔλη ξυμφυγόντες.

Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀναπαύσας τοὺς ἄμφ' 7. αὐτὸν ἔσπε ἐπὶ πρώτην φυλακὴν ἤει τοῦ πρόσω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα ἡμέρᾳ ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραῶτην ποταμὸν. ἔνθα δὴ τῶν Μαλλῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβιβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πόρον πολλοὺς αὐτῶν διέφθειρε. καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε ξυνδιαβάς κατὰ τὸν 2 αὐτὸν πόρον διώκων εἶχετο τῶν φθασάντων εἰς τὴν ἀποχώρησιν. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυγον εἰς τι χωρίον ὄχυρόν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς οἱ περὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ τούτους Πείθωνα τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων δύο ἱππαρχίας. καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ 3 τοὺς καταπεφυγότας εἰς αὐτὸ ἠνδραπόδισαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διαφθάρσαν. ταῦτα δὲ οἱ ἄμφι τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανήλθον αὐθις εἰς τὸ στρατόπεδον.

Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὡς ἐπὶ τῶν Βραχυμάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, 4 ὅτι καὶ εἰς ταύτην ξυμπεφυγέναι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν. ὡς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ὑπορουσόμενα τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τεῖχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, εἰς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκείθεν ἡμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ εἰς πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ ἐν τούτῳ 5 Ἀλέξανδρος τὰς τε κλίμακας πάντοθεν κελύει προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορούττειν τὸ τεῖχος. ὡς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορουσόμενος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραρῥαγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τεύχους ὦφθῃ ἔχων τὸ τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες αἰσχυρθέντες ἄλλος 6 ἄλλῃ ἀνῆσαν. εἰς τὸ τε ἤδη ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες εἰς πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν τῇ 8. ὑστεραίᾳ προῦχάει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλειοιπώτας καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἰεν εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐνταῦθα αὐθις μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν 2 στρατιὰν εἰς τὴν ἐπιούσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοὶ ἡγοῦντο ἄγοντας καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξιν δοὺς αὐτοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἰ 3 τισι περιτυχάνοιεν τῶν εἰς τὰς ὕλας ξυμπεφευγόντων, αἱ δὴ πολλάι

C. 7. §. 1, 2. ἔσπε ἐπὶ. ἔσπε εἰς A. 2. πρόσω. πρόσω ἐχόμενος BV. || 2, 4. καὶ post ὄχυρόν deest A. 5. Πείθωνα Gr. omnes. Πύθωνα Vulc. || 4, 1. ὡς ante ἐπὶ omittit A. || 6, 2. ἀνῆσαν pro ἀνέσαν Ellendtius.

C. 8. §. 2, 1. αὐθις additum ex A. 2. ἱππάρχην pro ἱππάρχοντα A. ἱππαρχον BV. || 3, 2. πολλάι deest A.

πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθελονταὶ σφῆς ἐνδιδοῖεν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις οἱ ἀμφὶ Πείθωνά τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.

- 4 Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγῆναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλειπον οἱ Ἰνδοὶ ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὴν Ἰδραώτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὡς εἴρζοντες τοῦ
- 5 πόρου Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν ἦει ὡς ἐπὶ τὸν Ἰδραώτην, ἵναπερ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλλετο· οἱ δὲ πεζοὶ ἐπισθαί αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὡς δὲ ἀφίκετό τε ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους κατεῖδε τεταγμένους, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν
- 6 πόρον ζὺν τῇ ἵππῳ μόνη. οἱ δέ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ ὄντα ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι δὲ ὁμοῦ ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ Ἀλέξανδρος ζὺν μόνη τῇ ἵππῳ εἵπετο. ὡς δὲ κατεῖδον ἱππείας μόνους, ἐπιστρέψαντες οἱ Ἰνδοὶ καρτερῶς ἐμάχοντο, πλῆθος ὄντες ἐς πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς τὴν τε φάλαγγα αὐτῶν πυκνὴν κατεῖδε καὶ αὐτῷ οἱ πεζοὶ ἀπήσαν, προσβολὰς μὲν ἐποίει ἐς κύκλους παριππεύων· ἐς χεῖρας δὲ οὐκ
- 7 ἦει τοῖς Ἰνδοῖς. καὶ ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἱ τε Ἀγριῶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, αἳ δὴ ἐπιλέκτους ἅμα οἱ ἦγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρῳ δὲ οὐδὲ ἡ φάλαξ ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἰνδοὶ ὁμοῦ σφίσι πάντων τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες
- 8 ἤδη προτροπάδην ἐφευγον ἐς πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν πλησίων. καὶ Ἀλέξανδρος ἐπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε καὶ ὡς ἐς τὴν πόλιν διαφυγόντες κατελήθησαν, πρῶτα μὲν τοῖς ἱππεύσιν ἐξ ἐφόδου ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν· ὡς δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ παρήσαν, ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεῦναι ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολὺ τι τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο ἐς τὴν προσβολήν· καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὑπὸ τε πορείας μακροῦς οἱ πεζοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι καὶ οὐκ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τεταλαιπωρήξασαν.

9. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει, τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε. καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξάμενοι οἱ Ἰνδοὶ τῶν Μακεδόνων τὴν ὀρμὴν τὰ μὲν τείχη τῆς πόλεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν πυλίδι τινὰ κα-
- 2 τασχίσαντες παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ ὁμοῦ Περδίκκα τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἐαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει ἡ πόλις, ὡς ἐρημοῦμένα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον. ὡς δὲ ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων καὶ πρὸ ταύτης τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα

4, 3. ἐθελονταί. vulgo ἐθελοντιάς. ἐθελοντας Bas. || 6, 7. ἐς κύκλους Ellendtius. τοὺς κύκλους Gr. omnes. τοὺς κύκλῳ vett. edd. 8. τοῖς Ἰνδοῖς pro ἐπ' Ἰνδοῦς Gr. omnes. τοὺς Ἰνδοῦς. Bas. || 8, 3. μὲν τοῖς. μὲν οὖν τοῖς A. 5. πολὺ τι. vulgo πολὺ τι.

C. 9. §. 1, ὁ, μὲν οὖν καὶ pro δὲ καὶ A. μὲν καὶ ceteri Gr.

δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει ὅπη παρείκοι τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν. Ἀλέξανδρος δέ, 3 ὡς βλακύνειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἀρπάσας κλίμακα ἐνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τείχει αὐτὸς καὶ εἰληθείς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινεν· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Πευκέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἣν ἐκ τοῦ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἱ εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῆκε κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων. ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει τοῦ τείχους ὁ βασιλεὺς ἦν 4 καὶ ἐρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα τοὺς μὲν ὥθει εἰσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ τεῖχος· καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέροφθοι γινόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντρίβουσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω ἐπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπορον ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους στάς κύκλῳ τε ἀπὸ τῶν πλη- 5 σίων πύργων ἐβάλλετο, οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐδὲ πόρῳ τούτων γε ἑσακοντιζόντων, ἔτυχε γὰρ τι καὶ προσκεχωσμένον ταύτῃ πρὸς τὸ τεῖχος, δηλὸς μὲν ἦν Ἀλέξανδρος ὢν τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ αὐτόπῳ τῆς τόλμης, ἔγνω δὲ ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει μηδὲν ὃ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος, καταπηδήσας δὲ εἰσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκπλήξει τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ δὲ μή, καὶ κινδυνεύειν δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἔργασάμενος οὐκ ἀσπουδαί ἀποθανεῖται, ταῦτα γνοὺς καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν. ἔνθα δὴ ἐρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει τοὺς μὲν 6 τινὰς ἐς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τὸν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ ἄλλον λίθῳ, τὸν δὲ ἐγγυτέρῳ προσάγοντα τῷ ξίφει αὐτίς. οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι ἠθέλον, ἔβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες ὃ τι τις ἔχων βέλος ἐτύγγανεν ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας καὶ ἐπ' 10 αὐτοῖς Λεοννάτος, οἱ δὴ μόνοι ἔτυχον πρὶν ξυντρίβῃναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. καὶ Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ, τοξυθίς ἐς τὸ πρόσωπον· Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ τραύματος ἐξεπνέτο. ὁ δέ, ἔσπε μὲν ἔτι θειρόν ἦν αὐτῷ τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς 2 ἔχων, ἡμύνητο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὴ ξὺν

3, 2. ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων pro οἱ Μακεδόνες ἐδόκουν Gr. omnes. || 5, 3. ὑπὸ V et Gr. omnes. ἀπὸ Vulc. 5. ὢν addunt Gr. omnes. 8. δὲ μή, καὶ κινδυνεύειν δέοι pro δὲ μή, κινδυνεύειν δὲ οἱ A. δὲ καὶ κινδυνεύειν δέοι V. δὲ καὶ μὴ κινδυνεύειν δέοι ceteri Gr. 10. ἀποθανεῖται. Ταῦτα vulgo distinguunt.

C. 10. §. 1, 1. τούτῳ δὲ pro τούτῳ τε Ellendtius.

πνεύματι, ἐκρυνέντος, ἱλιγγός τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πενκέστας δὲ περιβὰς πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα αὐτοὶ τε βάλλονται ἀμφότεροι καὶ

3 Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐκλιπεῖν. τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγένητο τὰ τῆς προσβολῆς ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλλόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ πηδῶντα εἶσω ἐς τὴν ἄκραν, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου μὴ τι αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πάθῃ οὐ ξὺν ἰῶ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντετριφότες ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος ὡς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο, οἱ μὲν πασσάλους ἐμπηγνύοντες ἐς τὸ τεῖχος, γῆινον δὲ, καὶ κατὰ τούτους ἐκκρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνείρπον, οἱ δέ, ἄλλοι ἐπ' ἄλλους

4 ἐπιβαίνοντες. ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἑαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν, ἵνα περ τὸν βασιλέα ἐώρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες. ἤδη τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερά μάχῃ ξυνειστήκει ἄλλον ἐπ' ἄλλω τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν τούτῳ οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὅτῳ εἶχετο ἢ κατὰ τὸ μεταπύργιον πύλῃ κατασχίσαντες, ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν· οἱ δὲ καθ' ὃ τι ἡ πύλῃ διέσχε τοὺς ὤμους ὑποθέντες καὶ ὥσαντες ἐς τὸ εἶσω τοῦ τείχους ἀνεπέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκραν.

11. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἔκτεινον τοὺς Ἰνδοὺς, καὶ ἀπέκτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναῖκα ἢ παῖδα ὑπελείποντο· οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κακῶς ἔχοντα, οὐπω γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. τὸ δὲ βέλος ἐξεκλῦσαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν Κριτόδημον ἀνέγραψαν, ἱατρὸν Κῶον, τὸ γένος Ἀσκληπιάδην· οἱ δέ, Περδίκκην τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρόντος ἐν τῷ δεινῷ ἱατροῦ, ἐγκλευσσαμένου Ἀλεξάνδρου τῷ ξίφει ἐπιτεμεῖν τὴν πλη-

2 γὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέλος. ἐν δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίνεται, ὥστε λειποψυχῆσαι αὐθις Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἀναγέγραπται τοῖς ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ παθήματος, καὶ ἡ φήμῃ παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς πρῶτους ψευσαμένους ἐτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει, οὐδὲ ἀφῆσει παρατιδοῦσα καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψεύδη, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς ξυγγραφῆς παύσεται.

3 Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ ὁ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς, ἔθνη αὐτονομῶ Ἰνδικῶ, ξυνέβη, καὶ ἡ τε πόλις Μαλλῶν ἦν καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον Μαλλοί· οἱ δὲ ἐγνώκεσαν μὲν ξυμμίξαντες τοῖς Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι, ἐφθῇ δὲ διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ' αὐτοὺς ἐλάσας πρὶν τινα ὠφέλειαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι ἢ αὐτοὺς ἐκείνοις

4 τι ἐπωφελῆσαι. ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν μάχην τὴν πρὸς Δαρείον

2, 5. πρὸ αὐτοῦ pro πρὸς αὐτοῦ AV. πρὸ αὐτόν BB. 5. εἶχε post αὐτοῦ abjectum cum A. 6. αὐτοὶ τε. libri οὗτοι δέ. || 3, 2. γεγένητο Bas. γεγένηται Vulc. 3. εἶσω. vulgo εἶσω. 5. ἰῶ. vulgo νόω. || 4, 1. ἐνρίπτει pro ἐκρίπτει Gr. cc. 1. τοῦ τείχους. libri τὸ τεῖχος. 6. ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν Bas. ἐπ' ὀλίγους παρίεσαν Vulc. 7. εἶσω. vulgo εἶσω. 7. τοῦ τείχους. libri τὸ τεῖχος.

C. 11. §. 1, 5. τὸ γένος Ἀσκληπιάδην pro τὸ γένος τῶν Ἀσκληπιάδων A. τοῦ γένους τῶν Ἀσκληπιάδων V. || 2, 6. ἐφεξῆς omittit A.

γενομένην, καθ' ἣντινα ἔφυγε Δαρεῖος οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς πρὶν ξυλληφθῆναι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἥδη Ἀλεξάνδρου ἀποθανεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν πρὸ ταύτης ἐν Ἰσῶ, καὶ τὴν πρώτην ἱππομαχίαν πρὸς Γρανικῷ. ἀλλὰ πρὸς Γρανικῷ μὲν ξυνέβη μάχη ἱπ- 5 πικὴ καὶ πρὸς Ἰσῶ ἡ αὐθις πρὸς Δαρεῖον μάχη· Ἀρβηλα δὲ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην Δαρεῖος τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέ-σαντο οἱ μὲν τὰ πλεῖστα ξυγγράψαντες λέγουσιν ὅτι ἑξακοσίους σταδίους ἀπέχει, οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἐς πεντακοσίους. ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμῶδω λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος. πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγά- 6 μηλα, ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστός ὁ χώρος οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἤδὴ τὸ ὄνομα· ἐνθεν δέ μοι δοκεῖ πόλις οὕσα τὰ Ἀρβηλα ἀπηνέγκαστο τὴν ὁδὸν τῆς μεγάλης μάχης· εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χοῆ οἰεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον, καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς Ἰσθμῷ τῷ Κορινθίων ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίῳ ἢ Σουνίῳ.

Καὶ μὴν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, 7 Πευκέσταν μὲν γενέσθαι ξυμπαντες ὁμολογοῦσιν, ὑπὲρ Αἰονιάτου δὲ οὐκ ἐτι ξυμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου. καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράνους Ἀλέξανδρον καὶ ἱλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὐθις δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πληγῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στήθος. τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν 8 ξυγγραφάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἱ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναι τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πευκέστα καὶ ὑπερασπίσαι κειμένον, καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτήρᾳ ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγέγραψεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφω μοι, ὥς μὴ ἀταλαίπωρον γίνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν.

Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο, ἐς 12. τὸ στρατοπέδον ἐνθενπερ ὠρμήθη ἐπὶ τοὺς Μαλλοὺς ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἦκεν ὅτι τεθνηκὼς εἶη ἐκ τοῦ τραύματος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ παραδιδόντος τὴν φημιν· παυσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς ἄνθυμοι τε καὶ ἄποροι ἦσαν ὅστις μὲν ἐξηγοῖμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς· (πολλοὺς γὰρ δὴ ἐν ἴσῳ 2 τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρὸς τε αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι) ὅπως δὲ ἀποσωθῇσονται εἰς τὴν οἰκίαν, τοσούτων μὲν ἐθιῶν μαχίμων περιμερόντων σῆας ἐν κύκλῳ, τῶν μὲν οὐπω προσκεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἰκάσον ἀγωνι-

4, 4. γενέσθαι deest A. || 5, 6. Βουμῶδω pro Βουμηλῶ Schmiederus. Βουμολῶ V. || 6, 2. μεγάλη V et Gr. omnes. οὐ μεγάλη Vulc. || 7, 1. Ἀλεξάνδρου pro Ἀλεξάνδρῳ Ellendtius. 5. βληθῆναι omittit A.

εἶσθαι καρτερώς, τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαιρεθέντος αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου· ποταμῶν δὲ ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων τῆς οἴκαδε ὁδοῦ διειργόντων. καὶ πάντα σφίσιν ἄπορα καὶ ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλε-
 3 ξάνδρου ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἤκε ποτε λόγος ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τοῦτω μὲν μόγις ξυγκώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, οὕτω ἐπιστενέτο. ὥς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἦκεν ὅτι ὅσον οὕτω κατελευσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάττεσθαι γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν σωμα-
 τοφυλάκων τε καὶ στρατηγῶν εἰκάζετο.

13. Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι νεωτερισθεῖν ἐν τῇ στρατιᾷ ὅτε πρῶτον ἡδυνήθη κομίζεται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑδρα-
 ώτου τὰς ὄχθας· καὶ πλέων κατὰ τὸν ποταμόν, (ἦν γὰρ τὸ στρα-
 τόπεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ τε Ὑδραώτου καὶ τοῦ Ἀκισίνου,
 ἵνα Ἡφαιστίων τε ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν
 αὐτῷ εἶχεν) ὥς ἐπέλαζεν ἡ ναῦς ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τὸν βα-
 2 σιλέα φέρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆς πρύμνης,
 ὡς καταφανὴς εἶναι πᾶσιν. οἱ δὲ ἐτι ἠπίσταν, ὥς νεκροῦ δῆθεν
 κομιζομένου Ἀλεξάνδρου, πρὶν γε δὴ προσσχούσης τῆς νεῶς τῇ ὄχθῃ
 ὁ μὲν τὴν χεῖρα ἀνέτεινεν εἰς τὸ πλῆθος· οἱ δὲ ἀνεβόησαν, εἰς τὸν
 οὐρανὸν ἀνασχόντες τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον· πολ-
 3 λοῖς δὲ καὶ δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προεχύθη ἀκούσια. καὶ οἱ
 μὲν τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσέφερον αὐτῷ ἐκκομιζομένῳ ἐκ τῆς
 νεῶς· ὁ δὲ τὸν ἵππον προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν. ὥς δὲ ἐπιβάς τοῦ
 ἵππου ὤφθη αὐθις, κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα·
 ἐπήχησαν δὲ αἱ τε ὄχθαι καὶ αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι. προσάγων
 δὲ ἤδη τῇ σκηνῇ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδίζων ὀφθῆ-
 4 ραι. οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλοθεν ἄλλος, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ δὲ γονά-
 των, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπτόμενοι· οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν
 καὶ τι καὶ ἐπευφημήσαντες ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ταινίαις ἐβαλλον, οἱ δὲ
 ἀνθεσιν, ὅσα ἐν τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν γῇ παρεῖχε.

4 Νέαρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων ἐγένοντο ὅσοι ἐκάκι-
 ζον ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύει· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα,
 ἀλλὰ στρατιώτου εἶναι. καὶ μοι δοκεῖ ἀχθεσθαι Ἀλέξανδρος τοῖσδε τοῖς
 λόγοις, ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ ἐπιτιμῇ-
 5 σαι. καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις καὶ τοῦ ἐρωτος τῆς
 δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδονῆς ἐξηττώμενοι, οὐ καρτερός ἦν
 ἀπέχεσθαι τῶν κινδύνων. ἄνθρωπον δὲ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιω-
 τιον, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει, ὥς ἀχθόμενόν τε πρὸς

C. 12. §. 2, 7. δὲ ἐν. libri τε ἐν. 7. τῆς οἴκαδε ὁδοῦ διειργόντων. libri τότε δ' ἐδόκουν εἶναι. 9. ἐφαίνετο deest V.

C. 13. §. 1, 3. καὶ πλέων. καὶ πλέων A. καὶ πλοίων cum Bas. Gr. plerique. πλοίων fortasse aliqui. καταπλίων Vulc. in margine καὶ ἐπλει. 6. δὲ post ὡς delevi. || 2, 2. προσσχούσης. libri προσχοίσης. 5. ἀκούσια pro ἐκούσια Gr. omnes. „al. ἀκούσια.“ Vulcanius. || 3, 7. ἐπευφημήσαντες pro ἐπευφημίσαντες Lobeckius ad Phryn. p. 597. 8. γῇ pro χώρα Gr. omnes. || 4, 2. ἐκάκιζον pro ἐκόμζον Gr. plurimi. alii ἐκάμζον. 7. καθάπερ οἱ Bas. et, ut videtur, Gr. omnes cum Suida in Ἀλέξανδρος. καθάπερ Vulc. 7. ἡδογῆς additum ex Suida. 7. ἐξηττώμενοι pro ἐξηττώμενος fortasse Gr. cc. ἡττώμενοι Suidas.

τάς ἐπιτιμήσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον καὶ ἐσκυθρωπά-
κοντα, προσελθόντα τούτον βοιωτιαζοντα ἀμα τῇ φωνῇ ταῦτα φά-
ραι· ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα· καὶ τι καὶ ἱαμβεῖον ἐπειπεῖν,
τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἱαμβείου ὅτι τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν ἐστὶν
ὀφειλόμενον. καὶ τούτον ἐν τε τῷ παραυτίκα εὐδοκιμῆσαι καὶ ἐπι-
τηδειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν Μαλλῶν τῶν 14.
ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος, καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν
οἱ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων καὶ οἱ νομάρχαι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἅμα
τούτοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα οἱ γνωριμώτατοι αὐτοκράτορες περὶ
σπονδῶν δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῦς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος
καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες. συγγνωστὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν οὐ πάσαι 2
παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἐτι
μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ αὐτόνομοι εἶναι, ἥτινα ἐλευθερίαν
ἐξ οὗτου Διόνυσος ἐς Ἰνδοὺς ἤκε σῶαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέξανδρον·
εἰ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστίν, ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον ἀπὸ θεῶν
γενέσθαι λόγος κατέχει, σατράπην τε ἀναδείξεσθαι ὅτινα τάττοι Ἀλέ-
ξανδρος καὶ φόρους ἀποίσιν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας· διδοῖναι δὲ
καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αἰτῇ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ χιλίους ἤτησε 3
τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ ἔθνους, οὓς, εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων
καθέξει· εἰ δὲ μή, ξυστρατεύοντας ἐξεν ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ
πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς. οἱ δὲ τοὺς τε χιλίους ἐπεμψαν, τοὺς κρα-
τίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπιλεξάμενοι, καὶ ἄρματα πεντακόσια
οὐκ αἰτηθέντες καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν ἁρμάτων. Ἀλέξανδρος δὲ σα-
τράπην μὲν τούτοις τε καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς ἐτι σωζόμενοις ἐπέταξε
Φίλιππον· τοὺς ὁμήρους δὲ αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἄρματα ἔλαβεν.

Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόσμητο καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ 4
τοῦ τραύματος πολλὰ προσενεναυπήγητο, ἀναβιβάσας ἐς τὰς νῆας τῶν
μὲν ἑταίρων ἱππέας ἐπτακοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ ὅσουσ-
περ καὶ πρότερον, πεζοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγον μὲν τι τῷ Ἰδρα-
ώτῃ ποταμῷ κατέπλευσεν· ὥς δὲ συνέμιξεν ὁ Ἰδραώτης τῷ Ἀκε-
σίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης κρατεῖ τοῦ Ἰδραώτου τῇ ἐπωνυμίᾳ, κατὰ τὸν
Ἀκεσίνην αὐτῷ ἐπλεῖ, ἔστε ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰν-
δοῦ ἦκε. τέσσαρες γάρ οὗτοι μεγάλοι ποταμοὶ καὶ νανσίποροι οἱ 5
τέσσαρες εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ
σφετέρᾳ ἑκαστος ἐπωνυμίᾳ, ἀλλὰ ὁ Ἰθάσσης μὲν ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλ-
λει, ἐμβάλων δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον· αὐθις
δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ἰδραώτῃ, καὶ παραλαβὼν τούτον
ἐτι Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ τὸν Ἰφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλα-

5, 5. ἐπειπεῖν pro ὑπειπεῖν AB.

C. 14. §. 1, 4. αὐτοκράτορες comma post hoc verbum positum (dele-
tum a Raphelio) omittit C. || 3, 6. αἰτηθέντες pro αἰτηθέντα Gr. omnes. || 4, 1.
κεκόσμητο pro κεκόμιστο Sintenis. 1. τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ A. τῇ διατομῇ
τῇ ἐκ τοῦ B. τῇ διατομῇ τῇ τοῦ B et Bas. τῇ διατομῇ τοῦ Vulc. τῇ δια-
μονῇ τῇ ἐκ τοῦ V. 3. ἱππέας. ἱππέων ἱππέας A. 4. ὀλίγον μὲν τι. libri
ὀλίγον μὲν τοι. 5. ἐν ante τῇ ἐπωνυμίᾳ deletum cum A et Eustath. ad
Dionys. Perieg. p. 312. Bernh. || 5, 4. ἐμβάλων — καλούμενον desunt A.
4. Ἀκεσίνην V et Gr. omnes. Ἀκεσίνης Vulc. 4. παρέχεται pro παρέρχε-
ται V et Eustath.

βῶν τῷ αὐτῷ δὴ ὀνόματι ἐς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· συμβαλὼν δὲ ξυγχαρῇ δὴ τῷ Ἰνδῷ. ἐνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς πρὶν ἐς τὸ Λεῖτα σχισθῆναι οὐκ ἄπιστῷ ὅτι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους ἐρχεται καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵναπερ λιμνάζει μᾶλλον.

15. Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ τοῦ Ἀκισίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν ἔσπε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος αὐτόνομον. ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγνονται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα, ἃ δὴ ἐν Ξάθοις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἦγον, ἐνδιδόντες καὶ οὗτοι τοὺς
- 2 Ὀσσαδίου. Φίλιππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὄρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκισίνου καὶ Ἰνδοῦ, καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τοὺς τε Θοῤῃκας πάντας καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι ἐς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν, ἐλπίσας μεγάλην τε ἐσεσθαι καὶ ἐπιφανῆ ἐς
- 3 ἀνθρώπους, καὶ γεωποίκους ποιηθῆναι. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος, ὁ Ῥωξάνης, τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατήρ, ἦκε παρ' Ἀλεξάνδρου· καὶ προστίθησιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπείαν, ἀπαλλάξας Τιρυνάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυνάσπης ἐξήγγελλτο.
- 4 Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κράτερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτῃ τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βαρεῖα ἐφαίνετο καὶ τὰ ἐθνη τὰ προσοικούντα οὐ πάντῃ γίλεια ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον. καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχευεν ἄλλην καὶ γεωποίκους ἐποίει ἄλλους καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀκισίνου χώρας ἔσπε ἐπὶ θάλασσαν σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς.
- 5 Καὶ Κράτερον μὲν ἐπέμπει αὐθις ξὺν τῇ στρατιᾷ [διὰ τῆς Ἀραχωῆων καὶ Ἀράγγων γῆς]· αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικρατείαν, ἥτινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὐπῶ οὔτε ἀπρητήκει αὐτῷ Μουσικανὸς ἐνδιδούς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμπει, οὐδὲ τι οὔτε αὐτὸς ἐπεπομῆει ἃ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκός, οὔτε τι ἠτήκει ἐξ Ἀλε-
- 6 ξάνδρου. καὶ γίγνεται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπονδασμένος ὥστε ἐφθῇ ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὠρηται ὡς ἐπ' αὐτόν Ἀλεξάνδρος. οὕτω δὴ ἐκπλαγεὶς κατὰ τάχος ἀπῆντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῦς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας

10. ἵναπερ λιμνάζει pro ἵνα περιλιμνάζει AB.

C. 15. §. 1, 1. τῇ ξυμβολῇ pro ταῖς ξυμβολαῖς A. 5. Ξάθοις. Ὁξάθοις V. 5. οἳ δὴ pro καὶ Gronovius cum Facio. || 2, 4. αὐτῇ αὐτῇ τῇ Ellendtius. || 3, 4. Τιρυνάσπην. Τιρίστην A ceterique Gr. itemque mox 5. Τιρυνέστης Bas. „al. Τιρίστην — Τιρίστης.” Vulc. || 4, 8. ἀπέδειξεν pro ἐπέδειξεν Gr. omnes. || 5, 1. διὰ — γῆς sepsit Schmiederus. 4. οὔτε pos οὐπῶ additum ex A. || 6, 5. παρ' Ἰνδοῖς. τοῖς Ἰνδοῖς A.

ξύμπαντας ἄγων καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτὸν ἐνδιδοὺς καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέριστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἄδρια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασιν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχην αὐτῆς Μουσικανῷ ἐδωκε. Κράτερος δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτερίσαι· καὶ παρόντος ἐτι ἐκτερίσθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρίον ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ 16. τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλείουςαν ἐξαίναει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτης γῆς, ὄνομα δὲ ἦν Ὀξυκανός, ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφίκετο μήτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἦγον ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. δύο 2 μὲν δὴ πόλεις τὰς μεγίστας τῶν ὑπὸ τῷ Ὀξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὀξυκανός ἐάλω. ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ἅμα οἱ ἤγε. καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκὴν· οὕτω καὶ Ἰνδοὶ πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου 3 τυχῆς.

Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὐτῷ ἤγε, τῶν ὀρείων Ἰνδῶν σατράπην ὑπ' αὐ- 3 τοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφηνέει αὐτῷ ἐξηγγέλλετο ὅτι Μουσικανὸν ἀφαιμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπυθίτο καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. ὥς δὲ ἐπέλαξεν ἤδη 4 τῇ πόλει Ἀλέξανδρος ἥτινα μητρόπολιν εἶχεν ἢ τοῦ Σάμβου χώρα, ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδίμανα, αἱ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται προσάγοντι καὶ οἱ οἰκῆοι οἱ τοῦ Σάμβου τὰ τε χρήματα ἀπηροίθυμσαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες ἀπήντων· οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμῶς ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν 5 ἄμειν δέισαντα. ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστάσαν εἶλε, 5 καὶ τῶν Βραχμάνων, οἱ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσίν, ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο ἀπέκτεινεν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δὴ τίς ἐστιν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ συγγραφῇ δηλώσω.

Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι ἐξηγγέλλετο. καὶ 17 ἐπὶ τούτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν Ἀγῆνορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχωρῶση. οὗτος δὲ τὰς πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας ἐπελθὼν τὰς μὲν ἑξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς 2 αἷς δὲ φρουρὰς εἰσήγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. ἐνθα δὴ 2 Μουσικανός τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ τούτον κορμάσαι Ἀλέξανδρος κελεύει ἐν τῇ αὐτοῦ γῇ καὶ τῶν Βραχμάνων ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως τῷ Μουσικανῷ κατέστησαν· ἀφίκετο

C. 16. §. 3, 1. ὀρείων pro ὀρίων Ellendtius. || 4, 3. Σινδίμανα pro Σινδόμανα VA aliiq. Gr. Σινδίμονα B. 4. οἱ τοῦ pro τοῦ Gr cc. 4. ἀπηροίθυμσαν AV. ἀπηροίθυμθη ceteri.

C. 17. §. 1, 1. ἐξηγγέλλετο. libri ἐξήγγελλετο. 2. Πείθωνα Bas Πύθωνα Vulc. 3. οὗτος pro αὐτός Schweighaeuserus. 4. ἐπελθὼν omittit solus A, habet etiam C. || 2, 2. πρὸς pro πρὸ V et Gr. omnes. 2. Πείθωνος Bas. Πύθωνος Vulc. 3. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ.

δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παττάλων τῆς χώρας ἄρχων, ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ οὗτος τὴν τε χώραν τὴν αὐτοῦ ἐνε-
 3 δίδου πᾶσαν καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε. τοῦτον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐθις, παραγγείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς δὲ Κράτερον μὲν τὴν τε Αττίλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν Μελιάρου καὶ Αντιγένους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς καὶ τῶν ἐταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μα-
 4 κεδονίαν ἀπομαχούς ὄντας ἤδη ἔστειλλε τὴν ἐπ' Ἀραχώτων καὶ Ζα-
 ράγγων ἐπεμπεν ἐς Καρυαίαν, καὶ τοὺς ἐλέγαντας τοῦτω ἄγειν ἔδωκε· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ, ὅση γε μὴ ξυν αὐτῷ κατέπλει ὡς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαιστίων ἐπετάχθη· Πείθωνα δὲ τοὺς τε ἱππακοντιστάς ἄγοντα καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν ἐπ' ἐκεῖνα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβι-
 βάσας, οὐχ ἤπερ Ἡφαιστίων τὴν στρατιάν ἄγειν ἐμελλε, τάς τε ἐκ-
 τετριχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε καὶ εἰ δὴ τινα ρεωτε-
 ρίζοιτο πρὸς τῶν ταύτη Ἰνδῶν καὶ ταῦτα ἐς κόσμον καταστήσαντα
 5 ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ Πάτταλα.

Ἦδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι ἐξαγγέλλεται ὅτι
 ὁ τῶν Παττάλων ὑπαρχος ξυλλαβὼν τῶν Πατταλέων τοὺς πολλοὺς
 ἀποδεδρακὼς οἴχοιτο, ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ
 6 πλείονι ἢ πρόσθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς
 τὰ Πάτταλα, τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν ἔρημον καταλαμβάνει τῶν
 ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων. ὁ δὲ κατὰ δίωξιν τῶν φευγον-
 των ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κουφοτάτους, ἐπεὶ τινες αὐτῶν
 7 ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐπιτάλαμενος
 ἐπανιέναι θαρρόντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὴν τε πόλιν οἰκεῖν ὡς πρό-
 σθεν καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπανῆλθον οἱ πολλοὶ αὐτῶν.
 18. Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίωνι προστάξας τεχνίζειν ἐν τοῖς Παττάλοις
 ἄκραν ἀποπέμπει ἐς τὴν ἀνδρῶν τῆς πλησίον γῆς φρέατά τε ὀρύ-
 ζοντας καὶ οἰκησιμον τὴν χώραν κατασκευάσσοντας. καὶ τοῖσι ἐπέ-
 9 θεντο τῶν προσχώρων τιεὲς βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὗς διέφθεραν
 αὐτῶν ἄνω προσπρόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἐφυ-
 10 γον εἰς τὴν ἔρημον, ὥστε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμαθείσι τὰ ἔργα,
 προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης στρατιᾶς, ἣν Ἀλέξανδρος πυνθόμε-
 11 νος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθισιν ἐστάλκει μεθέξοντας τοῦ ἔργου.

2 Περὶ δὲ τοῖς Παττάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ ἐς δύο
 ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι ἀμφότεροι σώζουσι τοῦ Ἰνδοῦ τὸ
 ὄνομα ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ἐνταῦθα ναύσταθμόν τε καὶ ρεωσι-
 3 κους ἐποίει Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ προὔκειτο αὐτῷ τὰ ἔργα, ὃ δὲ
 καταπλεῖν ἐπένει ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποτα-
 4 μου ἐς τὴν θάλασσαν. Λεοννάτον μὲν δὴ, δούς αὐτῷ τῶν τε ἱπ-

5 ὃ δὴ Gr. omnes. ὅπου δὴ Vulc. 7. τὴν ante αὐτοῦ anctore Ellendtio addidi. || 3, 2. αὐτοῦ. libri αὐτοῦ. 6. ἔστειλλε τὴν ἐπ' Ἀρ. Gr. omnes. ἔστειλε καὶ τὴν ἐπαρ. Bas. ἔστειλε κατὰ τὴν Ἀρ. Vulc. κατὰ in v. c. abesse tradens. || 4. 1. τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ pro τὴν δὲ ἄλλην στρατιάν Ellendtius. || 5, 1. ὁ post ὅτι addidit Ellendtius.

C. 18. §. 2, 1. δύο addidit Vulc.

πέων ἐς χιλίους καὶ τῶν ὀπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν ἐς ὀκτακισχιλίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Παίταλα ἐκπέμπει ἀντιπαράγειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν ταχυναντούσας ἀναλαβὼν ὅσαι τε ἡμίθλια καὶ τὰς τριακοντόρους πασας καὶ τῶν κερκουῶν ἔστιν οὐς ἔπλει κατὰ τὸν ποταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ ἤγε 4 μόνα τοῦ πλοῦ, ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτῃ Ἴνδοί, ἀπορρώτερα τὰ τοῦ κατάπλου ἦν· γαιμών τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς καὶ ὁ ἀνεμος τῷ ῥόῳ πνέων ὑπεναντίος κοῖλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκάφη διέσειεν, ὥστε ἐπόνθησαν αὐτῷ αἱ πλείεσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τριακοντόρων ἔστιν αἱ καὶ πάντῃ διελύθησαν. ἑφθάσαν δὲ ἐποκείλαντες αὐτὰς πρὶν πανταπασι διαπεσεῖν ἐν τῷ ὕδατι. ἑτεραι οὖν ξυνεπήγνυτο. καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς κουφοτά- 5 τοὺς ἐκπέμπας ἐς τὴν προσωτέρω τῆς ὄχθης χώραν ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. ὥς δὲ ἤκον ἵναπερ ἀναχέῃται ἐς εὖρος ὁ ποταμός, ὥς καὶ διακοσίους ταύτῃ σταδίους ἐπέχειν ἤπερ ευρύτατος αὐτὸς αὐτοῦ ἦν, τό τε πνεῦμα κατήει μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης καὶ αἱ κῶπαι ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμπεύουσιν αὐτὸς ἐς διώρυχα ἐς ἥτινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγῆσαντο.

Ἐνταῦθα ὁρμισάντων τὸ πάθημα ἐπιγίγνεται τῆς μεγάλης θα- 19. λάσσης ἡ ἀμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ ἀπελείφθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. καὶ τοῦτο οὐπω πρότερον ἐγνωκόσι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ οὐ σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι μείζονα ὁπότε διελθούσης τῆς ὥρας προσήει τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη ἐμετεωρίζοντο. ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐν τῷ πλητῷ ἑδραίας κατέλαβεν, 2 αὐταὶ δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν καὶ οὐδὲν χαλεπὸν παθοῦσαι ἔπλεον αὐτίς· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρῳ τε τῇ γῇ καὶ οὐ βεβαίως γε τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν, αὐταὶ δὲ ἀθρόου ἐπελθόντος τοῦ κύματος αἱ μὲν αὐτῶν ξυμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι ξυνετρίβησαν. ταῦτά τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ 3 τῶν παρόντων καὶ ἐν κερκουροῖν δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς κατασκευομένους τὴν νῆσον ἐς ἥτινα οἱ ἐπιχώριοι ἔθασκον ὁρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θύλασσαν· Κιλλουτὰ δὲ τῇ νήσῳ τὸ ὄνομα ἔλεγον. ὥς δὲ ἐξηγγέληθ' ὅτι ὅμοιοι τε ἐν τῇ νήσῳ εἰσὶ καὶ αὐτῇ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος αὐτῷ στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχευ· αὐτὸς δὲ ταῖς ἄριστα πλεούσαις τῶν νεῶν ἐπ' ἐκεῖνα προὐχώρει, ὥς ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν, εἰ παρέχοι τὸν ἐκπλοῦν εὐπορον. προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους ἀφορῶσιν 4 ἄλλην νῆσον, ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσῃ. τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον

4, 2. τὰ τοῦ pro τοῦ A aliiq. 5. ἐπόνθησαν. ἐπεποννήκεισαν A. || 5, 3. οὔτοι τὸ ἀπὸ Gr. omnes. οὔτοι ἀπὸ Vulc.

C. 19. §. 1, 1. ἐπιγίγνεται. γίγνεται A. 3. οὐπω Gr. omnes. οὐτω Bas. οὐ τό Vulc. 5. ὁπότε pro ἀπὸ τε Gr. omnes. 5. ἐμετεωρίζοντο pro μετεωρίζοντο Ellendtius. || 2, 1. ὅσαι pro ὅσαι et ἑδραίας pro ἑδραίως A ceterique Gr. ὅσαις — ἑδραίας Bas. ὅσαι — ἑδραίως Vulc. 1. κατέλαβεν pro κατέλαβον AV. 5. ξυμπεσοῦσαι pro ξυμπεσοῦσαι A. || 3, 4. τὸν ἐπ pro τὸν ἐς τὴν A.

ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον, καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς θίγει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἀμμωνος ἐπηγγελλόμενον ἦν θῦσαι αὐτῷ. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὡς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον· καὶ προσσχὼν καὶ ταύτη ἔθυε καὶ ἐνταῦθα ἄλλα· αὐθυσίας ἄλλοις τε θεοῖς καὶ ἄλλω
 5 τρόπῳ· καὶ ταύτας δὲ κατ' ἐπιθισπισμὸν θύει τοῦ Ἀμμωνος. αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὡς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν εἰ ποῦ τις χώρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥμισυ ὡς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. ἐνταυθα ταίρους τε σφάζας τῷ Ποσειδῶνι ἀφῆκεν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τὴν τε φιάλην, χρυσὴν οὖσαν, καὶ χρυσῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια, εὐχόμενος σῶν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικόν, ὄντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὡς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.

20. Ἐπαελθὼν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάτταλα τὴν τε ἄκραν τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἀφικόμενον καὶ τοῦτω ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐφ' οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμὸν τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν νεωσοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπενόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πόλει τοῖς Παττάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδός.

2 Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ κατέπλει αἰθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὡς καταμαθεῖν ὅπῃ εὐπορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς πόντον γίνεται· ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χι-
 3 λίους. ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ ἐς λίμνην μεγάλην, ἣντινα ἀναχόμενος ὁ ποταμὸς, τυχὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην τε ποιεῖ καὶ κόλπῳ θαλάσσης μάλιστα ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ καὶ ἰχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μείζονες τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσει. προσορμισθεὶς οὖν κατὰ τὴν λίμνην ἵναπερ οἱ καθηγεμόνες ἐξη-
 4 γούντο, τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει σὺν Λιοννάτῳ αὐτοῦ καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας. αὐτὸς δὲ ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἰνδοῦ καὶ προελθὼν καὶ ταύτη ἐς τὴν θάλασσαν εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ ταδε τοῦ Ἰνδοῦ ἐκβολὴν καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ καὶ τῶν ἱππέων τινὰς ἅμα οἱ ἔχων παρὰ θάλασσαν ἤει σταθμοὺς τρεῖς, τὴν τε χώραν ὁποῖα τίς ἐστιν ἢ ἐν τῷ παράπλῳ ἐπισκεπτόμενος καὶ φρέατα ὁρῶντεςθαι κελύων, ὅπως ἔχονεν ὑδρεῦεσθαι
 5 οἱ πλείοντες. αὐτὸς μὲν δὴ ἐπαελθὼν ἐπὶ τὰς ναὺς ἀνέπλει ἐς τὰ Πάτταλα· μέρος δέ τι τῆς στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους

6. προσσχών. libri προσχών. 8. θύει. θύειν AB. || 5, 5. λέγοιτο post θάλασσαν addunt BB et Vulc.

C. 20. § 1, 2. Πείθωνα Bas. Πύθωνα Vulc. 5. καὶ γὰρ καὶ pro καὶ γὰρ AB. || 2, 2. εὐπορωτέρα pro εὐπορώτερον AV. || 3, 4. καὶ γὰρ καὶ pro καὶ γὰρ A. || 4, 2. ποταμοῦ post Ἰνδοῦ ejectum cum Gr. omnibus. 4. ἐκβολήν. Καὶ vulgo distinguunt. || 5, 2. αὐτὰ A ceterisque Gr. φρέατα Vulc.

κατὰ τὴν παραλίαν ἔπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ τοῦτοις προστάξας ἐς τὰ Παττάλα. αὐτῷ δὲ ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλον ναύσταθμον καὶ ἄλλους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυλακὴν καταλιπὼν τῷ χωρίῳ σῆτόν τε ὅσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο καὶ τὰλλα ὅσα ἐν τῷ παράπλῳ παρεσκεύασεν.

Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν πλοῦν· οἱ γὰρ 21. ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἱ δὴ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα ἄνεμον ἴστανται. ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος τῆς ἀρχῆς τὸ ἀπὸ Πλειάδων 2 δύσεως ἔστε ἐπὶ τροπᾷς αἱ ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει πλοῖμα εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. τότε γὰρ κατὰ γῆν μάλλον, οἷα δὴ πολλῶ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὖρας ἴστασθαι μαλθακάς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κόπαις καὶ τοῖς ἰστίοις ξυμμέτρους.

Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε τὴν ὥραν 3 τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Παττάλων ἔστε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὐχώρει. ἐκεῖθεν δέ, ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζιταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς τό τε ἄγχημα καὶ ἵλην ἀπ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἵπποτοξότας ξυμπαντας, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτράπετο, ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὡς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεύσῃ καὶ ἅμα ὡς τοῖς Ὠρεῖταις τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς, αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ οὖσιν, ἄφνω ἐπιπεσεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτὸν τε καὶ τὴν στρατιὰν ἐπέπρακτο. τῆς δὲ ὑπολειφθείσης δυνάμεως Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγείτο. Ἀραβῖται μὲν δὴ, ἔθνος καὶ τοῦτο 4 αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν γενομένων, οὔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλέξανδρῳ οὔτε ὑποδύναμι ἐθειλήσαντες, ὡς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλέξανδρον, φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβὰς τὸν Ἀράβιον ποταμὸν, στενὸν τε καὶ ολίγου ὕδατος, καὶ διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ τὴν ἑω πρὸς τῇ οἰκουμένην ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἐπισθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀναλαβὼν αὐτὸς καὶ ἐς ἵλας κατανείμας, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπῆρει τὴν χώραν τῶν Ὠρειτῶν. ὅσοι μὲν 5 δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες εἰλόωσαν. ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς οὐ πολλῶ ὕδατι· ὡς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα αὐτῷ ὁμοῦ ἦδη ἦσαν, προὐχώρει ἐς τὸ πρῶσω. ἀφικόμενος δὲ ἐς κόμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὠρειτῶν, Ραμβρακίᾳ ἐκαλεῖτο ἡ κόμη, τὸν τε χώρον ἐπῆνεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τοῦτοις ὑπελείπετο.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν αὐτῷ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν Ἀργίων 22. τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγχημα τῶν ἱππέων καὶ τοὺς ἵπποτοξότας προῆγε ὡς ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὠρειτῶν, ἵνα περ στενὴ

C. 21. §. 2, 1. τῆς ἀρχῆς Vulc. et Schneiderus. τὴν ἀρχὴν AV ceterique Gr. || 3, 3. Ἀράβιον. Ἀρβιν et postea Ἀρβῖται Salmasius ad Solin. p. 829. 5. πεζιταίρων. ἀσθετέρων Bas. Ἀσθετέρων Vulc. 7. ὀρύσσειν pro ὀρύσσας Gr. omnes. 9. Ὠρεῖταις τοῖς. Ὠρεῖταις καὶ τοῖς Salmasius p. 828 s. 12. αὐτῷ additum ex A. || 4, 6. τὴν ἑω. libri τῇ ἑω. || 5, 4. ἦδη pro δὴ A.

τε ἡ πάροδος αὐτῶ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ Ῥοῦται τοῖς Γαδρωσοῖς
 2 ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενῶν στρατοπεδεύειν, ὡς εἰρξοντες τῆς πα-
 ρόδου Ἀλέξανδρον. καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι· ὡς δὲ προσ-
 ἄγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν λιπόν-
 τες τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ῥοιτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐ-
 τὸν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. τοῦτοις μὲν δὴ προσ-
 τάτι, ξυγκαλέσαντας τὸ πλῆθος τῶν Ῥοιτῶν πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέ-
 3 τερα ἦθη, ὡς δεινὸν οὐδὲν παισόμενους· σατράπην δὲ καὶ τοῦτοις
 ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην. καὶ ξὺν τούτῳ ἀπολείπει Λεοννάτον τὸν
 σωματοφύλακα ἐν Ῥοις, ἔχοντα τοὺς τε Ἀργιᾶνας ἑμπαντας καὶ
 τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς καὶ τῶν ἵππέων ἄλλους πεζοὺς τε καὶ ἵπ-
 πείας Ἕλληνας μισθοφόρους, καὶ τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν
 περιπλεῖσθαι τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ξυνοικήσειν καὶ τὰ κατὰ τοὺς
 Ῥοίτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλον τι προσέχοιεν τῷ σατράπῃ τὸν νοῦν.
 αὐτοὺς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ τῇ πολλῇ, καὶ γὰρ καὶ Ἡραϊστίων ἀφί-
 κητο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας, προὔχωρει ὡς ἐπὶ Γαδρωσοὺς
 ἐρημον τὴν πολλήν.

4 Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστοβούλος σμύρνης πολλὰ δέν-
 δρα πεφυκέναι μέζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοί-
 νικας τοὺς κατ' ἐμπορίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ
 δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν
 πρέμων καὶ οὐπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποζύ-
 5 για ἄγειν. ἔχειν δὲ τὴν ἐρημον ταύτην καὶ γάρδου ῥίζαν πολλήν τε
 καὶ εὖοσμον· καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας· πολὺ δὲ εἶναι
 αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατου-
 μένου ὁδμὴν ἡδεῖαν κατέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε εἶναι τὸ
 6 πλῆθος. εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μὲν τι δάμρη
 εἰκότος τὸ φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς προσκλυζομένοις τῇ θαλάσῃ
 χωρίοις πεφυκέναι· καὶ ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς τῆς ἀμπα-
 τειως ἐπὶ ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ θαλάσῃ πεφυκότες
 φαίνεσθαι· τῶν δὲ αἰεὶ τὰς ῥίζας τῇ θαλάσῃ ἐπικλύεσθαι, ὅσα
 ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει, ἐνθενπερ οὐχ ὑπερόστη τὸ ὕδωρ, καὶ
 7 ὁμως οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης. εἶναι δὲ
 τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων καὶ τριάκοντα ἔστιν ἂν αὐτῶν, τυχεῖν τε
 ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα
 ἰὼ προσφερές, τὴν ὁδμὴν δὲ πολὺ τι ὑπερφέρειν. καὶ ἄλλον εἶναι
 καυλὸν ἐκ γῆς πεφυκότες ἀκάνθης, καὶ τούτῳ ἐπείναι ἰσχυρὰν τὴν
 ἀκανθάν, ὥστε ἤδη τινῶν καὶ παροίπνευόντων ἐμπλακίσαν τῇ ἐσθῇτι
 8 κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μᾶλλον τι τὸν ἵππεά ἢ αὐτὴν ἀποχι-
 σθῆναι ἀπὸ τοῦ καυλοῦ. καὶ τῶν λαγωῶν λέγεται ὅτι παραθεόντων
 ἔχονται ἐν ταῖς θριξίν αἱ ἀκανθαί, καὶ οὕτω τοὶ ἡλίσκοντο οἱ λα-

5. πρὸ τῶν pro πρὸς τῶν Gr. plerique. 5. στενῶν. στενωπῶν A. || 3, 2. ἔχοντα. libri σχόντας. 4. καὶ ante τό τε additum ex A. || 4, 5. ξυλλελεγμέ-
 νον pro ξυλλεγμένον B. ξυλλεγόμενον BV. || 6, 4. πεφυκότες — θαλάσῃ
 addidi ex C. || 7, 2. καὶ ante τριάκοντα additum ex A. 5. γῆς pro τῆς
 Schneiderus. 6. τῇ ἐσθῇτι pro τὴν ἐσθῇτα Gr. omnes. || 8, 2. οὕτω τοὶ A.
 οὔτε οὕτως B. οὔτε οὕτως B et Vulc. οὔτοι οὕτως Bas. 2. ἡλίσκοντο. ἀλί-
 σκοντο A.

γῶοι, καθάπερ ὑπὸ Ἰξοῦ αἱ ὀρνίθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σι-
δήρω δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὁπὸν ὅτι ἀνίει πολλὴν
ὁ καυλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, εἰ πλείονα ἢ αἱ συκαὶ τοῦ ἥρους
καὶ δριμύτερον.

Ἐνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ἦει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ ἀπο- 23.
ρον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ
οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠγαγκάζοντο γῆν πολλὴν πορεύεσθαι καὶ προ-
σωτέρω ἀπὸ θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐπιελθεῖν τὰ
παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ
ὅσα γε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἢ
φρέατα ὀρύξαντας ἢ ἀγορᾶς ποῦ ἢ ὁρμου ἐπιμεληθέντας. ἀλλὰ ἦν 2
γὰρ ἔρημα παντάπασιν τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς, ὁ
δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδώρου καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλί-
γοις ἱππεῦσι, κατασκευάσιμον εἰ ποῦ τις ὁρμος ὦν τυγχάνει ταύτῃ
ἢ ὕδωρ οὐ πόρῳ ἀπὸ θαλάσσης ἢ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων. καὶ 3
οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἀλιέας τινὰς καταλαβεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγια-
λοῦ ἐν καλύβαις πνιγγραῖς· πεποιῆσθαι δὲ τὰς καλύβας ξυνθέντας
τὰς κόγχας· στέγην δὲ εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ
τούτους τοὺς ἀλιέας ὑδατι ὀλίγῳ διαχρῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους
τὸν κάλληκα, καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὑδατι.

Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χώρον τινα τῆς Γαδρωσίας ἵνα 4
ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑποζύγια τὸν καταληγθέντα·
καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἑαυτοῦ σφραγίδι, κατακομίζεσθαι κελεύει
ὥς ἐπὶ θάλασσαν. ἐν ᾧ δὲ ἦν ὥς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐνθενπερ ἐγγυ-
τάτῳ ἦν ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα φροντίσαντες οἱ στρατιῶται
τῆς σφραγίδος αὐτοὶ τε οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρήσαντο καὶ ὅσοι
μάλιστα λιμῷ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέδωκαν. ἐς τοσόνδε πρὸς 5
τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὥς τὸν πρόδηλον καὶ παρόντα ἤδη ὀλεθρον τοῦ
ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω ἐτι ὄντας ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λο-
γισμῷ ἔδοξε σφισιν ἔμπροσθεν ποιήσασθαι. καὶ Ἀλέξανδρος κατα-
μαθὼν τὴν ἀνάγκην συνέγνω τοῖς πράξασιν. αὐτὸς δὲ ὅσα ἐκ τῆς
χώρας ἐπιδραμῶν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ τῇ πε-
ριπλεύσῃ ξὺν τῷ στόλῳ, ταῦτα κομίσοντα πέμπει Κρηθεά τὸν Καλλα-
τιανόν. καὶ τοῖς ἐγχωρίοις προσετάχθη ἐκ τῶν ἂν ὁ τόπων σίτον τε 6
ὅσον δυνατοὶ ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν
φοινίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ. καὶ ἐς ἄλλον αὐτό-
πον Τήλφον κατέπεμψε τῶν ἐταίρων σὺν σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληγεσμένον.

Αὐτὸς δὲ προὔχωρει ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γαδρωσῶν, ὁ δὲ 24.
χῶρος Ποῦρα ὀνομάζεται, ἵνα περ ἀφίκετο ἐξ Ὠρων ὁρμηθεὶς ἐν ἡμέ-
ραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα. καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγρα-
ψάντων τὰ ἀμφ' Ἀλέξανδρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαιπώρησεν

4. ἀνίει pro ἀνῆι Schneiderus et Ellendtius.

C. 23. §. 1, 4. ἐπιελθεῖν pro ἐλθεῖν Ellendtius. 6. ὅσα γε. libri ὅσα
τε. 6. δυνατὰ deest A. || 2, 2. γῆς. Ὁ δὲ vulgo distinguitur. || 3, 2. ἐπὶ
τοῦ pro ἀπὸ τοῦ Schmiederus et Berglerus ad Alciaphr. p. 11. || 4, 4. ἐγ-
γυτάτῳ pro ἐγγύτατα Gr. omnes. 5. ὀλίγα pro ὀλίγον iidem. || 5, 6. ξυν-
αγαγεῖν deest A.

C. 24. §. 1, 1. ὥς ἐπὶ. ὥς ἐς tres Gr.

- αὐτῷ κατὰ Ἀσίαν ἢ στρατιὰ ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς τῇδε πο-
 2 νηθεῖσι πόνοις. οὐ μὴν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χα-
 λεπότητα, ταύτῃ ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε, ἀλλὰ
 ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὐπω τις πρόσθεν διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ
 ἀπεσώθη ὅτι μὴ Σεμίραμις ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε· καὶ ταυτην δὲ ἔλεγον
 οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι· Κῦρον δὲ
 3 τὸν Καμβύσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον. ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ
 Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν,
 φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπο-
 λέσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς. καὶ ταῦτα Ἀλέξανδρῳ ἐξαγγελ-
 λόμενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τε οὖν
 ἕνεκα καὶ ἅμα ὡς τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα,
 4 λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρον. τό τε οὖν καῖμα ἐπι-
 φλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖ-
 ραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ υποζύγια· ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τοῦ βάρους
 τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θερμῆς, ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ
 δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτυγχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμου
 βαθείας, οὐ νευαγμένης, ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ ἔτι
 5 μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας. καὶ ἅμα ἐν ταῖς προσβά-
 σεσὶ τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε ἵππους καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι
 μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ. τῶν
 δὲ σταθμῶν τὰ μήκη πῆσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ
 ὕδατος οὐ ξύμμετρος οὐσα μᾶλλον τι ἤγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πο-
 6 ρείας ποιῆσθαι. ὅποτε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν ὁδὸν ἦν-
 τινά ἀνῆσαι ἐχρῆν ἑωθιν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ πάντῃ ἐταλαιπω-
 ροῦντο· προχωροῦσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοι-
 ποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν πρὸς τοῦ
 καύματός τε καὶ ἅμα δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.
25. Τῶν δὲ δὴ υποζυγίων πολὺς ὁ φθόρος καὶ ἐκούσιος τῇ στρα-
 τιᾷ ἐγένετο· ξυνιόντες γὰρ, ὅποτε ἐπιλείποι σφᾶς τὰ σιτία καὶ τῶν
 ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζοντες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐπι-
 τοῦντο, καὶ ἔλεγον δίψει ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόν-
 2 τας· καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπὸ τε τοῦ πόνου
 οὐδεὶς ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξανδρον
 μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γινόμενα, ἴασι δὲ τῶν παρόντων ἑώρα τὴν
 τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ τὴν ὡς γνωστικῶν ἐπιχω-
 ρησιν. οὐκ οὖν οὐδὲ τοὺς νόσω κάμνοντας τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς
 διὰ κάματον ὑπολειπομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρὺς
 ἀπορία τε τῶν υποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατέκοπτον,
 ἀπόρους οὐσας αὐτοῖς ὑπὸ βάρους τῆς ψάμμου ἄγεσθαι, καὶ ὅτι

2, 4. ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε sepsit Schmiederus. || 4, 4. δὲ post πολλά additum ex A. 5. δίψει pro δίψη Ellendtius. 6. σὺννεγαγμένης A alii Gr. alii σὺννενησμένης. οὐ νευησμένης V omisso οὐ. ἀννενησμένης sine οὐ Bas. ἀνη-
 νευμένης sine οὐ Vulc. 6. ἀλλ' οἷας vel ἀλλοῖας Gr. cc. cum Bas. ἀλλοῖα
 Vulc. || 5, 2. καταβαίνοντας Gr. omnes. καταβάσις Vulc. 3. οὐ βεβαίω.
 ἀβεβαίω A. 5. πορείας. subjecerim μακράς. 5. συνεχόμενοι. ἐχόμενοι A.

C. 25. §. 1, 1. πολὺς pro πολλῶν A. deest B. 5. ἐξελέγξων pro ἐξιλέγ-
 χων Gr. cc. itemque πόνου pro παντός cum C, aut integre aut alludentes."

ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἵεναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς εὐπορωτάτας τοῖς ζεύγεσι. καὶ 3 οὕτως οἱ μὲν νόσω κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καύματος ἢ καύματος ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες, καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ μένοντες θεραπεύοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐγίγνετο ὁ στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντός προθύμῳ τὸ καθ' ἑκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἡμιλείτο· οἱ δὲ καὶ ὑπὲρ κάτοχοι κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιοῦμενοι, ἔπειτα ἐξαστάδαντες, οἷς μὲν δύναμις ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἔργα τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο.

Ξυνηρέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ οὐκ ἥμισυ 4 ἐπίσεν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. ὕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίῳ γῇ ὑπ' ἀνέμων τῶν ἐτησίων, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῇ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίων, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵναπερ προσφέρονται τε αἱ νεφέλαι ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ ἀναχέονται, οὐκ ὑπερβαλλουσαι τῶν ὁρῶν τὰς κορυφάς. ὥς δὲ ἡλύισθη ἡ στρατιὰ πρὸς 5 χιμαῶρος ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἐνεκα τοῦ ὕδατος ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐμπλησθεῖς ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χιμαῶρος ὁ ταύτῃ ῥέων ἀφανὼν τῇ στρατιᾷ γεγεννημένων τῶν ὄμβρων, τοσοῦτος ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὥς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπομένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀτελείετο, αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὀπλοῖς οὐδὲ τούτοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, ὅποτε ἐκ καύματος τε καὶ δίψους ὕδατι 6 ἀθρόω ἐπιτύχοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλοντο, καὶ τούτων ἐνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασι αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὥς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι αὐτοὺς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ρεύματα διαφθεῖρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

Ἐνθεν δὴ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου οὐκ ἔδοξε 26. μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν ἢ ἔτι ἐμπροσθεν ἐν Παρραμισιάδαις, ὥς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν. ἵεναι μὲν τὴν στρατιάν διὰ ψαμμοῦ τε καὶ τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἔχρην ἐξανύσαι· τὸ δὲ ἦν πρόσω τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πῆζόν δὲ ὅμως ἡγεῖσθαι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας, οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόρους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως. ἐν δὲ τούτῳ τῶν ψιλῶν τινὰς κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέοντας 2

3, 4. μένοντες. libri μένοντας. 7. τὰς πορείας. τῆς πορείας A. 10. ἐν ante τῇ ψάμμῳ Gronovius ad 5. c. 17. omisit codicum scriptura non memorata. || 4, 5. ἐκ τοῦ. ὑπὸ τοῦ A. || 5, 4. τοσοῦτος. Bas. τοσοῦτο. Vulc. τοσοῦτον. || 6, 1. ὅποτε ἐκ καύματος — ἐπιτύχοιεν Gr. omnes. ἀπὸ τε ἐκ καύματος — ἐπιτύχοιεν Bas. ἀπὸ τε ἐκ καύματος — ἐπιτυγχάντες Vulc.

C. 26. §. 1, 5. πρόσω pro πρόσθεν Schneiderus ad Xenoph. Anab. 4, 3, 28. 7. ὥς δέ. vulgo ὥς δέ. Raphelius ὥστε. 7. καὶ τοὺς pro τοὺς A.

ἀπὸ τῆς στρατιᾶς εὐρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρῳ οὐ
 βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· καὶ τοῦτο [οὐ χαλεπῶς] συλλέ-
 ξαντας σπουδῇ ἵεναι παρ' Ἀλεξάνδρον, ὡς μέγα δὴ τι ἀγαθὸν φέ-
 ροντας· ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ προσ-
 3 ενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομί-
 σαντας· λαβόντα δὲ ἐν ὄνει πάντων ἐκχεῖν· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ
 ἔργῳ ἐς τοσόνδε ἐπιθῶσθ' ἵεναι τὴν στρατιάν· ξύμπασαν ὥστε εἰκά-
 σαι ἂν τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκείνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλεξάν-
 δρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγὼ, εἴπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον εἰς καρτερίαν
 τε καὶ αἶμα στρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.

4 Ξυνηρέχθη δέ τι καὶ τοιοῦνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. οἱ
 γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνησθῆναι ἐφασκον τὴν
 ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς· πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύ-
 σαντος· καὶ οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ
 νενημένην ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ'
 αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινα γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα· οὐδὲ
 πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετη-
 σθαὶ σφισι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων
 τὴν μὲν Φοίνιξ, τὴν ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μί-
 5 ζονα. ἔνθα δὲ Ἀλεξάνδρον συνιέντα ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεῖ ἀποκλίναντα
 ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους αἶμα οἱ ἱππέας προεχωρηκέσθαι· ὡς δὲ
 καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ
 τούτων τοὺς πολλούς, αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι,
 καὶ εὐρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ
 τὸν κάλληκα ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ, καὶ οὕτω μετελθεῖν
 τὴν στρατιάν πᾶσαν· καὶ εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἵεναι παρὰ τὴν θάλασ-
 σαν, ὑδρονομένους ἐκ τῆς ἡϊόνος. ἔνθεν δέ, ἤδη γὰρ τι γινώσκων
 τὴν ὁδὸς τοὺν ἡγεμόνας, ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.

27. Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, ἀναπαύει ἐν-
 ταῦθα τὴν στρατιάν. καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας,
 ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμηθέντα τῶν προεπηγγελμένων· Θόαντα δὲ
 σατραπεύειν τῶν ταύτῃ ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος Σιβύρ-
 τιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Καρμανίας σατρά-
 πης ἦν νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθεὶς· τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχωτῶν
 τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρχην ἐδόθη· Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τληπό-
 2 λεμος ὁ Πυθοφάνους. ἤδη τε ἐπὶ Καρμανίας προὔχῳρι ὁ βασιλεὺς
 καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ Φίλιππον τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς ἐπι-
 βουλευθέντα πρὸς τῶν μισθοφόρων δόλῳ ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ ἀπο-
 κτείναντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδόνες τοὺς
 μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ ὕστερον λαβόντες ἀπέκτειναν.

2, 3. οὐ χαλεπῶς mihi suspectum. 5. ἄλλο, τό. malim ἄλλο τοῦ. || 4, 5.
 νενημένη VB et Bas. quid ceteri habeant Gron. ad c. 24. non comme-
 moravit. νενημένη Vule. 8. ἄρκτων. Τὴν male vulgo distingui viderunt
 Schneiderus et Ellendtius. 9. τὴν μὲν — τὴν δὲ Gr. cc. τοῖς μὲν — τοῖς δὲ
 Vule. || 5, 1. δεῖ et 2. προεχωρηκεναι Vule. oportere et iter vadit
 Facius. omittunt utrumque Gr. cc. 6. ἐπιτυχεῖν. καὶ ἐπιτυχεῖν A. 7. εἰς
 ἑπτὰ ἡμέρας. ἐν ἑπτὰ ἡμέραις A.

C. 27. §. 1, 4. Σιβύρτιος pro Σισύρτιος Freinshemius ad Curt. 9, 10,
 20. || 2, 3. τοὺς δὲ ἀπ. pro τοὺς μὲν ἀπ. A.

ταῦτα δὲ ὡς ἔγνων, ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὐδημόν τε καὶ Ταξίλην ἐπιμελεῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης ἔστ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψῃ ἐπ' αὐτῆς.

Ἦδη δ' ἐς Καρυανίαν ἤκοντος Ἀλεξάνδρου Κράτερος ἀφικνεῖται, 3 τὴν τε ἄλλην στρατιὰν ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποστάντα καὶ νειωτερίσαντα συνιληφώς. ἐνταῦθα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ ὁ Ζαράγγων σατράπης ἦκε καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φραταφέρου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπου παῖς. ἦκον δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρός τε καὶ Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς καὶ οὗτοι γε ἄγοντες. τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλκην πολλὰ ἐπικαλούντων 4 αὐτοῖς τῶν τε ἐγχωρίων καὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὡς ἱερὰ τε πρὸς αὐτῶν σεσυλημένα καὶ θήκας παλαιὰς κεινημένας καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τιτολημένα καὶ ἀτάσθαλα, ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις θέος εἶναι ὅσοι σατράπαι ἢ ὑπαρχοὶ ἢ νομάρχαι ἀπολείποντο, τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι· (καὶ τοῦτο, εἴπερ τι ἄλλο, κατέσχευεν ἐν κόσμῳ 5 τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλεξάνδρου δορυβάτωι ἢ ἐκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα, ὅτι οὐκ ἔξῃν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχομένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.) Ἡράκων δὲ τότε μὲν ἀφείδῃ τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὑστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς ἀνδρῶν Σουσίων σεσυλημέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν καὶ οὗτος ἔδωκε δίκην. οἱ δὲ ξὺν Στασάνωρι καὶ Φραταφέρῳ 6 πληθὺς τε υποζυγίων παρ' Ἀλεξάνδρον ἄγοντες ἦλθον καὶ καμῆλους πολλὰς, ὡς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων ἄγει, εἰκάσαντες ὅτι [τὰ] αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἢ στρατιὰ ἢ ἡδὴ ἔπαθε. καὶ οὐν καὶ ἐν καιρῷ μὲν οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ υποζύγια· διένειμε γὰρ ξύμπαντα Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ' ἴλας τε καὶ ἐκατοστίας, τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ πλῆθος τῶν υποζυγίων τε καὶ καμηλίων αὐτῷ ξυνέβαινεν.

Ἦδη δὲ τινες καὶ τοιαύδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἐμοὶ λέγοντες, 28. ὡς συζεύξας δύο ἀρσάμαξας κατακείμενος ξὺν τοῖς ἐταίροις κατανλούμενος τὴν διὰ Καρυανίας ἦγεν, ἢ στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παιζούσα εἴπετο, προῦκειτο δὲ αὐτῇ σῖτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφὴν παρὰ τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς τῶν Καρυανίων, καὶ ταῦτα πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου Βακχείας ἀπεικασθῇ Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο καταστρεφάμενον Ἰν- 2 δους Διόνυσον οὕτω τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν, καὶ Θριάμβον τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς ἐκ πολέμου πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ Θριάμβους. ταῦτα δὲ οὕτε

8. ἐκπέμψῃ pro ἐκπέμψαι Ellendtius. || 3, 3. ἐνταῦθα δέ. fortasse ἐνταῦθα δὲ καί. 2. Ὀρδάνην pro Ὀρδάνην A aliiq. Gr. 4. Ζαράγγων. Ζαράγγων Schmiederus. 7. Μηδίᾳ. Μηδεῖα Bas. || 4, 4. ἀτάσθαλα. Ταῦτα distinguebatur ante Ellendtium. || 6, 4. τὰ ante αὐτὰ deleam. 4. α' ἢ δὴ. fortasse α' δὴ. 5. καὶ ante οὗτοι deletum cum A.

C. 28. §. 1, 2. κατανλούμενος καὶ κατανλούμενος V. καὶ αὐλούμενος Gronovius. 4. σῖτα pro σῖτος ABBV.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου οὔτε Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν οὐδέ τις ἄλλος ὄντινα ἱκανὸν ἂν τις ποιήσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε. καὶ μοι ὡς οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσαν.
 3 ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος ξυγγράφω, θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ καὶ Πευκέσταν ἐς τοὺς σωματοφύλακας, ἡδὴ μὲν ἐγνωκότα σατράπην καταστῆσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ πρὸ τῆς σατραπείας μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως
 4 ἀπείρατον εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ ἐπτά εἰς τότε σωματοφύλακας, Λιοννάτον Ἀντίου, Ἡραισιτίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν Πελλαιούς, Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρειστίδος, Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου καὶ Πείθωνα Κρατιᾶ Ἐορδαίου· ὄγδοον δὲ προσγενέσθαι αὐτοῖς Πευκέσταν τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπίσαντα.

5 Ἐν τοίτῳ δὲ καὶ Νέαρχος περιπλεύσας τὴν Ὠρῶν τε καὶ Γαδρωσίων γῆν καὶ τὴν Ἰχθυοφάγων καθῆρεν ἐς τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ὠκισμένα· ἐνθεν δὲ ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξάνδρῳ ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν περίπλου τὸν γενόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω
 6 θάλασσαν. τοῦτον μὲν δὴ καταπέμπει αὐτίς, ἐκπεριπλεύσαι ἔσται ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπόμενος, ὡς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν ξυγγραφὴν. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἰσότε θυμὸς τέ με καὶ ὁ δαίμων ἄγῃ ταύτη.

7 Ἀλέξανδρος δὲ Ἡραισιτίωνα μὲν σὺν τε τῇ πλείσῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ τῆς Καρμανίας ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χερσὶν ὥρα γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ Περσίδος ἀλεινὰ τε ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνως ἔχοντα.

29. Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ ξὺν τοῖς ἐταίροις τῶν ἵππεων καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ἦεν τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα δὲ καταπέμπει ἐπὶ τὴν χώραν τὴν ἑαυτοῦ.
 2 ὡς δὲ ἐπὶ τοῖς ὄροις ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέλαβε σατραπεύοντα ἔτι, (τόσῳ γὰρ τετελευτηκῶς ἐτύγχανεν ἐν Ἰνδοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὀξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθείς, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ
 3 Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. ἤλθε δὲ ἐς Πασαργάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης, ἄγων Βαρυ-

2, 7. ἐξήρκεσαν. ἐξήρκεσεν Ellendtius. || 3, 4. κατατάξαι pro καταλέξει A. || 4, 5. Πείθωνα. Πέθωνα Vulc. 5. Κρατιᾶ. Κρατεῖνα Ellendtius. 6. Ἀλεξάνδρου pro Ἀλεξάνδρῳ ABB. || 5, 2. καὶ τήν. libri καὶ τῶν. || 6, 1. ἐκπεριπλεύσαι. libri ἐκπεριπλεύσονται. 6. εἰσότε. fortasse ἦν ποτε. 7. ἄγῃ. ἄγει Bas. || 7, 5. ἀλεινὰ pro ἐλεινὰ AB.

C. 29. §. 2, 4. αὐτόν Ellendtius. αὐτόν Gr. omnes. αὐτός Vulc. || 3, 2. Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας. Ἀτροβῆτης ὁ Μηδείας Bas.

ἀξην ἄνδρα Μῆδον συνελημμένον, ὅτι ὄρθην τὴν κίδαριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε καὶ Μήδων, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. τούτους μὲν δὴ ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος.

Ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἣ ἐς τὸν Κύρου τοῦ Καμβύσου τάφον, ὅτι διορῶνυμένον τε καὶ σεσυλημένον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλλος πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάφθοντον καὶ πόαν βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι. [καὶ] 5 αὐτὸν δὲ τὸν τάφον τὰ κάτω λίθου τετραπέδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι· ἄνωθεν δὲ οἶκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἰσω στεγὴν, ὡς μόλις ἂν ἐνὶ ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κακοπαθοῦντι παρελθεῖν. ἐν δὲ τῷ οἰκῆματι πύελον χουσὴν κείσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαιτο, καὶ κλίνην παρὰ τῇ πύελῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χουσοῦς σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ καννάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ κἀνδύς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου 6 ἐργασίας. καὶ ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς λέγει ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆς, καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χουσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά, καὶ τράπεζα ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἡ πύελος ἔκειτο ἢ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. εἶναι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ 7 ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ οἶκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἱ δὲ ἐφύλασσον τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύρου, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν φυλακὴν. καὶ τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κυρῷ. ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμμασι· ἐδῆλου δὲ Περσι- 8 σὶ τὰδε· ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρὸς εἰμι ὁ Καμβύσου ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρσας καταστησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας. Μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος.

Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὅποτε ἔλοι Πέρσας, πα- 9 ριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς πύελου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωθήσαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πύελου, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὐογκόν σφισι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὐφορον τὰ μὲν παρακόπτοντες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς. ὡς δὲ οὐ προὐχώρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω δὴ ἔασαντες τὴν

4, 5. πεφυτεῦσθαι pro ἐμπεφυτεῦσθαι ABB. || 5, 1. καὶ ante αὐτὸν de-leam. 2. τετραπέδου V et Gr. quattuor. τετραπόδου A τετραπέδῳ Vulc. 4. εἰσω. vulgo ἔσω. ἐς A. 4. στεγὴν. στεγόν A. 4. ἐνί. imo εἶναι. 6. ἐτέ-θαιτο. ἔθαιτο A. 8. ὑποστρώματα Gr. omnes. ὑποστρώματιων V. ὑπο-στρώνυσθαι Vulc. || 6, 2. λέγει deest A. 3. πορφύρας. πορφυραῖ Ellend-tius. || 7, 5. ἀλεύρων. ἀλείρων A. || 8, 1. ἐδῆλου δὲ pro καὶ ἐδῆλου „ms.” 3. καταστησάμενος. ap κατακτιησάμενος? 4. φθονήσῃς pro φθόνει Gr. omnes. || 9, 5. ἐξέβαλον pro ἐξέβαλλον Ellendtius. ἔξω ἔβαλλον A. 6. τὰ δὲ ξυνθλῶντες. τὰ ἔξω καὶ θλῶντες A.

- 10 πύelon ἀπῆλθον. καὶ λέγει Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κοσμηῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώματος ὅσαπερ ἐστὶ σῶα ἦν καταθεῖναι ἐς τὴν πύelon καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς κατορθῶσαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις καὶ ταῖα ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο κατ' ἀριθμὸν τε καὶ τοῖς πάλαι ὁμοία ἀποθεῖναι καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσαι τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα, τὰ δὲ πηλῷ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβαλεῖν
- 11 τῷ πηλῷ τὸ σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ ξυλλαβὼν τοὺς Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέβλωσεν, ὡς κατεῖπεν τοὺς δρᾶσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε σφῶν οὔτε ἄλλου κατεῖπον στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλη πῇ ξυνηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε ἀφείδθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.
30. Ἐνθὲν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ἦι τῶν Περσῶν, ἃ δὴ πρόσθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὡς μοι λείκεται, ὃ τι οὐκ ἐπῆρουν αὐτοῦ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπαυελθὼν ἐπῆρει. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὁρξίνου πολλοὶ λόγοι ἐλέγχθησαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἤρξε Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης ἐτελεύτησε. καὶ ἐξηλέγχθη Ὁρξίνης ἱερὰ τε ὅτι σεύληκε καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν δίκῃ ἀπέκτεινε. τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐκρέμασαν. σατράπην δὲ Πέρσαις ἔταξε Πανκέσταν τὸν σωματοφύλακα, πιστόν τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμενος, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προεικινδυνεύσῃ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως
- 3 τῷ βαρβαρικῷ τρόπῳ τῆς διαίτης οὐκ ἀξύμφορον· ἐδήλωσε δὲ ἐσθῆτά τε εὐδὺς ὡς κατεστάθη σατραπείην Περσῶν μόνος τῶν ἄλλων Μακεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μηδικὴν καὶ φωνὴν τὴν Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ ταῖα ξύμπαντα ἐς τρόπον τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. ἐφ' οἷς Ἀλέξανδρός γε ἐπῆρει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὡς τὰ παρὰ σφίσι πρὸ τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

10, 1. πρὸς Ἀλ. παρ' Ἀλ. ABB. 2. ὑπαρχῆς pro ἀπαρχῆς iidem. 5. τε καὶ τοῖς pro τε τοῖς Gr. omnes. || 11, 3. οὐδὲν additum ex V et Gr. omnibus. 4. ξυνηλέγχοντο. fortasse ἐξηλέγχοντο.

C. 30. §. 1, 2. ὃ τι. ὅτι V et multi Gr. vulgo ὅτι. 2. ἐπῆρουν Vulc. Gron. ἐπῆρει Bas. αὐτοῦ. libri αὐτό. || 3, 3. μεταβαλὼν. μεταλαβὼν Sintenis. 4. τὰ post ξύμπαντα omissum cum V et Gr. omnibus.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ. -

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφίκετο Ἀλέξανδρος, 1. πόθος καταλαμβάνει αὐτὸν καταπλεῦσαι κατὰ τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τῶν τε ποταμῶν ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν ταύτη θάλασσαν. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει 2 Ἀλέξανδρος περιπλεῦσαι τὴν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν Αιθιοπικὴν γῆν καὶ τὴν Λιβυὴν τε καὶ τοὺς Νομάδας τοὺς ὑπὲρ τὸν Ἀτλαντα τὸ ὄρος ὡς ἐπὶ Γάδειρα εἶσω ἐς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν· καὶ τὴν Λιβυὴν τε καταστρεφάμενος καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης δικαίως ἂν βασιλέα καλεῖσθαι· τοὺς γὰρ τοὶ Περσῶν 3 καὶ Μήδων βασιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας, οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. ἔνθεν δὲ οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἐς τὸν πόντον τὸν Εὐξείνιον ἐσπλεῖν ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιώτιν λίμνην, οἱ δέ, ὅτι ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυρίαν· ἤδη γὰρ καὶ ὑποκινεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ μέγα.

Ἐγὼ δὲ ὅποια μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα οὔτε ἔχω 4 ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰκάζειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν μοι δοκῇ ἰσχυρίσασθαι, οὔτε μικρὸν τι καὶ φαῦλον ἐπινοεῖν Ἀλέξανδρον οὔτε μείναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἤδη κεκτημένων, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθηκεν, οὐδ' εἰ τὰς Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἐτι ἂν ἐπ' ἐκεῖνα ζητεῖν τι τῶν ἡγνοημένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλω τῷ, ἀλλὰ αὐτὸν γε αὐτῷ ἐρίζοντα. καὶ ἐπὶ 5 τῷδε ἐπαινῷ τοὺς σοφιστὰς τῶν Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν· οὐς καταληφθέντας ὑπ' Ἀλεξάνδρου ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵναπερ αὐτοῖς διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κοροῖεν δὲ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. ὡς δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρος δι' ἐρμηνέων ὃ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ

C. 1. §. 2, 3. τοὺς ante ὑπὲρ libris deest. 4. εἶσω. libri ἔσω. 6. Ἀσίας suspectum Gronovio. 6. πάσης deest A. || 3, 4. λέγουσιν Vulc. et Gron. deest Bas. || 4, 4. οὐδενὶ pro οὐδέν Schneiderus. 4. κεκτημένων. ἐκτεμνέων A. || 5, 6. ἐρμηνέων. malim ἐρμηνέως. 6. ὃ τι νοοῖ V. οὕτως Gr. omnes. καὶ οὕτως Vulc.

6 ἔργον, τοὺς δὲ ἀποκρίνασθαι ὧδε· ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος μὲν ἕκαστος τοσόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσον περ τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὃτω βεβήκαμεν· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὢν παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις, πλὴν γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος, ἀπὸ τῆς οἰκίας τοσαύτην γῆν ἐπεξέροχ' πράγματα ἔχων τε καὶ παρέχων ἄλλοις. καὶ οὖν καὶ ὀλίγον ὑπεριον ἀποθανῶν τοσοῦτον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἔξαρκεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι.

2. Κάνταυθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τοὺς τε λόγους αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὁμοῦ ἄλλα καὶ τάναντία οἷς ἐπῆνεσεν. ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώπης θαυμάσαι λέγεται, ἐν Ἰσθμῷ ἐντυχὼν τῷ Διογένηι κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστὰς ξὺν τοῖς ὑπασισταῖς καὶ τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρόμενος εἰ τοῦ δέοιτο· ὁ δὲ Διογένης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ ἀπελθεῖν 2 ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. οὕτω τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ χρεῖττω Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δαινῶς ἔκρατεῖτο. ἐπεὶ καὶ ἐς Ταξιλα αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν τοὺς γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναι τινὰ οἱ τῶν ἀνδρῶν τούτων, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὀμιλεται οἱ ἄλλοι ἦσαν, Δάνδαμης ὀνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἦξιν οὔτε τοὺς ἄλλους εἶα. ἀποκρίνασθαι γὰρ λέγεται ὡς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἴη, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου, ἔχειν γὰρ οἱ εὐ τὰ παρόντα, καὶ ἅμα ὄραν τοὺς ξὺν αὐτῷ πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενί, μηδὲ πέρας τι αὐτοῖς γιγόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν. οὐτ' οὖν ποθέειν τι αὐτὸς διου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι, οὐτ' αὖ δεδιέναι, ὅτου κρατοίῃ ἐκείνος, ἔστιν 4 οὐ εὐργεσθαι· ζῶντι μὲν γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἔξαρκεῖν, φέρουσαν τὰ ὠραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγῆσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος. οὐκ οὖν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ σοφιστῶν, ὅτινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνεγραψεν· αὐτοὺς τε τοὺς σοφιστὰς λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσιν εὐδαιμονίαν, ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.

3. Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχρῆν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ· μαλακισθῆναι γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῇ, οὕτω πρόσθεν νοσήσαντα· οὐκ οὖν οὐδὲ διαίταν διαιτᾶσθαι ἐθέλειν ἀρρώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἰπεῖν γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέφειν, πρὶν 2 τινος ἐς πείραν ἔλθεῖν παθήματος ὃ τι περ ἐξαναγκάσει αὐτὸν μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν διαίταν. καὶ Ἀλέξανδρον ἀντεπεῖν μὲν αὐτῷ

6, 3. παραπλήσιος. παραπλησίος Porsonus Adverss. p. 175 Lips.

C. 2. §. 1, 1. τοὺς τε λόγους αὐτοὺς pro τοὺτους τοὺς λόγους Gr. omnes. 4. τῷ Διογένηι pro αὐτῷ ABB. 5. πεζεταίροις, non ἀσπετέροις, cum Bas. Gr. omnes. || 3, 5. μηδὲ pro μήτε Ellendtius. 7. ἔστιν οὐ. libri ἐς τό. || 4, 2. ἀποθανόντα pro ἀποθανόντι ABB.

C. 3. §. 1, 4. ἐθέλειν. libri θέλειν. 6. ἐξαναγκάσει Bas. ἐξαναγκάση Vulc.

ἐπὶ πολὺ· ὥς δ' οὐχ ἡτήσόμενον εἶρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλα-
γέντα, εἰ μὴ τις ταύτῃ ὑπείκαθοι, οὕτω δὴ ὅπῃ ἀπήγγελλεν αὐτός,
κελεύσαι νησθῆναι αὐτῷ πυράν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι Πτολε-
μαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα. οἱ δὲ καὶ πομπὴν τινα προ-
πομπεύσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὠπλι-
σμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέροντας· οἱ δὲ
καὶ ἐκπώματα χροσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἐσθῆτα βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι
ἔφερον. αὐτῷ δὲ παρασκευασθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυνά- 3
τως εἶχεν ὑπὸ τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναι γε οὐδὲ τοῦ ἵππου ἐπι-
βῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνῃς γὰρ κομισθῆναι φερόμενον, ἐστεφανωμένον
τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ἄδοντα τῇ Ἰνδῶν γλώσῃ. οἱ δὲ Ἰνδοὶ λέ-
γουσιν ὅτι ὕμνοι θεῶν ἦσαν καὶ αὐτῶν οἱ ἔπαινοι. καὶ τὸν μὲν 4
ἵππον τοῦτον ὅτου ἐπιβήσεσθαι ἐμίλλε, βασιλικὸν ὄντα τῶν Νυσαί-
ων, πρὶν ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν πυράν Λυσιμάχῳ χαρίσασθαι, τῶν τινὶ
θεραπευόντων αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων ἡ στρωμά-
των ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυράν κόσμον αὐτῷ τετάχῃ Ἀλέξαν-
δρος, ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἀμφ' αὐτόν. οὕτω δὴ ἐπιβάντα τῇ 5
πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν ἐν κόσμῳ, ὀρᾶσθαι δὲ πρὸς τῆς στρατιᾶς
ξυμπάσης. Ἀλέξανδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς φανῆναι τὸ θέαμα ἐπὶ φίλῳ
ἀνδρὶ γιγνόμενον· ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα παρασχεῖσθαι οὐδέν
τι παρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ τοῦ σώματος. ὥς δὲ τὸ πῦρ ἐς τὴν 6
πυράν ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον ἦν, τὰς τε σάλπιγγας φθέγγε-
σθαι λέγει Νέαρχος, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον, καὶ τὴν
στρατιὰν ἐπαλαλάξαι πᾶσαν ὁποῖόν τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπῆ-
λάλαξε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας συνεπηγῆσαι τὸ ὄξυ καὶ πολεμικόν, τι-
μῶντας Κάλανον. ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὑπὲρ Καλάνου τοῦ Ἰνδοῦ
ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀρρεῖα πάντα ἐς ἀνθρώπους, ὅτω γινῶ-
ναι ἐπιμελές, ὅτι ὥς καρτερόν τέ ἐστί καὶ ἀνίκητον γνώμη ἀνθρω-
πίνη ὃ τιπερ ἐθέλει ἐξεργάσασθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σατρα- 4.
πίαν ἐκπέμπει παρελθὼν ἐς Σοῦσα· Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου
παῖδα Ὁξάθην, ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέ-
κτεινε. πολλὰ μὲν δὴ πεπλημμελήτο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας 2
ὅσαι δορυκῆτοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο ἐς τε τὰ ἱερὰ καὶ τά-
φους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰνδοὺς στόλος
ἐγεγένητο τῷ βασιλεῖ καὶ οὐ πιστὸν ἐφαίνετο ἀποροσιῆσαι αὐτόν ἐκ
τοσῶνδε ἐθνῶν καὶ τοσῶνδε ἐλεφάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδόν τε καὶ Ἰθά-
σπην καὶ τὸν Ἀκεσίνην καὶ Ὑφασιν φθειρόμενον. καὶ αἱ ἐν Γαδρω- 3
σίοις δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνεγεγυῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς ταύτῃ

2, 3. ὅπῃ addunt omnes cc. „alicujus pretii.” 4. νησθῆναι pro ἀφθῆναι
ABV. ἀφῆναι B. 6. αὐτοῦ pro καὶ αὐτοῦ Gr. cc. || 3, 5. αὐτῶν pro αὐτοῖ A.
5. οἱ de leam. || 4, 2 Νυσαίων Schmiederus. Νυσσαίων Bas. Νησαίων Vulc. ||
5, 5. παρακινήσαντα Gr. omnes. παρακινήσαντος Vulc. || 6, 3. ἐξ AB. ὑπ
Vulc. omittit Bas. quae deinde Ἀλέξανδρον. 8. γνώμη ἀνθρωπίνη pro
γνώμη ἀνθρωπίνη Vulcanius. 9. ἐθέλει. libri ἐθέλοι.

C. 4. §. 1, 1. αὐτοῦ. vulgo αὐτοῦ. || 2, 2. δορυκῆτοι pro δορυκῆται
Ellendtius. 4. ἀποροσιῆσαι pro ἀποροσιῆσειν A. || 3, 2. τοὺς ταύτῃ. libri
τοὺς ἐν ταύτῃ.

σατραπεύοντας καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἴκοι ἀπονοστήσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὀξύτερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαι τε τοῖς ἐπικαλουμένοις, ὥς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὔσι, καὶ ἐπὶ τὸ τιμωρήσασθαι μέγας τους καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξελεγχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ γνώμῃ ἐξεργάσασθαι.

- 4 Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν ἐν Σούσις ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἐταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν προεστυτάτην Βαρσίνην ἡγάγετο, ὥς δὲ λέγει Ἀριστόβουλος καὶ ἄλλην πρὸς ταύτην, τῶν Ὡχον θυγατέρων τὴν νεωτάτην Παρύσατιν. ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἡγμένη
- 5 καὶ ἡ Ὄξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ρωξάνη. Ἀρύπετιν δὲ Ἡφαιστίῳσι δίδωσι, Δαρείου παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεμιοὺς τῶν παιδῶν γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίωνος παῖδας· Κρατέρῳ δὲ Ἀμαστρίνῃ τὴν Ὄξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα· Περδίκκῃ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατρά
- 6 που παῖδα ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμένει τῷ γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάζου παῖδας τῷ μὲν Ἀρτακάμῃ, τῷ δὲ Ἀρτωνί· Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σιλεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὥσαντως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐταίροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μήδων παῖ
- 7 δας ἐς ὀγδοήκοντα. οἱ γάμοι δὲ ἐποιήθησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πότον ἦκον αἱ γαμούμεναι καὶ παρεκαθέζοντο ἐκάστη τῷ ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε αὐτάς καὶ ἐφίλησαν· πρῶτος δὲ ὁ βασιλεὺς ἤρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γάρ πάντων ἐγίνοντο οἱ γάμοι· καὶ τοῦτο, εἴπερ τι ἄλλο, ἔδοξε
- 8 δημοτικόν τε καὶ φιλέταιρον πρᾶξαι Ἀλέξανδρον. οἱ δὲ παραλαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προΐκας δὲ ξυμπάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἡγμένοι ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινὰς γυναικῶν, ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐγένοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεαὶ Ἀλεξάνδρου ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.
5. Καὶ τὰ χρεᾶ ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρεᾶ ἦν ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε, καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὅποσον ὀφείλει ἕκαστος, ὥς ληψομένοις, καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλίγοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες ἐξ Ἀλεξάνδρου μὴ πείρα αὐτῇ εἶη καθεμένη, ὅτι οὐκ ἀπο
- 2 χρῶσα ἢ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστὶ καὶ ὅτι πολυτελὴς ἢ δίαται. ὥς δὲ ἐξήγγελλτο ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι σφᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐπικρίπτουσιν ὅτι τι εἶη συμβόλαιον, τὴν μὲν ἀπιστίαν τῶν στρα
- 3 τιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ γὰρ χρῆναι οὐτ' οὖν τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀλθθεύειν πρὸς τοὺς ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ
- 3 ἀλθθεύειν δοκεῖν τὸν βασιλέα. καταθείς δὲ τραπέζας ἐν τῷ στρα

3. καὶ ante καταφρονῆσαι deletum cum A. 6. τοὺς καὶ ἐπὶ Gr. cc. τοὺς ἐπὶ Vulc. || 4, 2. Βαρσίνην. Ἀρσινόην Blancardus. || 5, 2. παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν Sintenis. vulgo post παῖδα inciditur. 2. αὐτοῦ pro αὐτοῦ Elendtius. 5. Μηδίας. Μηδείας Bas. || 7, 2. μετὰ BB. κατὰ Blanc. 6. Ἀλέξανδρον pro Ἀλέξανδρος Gr. cc.

τοπέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς δόσεως ἐκάστοις ὅστις συμβόλαιον ἐπεδείκνυτο ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ ὀνόματα. καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀληθεύειν Ἀλέξανδρον καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐρίγνετο αὐτοῖς τὸ μὴ γνωσθῆναι μᾶλλον τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφείλοντας. λέγεται δὲ γενέσθαι ἡ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ ἐς τάλαντα δισμύρια.

Ἔδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ' ἀξίωσιν ἐτι- 4
μῶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐπιφανὴς ἐγερόνι ἐν τοῖς κινδύνοις. καὶ ἔστεφάνωσε χρυσοῖς στεφάνοις τοὺς ἀνδραγαθία διαπρέποντας, πρῶ- 5
τον μὲν Πευκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα, ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ τοῦ- 5
τον ὑπερασπίσαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὠροῖς νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ δυ-
νάμει πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὠρειτῶν καὶ τῶν πλῆσιόν 6
τούτων ὠκισμένων τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ τὰλλα καλῶς ἔδοξε τὰ 6
ἐν Ὠροῖς κοσμηῆσαι. ἐπὶ τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ 6
ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἔστεφάνωσε· καὶ 6
γὰρ καὶ οὗτος ἀγχιμένος ἤδη ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ὀνησί-
κριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεῶς τῆς βασιλικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα 6
καὶ τοὺς ἄλλους σωματοφύλακας.

Ἦκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι οἱ ἐκ τῶν πόλεων τε τῶν 6.
νεοκτίστων καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δορυαλώτου, παῖδας ἡβάσκοντας 6
ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας, οὓς καὶ 6
ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέξανδρος, κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις 6
καὶ τὰ πολέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἡσκημένους. καὶ 2
οὗτοι ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιάσαι Μακεδόνας, ὥς πάντα δὴ μη- 6
χανωμένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὡσαύτως δεῖσθαι Μακεδό- 6
νων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ τὴν Μηδικὴν τὴν Ἀλεξάνδρου στολὴν ἄλγος 6
οὐ μικρὸν Μακεδόσιν ὀρωμένην, καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ 6
Περσικῷ ποιηθέντας οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, 6
οὐδὲ τῶν γημάτων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς τὸν βασιλέα 6
μεγάλως τετιμημένοις. Πευκέστας τε ὁ Περσῶν σατράπης τῇ τε 3
σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει αὐτούς, ὅτι τῷ βαρβαρισμῷ 6
αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ Βακτρίων δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν 6
καὶ Ἀραγῶτων ἱππεῖς, καὶ Ζαράγγων δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυαίων 6
καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐάκαι καλούμενοι ἱππεῖς καταλογοσθέντες εἰς 6
τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν κατ' ἀξίωσιν καὶ κάλλει τοῦ 6
σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες ἐφαίνοντο, καὶ πέμπτη ἐπὶ 4
τούτοις ἱππαρχία προσγενομένη, οὐ βαρβαρικὴ ἢ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυ- 6
ξηθέντος γὰρ τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβά- 6
ρων, τῷ τε ἀγῆματι προσκαταλεγέντες Κωφὴν τε ὁ Ἀρταβάζου καὶ

3, 2. χρυσίον τοῖς, libri χρυσίον καὶ τοῖς. || 5, 4. Ὠρειτῶν. Ὠριτῶν Bas.
5. τούτων pro τούτοις A.

C. 6. §. 1, 3. καὶ post οὓς deest A. || 2, 4. τὴν ante Μηδικὴν libris
deest. 4. ἄλγος pro ἄλογον VA et alii Gr. 6. οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι.
γενομένους οὐ πρὸς θυμοῦ S. || 3, 5. Εὐάκαι. Σάκαι Gronovius. 7. ὑπερ-
φέροντες pro ὑπερφαίνοντες V. || 4, 4. Κωφὴν pro Κώφης Ellendtius.

Ἰθάκης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου, καὶ Σισίνης καὶ Φραδασμένης οἱ Φραταφέρου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ἰοχανίας σατραπὸν παῖδες, καὶ Ἰσάτης Ὀξύρτου μὲν παῖς, Ρωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός, καὶ Αὐτοβάρης καὶ ὁ τοῦτου ἀδελφός Μιθροβαίος, καὶ ἡγεμῶν ἐπὶ τούτοις ἐπισταθῆς Ἰστιάσης ὁ Βάκτριος, καὶ τούτοις δόρατα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων δοθέντα, ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς Μακεδόνας, ὥς πάντῃ δὴ βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ νόμιμά τε καὶ αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν αἰτίῳ χώρᾳ ἄγοντος.

7. Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν Ἡφαιστίωνα ἄγειν ἐκέλευεν ἔσθι ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν. αὐτὸς δὲ ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἐς τὴν Σουσίαν γῆν ἐπιβὰς τῶν νεῶν ζὺν τοῖς ὑπασπισταῖς τε καὶ τῷ ἀγγέματι καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων ἀγαυοτάτος οὐ πολλοὺς κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν. ἤδη δὲ πλησίον ὦν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς τὸν πότον τὰς μὲν πλείονας τε καὶ πεπονηκυίας τῶν νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ταῖς μάλιστα ταχυναυτούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος· αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ τὸν Εὐλαῖον ἔσθι ἐπὶ τὴν διώρυχα ἣ τέμνεται ἐκ τοῦ Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύτῃ διεκομίσθησαν ἐς τὸν Τίγρητα.

3 Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος, οἱ τὴν μέσσην σφῶν Συρίαν ἀπείρουνσιν, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα Μεσopotamία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖται, ὁ μὲν Τίγρης πολὺ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αὐτὸν δέχεται καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν καὶ 4 ἐξ αὐτῶν αὐξηθεὶς ἐσβάλλει ἐς τὸν πότον τὸν Περσικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατός· ἔσθι ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, καθότι οὐ καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. ἔσθι γὰρ μετεωροτέρα ἢ ταύτῃ γῇ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος κατὰ τὰς διώρυχας οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἀρδεσθαί τε 5 ἀπὸ οὗ τὴν χώραν οὐδαμῇ παρέχει. ὁ δὲ Εὐφράτης μετεωρός τε ρεῖ καὶ ἰσοκείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηται, αἱ μὲν αἰέναναι, ἀφ' ὧν ὑδρεῖνται οἱ παρ' ἐκάτερα ὠκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὅποτε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν· οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῇ αὕτῃ ἐξ οὐρανοῦ· καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τεναγῶδες τοῦτο [οὕτως] ἀποπαύεται.

6 Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν ὅσον μεταξὺ τοῦ

5. Ἰθάκης pro Ἰθάκης A. 5. καὶ Σισίνης addita ex A. καὶ Σεῖσιν B. 5. Φραδασμένης οἱ pro Φραδασμένης καὶ οἱ A. Φαρασμένης οἱ Gronovius. 7. Ἰσάτης pro Ἰσάνης A. || 5, 1. Αὐτοβάρης pro Αἰγοβάρης A. 1. Μιθροβαίος Vulc. et Gron. Μιθροδαῖος Bas. et Ven. 2. Ἰστιάσης A alii- que Gr. Ἰθάσης Vulc. 4. δοθέντα. Ταῦτα vulgo distinguitur.

C. 7. §. 3, 2. Συρίαν pro Ἀσσυρίαν A. || 4, 6. ἀπὸ οὗ A. ἀπόου vel ἀπίου vel cum V. αὐτοῦ ceteri Gr. ἀπ' αὐτοῦ Bas. ἀφ' αὐτοῦ Vulc. || 5, 2. πανταχοῦ pro πανταχῇ A. 7. τεναγῶδες pro τεναγῶδης ἐς Jacobsius ad Anthol. Pal. 3. p. 402. 7. οὕτως post τοῦτο deleam.

τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔσπε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει. ἐκείθεν δὲ αὐθις ἐπλει ἐς Ὠπιν, πόλιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ὠκισμένην. ἐν δὲ τῷ ἀνάπλω τοὺς καταθρόνκτας τοὺς κατὰ τὸν ποταμὸν ἀφανίζων ὁμαλὸν πάντη ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἱ δὲ ἐκ Περσῶν πεπονημένοι ἦσαν, τοῦ μή τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀναπλεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηΐτη στολῶ κρατήσαντα. ταῦτα δὲ μεμηχανήτο ἅτε δὴ οὐ ταυτικοῖς τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὲ συνεχεῖς οἱ καταθρόνκται πεπονημένοι ἄπορον τὸν ἀνάπλων ἐποιοῦν τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα· οὐκ οὐν πρὸς αὐτοῦ ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, ἥντινα ἔργῳ οὐδὲ λόγῳ ἀξίαν ἀπέφηρε, οὐ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπουδάσματα.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὠπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακεδόνας προ-8. εἶπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρας ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος ἀρχαίους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλῦει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμψει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἡθῇ· ἐπιδώσει δὲ ἀπιούσιν ὅσα αὐτοὺς τε ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς οἰκοῖ καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν τῶν αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν ὡς χα-2 ριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ ὡς ὑπερορῶμενοί τε ἡδὴ πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ ἀρχεῖοι πάντη ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως αὐτῷ λόγῳ ἠχθέσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λεχθέντι, κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν πολλοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἡδὴ ἐλύπει αὐτοὺς ἢ τε ἐσθῆς ἢ Περσικῇ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ ἦθη κόσμησις καὶ ἀνάμειξις τῶν αλλοφύλων ἱππέων ἐς τὰς τῶν ἑταίρων τάξεις. οὐκ οὐν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάν-3 τας γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι, τὸν Ἀμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, (ἦν γὰρ δὴ) ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπικῆς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανιστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεῖ, αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασισταῖς οὐστυνας χρῆ ξυλλαμβάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεῖς καὶ δέκα. τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεῖ τὴν ἐπὶ θανάτῳ. ὡς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβὰς αὐθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεξεν ὧδε.

Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν τὴν οἰκαδε ὁρμήν, ὦ Μακεδό-9. νες, λεχθήσεται μοι ὅδε ὁ λόγος, ἐξεστί γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἀλλ' ὡς γινῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς

7, 8. τὰ τοιαῦτα. ταῦτα τὰ Α.

C. 8. §. 1, 4. ἀπιούσιν. libri μένουσιν. 5. ἐθέλειν. libri θέλειν. || 2, 4. ἠχθέσθησαν. ἠχθέσθη Gr. aliqui ad 6. c. 16. 5. λεχθέντι κατὰ — πᾶσαν· πολλοῖς vulgo distinguunt. Quamquam vereor ne quid corruptum sit. 6. οἱ. fortasse οἱε. 7. ἢ ἐς additum ex C. || 3, 5. ἐς τοὺς Μακεδόνας cum καταπηδήσας jungit V. 8. ἐπιδεικνύων pro δεικνύων Gr. cc. 10. θά-νατῳ Vulc. et Gron. θάνατον Bas.

C. 9. §. 1, 2. ὅδε additum ex Gr. cc. 3. ἡμᾶς pro ὑμᾶς Facius et Sintenis.

- 2 ὄντας ὁποῖοι τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. καὶ πρῶτα γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς, ἥπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θραξί, γλαυδάς μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε, κατήγαγε δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐς τὰ πεδία, ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· πόλεων τε οἰκητορας
- 3 ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἡθεσι χρηστοῖς ἐκόσμησεν. αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὑφ' ὧν πρόσθεν ἡγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοὶ τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγεμόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θράκης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέθηκε, καὶ τῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ
- 4 χώρᾳ ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετάλλων τὴν ἐργασίαν ἀνενδεῆ παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνήκετε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατείαν καὶ εὐπορον ἀντὶ στείρης τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν· Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους, ἐφεδρεύοντας αἰὲ τῇ Μακεδονίᾳ, ἐς τοσόνδε ἑταπείνωσεν, ἥδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρου τελεῖν Ἀθηναίοις καὶ ὑπακοῦειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν
- 5 τῷ μέρει ἐκείνοισι τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι. ἐς Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὐτὸ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμῶν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδεχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσῃ στρατιᾶς οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν Μακεδόνων προσέθηκε.
- 6 Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπηρεμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα, μικρὰ δὲ ὡς γε δη πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἐξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτοὺς ἄλλα ὀκτακόσια ὀρηθεῖς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκοῦσης· καλῶς εὐθύς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε
- 7 Περσῶν ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοῦ Λαρείου τὴν τε Ἰωνίαν πᾶσαν τῇ ὑμέτερᾳ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν καὶ Φρυγίας ἀμφοτέρους καὶ Λυδοὺς, καὶ Μίλητον εἶλον πολιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐκόντα προσχωρήσαντα λαβὼν
- 8 ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα· καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτεσάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἢ τε κοίλῃ Συρίᾳ καὶ ἡ Παλαιστίνῃ καὶ ἡ μέσῃ τῶν ποταμῶν ὑμέτερον κτῆμά εἰσι· καὶ Βαβυλῶν καὶ Βακτρα καὶ Σοῦσα ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἐξω θάλασσα
- 9 ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι. ὡς

2, 4. ὀλίγα. κατὰ ὀλίγα A. || 3, 5. ἐμπορίαν. εὐπορίαν A. 6. ἀνενδεῆ pro ἀδεῆ Bas. || 4, 2. οὓς V et Gr. omnes. ὧν Vulc. 5. τε καὶ. fortasse δὲ καί. || 5, 3. στρατιᾶς. σταγείας Schmiederus.

ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόνων ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδείξαι θησαυροὺς ἑμοὺς ὅτι μὴ ταῦτα ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἔνεκα ὑμῶν φυλάττεται. ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὃ τι φυλάξω αὐτούς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἰρουμένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἑμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρουᾶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὥς καθιεύδεν ἔχητε ὑμεῖς.

Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πορούντων καὶ τάλαιπωρουμένων ἐκτεράμην 10. αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀτάλαιπώρως ἐξηγουμένος. καὶ τίς ὑμῶν ἢ ποιήσας οἶδεν ἑμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἐστὶ γυμνάσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω καὶ ἐγὼ τὰμὰ ἐπιδείξω ἐν μέρει· ὥς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὃ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ ἔμπροσθεν 2 μέρων ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὄπλον τι ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιμένων οὐ γε οὐκ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ἕλπει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τετόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι καὶ λίθοις πολλαῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ ὁρῶν καὶ πεδίων πάντων. γάμους τε ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες 3 συγγενεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἑμοῖς. ἔτι δὲ ᾧ χρέα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μισθοφορούντων, τοσαῦτα δὲ ἀρπαζόντων, ὅποτε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέλυμαι ταῦτα. στέφανοί τε χρυσοὶ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσὶ μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ ἑμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεῆς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο, πε- 4 ριφανὴς δὲ ὁ τάφος· χαλκαὶ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων οἴκοι ἐστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοι εἰσι, λειτουργίας τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα ἑμοῦ ἄροντος.

Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμ- 5 ψειν ἔμελλον· ἀλλ' ἐπεὶ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἀπιτε πάντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγέilate ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεφόμενον δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχῶτους καὶ Ἀράγγας, κ- 6 κτημένον δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμῖους καὶ Ὑρακίους ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περᾶσαντα Ὠξον τε τὸν ποταμὸν καὶ Τά- ναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ πε- 7 ραθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκισίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὑφασιν διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ 7 εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφοτέρω τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἢ οὐδεὶς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσ- κτησόμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιτεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ

9, 8. ἔχητε. libri ἔχοιτε. ἔχετε Bekkeri Anecd. p. 170.

C. 10. §. 1, 2. ἢ delet Sintenis. 3. μᾶλλον. intercidisse videtur ἢ κινδυνεύσας ὑπὲρ ἑμοῦ. || 3, 2. ἔτι δέ. libri ἔτι τε. || 4, 4. τίς γε pro τις Gron. || 5, 1. ὑμῶν. ἡμῶν A. || 6, 4. Ὠξον pro Ὀξον Ellendtius. 7. μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε. μὴ ἡμεῖς ἀποκνήσαμεν A.

τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἰχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσα δῆπου ἔσται ἀπαγγελθέντα. ἅπιτε.

11. Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος ὁξέως καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν οὔτε ἐθεράπευσε τὸ σῶμα οὔτε τῷ ὤφθῃ τῶν ἐταίρων· ἀλλ' οὐδὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ὤφθῃ. τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἰσω τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους τάς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τοῦτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐν τε τῷ παραυτίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἔμεινον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροί τε καὶ [οἱ] σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πράττωσιν ἢ λέγωσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὡς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἱ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρική ἐς λόχους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα ἀγῆμά τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ πεζέταιροι ἄλλοι καὶ ἀργυροσπίδων τάξεις Περσική καὶ ἡ τῶν ἐταίρων ἵπποι, καὶ ταύτης ἄλλο
4 ἄγῃμα βασιλικόν, οὐκ ἐτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες ὡς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐξήρπουν, ἐκτετῆρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβόων πρὸ τῶν θυρῶν ἐστηκότες δεόμενοι παρελθεῖν εἰσω· τούς τε αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν· οὐκ οὖν ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἔξει Ἀλέξανδρος.

5 Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῇ ἐξέροχεται, καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας σὺν οἰμῳγῇ τῶν πολλῶν βοῶντων καὶ αὐτῷ προχέεται δάκρυα. καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο ὡς τι ἐρῶν·
6 οἱ δὲ ἔμεινον λιπαροῦντες. καὶ τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς οὐκ ἀφανῆς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν· ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας ὅτι σὺ Περσῶν μὲν τινας ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς καὶ καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε· Μακεδόνων δὲ οὐπω τις
7 γέγυται ταύτης τῆς τιμῆς. ἐνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ὑμᾶς γε, ἔφη, ξύμπαντας ἐμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς καὶ τὸ γε ἀπὸ τούτου οὕτω καλέσω. ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησεν καὶ ὅστις ἄλλος φίλῃσαι ἤθελε. καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα βοῶντές τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπή-
8 σαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς αὐ-

C. 11. §. 2, 5. πράττωσιν ἢ λέγωσιν. libri πράττουσιν ἢ λέγουσιν. || 3, 4. πεζέταιροι ἄλλοι Blancardus. ἀσπείταιροι ἄλλοι Vulc. ἀσπείταιροι ἄλλοι Bas. πεζικοὶ ἄλλοι vel ὑπασπισταὶ ἄλλοι J. Schulzius. delet Schmiederus. || 5, 1. ὁ δὲ additum e V et Gr. omnibus. 1. ἰδὼν τε Vulc. et Gron. τε deest Bas. || 6, 6. γέγυται Vulc. et Gron. γεύεται Bas. || 7, 2. ὑμᾶς γε. libri ὑμᾶς τε. 3. ταῦτα pro τοιαῦτα A. 4. αὐτὸν post ἐφίλησεν omis- sum cum ABBV. || 8, 1. θύει pro ἐποίησε ABBB.

τῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῇ ἐποίησε, καθήμενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθημένων ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρνούμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων μάντιων καὶ τῶν Μάγων. εὐχετο δὲ 9
τά τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς τοῖς τε Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἐννακισχιλίους, καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.

Ἐνθα δὲ ἐθέλονται ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν Μακεδόνων ὅσοι 12.
διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς μυρίους. τούτοις δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδωκεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν τὴν οἰκαδὲ ξυμβαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαν- 2
τον ἑκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφορὰν· παῖδες δὲ εἴ τω ἦσαν ἐκ τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἷ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ στάσιν κατὰ-
γειν ἐς Μακεδοῖαν ἀλλοφύλους τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολελειμμένοις παῖσι τε καὶ μητρᾷσιν αὐτῶν· αὐ-
τὸς δὲ ἐπιμελήσασθαι ὥς ἐκτρέφοντο Μακεδονικῶς, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμοῦμενοι· γενομένους δὲ ἀνδρας ἀξιν αὐτὸς ἐς Μα-
κεδοῖαν καὶ παραδῶσιν τοῖς πατράσι. ταῦτά τε ἀπαλλακτομένοις 3
ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγγέλλετο καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτοὺς τὸ ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκείνο ποιῆσθαι ἠξίου, ὅτι τὸν πιστότατόν τε αὐτῷ καὶ ὅντινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει, Κράτερον ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγούμενον τοῦ στό-
λου. οὕτω δὲ ἀσπασάμενος ξύμπαντας αὐτὸς τε δακρύων καὶ δα-
κρύοντας ἐκείνους ἀπὸ οὗ ἀπῆλλαξε. Κρατέρῳ δὲ τούτους τε ἄγειν 4
ἐκέλευε καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θράκης καὶ Θειταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ δια-
δόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέ-
λευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατέρῳ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρατέρου ἡγεμόνα, ὥς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατέρῳ ξυμπίπτει, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

Λόγος δὲ τις καὶ οὗτος ἐφοῖτα ἀφανὴς παρὰ τοῖς τὰ βασι- 5
λικὰ πράγματα, ὅσω ἐπικρύπτεται, τοσῶδε φιλοτιμότερον ἐξηγου-
μένοις, καὶ τὸ πιστόν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ἢ τὸ εἰκός τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν, ἐξηγτώμε-
νον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. καὶ τυχόν οὐκ ἐς 6
ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετὰπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὥς μὴ τι

3. ἀμφ' Vulc. et Gron. περί Bas. || 9, 4. ἐς additum ex A.

C. 12. §. 1, 4. καὶ τοῦ ἐς τὴν A cum vett. edd. Gr. alii τὴν, alii καὶ τὴν omittunt. καὶ τὴν τοῦ ἐς Vulc. || 3, 2. φιλίας τε καὶ πόθου ex c. addidit Vulc. 5. ἡγούμενον pro ἡγεμόνα A. 7. ἀπὸ οὗ pro ἀπὸ ἑαυτοῦ Gr. omnes. ποιῶν V. || 5, 1. τις καὶ οὗτος pro τις οὗτος A. 3. εἰκός τε καὶ ἡ. εἰκός τε ἡ A. εἰκός ἡ Gronovius.

ἐκ τῇν διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲ αὐτῷ
 ἰάσιμον. ἐπεὶ οὐδὲν ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν αὐ-
 θάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκι-
 στα δὴ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοι-
 ὅσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέ-
 λητο, βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτὸν τὴν
 7 μητέρα· ἡ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει καὶ τῇ ἄλλῃ θερα-
 πείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μνησθῆναι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐ-
 τὸν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε
 καὶ Ἕλλησι. καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαί-
 νετο, ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὴ καὶ
 φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα. οὐ μέντοι καταφανές γέ τι ἢ ἔργον
 ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οὗτον ἂν τις συνέθικεν οὐχ
 ὥσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ Ἀντίπατρον. * * * * Ἡφαιστίων.

13. Τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπέξαντα Ἡφαιστίωνα συναλλαγῆναι Εὐμέ-
 νει, οὐχ ἐκόντα ἐκόντι. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ καὶ τὸ πεδίον λέγεται ἰδεῖν
 Ἀλεξάνδρῳ τὸ ἀναιμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς, αὐτὸ τε πεδίον
 Νυσαῖον καλούμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νυσαῖαι κληῖζονται λέγει
 Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντεκαίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων·
 τότε δὲ Ἀλεξάνδρῳ οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς
 ληστῶν γὰρ διασπαρῆναι τὰς πολλὰς αὐτῶν.

2 Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας σατράπης
 γυναῖκας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων,
 καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων ἐσταλμένας, πλήν γε δὴ ὅτι πελέ-
 κεις ἀντὶ δοράτων ἐφόρουν καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας· οἱ δὲ καὶ τὸν
 3 μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον
 ἐν ταῖς μάχαις. ταύτας μὲν δὴ ἀπαλλάξαι τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάν-
 δρου, μὴ τι νεωτερισθεῖη κατ' αὐτά· ἐς ὕβριν πρὸς τῶν Μακεδόνων
 ἢ βαρβάρων· κελεύσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὴν βασίλισσαν σφῶν
 4 ὅτι αὐτὸς ἤξει πρὸς αὐτὴν παιδοποιησόμενος. ταῦτα δὲ οὔτε Ἀρι-
 στόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν ὅστις ἱκανὸς
 4 ὑπὲρ τῶν τοιούτων τεκμηριῶσαι. οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε σώζεσθαι
 τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδ' ἔτι πρὸ Ἀλεξάνδρου Ξενοφῶν ἀν-
 μνήσθη αὐτῶν, Φασιασῶν τε μνησθεῖς καὶ Κόλχων καὶ ὅσα ἄλλα
 ἀπὸ Τραπεζοῦντος δομώμενοι ἢ πρὶν ἐς Τραπεζοῦντα κατελθεῖν οἱ
 Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά, ἵνα περ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἂν
 5 ἐντετυγῆκεσαν, εἴπερ οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. μὴ γενέθαι μὲν γὰρ
 παντελῶς τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν οὐ πιστὸν δοκεῖ ἔμοιγε,

6, 3. καὶ post ἀλλήλους additum ex A. 4. οὐδέν. libri οὐδέ. 5. ἥκιστα δὴ
 τῇ Gr. omnes. ἥκιστα τῇ Vulc. 8 αὐτόν. libri αὐτοῦ. || 7, 3. ἀξιοῦν τὰ
 pro ἀξιοῦντα V. 6. φοβερώτερα Gr. cc. φοβερώτερον Vulc. voluit for-
 tasse φοβερωτέρῳ — ὅτι. S. Ἀντίπατρον pro ἀντί Bekkeri Anecd. p. 170.
 ἀντι Gr. cc.

C. 13. §. 1, 1. ὑπέξαντα pro ὑποπτήξαντα A. 3 Ἀλεξάνδρου pro
 Ἀλεξάνδρῳ A. 4 Νυσαῖον A et margo Vulc. ceteri Νησαῖον ut Bas.
 vel Νισαῖον. Νησαῖον Vulc. || 2, 1. Μηδίας. vulgo Μηδείας. || 3, 2. νεω-
 τερισθεῖη. νεωτερισθῇ A. 6. τοιούτων pro τηλικούτων A. || 4, 2. οὐδ' ἔτι
 S οὐδέ τις A. οὐδέν τι cum Bas. tres Gr. 2. ἢ ante Ξενοφῶν delevis.
 5. ἂν libris deest. || 5, 2. τούτων. τοῦτο A.

πρὸς τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν. ὥς Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ ζωστήρᾳ τινα Ἱππολύτης τῆς βασιλείας αὐτῶν ὅτι ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεὶ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπιούσας τὰς γυναῖκας ταύτας τὴν Εὐρώπην πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες ἀνέστειλαν· καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχῃ πρὸς Κίμωνος οὐ μείον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. καὶ Ἡρόδοτος πολλάκις περὶ τῶν γυναικῶν τούτων πεποίηται, καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας λόγῳ ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. εἰ δὲ ἱππικὰς δὴ τινὰς γυναῖκας Ἀτροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξάνδρῳ βαρβάρους τινὰς ἄλλας γυναῖκας ἱππεύειν ἡσκημένας δοκῶ ὅτι ἔδειξεν ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον ἐσταλμένας.

Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξανδρος, ὥσπερ αὐτῷ 14. ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος καὶ ἀγῶνα ἐπετελεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, καὶ πότοι αὐτῷ ἐπίγνοντο παρὰ τοῖς ἐταίροις. καὶ ἐν τούτῳ Ἡφαιστίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἑβδόμη τε ἡμέρα ἤδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πληρὲς εἶναι· παίδων γὰρ ἀγὼν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρ' αὐτὸν ἐλθὼν σπουδῇ οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν.

ἐνθα δὴ [καὶ] ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους τοῦ 2 Ἀλεξάνδρου· μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος, πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲ πραχθέντα ἐπ' αὐτῷ ἄλλοι ἄλλα, ὥς ἕκαστος ἡ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα ἢ φθόνου εἶχεν ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. ὧν οἱ τὰ ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν 3 μοι δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγῆσας ἔδρασεν ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλότατ'· οἱ δὲ ἐς αἰσχύνην μᾶλλον τι ὥς οὐ πρόποντα οὐτ' οὖν βασιλεῖ οὔτε Ἀλεξάνδρῳ, οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐταίρου ὀδύρεσθαι οὐδ' ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθῃ πρὸς τῶν ἐταίρων· οἱ δὲ, τὴν τε ἡμέραν ὅλην καὶ τὴν 4 νύκτα ὅλην ἐρριμῆσθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ καί, τὸν ἱατρὸν Γλαυκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὥς ἐπὶ φαρμάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δέ, ὅτι οἶνου πιρεῖδεν ἐμπλησθέντα θεωρῶν αὐτὸς· καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τὰ τε ἄλλα οὐκ ἀπαικῶτα τίθεται καὶ κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως, πρὸς ὄντινα ἐκ παιδὸς φιλοτιμία ἦν αὐτῷ· οἱ δὲ καί, τὸ ἄρμα ἐφ' ὧ τὸ σῶμα ἐφέρετο αὐτὸς 5 ἔστιν ὅτε ἡμῶς, τοῦτο οὐδαμῇ πιστὸν ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δέ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἔδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρβαρικὸν τοῦτό γε, καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον, ἀλλὰ τῇ Ξέρξῳ μᾶλλον τι ἀτασθαλία τῇ ἐς τὸ θεῖον καὶ ταῖς πέδαις ἃς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην, τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. ἀλλὰ καὶ ἐκείνο οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκό- 6

6. πρῶτοι pro πρώτῃ A. 7. ἀνέστειλαν pro ἀπέστειλαν Gronovius.

C. 14. §. 1, 1. δὲ pro τε Vulc. et Gron. || 2, 1. καὶ ante ἄλλοι de-
lean. || 5, 2. ἔστιν ὅτε. fortasse ἐς τὴν πυρὰν ὅτι. deletο ἐστι Sinenis ὅτι.
mox post τοῦτο inciditur. 4. τοῦτό γε pro δὴ τοῦτο Gr. omnes. || 6, 1. οὐ
πάντῃ, οὐκ A.

- τος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ἦν Ἀλέξανδρος, ἐν-
 τυχεῖν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος,
 εἶναι δὲ δὴ ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὦν
 τε ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέ-
 ξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς
 κέχρηται μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώσας μοι τὸν ἐταῖρον ὄντινα ἴσον
 7 τῇ ἑμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον. ἐναγίζεν τε ὅτι αἰεὶ ὡς ἡρωὶ ἐκέλευεν
 Ἡφαιστίῳ, τοῦτο μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται· οἱ δὲ λέ-
 γουσιν ὅτι καὶ εἰς Ἀμμωνος ἐπεμψεν ἐρησομένους τὸν θεὸν εἰ καὶ
 ὡς θεῷ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίῳ· τὸν δὲ οὐ συγχωρῆσαι.
- 8 Ἐκείνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην ἀπὸ τοῦ θα-
 νάτου τοῦ Ἡφαιστίωνος ἡμέραν μῆτε σίτου γεύσασθαι Ἀλέξανδρον
 μῆτε τινὰ θεραπείαν ἄλλην θεραπεῦσαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ
 ἢ ὀδυρόμενον ἢ πενθικῶς σιγῶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἐτοι-
 μάζεσθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ ταλάντων μυρίων, οἱ δὲ καὶ πλειόνων
 9 ἀνέγραψαν· καὶ ὅτι πένθος ποιῆσθαι περιηγγέλη κατὰ πᾶσαν τὴν
 χώραν τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου
 ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὄπλα Ἡφαιστίῳ
 ἀνέθεσαν ἀποθανόντι· πρῶτον δὲ Εὐμένη ἄρξαι τοῦ σοφίσματος, ὄν-
 τινα ὀλίγω πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς Ἡφαιστίωνα· καὶ
 τοῦτο δὲ δρᾶσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς μὴ ἐρήδεσθαι δοκοίη τελευτή-
 10 σάντι Ἡφαιστίῳ. οὐκουν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἡφαιστί-
 ωνος χιλιαρχον ἐπὶ τῇ ἵππῳ τῇ ἐταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοι-
 το τὸ ὄνομα τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἡφαιστίωνός
 τε ἡ χιλιαρχία ἐκαλεῖτο καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἐξηγεῖτο Ἡφαιστίωνος
 πεποιημένον. ἀγωνά τε ἐπενόει ποιῆσαι γυμνικόν τε καὶ μουσικόν
 πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορηγία πολὺ τι τῶν
 ἄλλων τῶν πρόσθεν ἀριδηλότερον· τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστάς τοις
 ξύμπαντας παρεσκεύασε. καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ' Ἀλεξάνδρου
 τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἠγωνίσαντο.
15. Χρόνος τε ἦν συγνός τῷ πένθει καὶ αὐτός τε αὐτὸν ἤδη μετε-
 κάλει ἀπ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἐταῖροι μᾶλλον τι ἐν τῷ τοιῷδε ἦνυτον.
 ἐνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κορσαίους, ἔθνος πολεμικόν, ὁμορον
 2 τῷ Οὐξίῳ. εἰσὶ δὲ ὄρειοι οἱ Κορσαῖοι καὶ χωρία ὄχυρά κατὰ κώ-
 μας νέμονται, ὁπότε προσάγοι δύναμις ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὄρων ἀπο-
 χωροῦντες ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἐκάστοις οὕτω διαφεύγουσιν,
 ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφίσιν ἐπιχειροῦντας· ἀπὸ
 3 ποιοῦνται. Ἀλέξανδρος δὲ ἐξέειλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χιμῶνος
 στρατεύσας. ἀλλ' οὔτε χιμῶν ἐγένετο ἐμποδὼν αὐτῷ οὔτε αἱ δυσ-
 χωρία, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ, ὃς μέρος τῆς στρα-
 τιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἦγεν. οὕτως οὐδὲν ἄπορον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμι-
 κῶν ἦν ἐς ὃ τι ὀρμήσειε.

2. ἦν pro ἦλυνεν A. 4. καὶ post τούτοις additum ex A. || 9, 6. τοῦτο δέ. fortasse τοῦτο δέ. || 10, 4. ἐξηγεῖτο. libri ἡγεῖτο ἐξ.

C. 15. §. 2, 1. κώμας. libri χώρας. || 3, 2. αὐτῷ post ἐμποδῶν de-
 leam.

Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα Διθύων τε πρεσβείαι ἐνετύχα- 4
 ρον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας. καὶ
 ἐξ Ἰταλίας Βρέττιοι τε καὶ Λευκανοὶ καὶ Τυρρῆνοί ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
 ἐπρέσβευον. καὶ Καρχηδονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται καὶ ἀπὸ Αἰ-
 θιοπῶν πρέσβεις ἔλθειν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Ευρώπης, καὶ Κέλ-
 τούς καὶ Ἰβήρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν τὰ τε ὀνόματα καὶ
 τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὁφθῆναι πρὸς Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων.
 τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάν- 5
 δρω διακρίναι ἐπέτρεπον· καὶ τότε μάλιστα αὐτόν τε αὐτῷ Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆ; τε ἀπάσης καὶ θαλάσσης
 κύριον. Ἀριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγρα-
 ψάντων καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν· καὶ ἐντυχόντα
 ταῖς πρεσβείαις Ἀλεξάνδρον ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης ἐς τὸ
 ἐπεῖτα δυνάμεως μαντεύσασθαι, τὸν τε κόσμον τῶν ἀνδρῶν ἰδόντα
 καὶ τὸ φιλόπονόν τε καὶ ἐλευθέριον καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος ἅμα
 διαπυνθανόμενον. καὶ τοῦτο οὔτε ὥς ἀτρεκέες οὔτε ὥς ἄπιστον 6
 πάντῃ ἀνέγραψα· πλὴν γε δὴ οὔτε τις Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς πρεσβεί-
 ας ταύτης ὥς παρὰ Ἀλεξάνδρον σταλείσης μνῆμην ἐποιήσατό τινα,
 οὐδὲ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, οἷς τίσι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέ-
 ρομαι, Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος· οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων
 πολιτεύματι ἐπεοικὸς ἦν, ἐλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλιστα ὄντι, παρὰ
 βασιλείᾳ ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας πρε-
 σβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκάζοντος οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μί-
 σει τε, εἴπερ τινὰς ἄλλους, τοῦ τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος
 κατεχομένους.

Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει ἐς Τρκανίαν 16.
 ναυπηγούς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύσας ὕλην τεμόντα ἐκ τῶν ὄρων τῶν Τρ-
 κανίων ναυπηγεῖσθαι ναῦς μακρὰς ἀφράκτους τε καὶ πεφραγμένας ἐς
 τὸν κόσμον τὸν Ἑλληνικόν. πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκμαθεῖν 2
 τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν τε καὶ Τρκανίαν καλουμένην ποῖα τινὶ
 ξυμβάλλει θαλάσση, πότιρα τῇ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἢ ἀπὸ τῆς
 ἑώας τῆς κατ' Ἰνδοὺς ἐκπεριερχομένη ἢ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς
 κόλπον τὸν Τρκανίον, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Περσικὸν ἐξεῦρε, τὴν ἐρυ-
 θρὰν δὴ καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὔσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης.
 οὐ γὰρ πῶ ἐξεύρηντο αἱ ἀρχαὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, καίτοι ἐθνῶν 3
 τε αὐτὴν περιοικούντων οὐκ ὀλίγων καὶ ποταμῶν πλοῦτον ἐμβαλ-
 λόντων εἰς αὐτήν· ἐκ Βάκτρων μὲν Ὠξος ποταμός, μέγιστος τῶν
 Ἀσιανῶν ποταμῶν, πλὴν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν, ἐξίησιν ἐς ταύτην τὴν
 θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν δὲ Ἰαξάρτης· καὶ τὸν Ἀράξην δὲ τὸν ἐξ
 Ἀρμενίας ῥέοντα ἐς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ πλείων λόγος κατέχει. μέ- 4
 γιστοι μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐς τε τούτους ἐμβαλλόντες

4, 3. τοῖς αὐτοῖς pro τῆς αὐτῆς A. alique Gr. || 5, 1. Ἀλεξάνδρω pro Ἀλέ-
 ξανδρον AB. Ἀλεξάνδρου B. 2. Ἀλεξάνδρον deest A. 4. δὲ καὶ etiam A.
 καὶ deest BBV. 5. λέγουσιν A, ut vulgo. λέγει V.

C. 16. §. 3, 1. ἐξεύρηντο pro ἐξεύρηται A. 2. περιοικούντων. libri
 οἰκούντων. 3. Ὠξος pro Ὀξος Ellendtius. 3. ποταμός additum ex A.
 6. Ἀρμενίας pro Ἀρμενίων A. || 4, 2. δὲ καὶ pro δὲ δὴ καὶ A. 2. ἐς τε
 pro ἐς ABB.

καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν ἐς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξῆλθον, οἱ μὲν καὶ γινωσκόμενοι πρὸς τῶν ἀμφ' Ἀλεξάνδρον ἐπελθόντων τὰ ἔθνη ταῦτα, οἱ δὲ κατὰ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ κόλπου, ὡς εἰκός, κατὰ τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας, ὃ δὴ ἄγνωστον πάντῃ ἐστίν.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέβη ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι, καὶ ἀπαγαγόντες ἀπὸ τῶν ἐταίρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἑλᾶσιν. λόγιον γὰρ γεγονέναι σφίσις ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ Βήλου μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι τὴν πάροδον τὴν ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε. τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λόγον τοῦ Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμὰς ἀφορῶν αὐτὸς μὴδὲ τὴν στρατιάν ταύτην ἐπέχουσιν ἄγων παρελθεῖν· ἀλλὰ 7 ἐκπεριελθὼν πρὸς ἑὸν μᾶλλον. τῷ δὲ οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἤγε γὰρ αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαιμόνιον ἢ παρελθόντα ἔχοῃν ἤδη τελευτήσῃ. καὶ που τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἢ ἐν ἀκμῇ τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων ἀπηλλάχθαι, πρὶν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀνθρωπίνην, ἧς ἕνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι εἰκός· τέλος ὁρᾷν μακροῦ βίου 8 μὴδὲ πρόσθεν τινα ἀνθρώπων ἀποφαίνειν εὐδαίμονα. ἐπεὶ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἡ Ἡραισιτίωνος τελευτὴ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ γεγένητο, ἧς καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆσαι μᾶλλον ἢ ζῶν πειρασθῆναι, οὐ μείον ἢ καὶ Ἀχιλλεῖα δοκῶ ἂν ἐλίσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ τιμωρὸν γενέσθαι.

17. Ἦν δέ τι καὶ ὑποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους, ὡς οὐ κατὰ 1 μαντείαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ωφέλειαν τὴν αὐτῶν φέροι αὐτοῖς ἢ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεὼς ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μερέθει τε μέ- 2 γιστος καὶ ἐκ πλίνθου ὀπίτῃς ἐν ἀσφάλτῳ ἡρμοσμένης. τοῦτον τὸν νεὼν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων, Ζεφξῆς κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπενόστησεν· Ἀλέξανδρος δὲ ἐν τῷ εἶ- 3 χεν ἀνοικοδομεῖν οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἕνεκα τὸν χοῦν ἐκφέρειν ἐκέλευε τοὺς Βαβυλωνίους· οἱ δέ, ὅτι καὶ μίζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. ἐπεὶ δὲ ἀποστάντος 4 αὐτοῦ μαλθακῶς ἀνθήσαντο τοῦ ἔργου οἷς ταῦτα ἐπιτέτραπτο, ὃ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι. εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνιμμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασι- 4 λέων, πολλὴν δὲ χουρόν. καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μὲν τὸν νεὼν ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς θυσιάς τῷ θεῷ θύεσθαι· τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὃ τι ἀναλωθήσεται τὰ περιγι-

3. ἐξῆλθον. κατᾶσιν A. 5. κατὰ τοὺς προ ἐς τοὺς A. || 5, 2. οἱ λόγοι. ὀλιγοί A. || 6, 1. λόγον. malim λέγοντα. || 8, 3. δοκεῖ pro δοκῇ Schneiderus et Ellendtius.

C. 17. §. 1, 1. τι Gr. omnes. τινα Vulc. 2. αὐτῶν. vulgo αὐτῶν. || 3, 3. ἐπενόει. κελεύει A. 3. τῷ θεῷ Gr. omnes. omisit Vulc. || 4, 1. ἀπὸ τοῦ. imo ἀπὸ τούτου vel ἀπὸ τούτων.

γνώμενα. τούτων δὴ εἵνεκα ὑποποτοὶ Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἰς τὴν Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὥς μὴ δι' ὀλίγου τὸν νεῶν ἐπιτελεσθέντα ἀφελῆσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας. ὁμῶς δὲ τὰ γε τῆς ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πό- 5 λιν ἐθέλῃσαι αὐτοῖς πεισθῆναι λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ' αὐτὸν πορεύεσθαι, ἐθέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμ- 6 μένον, ὥς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα πρὸς ἑω ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνη- 3 θῆναι ὑπὸ δυσχωρίας οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἑω ἐπέστρεφεν, ἐλώδη τε καὶ τεναγώδη ἦν. καὶ οὕτω καὶ ἐκόντα καὶ ἄκοντα ἀπειθῆσαι τῷ θεῷ.

Ἐπεὶ καὶ τοιοῦδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέγραphen· Ἀπολ- 18. λόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατη- γὸν τῆς στρατίας ἦν παρὰ Μαζαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέ- λιπεν Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἔξ Ἰνδῶν, ὁρῶντα πικρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστεῖλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ, μάντιν γὰρ εἶ- ναι τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγγναν μαντείας, μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας. ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυν- 2 θανόμενον τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ μαντείᾳ. τὸν δὲ γράφει αὐτῷς ὅτι τὸν τε βασιλεῖα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα. θίεσθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι· ὥς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου ὁ λοβὸς αφανὴς ἦν, οὕτω δὴ ἐγγρά- 3 ψαντα καὶ κατασημνᾶμενον τὸ γραμματίον πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολ- λόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα, δηλοῦντα μηδὲν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἐσεσθαι γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκποδᾶν. καὶ 3 ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστόβουλος κομίσασθαι Ἀπολλόδωρον μᾶ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτῆσαι Ἡφαιστίωνα. αὐτῷ δὲ θύεσθαι τὸν Πειθαγόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ γενέσθαι καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον τὸ ἥπαρ τοῦ ἱερείου. καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράφει Ἀπολλοδώρῳ. Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κατασιω- 4 πῆσαι, ἀλλὰ φράσαι γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὥς εὐ- νοίαν μᾶλλον τι ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέ- σαι μὴ τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. καὶ Ἀπολλόδωρόν 4 τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπήγεσέ καὶ τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ πα- ρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, ἤρετο οὗτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἥπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· ἐρομένου δὲ ὅ τι νοεῖ τὸ σημεῖον μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ τοσοῦτου δεῖσαι χαλεπῆναι τῷ Πά-

5, 3. τὸν post ποταμὸν restitutum e Bas. et Gron. 5. ἐθέλοντα. libri θέ- λοντα. || 6, 2. ἐλάσαι pro ἐξελάσαι ABBV.

C. 18. §. 1, 4. ἐπειδὴ Ellendtius. ἐπεὶ δὲ Bas. ἐπειδὴ δὲ Vule. et Gron. || 3, 2. ταύτην omittit A. 4. καὶ ante γενέσθαι libris deest. 4. γενέσθαι καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ addita e Bekkeri Anecd. p. 177. 5. ἄλοβον ἀλόβωτον ib., sed cod. ἀλόβοτον. 5. καὶ ante ὑπὲρ deest A. || 5, 5. νοεῖ. νοεῖ El- lendtius.

θαγόρα, ὡς καὶ δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν
 5 ἀλήθειάν οἱ ἔφρασε. ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει παρὰ Πι-
 θαγόρου πυθέσθαι· καὶ Περδίκκα δὲ μαντεύσασθαι αὐτὸν λέγει
 καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου
 Περδίκκαν τε ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀποθανεῖν καὶ Ἀντίγονον
 ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευκον καὶ Ανσίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένη.
 6 καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοιοῦδε τις
 ἀναγέγραπται λόγος, ὁπότε ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει ἀποθανούμενος, τότε
 τοὺς μὲν ἄλλους ἐταίρους ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ
 ἐθέλῃσαι προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ θάναί γάρ οἱ ἐν Βαβυ-
 λῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάζεται. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ
 τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπειδὴ ἐτελεῦθ' ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέ-
 ξανδρος, ἐς μνήμην ἔλθειν τῶν ἀκουσάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα
 τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθιμάσθη.

19. Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖται παρὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων ἐνέτυχον, ὑπὲρ ὧν μὲν ἕκαστοι πρεσβευόμενοι οὐκ ἀναγέ-
 γραπται· δοκεῖν δ' ἔμοιγε αἱ πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν
 καὶ ἐπαινούντων ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς
 Ἰνδικαῖς, καὶ ὅτι σῶος ἔξ Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν φασκόντων. καὶ
 2 τοὺτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας ἀποπέμψαι ὀπίσω
 λέγεται. ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ εἰ δὴ τι ἄλλο
 ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξερξῆς ἀνεκόμισιν ἐς Βαβυλῶνα ἢ ἐς Πα-
 σαργάδας ἢ ἐς Σούσα ἢ ὅπῃ ἄλλῃ τῆς Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν
 τοῖς πρέσβεισι· καὶ τὰς Ἀρμόδιου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς
 χαλκὰς οὕτω λέγεται ἀπενέχθηναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ τῆς Ἀρτέ-
 μιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἔδος.

3 Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τὸ ναυ-
 τικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θα-
 λάσσης τῆς Περσικῆς, ὃ τιπερ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ Φοινίκης
 ἀνακεκομισμένον, πενήρεις μὲν δύο τῶν ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ
 τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα· ταύτας
 ξυντηγθεῖσας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης
 ἐς Θάρακον πόλιν, ἐκεῖ δὲ ξυμτηγθεῖσας αὐθις καταπλεῦσαι ἐς Βα-
 4 βυλῶνα. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ ἐναυπηγεῖτο στόλος τέμνοντι
 τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· τούτων γὰρ μόνων τῶν δέν-
 δρων εὐπορίαν εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς
 ναυπηγίαν ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην· πληρώματα δὲ ἐς τὰς ναῦς
 καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πλῆθος καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
 ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφίχθαι αὐτῷ ἐκ Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης
 παραλίας· λιμένα τε ὅτι πρὸς Βαβυλῶνι ἐποίει ὀρυκτὸν ὅσον χιλί-
 5 αῖς ναυσὶ μακροῦς ὄρμον εἶναι καὶ γεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος. καὶ

5, 2. μαντεύσασθαι αὐτόν. μαντεύσασθαι αὐτῷ Bas. αὐτῷ μαντεύσασθαι
 Vulc. et Gron. 3. χρόνῳ additum ex AB. 4. τε. μὲν A. || 6, 3. Ἀλεξάνδρῳ.
 Ἀλεξάνδρον A.

C. 19. §. 1, 4. ταῖς τε ἄλλαις desunt A. || 2, 1. ὅσα Gr. omnes. omit-
 tit Vulc. Κελκαίας ABB. cf. Boeckhii Corpus Inserr. II, 2. p. 47. ceteri
 cum Bas. Κερκαίας. Κελεᾶς V. 6. ἔδος, εἶδος V. 7. Βαβυλῶνι. libri Βαβυλῶνα.

Μίκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάντων ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῷ πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι. τὴν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ κατοικίξεν ἐπενόει καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτης. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μείον ἢ Φοινίκης εὐδαίμων ἢ χώρα αὕτη γενέσθαι. ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὥς ἐπὶ Ἀραβας⁶ τοὺς πολλοὺς, πρόφασιν μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύτης βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἀραβιν ἐς αὐτόν· τὸ δὲ ἀληθές, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἅπληστος ἦν τοῦ πᾶσθαι τι αἰὶ Ἀλέξανδρος.

Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἀραβας δύο μόνον τιμᾶν θεοῦς, 20. τὸν Οὐρανόν τε καὶ τὸν Διόνυσον, τὸν μὲν Οὐρανόν αὐτόν τε ὁρώμενον καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἐχοντα τὰ τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' οἷου μεγίστη καὶ φανοτάτη ὠφέλεια ἐς πάντα ἦκει τὰ ἀνθρώπινα. Διόνυσον δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατιάς. οὐκ οὐκ ἀπαξιοῦν καὶ αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ φανυότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον, εἴπερ οὖν καὶ Ἀράβων κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰνδοῖς, πολιτεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. τῆς τε χώρας ἡ εὐδαιμονία ὑπεκίνει αὐτὸν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν 2 λιμνῶν τὴν κασίαν γίγνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρναν τε καὶ τὸν λιβανωτόν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κινάμωμον τέμνεσθαι, οἱ λιμῶνες δὲ ὅτι νάροδον αὐτόματοι ἐκφέρουσι· τό τε μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάττιον ἢ παράλιος τῆς Ἀραβίας ἦπερ ἡ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκεῖσθαι πολλαί, καὶ λιμένες πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἷοι παρασχεῖν μὲν ὅρους τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆναι, καὶ ταύτας γενέσθαι ἂν εὐδαίμονας.

Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελάγαι ἐξηγγέλ- 3 λοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ ποταμοῦ, μικροτέρα δὲ αὕτη καὶ θαλερὰ ὕλη παντοία· εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς οἰκητορας αὐτοὺς ἀμφὶ το ἱερὸν τὰ τῆς τῆς διαίτης ποιεῖσθαι· νέμεσθαι τε αὐτὴν αἰετὶ τε ἀγρί- 4 αῖς καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνέϊσθαι ἀφ' αὐτῶν ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα· ἐπὶ τῷδε θηρᾶν μόνον· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον. καὶ ταύτην τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἰακρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰακρον τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ 5 πόντῳ, ἐς ἣντινα Ἰακρον τὸν Λαϊδάλου τακέντος τοῦ κηροῦ ὅτῳ 3 προσήρητο τὰ πτερὰ πεσεῖν ὁ λόγος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρὸς πρὸς τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοί-

5, 2. Μίκαλος Vulc. et Gron. Μίκαλος Bas. 6. μείον ἂν pro μείον Schneiderus. || 6, 1. αὐτῷ. αὐτοῦ A.

C. 20. §. 1, 2. αὐτόν τε. libri τε αὐτόν. 4. ἀνθρώπινα Bas. ἀνθρώπινα Vulc. || 2, 1. ἐκ μὲν τῶν pro ἐκ τῶν Gr. omnes. 3. θαμνίσκων pro θάμνων A. 4. τό τε. τε libris deest. 9. ἂν libris deest. || 3, 4. δὲ ante αὕτη additum ex A. 5. 6. αὐτοῖς — τὰ τῆς διαίτης pro αὐτῆς — τὴν διαίταν Bekkeri Anecd. p. 158. || 4, 6. ἐπὶ τῆς νήσου τῆς. ἐπὶ τιμῇ τῆς A.

ας πετόμενος παρέσχε τῷ ἡλίῳ θάλλειν τε καὶ ἀνείναι τὸν κηρόν, καὶ ἀπὸ ἐαυτοῦ τὸν Ἰκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπω-
 6 νυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν μὲν Ἰκαρον καλεῖσθαι, τὸ δὲ Ἰκάριον. ἡ δὲ ἑτέρα νήσος ἀπέχει μὲν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέ-
 γετο ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατ' οὐρον θεοῦση νηΐ· Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα· μεγάλη δὲ εἶναι καὶ οὔτε τραχεῖα ἢ πολλή οὔτε ὑλώδης, ἀλλ' οἷα καρποῦς τε ἡμέρους ἐκφέρειν καὶ πάντα ὥραϊα.

7 Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ μὲν πρὸς Ἀρχίου, ὃς ξὺν τρι-
 ακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ παράπλου τοῦ ὡς ἐπὶ
 τοὺς Ἀραβας μέχρι μὲν τῆς νήσου τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ
 οὐκ ἐτι περαιωθῆναι ἐτόλμησεν· Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῃ τριακον-
 τόρῳ σταλεῖς καὶ τῆς χειρρονήσου τι τῶν Ἀράβων παρέπλευσε· μα-
 8 κροτάτῳ δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προύχώρησεν Ἰέρων ὁ Σολεὺς ὁ κυ-
 βερνήτης, λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τριακόντορον. ἦν μὲν
 γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι τὴν χειρρονήσον τὴν Ἀράβων
 πᾶσαν ἔστε ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν
 καθ' Ἡρώων πόλιν· οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι
 ἐπὶ τὸ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ
 παρ' Ἀλεξάνδρου ἐξήγγειλε τὸ μέγεθός τε τῆς χειρρονήσου θαυμαστόν
 9 τι εἶναι καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν γῆς, ἄκραν τε ἀνέ-
 χειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης· ἦν δὲ καὶ τοὺς ξὺν Νέαρχῳ
 ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλέοντας, πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περ-
 σικόν, οὐ πόρῳ ἀνατείνουσιν ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν δια-
 βαλεῖν ἐς αὐτήν, καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταυτὴ δοκοῦν· ἀλλὰ
 Νέαρχος λέγει ὅτι αὐτὸς διεκώλυσεν, ὡς ἐκπεριπλεύσας τὸν κόλπον
 τὸν Περσικὸν ἔροι ἀπαγγεῖλαι Ἀλεξάνδρῳ ἑφ' οἷς τισὶ πρὸς αὐτοῦ
 10 ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι,
 ἀλλ' ἐπὶ τῷ καταμαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῇ τῇ θαλάσῃ καὶ
 τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὅρους τε ἐν αὐτῇ καὶ ὕδατα
 καὶ τὰ νόμια τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ τις ἀγαθὴ καρποῦς ἐκφέρειν ἢ εἴ
 τις κακὴ· καὶ οὖν καὶ τοῦτο αἷτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάν-
 δρου τὸν στρατὸν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ τῆς Ἀρα-
 βίας τὰ ἔρημα, ἑφ' ὧ καὶ ὁ Ἰέρων ἐπιστρέψαι ὀπίσω λέγεται.

21. Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναντηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις, ὁ λιμὴν δὲ πρὸς
 Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος κατὰ τὸν Εὐφράτην ὡς
 ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν καλούμενον ποταμόν. ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς
 Βαβυλῶνος σταδίους ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διώρουξ αὐτῇ ὁ
 Παλλακόπας ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων πο-
 2 ταμός· ὁ γὰρ Εὐφράτης ποταμὸς ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν χει-
 μῶνος μὲν ὥρα προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα δὲ οὐ πολλοῦ ὄντος

5, 4. πετόμενος pro φερόμενος VA alique Gr. || 6, 2. ἀπέχειν — ἐλέγετο pro ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ἀπέχειν ABB. 3. Τύλος Vulc. et Gron. Τῆλος Ven. et Bas. || 7, 5. παρέπλευσε. ποσέπλευσε A impro-
 bante Schneidero. || 10, 4. καὶ εἴ τις — κακὴ V. καὶ ἢ τις pro καὶ εἴ τις BB. ἐκφέρειν et κακὴ omnes Gr. καὶ εἴ τις ἀγαθοὺς καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακῇ Bas. καὶ εἴ τις ἀγαθοὺς καρποὺς ἐκφέρει ἢ εἴ τις κακοὺς Vulc.
 C. 21. §. 1, 3. καλούμενον deest A. 4. αὐτῇ. an αὐτῇ!

αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἥρος δὲ ὑποφαίνοντος καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ
τροπᾶς ἄστρινος τοῦ θέρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει μέγας τε ἐπέρχεται
καὶ ὑπερβάλλει ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. ³ τῆν-
καὶ τὰ γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀρμενίοις κατατηρόμε-
ναι αὐξοῦσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα, καὶ ὅτι ἐπιπολῆς ἐστὶν αὐτῷ
καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοὺς ὑπερβάλλει ἐς τὴν χώραν, εἰ μὴ τις ἀναστομώ-
σας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς τὰ ἔλη τε ἐκτρέψῃ καὶ τὰς
λίμνας, αἱ δὴ ἀρχόμεναι ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυ-
εχῇ τῇ Ἀράβων γῇ * * καὶ ἐνθὲν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολὺ, ἐκ δὲ
τοῦ ἐς θάλασσαν κατὰ πολλὰ τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκδίδωσι. ⁴ τε-
τηκνίας δὲ τῆς χιόνος ἀμφὶ Πλειάδων μάλιστα δύσιν ὀλίγος τε ὁ
Εὐφράτης ῥέει καὶ οὐδὲν μείον τὸ πολὺ αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακό-
παν ἐκδιδοῖ ἐς τὰς λίμνας. εἰ δὲ τις μὴ ἀποφράξῃ τὸν Παλλακό-
παν αὐθις, ὥς κατὰ τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ
τὸν πόρον, ἐκένωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὥς μὴδ' ἐπάρδε-
σθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυρίαν γῆν. ἀλλ' ἀπεφράσσοντο γὰρ αἱ ἐς ⁵
τὸν Παλλακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς τοῦ σατράπου τῆς
Βαβυλωνίας πολλῶ πόνῳ, καίπερ οὐ χαλεπῶς ἀναστομοῦμεναι, ὅτι
ἰλυώδης τε ἡ ταύτη γῇ καὶ πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ
ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μὴ εὐμαρῇ τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ
καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε
τῷ πόνῳ ξυνείχοντο.

Ταῦτα ἀπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελῆσαι τι τὴν ⁶
χώραν τῶν Ἀσσυρίων. ἐνθὲν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέ-
πετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοὺς, ταύτη δὲ ἔγνω βεβαίως ἀποκλείσαι τὴν
ἐκβολήν· προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπετρος ἡ γῇ
ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα, εἰ ξυναφῆς γένοιτο τῇ πάλαι διώρυγι τῇ
κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὐτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ
στερρότητος τῆς γῆς, τὴν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ τεταγμένη ὥρᾳ
μὴ χαλεπῶς γίνεσθαι. τούτων ἕνεκα ἐπὶ τε τὸν Παλλακόπαν ἔπλευ- ⁷
σε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ ἐς τὰς λίμνας ὥς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν.
ἐνθα χώρὸν τινα ἐν καλῷ ἰδῶν πόλιν ἐξωκοδόμησέ τε καὶ ἐτείχεσε,
καὶ ἐν ταύτῃ κατέφυκε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν μισθοφόρων, ὅσοι
τε ἐκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρως ἢ κατὰ πῆρωςιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

Αὐτὸς δὲ ὡς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων τὴν μαντείαν, ὅτι οὐ- ²²
δὲν πεπονθὼς εἶη ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι, καθάπερ ἐκείνοι ἐμαντεύσαντο,
ἀλλ' ἐφ' ἣ γὰρ ἐλάσας ἔξω Βαβυλῶνος πρὶν τι παθεῖν, ἀνέπλει αὐ-
θις κατὰ τὰ ἔλη θαρρόων, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ
καὶ ἐπληρήθῃ αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενὰ ἀπορία ἡγε-
μόνος, πρὶν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησόμενον ἐπανήγαγεν αὐτοὺς
ἐς τὸν πόρον. λόγος δὲ λέγεται τοῖσδε. τῶν βασιλέων τῶν Ἀσ- ²
συρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν

3, 3. καὶ ὅτι pro ὅτι Raphellius. 7. post γῇ aliquid intercidit. 8. μάλιστα
ante ἀφανῆ deletum cum A. || 4, 4. ἀποφράξει pro ἀποφράξει Ellend-
tius. ἀποφράξῃ AB. 6. τὸν πόρον pro πόρου A. || 5, 4. τε ante ἡ deest A. ||
6, 2. τῶν Ἀσσυρίων pro τὴν Ἀσσυρίαν A. 5. γένοιτο pro ἐγένετο A.

C. 22. §. 1, 1. τὴν omissum a Gron. 2. πεπονθὼς εἶη. „Α πεπονθὸς
εἶη pro πεπονθὼς.” Gr. at πεπόνθει Bas. πεπόνθοι Vulc.

τοῖς ἔλεσι δεδομημένους. ὥς δὲ ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἔλη, κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπεισόντος αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν [δὴ] βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ, τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν καλάμῳ· τὸν καλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκώτων
 3 εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. τοῦτό τε οὖν αὐτὸ πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι καὶ ὅτι τῶν τις ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὥς ἐπὶ τὸ διάδημα ἀφελὼν τοῦ καλάμου αὐτὸ μετὰ χεῖρας μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, περιδεῖς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ οὐ-
 4 τω διήνεγκε. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀναγραψάντων τὰ Ἀλεξάνδρου λέγουσιν ὅτι τάλαντον μὲν ἔδωρῆσατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυμίας εὐνεκα· ἀποτεμῆν δὲ ὅτι ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν, τῶν μάντιων ταύ-
 τη ἐξηγησαμένων, μὴ περιδεῖν σώαν ἐκείνην τὴν κεφαλὴν ἣτις τὸ διά-
 5 δημα ἐφόρησε τὸ βασιλεῖον· Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει αὐτὸν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς περιθέσεως ἔνεκα τοῦ δια-
 5 δήματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ τῶν τινὰ Φοινίκων τῶν ναυτῶν λέ-
 γει ὅτι τὸ διάδημα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν· εἰσὶ δὲ οἱ Σέλευκον λέ-
 γουσι. καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάνδρῳ σημῆναι τὴν τελευτὴν καὶ τῷ Σελεύκῳ τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην. Σέλευκον γὰρ μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλεξάνδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν βασιλέα γενέσθαι τὴν τε γνῶμην βασιλικώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρξαι μετὰ γε αὐτὸν Ἀλέξανδρον οὐ μοι δοκεῖ εἶναι ἐς ἀμφιλογον.

23. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πευκέσταν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν Περσῶν ἐς δισυμβρίου· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπούρων οὐκ ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα ἔθνη τῶν προσχωρῶν τῇ Περσίδι μαχμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. ἦκε δὲ αὐ-
 2 τῷ καὶ Φιλόξενος στρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας καὶ Μενανδρος ἐκ Λυδίας ἄλλους καὶ Μενίδας τοὺς ἱππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ ξυντα-
 2 χθέντας. καὶ πρὸςβῆαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦκον, καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοὶ τε ἐστειφανώμενοι Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὥς θεωροὶ δῆθεν ἐς τι-
 3 μὴν θεοῦ ἀφικόμενοι. τῷ δὲ οὐ πόρρω ἢ τελευτῇ ἦν.
 3 Ἐνθα δὴ τοὺς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, ὅτι πάντα Πευκέστα ἐπείθοντο, καὶ αὐτὸν Πευκέσταν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρ-
 3 χην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθο-
 4 τιμῆς στρατευομένων ἔφερον· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας καὶ τε-
 4 λευταῖον τῆς δεκάδος Μακεδόνα, δεκαστάτηρον καὶ τούτον, ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακεδόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ μισθο-

2, 6. δὴ deleam. || 3, 1. αὐτό. libri αὐτός. 4. τῇ κεφαλῇ. τῇ κρατὶ Bas. 5. διήνεγκε Gr. omnes. δὴ ἤνεγκε Vulc. || 4, 5. δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει. μὲν λέγει τάλαντον ὅτι ἔλαβεν Bas. illud Vulc., sed ante λέγει addito οὐ, quod Gr. omnibus deficit. 6. αὐτόν. fortasse καὶ αὐτός. || 5, 5. διαδεξαμένων pro διαδεξάμενον V. 5. τὴν μεγάλην post ἀρχὴν dele-
 tum cum ABBV.

C. 23. §. 3, 1. τε post τοὺς addidit cum Vule Gron. 3. δεκαδάρ-
 χην. δεκάρχην A.

φορὰ προὔχοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος, δώδεκα δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν Μακεδόνας τὴν πατριὸν ὀπλισιν ὀπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρσας τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας.

Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀπεπειράτο, πολλὰ δὲ ἐρίδες αὐτῷ τῶν τριηρῶν καὶ ὅσαι τετρήρεις κατὰ τὸν ποταμὸν ἐρίγοντο, καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ στέφανοι τῶν νικῶντων.

Ἦγον δὲ καὶ παρὰ Ἀμμωνος οἱ θεωροὶ οὐστυνας ἐστάλκει ἐρη-
σομένους ὅπως θέμις αὐτῷ τιμᾶν Ἡφαιστίωνα· οἱ δὲ ὡς ἡρωὶ ἔφη-
σαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἀμμων λέγει. ὁ δὲ ἔχαιρε τε τῇ μαντείᾳ καὶ
τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἡρώα ἐγέραιρε. καὶ Κλειμένει, ἀνδρὶ κακῷ καὶ
πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπιστέλλει ἐπιστολὴν· καὶ
ταύτην τῆς μὲν ἐξ Ἡφαιστίωνα καὶ ἀποθανόντα φιλίας ἔνεκα καὶ
μνήμης οὐ μέμφομαι ἔγωγε· ἄλλων δὲ πολλῶν ἔνεκα μέμφομαι.
ἔλεγε γὰρ ἡ ἐπιστολὴ κατασκευασθῆναι Ἡφαιστίῳ ἡρώων ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἐν τε τῇ πόλει αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φά-
ρῳ, ἵνα ὁ πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ, μεγέθει τε μέγιστος καὶ πο-
λυτελείᾳ ἐκπρεπέστατος· καὶ ὅπως ἐπικρατήσῃ καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαι-
στιανος, καὶ τοῖς συμβολαίοις καθ' ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμ-
βάλλουσιν ἐγγράφεισθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. ταῦτα μὲν οὖν
οὐκ ἔχω μέμψασθαι, πλὴν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐπὶ μεγάλοις μεγάλως διε-
σπουδάζετο. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάντῃ μέμφομαι. ἦν γὰρ καταλάβω ἐγώ,
ἔλεγε τὰ γράμματα, τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευασμένα
καὶ τὰ ἡρώα τὰ Ἡφαιστίανος, εἴ τε τι πρότερον ἡμάρτηκας, ἀφήσω
σε τούτων, καὶ τὸ λοιπόν, ὀπηλίκον ἂν ἀμάρτης, οὐδὲν πείσῃ ἐξ
ἐμοῦ ἄχαρι. τοῦτο ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν χώρας, πολλῶν δὲ
ἀνθρώπων ἐκ βασιλείας μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ
ἀνδρὶ, οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς ἦν τὸ τέλος. καὶ τι καὶ 24.
τοῖόνδε πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι λέγει Ἀριστόβουλος· καταλο-
χίζειν μὲν αὐτὸν τὴν στρατιὰν τὴν ξὺν Πευκίστᾳ τε ἐκ Περσῶν καὶ
ἀπὸ θαλάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἤκουσαν ἐς τὰς Μα-
κεδονικὰς τάξεις· διψήσαντα δὲ ἀποχωρῆσαι ἐκ τῆς ἐδρας καταλι-
πόντα ἔρημον τὸν θρόνον τὸν βασιλικόν. εἶναι δὲ κλίνας ἐκατέρω-
θεν τοῦ θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι ἐκά-
θηντο. τῶν τινὰ οὖν ἡμελημένων ἀνθρώπων, οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυ-
λακῇ ἀδέσμιω ὄντα λέγουσιν, ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς
κλίνας, περὶ τῷ θρόνῳ δὲ ἐστηκότας τοὺς εὐνούχους, καὶ γὰρ καὶ
οἱ ἐταῖροι ξυναγέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι, διελθόντα διὰ τῶν
εὐνούχων ἀναβῆναι τε ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθέζεσθαι. τοῖς δὲ οὐκ 3
ἀναστῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ δὴ τινα νόμον Περσικόν·
περιρῶντα δὲ τύπτεισθαι τὰ τε στήθη καὶ τὰ πρόσωπα ὡς
ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέληται Ἀλεξάνδρῳ, κελεύσαι στρε-

5, 2. τετρήρεις Vulc. τε τριηρεις A et Bas. || 7, 1. κατασκευασθῆναι. for-
tasse κατασκευάσαι χρῆναι. 4. καλεῖσθαι pro ἐπικαλεῖσθαι A. || 8, 1. οὖν
omittit A. 2. οὐκ ἐπὶ. οὐκ ἐν A. 5. ἡρώα τὰ pro ἡρώα τοῦ A. 6. ἀμάρ-
της Gr. omnes. ἀμάρτοις Vulc.

C. 24. §. 3, 2. ἀναστῆναι pro ἀναστῆσαι Schueiderus et Ellendtius.

βλωθῆναι τὸν καθίσαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγμένον τοῦτο ἔδρασε γινῶναι ἐθέλοντα. τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξεπεῖν ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθόν οὕτω πράξαι· ἢ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντις ἐξηγοῦντο.

4 Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγείοντο καὶ τεθνυκὼς τοῖς θεοῖς τὰς τε νομιζόμενας θυσίας ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς καὶ τινὰς καὶ ἐκ μαντείας εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν νυκτῶν. δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα καὶ οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατοστύας. ἀπὸ δὲ τοῦ πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλιν ἐπὶ κοιτῶν εἰσὶν οἱ ἀνέγραψαν· Μῆδιον δὲ αὐτῷ ἐντυγχόντα, τῶν ἐταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι κωμάσαι παρὰ οἷ· γενέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον.

25 Καὶ αἱ βασιλικοὶ ἐφημερίδες ὥδε ἔχουσι· πίνειν παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἐξαναστάντα καὶ λουσάμενον καθεύδειν τε καὶ αὐθις δειπνεῖν παρὰ Μηδίῳ καὶ αὐθις πίνειν πόρρω τῶν νυκτῶν· ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πότου λούσασθαι· καὶ λουσάμενον ὀλίγον τι ἐμφαγεῖν καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἡδὴ ἐπύρεσεν. ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἑκάστη ἡμέρᾳ, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔσπε ἐπὶ κνέφας. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς πεῖρῃ ἰόντας παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς δὲ ἅμα οἱ πλείοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσομένους. ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ κλίνης ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ πλοίου ἐπιβάντα διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παρὰδεῖσον, κακεῖ αὐθις λουσάμενον ἀναπαύεσθαι. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαι τε αὐθις καὶ θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μῆδιον· παραγγεῖλλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἑωθεν. ταῦτα πράξαντα δειπνήσαι ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὐθις ἐς τὴν καμάραν πυρέσειν ἡδὴ ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλλαι τὰ ἅμα τὸν πλοῦν ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι αὐθις καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα. ἀλλὰ καὶ ὡς τοὺς ἡγεμόνας ἐσκαλέσαντα παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἔκπλοον ὅπως αὐτῷ ἔσται ἔτοιμα· λούσασθαι τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ, 5 καὶ λουσάμενον ἔχειν ἡδὴ κακῶς. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετακομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα, ἔχοντα δὲ πονήρως ὁμῶς ἐσκαλέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιροτάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ πλοῦ αὐθις παραγγέλλειν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ μόγης ἐκκομισθῆναι πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ θῦσαι, καὶ μηδὲν μείον ἔτι παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κα-

6. ἐθέλοντα. libri θέλοντα. 6. ἐξεπεῖν pro κατεπεῖν A. 7. ἢ δὴ pro ἢ δὴ Raphaelius. || 4, 3. εὐωχεῖτο. εὐωχεῖται A.

C. 25. §. 2, 1. ἐκκομισθέντα δὲ Vulc. et Gron. καὶ ἐκκομισθέντα δὴ Bas. 3. ἐπιθέντα. „ἐπιδόντα? sed v. §. 5.” Schneiderus. || 4, 6. ἐλιννύειν πυρέσσοντα τοῦτο βούλεται λέγειν ἢ ὅτι πυρέσσων οὐκ ἡρέμα, ἀλλὰ τῶν στόλων ἐξήρτιεν (I. τὸν στόλον ἐξήρτιεν cum Ellendtio) ἢ ὅτι ὁ πυρετὶς οὐκ ἡρέμα. ἐλιννύειν γὰρ τὸ βραδύνειν λέγεται margo Gr. c. III.

κῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγμένα. παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς διατρίβειν κατὰ τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας πρὸ τῶν θυρῶν. ἤδη δὲ παντάπασι πονηρῶς ἔχοντα διακομισθῆναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασιλεία. εἰσελθόντων δὲ τῶν ἡγεμόνων γινῶναι μὲν αὐτοὺς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναιδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κακῶς καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.

Οὕτως ἐν ταῖς ἡφμερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγραπται, καὶ ἐπὶ 26. τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθησαν ἰδεῖν αὐτόν, οἱ μὲν, ὥς ζῶντα ἔτι ἰδοιέν· οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὥς ἔγωγε δοκῶ· τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιάσασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. τὸν δὲ ἄφρωνον μὲν εἶναι λέγουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιουῖσθαι δὲ καὶ ὥς ἐκάστους τὴν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγις καὶ τοῖν ὀφθλμοῖν ἐπισημαίνοντα. λε- 2 γουσι δὲ αἱ ἡφμερίδες αἱ βασιλικοὶ ἐν τῷ τοῦ Σεράπιδος ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοιμηθέντα καὶ Ἀιταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πευκέσταν, πρὸς δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδαν καὶ Σέλευκον, ἐπιρωτῶν τὸν θεὸν εἰ λῶον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ κομισθέντα καὶ ἰκετεύσαντα θεραπεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φῆμιν τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ μὴ κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ μένοντι ἔσεσθαι ἄμεινον. ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τοὺς ἐταίρους καὶ 3 Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθανεῖν, ὥς τοῦτο ἄρα ἤδη ὄν τὸ ἄμεινον. οὐ πόρρω δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἐταίρους αὐτόν ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ· οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὅρῳ ἐφ' αὐτῷ ἐσόμενον.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς Ἀλεξάνδρου 27. τελευτῆς, καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη παρὰ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὅτι ἀπέθανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ ἐξεῦρε, δεδοικῶς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλισθέ- 2 νους ἔνεκα, Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκόμισεν· οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν ἡμιόνου ὀπλῇ ἐκόμισε καὶ τοῦτο ἀνέγραψαν. δοῦναι δὲ αὐτὸ Ἰόλ- 2 λαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν καὶ τι καὶ λελυπησθαι πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγῳ πρόσθεν τῆς τελευτῆς· οἱ δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἐρα- 3 στήν ὄντα τοῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτόν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γενόμενον Ἀλεξάνδρῳ τοῦ κόμου· ὀδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ κύκλῳ γενέσθαι ὀξείαν, καὶ ἐπὶ τῇ ὀδύνῃ ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου. ἤδη δὲ τις 3 οὐκ ἡσχύνθη ἀναγράψαι ὅτι αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτόν

6, 7. καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν addita e VA aliisque Gr.

C. 26. §. 1, 1. ἀναγέγραπται. 26. Καὶ ἐπὶ distinguebatur. 3. εἰ omisit Gron. 7. καὶ ὥς pro ὥς A. || 3, 5. ἀποκρίνασθαι pro ὑποκρίνασθαι Sintenis. 6. πρὸς Gr. omnes. omisit Vulc. 7. ὅρῳ Vulc. et Gron. ὅρῳ cum Ven. et Bas. B ad 2. c. 16. 7. ἐφ' αὐτῷ pro ἐπ' αὐτῷ Ellendtius.

C. 27. §. 2, 3. καὶ τι καὶ pro καὶ τι A.

Ἀλέξανδρος ἐς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἦε ἐμβαλὼν, ὡς ἀφανὴς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκαταλείπει ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἢ γένεσις ξυνέβη καὶ παρὰ θεοῦς ἢ ἀποχώρησις. Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναῖκα οὐ λαθεῖν ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποιμῶντα εἰπεῖν ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα δόξης αὐτῷ τῆς ἐς ἅπαν, ὡς θεῷ δὴ γεγενημένῳ. καὶ ταῦτα ἐμοὶ ὡς μὴ ἀγνοεῖν δόξαμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν ἢ ὡς πιστὰ ἐς ἀφήγησιν ἀναγεγράφθω.

28. Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνησιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ τρίτου μῆνας ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας τούτους, τό τε σῶμα κάλλιστος καὶ φιλοπονώτατος καὶ δξύτατος τὴν γνώμην γενόμενος καὶ ἀνδρείοτατος καὶ φιλοτιμότατος καὶ φιλοκινδυνότατος καὶ τοῦ θεοῦ ἐπιμελέστατος· ἡδονῶν δὲ τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι ἐν τῷ ἀφανεῖ ὄν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ εἶδος ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρατιὰν καὶ ὀπλίσαι τε καὶ κοσμηῆσαι δαημονέστατος· καὶ τὸν θυμὸν τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν ἐμπλῆσαι καὶ τὸ δαῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις τῷ ἀδεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφανίσαι, ξυμπαντα ταῦτα γενναϊότατος. καὶ οὖν καὶ ὅσα ἐν τῷ ἀφανεῖ πράξαι, ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἐπραξεν· ὅσα τε φθάσας ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσαι τίνα αὐτὰ ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότατος· καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος, πρὸς δὲ τῶν ἑξαπατώντων μὴ ἁλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποιῖαν τῶν πέλας ἀφθονότατος.

29. Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' οἷον ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἰ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μεγάλα τίθειμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνέπαικῶς ἐνθυμηθεῖ καὶ τὸ διηγεῖς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονὴν οὐκ ἐπὶ τῷ βέλτιστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσόμενους· ἀλλὰ μεταγινῶναι γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ οἶδα τῶν πάλοι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαι ὑπὸ γενναϊότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴ πραχθέντος, ἐπικρύψειν οἶονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιγνώσκοντες. μόνῃ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴσας ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα, ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυχωροῖ ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρτεῖν, εἰ τοῖς

3, 3. ἐμβαλὼν pro ἐμβαλὼν Schneiderus ad Xenoph. Anab. 7, 1, 12. 7. γὰρ additum ex A.

C. 28. §. 1, 5. τὴν γνώμην hic habet Suidas in Ἀλεξάνδρος, vulgo ante ἀνδρείοτατος collocatum. || 2, 1. ἡδονῶν δὲ. ἡδονῶν μὲν A. nec δὲ nec μὲν Suidas. 4. καὶ ὀπλίσαι τε καὶ κοσμηῆσαι omittit idem.

C. 29. §. 2, 2. οἱ δὲ ante τῷ Gr. omnes, omisit Vulc. 4. ἁμαρτόντα pro ἁμαρτάνοντα A aliiq. Gr. μέγα pro εἶναι μέγα A. μέγα εἶναι V.

πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο. ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν 3
γένησιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ τοῦτο ἔμοι δοκεῖ μέγα αὐτῷ τὸ
πλημμελημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σε-
μνοῦ ἔνεκα. οὐκ οὖν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφα-
νέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθυος· οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἡ
γένεσις πρὸς τῶν παλαιοῦ ἀνθρώπων οὐδεμιᾷ αὐτῶν ὑβρεῖ προστίθε-
ται· οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος. ὡς 4
ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα εἶναι δοκεῖ πρὸς τε τοὺς βαρ-
βάρους, ὡς μὴ πάντῃ ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ
πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὡς ἀποστροφῇ τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
δξυτήτός τε καὶ ὑβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκατα-
μῖξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους
καὶ τοὺς ἀγῆμασι τοὺς ὁμοτίμους· καὶ οἱ πότοι δέ, ὡς λέγει Ἀρι-
στόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου ἔνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐρίγγοντο, οὐ γὰρ πί-
νυν πολλὸν οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς
ἐταίρους.

Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον ὅσα ἄξια κακίζεσθαι 30.
ἐστὶ προφερόμενος κακίζετω, ἀλλὰ ξύμπαντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χω-
ρίον ξυναγαγὼν οὕτω δὴ ἐκλογιζέσθω ὅστις τε ὢν αὐτὸς καὶ ὁποῖα
τύχῃ κεκρημένος ὄντινα γινόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀν-
θρωπίνης ἐλθόντα βασιλεία τε ἀμφοῖν ταῖν ἡπείροιον ἀναμφιλογώτατα
γινόμενον καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι κακίζει σμικρότε-
ρός γε ὢν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονούμενος καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ
τιθέμενος. ὡς ἔγωγε δοκῶ ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις 2
πόλις ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἰς ἄνθρωπος εἰς ὃν οὐ πεφοιτῆκει τὸ
Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὖν οὐδ' ἔμοι ἐξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δο-
κεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἑοικώς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τε ἐπι-
σημῆναι ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου λέγονται καὶ φάσματα ἄλλα
ἄλλοις γινόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα ἄλλοις καὶ ἡ ἐς τοῦτο
ἐξ ἀνθρώπων τιμὴ τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνῃ οὕσα, καὶ
νῦν διὰ τοσούτου ἄλλοι χρησμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῶν
Μακεδόνων χρησθέντες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμμενέμενος ἔστιν ὁ ἐν τῇ 3
ξυγγραφῇ τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ
αἰσχύνομαι θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα ἀληθείας τε ἔνεκα
τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὠρμήθην
οὐδὲ αὐτὸς ἀνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν.

Τέλος τῆς ξυγγραφῆς τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων.

3, 2. αὐτῷ. αὐτοῦ Schneiderus.

C. 30. §. 1, 2. προφερόμενος pro προσφερόμενος Schneiderus. 3. ὅστις.
τίς A. 4. ἐς ante ὅσον omittit A. 7. αὐτὸς deest A. || 2, 6. ἄλλα post
φανέντα omittit A ad 7. c. 25. || 3, 4. τῆς ἐς pro τῆς ἐπ' A.

INDEX NOMINUM.

- A**bastani Indi 6, 15, 1.
 Abdera 1, 11, 4.
 Abii Scythae 4, 1, 1.
 Abisares rex 4, 27, 7. Pori socius 5, 20, 5. 22, 2. ad Alexandrum legatos mittit 5, 20, 5. 29, 4s.
 Abreas 6, 9, 3. 10, 1. 11, 7.
 Abulites Susianorum satrapes 3, 16, 9. 19, 2. supplicio affectus 7, 4, 1.
 Abydus 1, 11, 6.
 Acarnan Philippus 2, 4. 8. Bianor 13, 2.
 Acesines amnis 5, 4, 2. 5, 5. 25, 5. 29, 2. 6, 4, 1. 7, 10, 6. ejus magnitudo et natura 5, 20, 8. cum Indo confluit 6, 1, 2. 5. 3, 1. 6, 15, 1. 4. cum Hydaspe 6, 4, 4. cum Hydraote 6, 13, 1. et Hyphasi 6, 14, 5.
 Achaeorum portus 1, 11, 6.
 Achilles 7, 16, 8. ejus sepulcrum 1, 12, 1. eum aemulatur Alexander 7, 14, 4. cl. 1, 12, 1s.
 Achilles Atheniensis 3, 6, 2.
 Acuphis Nysaeorum princeps 5, 1, 3 ss. terrae praefectus 5, 2, 3 ss.
 Ada Hecatomni filia Cariae praefecta 1, 23, 7s. Alexandrum adoptat 1, 23, 8.
 Addaeus *χιλιάρχης* 1, 22, 7. ejus *τάξις* 1, 22, 4. occisus 1, 22, 7.
 Admetus *τοῖς ὑπασπισταῖς* praest 2, 23, 2. 4. 5. occisus ib. et 2, 24, 4.
 Adraistae Indi 5, 22, 3.
 Aeacidae 2, 27, 6. 4, 11, 6.
 Aeacus 7, 29, 3.
 Aegae Macedoniae 1, 11, 1.
 Aegaeum mare 7, 20, 4.
 Aegina 6, 11, 6.
 Aegobares legebatur 7, 6, 5.
 Aegos flumen 1, 9, 3.
 Aegyptus amnis 5, 6, 5. 6, 1, 3.
 Aegyptus terra 2, 13, 3. 17, 1. 25, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 8. ab Alexandro occupata 3, 1, 1 ss. Amminape cum Mazaco dedente 3, 22, 1. composita 3, 5, 1 ss. terrae praestantia a Romanis agnita 3, 5, 7. Nili donum 5, 6, 5. Indiae similis 6, 1, 2. cl. 5. Aegyptum vexat Cleomenes 7, 23, 6. 8.
 Aegyptii Herulem colunt 2, 16, 3. 4, 28, 2.
 Aeolis 3, 22, 6. 7, 9, 11. Aeolicae civitates 1, 18, 1. Smyrna 5, 6, 4.
 Aemus. v. Haemus.
 Aeropus 1, 7, 6.
 Aeschylus in Aegypto *ἐπίσκοπος* 3, 5, 3.
 Aesculapius 2, 5, 8. 7, 14, 6.
 Aetolus Glaucus 3, 16, 2. Lycidas 3, 6, 3.
 Aetoli res novas moliantur 1, 7, 4. veniam rogant 1, 10, 2.
 Aethiopes nigri 5, 4, 4. Nili accollae 6, 1, 3. eos debellare cogitat Alexander 7, 1, 2. legatos ad eum mittunt 7, 15, 4.
 Agamemnon 1, 11, 5.
 Agathocles 1, 18, 1. 6, 28, 4.
 Agathon Thracum praefectus 1, 14, 3. Tyrimmae filius equitum Odrysarum praefectus 3, 12, 4.
 Agenor 6, 17, 1.
 Agenorium Tyri 2, 24, 2.
 Agerrus 3, 23, 9.
 Agesilaus Laco 2, 13, 6.
 Agis Spartanorum rex pecuniam et naves a Persis accipit 2, 13, 4. 6.
 Agis Argivus, poeta 4, 9, 9.
 Agriani 1, 5, 1 s. copiae apud Alexandrum stipendia faciunt, saepe memoratae. Cf. annot. ad 1, 1, 11.
 Agriaspae legebantur 3, 27, 4.
 Albani 3, 8, 4. 11, 4. 13, 1.
 Alcetas *τάξι* praefectus 4, 22, 1. 27, 1. 5 ss. 5, 11, 3.
 Alcias Eleus 1, 29, 4.
 Alcimalus legebatur 1, 18, 1.
 Alcmena 2, 16, 1.
 Aleius campus 2, 5, 8.

Alexander Aeropi filius 1, 7, 6. 17, 8. Alexandro M. insidiatur, 1, 25, 1 ss.

Alexander Amphoteri pater 1, 25, 9.

Alexander Epirota 3, 6, 7.

Alexander Philippi filius, Argivus, ab Heraclidis oriundus 2, 5, 9. 3, 3, 2. 4, 7, 4. 6, 3, 2. ab Ada adoptatus 1, 23, 8. Ammonis soboles 3, 3, 2. 4, 9, 9. 7, 8, 3. deus videri vult 7, 20, 1. quo consilio 7, 29, 3. viginti annos natus dux adversus Persas creatus 1, 1, 1 s. Persea et Herculem aemulatur 3, 3, 2. Achillem 1, 12, 1. 2. Dionysum 5, 1, 5. 2, 1. 26, 5. 7, 10, 6. cf. 4, 8, 2 ss. 5, 26, 5. 7, 20, 1. mortem contemnit 2, 4, 11. felix 4, 19, 6. 21, 3. 7, 29, 1. ejus audacia 1, 13, 6. 4, 21, 3. 6, 9, 5 ss. ab amicis castigata 6, 13, 4 s. nihil desperat 4, 21, 3. cl. 30, 3. fortitudo 1, 15, 6 ss. vulneratur ib. 2, 12, 1. 27, 2. 3, 30, 11. 4, 3, 3. 23, 3. 26, 4. 6, 10, 1. omnino v. 7, 10, 2.

Strenuitas 2, 18, 4. 23, 4. 7, 15, 3. de ejus moribus 7, 28, 1 ss. milites excitat 4, 29, 7. cl. 21, 4. 1, 22, 1. severitate terret 1, 16, 6. 29, 6. 3, 23, 8. satrapas 6, 15, 3. 27, 1. 4. 30, 2. 7, 4, 1 ss. 18, 1. hostes 4, 27, 4. milites seditiosos 7, 8, 4. crudelior in Besum 4, 7, 3 s. amicis fidit 2, 4, 9 ss. ignoscit 3, 6, 7. non succenset mala vaticinato 7, 18, 4. amicissimus Cratero 7, 12, 3. Hephaestioni 7, 14, 1 ss. bene meritos praemiis ornat 1, 5, 4. 6, 28, 4. 7, 4, 4 ss. 5, 4 ss. militum fortitudinem remuneratur 1, 16, 4 ss. 2, 12, 1. item exauctoratos 3, 19, 5. 7, 12, 2. aes alienum solvit 7, 5, 1 ss. *πρωτόμους* in Macedoniam remittit 1, 24, 1 s.

Ignoscit inimicis 1, 10, 4 ss. 2, 15, 3 ss. 3, 17, b. 24, 4 s. cohibet plebis iram 1, 17, 12. clemens in captivas 2, 12, 5. non mulierosus 4, 19, 6 ss. aquam sibi oblatam effundit 6, 26, 2. non vinosus 7, 29, 4. gloriae cupidior 6, 13, 4. cl. 5, 2, 1. a solo Lissippo se fingi voluit 1, 16, 4. Atheniensibus trecentas *παιονλίας* mittit 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuas 3, 16, 8. cf. 7, 19, 2. alia iis grata facit 2, 15,

4. 3, 6, 2. monumentorum verecundia 6, 29, 10 s. cl. 27, 5. 30, 2. Pindari domo et posteris parcit 1, 9, 10. aras ad Hyphasin extruit 5, 29, 1. adulatione corumpitur 4, 8, 1 ss. Clitum caedit 4, 8, 4 ss. poenitentia 4, 9, 2 ss. luctus de Hephaestionis morte 7, 14, 2 ss. cultu armisque insignis 1, 14, 4. 6, 9, 5.

Indorum sophistas convenit 7, 1, 5 s. 2, 2 ss. sermo ejus cum Diogene 7, 2, 1. cum Celtis 1, 4, 7 s. cum Besso 3, 30, 4. cum Poro 5, 19, 2 s. dictum de proelio nocturno 3, 10, 2. de imperio 2, 25, 2. de Olympiade 7, 12, 6. epistola ad Athenienses 1, 10, 4. ad Darium 2, 14, 4 ss. 25, 3. ad Olympiadem 6, 1, 4 ss. ad Cleomenem 7, 23, 7. deliberat cum Parmenione 1, 13, 3 ss. 18, 6 ss. 3, 10, 1 ss. cum amicis 2, 25, 2. cum ducibus 3, 9, 3 ss. duces exhortatur 2, 7, 3 ss. 17, 1 ss. 3, 9, 5 ss. orationem ad eos habet 5, 25, 3 ss. 7, 9, 1 ss.

Macedonum opes auxit 7, 9, 6 ss. cl. 5, 25, 4 ss. apud Graecos statum popularem instituit 1, 18, 2. ejus *Μηδισμός* 4, 7, 4. 9, 7 ss. 7, 6, 1 ss. 8, 2. in matrimonium duxit Roxanen 4, 19, 5. Barsinen et Parysatim 6, 4, 4. milites e barbaris parat 7, 6, 1 ss. 8, 2. barbaros cum suis conciliat 7, 11, 8 ss.

Urbes condidit 5, 27, 5. Alexandriam in Aegypto 3, 1, 5 ss. ad Caucasum 3, 28, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. Nicaeam et Bucephala 5, 19, 4. 29, 5. alia oppida in India 5, 29, 3. 6, 15, 7. (navalia 6, 18, 2) ad Pallocozam 7, 21, 7. ejus classis 1, 18, 4. 20, 1, 20, 1 ss. 5, 8, 5. 26, 1 s. 7, 19, 3. 21, 7. cf. Nearchus. ipse navigat 6, 14, 4 ss. 7, 7, 1 s. 6 ss. 22, 1.

Coronatur 1, 12, 1. 24, 5. 2, 13, 8. 7, 15, 4. 23, 2. sacra facit 1, 4, 5. 11. 6 ss. Dianae 1, 18, 2. Aesculapio, Minervae, Amphilocho 2, 5, 8 s. Herculi Tyrio 2, 24, 6. Apidi 3, 1, 4. annibus Indicis 5, 29, 5. 6, 3, 1. diis ab Ammone dictis 6, 19, 4 s. nodum Gordium solvit 2, 3, 7 s. omen interpretatur 1, 18, 9. non curat exta 2,

- 27, 1. 4, 4, 3. vaticinia 7, 16, 5 ss. 22, 1.
- Quae consilia agitaverit 4, 15, 5 s. 5, 26, 5 ss. 6, 1, 2 ss. μέγας βασιλεύς 4, 9, 7, 5, 15, 5, 7, 1, 2 s. cl. 30, 1. βασιλεύς τῆς Ἀσίας ib. et 2, 14, 9. insidiae ei structae 1, 25, 1 ss. 3, 26, 1 ss. 4, 13, 3 ss. occidisse fertur 1, 7, 2. 6. ejus morbus 2, 4, 7 ss. mors 7, 24, 1 ss. Ceterum cf. argumenta singulorum librorum.
- Alexandria in Aegypto 3, 1, 5 ss. 5, 1, 5, 7, 23, 7. ad Caucasum 3, 28, 4, 5, 1, 5 s. in Parapamisadis 4, 22, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. 4, 1.
- Alinda Cariae 1, 23, 8.
- Althaemenes 3, 11, 8.
- Amanicae portae 2, 7, 1.
- Amastrius 7, 4, 5.
- Amathusius Androcles 2, 22, 2.
- Amazones 4, 15, 4, 7, 13, 2 ss.
- Ambisares legebatur 5, 8, 3.
- Ambracia Epiri 2, 16, 5.
- Ammon. ejus oraculum 3, 3, 1 ss. 3, 4, 1 ss. Alexandri parens ib. 4, 9, 9, 7, 8, 3. qui ei sacra facit 6, 3, 2. ejus oracula 6, 19, 4, 7, 14, 7, 23, 6.
- Amminapes Aegyptiorum praefectus ab Alexandro Parthorum et Hyrcaniorum satrapes factus 3, 22, 1.
- Amphium Thebarum 1, 8, 6 s.
- Amphilochus heros 2, 5, 9.
- Amphilochi Ambraciae vicini 2, 16, 5.
- Amphipolis 1, 1, 5, 2, 5. ad Strymonis ostium 1, 11, 3.
- Amphipolites 3, 16, 4, 7, 18, 1.
- Amphiclerus Alexandri filius, legatus 1, 25, 9 s. cum classe Con occupat 3, 2, 6. Peloponnesiis auxilio missus 3, 6, 3.
- Amyntas a Thebanis occisus 1, 7, 1.
- Amyntas Balacri pater 1, 29, 3, 3, 5, 5.
- Amyntas Sostrati pater 4, 13, 3.
- Amyntas Andromenis filius. ejus τάξις 1, 8, 2, 3, 11, 9. φάλαγξ 1, 14, 2. Sardium arcem recipit 1, 17, 4. milites e Macedonia adducit 3, 11, 9, 16, 10. accusatus et absolutus, sed paulo post occisus 3, 27, 1 ss. sine dubio idem cujus τάξις commemoratur 1, 20, 5, 2, 8, 4, 3, 18, 6, 23, 2, 25, 6.
- Amyntas Antiochi filius, transfuga 1, 17, 9, 25, 3. Dario salutaria suadet 2, 6, 3. in Aegypto occisus 2, 13, 3.
- Amyntas Arrabaei filius, speculatoribus praefectus 1, 12, 7. σακισσοφόροις (προδρομοί) equitibus, Paeonibus et Socratis turmae praefectus 1, 14, 1, 6, 15, 1. cornu sinistro praeest 1, 28, 4.
- Amyntas Nicolai filius Bactriorum satrapes 4, 17, 3, 22, 3.
- Amyntas Philippi filius legebatur 3, 11, 9.
- Anaxarchus sophista Alexandrum consolatur 4, 9, 7 ss. προσκυνήσεως auctor 4, 10, 6 ss. a Callisthene confutatus 4, 11, 1 ss.
- Anaxippus ἐταῖρος 3, 25, 2. occisus 3, 25, 5.
- Anchialus Ciliciae 2, 5, 2 ss.
- Ancyra Galatiae 2, 4, 1.
- Andaca Indiae 4, 23, 5.
- Androcles Amathusius 2, 22, 2.
- Androclus ἐταῖρος 3, 29, 1.
- Andromachus ναύαρχος 2, 20, 10.
- Andromachus Hieronis filius equitibus peregrinis praefectus 3, 12, 5, 25, 4. contra Spitamenem missus 4, 3, 7, 5, 5, 7, 6, 2.
- Ardromenes pater Amyntae, Attali Simmiaequae, quos v.
- Andronicus Agerri filius mercenariis Graecis qui apud Darium meruerant praefectus 3, 23, 9, 24, 5. Proteae pater 2, 3, 20, 2.
- Androstenes chersonnesum Arabiam legit 7, 20, 7.
- Anicetus Ol 112, 1. archon 2, 24, 6.
- Annubas legebatur 3, 5, 5.
- Anomas Laco, legatus ad Darium 3, 24, 4.
- Antaeus 3, 3, 1.
- Antalcidae pax 2, 1, 4, 2, 2.
- Anteas 6, 28, 4. cl. 3, 5, 5.
- Anthemusia turma 2, 9, 3.
- Antibelus Mazaei filius 3, 21, 1. cf. Artiboles.
- Anticles Theocriti filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 3, 14, 3.
- Antigenes, phalangi praefectus 5, 16, 3. ejus τάξις 6, 17, 3.
- Antigonus Philippi filius, sociorum dux, Phrygiae satrapes 1, 29, 3.
- Antigonus ad Ipsum occisus est 3, 18, 5.
- Antilibanus mons 2, 20, 4.
- Antimachus Agathoclis filius in Aegolidem et Joniam missus 1, 18, 1 s.
- Antiochus sagittariorum dux 2, 9, 2. occisus 3, 5, 6.

- Antiochus, *χίλαρχος τῶν ὑπασπιστῶν* 4, 30, 6
 Antiochus Amyntae pater 1, 17, 9. 2, 6, 3.
 Antiochus Heraclidis pater 3, 11, 8.
 Antipater Asclepiodori filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
 Antipater Casandri et Jollae pater 7, 27, 1 s. Macedoniae praefectus 1, 7, 6. 11, 3. classem cogit insulis praesidio futuram 2, 2, 4. mercenarios Graecos Alexandro mittit 3, 5, 1. contra Iacedaemonios bellum gerenti Alexander pecunias mittit 3, 16, 10. eum in Asiam accessit 7, 12, 4. Antipatri et Olympiadis inimicitia 7, 12, 5 ss. Alexandrum veneno necasse insimulabatur 7, 27, 1.
 Aornus Bactriae 3, 29, 1.
 Aornus petra Indiae 4, 28, 1 — 30, 4, 5, 26, 5.
 Apis Aegyptiorum deus 3, 1, 4.
 Apollo 3, 27, 5. Iouis pater 7, 29, 3.
 Apollodorus Amphipolites, *ἑταῖρος*, praetor Babyloniae 3, 16, 4. 7, 18, 1. vaticinia Alexandro prodit 7, 18, 2 ss.
 Apollonia Mygdoniae 1, 12, 7.
 Apollonides Chius captus 3, 2, 5, 7.
 Apollonius Charini filius Libyae Aegyptio vicinae praefectus 3, 5, 4.
 Apollophanes Oritarum satrapes 6, 22, 2 provincia privatus 6, 27, 1.
 Arabes. eorum dii 7, 20, 1. legatos ad Alexandrum non mittunt 7, 19, 6. mercenarii 2, 25, 4. 27, 1.
 Arabia ad Antilibanum 2, 20, 4. Syriae vicina 3, 1, 2. ad Heroum oppidum 3, 5, 4. *Ἀραβίας ἔστιν ἄ* 5, 25, 4. *Ἀραβία ἡ πολλή* 7, 1, 2. 19, 6. magnitudo et natura 7, 20, 2 ss. Assyriae confinis 7, 21, 3. chersonnesus 7, 20, 7 s. deserta 7, 20, 10.
 Arabitae (Arbitae) pop. 6, 21, 4.
 Arabius sinus 7, 20, 8.
 Arabius (Arbis) amnis 6, 21, 3 s.
 Arachosia Sibyrtio satrapae paret 5, 6, 2.
 Arachoti 3, 11, 3. [6, 15, 5.] 6, 17, 3. Indis vicini 3, 28, 1. cl. 8, 4. cum (Indis montanis et) Drangis satrapam habebant Barsaentem 3, 8, 4. 21, 1. ab Alexandro domiti 7, 10, 5. equites 5, 11, 3. 7, 6, 3.
 Aradus insula contra Marathum 2, 13, 8 ejus rex 2, 20, 1.
 Arasaci legebantur 4, 23, 1.
 Araxes amnis ex Armenia in Caspium mare influit 7, 16, 3.
 Arbela Assyriae 3, 16, 3. 22, 4. situs 3, 8, 7. 15, 5. 6, 11, 4 ss.
 Arbupales Darii filius, Artaxerxis nepos ad Granicum cecidit, 1, 16, 3.
 Arcades Epaminondae socii 1, 9, 4. res novas moliantur 1, 10, 1.
 Archelaus Macedoniae rex 1, 11, 1.
 Archelaus Androcli filius Aorni praesidiis praefectus 3, 29, 1.
 Archelaus Theodori filius praetor Susianae 3, 16, 9.
 Archias usque ad Tylum insulam navigat 7, 20, 7.
 Arctoana. v. Artacoana.
 Aretes *τοῖς προδρομοῖς ἡπείσοι* praefectus 3, 12, 3. 14, 1. 3. legebatur 3, 13, 3.
 Aretis (an Aretes?) strator regius 1, 15, 6.
 Argaeus Heraclidis pater 7, 16, 1.
 Argivi milites 1, 17, 8. Argivus Hercules 2, 16, 1.
 Argos 2, 5, 9.
 Aria Parthis vicina 3, 25, 1.
 Ariaces (Ariarathes) Cappadocum rex 3, 8, 5.
 Ariaspae s. Euergetae 3, 27, 4.
 Aribarzanes legebatur 3, 23, 7.
 Arigaeum Indiae 4, 24, 6.
 Ario Satibarzani satrapae parent 3, 8, 4. 25, 1 s. deliciunt 3, 28, 2 ss. iterum 3, 28, 2 s. satrapes eorum Arsamenes 3, 25, 7. Stasanor 3, 29, 5.
 Arimmas Syriae satrapes remotus 3, 6, 8.
 Ariobarzanes Artabazi filius 3, 23, 7. Erythraei maris accolis praefectus 3, 8, 5. Persidis portas defendit 3, 18, 2 ss. ab Alexandro honoratus 3, 23, 7.
 Arisbe Phrygiae ad Hellespontum 1, 12, 6.
 Aristander Telmissensis Alexandri vates 1, 11, 2. 25, 8. 2, 18, 1. 2, 26, 4. 27, 2. 3, 2, 2. 7, 6. 15, 7. 4, 4, 3. 9, 4, 15, 8. certus 3, 2, 2.
 Aristobulus Cyri sepulcrum restaurare iussus 6, 29, 10. cum Alexandro militavit et ejus res conscripsit prooem. hunc et Ptolemaeum maxime sequitur Arrianus ib. 5, 7, 1. 7, 15, 6. consentiebant cum ephemeridibus regis 7, 26, 3. eorum auctoritate aliorum fides

- infringitur 6, 28, 2. 7, 13, 3. consentiebant de ratione qua Alexander in Darii matrem et uxorem egerit 2, 12, 6. de Philotae insidiis in Aegypto proditis 3, 26, 1. de Callisthene insidiarum auctore 4, 14, 1. de pugnae ad Gaugamela loco 6, 11, 5. dissentiebant de draconibus aut corvis Alexandro viam monstrantibus 3, 3, 5 s. de ejus via ab Ammone redeuntis 3, 4, 5. de Besso capto 3, 30, 5. de Callisthenis morte 4, 14, 3. de Pori filio 5, 14, 3. 5. de nomine aliquo 5, 20, 2. Aristobulus testem nominat 7, 18, 5. scriptam aciem 3, 11, 3. ejus auctoritas de via maritima 3, 3, 3. de Caucaso 3, 28, 5 ss. de Jaxarte 3, 30, 7. de Gedrosiae natura et plantis 6, 22, 4 ss. de Icaro insula 7, 20, 4. de nodo Gordio 2, 3, 7. de Cyri sepulcro 6, 29, 4. de Syra vaticinante 4, 13, 5. de Alexandro sacra faciente 6, 28, 3. Chaldaeis morem gesturo 7, 17, 5. de extis consultis 7, 18, 1 ss. 5. de diademate Alexandro reportato 7, 22, 5 s. de solio regio a vili homine occupato 7, 24, 1. de Alexandri temperantia 7, 29, 4. de ejus in Cilicia morbo 2, 4, 7. de ejus temporibus 7, 28, 1. de ejus uxore Barsine 7, 4, 4. de Cliti morte 4, 8, 9. de Macedonum clade 4, 6, 1. de Darii acie 3, 11, 3 ss. de Alexandri classe 7, 19, 3.
- Aristogiton tyrannicida 4, 10, 3. ejus et Harmodii statuae aeneae Athenas reportatae ubi sitae 3, 16, 7 s. cl. 7, 19, 2.
- Aristomachus legebatur 4, 5, 5.
- Aristomedes Pheraeus transfuga 2, 13, 2.
- Ariston equitum Paeonum praefectus 2, 9, 2. 3, 12, 3.
- Ariston alius turmae praefectus 3, 11, 8.
- Aristonicus Methymnaeorum tyrannus 3, 2, 4 s.
- Aristonicus citharoedus fortiter pugnans occisus 4, 16, 6 s.
- Aristonius Pisaei filius Pellaeus, *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6.
- Aristophanes Ol. 112, 2. archon 3, 7, 1. 15, 7.
- Aristophon Ol. 112, 3. archon 3, 22, 2.
- Aristoteles Callisthenis magister 4, 10, 1. venenum Antipatro invenisse insimulatus 7, 27, 1.
- Aristus Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
- Arius Ariae amnis 4, 6, 6.
- Armenia. montes 3, 7, 3. 7, 21, 3. Taurus 5, 5, 2. ex ejus montibus oritur Euphrates 7, 21, 1.
- Armenii equites 3, 11, 7. sub Oronte et Mithrauste 3, 8, 5.
- Arrabaeus Aeropi filius 1, 25, 1. cf. Amyntas 6.
- Arrybas *σωματοφύλαξ* moritur 3, 5, 5.
- Arsaces Indiae partis praefectus 5, 29, 4 s. legebatur 3, 25, 7.
- Arsames Persarum ad Granicum dux 1, 12, 8. Tarso fugit 2, 4, 5 s. ad Issum occisus 2, 11, 8.
- Arsames Artabazi filius 3, 23, 7.
- Arsames Persa Ariis praefectus 3, 25, 7. comprehensus 3, 29, 5. 4, 7, 1.
- Arseas Epimenis pater 4, 13, 4. Eurylochi pater 4, 13, 7.
- Arses rex Persarum 2, 14, 2. interfectus 2, 14, 5.
- Artimas Darii ad Alexandrum legatus 2, 14, 3.
- Arsites Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 12, 8. Memnoni adversatur 1, 12, 10. mortem sibi consciscit 1, 16, 3.
- Artabazus Persa nobilissimus Dario fidelis 3, 21, 4. propterea ab Alexandro honoratus 3, 23, 7 s. in Arios missus 3, 28, 2. Bactriorum satrapes 3, 29, 1. 4, 15, 5. exercitus parti praefectus 4, 16, 2. munere solvitur ob senectutem 4, 17, 3. ejus filii Cophen, Ariobarzanes, Arsames, Pharnabazus; filiae Artacama, Artonis.
- Artacama Ptolemaei uxor 7, 4, 6.
- Artacoana Ariorum caput 3, 25, 5 s.
- Artaxerxes II. 1, 12, 3.
- Artaxerxes III. 2, 14, 2. Arbupalis avus 1, 16, 3.
- Artaxerxes Bessus 3, 25, 3.
- Artemisium Euboeae 6, 11, 6.
- Artiboles Mazaei filius 7, 6, 4. cf. Antibelus.
- Artonis Eumenis uxor 7, 4, 6.
- Asander Philotae filius Lydiae satrapes 1, 17, 7. vincit Orontobatem 2, 5, 7. mercenarios Graecos adducit 4, 7, 2.

- Asclepiades Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
 Asclepiadarum Critodemus 6, 11, 1.
 Asclepiodorus Eunici filius equites Thraces adducit 3, 5, 1. Syriae satrapes 3, 6, 8. milites adducit 4, 7, 2. Συρίας καταπύνας 4, 13, 4.
 Asclepiodorus Philonis filius redditibus ex Babylonia praefectus 3, 16, 4.
 Ascania lacus 1, 29, 1.
 Asia 2, 7, 5, 4, 11, 7. termini 3, 30, 9. Libyam a cetera Asia dividit Nilus 3, 30, 9. Asiae montes, amnes, partes 5, 5, 2 ss. 5, 6, 1 ss. Asia tota cum Libya 5, 26, 2. 6, 1, 3. cl. 7, 30, 1. distinctae 4, 7, 5. Persarum 1, 16, 7. 3, 9, 6. 18, 11. 25, 3. ἡ κατὰ Ἀσίαν 1, 20, 3.
 Asianus 4, 4, 2. 19, 5. 5, 4, 2. 6, 8.
 Asisines legebatur 1, 25, 2. 4.
 Aspasii pop. 4, 23, 1. eorum urbs et praefectus 4, 24, 1.
 Aspendii pactione facta 1, 26, 2. promissis non stant 1, 26, 5. et se dedere coguntur 1, 27, 1 ss.
 Aspendus quo situ 1, 27, 1. 3.
 Aspii legebantur 4, 23, 1.
 Assacanus et Assacani legebantur 4, 30, 5.
 Assaceni. copiae eorum 4, 25, 5. Guraeis vicini 4, 25, 6. montes 4, 30, 5. eorum praefectus Assacenus 4, 30, 5. satrapes Siscicottus 5, 20, 5. deficiunt et pacantur 5, 20, 5.
 Assagetes praefectus Indorum 4, 28, 6.
 Assyria. ab Euphrate inundata 7, 21, 2. arborum cupressis solis abundat 7, 19, 4. codices habent 3, 7, 7.
 Assyria (Syria) 2, 6, 1. 3. portis a Cilicia divisa 2, 5, 1.
 Assyrii imperio a Medis privatae 2, 6, 7.
 Assyrii reges 7, 17, 3. eorum sepulcra 7, 22, 2. Assyriae litterae 2, 5, 3.
 Astes Peucelaotidis praefectus deficit peritque 4, 22, 8.
 Athenae 1, 10, 5. earum incendium ulciscitur Alexander 3, 18, 12. eo confugiunt Plataeenses 1, 9, 5. trecentas παρώνλιας mittit Al. 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuae remissae ubi sitae 3, 16, 8 ss. 7, 19, 2. item Dianae signum remissum 7, 19, 2. πόλις (arx) 1, 16, 7. 3, 16, 8.
 Ἀθηναίους 1, 1, 1. 3, 16, 8. 7, 28, 1.
 Athenienses contra Amazonas pugnant 7, 13, 5 s. tyrannos oderunt 4, 10, 4. ideo contra Eurystheum pugnant 4, 10, 4. Harmodium et Aristogitonem in honore habent 4, 10, 4. Macedones premunt 7, 9, 4. Melum et Scionem expugnant 1, 9, 5. eorum clades in Sicilia quanta 1, 9, 2. ad Aegos flumen 1, 9, 3. extirpatos volunt Thebani 1, 9, 7. viribus reparatis et muris longis restitutus Lacedaemoniis auxilio sunt 1, 9, 3. Chaeronea 1, 10, 5. res novas molientes ab Alexandro territi plura ei quam Philippo concedunt 1, 1, 3. Alexandro dudum suspecti 1, 7, 4. rursus res novas moliti veniam impetrant 1, 10, 2 ss. tamen Alexander eos metu magis quam benivolentia quiescere dicit 2, 17, 2. ipse eorum amicus 2, 15, 4. captivos ad Granicum frustra ut reddat rogatus 1, 29, 5. post Issicam pugnam iis reddit 3, 6, 2. Dionysium Jovis et Proserpinae filium colunt 2, 16, 3. de Amazonibus, et de Persis victorias Cimon pinxit 7, 13, 5 s.
 Atheniensis Iphicrates 2, 15, 2.
 Atheniensis Dropides ad Darium legatus 3, 24, 4.
 Atheniensium archontes 1, 1, 1. 2, 11, 10. 24, 6. 3, 7, 1. 15, 7. 22, 2. 5, 19, 3. 7, 28, 1.
 Atizyes Phrygiae satrapes 1, 25, 3. ad Granicum praetor, ad Issum occisus 2, 11, 8.
 Atlas mons 7, 1, 2.
 Atropates Medis ad Gaugamela praest 3, 8, 4. Medorum satrapes mittitur 4, 18, 3. Pasargadas res novas molitos adduxit 6, 29, 3. remissus 7, 4, 1. Amazonas centum dat Alexandro 7, 13, 2. 6. ejus filia Perdiccae nubuit 7, 4, 5.
 Attalus praest Agrianibus 2, 9, 2. 3, 12, 2. 3, 21, 8.
 Attalus Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 s. ejus τάξις 4, 22, 1. 24, 1. 10. 6, 17, 3. Attalus in Bactriana remanet 4, 16, 1. in Oritas missus 4, 27, 5. ad Hydaspem 5, 12, 1. Serapidem consulit 7, 26, 2.
 Attica 1, 7, 9.
 Aturia 3, 7, 7.

- Austanes Paraetacenus captus 4, 22, 1 s.
 Autariatae imbelles 1, 5, 1 ss.
 Autobares agemati adscriptus 7, 6, 5.
 Autophradates Persarum classi praefectus Mitylenam obsidet 2, 1, 3. occupat 2, 1, 5. ad alias insulas navigat 2, 2, 1 s. ad Chium 2, 13, 4. Agidi pecunias et naves suppeditat 2, 13, 6 ad Halicarnassum 2, 13, 6. cl. 4. cum eo Tyrii 2, 13, 7. ab Aradiis et Bybliis relictus 2, 20, 1. Chium optimatibus tradit 3, 2, 3.
 Autophradates Tapurorum satrapes ad Alexandrum venit et provinciam suam recipit 3, 23, 7. attribuantur ei Uxii 3, 24, 3.
 Azemilcus (olim Azelmicus) Tyriorum rex 2, 15, 7. captus et servatus 2, 24, 5.
- B.**
- Babylon urbs 2, 17, 2, 7, 14, 8, 15, 4, 16, 5, 23, 1. in vicinia victus Darius II. 2, 7, 9. belli praemium 3, 16, 2. Alexander intrat et templa restituit 3, 16, 3 s. 7, 17, 2 ss. opera eo a Xerxe asportata in Graeciam remittit 7, 19, 2. portum facit 7, 19, 4, 21, 1.
 Babylon provincia 5, 25, 5, 7, 9, 8. quos Alexander ei praefecerit 3, 16, 4.
 Babylonii 3, 11, 5. praeest iis Bupares 3, 8, 5. eorum templa diruerat Xerxes, restituit iussit Alexander 3, 16, 4, 7, 17, 1 ss.
 Babylonia 7, 21, 5. cupressuum ferax 7, 19, 4.
Βαβυλώνιος ἐργασία 6, 29, 6.
 Bacchi 5, 1, 5, 6, 3, 5, 28, 1.
 Bactra urbs 3, 19, 1, 23, 1, 25, 3 s. 6, 28, 1. maxima Bactriorum ab Alexandro occupata 3, 29, 1. qui ibi hiemat 4, 22, 1 ss. cf. 5, 27, 5?
 Bactra provincia 7, 9, 8. inde Oxus amnis 7, 16, 3.
 Bactria terra 4, 30, 4.
 Bactriana 4, 16, 4.
 Bactriani 3, 25, 3, 5, 25, 5. deficiunt 4, 1, 5. equites 3, 11, 6.
 Bactrii Indis vicini 3, 8, 3. ad Parapamisum 5, 5, 2. equites 3, 11, 3, 13, 3 s. 16, 1, 21, 4, 7, 6, 3. a Massagetis relictus 4, 17, 6. satrapes eorum Bessus 3, 8, 3, 21, 1. Artabazus 3, 29, 1. Amyntas 4, 17, 3.
 Bactrius Hystaspes 7, 6, 5.
 Bagae Sogdianae 4, 17, 4.
 Bagoas Artaxerxem interimit 2, 14, 5.
 Bagistanes Babylonius 3, 21, 1, 3.
 Balacrus Amyntae filius praetor sociorum 1, 29, 3. Aegypti 3, 5, 5 s.
 Balacrus Nicanoris filius, *σωματοφύλαξ*, Ciliciae satrapes 2, 12, 2.
 Balacrus jaculatoribus praefectus 3, 12, 3, 13, 5. *ψιλοῖς* 4, 4, 6. ejus *τάξις* 4, 24, 10. legebatur 3, 5, 5.
 Bardyles Illyrius 1, 5, 1.
 Barsaentes Arachotorum satrapes 3, 8, 4. et Drangum 3, 21, 1.
 Archotis et Indis montanis praest 3, 8, 4. cum Besso Darium comprehensum vulnerat 3, 21, 1. 10. cum in Indiam fugisset, ad Alexandrum remissus et interfectus 3, 25, 8.
 Barsine Darii filii natu maxima ab Alexandro in matrimonium ducta 7, 4, 6.
 Barsine Mentoris filia Nearcho nupta 7, 4, 6.
 Baryaxes Medus regnum affectat et interficitur 6, 29, 3.
 Barzanes a Besso Parthyaeorum satrapes factus comprehensus 4, 7, 1.
 Batis eunuchus Gazam defendit 2, 25, 4.
 Bazira Indiae 4, 27, 5 ss. 28, 1.
 Belus deus Babyloniorum maximus 3, 16, 4. sacrificia docent Chaldaei 3, 16, 4. ejus oraculum 7, 16, 5. ejus templum a Xerxe dirutum Alexander restitui jussit 3, 16, 4, 7, 17, 1 s. dives 7, 17, 3 s.
 Berroaeus Coeranus 3, 6, 4.
 Bessus Syriae satrapes corrupte 4, 7, 2.
 Bessus Bactriorum satrapes 3, 8, 3. praest Bactriis, Sogdianis Indisque vicinis 3, 8, 3. Dario comprehenso ipse dux 3, 21, 1. 4 s. cl. 4, 8. 8. rex Artaxerxes 3, 25, 3. Parthyaeorum satrapem facit Barzanem 4, 7, 1. socium ei se adjungit Sartibarzanes 3, 25, 5. 28, 2. eum persequitur Alexander 3, 28, 1. 29, 1. 6. capit 3, 30, 1 ss. accusatus et mutilatus Ecbatana missus 4, 7, 3 s. ad eum fugerat Sisicottus 4, 30, 4.
 Bianor Acarnan transfuga 2, 13, 2.
 Bisthanes Ochi regis filius 3, 19, 4 s.
 Bithyni Thraces 1, 29, 5.
 Boeoti saeviant in Thebanos 1, 8, 8. Alexandri socii 2, 7, 8.
 Bceotia 1, 7, 5.

Boeotius homo 6, 13, 5.
 Borealis portus Tenedi 2, 2, 2.
 Bosporus 5, 7, 1.
 Bottinaea. equites 1, 2, 5.
 Brachmanes sophistae Indorum 6, 16, 5. eorum oppidum 6, 7, 4. supplicio affecti 6, 16, 5.
 Brettii. Italiae pop. 7, 15, 4.
 Brison sagittariis Macedonicis praefectus 3, 12, 2.
 Brittanorum insulae 7, 1, 4.
 Bruttii. v. Brettii.
 Rubaces Persa occidit 2, 11, 8.
 Bucephala ab Alexandro condita 5, 19, 4. resecta 5, 29, 5.
 Bucephalas equus 5, 14, 4. 19, 4 ss.
 Bumodus amnis 3, 8, 7. 6, 11, 5. ubi olim Bumelus.
 Bupares Babylonis praest 3, 8, 5.
 Busiris 3, 3, 1.
 Byblus Phoenices 2, 15, 6. ejus rex Enylus 2, 20, 1.
 Byzantium 1, 3, 3.

C.

Cadmea Thebarum arx a Macedonibus occupata 1, 7, 1. 9. obsessa et defensa 1, 7, 10 s. praesidio retenta 1, 9, 9.
 Cadmus quando fuerit 2, 16, 2. Thebas venit 2, 16, 1.
 Cadusii 3, 11, 3. cum Medis conjuncti 3, 8, 5. Darii auxilio venisse dicebantur 3, 19, 3. cl. 4. Hyrcaniae vicini 3, 19, 7.
 Caici campus 5, 6, 4.
 Caicus amnis 5, 6, 7.
 Calanus sociis peditibus praefectus 3, 5, 6.
 Calanus Indus, sophista, Alexandrum comitatus 7, 2, 4. ejus mors 7, 3, 1 ss. vaticinium in Alexandrum 7, 18, 6 s.
 Calas Harpali filius Thessalis equitibus praefectus 1, 14, 3. 25, 2.
 Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 17, 1. 2, 4, 2. contra Memnonis terram missus 1, 17, 8.
 Calchedoniorum legati 3, 24, 5.
 Callatianus Cretheus 6, 23, 5.
 Callicratidas Laco ad Darium legatus 3, 24, 4.
 Callinus τῇ ἑπλω τῇ ἑταιρικῇ praefectus 7, 11, 6.
 Callipolis opp 2, 5, 7.
 Callisthenes Olynthius, Aristotelis discipulus 4, 10, 1. adulationi adversatur 4, 10, 1 ss. ado-

rationi 4, 11, 1 ss. 4, 12, 3 ss. suspectus 4, 12, 7. 14, 1. de ejus morte 4, 14, 3 s. 22, 2. 7, 27, 1. de ejus moribus 4, 10, 1 ss. 12, 4 ss.
 Cambyses Cyri pater 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. 6, 24, 2. 29, 4. 7.
 Canobus Aegypti 3, 1, 5.
 Cappadoces 5, 25, 4. equites 3, 11, 7. eorum praefectus Mithrobuzaes 1, 16, 3. Ariaces 3, 8, 5.
 Cappadocia cis et trans Halyn 2, 4, 2.
 Caranus εἰαῖρος 3, 28, 2. missus adversus Satibarzanem 3, 28, 2 s. adversus Spitamenem 4, 3, 7. equitibus praefectus 4, 5, 7. cf. 4, 6, 2.
 Cardaces Persarum gravis armaturae milites 2, 8, 6.
 Cares 3, 22, 3. 5, 25, 4. nautae 6, 1, 6.
 Cares ἀνάστατοι 3, 8, 5. 11, 5, 13, 1.
 Caria 1, 20, 2. 7, 23, 1. de ejus regulis 1, 23, 7 s. ab Alexandro occupata et praesidio firmata 1, 23, 6. Ada ei praefecta 1, 23, 8.
 Caricus 5, 6, 4.
 Carmania 6, 17, 3. 27, 2 s. ejus satrapae 6, 27, 1. Alexandri per eam iter 6, 28, 1 ss. 7. maritima 6, 28, 5.
 Carmanii 6, 28, 1.
 Carthaginiensium legati Tyri 2, 24, 5. ad Alexandrum 7, 15, 4.
 Carthago Tyriorum colonia 2, 24, 5. Libyae 5, 27, 7. 7, 1, 2.
 Casander Antipatri filius 7, 27, 1.
 Caspiae portae 3, 19, 2. 20, 2. 4. 7, 10, 6.
 Caspium mare 7, 16, 1. ejus principium nondum repertum 7, 16, 2. qui amnes influant 7, 16, 3. cf. Hyrcanium mare.
 Castor 4, 8, 3.
 Catanes Paraetacenorum regulus occisus 4, 22, 1 s.
 Cathaei Indi fortissimi 5, 22, 1 ss.
 Caucasus describitur ex Aristobulo 3, 28, 5 ss. ejus tractus 5, 6, 1 ss. ibi Oxi fontes 3, 29, 2. aliorum amnium et quae maria influant 5, 5, 4. 9, 4. Alexander transit 3, 30, 6. 4, 22, 4. ultra eum pertinet Alexandri imperium 5, 25, 5. idem qui Parapamisus 5, 3, 3. Scythicus Caucasus 5, 5, 3.
 Caunus Cariae 2, 5, 7.
 Caystri campus 5, 6, 4.
 Caystrus amnis 5, 6, 7.

- Celaenae Phrygiae 1, 29, 1 ss.
 Celcaea Diana 7, 19, 2.
 Celti (Celtae) 1, 3, 1 s. legatos ad Alexandrum mittunt 1, 4, 6 ss. 7, 15, 4.
 Celticus 1, 3, 1.
 Ceramicus Athenis prope arcem 3, 16, 8.
 Cerdimmas 2, 13, 7.
 Cercinutis lacus 1, 11, 3.
 Chalcis ad Euripum 2, 2, 4.
 Chaldaei. Alexander cum iis colloquitur 3, 16, 5. oraculum se accepisse dicunt *οἱ λόγοι* eorum 7, 16, 5. 22, 1 ei suspecti 7, 17, 1 ss.
 Chares Atheniensis exposcitur ab Alexandro 1, 10, 4. eum coronat 1, 12, 1. nisi forte alius est.
 Chares Mitylena privatur 3, 2, 6.
 Charicles e pueris Alexandro insidiantibus 4, 13, 7. cl. 14. 3.
 Charidemus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4. in exilium missus 1, 10, 6.
 Charinus 3, 5, 4.
 Chios 2, 1, 2. Persarum praesidio firmata 2, 13, 4. suspecta 2, 13, 5.
 Chii deficiunt ad Persas 3, 2, 5. populares Macedones arcessunt 3, 3, 3 s. optimates capti 3, 2, 5. 7.
 Choes annis 4, 23, 2.
 Chorasmii 5, 5, 2. 7, 10, 6. rex eorum Pharasmanes vicinas dicit esse Amazonas 4, 15, 4. cf. 5, 5, 2.
 Choriene. ejus petra 4, 21, 1. dedit se 4, 21, 6 ss.
 Cidaris Persica 4, 7, 4. *δρθῆ* 6, 29, 3.
 Cilices. portis ab Assyriis divisi 2, 5, 1. 6, 1. montani 2, 5, 6. 6, 4.
 Cilicia 3, 7, 4. 22, 4. Tauro a Pamphylia divisa 3, 28, 5. 5, 5, 2. Alexander invadit 2, 4, 2 ss. satrapes Balacrus 2, 12, 2. Menes 3, 16, 9.
 Ciliciae portae 2, 4, 2. 4.
 Cilluta insula 6, 19, 3.
 Cimon pictor 7, 13, 6.
 Clazomenius Miccalus 7, 19, 5.
 Cleander sagittariorum *στρατηγός* caesus 1, 28, 8.
 Cleander Polemocratis filius ad milites conducendos in Peloponnesum missus 1, 24, 2. redit cum iis 2, 20, 5. fortasse idem *τοῖς ἀρχαίοις ξένοις* praeest 3, 12, 2. in Media praetor 3, 26, 3. ob delicta interfectus 6, 27, 4.
 Cleander Pantordani pater 2, 9, 3.
 Clearchus *ὁ τοξόρχης* caesus 1, 22, 7.
 Clearchus peregrino militi praefectus 3, 6, 8.
 Clearchus Xenophonteus 1, 12, 3. 4, 11. 9.
 Cleomenes 7, 26, 2.
 Cleomenes Naucratis Arabiae parti praefectus 3, 5, 4. fortasse idem est qui Aegyptios vexasse dicitur 7, 23, 6 ss.
 Clitus Bardilis filius deficit 1, 5, 1. 5 ss. 6, 1 ss.
 Clitus Dropidae filius servat Alexandrum 1, 15, 8. 4, 8, 6 s. *τῆς βασιλικῆς τῆς ἡγεμονίας* 3, 11, 8. 19, 8. alter *ἡπάρχης τῶν ἐταίρων* 3, 27, 4. ab Alexandro caesus 4, 8, 1 ss. 14, 2. iudicium de hac re 4, 9, 1 s.
 Cliti τάξις 4, 22, 7. 5, 12, 2. *ἡπαρχία* 5, 22, 6. 6, 6, 4.
 Coenus Polemocratis filius. ejus aetas et virtus 5, 27, 3. *ἐν τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἐταίρων* 6, 2, 1. ejus *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 2, 8, 3. 24, 3. 3, 11, 9. 25, 6. 4, 24, 1. 25, 6. 28, 8. 5, 12, 2. 21, 1. *ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεζίταιροι καλούμενοι* 2, 23, 2. ejus *ἡπαρχία* 5, 16, 3. *τοῖς νεογάμοις* in Macedoniam reducit 1, 24, 1. rursus in Asiam venit 1, 29, 4. praefectus parti exercitus 3, 18, 6. 4, 16, 2 s. 17, 3 ss. 18, 1. 27, 5 ss. 5, 21, 1. 4. cornu 5, 16, 3. 17, 1. frumentatum missus 3, 20, 4. ad naves 5, 8, 4. ejus ad Alexandrum oratio 5, 27, 1 ss. moritur 6, 2, 1.
 Coeranus Berroaeus in Phoenicia tributis cogendis praepositus 3, 6, 4.
 Coeranus equitibus sociis praefectus 3, 12, 4.
 Colchi 4, 15, 4. 7, 13, 4.
 Coloniae opp. 1, 12, 6.
 Cophaeus regulus 4, 28, 6.
 Cophen Artabazi filius 2, 15, 1. ad Alexandrum venit 3, 23, 7. ageti adscriptus 7, 6, 4.
 Cophen annis 4, 22. 5, 5, 1, 1.
 Cos insula 2, 5, 7. 13, 4. ab Amphotero recepta 3, 2, 6 s.
 Cous Critodemus medicus 6, 11, 1.
 Cossaei, populi montanus, praeda victum quaerens, subacti 7, 15, 1 ss. bellicosi 7, 23, 1.
 Crateas 6, 28, 4.
 Craterus Alexandri filius. Alexandro M. carissimus 7, 12, 3. ejus *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 3, 11, 10. 23,

- 2, 4, 22, 1. cornu praefectus 2, 8, 4, 20, 6. exercitur 3, 25, 6. 8. 4, 28, 7, 5, 11, 3ss. 12, 1, 15, 3ss. contra Uxios 3, 17, 4ss. Persas 3, 18, 4, 8 s. Tapuros 3, 23, 2, 6. Cyropolin 4, 2, 2, 3, 3. Massagetis 4, 17, 1, 18, 1. Paraetacenos 4, 22, 1 s. oppida quaedam 4, 23, 5, 24, 6, 25, 5. Hydaspem trajicit 5, 18, 1. oppida condit 4, 24, 7, 25, 5, 5, 20, 2, 6, 15, 7 cum exercitu in India 5, 20, 2, 21, 4, 6, 2, 2, 4, 1, 5, 5, 15, 4 s. partem per Carmaniam ducit 6, 17, 3, 27, 3. Amastrinen uxorem ducit 7, 4, 5. remissus et Macedoniae Graeciae que praefectus 7, 12, 3ss.
- Creta 2, 13, 6.
- Cretenses sagittarii 2, 7, 8, 9, 3. *τοξόται* 1, 8, 4, 3, 5, 6.
- Cretheus 6, 23, 5.
- Critodemus Cous medicus 6, 11, 1.
- Croesus 7, 16, 7.
- Ctesias 5, 4, 2.
- Cydnus amnis 2, 4, 7.
- Cyclades 2, 2, 2.
- Cymae Aeolidis Sidetarum patria major 1, 26, 4.
- Cyna Alexandri soror 1, 5, 4.
- Cyprii nautae 6, 1, 6. classis egregia 1, 18, 7. naves 2, 20, 7, 10, 24, 1. imperatae 3, 6, 3. *μηχανοποιοί* 2, 21, 1. reges 2, 13, 7, 20, 3, 6.
- Cyprus 2, 13, 3, 17, 4. Persarum 2, 17, 1.
- Cyrenaei 3, 28, 7. Eratosthenes 5, 3, 1.
- Cyrene. ejus bona 7, 9, 8. silphium 3, 28, 7.
- Cyropolis urbs magna 4, 2, 2, 3, 1 ss.
- Cyrus Cambysis filius. *ὁ πρῶτος* 3, 18, 10. Asiae imperio Medos spoliatur 5, 4, 5. ex India fugit 6, 24, 2 s. in Scythas expeditio 3, 27, 4 s. cl. 4, 11, 9, 5, 4, 5. primus adoratur 4, 11, 9. ejus thesauri 3, 18, 10. sepulcrum 6, 29, 4ss.
- Cyrus minor 1, 12, 3. *Κύρου τοῦ ἑνὸς Ξενοφῶντι στρατοπέδον* 2, 4, 3.
- Cythus insula 2, 2, 5.
- D.
- Daiae 3, 11, 3. cis Tanaim 3, 28, 8, 10. *ἱπποτοξόται* 5, 12, 2.
- Daedalus 7, 20, 5.
- Damascus 2, 11, 9 s. 15, 1.
- Dandamis Indorum sophista 7, 2, 2 s.
- Darius moneta 4, 18, 7.
- Darius pro Artaxerxe II. legitur 2, 1, 4, 2, 2.
- Darius Xerxis pater a Scythis contemptus 4, 4, 3, 11, 9.
- Darius Artaxerxis filius 1, 16, 3.
- Darius Codomannus Asiae rex 1, 12, 9. *ὁ μέγας βασιλεὺς* 5, 18, 4. *τῇ κάτω Ἀσίᾳ* et classi Memnonem praeficit 1, 20, 3, 2, 1, 1. socii ejus Mytilenaei 2, 1, 4. Tenedii 2, 2, 2. peregrinos milites arcessit 2, 2, 1. Sochis Alexandrum expectanti ab assentatoribus suadet ut ei occurrat 2, 6, 1 ss. Ciliam intrat 2, 7, 1 s. aciem instruit 2, 8, 5 ss. 10 s. pugnat 2, 10, 1 ss. fugit 2, 11, 4ss. 13, 1 s. capta ejus arma 2, 12, 4. uxor, mater, liberi, impedimenta 2, 11, 8 ss. cl. 15, 1. ejus ad Alexandrum epistola 2, 14, 1 ss. Mazaeo Euphratis trajectum tuendum tradit 3, 7, 1. quibus condicionibus ab Alexandro pacem impetrare studuerit 2, 25, 1 ss. copias rursus collegit 3, 8, 2 ss. ad Gaugamela castra ponit 3, 8, 7. ejus acies 3, 11, 1 ss. praelium 3, 13, 1 ss. aggressus mox fugit 3, 14, 1 ss. 15, 3, 5. cf. 5, 18, 4. in Mediam 3, 16, 1 s. 19, 1, 5. cf. 6, 11, 4. a Besso vinctus 3, 21, 4 s. occisus 3, 21, 10. sepultus 3, 22, 1. de moribus et fortuna ejus 3, 22, 2 ss. uxor 4, 19, 6, 20, 1 ss.
- Dascylium 1, 17, 2.
- Datames 2, 2, 2, 5.
- Dataphernes Bessum prodit 3, 29, 6 s. 30, 1 s.
- Delphi. oraculum 4, 11, 7.
- Delta Indi 6, 14, 5. simile Aegypto 5, 4, 1. sed majus 6, 17, 2.
- Demades Atheniensis 1, 10, 3.
- Demaratus Corinthius, *ἐταῖρος* 1, 15, 6.
- Demetrius Althaemenis filius. ejus *ἐν* 3, 11, 8. *ἱππάρχης* 4, 27, 5, 6, 8, 2. ejus *ἱππαρχία* 5, 16, 3, 21, 5.
- Demetrius *σωματοφύλαξ* 3, 27, 5.
- Demetrius Pythonactis filius, *ἐταῖρος* 4, 12, 5.
- Demophon 7, 26, 2.
- Demosthenes exoscitur 1, 10, 4.
- Diana Ephesia 1, 17, 9 ss. 18, 2. ejus templum spoliatum 17, 11.
- Ephesiorum tributa ei donat Alexander 1, 17, 10. Celcaea 7, 19, 2.
- Δίκη Αἰὲ πάρεδρος* 4, 9, 7.
- Dindymene mater 5, 6, 4.

- Diogenes Lesbi tyrannus 2, 1, 5.
 Diogenes Sinopensis ejus cum Alexandro colloquium 7, 2, 1.
 Dionysius 2, 12, 2.
 Dionysodorus Olympionices 2, 15, 2, 4.
 Dionysus. plures 2, 16, 3, 5, 1, 1s. ejus res gestae 5, 1, 1ss. 6, 3, 4, 14, 2, 28, 2, 7, 10, 6. monumenta 5, 2, 5. Nysam condidit 5, 1, 1, 2, 1, 26, 5. fabulosa 5, 3, 4 *οἱ βαρβαρῶντες* 5, 1, 5, 6, 3, 5. eum colunt Arabes 7, 20, 1.
 Diophantus Atheniensis 3, 6, 2.
 Dioscuri 4, 8, 2s.
 Diotimus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
 Dium Macedoniae 1, 16, 4.
 Doloaspis Aegyptiorum *ρομάρχης* 3, 5, 2.
 Doxares Indus, *ρομάρχης* 5, 8, 3.
 Dranges v. Drangae [6, 15, 5.] Barsaentae subjecti 3, 21, 1. ab Alexandro domiti 3, 28, 1, 7, 10, 5. equites 7, 6, 3. cf. Zarangaei.
 Drapsaca opp. 3, 29, 1.
 Dropides Atheniensis 3, 24, 4.
 Dropides Cliti pater 1, 15, 8, 3, 11, 8, 27, 4, 4, 8, 1. Lanicae 4, 9, 3.
 Drypetis Darii filia, Hephaestioni nupta 7, 4, 5.
 Dyrta Assacenorum oppidum 4, 30, 5.

E.

- Ecbatana Mediae 3, 19, 2, 5, 4, 7, 3, 7, 14, 1. arx 3, 19, 7. Aesculapii templum 7, 14, 5.
 Elaeus Chersonnesi 1, 11, 5, 6.
 Elei exsules revocant 1, 10, 1. equites 1, 29, 4.
 Elephantine Aegypti 3, 2, 7.
 Eleusis 3, 16, 8.
 Eleutheriae Atticae 1, 7, 9.
 Elimiotis 1, 7, 5.
 Embolima Indiae 4, 28, 7.
 Enyalios 1, 14, 7, 5, 10, 3.
 Enylus Bybli rex 2, 20, 1.
 Eordaea 1, 7, 5.
 Eordaei 6, 28, 4.
 Eordaicus amnis 1, 5, 5.
 Epaminondas dux 1, 9, 4.
 Epardus amnis 4, 6, 6.
 Ephesus 1, 17, 9ss.
 Ephesii. turbatae res 1, 17, 10ss.
 Epibialtes Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
 Ehippus Chalcidei filius, Aegypti *ἐπισκοπος* 3, 5, 3.
 Epidaurii legati 7, 14, 6.

- Epigoni 7, 6, 1, 8, 2.
 Epimenes Arseae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 4, 7, 14, 3.
 Epocillus Polyidis filius exauctoratos reducit 3, 19, 6. revertitur 4, 7, 2. in Macedoniam missus 4, 18, 3.
 Eratosthenes Cyrenaeus laudatus 5, 3, 1, 4, 6, 2. *δόκιμος ἀνὴρ* 5, 5, 1.
 Erigon amnis 1, 5, 5.
 Erigyus Larichi filius Philippo regnante fugit 3, 6, 5. ab Alexandro revocatus et *ἱππάρχης* sociorum factus 3, 6, 6, 11, 10. *τῶν μισθοφόρων ἱππέων* 3, 20, 1. cl. 23, 2. impedimentis praest 3, 23, 6. praefectus *τῶν ἐταίρων* in Arios missus 3, 28, 2.
 Erythia insula 2, 16, 5.
Ἐρυθρὰ θάλασσα 3, 8, 5, 11, 5, 7, 16, 2.
 Etesiae 6, 21, 1.
 Etymandrus amnis 4, 6, 6.
 Euacae 7, 6, 3.
 Euaspla amnis 4, 24, 1.
 Euboea 2, 2, 4, 3, 19, 6.
 Eudanemi ara 3, 16, 8.
 Eudemus Indiae parti praefectus 6, 27, 2.
 Euergetae sive Ariaspae 3, 27, 4s. 4, 6, 6.
 Eugnostus *ἐταῖρος, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν ξένων* in Aegypto 3, 5, 3.
 Eulaeus amnis 7, 7, 2ss.
 Eumenes *γραμματεὺς βασιλικός* 7, 4, 6. cl. 5, 24, 6. uxorem ducit 7, 4, 6. cum Hephaestione rixatur 7, 13, 1, 14, 9.
 Eunice 3, 5, 1, 6, 8.
 Euphrates 2, 13, 1, 3, 6, 4, 7, 1ss. 6, 19, 5, 7, 1, 1, 17, 5, 19, 3. ejus cursus 7, 7, 3ss 21, 1ss. 20, 3, 6, 5, 5, 5. terra cis Euphratem 2, 17, 4, 25, 1, 5, 6, 2.
 Euripides. versus ejus 7, 16, 6.
 Euripus 2, 2, 4.
 Europa 2, 7, 5, 7, 1, 4. ejus termini 3, 30, 8s. amnes 1, 3, 1.
 Eurybotas Cretensis, *ροξίρχης*, occisus 1, 8, 4.
 Eurydicen uxorem duxit Philippus 3, 6, 5.
 Eurylochus Arseae filius 4, 13, 7.
 Eurymedon amnis 1, 27, 1.
 Eurystheus et Hercules 2, 16, 5s. cum eo bellum gerunt Athenienses 4, 10, 4.
 Euthycles Spartanus 2, 15, 2, 5.
 Euxinus pontus 1, 3, 2s. 3, 30, 9, 4, 15, 4, 5, 27, 7, 7, 1, 3.

G.

- Gabae legebatur 4, 17, 4.
 Gades 3, 30, 9. 7. 1, 2.
 Gadrosi Oritarum finitimi 6, 22, 1.
 terra 6, 23, 1 s. regia 6, 24, 1.
 27, 1. domiti 3, 28, 1. 6, 27, 1.
 Gadrosia 6, 23, 4. deserta 7, 10 7.
 Gadrosii 6, 25, 4. 27, 1. 6. 28, 3. 5.
 Galatia 2, 4, 1.
 Ganges 5, 4, 1 ss. 5, 5. 26, 1. ma-
 ximus Indiae amnium 5, 4, 1. 6,
 7, 9, 4.
 Gaugamela 3, 8, 7. 6, 11, 5 s.
 Gaza 3, 1, 1 situs 2, 26, 1. oppu-
 gnata 2, 26, 2 ss. expugnata 2,
 27, 6 s. Gazaei 2, 26, 4. 27, 7.
 Gaza Sogdianae 4, 2, 1. 3.
 Gelon Syracusanorum tyrannus 1,
 12, 2.
 Geraestus Euboeae 2, 1, 2.
 Gerostratus Aradiorum regulus 2,
 13, 7. 20, 1.
 Geryones 2, 16, 5 s.
 Getae οἱ ἀναθανάτιοντες 1, 3, 2.
 trans Istrum 1, 3, 5. victi ab Ale-
 xandro 1, 4, 3 s.
 Glaucias Taulantiorum rex 1, 5, 1.
 6. 8 ss. 6, 8 ss.
 Glaucias turmae praefectus 3, 11, 8.
 Glaucias medicus 7, 14, 4.
 Glaucippus Milesius 1, 19, 1.
 Glaucus Aetolus 3, 16, 2.
 Glauganicae s. Glausae Indi 5, 20, 2.
 Gordius 2, 3, 1 ss.
 Gordium Phrygiae minoris 1, 29,
 3 ss. 2, 3, 1 ss. situs 1, 29, 5.
 Gorgias 4, 16, 1. 5, 12, 1. ejus τά-
 ξις 4, 22, 7.
 Gorgo 3, 3, 1.
 Graeci Alexandrum ducem creant
 1, 1, 2 cl. 16, 6 s. eos ulciscitur
 Alexander 3, 18, 12. legati ad Ale-
 xandrum 3, 5, 1. 7, 14, 6. 23, 2.
 iis praeficitur Craterus 7, 12, 4.
 Granicus amnis 1, 13, 1. 5 s. pu-
 gna ib. 6, 11, 4 s. 7, 9, 7.
 Gryllus 2, 8, 11.
 Guraei Indi 4, 23, 1. 25, 6 s.
 Guraeus amnis 4, 25, 7.

H.

- Haemus mons 1, 1, 6. 2, 1.
 Halicarnassus. ejus situs 1, 20, 3.
 expugnata ab Alexandro 1, 20,
 2—23, 4. arcem retinent Persae
 1, 23, 3. 2, 5, 7. cl. 2, 13, 4. 6.
 expugnata 3, 22, 4.
 Halys amnis 2, 4, 2.
 Harmodius τυραννοκτόνος 4, 10, 3.
 ejus statua 3, 16, 7 s. 7, 19, 2.

- Harpalus Machatae filius ab Ale-
 xandro revocatus et pecuniis prae-
 fectus aufugit et iterum reverti-
 tur 3, 6, 4 ss. 19, 7.
 Hebrus amnis 1, 11, 4.
 Hecataeus δ λογοποιός de Geryone
 2, 16, 5. de Aegypto 5, 6, 5.
 Hecatombaeon mensis 2, 24, 6. 3,
 7, 1.
 Hecatomnus Car 1, 23, 7.
 Hegelochus speculatoribus prae-
 fectus 1, 13, 1. classem cogere jus-
 sus 2, 2. 3. quas res gesserit 3,
 2, 3 ss. Hippostrati filius ἡλόρχης
 3, 11, 8.
 Hegemon Ol. 113, 2. archon 5, 19, 3.
 Hegesander 3, 5, 1.
 Hegesias Ol. 114, 1. archon 7, 28, 1.
 Hegesistratus a Dario Mileti prae-
 sidio praefectus 1, 18, 4.
 Heliopolis Aegypti 3, 1, 3.
 Hellanicus miles 1, 21, 5.
 Hellespontus 1, 11, 6. 13, 6. 4, 15,
 6. 7, 9, 6. ponte junctus 5, 7, 1 s.
 punitus 7, 14, 5. orae 5, 25, 4.
 Heordaea. v. Eordaea.
 Hephaestion 4, 12, 4. Pellaenus, σω-
 ματοφύλαξ 6, 28, 4. Patrocli tu-
 mulum coronat 1, 12, 1. ἐπαῖρος
 pro Alexandro habitus 2, 12, 6 s.
 vulneratus 3, 15, 2. ἡπάρχης 3,
 27, 4. ejus ἡπάρχια 5, 12, 2. χι-
 λιαρχία 7, 14, 10. parti exercitus
 praefectus 4, 16, 2. 22, 7 s. 23, 1.
 5, 21, 5. 6, 2. 2. 4, 1. 5, 5 s. 13,
 1. 17, 4. 21, 3. 5. 22, 3. 28, 7.
 oppida condit 4, 16, 3. 28, 5. 5,
 29, 3. 6, 18, 1. 20, 1. Indum ponte
 jungit 4, 30, 9. 5, 3, 5. uxorem du-
 cit Darii filiam 7, 4, 5. corona-
 tur 7, 5, 6. Eumeni reconciliatus
 7, 13, 1. 14, 9. ejus mors 7, 14,
 1. 18, 3. Alexandri de ea luctus 7,
 14, 2 ss. 16, 8. heros 7, 14, 7. 23, 6 s.
 Heracleum Thebarum 1, 8, 3 s.
 Heraclidae ab Atheniensibus defen-
 si 4, 10, 4. cf. Alexander.
 Heraclides Calchedoniorum legatus
 3, 24, 5.
 Heraclides Antiochi filius equitum
 praefectus 1, 2, 5. 3, 11, 8.
 Heraclides Argaei filius 7, 16, 1.
 Heraclitus legebatur 3, 11, 8.
 Heracon in Media praetor punitus
 6, 27, 3 ss.
 Hercules. Jove natus 3, 3, 1. 4,
 28, 1. aetas 2, 16, 2. posteri 4,
 10, 4. 3, 3, 2. 6, 3, 2. inter
 deos receptus 4, 11, 7. Dionyso

- minor 5, 26, 5. ejus labores 2, 16, 5 s. 18, 1. 3, 3, 1. cl. 4, 28, 2. expeditiones 4, 28, 1—4. 30, 4. 5, 3, 4. 7, 13, 5. ei sacra facit Alexander 1, 4, 5. 2, 24, 6. 3, 6, 1. arma 1, 11. 7. eum aemulatur 3, 3, 2. 4, 28, 4. plures 2. 16, 1 ss. 4. 28, 2. Tyrii templum 2, 16, 1. 24, 5.
- Herculis** columnae 2, 16, 4. 5, 26, 2.
- Hermodorus** 3, 11, 8.
- Hermolaus** Sopolidis filius Alexandro insidiatur 4, 13, 2 ss. interceptus 4, 14, 1 ss.
- Hermotum** dub. 1, 12, 6.
- Hermi** campus 5, 6, 4.
- Hermus** amnis viginti stadiis a Sardibus 1, 17, 4. cf. 5, 6, 7.
- Herodotus** δ *λογιστοῖς* 5, 6, 5. de Hercule 2, 16, 3. de Tanai 3, 30, 8. de Nilo 5, 6, 4. de Hellesponto ponte juncto 5, 7, 2. de equis Nyssaeis 7, 13, 1. de Amazonibus 7, 13, 6.
- Ἡρώων πόλις* Aegypti 3, 5, 4. 7, 20, 8.
- Heromenes** 1, 25, 1.
- Heropythus** Ephesios liberat 1, 17, 11.
- Hidrieus** Cariae regulus 1, 23, 7.
- Hieron** Syracusanorum tyrannus 1, 12, 2.
- Hieron Solensis** gubernator 7, 20, 7.
- Hippias** 2, 13, 6.
- Hippolyte** Amazonum regina 7, 13, 5.
- Hippostratus** 3, 11, 8.
- Histanes** Oxyartae filius 7, 6, 4.
- Homerus** Achilleum canit 1, 12, 1. de Abiis 4, 1, 1. de Aegypto amne 5, 6, 5. 6, 1, 3.
- Homotimi** Persarum 2, 11, 9. 7, 29, 4.
- Hydarnes** 7, 6, 4.
- Hydaspes** 5, 3, 6. 8, 2. quantus 5, 4, 2. 9, 4. 6, 4, 2. unde ortus, 5, 5, 9, 4. in Acesinem influit 6, 1, 5. 3, 1. 4, 4. 14, 5. ad eum venit Alexander 5, 8, 4 ss. tramittit 5, 11, 1 ss. 20, 1. 7, 10, 6. insula 5, 11, 1 s. 14, 3. oppida ibi condita 5, 19, 4. 29, 5. navigatur 6, 1, 1 ss.
- Hydraotes** amnis 5, 21, 5 s. 25, 5. 29, 2. 6, 7, 1. 8, 4 s. 13, 1. 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 5, 7. 13, 1. 14, 4 s.
- Hyparna** Cariae castellum 1, 24, 4.
- Hyperides** Atheniensis 1, 10, 4.
- Hyphasis** amnis 5, 24, 8. 25, 5. 26, 3. 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 14, 4. accolae 5, 25, 1. 29, 2.
- Hyrcania** 3, 19. 1. 7. situs 3, 23, 1. oppidum ejus 3, 23, 6.
- Hyrcanii** in Darii exercitu Phrathapherne duce 3, 8, 4. 11, 4. cl. 23, 4. ab Alexandro Amminapi satrapae attributi 3, 22, 1. cf. 7, 10, 6.
- Hyrcanium** mare 3, 29, 2. 30, 7. 5, 5, 4. 25, 5. 26, 1. 3. 7, 16, 1. 3.
- Hystaspes** agemati praefectus 7, 6, 5.
- I.
- Jacchus mysticus** 2, 16, 3.
- Japygia** promontorium 7, 1, 3.
- Japyx** ventus 5, 6, 3.
- Jassus** 1, 19, 10.
- Jaxartes** amnis 3, 30, 7. 7, 16, 3.
- Jazyges** Sauromatae 1, 3, 2.
- Iberes** 2, 16, 4 ss. 7, 15, 4.
- Icarium** mare 7, 20, 5.
- Icarus** Daedali filius 7, 20, 5.
- Icarus** insula 7, 20, 5.
- Ichthyophagi** 6, 28, 5.
- Idaei** montes 1, 12, 6.
- Iliensis** Minerva 1, 11, 7.
- Ilium** 1, 11, 8 s. 12, 1. 6.
- Illyrii** res novas moliantur 1, 1, 4. 5, 1 ss. Macedonum hostes 5, 26, 6. 7, 9, 2.
- Indi** 3, 8, 6. 11, 5. 13, 1. 14, 5. 15, 1. Bactriis vicini Besso duce 3, 8, 3. montani Barsaenta duce 3, 8, 4. 15, 1. alii 6, 16, 3. qui cis Indum 3, 8, 6. 25, 8. quanta terra 5, 6, 2. 7, 20, 9. Caucasus 5, 3, 3. 5, 3 s. amnes maximi 3, 29, 2. 5, 4, 1 s. 6, 7 s. quales 5, 4, 3. 5, 1. saltandi amantes 6, 3, 4. bona 7, 9, 8. elephantos venantur 4, 30, 8. boves 5, 3, 3. quidam equis carent 6, 3, 4. eorum sophistae 6, 16, 5. 7, 1, 5 ss. 2, 2 ss. cf. Dionysus. Alexander in eos expeditionem facere meditatur 4, 15, 5. quas res ibi gesserit v. 4, 22, 3—6, 22, 1. 7, 19, 1. 20, 1.
- Indica** scriptio 5, 6, 8. 6, 16, 5. natio 6, 6, 1. 11, 3. 15, 1. Indicus sinus 5, 26, 2. terra 7, 20, 2.
- Indicum** mare 5, 26, 2.
- Indus** amnis 4, 22, 7. 28, 6. 30, 7. 5, 1, 1. 3, 6. 4, 3. 8, 2. 4. 25, 5. unde ortus 5, 5, 5. quantus 5, 4, 1 s. 6, 7 s. 20, 9. cl. 9, 4. 6. 18, 5. cum Acesine confluit 6, 1, 2. 5. 14, 4 s. crotilos habet 6, 1, 2. cl. 4, 3. *διότομος* 5, 4, 1. 20, 1 s. a

- Pattalis 6, 18, 2. 20, 1. *ἡ ἐπὶ τὰς ἐκβολῇ* 5, 20, 3s. cl. 18, 2. ponte junctus 4, 22, 7. 30, 9. 5, 3, 5. 7, 1. 8, 1. navigatus 6, 15, 4. 17, 5—20, 5. cf. Delta.
 Jolai τέμνος 1, 7, 7.
 Jollas Antipatri filius Alexandro a poculis 7, 27, 2.
 Jon Apollinis filius 7, 29, 3.
 Jonia ejus satrapes Arsites 1, 12, 8. expugnata 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
 Jonicae civitates 1, 18, 1. Miletus 5, 6, 4.
 Jonius sinus 1, 4, 6.
 Iphicrates praetor 2, 15, 2. 4.
 Iphicrates Iphicratis filius 2, 15, 2. 4.
 Ipsus. proelium 7, 18, 5.
 Isis. ejus templum 3, 1, 5.
 Ismenias 2, 15, 2.
 Issus 2, 7, 1s. proelium 2, 20, 3. 3, 1, 2. 8, 7. 22, 4. 6, 11, 4.
 Ister 1, 2, 1s. maximus, unde ortus 1, 3, 1s. cl. 5, 6, 7. accolae 1, 3, 2ss. 4, 6. quinque ostia 5, 4, 1. ponte junctus 5, 7, 1s.
 Isthmus Corinthius 6, 11, 6. 7, 2, 1.
 Italia 3, 6, 7. 7, 15, 4.
 Juppiter Olympius 1, 11, 1. ejus templum 1, 17, 5. *βασιλεὺς* 2, 3, 4. 6, 3, 5, 2. 4, 20, 3. *σωτήρ* 1, 4, 5. cf. Ammon, Dionysus, Hercules.
 L.
 Labdacus quando fuerit 2, 16, 2.
 Lacedaemonii. eorum bellum adversus Athenienses 1, 9, 2. clades a Thebanis illatae 1, 9, 4. a Dario pecuniam accipiunt 2, 14, 6. Alexandro adversantur 1, 1, 2. suspecti 1, 7, 4. bellum 3, 6, 3. 16, 10. cf. Agis.
 Lacedaemonii legati ad Darium 2, 15, 2. 5, 3, 24, 4.
 Laconica educatio 5, 4, 5.
 Lade insula. situs 1, 18, 4s. 19, 3. 9.
 Lagus. v. Ptolemaeus.
 Laius 2, 16, 2.
 Lampsacus 1, 12, 6.
 Langarus Agrianum rex 1, 5, 2ss.
 Lanice Dropidae filia 4, 9, 3.
 Laomedon Larichi filius ab Alexandro revocatus 3, 6, 5s.
 Larichus 3, 5, 5. cf. Erigyus.
 Leonnatus Anteae filius, Pellaeus 3, 5, 5. 6, 28, 4. *ἐταῖρος* 2, 12, 4. 4, 12, 2. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 6, 28, 4. cum imperio 4, 24, 10. 25, 3. 6, 18, 3. 20, 3. 22, 3. Alexandrum servat 6, 9, 3. 10, 1ss. 11, 7. coronatus 7, 5, 5. vulneratus 4, 23, 3.
 Lesbus 2, 1, 1ss. 13, 3. recepta 3, 2, 6.
 Leucani Itali 7, 13, 4.
 Leuctra 1, 9, 4.
 Leugaea turma 2, 9, 3.
 Libya 3, 3, 1. 5, 26, 2. 7, 1, 2. terminus 3, 30, 9. quae Aegypto vicina Apollonio traditur 3, 5, 4.
 Libyes 3, 30, 9. legati 7, 15, 4.
 Lucani. v. Leucani.
 Lycagoras 1, 12, 7.
 Lycia 1, 24, 5. 2, 2, 1. ei praeficitur Nearchus 3, 6, 6.
 Lycii 5, 25, 4. *οἱ κάτω* 1, 24, 5s. naves 2, 20, 2.
 Lycidas Aetolus, *γραμματεὺς ἐπὶ τῶν ξένων* 3, 5, 3.
 Lycomedes Rhodius 2, 1, 5.
 Lycurgus Atheniensis 1, 10, 4.
 Lycus amnis 3, 15, 4.
 Lydi recepti 1, 17, 4s. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
 Lydia recepta 3, 22, 3. ejus satrapes Arsites 1, 12, 8. Calas 1, 17, 1. Menander 3, 6, 8.
 Lydius amnis 5, 6, 4.
 Lyginus amnis 1, 2, 1.
 Lysanias 1, 2, 1.
 Lysimachus Agathoclis filius, Pellaeus 6, 28, 4. *σωματοφύλαξ* 5, 13, 1. 6, 28, 4. vulneratur 5, 24, 5. coronatur 7, 5, 6. Calanum colit 7, 3, 4. ad Ipsum cadit 7, 18, 5.
 Lysippus solus Alexandrum finxit 1, 16, 4.
 M.
 Mabaces legebatur 3, 8, 3.
 Macartatus 3, 5, 5.
 Macedones quantum Philippo et Alexandro debuerint 7, 9, 1ss. 10, 1ss. fortes 1, 18, 8. 2, 7, 4. Graecis graves 1, 7, 2. Cadmea potiti 1, 7, 1. 9.
 Macedonia. superior 1, 2, 5. Macedoniae praefectus Antipater 1, 7, 6. Craterus 7, 12, 4.
 Machatas 3, 6, 4.
 Maeander amnis 1, 19, 7.
 Maeandri campus 5, 6, 4.
 Maemacterion mensis 2, 11, 10.
 Maeotis 3, 30, 9. 5, 5, 4. 7, 1, 3.
 Magarsia Minerva 2, 5, 9.
 Magarsus Ciliciae 2, 5, 9.
 Magi 6, 29, 7. 11, 7, 11, 8.
 Magnesia Lydiae 1, 18, 1.
 Malea Laconicae 2, 1, 2.

- Malli Indi 5, 22, 2. 6, 4, 3. 5, 4.
 liberi 6, 6, 1. 11, 3. 14, 2. oppi-
 da 6, 6, 2. 4. res contra eos ge-
 stae 6, 6, 1—11, 1. 14, 1 ss. sa-
 trapes Philippus 6, 14, 2.
 Mallotae 2, 5, 9.
 Mallus Ciliciae 2, 5, 9. 6, 1. 20, 2.
 Mandrodorus 6, 23, 2.
 Mantinea 1, 9, 4.
 Maracanda regia Sogdianae 3, 30,
 6. 4, 3, 6. 5, 2 s. 6, 3, 16, 2 s. cf. ann.
 Marathus 2, 14, 1. 15, 6. contra Ara-
 dum 2, 13, 8.
 Marcatatus legebatur 3, 5, 5.
 Marcomani 1, 3, 2.
 Mardi 3, 24, 4. 4, 18, 2. de terra
 et moribus eorum 3, 24, 1 ss.
 amnis Epardus 4, 6, 6. sagitta-
 rii 3, 11, 5. 13, 1.
 Maria lacus 3, 1, 5.
 Mariamme Phoenices 2, 13, 8.
 Maronea Thraciae 1, 11, 4.
 Mars (Enyalius) 1, 14, 7. 5, 10, 3.
 Massaga Indiae 4, 26, 1 ss. 27, 5.
 28, 4.
 Massagetae Scythae 4, 16, 4 ss. 17,
 1 ss.
 Mauaces 3, 8, 3.
 Mazaces Aegypti satrapes 3, 1, 2.
 22, 1.
 Mazaeus 3, 21, 1. 7, 6, 4. Syrii
 praefectus 3, 8, 6. cum exercitu
 ad Euphratem relictus 3, 7, 1 s.
 Babyloniae satrapes 3, 16, 4. 7,
 18, 1. moritur 4, 18, 3.
 Mazarus *ἑταῖρος* 3, 16, 9.
 Medi 3, 11, 4. 19, 1. imperio a Per-
 sis spoliati 2, 6, 7. 5, 4, 5. Grae-
 cia repulsi 1, 9, 7. iis praest
 Atropates 3, 8, 4. Medi et Per-
 sae 2, 7, 4. 4, 7, 3. 5, 25, 5. 6,
 29, 3. 7, 1, 3. 4, 6. 10, 5. 11, 3.
 Media 3, 16, 1 s. 5, 5, 2. 7, 13, 2.
 satrapes Oxodates 3, 20, 3. cf.
 Atropates. praetores 3, 26, 3. 6,
 27, 3.
 Medicum bellum 1, 9, 7. vestes 6,
 29, 6.
 Medius 7, 24, 4. 25, 1 ss. 27, 2.
 Megacles 3, 5, 3.
 Megaris 3, 6, 7.
 Megareus 3, 2, 5.
 Megasthenes auctor fide dignus 5,
 5, 1. de India 5, 6, 2. de Calano
 7, 2, 4.
 Melamnidas 4, 7, 2.
 Melas amnis 1, 11, 4 s.
 Meleager 1, 4, 5, 5, 12, 1. Neoptolemi
 filius 1, 24, 1. 29, 4. ejus *πάλαξ* 1, 14,
 3. *τάξις* 2, 8, 4. 3, 11, 8. 18, 4.
 4, 17, 3. 22, 7. 6, 17, 3. *ἡ πεζικὴ*
 1, 20, 5. in Macedoniam missus
 1, 24, 1 s. revertitur 1, 29, 4. in
 Bactris relictus 4, 16, 1.
 Meleagri *ἄλῃ* 3, 11, 8.
 Melus expugnata 1, 9, 5.
 Memnon Rhodius ad Granicum 1,
 12, 9 s. 15, 2. Ephesum arcessi-
 tus 1, 17, 11. inferiori Asiae et
 classi praefectus 1, 20, 3. 23, 1.
 2, 1, 1. Lesbi oppidis receptis
 moritur 2, 1, 1 ss. Memnonis terra
 1, 17, 8.
 Memphis 3, 1, 4 s. 4, 5. 5, 1 s. 6, 1.
 Menander 4, 13, 7. *ἑταῖρος* pere-
 grino militi praefectus, deinde Ly-
 diae satrapes 3, 6, 8. milites Ba-
 bylonem deducit 7, 23, 1. 24, 1.
 Menedemus dux 4, 3, 7. 6, 2.
 Menelaus Atrides 5, 6, 5.
 Menelaus 1, 14, 3. 3, 11, 10. 25, 4.
 Menes Dionysii filius 2, 12, 2. *σω-
ματοφύλαξ* fit ib. satrapes Syriae,
 Phoenices Ciliaeque 3, 16, 9. cl.
 19, 6.
 Menestheus 2, 9, 3.
 Menidas Hegesandri filius 3, 5, 1.
 mercenarius adducit 3, 5, 1. mer-
 cenariis equitibus praefectus 3,
 12, 3. 4. 13, 3. vulneratus 3, 15,
 2. praetor in Media 3, 26, 3. in
 Macedoniam missus 4, 18, 3. Ba-
 bylonem venit 7, 23, 1. 26, 2.
 Meniscus legatus 2, 14, 3.
 Menoetius gubernator 1, 12, 1.
 Menon Cerdimmae filius Coelesy-
 riae satrapes 2, 13, 7.
 Menon Arachosiae satrapes 3, 28, 1.
 Mentor 2, 2, 1. 13, 2. 7, 4, 6.
 Meroes 5, 18, 7.
 Merus mons 5, 1, 6. 2, 5.
 Mesopotamia 3, 7, 3. ab incolis di-
 cta 7, 7, 3. (*Συρία*) *ἡ μέση τῶν
ποταμῶν* 3, 11, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 8.
 Methymnaei tyrannus eorum 3, 2, 4.
 Metroum Athenis 3, 16, 8.
 Miccalus Clazomenius 7, 19, 5.
 Midas 2, 3, 1 ss.
 Miletus urbs Ionica 5, 6, 4. expu-
 gnata 1, 18, 3—19, 11. 7, 9, 7.
 Milyas terra 1, 24, 5.
 Minerva 4, 22, 6. Atheniensium 1,
 16, 7. Iliensis 1, 11, 7. 6, 9, 3.
 Magarsia 2, 5, 9.
 Minos Jovis filius 7, 29, 3.
 Mithraustes Armenii praefectus 3,
 8, 5.
 Mithrines Sardium arci praefectus

1, 17, 3s. Armeniae satrapes 3, 16, 5.
 Mithridates Darii gener 1, 15, 7. 16, 3.
 Mithrobuzanes Cappadocibus praefectus occisus 1, 16, 3.
 Mithrobaeus agemati adscriptus 7, 6, 5.
 Mitylenaei obsessi pacis cum Alexandro factae columnas dejicere coacti Persas recipiunt 2, 1, 1ss.
 Mitylene a Macedonibus recepta 3, 2, 6.
 Moerocles Atheniensis 1, 10, 4.
 Monimus Laco 3, 24, 4.
 Munychion mensis 5, 19, 3. cc.
 Musae 1, 11, 1.
 Musicanus Indorum rex se dedit 6, 15, 5ss. 16, 3ss. deficit 6, 17, 1ss.
 Mycale mons 1, 18, 5. 19, 2. 7. contra Samum 5, 5, 2.
 Mycene 2, 16, 5.
 Mylassa Cariae 1, 20, 4. 21, 1.
 Myndus Cariae 1, 20, 5ss. 2, 5, 7.
 Myriandrus Syriae 2, 6, 1.
 Mysia 5, 6, 4.
 Mytilene. v. Mitylene.

N.

Nabarzanes *χιλίαρχος* Darium comprehendit 3, 21, 1. Alexandro se dedit 3, 23, 4.
 Nautaca Sogdianae 3, 28, 9. 4, 18, 1s.
 Nearchus Androtimi filius Philippo regnante exsul revocatus et Lyciae cis Taurum praefectus 3, 6, 5s. Graecos mercenarios adducit 4, 7, 2. *χιλίαρχος* τῶν ὑπασπιστῶν 4, 30, 6. classi praefectus 6, 2, 3. 5, 13, 1. ad Persicum sinum navigaturus 6, 19, 5. 21, 3. ad Carmaniam appellit et rursus navigat 6, 28, 5s. 7, 20, 9. uxorem ducit 7, 4, 6. classi praefectus 7, 19, 3. 25, 4. auctor 6, 13, 4. 7, 3, 6. 20, 9. cl. 6, 29, 6.
 Neoptolemus Achillis filius 1, 11, 8.
 Neoptolemus 1, 24, 1. 29, 3.
 Neoptolemus ex Aeacidarum genere, *ἑταῖρος* 2, 27, 6.
 Neoptolemus Arrabaei filius, transfuga 1, 20, 10.
 Neptunus 1, 11, 6. 6, 19, 5. Thesei pater 7, 29, 3.
 Nereides 1, 11, 6.
 Nessus amnis 1, 1, 5.
 Nicaea in Parapamisadis 4, 22, 6.
 Nicaea ad Hydaspem 5, 19, 4. 29, 5.

Nicanor 2, 12, 2.
 Nicanor Parmenionis filius τοῖς ὑπασισταῖς τῶν ἑταῖρων praefectus 1, 14, 2. cf. 2, 8, 3. 3, 11, 9. 21, 8. moritur 3, 25, 4.
 Nicanor classi praefectus 1, 18, 4s. 19, 3. *ἑταῖρος* Alexandriae in Parapamisadis relictus 4, 22, 5. satrapes cis Indum 4, 28, 6.
 Nicias tributis in Lydia praefectus 1, 17, 7.
 Nicocrates Ol. 111, 4. archon 2, 11, 10.
 Nicolaus 4, 17, 3.
 Nicostratus legebatur 2, 11, 10.
 Niloxenus Satyri filius, *ἑταῖρος*, *ἐπίσκοπος* ad Caucasum relictus 3, 28, 4.
 Nilus 3, 1, 3. 5, 6, 7. Libyam a relicua Asia dividit 3, 30, 9. *διώρυγες* 3, 6, 1. olim Aegyptus 5, 6, 5. Alexandri de eo conjectura 6, 1, 2ss. cf. Delta.
 Niphates ad Granicum dux 1, 12, 8. occisus 1, 16, 3.
 Nomades Libyes 3, 30, 9. cf. 7, 1, 2. Scythae 4, 5, 3. 7, 16, 4.
 Nysa Indiae 5, 1, 1ss. 2, 1ss. 5, 26, 5. 6, 2, 3.
 Nysaei 5, 1, 3ss. eorum respublica 5, 2, 2ss. equites 5, 2, 2ss. 6, 2, 3.
 Nysaei equi 7, 13, 1.
 Nysaeus campus 7, 13, 1.

O.

Ochus 7, 4, 4. ante Darium rex 3, 19, 4. cf. 2, 14, 5.
 Ocondobates maris Erythraei accolis praefectus 3, 8, 5.
 Odrysae equites 3, 12, 4.
 Oedipus 2, 16, 2.
 Oeagrus 1, 11, 2.
 Olympia 1, 11, 1. victoria 2, 15, 4.
 Olympias Alexandri mater a Philippo repudiata 3, 6, 5. de Alexandri origine mentita 4, 10, 2. ejus ad eam epistola 6, 1, 4. Antipatro inimica 7, 12, 5ss.
 Olympias 7, 28, 1.
 Olympionices 2, 15, 2.
 Olynthius Callisthenes 4, 10, 1.
 Omares ad Granicum dux 1, 16, 3.
 Ombriion Cretensis, sagittariis praefectus 3, 5, 6.
 Onasus legebatur 3, 5, 5.
 Onchestus Boeotiae 1, 7, 5.
 Onesicritus gubernator et scriptor mendax 6, 2, 3. cf. 7, 20, 9. coronatur 7, 5, 6.

- Opis ad Tigrim 7, 7, 6, 8, 1.
 Ora urbs Indorum recepta 4, 27, 5ss. praesidio firmata 4, 28, 4.
 Orbelus mons 1, 1, 5.
 Orchomenus Boeotiae restituta 1, 9, 10.
 Ordanes 6, 27, 3.
 Orestis 6, 28, 4.
 Oritae Gadrosis vicini 6, 22, 1. liberi 6, 21, 3. oppidum maximum 6, 21, 5. recepti 6, 22, 2s. 7, 5, 5. 10, 7. *ἐν Ὠροῖς* 6, 22, 3, 7, 5, 5. *ἡ Ὠρεὺν γῆ* 6, 28, 5.
 Orobatia Indiae 4, 28, 5.
 Orontes 1, 14, 2.
 Orontes Armeniis praefectus 3, 8, 5.
 Orontobates Persa Cariae praefectus 1, 23, 8. Halicarnassi 1, 23, 1. victus 2, 5, 7.
 Orpheus 1, 11, 2.
 Orxantes legebatur 3, 30, 7.
 Orxines Persidem procurat 6, 29, 2. punitus 6, 30, 1s.
 Ossadii Indi 6, 15, 1.
 Otanes maris Erythraei accolis praefectus 3, 8, 5.
 Oxathres Abulitae filius Uxiis et Susianis praefectus 3, 8, 5. Paraetacenorum satrapes 3, 19, 2. punitus 7, 4, 1.
 Oxodates Persa Mediae satrapes 3, 20, 3. punitus 4, 18, 3.
 Oxus amnis 3, 28, 9. 4, 15, 7. 7, 10, 6. unde ortus et quantus 3, 29, 2s. 7, 16, 3.
 Oxyartes legebatur 7, 16, 3.
 Oxyartes 3, 28, 10. Darii frater 7, 4, 5.
 Oxyartes Bactrius. ejus petra 4, 18, 4. Alexandri socer 4, 19, 5. 20, 4. 7, 4, 4. 6, 4. satrapes Parapamisadarum et Indorum 6, 15, 3s.
 Oxycanus *ρομάεχης* 6, 16, 1.
 Oxydates. v. Oxodates.
 Oxydracae Indi 5, 22, 2. 6, 11, 3. multi et fortes 6, 4, 3. recepti 6, 14, 1.
- P.
- Paeones 1, 5, 1. Alexandri milites 2, 7, 5. 9, 2.
 Paetica terra 1, 11, 4.
 Pagri legebantur 3, 23, 1.
 Palaestine Syria 2, 25, 4. cf. 7, 9. 8.
 Pallocopas amnis 7, 21, 1ss.
 Pamphylia 1, 24, 3. 5, 25, 4. Tauro a Cilicia divisa 3, 28, 5. 5, 5, 2.
 Pamphylia 5, 5, 2.
 Panegorus *ἐραῖδος* 1, 12, 7.
 Pangaeus mons 1, 11, 4.
 Pantaleon praesidiis Memphidis praefectus 3, 5, 3.
 Pantordanus Cleandri filius turmae Leugaeae praefectus 2, 9, 3.
 Paphlagones recepti 2, 4, 1. 5, 25, 4.
 Paracada cc. 4, 3, 6.
 Paraetacae recepti 3, 19, 2. 4, 21, 1.
 Paraetacenorum terra 4, 22, 1.
 Paraetionum Libyae 3, 3, 3.
 Parali nautae 3, 6, 2.
 Paralos navis 3, 6, 2.
 Parapamisadae 4, 22, 4. 5, 3. 2s. 6, 26, 1. equites 5, 11, 3. satrapae Tyriaspae 4, 22, 5. Oxyartes 6, 15, 3.
 Parapamisus 5, 3, 3. 5, 3.
 Parauaeae juga 1, 7, 5.
 Parmenion Philotae filius 3, 11, 10. exercitum in Asiam trajicit 1, 11, 6. cum imperio 1, 14, 1. 17, 2. 18, 1. 24, 3. 29, 3. 2, 4, 3. 5, 1. 8, 4. 9s. 3, 11, 10. 14, 6. 15, 1. 4. 18, 1. 19, 7. Damascus et Darii apparatus regium capit 2, 11, 10. 15, 1. conjurationem detegit 1, 25, 4ss. ejus ad Alexandrum epistola 2, 4, 9s. ejus consilia 1, 13, 3ss. 18, 6. 2, 25, 2. 3, 10, 1. 18, 11. occisus 3, 26, 4. 4, 14, 2. 6, 27, 3. cf. Nicanor et Philotas.
 Paron Phocensis mercenariorum dux 3, 16, 2.
 Parthyaei 3, 11, 4. 19, 1. 8, 20, 3. 25, 1. ad Taurum 5, 5, 2. equites 7, 6, 3. praeest iis Phrathernes 3, 8, 4. satrapes 3, 23, 4. Barzanes a Besso factus 4, 7, 1. recepti 7, 10, 6. satrapes Aminapae, *ἐπίσκοπος* Tlepolemus 3, 22, 1.
 Pasargadae 3, 18, 10. 7, 19, 2. Persidis 6, 29, 1. regia 3, 18, 11. 6, 30, 1. et Persepolis 7, 1, 1.
 Pasirates 2, 22, 2.
 Pasitigres 3, 17, 1.
 Patara Lyciae 1, 24, 4.
 Patroclus 7, 16, 8. ejus tumulus coronatus 1, 12, 1.
 Pattala Indi Delta 5, 4, 1. majus Aegyptio 6, 17, 2. insula 6, 18, 3. terra 6, 17, 2. 5. et oppidum 6, 17, 5. 21, 3. arx munitur 6, 18, 1. 20, 1.
 Pattalenses 6, 17, 5. et fortasse 2.
 Pausanias *ἐραῖδος* Sardium arci praefectus 1, 17, 7.
 Fausippus Laco 3, 24, 4.
 Pelagon Ephesius 1, 17, 12.

- Pelium 1, 5, 5.
 Pellaeus Polemon 3, 5, 3. *σωματοφύλακς* 6, 28, 4.
 Pellina Thessaliae 1, 7, 5.
 Peloponnesii 1, 17, 8.
 Peloponnesus 1, 7, 4. composita a Philippo 7, 9, 5. cl. 1, 1, 1 s. milites ex ea conducuntur 1, 24, 2. cf. 1, 17, 8. 2, 2, 4. 20, 5. res novae 3, 6, 3.
 Pelusium Aegypti 3, 1, 1. 3. 3, 5, 3.
 Peneus 4, 6, 7.
 Percote Phrygiae ad Hellespontum 1, 12, 6.
 Perdiccas ex Orestide 6, 28, 4. Oron-tae filius 1, 14, 2. Thebanos ag-greditur 1, 8, 1 ss. ejus *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 20, 5. 21, 1. cl. 3, 2, 8, 3. 2, 8, 3. 3, 11, 9. *ἑπικρατία* 5, 12, 2. 22, 6. 6, 6, 4. 6. cum imperio 4, 16. 2. 22, 7. 30, 9. 6, 9, 1. 15, 1. oppidum condit 4, 28, 5. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 5, 13, 1. 6, 11, 1. 28, 4. uxorem ducit 7, 4, 5. coronatur 7, 5, 6. mors 7, 18, 5.
 Pergaei 1, 25, 9.
 Perge Pamphyliae 1, 26, 1 s. 27, 5.
 Perinthii 2. 14, 5.
 Peroedae Menesthei filius turmae praefectus 2, 9, 3.
 Persae 1. 1, 2. cl. 7, 9, 5. cf. argu-menta librorum. reges et res gestae 2, 14, 4 ss. quales olim 5, 4, 5. imperium 5, 25, 5. 7, 10, 5. munimenta 7, 7, 7. cum Mace-donibus juncti 7, 11, 9. milites 7, 23, 1 ss. aliqui Alexandri *συγ-γενεῖς* facti 7, 11, 1. 6. divitiae 3, 18, 10. 19, 7. 7, 9, 8. satrapes Ariobarzanes 3, 18, 2. Phrasaor-tes 3, 18, 11. Orxines 6, 29, 2. 30, 1. Peucestas 6, 30, 2. 7, 23, 1. 3. 24, 1.
 Persepolis 7, 1, 1.
 Perseus 3, 3, 1 s.
 Persicus sinus 6, 19, 5. mare 5, 26, 2. 7, 1, 1. 3. 16, 2. 19, 3. regia 3, 18, 11. victus et cultus 6, 30, 3. vestitus ib. 7, 8, 2. *στολή* 3, 25, 3. *σκευή* 7, 29, 4. cl. 6, 3. cidaris 4, 7, 4. *νόμος* 7, 6, 2. 24, 3. *αἰμα* 7, 11, 3.
 Persis 6, 29, 1. 7, 23, 1. maritima 6, 28, 7. *ἡ Περσὶς γῆ* 7, 3, 1. *αἱ Περσίδες πόλεις* 3, 18, 2.
 Petines Persarum dux ad Granicum 1, 12. 8. occisus 1, 16, 3.
 Petisus Aegyptius *νομάρχης* 3, 5, 2.
 Peuce Istri insula 1, 2, 2. 3, 3.
 Peucelaotis Indiae terra 4, 22, 7. 28, 6.
 Peucestas Macartati filius, Aegypti praetor 3, 5, 5.
 Peucestas *ὁ τὴν ἑρὰν ἀσπίδα φέ-ρων* 6, 9, 3. Alexandrum servat 6, 10, 1 s. 11, 7. *σωματοφύλαξ* 6, 28, 3 s. Persarum satrapes ib. 6, 30, 2 s. 7, 6, 3. 23, 1 ss. 24, 2. coronatus 7, 5, 4. Serapidem con-sulit 7, 26, 2.
 Pharasmanes Chorasmiorum rex 4, 15, 4 s.
 Pharismanes Phrataphernis filius 6, 27, 3. cf. 7, 6, 4.
 Pharnabazus Artabazi filius classi Persarum praefectus 2, 1, 3 ss. 2, 1 s. 13, 4 s. 3, 2, 3 s. 7.
 Pharnaces 1, 16, 3.
 Pharnuches Lycius ab Alexandro exercitui praefectus 4, 3, 7. 5, 3 ss. 6, 1.
 Pharsalii equites 3, 11, 10.
 Pharus insula cum turri 7, 23, 7.
 Phaselis et Phaselitae 1, 24, 5 s.
 Phasiani 7, 13, 4.
 Philippi aut Philippopolis 1, 1, 5.
 Philippus Alexandri M. pater. ejus merita et res gestae 7, 9, 2 ss. cum Persis foedus facit 2, 14, 2. suspectus ei Alexander 3, 6, 5. moritur 1, 1, 1. 2, 14, 5. ejus percussores 1, 25, 1 s. statua Ephesi 1, 17, 11.
 Philippus Amyntae filius 1, 14, 2.
 Philippus Acarnan medicus 2, 4, 8 ss.
 Philippus Machatae filius, Indorum satrapes 5, 8, 3. Schmiederus eundem esse suspicatur cujus com-memoratur *φάλαγξ* 1, 14, 3. (item cum Meleagro conjunctus 1, 4. 5.) *τάξις* 4, 24, 10. praesidio in Peu-celaotide praefectus 4, 28, 6. in Assacenos missus 5, 20, 7. Indiae partis satrapes 6, 2, 3. cum imperio 6, 4, 1. 5, 5. Indorum et Mallorum satrapes 6, 14, 3. us-que ad confluentem Indi et Ace-sinis 6, 15, 2. interemptus 6, 27, 2. aliquis Antigoni pater 1, 29, 3. Ptolemaei 1, 14, 6.
 Philippus Menelai filius sociis equi-tibus praefectus 1, 14, 3. Thes-salis 3, 11, 10. cf. 3, 25, 4.
 Philotas Asandri et Parmenionis pa-ter, quos v.
 Philotas Carsidis filius conjuratio-

- nis particeps 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
- Philotas 1, 2, 1. 5. 5, 9 ss. 21, 5. 3, 18, 6. Parmenionis filius 1, 14, 1. τοῖς ἑταίροις ἠπνεῖσαι praefectus 1, 14, 1. 3, 11, 8. cl. 3, 27, 4. cum imperio 1, 19, 8. ejus cum Callisthene sermo 4, 10, 3 s. interfectus 3, 26, 1 ss. 27. 1 s. 4, 14, 2.
- Philotas. ejus τάξις 3, 29, 7. 4, 24, 10.
- Philoxenus in Asia cis Taurum tributis cogendis praefectus 3, 6, 4. ex Caria exercitum Alexandro adducit 7, 23, 1. 24, 1.
- Philoxenus Susa occupat 3, 16, 6.
- Phisinus Chius 3, 2, 5.
- Phocenses pacati 7, 9, 4. Thebanis infesti 1, 8, 8.
- Phoenix 2, 13. 7. 16, 1. 21, 3. 7, 19, 4. beata 7, 19, 5. recepta ab Alexandro 3, 1, 2. 22, 4. 5, 25, 4. cl. 2, 13, 7. tributis cogendis Coeranus praefectus 3, 6, 4. Menes ὑπαρχος 3, 16, 9. Cadmus inde proficiscitur 2, 16, 1.
- Phoenixes. mercatores 6, 22, 4 s. nautae 6, 1, 6. 7, 22, 5. ex sideribus cursum tenent 6, 26, 4. classes 1, 18, 7. 2, 2, 5. 20, 7. 24, 1. 3, 6, 3. 7, 19, 3. reguli eorum 2, 13, 7. 20, 6. cf. Tartessus et Carthago.
- Phradasmenes 7, 6, 4.
- Phradates legebatur 4, 18, 2.
- Phrasaortes Rheomithrae filius, Persarum satrapes 3, 18, 11. moritur 6, 29, 2. 30, 1.
- Phrataphernes Parthis Hyrcaniis Tapurisque praeest 3, 8, 4. satrapes Hyrcaniae et Parthorum 3, 23, 4. sub Alexandro 5, 20, 7. 6, 27, 3. 7, 6, 4. in Arios missus 3, 28, 2. 4, 7, 1. cum Cratero 4, 18, 1. Sisinis et Phradasmenis pater 7, 6, 4. cl. 6, 27, 3.
- Phryges ἀμφότεροι 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. olim rex eorum Midas 2, 3, 2 ss.
- Phrygia 1, 16, 3. 27, 5. 29, 1. ἡ μεγάλη 1, 24, 5. ἡ πρὸς Ἑλλησπόντῳ 1, 12, 8. ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ 1. 29, 5. ejus satrapae Arsites et Calas 1, 12, 8. 17, 1.
- Pieris Macedonica 1, 11, 2.
- Pimprama Indiae 5, 22, 3.
- Pinara Lyciae 1, 24, 4.
- Pinarus amnis 2, 7, 1. 8, 5, 10, 1.
- Pindarus. ejus domus et posterī 1, 9, 10.
- Pisaeus 6, 28, 4.
- Pisidae 1, 24, 6. 27, 5. 28, 1 ss.
- Pithagoras vates 7, 18, 1 ss.
- Python Agenoris filius Indiae partitis satrapes (an praetor?) 6, 15, 4. contra Musicanum missus 6, 17, 1 ss. hujus τάξις Schmiedero esse videtur 6, 6, 1. 7, 2 s. 8, 2 s.
- Python Crateae filius σωματοφύλαξ 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2.
- Python Sosiclis filius 4, 16, 6 s.
- Pixodarus Car 1, 23, 7 s.
- Plataeae restitutae 1, 9, 10.
- Plataeensium clades 1, 9, 5. 7. saevitia 1, 8, 8.
- Pleiades 6, 21, 2. 7, 21, 4.
- Pnytagoras 2, 20, 6. 22, 2.
- Polemocrates Cleandri et Coeni pater, quos v.
- Polemon Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 ss.
- Polemon Megaclic filius, ἑταῖρος, προύραρχος 3, 5, 3.
- Polemon Theramenis filius ναύαρχος 3, 5, 5.
- Pollux 4, 8, 3.
- Polydamas ἑταῖρος 3, 26, 3.
- Polydectes 3, 3, 1.
- Polydorus Labdaci pater 2, 16, 2.
- Polyeuctus Atheniensis 1, 10, 4.
- Polyides 3, 19, 6.
- Polysperchon Simmiae filius. ejus τάξις 2, 12, 2. 3, 11, 9. 4, 22, 1. 25, 6. 5, 11, 3. 6, 5, 5. Bactris relictus 4, 16, 1. in Macedoniam missus 7, 12, 4.
- Polytimetus amnis 4, 5, 6. 6. 5. 7.
- Porus Indiae rex 5, 8, 4. 20, 2. 5 s. 21, 3. 22, 2. vincitur 5, 9, 1 — 19, 3. Alexandri socius 5, 21, 2. 24, 4. donatur 5, 20, 4. 21, 5. 6, 2, 1.
- Porus δ κακός 5, 21, 2 ss. cl. 20, 6.
- Practius amnis 1, 12, 6.
- Priamus 1, 11, 8.
- Priapus (vulgo Priamus) 1, 12, 7.
- Prodigia 1, 11, 2. 18, 6 ss. 20, 1. 25, 6 s. 2, 3, 3 ss. 8. 18, 1. 26, 4. cf. Alexander M. et Aristander.
- Proexes Persa satrapes ad Caucasum 3, 28, 4.
- Promethei antrum 5, 3, 2.
- Propontis 4, 15, 6.
- Prosactius legebatur 1, 12, 6.
- Proserpina 2, 16, 3.

Proteas Andronici filius classi prae-
fectus 2, 2, 4s. ad Alexandrum
venit 2, 20, 2.

Protesilaus 1, 11, 5.

Protomachus τοῖς προδρομοῖς prae-
fectus 2, 9, 2.

Ptolemaeus Lagi filius, Eordaeus
6, 28, 4. Philippo regnante exsul
3, 6, 5. revocatus fit σωματοφύλαξ
3, 6, 6. 4, 8, 9. 15, 8. 6, 28, 4.
Alexandrum comitatur 2, 11, 8.
5, 13, 1. falso a quibusdam tradi
hunc ab eo servatum esse 6, 11,
8. conjurationem detegit 4, 13,
7. cum imperio 3, 18, 9. 29, 7.
4, 16, 2. 21, 4. 24, 8. 10. 25, 2ss.
5, 23, 7. 24, 1ss. 6, 5, 6s. 7, 15, 3.
Aornum expugnat 4, 29, 1ss. 30, 1ss.
Indorum ducem caedit 4, 24, 3s.
Bessum persequitur 3, 29, 7. et
capit 3, 30, 1ss. vulneratur 4,
23, 3. coronatur 7, 4, 6. uxorem
ducit 7, 4, 6. postea rex prooem.
2. cum Perdicca bellum gerit 7,
18, 5.

Alexandri res gestas conscripsit
prooem. 1s. ab Aristobulo discre-
pabat 4, 3, 5. neuter de Indo
ponte juncto quidquam prodiderat
5, 7, 1. eum maxime sequutus
est Arrianus 6, 2, 4. cf. Aristobulus
ejus auctoritas de re mili-
tari 5, 14, 5. de Thebis expu-
gnatis 1, 8, 1. de caesis 1, 2, 7.
2, 11, 8. de captivis 4, 3, 5. 25,
4. de Uxiis receptis 3, 17, 6. de
Philotae supplicio 3, 26, 2. de
Alexandri vulnere 6, 10, 1. 11, 8.
de sacris ab eo factis 5, 28, 4.
solius Acesinis magnitudinem com-
memoravit 5, 20, 8. cf. Aristobulus.

Ptolemaeus Philippi filius turmae
praefectus 1, 14, 6.

Ptolemaeus Seleuci filius σωματο-
φύλαξ βασιλικός 1, 24, 1. exerci-
tum adducit 1, 29, 4. ad Issum
cecidit 2, 10, 7.

Ptolemaeus δ σωματοφύλαξ (δ βα-
σιλικός) cecidit 1, 22, 4. 7.

Ptolemaeus Thracum praetor 4, 7, 2.

Ptolemaeus incertum quis (secun-
dum Gronovium ad 1, 23 (22)
Philippi filius) Cariae praefectus
1, 23, 6. Orontobatem vincit 2, 5,
7. Ptolemaei incertum cujus τάξις
2, 8, 4.

Pura Gedrosiae 6, 24, 1.

Pudnaeus Pantaleon 3, 5, 3.

Pylae s. Thermopylae 1, 7, 5. cf.
Amanicae, Cilicia, Persis, Caspius.
Pyramus amnis 2, 5, 8.
Pythodemos Ol. 111, 1. archon 1, 1, 1.
Python. v. Pithon.

Q.

Quadi 1, 3, 2.

R.

Rhadamanthus 7, 29, 3.

Rhagae opp 3, 20, 2.

Rhambacia Oritarum 6, 21, 5.

Rhenus Celticus 5, 7, 2.

Rheomithres Persarum ad Grani-
cum dux 1, 12, 8. ad Issum oc-
ciscus 2, 11, 8. Phrasaortae pa-
ter 3, 18, 11.

Rhodii sagittarii 2, 7, 8. naves 2,
20, 2.

Rhoesaces vulneratur 1, 15, 7.

Romani. eorum fama 7, 1, 3. num
legatos ad Alexandrum miserint
7, 15, 5s. quomodo Aegyptum
administrent 3, 5, 7. quomodo
pontes faciant 5, 7, 2ss.

Roxane Oxyartae filia, Alexandri
uxor 4, 19, 5. 20, 4. 6, 15, 3. 7,
4, 4.

S.

Sabaces Aegypti satrapes ad Is-
sum occisus 2, 11, 8.

Sabietas Cappadocum satrapes 2,
4, 2.

Sacae Scythae 3, 8, 3. 11, 4. 7, 10, 5.

Sacesinae 3, 8, 4. 11, 4.

Sagalassus vel Salagassus 1, 28, 2.

Salamis 6, 11, 6.

Salmacis Halicarnassi arx 1, 23, 3.

Sambus Indorum montanorum sa-
trapes 6, 16, 3ss.

Samus 1, 19, 8. contra Mycalen 5,
5, 2.

Sandracottus rex Indorum 5, 6, 2.

Sangaeus oppido praefectus 4, 22, 8.

Sangala Cathaeorum oppidum 5, 22,
4—24, 8.

Sangarius amnis. de ejus fontibus
et cursu 1, 29, 5.

Sardanapalus 2, 5, 3s.

Sardes 1, 17, 3ss. 24, 3. arx 3, 16,
5. ejus situs 1, 17, 5.

Sardiani 1, 17, 3.

Sathon 1, 12, 7.

Satibarzanes Ariorum satrapes 3, 8,
4. ab Alexandro receptus 3, 25,
1s. deficit 3, 25, 5ss. occisus 3,
28, 2.

Satraces Scytharum dux 4, 4, 8.
Satrapae vel praefecti Darii commemorantur

Aegyptiorum Sabaces et Mazaces.
Arachotorum Barsaentes.

Ariorum Satibarzanes.

Armeniorum Orontes et Mithraustes.

Babyloniorum Bupares.

Bactrianorum Bessus.

Cappadocum Mithrobuzanes et Ariaces.

Cariae Orontobates.

Drangum Barsaentes.

Hyrcaniorum Phrataphernes.

Indorum montanorum Barsaentes.

Joniae et Lydiae Spithridates.

Medorum Atropates.

Parthyaeorum Phrataphernes (et a Besso factus Barzanes).

Persarum Ariobarzanes.

Phrygiae ad Hellespontum Arsites.

Phrygiae majoris Atizyes.

Sogdianorum Bessus.

Susiorum 3, 16, 6.

Syriae Mazaeus.

Omnino cf. 3, 8, 3 ss. Memnon et singula nomina.

Satrapae vel praefecti Alexandri commemorantur

Aegypti Doloaspis alique 3, 5, 2 ss. Cleomenes.

Arabum Aegypti finitimorum Cleomenes.

Arachotorum Menon et Sibyrtius.

Ariorum Arsames, Satibarzanes, Stasanor.

Armeniorum Mithrines.

Assacenorum Sisicottus.

Babyloniorum Mazaeus, Stamenes, alii 3, 16, 4.

Bactrianorum Artabazus, Anyntas.

Cappadocum Sabictas.

Cariae Ada, Ptolemaeus.

Carmaniae Sibyrtius, Tlepolemus.

Caucasi Proexes.

Ciliciae Balacrus, Menes.

Coesyriae Menon.

Drangum Stasanor.

Gadrosorum Apollophanes, Thoas, Sibyrtius.

Hyrcaniorum Amminapes, Phrataphernes.

Indorum diversis plerique locis

Abisares, Eudemus, Musicanus,

Nicanor, Oxyartes, Philippus,

Pithon, Sambus, Taxiles.

Libyae Apollonius.

Lyciae Nearchus.

Lydiae Menander.

Macedoniae Antipater.

Mardorum Autophradates.

Medorum Atropates, Oxodates.

Oritarum Apollophanes, Sibyrtius.

Paphlagonum Calas.

Peraetacarum Oxathres.

Parapamisadarum Tyriaspes, Oxyartes.

Parthyaeorum Amminapes, Phrataphernes.

Persarum Phrasaortes, Orxines, Peucestas.

Phoenices Coeranus, Menes.

Phrygiae ad Hellespontum Calas.

Phrygiae majoris Antigonus.

Syriae Arimmas, Asclepiodorus, [Bessus.] Menon

Susianorum Abulites.

Tapurorum Autophradates.

Thracum v. Thracia. ceterum cf. haec nomina.

Satyrus 3, 28, 4.

Sauromatae 1, 3, 2.

Scione expugnata 1, 9, 5.

Scythae Istri accolae 1, 3, 2. maxima Europae natio 4, 1, 1. legati ad Alexandrum 7, 15, 4. Asiani 3, 8, 3. Cyri in eos expeditio 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. Darii 4, 11, 9. equites Darii socii 3, 8, 6. 11, 6. 13, 3 s. 19, 3 s. Spitamenis 4, 5, 4 ss. 6, 1. Alexandri 5, 12, 2. *Νομάδες* 4, 5, 3 ss. 7, 16, 4. Alexandri hostes 4, 3, 6 ss. 4, 1 ss. 4, 5, 3 ss. 6, 1. legati ad eum 4, 5, 1. 15, 1 ss. in desertis rejecti 5, 25, 5. *ἡ ἐρημος τῆς Σκυθικῆς* 4, 5, 4. rex 4, 5, 1. 15, 1. *οἱ σατράπαι οἱ τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα* 4, 15, 3. eorum *κοινόν* 4, 5, 1. expeditionem in eos meditatatur Alexander 4, 1, 2 s. 7, 1, 3: cf. Abii.

Scythica terra et *Σκυθὶς γῆ* 4, 15, 3. Scythica natio Sacarum 3, 8, 3.

Seleucus Ptolemaei pater 1, 24, 1. 29, 4, 2, 10, 7.

Seleucus *ἐταῖρος* 5, 13, 1. *τοῖς ἐπασησιαῖς τοῖς βασιλικοῖς* praefectus 5, 13, 4. phalangi 5, 16, 3. uxorem ducit 7, 4, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2. rex potentissimus 7, 22, 5. cf. 5, 13, 1. ad Ipsum 7, 18, 5.

Selge et Selgenses 1, 28, 1.

Semele 2, 16, 1.

- Semiramis 1, 23, 7. ejus in Indiam expeditio 6, 24, 2s.
 Serapis Babylone cultus 7, 26, 2.
 Sestus 1, 11, 5. 6.
 Sibyrtius Carmaniae, postea Arachosiae et Gadrosiae satrapes 6, 27, 1. cl. 5, 6, 1.
 Sicilia 7, 1, 3.
 Side 1, 26, 4s.
 Sidetae unde oriundi 1, 26, 4.
 Sidon 2, 20, 3. 5. 6. 9s. 21, 1. 8. 22, 6. 24, 1. 3. ab Alexandro recepta 2, 15, 6. naves 2, 19, 6.
 Sidonii 2, 15, 6. triremes 2, 20, 1.
 Sigium 1, 12, 1.
 Signo Phoenices 2, 13, 8.
 Sigrium Lesbi promontorium 2, 1, 2.
 Silphium herba 3, 28, 6s.
 Simmias Polysperchontis pater, quem v.
 Simmias Amyntae τάξις praefectus 3, 11, 9. 14, 4.
 Simmias Andromenis filius accusatus et absolutus 3, 27, 1ss.
 Sindimana Indiae 6, 16, 4.
 Sinope 7, 2, 1.
 Sinopensium legati 3, 24, 4.
 Siphnus insula 2, 2, 4. 13, 4.
 Sisicottus Assacenorum satrapes dubia scriptura 5, 20, 7.
 Sisines 1, 25, 3s.
 Sisines Phrataphernis filius 7, 6, 4.
 Sitaceni 3, 8, 5. 11, 5.
 Sitalces Thracum dux 1, 28, 4. 2, 5. 1. 9, 3. 3, 12, 4. in Media relictus 3, 26, 3. supplicio affectus 6, 27, 4.
 Socrates Sathonis filius, ἡγέτης 1, 12, 7. 14, 1. 6. 15, 1.
 Sochi (an Socha?) Assyriae ubi 2, 6, 1.
 Sogdi Indi. eorum βασιλειον 6, 15, 4.
 Sogdiana 3, 28, 9. 4, 16, 1. 3. Masagetae confinis 4, 17, 4. regia 3, 30, 6. 4, 5, 3. petra 4, 18, 4. oppida constituta 4, 16, 3.
 Sogdiani Besso parent 3, 8, 3. contra Alexandrum 4, 1, 5. satrapae ejus non parent 4, 15, 7. equites 3, 28, 10. Alexandri 5, 12, 2. 7, 6, 3. legebantur 3, 7, 7.
 Soli 2, 5, 6. 8. 6, 4. 20, 2. puniti 2, 5, 5. pars poenae remittitur 2, 12, 2.
 Solon 7, 16, 7.
 Σωματοφύλακες Alexandri Aristonus, Balacri duo, Demetrius, Hephæstion, Leonnatus, Lysimachus, Menes, Perdiccas, Peucestas, Pithon, Ptolemaei tres.
 Sopithes rex Indorum 6, 2, 2.
 Sopolis equitibus praefectus 1, 2, 5. Hermodori filii Μη 3, 11, 8. in Macedoniam missus 4, 18, 3. Hermolai pater 4, 13, 2.
 Sosicles 4, 16, 6.
 Sostratus Amyntae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 3s. punitus 4, 14, 3.
 Sparta ab Epaminonda territa 1, 9, 4.
 Spartiates Euthycles 2, 15, 2.
 Spitaces Indorum ρομάρχης 5, 18, 2.
 Spitamenes equitibus Sogdianis praefectus 3, 28, 10. Bessum prodit 3, 29, 6s. 30, 1s. Maracanda oppugnat 4, 3, 6s. vincit excurrentes 4, 3, 2ss. eum persequitur Alexander 4, 6, 3ss. rursus Macedonas aggreditur 4, 16, 4ss. 17, 4ss.
 Spitamenes Bactrius 7, 4, 6.
 Spithridates Joniae et Lydiae satrapes 1, 12, 8. ad Granicum occisus 1, 15, 8. 16, 3.
 Stamenes Babylonis satrapes 4, 18, 3.
 Stasanor ἑταίρος, Ariorum satrapes 3, 29, 5. 4, 7, 1. 18, 1. Drangum 4, 18, 3. Ariorum et Zarangum 6, 27, 3. 6. 29, 1.
 Straton 2, 13, 7s.
 Strymonis ostium 1, 11, 3.
 Stympheia 1, 7, 5.
 Sunium 6, 11, 6.
 Susa 3, 17, 1. 19, 8. 7, 10, 7. monumentis ornata 3, 16, 7s. 7, 19, 2. praemium belli 3, 16, 2. fanum spoliatum 6, 27, 5. nuptiae ibi factae 7, 4, 4.
 Susia Ariae 3, 25, 1.
 Susia terra 7, 7, 1.
 Susiana terra 3, 16, 9.
 Susiani 3, 8, 5. eorum terra 6, 28, 6.
 Susii 3, 11, 3. recepti 3, 16, 6s. 5, 25, 5. 7, 9, 8. eorum satrapes 3, 16, 6. 9, 19, 2.
 Syllium 1, 26, 5.
 Syria 4, 13, 5.
 Syri οἱ ἐκ τῆς κοίτης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας 3, 8, 6.
 Syria et Phoenice 3, 1, 2. ἡ κοίτη 2, 13, 7. ἡ τε κοίτη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν 5, 25, 4. 7, 9, 8. οἱ τε ἐκ Κοίτης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν 3, 11, 4. satrapes Mazaeus 3, 8, 6. Arimmas 3, 6, 8. Asclepiodorus ib. 4,

13, 4. cf. 4, 7, 2. Menes 3, 16,
9. ἡ Παλαιστίνη καλουμένη Συρία
2, 25, 4. cf. 7, 9, 8.
Syrmus rex Triballorum 1, 2, 2s.
4, 6.
Syrphax 1, 17, 12.

T.

Taenarum promontorium 2, 13, 6.
Tanais s. Jaxartes amnis 3, 28, 8.
30, 8s. 4, 1, 3. 3, 6. 5, 25, 5, 7,
10, 6. quomodo ab Alexandro tra-
jectus 4, 4, 1ss.
Tanais amnis qui Europam et Asiam
dividit 3, 30, 8s.
Tapuri 3, 11, 4. 23, 1. Persidi
vicini 7, 23, 1. equites Phrata-
pherne duce 3, 8, 4. satrapes Au-
tophradates 3, 23, 7. 24, 3.
Tarsenses 2, 4, 5.
Tarsus 2, 4, 5s. 5, 2. 8, 6, 4.
Tartessus Phoenicum colonia 2,
16, 4.
Taulantii et rex eorum Glaucias
1, 5, 1ss. 6, 1ss.
Tauriscus 3, 6, 7.
Tauron sagittariis praefectus 5, 14,
1. phalangi 5, 16, 3.
Taurus mons 2, 4, 7. v. inprimis
5, 5, 2ss. 6, 1ss. Asia cis Tau-
rum 3, 6, 4. cl. 6.
Taxila 7, 2, 2. urbs maxima inter
Indum et Hydaspem 5, 3, 6. 8,
2ss.
Taxiles Indiae partis regulus 4, 22,
6ss. 5, 3, 5. donatus 5, 8, 2. ad
Porum missus 5, 18, 6s. cum eo
reconciliatus 5, 20, 4. Indiae par-
tem administrandam accipit 6, 27, 2.
Telephus ταῖρος 6, 23, 6.
Telmissenses recepti 1, 24, 4. σο-
φοὶ τὰ θεία ἐξηγεῖσθαι 2, 3, 3s.
cf. Aristander.
Telmissenses Pisidarum 1, 27, 5ss.
28, 1.
Telmissus Pisidarum 1, 27, 5. 28, 2.
Tenedii a Persis subacti 2, 2, 2s.
deficiunt 3, 2, 2.
Tenedus a Persis recepta 2, 2, 2s.
Thapsacus 2, 13, 1. 3, 6, 4. 7, 1.
7, 19, 3.
Thebae 1, 7, 1. a Cadmo occupa-
tae 2, 16, 1. dirutae 1, 9, 9s.
Thebani eorum perfidia et saevitia
1, 9, 7. victoriae 1, 9, 4. Mace-
donibus semper infesti 7, 9, 4.
ab iis deficient 1, 7, 1ss. expu-
gnantur 1, 8, 1ss. cladis magnitudo

1, 9, 1ss. legati ad Darium 2, 15,
2ss. cf. Dionysus et Hercules.
Theocritus 4, 13, 4.
Theodorus 3, 16, 9.
Thera insula 2, 5, 7.
Theramenes 3, 5, 5.
Theron tyrannus Agrigentorum 1,
12, 2.
Thersippus Alexandri ad Darium
legatus 2, 14, 4.
Theseus Neptuni filius 7, 29, 3.
ejus cum Amazonibus bellum 7,
13, 5.
Thessali, quos olim metuerant Mac-
cedones, subegit Philippus 7, 9,
4. equites Alexandri 1, 14, 3.
25, 1s. 2, 7, 8. 8, 9. 9, 1. 11, 2s.
3, 11, 10. remissi 3, 19, 5. 5, 27, 5.
Thessalia 1, 7, 5.
Thessaliscus Thebanus ad Darium
legatus 2, 15, 2s.
Thoas Mandrodori filius 6, 23, 2.
Gadrosiorum satrapes moritur 6,
27, 1.
Thracae. fortes 2, 7, 5. Macedoni-
bus infesti 7, 9, 2. cf. 5, 26, 6.
οἱ αὐτόνομοι (καὶ οἱ ὄγριοι) 1,
1, 5s. ab Alexandro victi 1, 1,
1ss. item qui Triballis vicini 1,
2, 3. 3, 3s. Alexandri milites 1,
14, 3. 28, 4. 2, 5, 1. 9, 3. 3, 12,
4. equites 2, 7, 8. Bithyni 1, 29, 5.
Thracia 1, 1, 4. maxima pars a
Philippo Macedoniae adjuncta 7,
9, 3. cf. 2, 14, 5. στρατηγὸς ἐπὶ
Θράκης Alexander Aeropi filius
1, 25, 2. Ptolemaeus 4, 7, 2. prae-
fectus Craterus 7, 12, 4.
Thriambus Dionysi cognomen 6,
28, 2.
Thurinus Pasicrates 2, 22, 2. nisi
forte Κουριεύς legendum.
Thymondas Mentoris filius, trans-
fuga, militi peregrino praeest 2,
2, 1. 13, 2.
Thyraci legebantur 4, 23, 1.
Tigris amnis 3, 7, 4s. 7, 5, 7, 2.
7, 7, 6s. 16, 5. unde ortus 5, 5, 5.
ostium 6, 19, 5. 28, 6. 7, 1, 1.
Euphrate humilior fluit 7, 7, 3s.
Timander. ejus τάξις 1, 22, 4.
Timolaus 1, 7, 1.
Tiryns Argolidis 5, 26, 5.
Tlepolemus Pythophanis filius, ἐταί-
ρος, in Parthyaëis et Hyrcaniis
ἐπίσκοπος 3, 22, 1. Carmaniae sa-
trapes 6, 27, 1.
Tmolus mons Lydius 5, 1, 2.
Topiri. v. Tapuri.

Tralles opp. 1, 18, 1. 23, 6.
 Trapezus 7, 13, 4.
 Triballi Macedonibus infesti 5, 26,
 6. 7, 9, 2. res novas moliantur
 1, 1, 4. rex eorum Syrmus 1, 2,
 2. 4, 6. vincuntur 1, 2, 4 ss. frustra
 impugnantur 1, 3, 3s. dedunt se
 1, 4, 6.
 Triopium Cariae 2, 5, 7.
 Tripolis Phoenices 2, 13, 2.
 Tripylum Halicarnassi 1, 22, 1. 4.
 Trojanum bellum 1, 11, 7.
 Tylus insula 7, 20, 6 s.
 Tymphaea vel Stymphaea 1, 7, 5.
 Tyndareus 4, 8, 2.
 Tyriaspes cum imperio 5, 20, 7.
 satrapes Parapamisadarum 4, 22,
 5. remotus 6, 15, 3.
 Tyrii, eorum rex Azemilcus 2, 15,
 7. cf. Hercules et Carthago.
 Tyrus aditu Alexandro negato op-
 pugnatur et expugnatur 2, 15, 6
 —24, 6. ab ὑπασπιστᾶς 4, 26, 6.
 Tyrrheni legatos mittunt ad Alex-
 andrum 7, 15, 4.

U.

Uranus 7, 20, 1.

Uxii Cossaeis finitimi 7, 15, 1. Da-
 rii socii 3, 8, 5. 11, 5. ab Alex-
 andro victi 3, 17, 1 ss. 7, 10, 5.

X.

Xanthus amnis et oppidum 1, 24, 4.
 Xathri Indi αὐτόρομοι 6, 15, 1.
 Xenophantus 3, 5, 3.
 Xenophon Grylli filius miles 2, 4,
 3. 7, 8s. scriptor 1, 12, 3. 2, 8,
 11. 7, 13, 4.
 Xerxes superbus 7, 14, 5. monu-
 menta e Graecia asportavit 3, 16,
 7. 7, 19, 2. victus 4, 11, 9. tem-
 pla Babyloniorum diruit 3, 16, 4.
 7, 17, 2.

Z.

Zadracarta Hyrcaniae 3, 23, 6.
 Zarangaei 3, 25, 8. Zarangi 6, 17,
 3. cf. Dranges.
 Zariaspa urbs maxima 4, 1, 5. 7, 1.
 16, 6.
 Zelea 1, 12, 8.
 Zelitae 1, 17, 2.
 Zeudracarta 3, 25, 1.

In unserm Verlage ist erschienen:

- Aurelius Victor, Sextus de viris illustribus urbis Romae.**
Mit Anmerkungen und einem vollständigem Wörterverzeichnis für Schulen. Herausgegeben von Dr. Brohm. Zweite, durchaus umgearbeitete Ausgabe. 8. 1832. 10 gGr. 12½ Sgr.
- Ciceronis, M. T., de officiis libri tres.** Mit einem deutschen Commentar besonders für Schulen. Bearbeitet von J. F. Degen. Dritte von neuem durchgesehene Auflage. 8. 1825.
1 Rthlr. 4 gGr. 1 Rthlr. 5 Sgr.
- Heydemann, A., die Kategorien des Aristoteles übersetzt und erläutert.** gr. 4. 1834. n. 12 gGr. 15 Sgr.
- Lied, das, der Lieder oder das hohe Lied Salomo's, bearbeitet und erläutert von A. Rebenstein.** Bevorwortet von Dr. Zulp. 8. 1834. 4 gGr. 5 Sgr.
- Schmieder, vollständiger Atlas zur alten Erdbeschreibung.**
Zum Unterricht der Jugend in höhern und niedern Schulen.
12 Blätter in Folio. n. 1 Rthlr. 8 gGr. 1 Rthlr. 10 Sgr.
- Sachs, Michael. Die Psalmen.** Uebersetzt mit kurzem Commentar. gr. 8. 1835. 1 Rthlr. 4 gGr. 1 Rthlr. 5 Sgr.
-

Zu Michaelis wird fertig:

- Lycurgi oratio in Leocratem recognovit, annotationem criticam et commentarium adjecit Eduardus Maetznor Rostochiensis.**
gr. 8.
-